لله

المجلد الاول من شرح ديوان الحافظ
للسروري

~~١١١٨~~

استصحبه اضعف العباد عمر الاسكداري
المخلص بمخلص نزهت امنه الله
عن البلية والعاهات
امين بحرمة سيد
الاولين
والاخرين

حسبي الله وحده
من الكتب التي وقفها الفقير
الى الله ربه ذي المواهب
محمد المدعو بين الصدور براغب
وقفي عبده

T. C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
RAGIP PAŞA KÜTÜPHANESİ
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 971

RAĞIP P.
Ka. N.
1121

١١٢٢

١١٢٢

الحمد لله الذی حفظ الذکر عن تحریف ریب المنون • کما قال انا نحن نزلنا الذکر وانا له لحافظون • والصلوة علی حافظه بتعلیم لافظه کما فی لوح محفوظ • وعلی اله وصحبه المحفوظین برموزه وملحوظه اما بعد بو سروری شکسته دل و روزکار رموزکاردن منفعل شویله تقریر مقال وبیان احوال قلورکه اصحاب حالدن سلف صالحین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین • احوال طریقتی • واسرار حقیقتی • رمزوایما و تعبیه واخفا طریقی ایله بیان اتمشلردرکه حضرت مولانا بیورر بیت

خوشتر آن باشد که سر دلبران • کفته آید در حدیث دیکران •

و بو زمره نک ایچنده لسان الغیب و ترجمان الاسرار الغیب و پیرلرشمس الدین محمد الحافظ الشیرازی قدس الله سره العزیز جمیع اشعارنده رمز و الفاظ و صورت مجازده ابراز طریقتی اختیار ایدوب اما احوال سلوکدن غافل و اسرار طریقتدن ناهل اولانلر قصور فهمندن انکارکلی قلوب و بعض متحیر قالوب شعر وکم من عایب قولا صحیحا • وافته من الفهم السقیم

قطعه جاهلان منکرند علمی را • که زجهل و عمی ندانندش • کرچه ایمان محض ان باشد • چو نداننده کفر خوانندش • واهل دلدن ظرفا • وارباب قلوبدن عرفا کاهی بو فقیره مایل اولوب بعض اسراری سایل اولوب بو حقیر دخی بلدیکی قدر تحقیق مرام • و تقریر کلام ایدوب بعده تقریر تحریر قلنمق • و ترکی دلی ایله تعبیر اولنمق طلب اولنوب بعض اوقاتلرکه مصروف قلنوب علی وجه الاجمال معنای مجازی بیان • ومعنی حقیقی عیان اولندی تاکه قاصر و ناقصلر تام وکاهل وعامی وغافل اولنلر اهل دل اولالر لکن مکابر و معاندلر اولنلر آیات بینات

بینات حضرت خدادن و معجزات ظاهرات انبیادن متاثر اولمزلر و حقه تصدیق و ایقان قلمزلر • خدمت خواجه حافظه انلرک خطابنده لطیفه وجهی ایله جواب بو مطلعدر دیمشلر بیت سخن شناس نه دلبرا خطا اینجاست • چو بشنوی سخن اهل دل مکو که خطاست • لاجرم بی ادراک و معاندلر و خود بین و حاسدلر جهل جبلی پرده بسنده و عنادا هلی دایره بسنده قلورلر نعوذ بالله الحافظ من ذلک احفظنا یا حفیظ عن المهالک فانه خیر حافظا وهو ارحم الراحمین

حرف الالف الا یا ایها الساقی ادر کاسا وناولها • الا حرف تنبیه در و یا حرف ندا در وای اسم مبهم در معرف باللام اولان اسمه حرف ندا داخل اولمق ایچون وسیله در والکا ها تنبیه داخل اولمشدر تاکید ایچون ولفظ الساقی صفت درای لفظنه وادر امر حاضردر ادارتدیردن و کاسا شول قدحه درلرکه ایچنده شراب اوله وناولها امر حاضردر مناوله دن و کاس مؤنثدرلکن انوکیچون الکا مؤنث ضمیر ارجاع اولنمشدر معنای مصراع بودرکه اکاه اول ای ساقی دوراتدر طولو قدحی وصون آنی و ساقیدن مراد واعظ ناصح ورغبت وذوق ویرجیدر و کاسدن مراد وعظ ونصیحت وکلمه حکمتدر آدمه شوق ورغبت ویرر

که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلها که عشق الهی آسان کورندی اول ولی دوشدی مشکللر پس سالک طریقت وطالب حقیقت اولنه شوق وذوق ویرمک کرکدرتا که اهل لذتیوب وصول الی الله حاصل اولنجه سعی بلیغ ایده • ببوی نافه کاخر صبا زان طره بکشاید • الخ نده ها اولان لفظه همزه وحده افاده ایدر نافه کبی ولفظ اخر بونک کبی محللرده فارسیه حرف در تعریض مقامنده استعمال اولنور وصبا کون طوغسی یلنه و سحر وقتنده اسن یله درلر وطره آلنه دوکلن صاچه دیرلر معنای مصراع بودرکه بر نافه قوقوسی سببی ایله که اخر صبا اول

طره دن آچر طره دن مراد حجاب جمال کبریادر صبادن مراد تجلی الهی در نافه فتوح غیبیدن
مراد اثر فیض حقدر • ز جعد زلف مشکینش چه تاب افتاد در دلها • جعد قوریجق
دیمکدر تاب بوکلمه معناسنه کلور بونده حرارت وضیا معناسی مناسبدر معنای
مصراع بودرکه انک مشکین زلفنک قورججغندن نه حرارت ونور دوشدی کوکل لر
وجعددن مراد طبقات حجاب ومراتب استتاردر • بمی سجاده رنگین کن گرت
پیر مغان گوید • گرت لفظنده تا خطاب ایچوندر مغ ومغان آتش پرست دیمکدر معنای
مصراع بودرکه شراب ایله سجاده یی رنگین ایله یعنی بویا اگر سکا پیر مغان دیرسه
شرابدن مراد عشقدر پیر مغاندن مراد شیخ ومرشددرکه حرارت وشوق صاحبی
اوله یعنی سجاده یی عبادتکی شوق ایله اولسون زاهد خشک اولمه سکا مرشد دیرسه
که سالک بیخبر نبود زراه ورسم منزلها • معقول قول بودر یا معقول قولی بمی سجاده
رنگین کن مضمونیدر بوا کا تعلیلدر یعنی سالک بیخبر اولمز منزللرک رسمندن واهلندن
یعنی وصول الی الله منزللرنک رسم وعادتنه وراه وصلی عشق ایله اولمق درکه
اقرب طریق الی الله طریق شطاردر • مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هردم
بکا جانان منزلنده نه امن نه عیش چونکه هردم جانان دن مراد حضرت حقدر ومنزلدن لر
مراد سلوک مرتبه لریدر که چوقلق عقبلر وشیطان اضلال ایدیب الحاده دوشوردیکی
واردر پس بیان که سالکم مراتب سلوکده ومنازل وصولده چوق خطرلر واردر
اولیه وصول الی الله حاصل اولمدن بکا نه امن نه عیش ودوام انس حق واردرکه
دایم • جرس فریاد می دارد که بربندید محملها • جانک فریاد دوشر یعنی فریاد ایدوب
دیر باغلک محمللرکه بو منزل خطرلودر بونده قرار ایتمک حیسدن مراد طریق
حقک خطرنی بیان ایدنلردر نتکم حضرت مولانا بیورر **بیت**
نی حدیث راه پر خون می کند • قصه های عشق مجنون می کند

پس

پس سالک وصول الی الله حاصل قلمینجه وتمکین تحصیل اتمینجه تلوین دن خلاص اولوب
امین اولمز ودوام انس حاصل قلمز • شب تاریک وبیم موج وگردابی چنین هایل •
قرانکو کیجه وموج قورقوسی وگرداب بوکبی قورقونج شب تاریکدن مراد ظلمت حب
دنیا وظلمت نفس وهوادر وبیم موجدن مراد عضبات بحر سلوک وتموج دریای عصیان
وتهییج واغواء شیطاندر وگردابدن مراد الحاده دوشمکدر یا طریقتدن کمال بولدم
دیو بیرده قالمقدر • کجا دانند حال ما سبکباران ساحلها • قنده بیلورلر بزم
واصل . حالمزی دکز کنارنک یوکی یکنلری بوندن مراد وصول الی الله قلمانلر وجذبه الهیه ایله مجذوب
اولانلردر بعضلر مراد ملائکه دردیمشلر • همه کارم زخودکامی ببدنامی کشید آخر
دوکلی ایشم کندو مرادیجه اولمقدن بدنامه چکدی آخر مراد بودرکه شیخ ومرشد
سز سالک اتدکم ایچون بدنام اولدم که اخبار مشایخده واردر بوکلام که • من لا شیخ له
فالشیطان شیخه • لاجرم بدنام لق ایله مشهور انام اولدم • نهان کی ماند آن رازی
کزو سازند محفلها • نیجه گیزلو قالور بر راز که اندن دوزلور محفللر یعنی نیجه مجلس
لر ومجمعلر اوله حادثه سویلنمز اوله لر اول رازی سویلر اولسلر اول راز
نیجه مخفی ومستور قالور پس طریقت اهلی کرکدر شیخ ارشاد ایله سالک اوله تا که بد
نام بین الانام اولمیه که الدلیل ثم السبیل وبیلمشلردر الرفیق ثم الطریق بیورمشلردر
حضوری گر همی خواهی ازو غایب مشو حافظ • حضوری لفظنده حرف یا وحدت ایچون
وخواهی لفظنده حرف یا خطاب ایچوندر از ولفظ مصراع ثانی مضمونه اشارتدر معنای
مصراع بودرکه اگر بر حضور استرسک اوندن غافل اوله حافظ • متی ما تلق من تهوی
دع الدنیا واهملها • متی ظرف زماندر وفعل مضارع جزم ایدر وما زایده در وتلق
اصلده تلقی ایدی جزم ایچون آخرندن الف ساقط اولمشدر ولفظ من اسمدر اکثریا
اهل عقل اولانلره اطلاق اولنور وتهوی دروجی یا بدن اهوی محبت معناسنه در

ودع امر حاضر در ودع یدع دن واهل امر حاضر در افعال بابندن ودنیا مونث
در انوکیچون اکا مونث ضمیر ارجاع اولنور معنای مصراع بودر که اول زمانده
ایرشورسن سودکک کمسنه دنیای ترک ایله دخی اهمال ایله یعنی انی صالیور برک
دوتمه واکا قلبوکی متعلق قلمه که تعلق دنیا عبدی مولیدن بعید ایدر دنیاک
ما یبعدک عن مولاک وخدمت بیور بیت بند بکسل باش ازاد ای پسر
چند باشی بند سیم و بند زر • وشیخ سعدی دیمش • تعلق حجابست وبی حاصلی • چو
پیوندها بکسلی واصلی • وله ایضا ای فروغ ماه حسن از روی رخشان شما • ای
حرف ندا در منادی محذوفدر وفروغ ضیا معناسنه در ودرخشان یلدرنجی معناسنه
در معنای مصراع بودر که ای محبوب حقیقی حسن اینک نور شرک یلدرنجی یوزکدندر
بلکه چونکه مصنف مرادی وصول الی الله عشقله اولمق اقربدر بوندن اکا تنبیه
ایدرکه اول عشق محبوب حقیقی عشقی کرک سایر محبوبلرک حسن وجمال اینک افتاب رویندن
بر تابدر • اب روی خوبی از چاه زنخدان شما • خوبی لفظنده اولان حرف مصدریه در یعنی
خوبلق یوزک صوی سزک اکککزک قیوسندندر پس عشق که سبب وصولدر عشق
حقدر وجالیه زوال حسن افتاب حقیقیدر بیت حسن مهرویان چه می مانَد برو یک [illegible]
پرتوی مه دیگری نور تجلی دیگر است • کی دهد دست این غرض یا رب که همدستان شوند
مجمع ال ویره بو غرض یا رب که برقصه لو وبرحالده اولالر • خاطر مجموع ما زلف پریشان شما
بزم جمع اولمش خاطرمز سزک پریشان زلفکز زلفدن مراد غیب هویتدر وآثار الهویتدر
یعنی مجمع میسر اوله بو غرض که بزم خاطر مجموعمز غیبت اولان برلره پریشان اوله یا غیبت
هویت بزم خاطرمزده مجموع اوله • عزم دیدار تو دارد جان برلب آمده • لفظ جان
برلب آمده جمله حالیه در یعنی سنک دیدارک عزمن دوتر جان لبه وزره کلدکی
حالده • باز کردد یا برآید چیست فرمان شما • بو مصراع استفهامدر کرو دونسمی

سنمی یا چیقسونمی بزار کورز بوندن مقصود قضای حضرت خدایه کمال رضادر شعر
وکلت الی المحبوب امری کله • وان شاء احیانی وان شاء اتلفا • دور دار
از کاکل وخون دامن چو بر ما بکذری • ایراق دوت طراقدن وقانندن انوبکا
چو بزم اوزرمزه اغریسن • کاندرین ره کشته بسیارند قربان شما • که بو
یولده سزک قربانکز اولمش چوق قدر خاکدن مراد اصل بدندر وقاندن مراد تلوث
وعصیاندر وکذردن مراد فیضان الهی در وانکی ایراق دوتمق صونت قدسیت
ایله تجلی ایتمکدر ومصراع ثانی مضموننده کثرت عصیان سنک قدوسکه ضرر ویرمز
دیمکدر بیت گر من آلوده دامنم چه زیان • همه عالم گواه عصمت اوست •
دل خرابی می کند دلدار را آگه کنید • خرابی لفظنده حرف یا مصدریه در یعنی کوکل خرابلغی
ایدر دلدار خبردار ایدک مراد قلب منقلب ویرانه دنیایه میلی ایدر حضرت حقدن
طلب هدایت ایدک دیمکدر • زینهار ای دوستان جان من وجان شما • غافل اولمک
ای دوستلر بنم جانم سزک جانکزدرکه جمله ارواح ونفخت فیه من روحی مقتضاسنجه
اصل واحددر پس • وتعاونوا على البر والتقوى حسبنجه معاونت وصیانت
ایدک • کس بدور نرگست طرفی نبست • از عافیت کمسنه سنک کوزک زماننده
بر کوشه ونظر باغلدی عافیتدن نرگسدن مراد ظهور کیفیت عشقدر چون حضرت
حق اعطاء کیفیت محبت ایده کمسه سلامت عقل معاشی بولمز • به که نفروشند مستوری
بمستان شما • یعنی که مستورلق حیا مبارسزک مسندکزه زیرا چون تجلی لاهوت
ظاهر اولا تجلی ناسوت ظهور بولمز • بخت خواب آلود ما بیدار خواهد شد مگر • بنم
اویقه بولشمش بختم اویانمق استر مگر • زانکه زد بر دیده آب روی رخشان
شما • زیرا اوردی کوزه اوزره سزک رخشان یوزکز صوینی • مراد بکلم والمستغفرین
بالاسحار • بیدار وسحرخیز اولوب بلکه احیاء لیل ایتمکدر
بیت

هر که بیدار بود دولت بیدار برد • دوست در جلوه ولی عاشق بیدار کجاست
با صبا همراه بفرست از رخت گل دسته • صبا ایله یولداش کوندر رنککدن بر دسته
گل مراد نفحات ربانیه در • بو که بوی بشنویم از خاک بستان شما • بوکه بو درکه
لفظندن مختصر اولا بر قطعه شید ور سزک بوستانکز طپراغندن قطعه خیزکه در
ساخت گلزار رب • مرسد الحق نفحات ای پسر • مرده پوسیده صد ساله • رای
دهد ازان نفحه حیات ای پسر • عمرتان باد و مراد ای ساقیان جام جم • عمرتان لفظنده حرف
تا خطاب ایچوندر والف ونون علامت جمع در عمر اولسون سزلره دخی مراد اولسون
ای جام جم ساقیلری ساقیدن مراد غزل اولنده بیان اولنان در • گرچه جام ما نشد
پر می بدوران شما • اگر بزم جامیمز اولدی شراب ایله طولوسنک دورانکزده جام جم ما قلب
دریبی اولمادوغی نقصان فیض در قصور بزدن استعداده بیت نیست
هرگز تجلی در فیاض ما • هست استعداد در ما لیک کم • می کند حافظ دعایی بشنو و آمینی بگو
حرف یا اکی رده وحدت ایچوندر یعنی حافظ بر دعا ایدر ایشت بر آمین دیک • روزی ما
باد لعل شکرافشان شما • لفظ روزی یای اصلیه ایله رزق معناسنه در بزم رزقمز
و نصیبمز اولسون سزک شکر صاچیجی لعلکز مراد طلب اسرار اخبار لذیذه در بلکه خواجه
حافظک عادتی بو ایمش که بر شهره بر غزل کوندررلر اوله مخلص اولان بیتدن شعر
بر قاج بیت دیوب یازرایمش بو غزلی یزد شهرینه کوندررلر اولوب ابیات یازمش
ای صبا با ساکنان شهر یزد از من بگو • عبارت ساکنان کرکدی ایری وزن ایچون
با ساکنان دیمش • کای سرحق ناشناسان گوی چوگان شما • لفظ کای اصلنده که ای
در منادی محذوف در تقدیر کلام که ای ساکنان شهر یزد حق بلمینلرک باشی سزک چوگانکز
طوپی اولسون • گرچه دوریم از بساط قرب همت دور نیست • یعنی اگرچه قرب ظاهردن
بساطندن دوزیز اما همت دور دکلدر • بنده پادشاه شمایم و ثناخوان شما • اول

اول زمانده شیرازک باشقه پادشاهی یزدک باشقه پادشاهی وار ایمش اول
پادشاهه خطاب ایدوب دیر • ای شهنشاه بلنداختر خدا را همتی • لفظ بو نده قسم
ایچوندر ای بلند ورزی یوجه اولو پادشاه الله ایچون بر همت • تا ببوسم همچو گردون
خاک ایوان شما • ایوان کسر همزه ایله عربی و فتحی ایله فارسی در شول مکان عالیه در لر
که اکده او تورر **ولـه ایضا** ساقی بنور باده برافروز جام ما • ما خطابدر
یعنی ای ساقی عشق نور ایله یالکلندر بزم قلبمزی • مطرب بگو که کار جهان شد بکام ما
ای مطرب خبر دار ایدجی واعظه سویله که جهانک ایشی اولدی بزم مرادمزجه یعنی قضایه رضا
ویروب و هر نه ایشی اونسه اکا تسلیم کلی و قبول و اقبال قلدق • ما در پیاله عکس رخ
یار دیده ایم • بز قلبده تصفیه سببی ایله معشوق حقیقی یوزنک عکسن شاهده ایتمشزدر
ای بیخبر ز لذت شرب مدام ما • ای غافل اولان بزم شراب غمزه لذتندن • چندان بود کرشمه
و ناز سهی قدان • استفهام انکاریدر اول دکلی اولوری نازی سرو قدلرک یعنی اولمز
کاید بجلوه سرو صنوبر خرام ما • که جولانه کلدی بزم صنوبر صالنشلی سرومز بس نظر عاشق
معشوق حقیقیه کرک بیت کم بیرشود جهان همه از ماه منظران • والله لیس تنظر
عینی ایله سواک • هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعشق • هرگز اولمز اول کسه که
کوکلی دیرلدی عشق ایله • ثبت است بر جریده عالم دوام ما • ثبت ثابت معناسنه در جریده
دفتر معناسنه در بیت گر بمیرد تن نفس دل نشود • همچو ادریس و نبی میرد دگر
ترسم که صرفه نبرد روز باز خواست • صرفه مرتبه معناسنه در روز باز خواست
قیامت کونی دیمکدر بو نده ظرفیت ملحوظ در یعنی قورقرن که بزیادلک التمیه قیامت
کوننده • نان حلال شیخ ز آب حرام ما • نبرد لفظنک فاعلیدر بونده مقصود
ترهیب ریا و ترغیب اخلاص در • ای باد اگر بگلشن احباب بگذری • مرهونیدر • زنهار
عرضه ده بر جانان پیام ما • ای یل اگر دوستلرک گلشننه اوغرایه سن البته عرض ایده سن

جانان قصد ایدر • بزم خرمز • کو نام ما زیاد دلها اجبه مبری • دی بزم آدمزی المعتدن قصد ایله
نه کیدر رسن خود ایوان که یاد دنیا بوز نام ما • کلمه کر کدر اول خود اکوی کلمه
اکرک بزم نامزدن بوایکه بیتدن مقصود احبادن دعاء خیر طلبنه ارشاد درکه رسول
الله علیه الصلوة والسلام بلاله دیرایدی اذکرنا عند صالح دعائک یا بلال • مستی
بچشم شاهد دلبند ما خوشست • مستی لفظنده حرف یا مصدریه در بچشم لفظنده حرف با سببیه در
و شاهد محبوب معناسنه در یعنی مستلک بزم کوکل بغلیجی محبوبمزک کوزی سببی ایله خوشدر
مراد بودر که عین الله ناظرة الینا ملاحظه سی ایله عقل معاشدن غافل اولمق خوشدر
زان رو سپرده اند بمستی زمام ما • اول یوزدن اصحاب عشق درستلکه بزم یولارمزکه
العقل عقال المرء یس احسن اولدر که زمام اختیار تصرف حب اضطراریده اولا • حافظ
ز دیده دانه اشکی همی فشان • خطاب در رای حافظ کوز یاشی دانه سن صاچ • باشد که
مرغ وصل کند قصد دام ما • اولا که مرغ وصل بزم آغمزه قصد ایده یعنی بزه شکار اوله لا که
رسول الله علیه الصلوة والسلام بیورمشدر ما من عبد بکی علی ذنب فی الدنیا حتی
ینحدر الدموع علی خدیه الا حرم الله وجهه علی النار • دریای فلک و کشتی هلال • فلک
نیل دکزی و هلال کمی • هستند غرق نعمت حاجی قوام ما • بزم حاجی قوامزک
نعمتنه غرقلردر حاجی قوام اول عصرک اولولارندن بریسی کمنه ایمش خواجه
حافظ کندو عادتنه بنا غزلی تمام ایدکدن صکره انک کمال مدحن و شکر نعمتن ایدر
ولہ ایضا صوفی بیا که آینه صافیست جام را • خطاب در رای صوفی کل که آینه سی
صافیدر جامک یعنی تصفیه قلب حصل در • تا بنگری صفای می لعل فام را • تا کورسن
لعل رنکلی شرابک صفاسنی یعنی عشق خوننک لذتن مشاهده ایدهسن • عنقا
شکار کس نشود دام باز چین • عنقا کمسنه نک شکاری اولمز آغی دکشور • کانجا
همیشه باد بدستست دام را • که انده دایم یل الندر دامک مراد عنقادن دنیا

دنیادر که نیست هستنما در یا مراد دنیا دن راحتلکدر که موجود الاسم معدوم الجسم در که
خبرده وارد اولمشدر من طلب ما لم یخلق اتعب نفسه ولم یرزق • در عیش نقد کوش که
چون نماند • الکاردر بونده وصف ترکیبی در لفظ مفرد کلدر یعنی نقد عیشده دورش که صو
ایچی و انتفاع ایدجی قالمدی مراد بودر که بالفعل طاعته دورش دنیایه و بقایه اعتماد ایله
آدم بهشت روضه دار السلام را • بهاشت لفظ بونده فعل ماضیدر هشتن لفظندن
یعنی آدم ترک ایلدی دار السلامی یا خود سن یعنی جنتی • در بزم دور یکی دو قدح درکش و برو
کنددر وسی بونک مضمونی تعبیر ایرب دیر • یعنی طمع مکن وصال دوام را • آدم علیه
السلام اوغل لرینه وصیت ایروب دیمش اوغللر دنیاده فکر بقا اتمک بن جنتده بقا فکر
ایدوب غافل اولدم ناکاه چقدم • ای نشاط بخت و جیدی کل زنش • ای یکتنک کنزکی
بر کل و بر مدرک عیشدن • پیرانه سر بکن هنری ننک نام مرا • پیرانه سر لفظ پیرلک وقتی و یکلکلر
بونده ظرفیت ملحوظدر یعنی پیرلک وقتنده بره هنر ایله عار و نامم کچون مراد بودر یکتنک زمانده
طاعت اتمک باری پیرلک وقتنده ایله بیت در غم ما روزها بیکاه شد • روزها
با سوزها همراه شد • راز درون پرده ز رندان مست پرس • پرده ایچیک رازینی
مست رندلردن صورمست دن مراد مستغرق عشق الهی اولانلردر رندن مراد کسوت زهد
و صورت اختیاردن محجوب ملامیه دن اولانلردر • کین نیست زاهد عالم مقام را • اشارت
راز درون پرده بلکه در بعضی نسخه عالم یرینه صوفی واقع اولمش • ما را ز جام باده
نوش چون خوشست • بعض نسخه نعمتست در یعنی عالم ارواحده الست بربکم ندا سنده
بلی دیوب اعتراف عبودیت ایدوب و نعمت قربت معنویه ایله تنعم اولمشزدر • ای خواجه
بازبین بترحم غلام را • ای افندی کرم و نظر ایله رحمت ایله قوله بیت کریم چون در احسان
بروی خود بگشاید • دگر بوجه گدا ان درکش دهن نبندد • حافظ مرید جام مست ای صبا برو
مرهوندر • و ز بنده بندگی برسان شیخ جام را • قولدن قوللغی ارشد شیخ جامه شول حکایت

ایدرلرکه خواجه حافظ تازه جوان ایکن جوق نظم معنی یه قادر دکل ایمش اما مناجات
باری وطلب باری ایتمکدن خالی دکل ایمش اتفاقا بر کون یولده بر پیر بر شراب زنکنده
بر قدح شربت نوش ایتدرب شعردن کروای اوغل شویله دیو ب اندن صکره خواجه
حافظدن بو دکلو نفایس کلمات ظاهر اولمش بونده شیخ جام دیدوکی اول پیردر
واول پیر حضرت خضردر درلر بوندن صکره اولان غزله نظر قیل که نتکه کبی اسرار
طریقتدن وفنای بحر حقیقتدن خبر ویرر **وله ایضا** ساقیا برخیز درده جام را
الف ساکنه بونده اخرنده ندا ایچوندر اولک اخرنده ندا ایچوندر ر لفظ در تاکید درای
ساقی دور ویر قدحی تاکه مست الهی اوللم • خاک بر سر کن غم ایام را • طبراق باشنه
ایله یعنی باشنه طبراق دوک ایام غمنک **بیت** غم دنیا منه بر کردن جان • ولاجیقا انکه
جندانی نیرو • ساغری بر کفم نه تا زسر • شرابک قدحن کفم اوزره قوتا اوزرمدن
برکشم این دلق ازرق فام را • چکم یعنی چقرم بو کوک رنکلو خرقه مراد مست حق اولوب
ترک ریا ایتمکدر ریا طامیه طایفه سندن اولمقدر • کرچه بدنامیست نزد عاقلان • یعنی
مست الهی اولمق کرچه بدنام ملوم در عقل معاشی عاقللری قتنده بعض نسخده عاقلان نیز
زاهدان واقع اولمش یعنی اکرچه ملامیه دن اولمق بدنام ملوم در زاهد قتنده • ما نمی
خواهیم ننک نام را • بز عار نام استمز زیارو دلارام استرز • باده درده چندازین
باد غرور • یعنی عشق الهی ویر نیجه دک بو غرور نغمه • خاک بر سر نفس نافر
جام را • جمله دعائیه در یعنی طبراق باشنه عاقبتسز وقاید حسرت نکنک • دود آه
سینه نالان من • بعض نسخده نالان یرینه سوزان واقع اولمش فی الواقع مصراع
نانی مضمونه اول مناسبدر • سوخت این افسردکان خام را • یاقدی بو طوکمش
خاملری زیرا سوز ناکک حرارتی مؤثردر **بیت** آتش است این بانک نای ونیست باد
هر که این آتش ندارد نیست باد • محرم راز دل شیدای من • کندو دلو کوکلمک رنک

کم رازنک محرمی • کس نمی بینم زخاص وعام را • کیمسه کورمزم خاص عامدن زیرا
عقلا عقل معاش معاد درلر **بیت** محرم این هوش جز بیهوش نیست •
مر زبان را مشتری جز کوش نیست • با دلارام مرا خاطر خوشست • بر دلارام
ایله بنم خاطر خوشدر • کز دلم یکباره برد آرام را • کو کلمدن بر اوغوردن آلدی
آرامی مراد حضرت خدادر که جذبه ومحبت قلابن طاقوب بزی بزدن الوب کندوبه
مجذوب قلمشدر **بیت** نکوز نیست درکوی تو مشتاقان شیدا را • خم زلفت
قلاب محبت میکشد ما را • ننکرد دیکر بسرو اندر چمن • داخی نظر ایتمز سرو چمنه
هر که دیدان سرو سیم اندام را • لاجرم هر کمکه وصول الی الله حاصل اولوب مشاهده
حق حالتنه واصل اولا دخی نسنه یه نظر قلمز **بیت** مراد جانم از عالم تو بودی •
ترا چون یافتم دیکر چه جویم • صبر کن حافظ بسختی روز شب • صبر قیل ای حافظ
قتلغه کیجه وکوندز • عاقبت روزی بیابی کام را • عاقبت بر کون بولاسن مرادی
بیت صبر ار از وراند شتاب • صبر کن والله اعلم بالصواب **وله ایضا** دل میرود
ز دستم صاحب دلان خدا را • صاحب دلان مخاطبدر و لفظ را قسم ایچوندر کوکل کیدر
الیمدن ای صاحب دللر الله ایچون مراد اهل الله دن معاونت طلب ایتمکدر • دردا که راز
پنهان خواهد شد آشکارا • دردا که کزلو راز آشکار اولسه کرکدر **بیت**
بعد از امروز آشکارا دوست میدارم ترا • از تو چون پوشم که پیدا دوست
میدارم ترا • کشتی شکسته کانیم ای باد شرطه برخیز • کمی جینمشلر ای موافق اولان
یلدر • باشد که باز بینیم آن یار آشنا را • مراد بودر که کثرت عصیان سببی ایله ورطه
هلاکه دوشمز یا طول عمر ایله موته قریب اولمشز ای توفیق طاعت بزه رفیق اول اولا که
اول آشنا اولوب ندامتسز باری مشاهده ایده وز • ده روزه مهر کردون
افسانه است وافسون • اون کون فلک محبتی افسانه وافسوندر • نیکی بجای یاران فرصت شمار
یارا

لفظ جای متحد ربیع یارانه ایلکی فرصت صای ای یار که الفرصة تمر مر السحاب حسبجه دولت
وقدرت بقا اولمز • در حلقهٔ گل مل خوش خواند دوش بلبل • گل ومل حلقه سنده خوش
اوقیدی دون کیجه بلبل مراد حلقهٔ گل مل دن جناب حقدن اولان انبساط وانکت افدر
وبلبلدن مراد اول جانبدن اولان تنبیه بهیه در • هات الصبوح هبوا یا ایها السکاری
هات اسعد اسماء افعالدن اعطنی معناسنه وصبوح صباح وقتنده ایچلن شرابه دیرلر
صبوح صیغهٔ جمعدر امر حاضردر ویرک صبوحی دیرلک ای سرخوشلر دیمکدر بعض نسخه ده
فات الصبوح واقع اولمش بو تقدیرجه الصبوح مرفوع فاعل اولور فات تک صباح شرابی
فوت اولدی دیمکدر بو بیتدن اول حدیث شریفک مضموننه اشارت واردر که رسول الله عم
بیورمشدر ان الله تعالی ینزل الی السماء الدنیا فی کل لیلة جمعة بعض روایتده بعد ثلث کل لیلة
فیقول هل من تائب فاتوب علیه هل من مستغفر فاغفر له • آینهٔ سکندر جام میست بنگر
اسکندر بر آینه اتدرب ایدی بر میل وزره بر کشتر رب انکا نظر ایدب هر مملکتی اندن کورر
ایمش که اول آینه نک خاصیتی هر مملکتی کوسترمک ایمش خواجه حافظک مرادی بودر که
آینهٔ اسکندر شول قلبدر که عشق الهی ظرفی اولا الکاغل که ممالک دنیا نک احوالی خراب
ایدوکین سکا کوسترر بیلکم دیر • تا بر تو عرضه دارم احوال ملک دارا • دارا بو نوع بر
پادشاهک آدیدر که اسکندر النده هلاک اولمشدر بیت شنیدم ملک دارا گشت
دار اسکندر • نه اسکندر بماند اکنون نه دار الملک ونه دارا • ای صاحب کرامت
شکرانهٔ سلامت • ای صاحب ملک دنیا صاحب ولایت عقبی سلامت شکرا ایچون • روزی
تفقدی کن درویش بی نوارا • تفقدی حاضر اولمین کمسنه یی اشتمکه وآنکفه درلر ونوا بر
نچه معنایه کلور بونده رزق وحسن حال معناسی مناسب در یعنی بر کون یوقله درویش
برزق یا حسن حالی اولمین سالکی بهاره بیت بر سیران شکسته ولان اهل
فضل را • نقصان فضل نیست مزید بساط تست • نظر کردن بر رویشان نمای بزرگه

بزرگی نیست سلیمان با چنین حشمت نظرها بود مورش • آسایش دو گیتی تفسیر
این دو حرف است • آسایش دو گیتی مبتدا در اسودن معناسنه گیتی کسر کاف عجمی ایله
جهان دیمکدر تفسیر این دو حرف است خبردر بونک تفسیری ایکی شئ قلیل در انلری بیان وجهی
ایله ذکر ایدر • با دوستان تلطف با دشمنان مدارا • تلطف لطف کوسترمک دیمکدر ولفظ
مدارا فارسی و عربیسی مداراة در نتکم رسول عم بیورمشدر امرت بمداراة الناس
پس مدارا یومشقلق ایدب عداوت اورتمکه درلر • در کوی نیکنامی مارا گذر ندادند
ایو اد لولق محله سنده بزه کچد ویرمدلر مراد بزه انتظام احوال ومنصب ومال ویرمدلر دیمکدر
گر تو نمی پسندی تغییر کن قضارا • اگر سن بکنمدک ایسه تغییر قیل قضای امام شافعی ودیمش
شعر رضینا قسمة الجبار فینا • لنا علم وللاعداء مال • فان المال یفنی عن قریب
وعلم الله باق لا یزال • آن تلخ وش که صوفی ام الخبائث خواند • اول اجی کبی یه که صوفی
خبیثلر اناسی اوقودی ام الخبائث دیدی مراد بوندن ریاضت درکه نفس خبیث
ومکر و کلملرک اصلدر پس هر کمه صوفی صورت اولوب عاشق سیرت اولمیه
حفت الجنة بالمکاره حسبجه اول بوکا مکروه کلور • اشهی لنا واحلی من قبلة
العذارا • لفظ اشهی واحلی اسم تفضیلدر شهوتدن وحلودن وعذاری رانک
کسری ایله وفتحی ایله جمع عذرادر بکر که بکر معناسنه در یعنی مشتهای رکدر بزه ولذیذ
رکدر بکرلرا و پکمدن زیرا ریاضت وعبادت که سبب وصول حضرت اوله بزه کلور رحمت
اولور سه رحمتدر بیت کوهرک رسد بجا هر اسم • کان را بتیست می شناسم • ولی
هنگام تنگدستی در عیش کوش مستی • هنگام مطلقا وقت معناسنه ولوب بعدر
کاه اولور وقت معین ومحدود مراد اولور نتکم هنگام گل دیرلر و بو بیتده واقع اولان
باحرفلری مصدریه در معنای مصراع بودر که ال طارلغی وقتنده عیش ومستلکه دوشکم
مراد بودر که قوت وقلت مستولی اولجق حضرت حق ایدانه وعبادته مستغرق ونیخود

اوله که رسول الله عم حضرتنه قچن غم عارض اولسه واستعینوا بالصبر والصلوة
حسبنجه نمازه مشغول اولورلر ایدی • کیمیای هستی قارون کند گدا را • کیمیا بونده
عمل التون آنکه دیرلر قارون مشهور مالدار در معنای مصراع بو در که بو دارلق
کیمیاسی قارون ایدر گدای یعنی اوله که مستغرق بحر حب الهی ولا اکا غنای قلب
حاصل ولور بلکه طهارت اوزره اولانلره غنای صوری دخی حاصل اولور رسول
الله عم بیورمش دم على الطهارة یوسع علیک الرزق بیت زرق معلومی اولان
آز زاقه ایدر اعتماد • فقر وصبر ایله اولان رزاقه ایدر اعتماد • سرکشش مشو که چون
شمع از غیرتت بسوزد • بعض نسخه‌ده سر بر مکش واقع اولمش وتا دخطاب بسوزد
لفظنه داخل اولمق کرک ایدی غیرت لفظنه داخل اولدی وزن ایچون معنای مصراع
بو در که باش چکیجی اولمه یا باش یوقارو چکمه شمع کبی که غیرتدن یقرسن • دلبر که در کف
او موم است سنگ خارا • سوزد لفظنک فاعلی دلبر در خارا یونره بر کی معناسنه در
مراد بو در که تعظیم وکبر یاکوسترمه که العظمة ازاری والکبریاء ردائی فمن نازعنی
فیهما فقد ادخلته النار حسبنجه حق تعالی سنی موم کبی تبیه شعر تواضع با قنی فی کل
حین • ولا تفخر على الطين الطين • تری ما حل من فخر وکبر • من ابلیس لعین • خوبان
پارسی گوی بخشندگان عمرند • پارسی فارسیدر فارس عرب پارس در وپارسی گوی
وصف ترکیبی در ولفظ خوبان پارس گوی مبتدا دخشندگان عمر خبر در معنای مصراع
بو در که پارسی سویلیجی محبوبلر عمر باغشلیجیلر در مراد بو در که فارسیا ده عشق وشوق
ویرب پیره گویا جوان ایدر عمر باغشلر حضرت مولانا دیمش بیت فارسی گو
گرچه تازی خوشترست • عشق را خود صد زبان دیکرست • ساقی بده بشارت
پیران پارسا را • ساقی بشارت ویر یعنی مشکله زاهد پیرلره مراد بو در که ای خوانندگی
ولوبنده مژده ویر پیرلره که شوق ویرر فارسی کلام استماع ایدب ذوق سماع حاصل

حاصل ایدوب عشق وشوق ایله دیه‌لر بیت منکر اندر سیدی مویم که جواست
جان است جان من از عشق • حافظ بخود نپوشید این خرقه می آلود • حرف با
بخود لفظنده مصاحبت یا سببیه ایچوندر روی آلوده وصف ترکیبی در وصف خرقه
در معنای مصراع بو در که حافظ کندو ایله کیمدی بو شرابه بوشنمش خرقه‌یی مراد
بو در که حافظ کندو ولکی ایله کیمدی ملامیه لباسین بلکه اولیائی تحت قبابی لا یعرفهم
غیری حسبنجه حق تعالی سترو پوشیدن ایچون بو لباسی کیدردی • ای شیخ پاک دامن معذور دار
ما را • ای اتکی پاک شیخ معذور دوت بزی وله ایضا رونق عهد شبابست
دگر بستان را • رونق بوز کوزللک ویوز صولی معناسنه در عهد بوندن زمان
معناسنه در شباب بونده تازه‌لک معناسنه در دگر دیکردن مخففدر بونده
دخی معناسنه در بستان واو سنرغ بیدر بوستان واو ایله فارسیدر
معنای مصراع بو در که تازه‌لک زمانک کوزللکی وار در دخی بوستان مراد بوستانی
دن عالم مکاشفه در انک تازه‌لکی سالکه ابتدا فیضان الهی در • میرسد مژده گل
بلبل خوش الحان را • الحان جمع لحن در لحن بونده اواز معناسنه در گلدن مراد معشوق
حقیقی وبلبلدن مراد عاشق در خوش الحان اولدوغی سائلنده ذکر اولدوغی در
بیت کر هیر سی کدام ذکر اولیست • افضل الذکر لا اله الا الله • ای صبا گر
بجوانان چمن باز رسی • باز بونده کرو معناسنه در معنای مصراع بو در که ای صبا
اگر چمن یکتلرینه کرو ارشه‌سن صبادن مراد سحرلر ده اولان توجه قلبی در جوانان
چمن دن مراد عالم مکاشفه تازه ایرشن سالکدر • خدمت ما برسان سرو گل و
ریحان را • سرودن مراد علو مرتبه لو اولانلر گلدن مراد محبوبیت دایره‌سنه
وارنلر ریحاندن مراد روائح طیبه واخلاق حسنه ایله متصف اولانلر بونده تنبیه
وار در که ارباب سلوکه استمداد آنک گرکدر بیت پادشاهان جهان چون بغمی خسته شوند

[illegible]

استغنا نز در گوشه نشینان طلبند • گر چنین جلوه کند مغبچهٔ باده فروش • جلوه
جلغنی چلقنی یوریکه درلر مغبچه نصرانی اوغلانجغنه درلر باده فروش وصف ترکیبیدر
وصف مغبچه در معنای مصراع بودر که اگر بو نجلین شیوه ایله حرکت ایدرسه شراب
صاتجی نصرانی بچه بوندن مراد مقام ارشاده واصل اولوب تمام تمکین بولمش سالک
واعظدر • خاک روب در میخانه کنم مژگان را • خاک روب وصف ترکیبیدر ولفظ در بوندن
قپو معناسنه در مژگان جمع مژه در معنای مصراع بودر که میخانه قپوسنک طپراغن سپورجی
ایدرم کرپکلرم میخانه دن مراد عالم هویتدر که محل فیض و تعظیمدر زنکم دیر بیت
از آستان پیر مغان سر چرا کشم • دولت درین سرست گشایش درین در
ای که بر مه کشی از عنبر سارا چوگان • ای حرف ندا در منادی محذوف در سارا خالص
معناسنه چوگان قصمان عجمدن جیم عربیله وکاف فارسی ایله مسموعدر که ترکیسی
چوگن در معنای مصراع بودر که ای دلبر که ای اوزره چکرسن صافی عنبردن چوگن دن
حضرتکه استنادی وکنتم اسراری در • مضطرب حال مگردان من سرگردان را
خطاب منادی اولان دلبره مضطرب حال ایلمه بن باشی دونجی چون سالک
استتاری جمال اوله مضطرب الحال اولور بیت دیداری نمایی و پرهیز میکنی
بازار خویش و آتش ما تیز میکنی • تیر همه این قوم که بر دردکشان می فکنند
در دضم دال اوله چکک معناسنه بوندن ایک بوسی مراد در معنای مصراع
بودر که قورقرن بو قوم که شرابک چکن ایچنلره کوللر مراد بودر که اول قوم که دنیایه
تلذذاتنه مشغوللردر ترک شهوات ولذات ایدوب عشق الهی مرارت وکدورت
لرین نوش ایدن سالک حقیقت اولان طالب حق اولنلره گورلر قورقرن بن که انلره
در سر کار خرابات کنند ایمان را • خرابات فسوق اوی دیمکدر معنای مصراع بودر که خرابات
اینش باشنده ایدرلر یعنی اکا صرف ایدرلر ایمانی مراد بودر که خرابات دنیایه توغل ایدوب

ایدوب آخرتدن غافل اولوب کندو حاللرینه اغلیوب حسن حال اولان عاقبت
حمیده صد دیندن اولانلره کوکلنک سلوب الایمان اولالر العیاذ بالله خبرده وارد اولمشدر که
جمود العین من قسوة القلوب وقسوة القلوب من کثرة الذنوب وکثرة الذنوب
من نسیان الموت ونسیان الموت من طول الامل وطول الامل من حب الدنیا وحب الدنیا
رأس کل خطیئة • یار مردان خدا باش که در کشتی نوح • یار بونده مصاحبت معناسنه در
معنای مصراع بودر که الله ارلرینه یار اول که نوح گمسنده • هست خاکی که بآبی نخرد طوفان را
خاکی لفظنده حرف یا وحدت ایچوندر یا نسبت ایچوندر آبی لفظنده وحدت ایچوندر یعنی بر طپراق
واردر و یا بر طپراغه واردر که بر صویه الطوفانی اندن مراد حضرت نوح درعم بوندن •
تنبیه واردر که ارباب سلوک مرشد یار گرکدر زنکم حضرت مولانا دیمش • خلوت از
اغیار باید نه زیار • پوستین بهر دی آمد نی بهار • مرکز خوابگه این منزل هستی جاکست •
خوابگه خوابگاهدن مقصوردر گاه لفظی گاه زمان گاه مکان ایچون اولور بونده مکان ایچوندر
هستی یورتی واوج معناسنه گلور بونده آوج معناسنه در و حرف یا وحدت ایچوندر
معنای مصراع بودر که هر کمک که او یقوسی یری بو بر اوج طپراق منزل در • کوچه حاجت
که برافلاک کشند ایوان را • ایوان یوقروده بیان اولنمشدر بونده چردق معناسنه
استعمال اولنمشدر ظاهردر که معنای مصراع بودر که دی نه حاجت که افلاکه وزره
چکه چارطاق بیت ای سرا بینی بلند ایدن کشی مغرورسن • غافل اولمه کیم بر
گون اکا دزد اجل • بردوار خانهٔ گردون بدرو نان مطلب • بدر آمدن و بدر
رفتن طشره گلمک معناسنه در اولیه معنای مصراع بویله اولور که فلک اوندن
طشره گیت الحق استمه • کین سیه کاسه درآخر بکشد مهمان را • کین اصلده که این
در سیه کاسه سیاه کاسه دن مقصور در سیاه کاسه لک خسته دن عبارتدر معنای
مصراع بودر که بو قره چناقلو آخرده دیلر قونغی • ماه کنعانی من مسند مصر آن تو شد

كنعانى لفظنده حرف يا نسبت ايچوندر مسند لفظى طيانجق بر معناسنه در بونده تخت
مراد در ان تواران تو معناسنه در معناى مصراع بو دركه اى بنم كنعانه منسوب
آيم مصر تختى سنك اولدى • گاه آنست كه بدرود كنى زندان را • گاه بونده زمان معناسنه
در بدرود كردن استنك ييغى وداع اتمك ديمكدر معناى مصراع بودركه اول وقت دركه وداع
ايده سن زنداندن مراد ماه كنعانيدر روح انسانيدر زنداندن مراد الدنيا سجن المؤمن
وجنة الكافر حسبنجه دنيا در چون روح تكميل فضايل وفواضل ايدوب عز حضرته استحقاقيه
اولا الا موت زنداندن خلاص اولوب مصر آخرتدن مسند نشين اولمقدر بيت
خوش آن وقتى كه من ميرم سلامت مى برم ايمان • رسانم جان مشتاقم بسوى حضرت جانان
در سر زلف توام كه چه سودا دارى • زلفك باشنده بلمزم نه سوداك واردر • باز بر هم
زده گيسوى مشك افشانرا • مراد زلفدن غيبت هويت در گيسودن طريق سالك در يعنى
غيب هويتكده بر سر حقى واردر كه الطرق الى الله بعدد انفاس الخلايق موجبنجه كندوكه طرق
مختلفه قلدك كه هر بريندن بوى مشك كلوب ول بوى ايله سكا وصول بولنور بيت
هر نه يولدن استسه طالب ييراندن • عاشقه وصلك يولنى لطف ايدب آسان ايلدك
حافظا مى خور ورندى كن وخوش باش وليك • مرهو ندر • دام تزوير مكن چون دگران قرآنرا
تزوير اغى ايلمه غيرلر كبى قرآنى بونده تنبيه وار دركه مرائى بدتر در فاسقدن بيت
مرائي هر كسى معبود سازد • مرائي را از آن گفتند مشرك وله ايضا اگر آن ترك
شيرازى بدست آرد دل ما را • ترك ضم تا ايله وسكون را ايله خطا وختن ودشت
وقبچاق مملكتنك اهلنه ديرلر آنلرك قومى اوج يوزلو وقره كوزلو وقره قاشلو وجفا
كار اولدقلريدن اوترو عجم شاعرلرى محبوبلرنه بر سبيل تشبيه ترك اطلاق ايدرلر
شيرازى لفظنده اولان حرف يا نسبت ايچوندر وشيراز خواجه حافظك كندو شهرى
دركندو شهرنك محبوب صلاح اوزره اولدوغندن استر يس اگر اول شيرازى محبوب

بلبل كبى قفسده • طوطى طبعم ز عشق شكر و بادام دوست • دوستك شكر وبادام
عشقندن مراد طوطى طبعندن روح انسانيدركه قفس تنده محبوسدر وشكر بادامدن مراد
تلذذ ذات الهيه در لاجرم انك محبتندن حيران وديوانه اولوب قفسده مقيد
ايكن اكا منجذبدر • دلم محبت لب لعل وچشم بادامست • ببند زلف كه فتنه چو مرغ
بادامست • زلف او دامست وخالش دانه آن دام من • انك زلف اغدرويكى
اول انك دانه سى در وبن • بر اميد دانه افتاده ام در دام دوست • بر دانه اميد
ايله دوشمشم دوست آلاغنه مراد زلفدن غيب هويت وخالدن مراد عالم غيب ايدوكى
بيان اولنمشدر يا خالدن مراد چاشنى جزئى در وزلفدن مراد صاحب الهى در بيت
بدام ودانه كسى مرغ دل نكردى ميل • وليا صيد توان زلف وخال شد باعث سحر خيزى
بر نگيرد تا صبح روز حشر • باشنى مستلكدن قالدرمز تا حشر كونه صباحنه دك • هر كه
چون من در ازل يك جرعه خورد از جام دوست • هر كه بنم كبى ازلده بر جرعه اچدكا
دوستك جامندن مراد بودركه بشولكه كه عالملر واحده مظهر جذب حق اولدكا
انك كيفيتى زايل اولمز تا دوسته واصل اولمينجه بيت مستان همى بيدار
كرد ونيمشب • مست ساقى روز محشر باده • من نگفتم شمه از شرح شوق خود
از آن • ديدم برشته دگند وشوقم شرحندن انوكيچون • من نمى خواهم نمودن بيش
ازين ابرام دوست • بن استمزم كو ستركم بوندن زياده دوست ابرامنى مراد
بودركه كندو شوقم سويلمك كندومى مدح وخود فروشش در بوجندن زياده
ابرام اتمك استمزن اما تضرع ونياز يوزندن ابرام محمود در كه خبرده وارد در
ان الله يحب انين المذنبين والحاح الملحين مثل من سوى وصال وقصد او سوى فراق
چونكه بويله در • ترك كام خود گرفتم تا برآيد كام دوست • كندو مرادم تركنى دوتدم
تا حاصل اوله دوست مرادى بيت كى شنيش شنو بر مايل نشست • كه دوزخ نمى گنى باهشت

بکفتا میرس ازین ماجرای • پسندیدم انچه پسند تو مرا • کر دهد دستم کشم در دیده
همچون توتیا • اکر بکا ال ویرسه چکم کوزه توتیا کبی خاک راهی کان مشرفا کشت
از اقدام دوست • هر یول طپراغنی که اول مشرف اولدی دوست قدملرندن مراد
اقدامدن اثار فیضدر یس شویله که انده اثار فیض الهی مرور اتمش اوله هر نکلو
خاک کبی فقیر و صغیر ایسه دخی بنم کحل عینم بلکه نور چشمیم در که انک سببی ایله کوزم
کشاده اولور بیت خاک پای یار در کوزه همچون توتیا • ظلمت اچره راهنی کورمک
ایچون ویرر ضیا • حافظ اندر درد اوی سوزو بی درمان بساز • ای حافظ انک درد
ایچنده یان درمانسز لوح ایله دوزل توشل • زانکه درمانی نداد درد بی ارام دوست
زیرا درمان یوقدر دوستک قرار و سکونسز دردنکی مراد بودر که درد الهی علاج پذیر
اولماز بلکه فی الحقیقه مرض دکلدر انوکیچون دوا اولمز بلکه غیری دردلره دوادر بیت
دوای درد دل دوستدر دست • بحمد الله که مار اهست در دست ول ایضا
صبا اگر کذری افتدت بکشور دوست • ای صبا اکر اغر متلفک دوننرسه سنک دوست
مملکتنه • بیار نفحه از کیسوی معنبر دوست • کتور بر قفقو دوستک معنبر کیسوسندن
مراد صبادن بونده دخی توجه سحریدر کشور دوستدن مراد عالم الهی در نفحه کیسودن
مراد غیب هویتدن رایحه در بیت سنهلندن بو کتوردل بویکا • کورین یاد صبا
اولسون اسن • بجان او که بشکرانه جان بر افشانم • انک جان حقیچون شکرانه
ایله جان صچیم • اکر بسوی من اری پیامی از بر دوست • اکر بنم جانبمه کتوره‌سی
بر خبر دوست قتندن مراد جان دوستدن صفت حیات در پیامدن مراد اوامر
و نواهی و کلام الهی درلاجرم انک اجراسی ایچون بنزال انک کرک بیت
نوله عاشق جان ویرسه اول شکر لبه شکرانه • چونکه اول لعل شکر کفتار اکا جان ویرر
وکر چنانکه دران حضرتت نباشد بار • اکر شویله که اول حضرتده سکا اجازت اولیه

اولمیه یعنی وارمغه قومیلر قبو کتورمکه قادر اولمیه‌سن • برای دیده بیاور غباری
از در دوست • کوز ایچون کتور بر توز دوست قپوسندن مصراع اول مضمونی حضرت
تعبیری دلالت ایدر که کاهی حجاب کبریا حاجب اولوب یا قصور استعداد مانع اولوب
حوق منا هده ظاهر ولمیوب مکاشفه باب فتح قلنمیوب سالک محجوب اولور اما بوا ثر
بیدا اولور که بونک کبی درکاهی عالیه دخول و اول حضرته وصول تحفه دلایقه سزا اولمزیسی
اول عباداته زیاده ایدوب کسبه کمال استعداد تحصیل اتمک کرک دیو غفلتدن انتباه
حاصل اولوب مرض عین زایل اولور لاجرم قپو توزندن مراد بو وجهدن اولان سبب
تیقظ در و بونده تنبیه وار در که اهل طاعت اولوب ملازمت درکاه حق قلنی فیض
الهی حصولندن محروم اولمز قلیل و کثیر بهره‌مند اولور بیت کمکه کلمه حضرته محروم
کوندرمز خدا • چون دیمشدر لا یضیع الله اجر المحسنین • من کدا و تمنای وصل او
هیهات • بن کدا انک وصل تمناسی هیهات • مکر بخواب ببینم خیال منظر دوست • مکر
دوشده کورم دوستدن نظرکاهی خیالنی مصراع اول مضمونی و بیت سابق مفهومنی
تحقیق ایدر که جناب عزت حضرت حق غایتده بلند و عالیقدر مقدار و اکا وصول غایتده
دشوار در و طالب مبتدی بیت و بی قدر در که مابینده اصلا مناسبت و هرکز استعداد
وصلت یوقدر لاجرم الرؤیا الصادقة جزء من ستة و اربعین جزءا من النبوة حسبنجه
مکرمت اهده دمنامی میسر اوله و بونده تنبیه وار در که مراتب انبیانک و منازل
اولیانک اول رؤیا در بیت دیدم چو بخواب روی خویشن • بیدار شدم من از
بیداری • دل صنوبریم همچو بید لرزانست • بنم صنوبری قلبم سکود کبی دتره بجی در
زحسرت قد بالای چون صنوبر دوست • دوستک چام اغاجی کبی بالا قدنک حسرتندن
مراد قددن تجلی الهی ممتد و طویل و برحال اوزره مستطیل اولمق در که بو دولت هرکسه
میسر اولمز بیت دیدنت خوبست اگر خود ساعتست • یاد شاهی کر بهم یکدم خوشست

اگرچه دوست بچیزی نمی‌خرد ما را • اگرچه دوست برشنیه المزبری • بعالمی نفروشیم
موئی از سر دوست • بر عالمه صتمازز بر قلی دوست باشنده مراد باشنده صفت
ارادت درکه اول متعلقی و مبنی صفت قدرت هیچ برشنه ایجاد اتمز و بر قلدن صفت ارادت
دن بر تعلق جزئی درکه انک تعلقی بزم مرامز حصوللندن و حضرت حق وصوللندن کانه و واقع در
لاجرم بز آنی عالم صاتمزز بیت یارک ارادتله بولیو رجو مراد • صاتمز ارادتیله مرید
آنی عالمه • چه باشد ار شود از بند غم دلش آزاد • نوله اگر اولورسه غم بندندن آزاد
چو هست حافظ مسکین غلام و چاکر دوست • چون حافظ مسکین دوستک غلام و چاکریدر
مراد بودر که من جعل الهموم هما واحدا کفی الله سایر هموم حسبنجه بر کمسه حضرت حقه بنده اولوب
جمله غموم عمم آفت فاسیه حق تعالی حضرت انک سایر غمومنه کفایت ایدوب غمدن آزاد اولور
بیت بنده‌نک هرجی اولورجونکه مولا اوستنه • ساکه بنده اولالی‌نها
سرور یتادر • ولہ ایضا • بیا که قصر امل سخت سست بنیادست
قصر کوشنک در امل امید در سخت قتی در سست گلشنک در بنیاد تمل در معنای مصراع بودر که
گل که امید کوشکی قتی سست تملدر • بیار باده که بنیاد عمر بر بادست • گتور شرابی
که عمر تملی یل اوزره در مراد بیادیمکدن طریقیه دعوت و حقه ارشاد در شرابدن مراد
عشق الهی در پس طول املدن و رجادن و عمره اعتماددن نهی بیت وفا
زعمر و مراد از جهان و بهره زمال • حضور وقت زایام و فرصت از مه و سال • من این
خیال تصور کنم فلک گوید • زهی تصور باطل زهی خیال محال • لاجرم فانیه اعتماد ایتمیوب
فرصت فوت ایتمیوب عبادته کوشش ایدوب جانب بقایه مایل اولمق گرک بیت
صوفی ابن الوقت باشد ای رفیق • نیست فردا گفتن از شرط طریق • غلام همت آنم
که زیر چرخ کبود • اول کمسه‌نک قولیم که کوک فلک آلتنده • زهرچه رنگ تعلق پذیرد
آزادست • هر نسنه که تعلق رنگن قبول ایده آزاده در مراد بودر که دنیاده اولانلر

که فانیلردر بونلره تعلق قیدندن آزاد اولوب یعنی بونلره تعلق ایتمیوب والآخرة
خیر و ابقی حسبنجه آخرته و عالم الهی یه تعلق گرکدر بیت تعلق حجاب است
بی‌حاصلی • چو پیوندها بگسلی واصلی • چه گویمت که بمیخانه دوش مست و خراب
نه دیم ساکه میخانه‌ده دون گیجه مست و خراب اولدوغم حالده • سروش
عالم غیبم چه مژده‌ها دادست • سروش ملک معناسنه و بعضیلر ملک
مخصوص یعنی جبرائیل در دیدیلر عالم غیب ملکی بکا نه مشتلقلر ویردی
مراد میخانه‌دن موضع عبادت و عالم سوتدر و مست و خراب
اولمقدن مراد کیفیت عشق الهی ایله متکیف اولمقدر و مشتلقلری
کندوسی بیان ایدوب دیر • که ای بلند نظر شاهباز سدره نشین
لفظ بلند نظر و لفظ سدره نشین لفظ ترکیبی در یعنی ای عالی نظر ایدجی
و سدرة المنتهی ده اوترجی شاهباز • نشیمن تو نه این کنج محنت آبادست
نشیمن موضع اقامت دیمکدر و آباد معمور معناسنه و آفرین معناسنه در
و ادات اسم مکاندر • معنای مصراع بودر که سنک اقامتک یری
بو محنتی چوق بوجاق دکلدر • بونده تنبیه واردر که بونده ایتمیوب
اعلی علیین جانبنه توجه ایتمک گرک کسب ثواب و تکمیل نفس ایله
بیت من شهباز قدسم از لامکان بپریدم • بهر شکار صیدی در
قالب آرامیدم • ترا ز کنگره عرش میزنند صفیر • صفیر سقلق و دوش
آوازی معناسنه در • معنای مصراع بودر که سکا عرش بدنندن آوازلر
اورررلر • ندانمت که درین دامگه چه افتادست • بلمزن سنی بو آغ
یرنه بدن دوشدک • نصیحتی کنمت یادگیر و در عمل آر • سکا بر
نصیحت ایدرین ازبرده دوت و حی عمله گتور • که این حدیث ز پیر

طریقتم یادست • که بو سوز بر بیر طریقتدن ازبر مده در واول بودر مجوی درستی

عهد از جهان سست نهاد • اوستمه عهد درستلکن اصلی وبنیه سی کلشنک

جهاندن که این عجوزن عروس هزار داماد ست • که بو قری بیک کویکی کلنی در

بیت جهان که بو قدر آرا دی ایلمش داماد طلاق ویرنی قورتلدی عزیزی

اندی هلاک • غم جهان مخور وپندمن مبر از یاد • جهان غمنی یمه بنم

نصیحتمی خاطردن کیدرمه • که این لطیفهٔ عشقم ز رهروی یادست •

که بو عشق لطیفه سی بکا بر یوله کیدجی دن خاطردن در بیت غم دنیا منه بر

کره دف جان • دلا چندانکه چندانی نیرزد • رضا بداده بده وز

جبین کره بکشا • ویرلمشه رضا ویر النده دکمی جوز یعنی قاشک

چاتوب انقباض کوسترمه • که بر من وتو در اختیار نکشادست

که بنم وسنک اوزره که اختیار قپوسن آچمشدر بیت از قضه قلم

هیچ دکر کون نشود • وز خوردن غم بجز جکر خون نشود • کردمه

غم خویش خونابه • خوری یک قطره ازانچه هست افزون نشود •

نشان عهد وفا نیست در تبسم کل • عهد وفا نشانی بو قدر کل تبسمنده

بنال بلبل عاشق که جای فریادست • اینکله ای عاشق بلبل که فریاد یری در

مراد بودر که زخارف دنیانه وفا در وکلک خنده سی استهزادر •

بی وفایه دل ویرن اولور پشیمان عاقبت • حسرت وفرقیله ایدر

آه وافغان عاقبت • حسد چه می بری ای سست نظم بر حافظ •

نه حسد اکرسن ای سست نظم حافظ • قبول خاطر ولطف سخن خداداد ست

خاطر قبولی وسوز لطفی الله ویرمشدر • بونده تنبیه واردر که

الفاضل محسود کوجبنجه اهل فضل محسود اولور واهل کماله لایق اولدر که

کمالی فضل حق بیله شکر نعمت قله • شکر کثیر حقه که چوق ویردی علم وفضل •

چندان اکرچه ویرمدی جان درم بکا • غزل ایله موتله چون اولور فوت جاه •

ومال • علم وعمل بغاده چو خنیل وخشم بکا • جاهل کوزنه خار نوده شمن کوزنه بز

انلو هلاک اولورسه حسددن نغم بکا ولـه ایضا تا سر زلف تو در

دست نسیم افتادست • تا سنک زلفک اوجی یل النه دوشمشدر • دل سودا زده

از غصه دو نیم افتادست • سودا اولورمش کوکل غصه دن ایکی پاره دوشمشدر

مراد زلفدن غیب هویتدر ونسیمدن هوای نفسدر چون غیب هویتک اوجی سودای

عشق الهی اورمش کوکل غمدن ایکی پاره اولوب کامنی اخلاص کاهی ریا سمتنه دوشر

اخلاص خالص اولورایدی دلده داما بولسه هوای نفسدن اول بیرزمان خلاص • چشم

جادوی خود عین سواد سحرست • سنک جادو کوزک خود عین سواد سحردر • این

قدر هست که این نسخه سقیم افتادست • بو قدر وار که بو نسخه سقیم دوشمشدر

مراد چشمدن عین در عین لفظنک بر معناسی ذات شیدر لاجرم محبوب مجازی عین کاینه

ذات سواد سحردر که تاثیر ایدر اما بر کتابک نسخه سی که سقیم یعنی یکلشی اولا صحت

معنی بولنمیوب غلطه دوشلور پس حت عین محبوب مجازی غلط انداز در بیت

کونه کوزلر کرچه کم طبراقده اول چورر • خاک فکر ایله پاک اول اکا کوکل ویرون • در خم

زلف تو آن خال سیه دانی چیست • سنک زلفنک بو کلمنده اول قره بک بلورمسن

ندر • نقطهٔ دوده که در حلقهٔ جیم افتادست • مرکب نقطه سیدر که حلقهٔ جیمده

دوشمشدر بو بر خیال خوبدر که بونک نظیرین الجی عبد الواسع نام شاعر دیمشدر

بیت همچو نوشت زلف تو بر رخ • خال مشکین جو نقطه دنوشت •

مراد بونون نتکم افتادست عبارتدن فهم اولنور بودر که جیم الجینه نقطه طاملمش

کبی خال سیاه خم زلفده قدرت قلمندن طاملمش مرکب نقطه سی در بر قطره مرکب

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان

در را اول خال رخ دوست طامتمش در رخ رویینه قدرت قلمندن زهی صانع که قدرتی
قلمندن طاملین خال مسکین اولور • زلف مشکین تو در گلشن فردوس عذار •
سنک مشکه منسوب زلفک عذار جنتی گلستاننده • چیست طاووس که در باغ نعیم
افتادست • نه در طاووس درکه نعیم باغنده دوشمشدر • بو بیتده زلفه اطلاق و عذاره گلشن
فردوس اطلاقی و زلفه کر وطاوس اطلاقی و عذاره باغ نعیم اطلاقی عجب استعاره و تشبیه
بلیغ در اما مراد قدرت صانع بیانیدر که یوزه بو وجهله حسن ویرمش لکن اوندن مرض ایله
رنکی صوزایل اولوب و قبرده اول دوکلجک زلفلردر بیت تاب تبله یوزلور رنکی
رنک • قبرده اول دوکلن زلفلردر • دل من از هوس بوی نوای موفس جان • بنم کوکلم
سنک قوقوک هوسندن ای جان انیسی • خاک راهیست که در پای نسیم افتادست
یول طپراغیدر که ریح طیبه یاغنه دوشمشدر مراد بودر که رایحه دجانان هوسندن خاک
اولمق کرک که اکا واصل اولمق حاصل ولا که من تواضع رفعه الله غبار اولدیغی حجه
تواضع ایله قرو همیشه یل که اسرقالدر آنی یوقرو • همچو این تن خاک شد آندر
بر فاست • یعنی توز قالقدوغی کبی بو بدن خاکه فادر اولمز قالقمغه • از سر
کوی تو از آن رو که عظیم افتادست • سنک محلک باشندن اول یوزدن که عظیم
دوشمشدر مراد بودر که سالک اولان حق جانبندن محکم دوشوب اینون کتمکه مجال اولمیوب
ایرلمق محال اولوب کرک بیت شو یله دوشدم کوکی یارمده که اولم خاک اولم •
روز محشر اولمیجه باشمی قالدرمیم • سایه ای سرو تو بر قالبم ای عیسی دم • سنک سرو کبی
یعنی قدک کولکسی بنم بدنم اوزره ای عیسی نفس • عکس روحیست که بر عظم رمیم
افتادست • جان عکسی درکه چورومش کمک اوزره دوشمشدر مراد بودر که
فاذا سویته و نفخت فیه من روحی • حسبنجه حیات تن نفخه رحمن درلاجرم جان
انون رواندر • آنکه جز کعبه مقامش نبد از یاد لبت • اول کمسه که انک کعبه‌دن غیری

غیری مقام یوق ایدی سنک لبک انکمقدن • بر در میکده دیدم که مقیم افتادست
میخانه قپوسی اوزره کوردم که مقیم دوشمشدر مراد بودر که زاهد خشک
اولنلر سندن لذت الوب مقام کیفیت روحانیه‌ده مقیم اولمشلردر بیت
لبک کیفیتندن لذت التمش صوفی پاپس • بیلوب اسرارکی کورانی مقیم میکده
دوشمش • حافظ سنک تنک ایله ای عزیز جان • انجا ولیست که در عهد قدیم افتادست
بر بیلک واردر که عهد قدیمده دوشمشدر مراد عالم ارواحده الست بربکم کوندنده
اولانی اونمشدر روحانک نفخه رحما اولدیغی انکادر • ولد ایضا
گل در بر و می بر کف و معشوق بکامست • گل یانمده شراب ایاوز رنده معشوق مراد
ایله • سلطان جهانم بچنین روز غلامست • سلطان جهان بوکونکبی وقتده بکا
قولدر مراد کلدن حال کشف حجاب و فتح ابواب در و شرابدن مراد عشق الهی و شوق
معنوی و کیفیت روحانیه در و معشوقدن مراد محبوب حقیقی در پس شول کمسنک
که حضرتده حجاب حقدن فتح باب و کشف ولا و عشق الهی و کیفیت یادشاهی
الندده حاضر اولا و جناب کبریایه اکا اجابت دعوات و تحصیل مرادات قلایاد شه
عالم اکا محتاج اولوب اولاندن کمال استغنا ایله مستغنی اولور نتکم شیخ کمال
دیر بیت دست سلطانان نمی بوسد کمال خست سلطانم ابد روپش احتیاج
کو شمع میارید درین جمع که امشب • دی شمع کتورمک بو جمعه که بو کیجه • در مجلس ما ماه رخ
دوست تمامست • بزم مجلسمزده دوستک ای یوزی تمامدر مراد بودر که شونلر
نور تجلی ایله منور اولالر سایر انواره حاجتلری اولمز بیت شب چراغی بیلرم نور
جمال یار له • شمعه حاجتمی اولور نور جمال ایله تجلی وارکن • در مذهب ما باده حلالست
ولیکن • بزم مذهبمزده شراب حلالدر • بی روی تو ای سرو گل اندام حرامست
سنک یوزک سزای سرو کل اندام حرامدر مراد بودر که شراب که عشقدر بزم

مزه بمزده . حالا لدر اگر عشق الهی اولورسه اما حق یوزنسز یعنی مجازی و شهوانی
اولورسه جه امور . در مجلس ما عطر میار بوکه جا نسرا . هر نرم مجلسمز خوش
قفقوکتورمک که جانک . مردم ز سر زلف تو خوش بوی مشامست . مردم
سنک زلفکی اوجندن خوش دماغ مراد جان مشامی زلف یاردن خوش بوی
اولمقدن عالم هویتدن اثر و علاقه و جذب و پیوند پیدا اولمقدر بیت
نه اران و ارا ولا خوش بوکر کمز هیچ بکا بولر . مشام جان بر اولمشدر چوبوی
زلف دلبردن . گوشم همه بر قول نی و نغمه چنکست . قولاغم دو کلی نی قوال
و چنک نغمه سی اوزره در . چشمم همه بر لعل تو و گردش جامست . گوزم
دو کلی سنک لبک و قدح دونمسی اوزره در مراد نادن مرشد کامل و چنکدن پیر
مکمل در و لبدن مراد کلام حقدر و جامدن مظاهر عشقدر و دونمسندن مراد دوران
ایدوب نوبت کنده و یه کلکده و کیم استمکدر لاجرم مرید صادق و طالب عاشق
کلام و پند پیره گوش ده و توب و کلام حکمت و پند و موعظت کوز کلکده
اولور و غیری کلمشدن ذوق اتمز . از جاشنی قند مکو هیچ و ز شکر . قند و شکر
لذتندن دیمه هیچ . زان رو که مراد دل شیرین تو کامست . اول یوزدن که بکا
سنک طلبکدن مراد وار در یعنی مرادم حاصل اولور یا مرادم اولور که الذ
الاشیا استماع کلام حقدر و مناجات و مطلق و رسن غیریکا لذیذلره میلم یوقدر .
تا گنج غمت در دل ویرانه مقیمست . تا سنک غمک گنج ویرانه کوکلده مقیمدر .
همواره مرا کنج خرابات مقامست . همیشه بکا خرابات بوجای مقامدر مراد بودرکه گنج
ویرانه کرده اولور چون گنج غم الهی بو دل خرابه مقام ایدنمشدر بنم مقام داخی
کنج خراباتده اولمشدر که خبرده وارد اولمشدر . انا عند منکسرة قلوبهم والمندرسة
قبورهم قطعه گنج ویرانه ده اولورمش چونکه گنج . نوله ویرانه اولسه قلب مستطاب

بن خرابه

بن خراب اندم خرابات مقام . تا اولم غایت خراب اندر خراب . از ننک چه کویی
که مرا نام زننکست . عاردن نه ویرسن بکا نام عاردر یعنی اهلی اولدوغم اجلدن
نام و شهرت بولدم . وز نام چه پرسی که مرا ننک ز نامست . نامدن نه صورر سن
که بکا عار نامدندر مراد بودرکه دنیای دونه بنده اولمق دناءت در بن اندن عار ایدرن
اول جهتدن نام و نشان و شهرت و اعتبار بولدم و نام و نشان بولمق و خلق اچنده
شهرت حاصل قلمق وجود و انانیت در لاجرم اندن عار ایدرن که درویشی
درویشه لایق دکلدر بیت نه مرد ست آن بر مردان این راه . که مغلوب زنه
دنیای دون شد . نخواهد مرد راه دین شهرت . از آن نام آوران اندر کمون شد
میخواره و سرگشته و رندیم و نظرباز . شراب خور و حیران و رند و نظربازز . و آنکس
که چو ما نیست درین شهر کدامست . اول کیمسه که بزم کبی دکلدر بو شهرده قنغی در یعنی
کمدر مراد شراب خوردن عشق الهی ایله دایم منکیف اولمقدر و حیراندن مراد بیر
معاشدن غافل اولمق در و رندن مراد اعمالندن قطع نظر ایدیجیدر و نظربازدن
مراد عین عبرت ایله نظر ایدیجیدر و شهردن مراد سلوک شهری و اخلاص دیاریدر
بیت عاقل اولدر شهر مزده دا ایجا مدهوش اولا . بی زبان اولا و لیکن جمله
چشم و گوش اوله . با محتسبم عیب مکویید که او نیز . محتسبه عیبمی دیمک که اودخی
پیوسته چو ما در طلب شرب مدامست . متصل بزم کبی شرب شراب طلبنده در .
غم خواری جهان چه کار است فضل عقل . پس عاقل ان بود که و یه غمان . حافظ منشین
بی می و معشوق زمانی . ای حافظ اوتورمه شرابسز معشوقسز بر زمان . که ایام
گل و یاسمن و ماه صیامست . که گل و یاسمن ایامی و اوروج آیی در مراد میدان عشق
الهیدر و معشوقدن محبوب حقیقیدر و ایام گلدن اوقات مکاشفه در و ایام
یاسمندن ازمان بیاض قلب و صفای خاطر در و ماه صیامدن خود وقت عباد تدر لاجرم

فرصتی فوت اتمیوب بونکگبی محلده طاعته اشتغال کرکدر (بیت) ایام گسبک
وارکن صرف ایله الگا قدرته • فرصت سنی فوت اتمدن فوت ایلیه سن فرصتی (وله)
(ایضا) باغ مرا چه حاجت سرو صنوبرست • بنم باغمکگ نه حاجتی وار در سرو و
صنوبره • شمشاد خانه پرور ما از که کمترست • بنم اوده بسلنمش شمشادم کیدن
اکسکدر • باغدن مراد عالم مکاشفه در انکه محسنات باغ ظاهره احتیاج یوقدر
زیرا اعلو مرتبه و درجات فیض و ترقیات معنویه که قلبه نه سنده سرایت و حاصلدر
اندن اکسک دکل بلکه ارتقدر • ای نازنین پسر تو چه مذهب گرفته • ای نازک
و نازلو اوغلان سن نه مذهب و مسلکسن • کت خون ما حلال تر از شیر مادرست • که بنم
قانمز سکا اناکگ سودندن حلال رکدر مراد پسردن انه رایت ربی لیلة المعراج علی صورة
شاب امرد حسبنجه حضرت الهیدر (بیت) ای پسر هینه دو نیم شب همه شب بروز
بانک نر چون خروس اسکی با بوج کیمده وار • نازنین اولدوغی ذو العزة والجلال والکبریا
والجلال اولدوغیدر وقانمزدن مراد نفس انیتی قتل درکه بو طبیبدر (بیت) نفس اکر
اده بجود زنده و پاینده بود • یار اگر کشت مرا خوانست حیات باقی • چون کسی علم وربه
بینی شراب خواه • چون غم صورتنی ار اقدن گلور بس شراب استه • تشخیص کرده
ایم مداوا مقررست • تشخیص مرض اتمشز در علاج مقرر در مراد بودر که غم قچن ظاهر
اوله عبادته و حب الهی یه سعی و توسل قل که • حبب الی من دنیاکم ثلث الطیب
والنساء وقرة عینی فی الصلوة • مقتضاسنجه هر بار که غم کلدی صلوته مشغول اولدق
کوزم نوری و کوکلم سروری مقرر اولدی (بیت) هر قچن قلسم نمازی کوزلرم مغرور
اولور • خاطر غمگینه شادی نمایر سرور اولور • از اشنان پیر مغان سر چرا کشیم
بعض نسخه • سر کجا برم واقع اولمشدر • دولت درین سرست وگشایش درین درست
دولت بو باشده در و فتح بو قپوده در مراد بودر که اهل الله قپوسندن دور اولموح

اولموح باعث دولت بو بر و فتح باب تقرب حضرت عزت در (بیت) از در اهل
صفا دور مشو ای دل من • هر که دورست ازین در بخدا ابتر و بیکست (ترجمه) اهل دللر
قپوسندن سن اراغ اولمه صقن • کم اراغ اوله بولردن اولور اول حقه یقینی
درراه ما شکسته دلی میخرند و بس • بزم یولمزده صنق کوکلک صتون الورلر
انجق • بازار خود فروشی ازان راه دیگرست • کندن صاتجلوه بازار اول بر یولده
در مراد بودر که ارباب طریقتک متاعی انکسار قلب و نیتی در و حق حضرت • ان
الله اشتری من المومنین انفسهم واموالهم حسبنجه مشتری در (بیت) بونلر
ایو تجارت اولورمی کورای فقیر • بویله صنوقه قلب متاعوکی حق الله • اما خودی و
نیتی اول بر یولده یعنی طلب دنیا یولدن (بیت) از کبر مدارا هیچ در دل هوسی • از کبر
بجائی نرسیدست کسی • چون زلف بتان شکستگی عادت کن تا صید کنی • هزار دل
در نفسی • وی وعده داد وصلم و در سر شراب داشت • دون کیجه بکا وعده وصل
ویر ردی باشنده شراب وار ایدی • امروز چه کوید و بازش چه در سرست
بکون نا دیه کوروانک نه باشنده مراد بودر که محبوب مجازی شراب
حسن و لطف و شراب غرور و عنف و شراب جوانی وکامرانی و شراب
دولت وکامردی مستلکدن خالی دکلدر پس دون وعده وصل ایتدی
شراب حسن و لطف باشنده ایدی اما انک وعدنه اعتماد یوقدر بکون نه دیه
یعنی شاید که انک خلافن سویلیه باشنده نه شراب وار اولا و نه فکر وار اولا
بنکم بو عاشق دلریش (بیت) با هر کسی و قدح نوش کنی • از رشک مرا
خراب مدهوش کنی • گفتی که چو می خورم ترا یاد کنم • ترسم که چو مست شوی فراموش
کنی • اما محبوب حقیقی هر صاحب جمال و جمیل الفعال درکه • ان الله لا یخلف
المیعاد • مقتضاسنجه خلف وعد ایتمز (بیت) چون غیری خراجب اولور صکره

ندامت • غیری كوزل سوه‌سی اللهی سورسك • یك قصه بیش نیست غم
عشق وین عجب • بر قصه‌دن ارتق دكلدر عشق غم بو عجب • كز هر كسی كه
می شنوم نامكررست • كه هر كسدن كه اشتدم تكرار دكلدر یعنی عشق بر قصه
در امام كسدن كه اشتدم اول اشتمش كبی حظ ایدرم بلا تكرار كلمز مراد بودر كه
هر بار كه عشق الهی و خبر حب حقیقی واخبار حقیقت واحوال اخرت سویلنور
اكرچه همان بر حكایت در امام واعظ وشیخدن وهر مرشد وپیردن كه استماع
ایدرم همان شمدی اشتمش كبی ذوق وحظ ایدرم كه خبرده واردر اولمشدر
لن یشبع المؤمن من خیر یسمعه حتی یكون منتهاه الجنة • شیراز وآب ركنی
وان باد خوش نسیم • شیراز خوجه حافظك شهرینك اسمدر عرب قتنده انك
اولدیغی اسمی اصطخردر شهر متعددر كه سلیمان پیغامبر علم دانی اكا وار مشدر
اب ركنی وركنا بادانده برنهرك اسمدر نسیم بونده رایحه طیبه معناسنه
اولان اویكدر بو مصراعك مضمونه مبتدادر • عیبش مكن كه خال رخ هفت
كشورست • انا عیبلمه كه یدی اقلیمك یاناغی بكی در بو مصراعك مضمونه خبردر مراد
بونلر حب الوطن من الایمان حسبنجه كنده ولدندن واكا اظهار محبتدر وحضور
قلب اولان ایوده عبادت اولمایوكنه تنبیه در بیت كوی یاره وارمسم
اولمز مناجاتمده ذوق • كم حضور قلب اولمسه تمام اولماز نماز • فرقست از
اب خضر كه ظلمات جای اوست • فرق واردر اب خضردن یعنی اب حیاتدن
كه ظلمات انك یریدر • باب ما كه منبعش الله اكبرست • بزم صومزكه ایله كه
انك چقدوغی یر الله اكبر دیدكلری مكاندر • ما ابروی فقر وقناعت نمی بریم
بز فقیر وقناعت یوزی صوین التمزز یعنی ضایع اتمزز • با پادشه بكوی كه روزی
مقدرست • پادشاهه دی كه رزق مقدردر بیت عرض ذلت اتمیوب رزق

رزق استدم شاهدن • نجه بیلك كلدی رزقم حضرت الله‌دن • حافظ چه طرفه
شاخ نباتیست كلك تو • ای حافظ عجب نبات بوداغیدر سنك قلمك •
كش میوه دلپذیر ترازند وشكرست • كه انك میوه‌سی زیاده مقبول قلب
در بالدن وشكردن • بر طرفه نوله وقلمك ای سرورلكم • اب روان ظلمتی الجیزه
در روان ولد ایضا روضه خلد برین خلوت درویشانست • روضه باغچه در
خلد بوندیده جنت دربرین یوقاریغی دیمكدر معنای مصراع بودركه یوقاریغی جنت
باغچه‌سی درویشلرك خلوتیدر بیت نوله درسیم خلوت درویش جنت باغچه‌سی
انده غم اولمز نعیم رؤیت دیدار اولور • مایه محتشمی خدمت درویشانست •
محتشم اسم مفعول صیغه‌سی اوزره در یاء مصدریه ایله حیثیتلنمك اولوب دیمكدر
یعنی اهل هیبت اولمق مایه‌سی درویشلر خدمتی دركه من خدم خدم دنیا اولورانده
ایدن خدمتی اولور فقرا اهلنه كم ایلیه خدمت عزیز اولور • گنج عزلت كه طلسمات
عجایب داردر • كنج فتح كاف ایله خزینه ودفینه معناسنه در یعنی دفینه عزلت
كه عجایب طلسماتی واردر كه اكا وصول نامعلومدر • فتح ان در نظر رحمت درویشان است
اول طلسمك فتحی درویشلر رحمتی نظریله‌در قطعه جهانك هم متاع مرلواسی •
طلسم وكنج عزلت حاتمی در كمه بوزمز بو طلسم مكر اولكم جهانك فانی در
انك بیشش بنهد تاج تكبر خورشید • اولكه انك اوكنده قور تاجن
كنش • كبریاییست در حشمت درویشانست • بر عظمتدر كه درویشلرك
هیبتنده در بیت درویش كه او معرفت وقربت حق نامست • او سلطنتی
یافت كه شد مسند او عرش • قصر فردوس كه رضوانش بدربانی رفت
جنت كوشكی كه رضوان انك قپو جلغنه كتدی • منظر از چمن نزهت
درویشانست • درویشلر شنلكی چمنندن بر نظرگاه در بیت ایلم قصره نظر

اولان مصاحب شاهله • جنته قنده بقرا اولان قرین الله ایله • انجه ازمیشود
از پرتوان قلب سیاه • اولنسنه که التون اولور انك ضیاسندن قره
قلب • کیمیاییست که در صحبت درویشانست • بر کیمیادر که درویشلر
صحبتنده در **بیت** قلب قاسی ابدی قامسه کیمیای عشقی دوست بوته خلوتده
آنی خالص التون ایلدیه • از کران تا بکران لشکر ظلمست ولی • کران و
کرانه فتح کاف عربیه ایله قراك معناسنه در یعنی عالم بر او جدن بر اوجه
ظلم لشکری دردر اما از ازل تا باید فرصت درویشانست یعنی اولدن آخره
دك درویشلرك فرصتیدر • درویش راکه نیست تعلق وملك • اوراچه غم
دزد دغای وظالمان • دولتی راکه نباید آسیب زوال • بر دولت کم غم آو لمیه
زوال قنه سندن • بی تکلف بشنو دولت درویشانست • تکلف سز ایشیت
درویشلر دولتیدر **بیت** مکر جامی از سلطنت بیش نیست • که اعا تر از ملك در
درویش نیست • خسروان قبله حاجات جهانند ولی • پادشاهلر قبله ء
حاجتلریدر لر ولی • سببش بندگی حضرت درویشانست • انك
سبب درویشلر حضرته قوللغی در **بیت** حق تعالی شاه عالم اولانه ویردیکی
بخت • حفظ درویشان ایچوندر خدمت ایشان ایچون • ای توانکر مفروش
این همه نخوت که ترا • ای غنی صاحبه بو قدر تکبری که سنك • سر و زر در کنف
همت درویشانست • باشك و التونك درویشلر همتی صقنده در **بیت**
خور منکر زانکه درویشان دین • سد یاجوج اندرارند در میان • کنج قارو
که فرو میرود از قهر هنوز • قارون خزینه سیکه انك غیرتی ایله هنوز
باتسی که هم از غیرت درویشانست • سرمایه ملك روان درویشانست •
سر همه پیدا و نهان درویشست • افلاس کدای بنود درویش را • بر داشتن

بعض نسخه ده قبله حاجات دعا اند واقع اولمش منه

اولمشدر سن اولا که هم درویشلرك غیرتندندر منه

فرو رفته كالمقا دیكلدر منه

دل ز جهان درویشیست • روی مقصود که شاهان بدعا میطلبند • بعض نسخه ده
بویله واقع اولمش چتر بخت که دل می برد از شاه و کدا • مظهرش اینه
طلعت درویشانست • انك ظهوریری درویشلر یوزی اینه سی در مراد
بودرکه مطلوب اولان دولت دولت باقیه در اول درویشلر یوزندن
ظاهر اولور **بیت** دولت اولدر که اولمیه زائل • اولا باقی سنکله عقبی ده •
یوقسه نه دولت اولا اول دولت • که اولاسن مفلس انده اخری ده •
من غلام نظر آصف عهدم کورا • بن آصف عهد یعنی زمان وزیرنك نظرنك قولیم
ین که اوکا • صورت خوبکی وسیرت درویشانست • خوبلك صورتیدر و
درویشلر طریقتی واردر **بیت** از درون شو آشنا از بیرون بیکانه
وش • این چنین زیبا دوستی کم بود اندر جهان • حافظ ار آب
حیات ابدی میطلبی • ای حافظ اکر آب حیات ابدی استر سك منبعش
خاك در خلوت درویشانست • انك چقد و غی یر درویشلر خلوت
قپوسنك طپراغی در بعض نسخه ده مخلص واقع اولان بویله واقع اولمش
درکه • حافظ اینجا بادب باش که سلطانی وملك • بعض نسخه ده سلطانی وفلك
در همه از بندگی حضرت درویشانست • دوکلی درویشلر حضرتنك قوللغنده
در عجب سر الهی درکه ترك دنیا ایدنلرك خدمتن ایدنلره حق تعالی استدوکلرن
ویرر وانلرك دعاسی بونلرك حقنده مستجاب اولور اکثر کندولرك دعاسی
کندولو حقنده مستجاب اولمز بلکه مسلط بلا اولور انك ایچون شیخ کمال
خجندی در **بیت** کر دولت بشکست دلبر مستی افزون کن کمال • که
بشکست جام مجنون قصد لیلی دیگرست **وله ایضا** در دیر مغان آمد
یارم قدحی در دست • آتش پرست کلیسانه کلدی یارم قدح الندن

آصف سلیمان علیه السلامك وزیرینك آدیدر
خواجه حافظ آصف عهد دیوب زمانه سنك وزیرن
اولان وزیره مدح ایدوب ثنا ایدر بعض نسخه ده واقع
اولان مصرعه اول بویله واقع اولمشدر که بنك
آصف عهدم که در بن سلطنتش زیبا زمانکه
وزیرد درونش سیرت اولا مر رحمه الله

آخرنده اولان کلمه سی یا ادخال اولنسه
کاف عجمی کتور به یائی خلاف ایدرلر
بندیکه و خواجکه کبی
منه

لیلی طعام شوربه فقرایه تصدق ایدر ایمش مجنون
داخی چناغن النه الوب کلمش ایدوب
ساغرن الوب شکستمش
منه

اولدوغی حالده مست از می ومیخوران از نرکس مستش مست • یار
شرابدن مست میخورلر انک نرکس مستندن مست مراد دیر مغاندن شیخ
ومرشد کلمندر اولان خانقاه وموضع عبادتدر وبو کلام روح انسانی
کلامدر وانکیار عقلدر عالم الهیدن بیله کلمشدر روح موضع عباته •
کلدوکی عقل فکر معاشده وملاحظهٔ کسب دنیاده ایدی اتفاق •
عشق الهی اکا تاثیر ایدوب ول داخی شراب عشق الهی نوش
ایدوب کندوی سرخوش ایدوب بقیهٔ بادهٔ عشق نوش
اتمک ایله صددنده ایکن فکر ماسوای ترک ایدوب اوده موافقت
ایلیوب متکیف وبقیهٔ نوش اتمک ورزه ایکن کلوب میخورلر قوای
روح حواس بدنیه درکم انک ذات مستندن مست اولوب جمله
سی برحال ورزه اولدقلر یدر بیت منزل الم یول اری چون رهبر و
همراه سز • سالک ایرمی مراده عقل اکا یار اولمه • روح سلطاندر
وزیری عقل وعسکر در حواس • منهزم اولمز عدو بو جمله همواره
اولمه • در نعل سمنداو شکل مه نو پیدا انک آیتی نعلنده یکی آی شکل
ظاهردر • ور قد بلنداو بالای صنوبر سست • انک بلند قدندن
صنوبر قامت الحق در مراد بوندن عقلک علوم تبهسن بیان در
که بعض مراتبدن فلکدن کیبی در و نفس قدسیه مرتبه سندوار الحق
یرده بلند طبع وقوی فهم اولنلرک وندن الحق در مستغنی اولور
فیضان الهی یه تمام محل اولور • آخر چه کویم هست از خود خبرم •
چون بیست • آخرنه وار دیه بن کندمدن خبرم یوق درمراد بوندن
روحه عقل موافقت ایدجک روح بحر توحیده مستغرق اولوب

کندو نفسندن داخی غافل اولدوغن بیان ایدر بیت جز باد نوام
از دل ناشاد برفت • در سینه هوای کل وشمشاد برفت •
از بهر چه کویم نیست با و نظرم چون هست • ندن او تری یوق
دیم اکا نظرم چون وار در بیت آنکه ز حق نیست غافل یک
نفس • کی تواند کفت اینجا نیست کس • شمع دل دمسازان •
بنشست چون او برخاست • مراد لرک کوکل چراغی او نوردی
یعنی سوندی چون اول قاقدی یعنی کتدی مراد بودر که نور قلب حضرت
حقک موافقت وتوفیقی ایله در چون اندن موافقت اولمیه نور قلب
منطفی اولور بیت اکر توفیقک اولور سه رفیقم چراغی دل اولور کون
کبی منور • اکر دور ایده سن نور هدای • نعوذ بالله اولور چشم
دل کور • وافغان ز دل یاران برخاست چو او بنشست • دینی
افغان یاران کوکلندن قالقدی چون اول او توردی مراد بودر که
چون حضرت حق موافقت ومرافقت ایده عشق ومحبت وشوق
حالت زیاده اولور بیت کر شوی دور از برم هجر وملالم می کشد •
کر شوی نزدیک من شوق حالم می کشد • کر غالیهٔ خوش نوشد در
کیسوی بپیچید • اکر غالیه خوش قفولو اولدی انک الفنه دو
دولاشدی مراد بودر که هرشنه ده که طبیعت ولطیف وار در
حق تعالی نک طریقنه مایل اولور که الجنس الی الجنس یمیل بیت
سرو مایل بقدتست چه حاجت بدلیل • همه دانند که الجنس الی الجنس یمیل •
ور وسمه کمان کش شد در ابروی بپیوست • اکر راستق یای
چکیجی اولدیسه انک قاشنه اولاشدی مراد بودر که هر رنک

تعلق کوپلار درحضرت حقک اضلالنه راجعدر بیت کر بدرقهٔ لطف
تو ننماید راه ٭ از راه تو هیچ کس نکردد آکاه ٭ و اکر براه رسید
یافت توفیق ٭ توفیق رفیق ار نشود واویلاه ٭ باز آن که باز آید عمر
شده، حافظ ٭ کرو کل که کره کله حافظک کتمش عمری مراد اولدر که
حمایت غالب اولماسیه درچون اول غالب اولا جمیع عمری عبادته صرف
اولمش منابه سنده اولور ٭ هر چند که ناید باز تیری که برفت از
شصت ٭ هر ندکلو که کلمز کرو براوق کند شصتدن بونده تنبیه واردر
که کیدن عمر کرو کلمک محالدر تش تضییع اوقات وعمر قلمیوب قضا ما فات
ایچون توفیق اخلاص وفضل خاص طلب قلمق کرک والا صوک
پشیمانلق فائده اتمز نیتکم عالم رؤیاده بر میت بر زنده یه دیمش
بیت ای دریغا فوت شد عمر عزیز ٭ فات غصه نتوان کفت نیز ٭
والایضا خواب آن نرکس فتان تو بی چیزی نیست ٭ ٭
خطاب مجازیه در یعنی سنک اول نرکس فتانک اویقوسیه قو
قولاینه دکلدر احتمال در که مکر الهی اولوب بکا غفلت ویرب
صید اتمک ایچون اولا ٭ تاب آن زلف پریشان تو بی چیزی
نیست یعنی سنک اول زلف پریشانک بو کلمسی قولاینه دکلدر
احتمالدر که بنی اول کمند ایله قید اتمک ایچون اولا قطعه خال دانه
زلف دام اتمشدرر ٭ بیچه قلب کارام اتمشدرر ٭ بند ایدوب بو بلالره
انده بند ایله ٭ انلره وصلن حرام اتمشدرر ٭ از لبت شیر روان
بود که من میکفتم ٭ لبکدن سود اقرایدی یعنی تازه ایدکه بن
دیدم ٭ این شکر کرد نمکدان تو بی چیزی نیست ٭ بو شکر سنک

طوزلغک یاننده قولاینه دکلدر ٭ نمکدان اغزی شکر طوطاغی در مراد
بودر که ملاحت ایله لذت نفسانیه ره زن سالک ایدوکن ارکندن بلو
اندن اجتناب قلدم ٭ دهان یار بود چون دهانهٔ شر شور ٭ به انکه مرد طریقت
از آن باشد دور ٭ چشمهٔ آب حیاتست دهانت اما ٭ بر لبت
چاه زنخدان تو بی چیزی نیست ٭ لبک اوزره دیمکک معناسیه لبکدن فضله و
انک اوزنده سر بر چاه زنخدانک قولاینه دکلدر اکا طمع ایدوب بوکه دوشمک
خطری واردر بیت چاه زقن یاردر رچاه جهنم ٭ او غرامه انکدا ایره سنه صقن
آدم ٭ جان درازی تو باد اکه یقین میدانم ٭ سکا جان اوزنلغی اولسون کم
یقین بلورم ٭ در کمان ناوک مژکان تو بی چیزی نیست ٭ قاشک یاننده
کوبکک وقی قولاینه دکلدر یعنی بنی هلاک اتمک ایچون در ٭ ٭
مبتلای غم و محنت و اندوه فراق ٭ یعنی بو قدر الامه مبتلاسن ای دل
این ناله وافغان تو بی چیزی نیست ٭ زیرا درد اولان ناله وافغان
ایدر بیت ناله وفریاد در بو خسته جان اکلنجه سی کیم ٭ اولور بیمارک اهیله
افغان اکلنجه سیه ٭ دوش باد از سر زلفش بکلستان بکذشت ٭
دون کیجه یل انک زلفی اوجندن کلشنه اوغرادی ٭ ای کل این چاک
کریبان تو بی چیزی نیست ٭ یعنی ای کل بو یقاک یرتمق سنک اول زلف
قوقوسی شوقندندر بیت بو بیت شنیدم کل کمر از باد صبحدم ٭ مجون
سروی جامهٔ خویش چاک میکند در دعشق ارچه دل از خلق نهان
میدارد ٭ درد عشق اکرچه کوکل خلقدن کزلر ٭ حافظ این سینهٔ نالان
تو بی چیزی نیست ٭ ای حافظ سنک بو اکلیجی سینک قولاینه دکلدر
مراد بودر که عشق که صدق ایله اولا انندن ظاهر اولور و بنده

وار که اخلاص اولدر که عبادت کم ایده لر آثارندن ظهور ایده
وله ایضا بر و بکار خود ای واعظ این چه فریادست • کت اشبکه
ای واعظ بونه فریاد در که وعظکده رفع صوت ایدرسن • مرا افتاده
دل از ره تراچه افتادست • بنم کوکلم یولدن دوشدی سکا نه
دوشدی مراد بودر که وعظ و نصیحت ایدنلرک و دعوی کشف
و کرامت ایدنلرک اکثری اهل قال در صاحب حال دکلدر انلرک
قولنه ارباب حال چندان اعتبار اتمزلر • میان او که خدا آفریده است •
انک بلینی که حق تعالی یوقدن خلق ایلمشدر • دقیقه ایست که هیچ
آفریده نکشادست • بر دقیقه در که هیچ مخلوق اونی اچمشدر مراد
بودر که میاندن تقدیر ازلیدر که حق تعالی ایله هر شخصک اولمش در
در آنی کم حضرت خدا اکثم علمدن اختیار ایدوب قضا اتمشدر آنی
کمسنه بلمز • گدای کوی تو از هشت خلد مستغنیست • سنک محلک لبی
سکو جنتدن مستغنیدر • اسیر بند تو از هر دو عالم آزادست • سنک
بندک اسیری یدی جهنمدن آزاددر مراد بودر که فرقت حضرت
حق حاصل قلوب طالب مشاهده اولان جنته محتاج دکلدر قیود الهی ایله
مقید اولوب معاصیدن مصون اولان جهنمدن آزاددر • رباعی نعمت فردوس
زاهدا و مارا روی دوست • قیمت هر کس بقدر همت والای اوست •
دست و پای من سست از معصیت • شرمی بند اشتم دیدم که خیرم
اندرست • اگر چه مست عشقم خراب کرد و لی • اگرچه عشق مستلکی خراب ایلدی
بنی اما • اساس هستی من زان خراب ابادست • بنم وارلغم بنیاد
اول خرابدن اباددر مراد بودر که مست حق اولوب عمارت دنیایه

منقول

مشغول اولمیوب عقل معاش معطل اولان دنیا سبب جهتندن خراب
اولور لکن حیات ابدیه سنک بنیاد و بنای اخروی بو ویران
لکدن معمور اولور • لا امثال زاهدا دوجور یار که بار ای کوکل بکلمه
ترا نصیب همین کرده است و این داده است • سکا نصیب بونی اتمشدر
مراد بودر که ظاهرا فقر و ذلت و بلا و محنت که کورنور اگرچه ظلم صورتنده
کورنور عطاء الهی و عطیهٔ ابدیه بودر که جانب عزتدن خبری بودر
بیت • ما بلای را بکس رها نکنیم • تا که نامش نزا و لیا نکنیم • این بلا کو هر خزینهٔ
ماست • ما بهر کس که بهر عطا نکنیم • مرا بکام تا نرساند لبش چون نای •
مراده اکر ارشد رمیه بنی انک لب نای کبی • نصیحت همه عالم بکوش
من بادست • جمله عالمک نصیحت بنم قولاغمه یلدر مراد بودر که اکر
وعظ و نصیحت او حضرت کبریادن لذته باعث اولاجق اولورسه
فبها و نعمت و الا بی فائده کلام اولور • قطعه عاقل اولدر چونکه پندی
دکلیه • اول کلامه عالم عامل اولا • بو فه پندی ناصح ایله خون
هر اولوسامع اگر زائل اوله • بر و فسانه مخوان و فسون مدم حافظ
یورب فسانه اوقمه و افسون اوقیمه ای حافظ • کزین فسانه و
افسون مرا بسی یادست • که بو فسانه و افسوندن بنم خاطرمده
چو قدر مراد بودر که اکر کلامک قول بی عمل ایسه مقبول جناب
قدس اولمز که النصیحة سهل و المشکل قبولها • قطعه نصیحت
ایلمکدر خلقه آسان • ولیکن واعظه دوتماسی مشکل • قولایدر
امر ایدرسه خواجه و شل اول و لیک • دوتماسی مشکل کوچ
چون عبد مقبل • وله ایضا • لعل سیراب بخون تشنه لب یار منست

قصه

صوبه قانمش قانه صوسز لعل بنم یارمك ابدر بوندن اول خبره
اشارت واردر كه اخبارده وارد اولمشدر الا طال شوق الابرار
الى وانا اليهم اشد شوقا • ورنه نیه دیدن او دادن جان كار منست
والا آنی كوردكدنصكره جان ویرمك بنم كارمدر مراد بوندن
اول حدیث شریف مضمونه اشارتدر كه من احب لقاء الله
احب الله لقائه كه بو حالت نزعده اولور شول كمسه كه اول حیندن
ده مشاهدهٔ دیدار ایدر بی شرد جان نثار ایدر • شرم از
چشم سیه بادش ومژكان دراز • اول كمسنك وتمییسی قره
كوزدن اولسون واوزون كرپكدن • هركه هركه دل بردن او دید
ودر انكار منست • هر كیم كه انك كوكل المه سینی كوردی و بنم انكارمك
در مراد بودر كه شول كمسه كه جمال باكمال حضرت خدای عین قلب ایله
مشاهده ایدن اكا كوكل ویرمز اجالك خاصه سی قلب سلیم جذب ایتمكدر
رباعی اثر اكه چون این جمال باشد • كر دل ببرد حلال باشد • وانكس كه
چنین جمال را • از دل نه دهد وبال باشد • ساربان رخت بدروازهٔ
شهر مبركان سركوی • ای دوه جی اسباب ومتاع شهر صوقاقنه
التمه كه اول محله باشیدر • شاه راهیست كه سر منزل دلدار منست
بر اولو یولدر كه بنم دلدارمك منزل باشیدر لاجرم متاع واسباب
ایله آنی تنك ایتمك ولمان مراد سارباندن نفسدر كه حاكم تندر
ورختدن مراد متاع دنیادر ودروازه دن مراد طریقتدر
اول دروازه یه ترك دنیا ایله سلوك كركدر • بندهٔ طالع خویشم
كه درین قحط وفا كند وطالعمك قولی یم كه بو وفا قرلغنده

بی لفظ اصلده ایمز معناسنه وسكی معناسنده در
ایمز كشینك صوكندن قالور آنو ایچون صكره
معناسنه ویرلدی
منه

حال
باخود مشاهده قلب باعث بذل روح اولدوغی
درریاضت ایله
منه

عشق

لولی
عشق آن سرمست وفادار منست • اول لولی سرمست عشقی بنم وفادارمدر
مراد بودر كه بوندن جذب حق مرادر كه رسول الله علیه السلام بیوردی اذا
اراد الله بعبده خیرا • زهده فی الدنیا ورغبته فی الآخره • وبصیرة بعیوب نفسه
طبلهٔ عطر كل ودرج عبیر افشانش • كل عطرنك طبله سیدر وانك عبیر افشان
حقه سیدر • فیض یك شمه ز بوی كل عطار منست • بنم عطار مك خوشبو قوقوسندن
بر شمه فیضدر نظم آنر اكه بقناعت آشنا شد • از فیض تعز من آشنا شد •
وانكو بحرص وآز بیمود • مغرور تذل من نشاشد • باغبان همچو نسیم
ز در باغ مران • ای باغبان یل كبی بنی باغ قپوسندن سرمه • كاب كلزار
تو از اشك چو كلنار منست • كه سنك كلزارك صویی بنم كلكون ریكینه شكلیدر
مراد باغباندن رضوان ویاخود حضرت رحمن در وكلزاردن مراد
جنتدر لاجرم عباداتك ایچون اغلمق اكا رغبت وباعث رحمتدر شربت
قند وكلاب از لب یارم فرمود • قند وكلاب شربتی بنم یارمك لبندن
بیوردی • نرگس او كه طبیب دل بیمار منست • انك كوزی كه بنم خسته
كوكلمك طبیبیدر مراد نركسدن صفت بصر وحمدایندر لاجرم انلردن حاصل
اولان اهتدا وطاعت باعث ذوق ولذتدر قطعه خداكم امر ایدر عبدن
عبادت • دلركم بوله لر ذوق وجنانی • اكر كند وایچون اولیدی طاعت •
بهشتده دائمی امر ایدردی آنی • آنكه در طرز غزل نكته بحافظ آموخت •
اول كمسنه كه غزل طورنده حافظه نكته اوكرتدی • یار شیرین سخن
ونادره گفتار منست • بنم طاتلو سزلو وغریب شویلیشلو یارمدر
مراد حضرت حقك صفت علم • علم وكلام ایله تجلی ایدوكیدر
بیت علم وكلام مظهر اولدم عجیبدر • سر ایلسم صحایف دوری

اموخت لازمدر اوكرتمك معناسنه بوندن متعدی
استعمال اولنشدر
منه

دوری كما لله ولب الضحا روز كار بست كه سودای بتان دین منست
مراد بتلردن معبود حق وآنك اسما وصفات درودین اطاعت معناسنه
درلاجرم بر روز كاردر یعنی سلوكدن مقام تجلی یه وارد قدنصكره
بونلرك سودالرنه ومقتضالرینه مطیع اولمشمدر كه كاه تجلی ذاته مظهر
اولورم وكاه اسما وصفاتندن برینه مظهر اولورم كاه ضار اسمنه مظهر
دوشب حضرت مشاهده ایدرم كاه نافع اسمنه محل ظهور اولورم منفعت
كورورم غم این كار نشاط دل غمكین منست بو ایشنك غم بنم غصلو
كوكلمك سروریدر یعنی بو انقلاباته تحمل وصبردن اگرچه غم حاصل
اولور اما چون مقتضای ذات واسما وصفاتدر بونلر ذاتی مظهر اولمق
محض سعادتدر پس بو حال قلب حزینمك فرحیدر بیت دلم در
عشق تا پیر واست امروز ز جانان درسرم سود است امروز
دیدن لعل ترادیدم جان بین باید سنك لعلك كورمكه جان كوزی
كوزكرك این نجام تبه لعل چشم جهان بین منست بو قندن بنم
جهان كورجی كوزمك مرتبه سیدر مراد لعلدن اسرار لطیفه الهیه
درآینه ظاهر بین كوز كورمز یار من باش كه زیب فلك
وزینت دهر مقارن اولكه فلك زیب وزینتی از مه روی تو
وانشك چو پروین منست سنك یوزك آیدن وبنم اوكلركه
اشكمدندر مراد بودركه عالمك خلقته باعث عشق ومعشوق
ایله دركه هر طالب عاشق وهر مطلوب معشوقدر پس حسن
نظام وكمال انتظام بو ایكیدن در لاجرم عاشق ومعشوق
اورته سنده جهت جامعه واردر بو ایكیسنك قران مناسبدر

تا مرا عشق تو تعلیم سخن دانی داد تا بكا سنك عشقك سوز بلمك
تعلیمن ویردی خلق را ورد زبان بذحت تحسین منست خلقك
ورد زبان بنم مدح وتحسینمدر مراد كمال ایله اتصافم اثر فضل وفیض
الهی دردیمكدر فی الحقیقه ممدوح ومحبوب اولدر دولت فقر خدایا
بمن ارزانی دار فقر دولتنی یارب بكا لایق دوت كین كرامت
سبب حشمت وتمكین منست كه بو كرامت بنم هیبتمك وقدرت
وقدرمك سببیدر مراد بودر كه عز الدنیا بالمال وعز الآخرة بالاعمال
حسبنجه دخی الفقیر الصابر جلساء الله یوم القیمة مقتضاسنجه فقر سبب
عزت آخرتدر واعظ شحنه شناس این عظمت كو مفروش
شحنه شناس وصف تركیبدر وصفه واعظدر شحنه بیلجی واعظ
دیه بو عظمت صاتمسون زانكه منزلگه سلطان دل مسكین منست زیرا سلطان
منزلگاه بنم مسكین كوكلمدر مراد بودر كه مراتب معارف الهیه دن
ودرجات مقامات حقیقیه دن ادنی مرتبه قادر اولان تكبر لك ایتمك
لایق دكلدر كه لا یسعنی ارضی ولا سمائی ولكن یسعنی قلب عبدی المؤمن
التقی النقی الودع حسبنجه بنم قلب مسكینم مقر الهیدر بیت كدایان
را ازین معنی خبر نیست كه سلطان جهان با ماست امروز یارب
اوملقصود كعبه سی كمك تماشا كاهیدر كه مغیلان طریقش گل ونسرین
منست كه انك طریق مغیلانی بنم گل ونسرینمدر مراد كعبه مقصوددن
جناب قدسدر وانك مشاهده سن استیین طریقنك محنتن اتمك
كرك بلكه آنی عین راحت بلمك كرك بیت كوی یاره طعن دشمندن
قچن واردر قچر كعبه یه وارمز شوكم خار مغیلاندن قچر بیت سودم دن

آن كعبه مقصود تماشاكه كیست
مع
نسرین گل نامری دیر گل بیدر بعضلر آن گلی دردیر

کیفیٔ کعبه صفاسن • چکر خار مغیلانک جفاسن • از که در کوی آموت
خیال تو فکر • کمدن اوکرندی خیالک فکر • ره نماش شده این اشک
چو خونین منست • آنک قولاغری اولمش بنم بو قنادا اشکمدر مراد
بودر که کیفیٔ خیالنده نجه فکر عمیق و عریض ایدر کو بیا دریا
کو بیا دریا ایجاد ایلر و آبجاد بحر عمل مشکل در بو نک کبی کار
دشوار استادسز اولمز بو عمله استاد کمیابدر بلکه اشکمه
مخصوصدر بو کلامده کرندونک کسرت بکاسنه و اشک چشمه
خونین اولدوغنه تصریح واردر و بوکه تنبیه واردر که انسان
کثرۀ عصیان ایچون وعاقبت کاری نامعلوم اولدوغیچون
نیجه یل اغلمغه لایقدر بیت بر کناه ایچون چون آدم نیجه ییللر اغلدی
جوق کناه ایچون نجه ییل اغلمقدن حق سکا • آخری محمود ایکن محمد
ایدی چوق قیام • بس دنی بر لحظه طورب آخری ایچون بوق سکا
حافظ از حشمت پرویز دیگر قصه مخوان • ای حافظ پرویزک
هیبتندن دخی قصه اوقیمه • که لبش جرعه کیفیٔ خسرو شیرین منست
که انک لبی جرعه چکجی خسرو شیرینمدر مراد لبدن کلام الهی در والهام
ربانیدر و جرعه دن مراد اسرار طریقت و بقیۀ ذوق و کیفیتدر
و بو عظمت قنده اولور که سلطان السلاطین کلام روحانی ایله
اسرار لطیفه اشراب ایدر بو نک ایچون شیخ شبلی دیمش • لو علم الملوک
ما نحن فیه لضربونا بالسیوف والنضا منم که گوشهٔ میخانه خانقاه منست
یعنی بن اول کمسه یم که میخانه کوشه سی بنم خانقاهمدر یعنی خانقاه بکا
کوشهٔ میخانه در که شراب عشق الهی انده نوش ایدوب متکیف اولورم

لب بنم ع

دعای پیر مغان ورد صبحگاه منست • پیر مغان دعاسی بنم صباح
وقت وردمدر مراد بودر که شیخ و مرشد تلقین ایتدوکی دعایی
سحر وقتنده وردمدر که من لا وردله لا وارد له در • گرم ترانهٔ چنگ
صبوح نیست چه باک • اگر بکا صبوح چنک ترانه سی یوق ایسه نه غم
نوای من بسحر گاه عذرخواه منست • بنم صدام سحر وقتنده بنم عذر
خواهمدر • ترانه دن مراد آیین محبت و اظهار مودت و مروت
و نیاز حضرت دریس مراد اولدر که سحرلرده سوز و شوق و قلق ایله
هر نسبیم بنم صدا او آهم تقصیرم ایچون عذرخواهمدر • ز پادشاه
شاه و گدا فارغم بحمد الله • پادشاه و گدادن فارغم الحمد لله •
گدای خاک در دوست پادشاه منست • دوست قپوسنک
طپراغی گداسی بنم پادشاهمدر مراد بودر که پادشاهدن مال و
منصب استمزن و اکا عرض حاجت ایتمزن لاجرم اندن فارغم و
گدا کبی اظهار فقر ایتمزن پس اندن داخی فارغم آنا شو که حضرت
حق با بنده گدا اولاز جای بن اندن ایده رین بنم پادشاهم اولدر که
اندن فیض و همت رجا ایده رین قطعه بردو عالم پادشاهی میکنم
گرچه از این در گدایی میکنم • لا تظن انی فقیر مفلس • چون بلخت ر اهتمامی
میکنم • غرض ز مسجد و میخانه ام وصال شماست • یعنی عبادت
خانهٔ اهل ظاهردن و معبد اهل سلوکدن بنم غرضم وصول الی الله
در • جز این خیال ندارم خدا گواه منست • بوندن غیری خیالم یوقدر
حضرت حق کند و بیی واللّٰه علی کل شیء شهید و عالم در بیت
که معتکف دیرم و که ساکن مسجد • یعنی که ترا می طلبم خانه بخانه

شهید صبحه شهید و عالمدر
بیان

مراكدای تو بودن ز سلطنت بهتر • بکا سنک کداک ولمق سلطنتدن
یکرکدر • که عزت ول جور وجفا تو عز و جاه منست • که سنک اذلالک و
جور وجفاک بنم عزتمدر ومنصبمدر **بیت** بندهٔ خوار توم لیک
خداوند جهان • نه چنان شاه که او بستهٔ در بند جهان • از آن
زمان که برین آستانه نهادم روی • اول زماندن که بو آستانه
اوزره قودم یوزمی • فراز مسند خورشید تکیه گاه منست • کنتمش مسندنک
یوقاریسی بنم سویکنجک یرمدر • مراد بودر که شول کمسنه که
آستانهٔ حضرت حقده بحسب الظاهر ذلیل اولور عند الله
عزیز وجلیل اولور که انّ اکرمکم عند الله اتقیکم • در مکر
بتیغ اجل خیمه برکنم ورنه • مکر قلچی ایله اجل بنم چادرم قپره
یوخسه • رمیدن از در دولت نه رسم و راه منست • دولت
قپوسندن اورکمک بنم عادتم ویولم دکلدر • بو بیتده اشارت
واردر که آستانهٔ حضرت حقده اولمق وخدمت وعبادت
قلمق دولت نشان در **بیت** هر که درگاه شاه آید بدولت میرسد
رو مسجد کر بخواهی منصب غفران ره • کناه اکرچه نبود
اختیار ما حافظ • بعض نسخه ده من واقع اولمش مصراع ثانی اولنده
اولان تو لفظه مناسبدر • تو در طریق ادب باش کو کناه منست
کناه اکرچه بنم اختیارم دکلدر دیدکده تصکره کند ویه غایت
منزلسنه تنزیل ایدوب یا تجرید طریقیله شخص آخر لسانندن
سویلر کبی کندو نفسنه خطاب ایدوب دیر که ای حافظ سن
ادب طریقنده اول دی که بنم کناهمدر **والقصا** شکسته شد کل ترا

وکشت بلبل مست • اچلدی قزل کل واولدی بلبل مست
مراد کل حمرادن معشوق حقیقیدر وانک اچلمسی کثرة فیض وفتح
وکشف جمال الهیه سیدر وبلبلدن مراد شیخ ومرشد در ومست
اولدوغی شراب تجلی وکشف الهی بیخود قلدوغی در **بیت**
یارب دل پاك وجان آکاهم ده • آه وشب ونالهٔ سحرکاهم ده
در راه خود اول از خودم بی خبر کن • وانکه بیخبر ز خود بخود
راهم ده • صلای سرخوشی ای صوفیان باده پرست • سرخوشلق
صلاسی یعنی سرخوشلغه کلك ای طالب کیفیت اولان صوفیلر •
مراد باب فیض مفتوح اولوب قلب مرشد مشروح اولدوغی زمانده
جانب حقه توجه واقبال تحصیل کیفیه اشتغال ایدك دیمکدر •
کر فرصت عزیزت چون فوت شد • بسی دست حسرت بدندان
بری • اساس توبه که در محکمی چو سنگ نمود • توبه بنیادکه محکم
لکده طاش کبی کورنور ایدی • مراد بودر که قسوة قلبی آخرندن
رجوعی نهی کالحجارة او اشد قسوة موجبنجه طاشدن بترایدی
ببین جام زجاجی چه طرفه اش بشکست • کورکه حرچه قدح آنی
نه عجب صدی • مراد جام زجاجیدن قلب صافیدر که آنك تأثیر تام
واردر **شعر** اذا رق قلب المرء کان دعاؤه • الی هدف المقصود
سهما مسددا • لاجرم سنگ دل اولنلرک قساوتی صافی قلب
اولنلرک صحبتی ایله منکسر اولور **بیت** قلب نرم اولنلر ایله صحبت
ایت ای سنگ دل • قلبك کیجنده قساوت اولمیه تا قلب قلب
بیار باده که در بارگاه استغنا • کتور شراب که استغنا درکاهنده

مرآد بارگاه استغنادن جناب قدس درکه والله الغنی وانتم
الفقراء بیورلمشدر ٭ چه پاسبان وچه سلطان وچه هشیار وچه
مست ٭ مراد بودرکه درگاه آلهی ده فقیر ایله غنی وعاقل ایله غبی
یکساندر فاذا نفخ فی الصور فلا انساب بینهم مقتضاسنجه نسب
معتبر دکلدر قطعه پادشاهم دیو مغرور اولمه ای شاه جهان
باب حقده شاه ایله درویش هم یکسان اولور ٭ اولمه غمگین
ای فقیر بی کس وبی چیز اولان ٭ صورتا اولان فقیر اول قابوده
سلطان اولور ٭ درین رباط دو در ضرورت است رحیل ٭
بو ایکی قپولی کاربان سرای ده ضروریدر کوچ ٭ رواق طاق معرش
چه سربلند وچه پست ٭ معرشک چار طاق وصفنده یوجه ونه الچق
یعنی تفاوت یوقدر مراد بودرکه دنیا دار دکلدر بو تکلف بنای
خرج زائد در وام لغو در ودار بقا دار اخری در یوندن قال
انده قرار بناسنده اولمق کرک رباعی اگر دل از غم دنیا جدا
توانی کرد ٭ نشاط وعیش بباغ بقا توانی کرد ٭ بنای این
نبود جز بسنگ کندن دست ٭ تو تار بنی جهانی بجا توانی کرد ٭
مقام عیش میسر نمی شود بی رنج ٭ مراد بودرکه مقام عیش که
انس حضرت دریادر جنت در زحمتسز اولمز که خبرده وارد
اولمشدر ٭ رجاء الجنة بلا عمل نوع من الجنون ٭ بلی بحکم بلا بسته
اند عهد الست ٭ بلی الست بربکم عهدنه بلا ایله بغلمشلردرکه
الولاء والبلاء توأمان ٭ بهشت ونیست مر بجان ضمیر خوش
می باش ٭ وار ایله یوق ایله انجمه ضمیر خوش اول ٭ که نیست

سرانجام هرکمال که هست ٭ که بو قلقدر هر کمالکه آخری که واردر
مراد بودرکه دنیانک وفادار بونک ایچون غم چکمک خطادر
قطعه عاقلان میل بسوی تکنند ای دنی ٭ هم آمد کرم ولطف
تو جاهل دارد ٭ هر که خواهد بکند از تو مرادی حاصل ٭ حاصل آن نسبت
اندیشهٔ باطل دارد ٭ شکوه آصفی واسب باد ومنطق طیر ٭ آصفک که
هیبتی ویل آت وقوش دلی ٭ بباد رفت واز وخواجه هیچ طرف
نبست ٭ یل کتدی اندن خواجه یعنی سلیمان ع م هیچ ازجق حصه
باغلمدی مراد بوندن بیت سابقک مضموننی تحقیقدر قطعه
هردم زبان مرده همی گوید این سخن ٭ لیکن تو گوش هوش نداری
که بشنوی ٭ دل در جهان مبند که باکس وفا نکرد ٭ هرزنور بر
سری نهد این تاج خسروی بسال ٭ وبهرو ازره که تیر ناینی
قو بیرق وقنادایله کتمه یولدن که پر تو او فی هوا کرفت زمانی
ولی بخاک نشست ٭ هوا دوتدی بر زمان ولیکن طیر افندی اوتوردی
یعنی بر مقدار زمان هواده اکلنور اما آخر یره ایتر شعر ولو کانت
الدنیا تدوم لواحد ٭ لکان رسول الله فیها مخلدا ٭ زبان کلک
تو حافظ چه شکر آن گوید سنک ٭ فلکک دلی حافظ نیجه آنک شکرن
ایده ٭ که گفتهٔ سخنش می برند دست بدست ٭ که انک سوزنک
سویلنمشنی النورلر الدن ایله بیت سرو ریا قلمک نیجه بوکا شکر قلا ٭
که یازدوغی اوقنه تا که حشر اولنجه قلا وله ایضا زلف آشفته
وخوی کرده وخندان لب ومست ٭ یعنی دلبر که زلف پریشان اولمش
اولمش وترلمش ولب کولجی ومست ٭ پیرهن چاک وغزل خوان

طرف بوقار ودنیا او لنده کنار معناسنه وکوز معناسنه کلور
کنار جوق نسخه دن عبارت اولور
تیر پرتابدن تیر پرتاوی اوراغه آتلدن اوق
دیکدر
شنی که مرادف کلامدر سو یلنمه و سو یلنمه الکلاف اولنور
پس سوزکه سوز یلنمه اولا الا سخن آکفته دیر ایدر سو یلنمه مثل
اولانه سخن ناکفته در لر اولیه سخن کفته سخن شنی
قطعنده لفظ زاید بو قدر

الدیه
وصراحی در دست کوکلکی برتق و غزل اوقیجی وصراحی الده
نرکسش عربده جوی ولبش افسوس کنان کوزی چنک
آرایجی ولب لطیفه ایدیجی نیم شب دوش ببالین من آمد بنشست
نصف اللیلده بنم یصبد وغمه کلدی اوتوردی سر فرا کوش من
اورده باواز حزین بانئه یوقارو بنم قولاغمه کتوردی یوموشق
آواز ایله کفت ای عاشق بیچارهٔ من خواب مست دیدی آی
بنم بیچاره عاشقم اویقوک وار بو محلده علماء بیان تشبیه مرکب
بالمرکب دیدکلری که وار در امور متعدده دن منتزع اولان
هیئتی بر امور متعدده دن منتزع اولان هیئته تشبیه ایدرلر
بونده جناب قدسک غیب هویتی غیری متمیز اولوب و هدایت
سالکه مجدد و ساعی اولوب و اکا بسط و رغبت ایدوب و جناب
کبریای کشف ایلیوب و شوق و ذوق صیددنده اولیکاه جلال
وجمال کوستروب کیجه حال نو مده غفلتدن ایقاظ اندوکنک هیئتی که امور
متعدده دن منتزع برابر عقلی در بو اوج بیتده مذکور اولان
محبوبک اوصافنده که امور محسوسه در انلر دن منتزع اولان
هیئته تشبیه در که سالکه کاهی فیض الٓهی غالب اولوب اکا
تشویق ایچون حالات عجیبه فیض اندوکن بیان در سالک
طالبه و عاشق صادقه ینبغی اولدر که اول عشق الٓهی خمریله متکیف
اولوب نوم کندوبه حرام ایدوب و مناب قدسیه بر شوق
و ذوق متوجه اولا آنوک ایچون دیر عاشقی اکه چنین باده
شبکیر دهند بر عاشقه که بویله بر شراب شبکیر ویره لر

نصف لیلده دوں کیجه

کافر عشق بود کر نبود باده پرست منکر عشق الٓهی اولور اکر
عشق الٓهی نوش ایدوب کیفیت ایله خروش ایدوب احیاء
لیل قلوب اقبال حضرت اتمزسه بروای زاهد و بر درد کشان
خرده مکیر بوری ای زاهد بکجلده طعنه اورمه که ندادندجز این
تحفه بما روز الست که و یر مدیلر بکا بو تحفه دن غیری بزه
الست بربکم کوننده مراد بودر که عشق ایله طلب حق ایمک
عطیهٔ الٓهیه در عشاق طایفه سنه ازلده بوو یرلمشدر زاهد
خشک کبی پیوسته ایله عبادت ایلمزلر بلکه بر شوق و حالت اولور
لر آنچه او ریخت به پیمانهٔ ما نوشیدیم اول نسنه که بزم قدحمزه
دوکدی ایچدک مراد قدحدن قلب در ایچمکدن مراد قلبه
دوکلن ایله متکیف اولمقدر اکر از خمر بهشتست و کر از باده
مست یعنی اکر محض عبادت اولا یا شوق و جذبهٔ کلی اولا
خنده جام می و زلف کره کیر نکار شراب قدحنک کولمسی و نکار
نکارک دوکم دوکم زلفی ای بسا توبه که چون حافظ بشکست
ای بچه توبه که حافظ توبه سی کبی صدی توبه که رجوعدر اهل دلدر
توبه دیو اهل دنیانک آخرتدن رجوع ایدوب دنیایه اقبالنه
دیرلر بونک ضمنی دنیایه توجهدن اعراض اندوب رب جناب
حقه اقبالنه باعث اولمقدر و جامدن مراد احوال سالکدر که جناب
خدادن فایض اولور و زلفدن مراد غیب هویتدن اولان
تقیدات در پس مراد بودر که ظهور احوال و قیود غیب هویت
نیجه بنم کبی متوجه دنیای و طالب ما سوای اول حالدن رجوع اندوز

کند و سمته توجه اندر مشد بیت نخود ره نیست در کوی تو مشتاقان
شیدا را ❊ خم زلفت بقلاب محبت می کشد ما را اول القصه زلفکن
هزار دل بیکی تار مو بست ❊ انک زلفی بیک کوکل قیل تلی بر بس ایله
باغلدی ❊ زلفدن مراد غیب هو یتدر و هزار کشیدن عبارتدر بر
تلدن مراد بر جذبه در لاجرم بر ایله نیچه کوکللری باغلمشدر که
اکا کرفتار اولمشلردر ❊ ره هزار چاره کران چار سو بست ❊
بیک چاره ایلیجینک یولینه درت طرفدن باغلدی مراد نیچه عاقل
و مدبری متحیر قلدی دیمکدر بیت نوله کر کار جهاندن اوله بیکار کوکل
عشقله بسته اولوب اولدی جونا چار کوکل ❊ تا عاشقان هر کس
بوی نسیمی دهد جان ❊ تا هر بر کمسنه نک عاشقلری بر یل قوقسی ایله و بر
لر جان ❊ بکشود نافه و در آرزو ببست ❊ اچدی بر نافه یعنی جوز
دی زلفی وارزو قپوسن باغلدی یعنی قپه دی مراد بودر که
غیب هو یتدن هر بر عاشقه بر درلو جذبه ارشدردی تا که انک
جهتی ایله ختم اولالر و انک سببی ایله شهواتدن ممنوع اولالر بیت
یک شربت اول لعل لبم خوش بخشا بند ❊ از جمله شهوات
جهان بر نماید ❊ شیدا ازان شدم که نکارم جو ماه نو ❊ ابروندن دیوانه
اولدم که نکارم یکی آی کبی ❊ ابرو نمود و جلوه کر لی کرد و رو ببست
قاش کوستردی و صالنمقلق ایلدی و یوزی باغلدی یعنی یوزی
اورتدی مراد ابرودن ابتداء سلوکده ظاهر اولان فیض در و جلوه
دن مراد اندن صکره ظاهر اولان اوضاع لطیفه و حالات عجیبه
در یوزن اورتمک استتار جمالدن عبارتدر لاجرم زمان استتار

استتارده عاشقه جنون عارض اولور بیت کوردی لیلی
یوزینی بورندی ❊ آنوجون دوشدی کوه و دشته مجنون ❊
ساقی بچند رنگ می اندر پیاله ریخت ❊ ساقی نیچه رنک ایله شرابی
قدحه دوکدی ❊ این نقشها نکر که چه خوش در کدو ببست ❊
بو نقشلره بق که نه خوش قباق بغلدی مراد ساقیدن واعظ
و شیخ و حالت ویرندر و شرابدن مراد کلمهٔ حکمت و عشق الهیدر
و پیاله دن مراد قلب مسترشد و طالبدر و رنکدن مراد فنون
و عبارات و علوم و انواع طرق سلوکدر و قباقدن مراد
قالب طالب و مریددر بونده اولان نقشلردن طلاب و
سالکین ضمایر ظهورنده اولان علوم و معارف و مراتب سلوک
درجات وانلرک بونلرده اولان تفاوتدر ❊ یارب چه نعره
زد صراحی که خون خم ❊ یارب نه نعره اوردی صراحی که کیک قانی یعنی
شراب ❊ با نغمهای قلقلش اندر کلو ببست ❊ انک قلقل نغملری ایله
بوغزده باغلندی یعنی منجمد و منعقد اولدی صراحیدن مراد
طالبدر و کوبدن مراد عشق الهی و علم حقیقت سویلین واعظ
طریقت و مرشد حقیقتدر و قاندن یعنی شرابدن مراد اول علم و
عشقدر و صراحینک قلقل دیمه سی علم صوری و معرفت طلبنده
ساعی اولوب علمده کامل اولدوغیدر و علم بلا عمل بی نفع اولوب
و علم ایله عمل قلمین طریقتدن محروم قالدوغی ایچون مرشد و ناصح
لال اولوب نفسیحت و تکلمدن قالدی نفسی دوتلور قطعه زمان ضایع
مکن در علم صورت ❊ مکر چندانکه در معنی بری راه ❊ چو معنی

یافتی صورت رها مکن که آن تخمست واینها سر بسر کاه مطرب

چه پرده ساخت که در پردهٔ سماع مطرب نه پرده دوزدی

که سماع پرده سنده بر اهل وجد وحال در با وهو ببست

اهل وجد وحال اوزره باب وهو قپوسن بغلدی مراد مطربدن

شوق وانس حق ویرندر وآنک استفسار واستغراب

اولنان پرده سندن مراد مشاهدهٔ حق واستغراق افاده

ایدن افاضه سیدر لا جرم من عرف الحق کل لسانه حسبنجه اهل

حال اولانه نطقه مجال شعر تمنیت من اهوی فلما رأیته بهت فلم

املک لسانا ولا نطقا گفتم که حسن وچهرهٔ اورا صفه کنم دیدم بعینه

کندو نفسمه دیدم که انک حسن وصورتن وصف ایدم اوروی

خود نمود ودر گفت وگو ببست اول کندو یوزینی کوستردی

سوز وسوز قپوسن بغلدی مراد بودر که قائل وناصح

جمال الهی وصفنه شروع ایدوب مشاهده واستغراقه دوشوب

کنک ولال اولور بیت بسیار سخن در دل بهر تو کنم حاضر چون

روی تو میبینم ازیاد ودان خاطر حافظ هرانکه عشق نورزند و

وصل می خواست ای حافظ هر اول کمسه که سنک عشقنک ضیاسندی

دخی وصل استدی احرام طواف کعبهٔ دل بی وضو ببست

کوکل کعبه سی طواف احرامن آبدست سز کیدی مراد بودر که

وصول الی الله کمال نظافت ایله اولمقک شرط عشقدر والصفا

خدا چو صورت ابروی دلگشای تو ببست حق تعالی چون

سنک کوکل آچجی قاشنک صورتن بغلدی یعنی آنی خلق ایلدیسه

گشاد کار من اندر کرشمهای تو بست بنم ایشمک آچلمسنی سنک

نازایله نظر کده ایلدی مراد بوندن انسانک روح انسانیه

خطابدر که حضرت حق که سنک چشم وابروک صورتن ایجاد

ایلدی بنم عزتده عملمک فتحنی سنک التفاتکده وعین عنایتکده

ایلدی بیت چونکه ایدی اهتمام روح ابر شور نفس نفیسه چوق فتوح

مرا که سرو چمن را بخاک راه نشاند بنی وسرو چمنی یول طپراغنده

دکدی زمانه تا قصب نرگس قبای تو بست زمانه تا سنک نرکس

وقبانک قصبی باغلدی مراد بودر که نفس روحه دبر بن وسرو

چمن حرکت قادر دکولز بن بدن سوز وسن سوز وسرو جانسز

سن که روح سن چشم وفلک وار در آندر ایله کورر وحرکت

ایدرسن بیت چون بدن قلمز عمل هرگز جهانده جانسز بن نجه

کار ایده بیلم ای کوکل جانانسز ز کار ما ودل غنچه بس گره بگشود

بزوم ایشمزدن وغنچه کبی کوکلمدن نجه دوکم اچدی نسیم گل چو دل

اندر پی هوای تو بست گل یلی چون کوکل سنک هواک ایچون بغلدی مراد

نسیم گلدن حضرت حقدن وارد اولان باد عنایتدر چون انک یلی

روحک محبتنه اولانفسک نجه باغلو ایشنی وغنچه کبی دلنک اولنک قلبینه

اچر مرا ببند تو دوران چرخ راضی کرد سنک بندکه دوران چرخ بنی

راضی ایلدی ولی چه سود که سررشته در رضای تو بست ولی نه فائده

که ایپلک باشنی یعنی اختیاری سنک رضاکده باغلدی مراد بودر که نفس

روح قیدنده یعنی بندنده مقید در بو کار رضاسنه وار در زیرا بدن الکا

درا اما مطلق العنان اولمیوب دایما کندو هواسنه کتمکه روح مانعدر

هوای

ار اوبرغ چندان از دل بر دارلیدر

زمانه تا قصب نرگسین قبای تو بست

قصب قمش معناسنه کلور واوت بالدری

معناسنه کلور مراد قد وقامت درمزهیه

چو غنچه بر سر دل اندر پی هوای تو بست

چو ان نسیم نور وزی کس نشبایید

اول جهتدن تمام رضا اوزره دکلدر بیت نفس کرچه بروح
مانوس است لیک در بند او محبوس ست • چو نافه بر دل خونین
من کره مفکن • نافه کیبی بنم قانلو کوکلمه دوکم برقمه • چو عهد باسر زلف
کره کشای تو بست • چو عهد سنک کره اچجی زلفک ایله بغلدی مراد
بودر که ای روح چون تصرف سنک قبضهٔ قدرتکده درسن یعنی
قبضه دوشورمه فتح وکشف الهی به مظهر قلمغه سعی ایله • تو خود حیات
دکر بودی ای زمان وصال • سن خود بر حیوة دنی ایدک ای وصال
زمانی • خطا نکر که دل امید در وفای تو بست • خطای کور که کوکل امیدنی
سنک وفاکه بغلدی یعنی حیاته وعمره وفا اولورصندی مراد بودر که
زمان وصال ومشاهدهٔ جمال علی الدوام اولمز که مشاهدة الابرار
بین التجلی والاستتار • ز جور دست کفتم ز شهر خواهم رفت •
سنک جورک الندن دیدم که شهردن کیتمک استرین • بخنده کفت که
حافظ برو که پای تو بست • کولمک ایله دیدی که حافظ یوری کم ایاغک
باغلدی مراد بودر که نفس وروح بدن ایله مقیدلردر اعتبار انفکاک
اندرک الندهدکلدر مصراع ثانی مضمونی علی وجه اللطیفه بلکه تعجیز
طریقی ایله در ولـه ایضا در بن زمانه رفیقی که خالی از خلل است •
بو زمانه ده بر یولداش که خللدن خالیدر • صراحی و می صاف و سفینهٔ
غزلست • صراحی دخی شراب صافی دخی غزل کمیسیدر مصراع اول
مفهومنده اشارت واردر که بو زمانه ده رفیق بی خلل بولنمز
رباعی یک دوست چنانکه دوستی طلبند • بر خاک نشسته بادی پیماید
پیماید • مراد صراحیدن قلبدر وشرابدن مراد علم بی ریا وبی طلب دنیادر

نامه نکف وامید نیست کاید •
نه اطلاع هر آنکه دوستی طلبند •
صح

وعشق الهی وحب حقیقی و سفینهٔ غزلدن مراد کتابلر در بن زمانه به
ز دانش یار نیست بر و دانا از این به کار نیست سفینه لفظی اشارتدر
که مراد کتاب شریعتدر که رسول الله علیه السلام بیورمشلر انما مثل
شریعتی کمثل سفینة نوح فمن رکبها نجا ومن تخلف عنها غرق جریده
رو که کذرکاه عافیت تنکست جریده مجرّد بونده علایقدن مجرد معناسنه
وعافیت راحتلک معناسنهدر یعنی مجرد کیت راحتلک وفراغت طارلدر
بونده تنبیه واردر که خالی و ملک اولمایوب علایقدن مجرد اولانک
راحتلکی زیاده در پیاله کیر که عمر عزیز بی بدل در یعنی شراب عشق
الهی نوش وطالب طاعت وعبادت خوشنه مشغول اول عمری ضایع
اتمه که سرمایهٔ بی بدل در نه من ز بی عمل در جهان ملولم وبس
ملولم عزیزی اعتبار اولنجق اوصانجی معناسنهدر اما ملالت
غصه لنمک معناسنهدر بونده معنا سیبی فارسی مناسبدر یعنی بلکن
بن عملسزلکدن غصه لودکولم انجق ملالت علما هم ز علم بی عملست
علمانک ملالتی دخی علم بی عملدندر مراد بوندن عمله ترغیبدر و
علمای افراد بالذکر اتدی زیرا بر کمسنه نک علمی اولوب عملی اولمق اسباب
والات اولوب جنکه قوللنمغه قادر اولمیوب اسیر اولمق کبی
عیبدر در رفع حجب کوش نه جمع کتب کز جمع کتب نمی شود رفع
حجب بچشم عقل در بن رهکذار پر آشوب عقل کوزی ایله بو فتنه
واضطراب چوق اوغراقده جهان وکار جهان بی ثبات و بی محلست
جهان دخی جهان ایشنی بی ثبات وبی محلدر مراد رهکذار پر آشوبدن
موت درکه انده جهان وکار جهان لغو محضدر آن لحظه که بی ثبات

اجل ازپا فکند نه مال بفریاد رسد نه فرزنده یا مراد بوندن طریقت
وصول الهی درکه آنده جهان وکار جهان کرک دکلدر لاجرم عمل
بالاخلاص کرک   جون نراصدبت بودد رزبیردلق جون
نمای خوش راصوفی بخلق   دلم امید فراوان بوصل روی تو
داشت کوکلم وافر امیدی سنک یوزک وصلنه دوتر ولی اجل
بره عمره زن عملست ولی اجل عمر بولنده امل زهرن درمراد بو
درکه وصول الی الله اچون عمل اتمک املنده بن ولی اجل مانع اولمق
املنده در   چندروزی بردر ایام اقامت آرزو وست ای
اجل سرعت مکن وی عمر مستعجل مباش   بکیر طرهٔ مه چهرهٔ وقصه
دوت ای یوزیونک زلفنی وقصه اوقیمه یعنی دیمه که سعد ونحس
ز تاثیر زهره وز حلست که سعد زهره نک ونحس زحلک
تاثیرندندر مراد بودرکه غیب هویتدن عروهٔ ونقی دوت که
تصرف قبضهٔ قدرتنده در تاثیرکواکبدن دکلدر   قطعه   علم نجوم چون
نیجه اسرار بلدرر چکسک روادرا نوکچون خیلی زحمته ظن اتمه لیکن
انجم وافلاک ایدر عمل هر کاری درر الله حضرتی   بهیچ دور نخواهند
یافت هشیارش   هیچ دورده ایق بولمه لرکرک آنی
چنین که حافظ ما مست بادهٔ ازلست بوبله که بزم حافظ
ازل شراب مستی در بونده تنبیه واردرکه خواجه حافظک غزللرنده
ذکر اتدوکی شراب دنیا شراب دکلدر وداخی تنبیه واردرکه
دنیا شراب مستی آیلمق اولور مست شراب ازل ابدی مست
قلور ومعنای سابق غزل لاحق مطالعه سندن مفهوم اوله

مارا ز خیال تو چه پروای شرابست بزه سنک خیالکدن
نه شراب پرواسی واردر خم کوسر خود کیرکه خمخانه خرابست
کوپه دی کندو باشنک دوت یعنی کندو تدبیرکده اول خمخانه
یعنی میخانه خرابدر مراد بودرکه شول کمسه که آنده حب الهی
واردر اول مست ازلی اولور غیری شرابه احتیاجی اولمز پس
اول کمسه میخانهٔ معمور قلمز   مسجد معمور ایدر مؤمن کلام حق
بودر بر نیجه فاسقدرر میخانهٔ معمور ایدن کر خمر بهشتست بریزید
که بی دوست اکر جنت شراب داخی اولورسه دوکلک دوست سز
هر شربت عذبم که دهی عین عذابست هر طتلو شربت که بکا ویره سن عین
عذابدر بونده تنبیه واردرکه دوست رضاسز هر شراب شربت
والوان نعمت مقبول عاشق دکلدر افسوس که شد دلبر و در
دیدهٔ کریان حبف که کندی دلبر واغلایجی کوزده تحریر خیال و خط
ونقش برآبست انک خط خیال تحریر صواوزره نقشدر مراد
بودرکه دلبر صوری کندو کندویه نظر افسوس سحربیت معناسنه
در ومصراع ثانی مضمون ایله انک عدم ثباتنی بیان ایدرکه کل شی
هالک الا وجهه در   بیدار شو ای دیده که ایمن نتوان بود
اویان ای کوز که ایمین اولمق اولمز   زین سیل دمادم که درین منزل
خوابست بوقات قات سیلدن که بوایقو منزلنده در مراد
منزل خوابدن دنیادرکه محل غفلت در وسیلدن که
بو اسباب حوادث موجود بدرکه چوقدر لاجرم غفلتدن اویانوب
تدبیر زاد آخرت قلمق لازمدر ناکاه اجل کلوب موت ایله اویانمزدن

اوکدین که الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا مقتضاسنجه وکم من
فتی یمسی ویصبح ضاحکا وقد نسجت اکفانه وهو لا یدری معشوق
عیان میکذشت بر تو ولیکن معشوق آشکار کورر آنو کجون نقاب
بغلمشدر مراد بودر که حضرت حق جمیع مظاهرده ظاهر و آفتاب عالم
تابدن اظهر در لکن نوردن کندو یه نقاب و وجه جمیلنه حجاب
اتمشدر که نور کند و بنه ساتر در بو خصوص عاشق صادقدن
وطالب لایقدن کندوی ستر ایچون دکل بلکه اغیاردن استتار
واحتجاب ایچون در کون قبی ظاهر ایکن کمسه یوزن کورمز
انک بر عجب سر در که اولمش نوری کندویه حجاب کل بر رخ
رنکین تو تا لطف عرق دید کل سنک رنکلو یکاعک اوزره تا
عرق لطافتنی کوردی آتش رشک از غم دل غرق کلابست
کونی آتشندن کوکل غمندن غرق کلاب در مراد بوندن صنع
حق استغرابدر که خاک تیره دن صورت منیر خلق ایدر و کل
رنک و بو کلر خلقی روا بجا دایدر و کل رخ رخنده عرق پیدا
ایدوب کلی اول عرقدن آبه غرق ایلیوب بلکه اریدوب کلاب
ایلر در کنج دماغم مطلب جای نصیحت بنم دماغم کوشه سنده
اسنمه نصیحت یرن کین حجره پر از زمزمهٔ چنک ربابست که بو حجره چنک
وافلاق آوازه سندن طلودر مراد چنکدن پیر طریقتدر و ربابدن صاحب
وجد و حالتدر و خطاب عقل معاشه واهل دنیایه در بیت ای بکا نصح ایلین
تحصیل مال وجاه ایچون بنده یر یوق قعرینه الطف ایله کل الله ایچون راه توبه
راهست که از غایت تعظیم سنک یولکده نه بولدر که غایت عظمتدن

مبالغه اسوال لید لید تحلو تعظیم لفظی عظمت

دریای محیط فلکش عین سرابست دریای محیط فلک عین سرابدر مراد بوندن
عالم الهی نهایتده وسیع ایدوکن بیاندر سبزست درود شت بیا تا بکذاریم
بشل در هبو و صحرا کل ترک تمیلم دست از سرابی که عین سرابست ایکی بر صو بتندن
یعنی شرابدن که جهان عین سرابدر مراد سبزه دن تازه لک زمان دهبس بوزمانده
عشق الهی ترک و خدمت پادشاهی ترک ایمیوب دنیا ترک ولنمق کرک که
سراب کبی نیست و هست نمادر در بزم دل از روی تو صد شمع بر افروخت
صحبته کوکل سنک یوزکدن یوز چراق یاقدی وین طرفه که روی تو
صد کونه حجابست بو عجب که سنک یوزک اوزره یوز درلو حجاب وار در
مراد بودر که نور ظاهر فی نفسه و مظهر لغیره در بویله ایکن افتابک یوزینه
نقابدر افتاب حقیقی که حضرت خدادر نورندن نجه قلب روشنا حاصل ایکن
وجه باقی نوری ایله مستور در نی روی دلارای تو ای شمع دلفروز سنک
کوکل بزنجی یوزکسزای کوکل نورلندرجی شمع دل رقص کنان بر سر آتش
چو کبابست کوکل رقص ایدیجی دل اوداوزره کباب کبی مراد بودر که
دل که نور تجلیدن مهجور اولا مضطرب اولور بیت اشنه رضاری نورندن
اولوبدر چونکه دور نوله کوکلم دونه بر بر آتش چون کباب حافظ چه
شد ار عاشق و رندست و نظر باز یعنی نولا اکر عاشق و رند و نظر بازایسه
پس طور عجب لازم ایام شبابست نیچه طوریکتلک ایامنه لازمدر مراد
رندن اعمالنه التفات اولمین در و نظر باز عین عبرت ایله نظر ایدنلر و شبابدن
مراد سالک مبتدی در چون سالک قوی طلب و عالی همت اولا عاشق صادق
واعمالنه غیر معتمد و عین عبرت ایله ناظر اولور وله ایضا کنون که بر کف کل
جام بادهٔ صافست شمدیکه کل ایاسنده شراب صافی قدحی وار در بصد

جهان

بصد هزار زبان بلبلش در او صافست یوز بیک دل ایله بلبل انک وصافنده
در مراد کلدن معشوق حقیقی در و جام بادهٔ صافی التذاذ اولمق عشق بی ریا
توفیق اندویکدر و بلبلدن مراد عاشقدر چون محبوب ساقی می صاف ولا عاشق
حامد وصاف اولور بیت چون یار ز لطف خود ساقی باشد کی باشد که احتیاج
باقی باشد بخواه دفتر اشعار و راه صحرا گیر است اشعار دفترنی و صحرا یولنه
دوت چه وقت مدرسه و بحث کشف کشافست نه وقت مدرسه و بحث
کشف کشافدر مراد دفتر اشعاردن شول کتابدر که سلوک احوالنی و عشق
الهی ذوقنی بیلدره و صحرادن مراد جانب حق و آخرتدر که شهرستان دنیادن
اعراض صوریتدر لاجرم چون توفیق الهی رفیق اولا تصرف کتابن استیوب
جانب حقه توجه قلوب علم ظاهره اشتغال و بی عمل قیل و قال ترک ایمک کرکدر
بیت ای دل طلب کمال در مدرسه چند تحصیل اصول و حکمت و هندسه
چند هر فکر که جز فکر خدا وسوسه است شرمی ز خدا بدار کین وسوسه
چند ببر ز خلق و ز عقا قیاس کار بکیر کسل خلقدن و عقادن ایشن قیاس
دوت که صیت گوشه نشینان ز قاف تا قافست که گوشه نشینلرک آوازه
سی قافدن قافه در مراد بوندن عزلته ترغیب در عزلت ایچنده
عین عزت و لام لطف بولنور فقیه مدرسه دی مست بود فتوی
داد ویردی فتوی بودر که می حرامست ولی به ز مال اوقافست که
شراب حرامدر اما یکدر مال اوقافدن مراد بودر که مال اوقافده حق عبد وار
انک ضرری اشددر بدرد و صاف ترا حکم نیست خوش در کش بو بیت
وصافی یه سنک حکمک یوقدر خوش چک یعنی نوش ایله که هر چه ساقی ما کرد
عین الطافست که هر نه که بزم ساقیمز ایلدی عین الطاف و محض احسانلر

مراد بوندن قضایه رضا و ترغیبدر و جانب الهیدن هر نه صونلسه
خیر بلوب نوش ایمکه ترویج در که خبرده وارد اولمشدر که من لم یشکر علی
نعمائی ولم یصبر علی بلائی ولم یرض بقضائی فلیطلب ربا سوای بیت صبر
اودرکه بلایه قتلنه سن اینی بلمک عطادر که رضا حدیث مدعیان و
خیال همکاران مدعیلر سوزی و بزمله عملده مشارک اولنلر خیالی
همان حکایت زردوز بوریا بافست همان زردوز و حصیر دوقیج
حکایتدر بو بیتده لف نشر غیر مرتب واردر مراد بودر که بزمله کارده متحد
اولنلر زردوز کبی آثار نفیسه اظهار ایدنلردر و مدعیلر حصیرجی کبی اعمال
خسیسه اظهار ایدنلردر بیت بوریا باف اگرچه بافنده است نبرندش
بکارگاه حریر خموش حافظ و این نکتهای چون زر سرخ ساکت
اول ای حافظ و بو قزل التون کبی نکته لری نکاه دار که قلاب شهر صرافست
صاقله که شهرک قلابی صرافدر مراد بو قزل التون کبی نکته لردن کندو
کلام دربارنده صورت مجازده ذکر ایتدوکی دقایق طریقت در
و قلاب شهردن مراد کندو شهرنده واعظ و شیخ صورتنده اولنلر
پس بونلری اندن صاقله که اول سرمایه ایدنوب خلق الدمه سن
دل الصبا اگر بلطف بخوانی مزید الطافست اگر لطف ایله اوقورسک
یعنی دعوت ایدرسکز باده لطفلردر و گر بقهر برانی درون ما صافست
و اگر قهر ایله سورسن یعنی رد ایدرسن بزم ایچمز صافدر مراد
حضرت حقه خطاب ایدوب قضایه رضاسن بیان در بیت یکی همی
خواهد او تو جنت و حور یکی خواهد که از دو رخ شود دور
و لیکن ما نخواهیم این و آن حر مراد ما همان خوشنودی تست

بنامه وصف تو کردن نه حدّ امکانست نامه ایله سنک وصفک تمک حدّ امکان
دکلدر چراکه وصف تو بیرون ز حدّ امکانست یعنی چونکه سنک وصفک طوره
دن اوصاف حدندن مراد بوندن دخی حضرت حقه خطابدر توصیف حضرت
عزتدن عجزینی بیاندر بیت از همه در صفات وذات خدا لیس شیء کمثله
ابدا چشم عشق توان دید روی شاهد ما عشق گوزی ایله گورمک
اولور بزم محبوبمزک یوزینی که نور دیده خوبان ز قاف تا قافست
که خوبلرک گوزی نوری قافدن قافه در مراد بزم محبوبمزدن حضرت
حقدر عشق گوزندن مراد انک محبتی ایله بینا اولان گوزدر و خوبلرک
گوزی دیمکدن مراد خوبلردن بینا اولان گوز و خوبلری گورجک گوز
در لاجرم آن نوک نوری زیاده اولور ز دفتر رخ دلدار آیتی برخوان
دلدارک رخی دفترندن بر آیتی اوقی مراد اول آیتدن الله اعلم سورهٔ بقره ده
اولان آیتدر که ولله المشرق والمغرب فاینما تولوا فثم وجه الله درکه آن
بیان مقامات کشف کشافست که اول کشاف مقاماتن بیان ایدر مراد
بیاندن مضمون ایت کریمه در و کشافدن مراد معنای لغوی در حسبجه
اصل کشفدر و انک کشفی اکا اولان فیض و فتحدر و مقاماتی هر نسنه ده
مشاهدهٔ حق قلدوغی در بیت جهان مرات حسن شاهد ماست نشاهد
وجهه فی کل ذرات چو سرو سرکشیده ای یار سنک دل یا ما سرو کبی سرکش سن
ای طاش کوکلو یا بزمله چه چشمهاست که بروی تو ز اطرافست نه گوز
لریوز که ناظرلردر مراد بوندن کندویه قبض و استتار اولدوغندن
تحزن و غیریلره بسط و قبض اولدوغنه تحزن در بیت نمای روی باغیری
وبمن نه چه حالت این اگر کوکه دل بردارم از مهرت محالست این

۲۵

۱

نرا که همایهٔ خلد و نزل ممتابیست یعنی سکا که مایهٔ خلد و نزل مقارن در نظیری
یوقدر از ان مثال گر نیم روان در اعرافست اندن ایکلمه که اگر بویکا جان
یعنی اگر بنم جانم اعرافده ایسه مراد بودر که وصلندن اولان فرقتده اولانک
حالنی بلمز شعر من شرب الزلال وهو ریان لایعرف حال من هو عطشان
عدو که منطق حافظ طمع کند در شعر عدو که حافظ سوزینه طمع ایدر شعرده
همان حدیث هما و طریق خطافست همان حکایت هما و قرلاغوج یولی در یعنی
اکیسنک اورتسنده تفاوت فاحش وار در مراد بونده بودر که
بنم کلامم شعر صورتنده ارشاددر لاجرم هما بلند اولدوغی کبی بو دخی کلام
اعلادر و دشمن که بکا نظیره قصد ایدر انک کلام شعر محضدر یسن یعنی کلام
دن مراد شول کلامی مدح درکه آنده دعوت الهی اولا ومن احسن قولا
ممن دعا الی الله الآیة لاجرم کندوی مدح اتمز بیت دعوت حق ایلین سوز
در بنم مدح اتدوکم گر چکم اول سوزدخی کندو کلاممدر بنم ولد العقبا
خلوت گزیده را بتماشا چه حاجتست خلوت اختیار اتمش کمسنک تماشایه نه
حاجتی وار در بونده تنبیه وار در که خلوت اختیاری ترک تماشای سوی
در زیرا خلوت محل مشاهدهٔ حضرت خدادر بیت هر که در خلوت نشیند سیر
صانع میکند انکه بیرون میرود مصنوع می بیند همان چون کوی دوست
هست بصحرا چه حاجتست چون دوست محله سی وار در صحرایه نه حاجت
وار در بیت اگر دل تو شد مائل تماشا گاه برو بمسجد و جامع که جای سیرانست
جانا بحاجتی که ترا هست با خدای ای جان بر حاجتک سکا وار در حق تعالی
یه آخر دمی بپرس که ما را چه حاجتست آخر بر دم صور که بزه نه حاجتدر
ای حسن پادشاهی الله ایچون باندق آخر سوال کن که گدا را چه حاجتست

جونکه مراتب سلوکدن بوقدر ایکا...
حالا خلوت ... منه

ای یار حسن صدا ... حم

آخره صوره كدانك حاجتی وار دربیت سابق لطف وجهی ایله خطابلد عادر
بو صورتا خاصدر پس ینبغی اولدرکه شاه تجسس احوال کدا قله و اکا خدمت
لازمه سن ادا قله پادشاه اوسته واجبدر کدانك خدمته خدمتی بودرکیم
اول ایده کدانك خدمتن ارباب حاجتیم وزبان سوال نیست اهل حاجتین
سوال دل بو قدر در حضرت کریم تمناچه حاجتست یعنی کریم حضرتنده تمنایه
حاجت بوقدر بیت سابقك مضمونینه تحقیق درکه پادشاهه احوال فقرا ایله
تفحص لازمدر و جانب الهی تلمیح دربیت عالم السر واخفی صفت حضرت اوست
بس چه کنیی حال خود وا تفصیل محتاج قصه نیست کرت قصد جان
ماست بونده خطاب حضرت عزته در مراد بودرکه تفصیله و بجنه احتیاج
بوقدر اکر سکا بزم جانمزه قصد وار ایسه چون رخت از ان تست یغماچه حاجتست
چون متاع و قماش سنکدر یغمایه نه حاجت واردر بیت چون جان از ان تست
چه حاجت بقال و قیل وقتی که خواسته بتو تسلیم می کنیم جام جهان نماست ضمیر منیر
دوست چونکه بیله در اظهار احتیاج خود انجاچه حاجتست کندو احتیاجنی اظهار
اتمکه انده نه حاجت واردر بیت داشته بودم بدل تاکه رسم بوصل تو حمد لله کشت
حاصل آنچه دردل داشتم آن شد که بار منت ملاح بردمی اوکتدی که کچمشت بو کن
چکرایدم کوهر چو دست داد بدریا چه حاجتست کوهر چون ال ویردی یعنی الکه کیردی
دریایه نه حاجت واردر ای عاشق کدا چو لب روح بخش یار ای کدا عاشق چو یارك
جان بغشلیجی لب میداندت وظیفه تقاضا چه حاجتست بیلور سنك وظیفه کی
تقاضایه نه حاجت واردر مراد بوندن بودرکه مرید طالب عبادته مجد و ساعی
اولوب فضل حقدن قسمته راضی اولوب طلب فیضده متقاضی او لمق کرك بلکه
تاخیر فیضانی کندونك قصور استعدادندن بلمك کرك بیت یارب کوکل عدلکه

۱

در جائله راضی فضلکدن اومر فیض دکلدر متقاضی ای مدعی برو که
مرا با تو کار نیست ای مدعی یوری که بنم سنکله کارم یوق احباب حاضرند
با عدا چه حاجتست احبا حاضرلردر اعدایه نه حاجت واردر بلکلکه مدعی
کاه عدو معناسنه استعمال اولنور بنکم بو بیتده کلور بیت درد خود را
با طبیب جان خواهم نمود تا نساز دچاره دردی دوای دوست را
وکاه علمده تفوق و طریقتده کمال دعوی ایدنه اطلاق اولنور بنکم بو بیتده
کلور حافظ تو صبر کن که هنر خود عیان شود ای حافظ سن صبر ایله
هنر آشکاره اولور با مدعی نزاع و محاکا چه حاجتست محاکا فارسیده
و محاکاة عربیده در یعنی مدعی ایله نزاع و حکایتلشمك نه حاجتدر بونده
تنبیه واردرکه علم ظاهر اهل دعوای فضل ایله اظهار اثر اتمك که
عیان اولا طریقت اهلنه ادب اولدرکه کندوده قال اولمیوب
حال ظهور ایده بیت فضل اهلنه تالیف کرك لاف کرکمز فیض اهلنه
فضل ا وکله ایده حالتنی کتم والقصا صحن بوستان ذوق بخش و
صحبت یاران خوشست صحن بونده میدان معناسنه در و مبتدا
در مضاف در بستانه ذوق بخش وصف ترکیبدر و خبر مبتدادر
صحبت دخی مبتدادر مضاف در یارانه خوشست خبریدر
و بو جمله اول جمله یه معطوفدر معنای مصرع بودرکه صحن بستان ذوق
بغشلیجی در وصحبت یاران خوشدر مراد صحن بستاندن صفه خا
نقاهدر و یاراندن مراد اصحاب طریقتدر بیت هر دار دوستان
صاحب دلان ز یور دین و زینت دنیاست نعمت دهر اکرچه
بسیارست نعمتی بهتر از رفیق کجاست وقت کل خوش باد

گزوی وقت منجوران خوشست کل وقته خوش اولسون که اندن
منجورلرک وقت خوشدر مراد کل وقتندن زمان مکاشفه وفتح بابدر
ومنجورلردن مراد شرب عشقی نوش ایدوب مست الهی اولانلردر
قطعه نه خوشدر بر نیجه یار طریقت شراب حقی بی غم ایده لر نوشی
اولالر مست بیهوش الهی قلالر کار دنیای فراموشی از صبا هر دم
مشام جان ما خوش می شود صبادن نه هر وقت بزوم جانمز دماغی خوش
اولور آرلا آری طیب انفاس هواداران خوشست بلی بلی هوا
دارلرک نفسلری کوکلکی خوشدر مراد صبادن نفحه سبحانیه وفیض
ربانیه در که اهل الله دمنندن واصل اولوب اندن دماغ روح
معطر ایدر قطعه کوشمه ار سه نفس اهل دل کوکلمه اول دمده اولور
چوق کشاد غنچه کل نیته کم هر صبح دم خوش اچلور چونکه اکا ایره
باد ناکشوده کل نقاب اهنک رحلت ساز کرد کل نقاب اچدین
کوچ قصدن دوزدی ناله کن بلبل که فریاد دلفکاران خوشست
ناله ایله بلبل که کوکل اوکارلرک فریادی خوشدر مراد بیت مزبورک
مضمونندن بودر که کشف وفیض تمام ظاهر اولمدن کر وقبضه دوچک
سالک عاشقه وقت فریاد اولور وبو دردن فغان صفای عاشقاندر
بیت بلبل از در کلشن فریاد دارد صبحدم عشاق را زان نالها
دلشاد دارد صبحدم مرغ شب خوانرا بشارت باد کاندر راه عشق
کیجه اوقیجی مرغه بشارت اولسونکم عشق یولنده دوست را با ناله
شبهای بیداران خوشست دوسته اویانقلرک کیجه ناله لری خوشدر
مراد مرغ شبخواندن احیای لیل ایدوب تلاوت قران قلوب دعا

ایلین

ایلین در وحضرت حقه والمستغفرین بالاسحار حسبنجه بو خوشدر
بیت ناله دارم هر شبی من تا سحر که بیشمار چون شنیدم دوست
دارد دوست این فریاد را از زبان سوسن آزاده ام آمد بکوش زان
سوسن آزاده نک دلندن کلدی قلاغمه کاندرین دیر کهن کار سبکبار
خوشست که بو اسکی کلیساده یوکی یین اولانلرک کاری خوشدر
مراد فقیر اولانلرک حسن حالنی بیاندر قطعه زابنای دهر وقت کسی
خوش نمی شود خوش وقت انکه معتکف کنج عزلتست هر سفله
پی بکنج قناعت کجا برد این نقد در خزانه ارباب همتست نیست
در بازار عالم خوش دلی ورزانکه هست بو قدر بازار عالمده
خوش دل لک اکر وار ایسه شیوهٔ رندی وخوش باشی
عیاران خوشست رندلک شیوه سی وعیارلرک خوش اولمسی
خوشدر مراد رنددن اعماله التفاتی واعتمادی اولمیندر وانک
شیوه سندن مراد انک لطف حقه صفای خاطر ایله توجهی در و
عیارلردن مراد اخلاص ایله عمل ایدوب دنیادن ارنسنه ایله
قناعت ایلیوب آخرت عملنه اشتغال کنیلرلوه زلاندر حافظا ترک
جهان کفتن طریق خوش دلیست ای حافظ ترک جهان دیمک خوش
دلک یولدر تا نپنداری که احوال جهان داران خوشست تا صنمیه
سن که جهان دوتنلرک احوال خوشدر بیت نکتهبانی ملک ودولت
بلاست کدا پادشاهست که نامش کداست ولد الفقیر یارب
این شمع دلفروز زکاشانه کیست لفظ دلفروز وصف ترکیب در
وصفه شمع در وکاشانه بر نیجه معنایه کلور بونده دولتخانه معناسی

نزل محبت نظام وصیانتی وطلب الغنت روحانی
عقل معاد ومعاد ونتلری اولور بوز اولدی ایل وصف
وبیان کلور دیرسم

کاشانه دولتخانه وقیشی اوی وحجره
وشاه نشین ومطلقا مقام ومجلس
خانه معناسنه کلور

مناسبدر معنای مصراع بودر که عجب بو کوکل یا کلکلندریجی شمع کمک
سعادت خانه سنلندر جان ما سوخت بپرسید که جانانه کیست
بزم جانمز بقدری صورک کیمک جانانه سیدر مراد شمع دلفروزدن
عقل معاددر که دولت خانهٔ الهی دن کلمشدر کوکلی نورلندررو
جانی یعنی نفس انسانی ریاضت ایله یاقر بیت خوشش آن آتشی که چون
در دل فروزد بجز حق هرچه می آید بسوزد حالیا خانه برانداز دل
و دین منست شمدی بنم کوکلمک و دینمک خانه سن آنجی وخراب
ایدیجیدر تا ممم اغوشش که می باشد و هم خانه کیست تا کیمک
همخانه سیدر مراد بودر که عقل معاد کوکل طول امل ایله یاپوب
و نفس دین دیواندوکه آیینی بوزب خراب ایدر و روح انسانی
ایله هم آغوشش و هم حجره در بادهٔ لعل لبش کز لب من دور مباد
انک لعل لب شراب بنم لبمدن ایراق اولماسون راح روح که
و پیمان داده و پیمانه کیست کیمک روحنک شراب و عهد ویرجیسی
و کیمک قدحی در مراد بودر که عقل معاد لبنک کلامی که باده کبی
کیفیت ویرر اهل هدایت روحنک شراب و یار موافق
ویر شراب قدحدر که مست حق ایدر می دهد هر کسش افسونی
و معلوم نشد ویرر هر کمسه که اکا افسون و معلوم اولمدی که دل
نازک او مائل افسانه کیست که انک نازک کوکلی کیمک افسانه سنه
مائل در مراد بودر که هر کمسه کندو رغبتجه عقل معاده اتباع دعواسن
ایدر عجبا او کیمک دعواسنه قائل و کیمک هدایتنه مائل در بیت
عقل رهبر ایدنوب حقه هدایت دیلرن لطف حقدن داخی هم

هم اکه عنایت دیلرن یارب آن شاه وش و ماه رخ و زهره جبین
یارب اول پادشاه کبی و ای بکا قلوا و زهره اللو در یکتای که و کوهر یکدانه
کیست کیمک لولوی فریدی و کوهری نظیری در مراد بودر که عقل معاد
شاه کبی حاکم در و ماه کبی حسن الوجه در و زهره کبی ظهوری بارز و روشندر
و کوهر فرید کبی دی قیمت و معتبر در بیت شاه آن به که کردار دقوی رابا
حواس کشور تین رانکه دارد ز شیطان که عدوست دولت صحبت
آن شمع سعادت پرتو اول سعادت نورلو شمعک صحبت دولتی باز
پرسید خدارا که به پروانه کیست صورک الله ایچون که کیمک پروانه
سی در یعنی کیمک پروانه سی ایله صحبت و مقارنت ایدر مراد عقل معاد
ایله صحبت دولت قنقی روحه میسر اولور که بو سعادت هر کمسه یه
نصیب اولمز کفتم آه از دل دیوانهٔ حافظ بی تو دیدم آه حافظک
دلو کوکلندن سن سز زیر لب خنده زنان کفت که دیوانهٔ کیست
طوداق التندن مخفیجه کولرک دیدی کیمک دیوانه سیدر مراد بودر که
الجنون فنون حسبنجه هر کوکلده بر درلو جنون اولور که بر شئیه
مفتون اولوب اکا مشغول اولوب آخرندن غافل اولور عاقل
مجنون اولدر که باقی یه مائل و فانیدن فارغ اولا بیت جوان و پیر که
در بند مال و فرزنداند نه عاقلند که طفلان ناخردمنداند ولی الرضا
اکرچه عرض هنر پیش یار بی ادبیست اکرچه هنر عرض اتمک یار اوکنده
بی ادبلکدر مراد بوندن ربار واد کل دبکدر بیت از ادب نبود به پیش شه
مقال خاصه خود لاف دروغ این محال زبان خموش ولیکن دهان پر از
عربیست دل طنز اما اغزی عربی ایله طلودر مراد بودر که اخلاص ایله

عمل گرک نه قول پردغل پری نهفته رخ ودیو در کرشمهٔ حسن پری
یوزین اورتمش ودیو حسن نازنده مراد بوندن اهل فضل ومقبول
حق مستور ومغلوب وفقر ومحجوب اما دیو صورت وشیطان
سیرت فر ونازده بسوخت دیده ز حیرت که این چه بو العجبیست
یاندی کوز حیرتدن که بو نه بو العجبلکدر مراد بودر که اهل نظر بو
خصوصدن سوزان وحیراندر شعر کم عاقل عاقل اعیت مذاهبه و
کم جاهل جاهل تلقاه مرزوقا هذا الذی ترک الاوهام حایرة وصیر العالم
النحریر زندیقا سبب مپرس که چرخ از چه سفله پرور شد سبب صورمه
که چرخ ندن دنی پرور اولدی که کام بخشی اورا بهانه بی سببیست
که انک مرادی برمسنه بهانه بی سببکدر بلکه عادتی اهل فضلی محروم
اتمکدر درین چمن گل بی خار کس نمی چیند بو چمنده گل بی خار کمسه دوشور
مز چراغ مصطفوی با شرار بولهبیست مصطفی یه منسوب اولان
چراغ ابولهبه منسوب اولان شرار در یعنی دنیا دار محنتدر بونده
راحت بیت زین بی وفا جهان مطلب راحتی که هست شهدش
قرین زهر وگلشن همنشین خار دخی هر عزیزده بر باطل منکر
وحسود بولنور نیتکم رسول علیه السلام بو لهبه خصم اولمش ایدی
شعر کل العداوة قد ترجی ازالته الا عداوة من عاداک عن حسد
به نیم جو نخرم طاق خانقاه ورباط یارم ارپه‌یه المزین خانقاه وتکیه کرن
مرا که مصطبه ایوان وپای خم طنبیست بکا که مسافرخانه یعنی میخانه
صفه در وکوپ دیبی چادرایی در مراد بودر که خرابات بکا محل
مناجات وموضع راحاتدر که محل ریا دکلدر لاجرم شول مکاندن

بکدرکه

بکدرکه موضع ریا اولا بیت چون دکلدر منزل زرق وریا میخانه مز
بکدرز اول یردن کم اول زرق وریا دکاندر جمال دختر رز نور چشم ماست
مکر اوزم چبوغی قزینک جمالی بزم کوزمز نوری درمکر که در نقاب زجاجی
وپردهٔ عنبیست که زجاجی نقابده وعنبیه پردهده در بلکه حق تعالی
انسانی یدی طبقه واوچ رطوبتدن ترکیب اتمشدر که بو ترتیب اوزره در
طبقهٔ صلبیه وطبقهٔ مشیمیه وطبقهٔ شبکیه ورطوبت زجاجیه ورطوبت
جلیدیه وطبقهٔ عنکبوتیه ورطوبت بیضیه وطبقهٔ عنبیه وطبقهٔ قرنیه و
طبقهٔ ملتحمه نیتکم شاعر دیمش بیت کرد آفریدکار تعالی بلطف خویش چشمت
بتهفت پرده وسه آب منقسم صلب ومشیم وشبکه زجاجی وپس جلید
پس عنکبوت وبیض وعنب وقرن وملتحم وبو ترتیب باطندن اعتبار اولنجق
ایله در لاجرم بو بیتده شرابک صراحیده قدحده اولمسی وپردهٔ عنبدن کلمسی
اعتباری ایله هر رطوبت ایله بر طبقه یه اشارت ایدر ومضمون بیت محتمل
الضدین در ومیم احتمال واردر احتمال وار دوای درد خود اکنون
ازان مفرح جوی کند ودرد کدو است اول مفرحدن است که صراحی
چینی وشیشهٔ حلبیست که چینی صراحیده وحلبی شیشهده در بو بیتک مضمون
دخی محتمل الضدین در بیت حوائج در شراب صوکی چون خرابدر خر آب
بلمه لفظنی کورکم شراب در هزار عقل وادب داشتم من ای خواجه
بیک عقل وادبم وار ایدی بنم ای خواجه کنون که مست وخرابم صلای بی
ادبیست شمدی که مست وخرابم بی ادبلکه صلادر مراد بودر که لا یؤمن
احدکم حتی یقول الناس انه مجنون حسبنجه حضرت حق شویله ذکر کرک که
لا یعقل اولاسن وترک تکلف وتصنع ایده سن که رأیک بی ادبلک اولا

بيت نزد تكلفست چو ادب طريق ما عينم مكير بيش تو كر بى ادب شوى م
بيارمى كه چو حافظ مدامم استظهار كنور شراب كه حافظ كبى مدام بنم ارقه
لنمم بكريه سحرى و نياز نيم شبيست سحرى اغلمغه و نصف ليل نياز نه در
مراد بوندن نصف ليلده نيازه ترغيب و سحرده سوز كدازه ترويج در
عجب ملكيست ملك صبحكاهى كه بابى مغفرت از فضل شاهى اكر رازى
كنه آن دم بسوز بش در آن لحظه بيابى هر كه خواهى عجب و قتيست
نيم شب پس آن و قتيست بانك پادشاهى اكر شب كرده باشى
جرم و عصيان بكن توبه چو آيد صبحكاهى والقس خوشتر ز عيش و
صحبت باغ بهار چيست باغ و بهار عيش و صحبتندن خوشترق ندر مراد
عيش و صحبتدن دوام انس حق در و باغدن مراد كشف و فتح در جهان
و بهاردن مراد بسط و انبساط در لاجرم كشف و عالم بسط و دوام انس
حق و صحبت الهيدن خوشترقانه وار در ساقى كجاست كو سبب انتظار چيست
ساقى قنده در دى سبب انتظار ندر مراد شوق و ذوق و يرمكه قنى فرصت
فوت ايتمك كرك ديمكدر بيت مده فرصت از دست اكر بايدت كه كوى
سعادت ز ميدان ببرى كه فرصت عزيزست اكر فوت شود ببى دست
حسرت بدندان ببرى هر وقت خوش كه دست دهد مغتنم شمار هر وقت
خوش كه ال ويره غنيمت صاى كس را وقوف نيست كه انجام كار چيست
كمه به علم بوق كه آخر كار ندر مراد بودر كه شايد بو وقتدن صكره مرض
و عرض و مانع آخر واقع اولوب طاعت فوت اولا بيت تو اين وقت فرصت
غنيمت شمار كه فردا ندامت نيايد بكار پيوند عمر بسته بمويست هوش
دار غم اتصالى برقيل ايله باغلنمشدر عقل دوت يعنى عقل جمع ايت

غمخوار خويش باش غم روزكار چيست كند و غصه كى يمى اول غم روزكار يندن
بيت تدبير خود امروز كن اى خوجه كه فردا هرچند كه فرياد كنى سود ندارد
معنى آب زندكى و روضهٔ ارم آب حيات و جنت باغچه سى معنيسى جز طرف
جويبار و مى خوش كوار چيست ارماق كنارندن و خوش سكلى شراب
دن غيرى ندن در بوبيتده لف و نشر غير مرتب واردر كه مى خوشكوار
آب زندكى و طرف جويبار روضهٔ ارمه معروفدر مراد بودر كه آب
حيات عشق الهى و طاعت پادشاهيدر زيرا موت حقيقى كه عذاب
آخرتدر اندن اخلاص ايدوب حيات مؤبده مؤدى اولور و ارماق
كنارندن مراد يعنى صفاى خاطر اولان مكاندر عبادت همان جنة و
و رحمة و صولدر بيت اكاكم ابد حق توفيق طاعت امار تدركم اولدر اهل
جنت مستور و مست هر دو چو از يك قبيله اند مستولا اولان كمه و
مست اولان كمه اكبده برقبيله دندر ما دل بعشوه كه دهيم اختيار چيست
بز كوكلى كيمك شيوه سنه و يره لوم اختيار ندر و مختار ندر مراد بودر كه
اهل كسوت و طريقت اولمين يا زاهد خشك اولان و سالك طريقت اولوب
عاشق شرب اولان الطرق الى الله تعالى بعدد انفاس الخلايق موجبنجه
طالب حق اولمقده جمله برقبيله دندر بز قنغى كمه نك مسلكنه سلوك ايده لوم
مختار ندر ديو استفسار ايدر از درون پرده چه داند فلك خموش
پرده ايچنك رازينه بلور فلك سوسن اى مدعى نزاع تو با پرده دار چيست
اى مدعى سنك نزاعك پرده دوتن ايله ندر مراد بودر كه بعض آثار
اوضاع فلكيه دن ظهور ايدر آنى حقدن بلمك كرك فلك ايله نزاع ايدوب
اندن شكايت ايتمك روا دكلدر سهو و خطاى بنا كرش نيست

اعتبار فولک سهو و خطاسنه اکر آنک اعتبار اولمیدی معنی عفو و رحمت
آمرزکار چیست بارلغیچینک عفو و رحمت معناسیه ندر مراد بودرکه
عصیان بنده مرات حضرت رحماندرکه اولم تذنبوا انتم لجاء الله بقوم یذ
نبون فیغفر لهم حسبنجه عاصینک عصیانی حضرت غفارک مظهر غفرانیدر
و بوندن مقصود عصیانه ترغیب دکلدر بلکه کثرت ذنوب ایله رحمت
حقدن امیدی کسمک دیمکدر بیت خسروا اکرچه من کنهکارم مظهر عفو
خویش کردانم زاهد شراب کوثر و حافظ پیاله خواست زاهد شراب
کوثر و حافظ قدح دیلدی تا درمیانه خواسته کردکار چیست تا اورته ده
حق تعالی دیلکی ندر مراد بودرکه هرکمسنک بر نسنیه ارادت واردر اما
ارادت الله قنقسنه متعلق اولور ابسه اول اولور قطعه یکی خواهد که باشد
اهل جنت یکی خواهد که باید فیض فضلت نباشد هرکز از اینها جدا با
یکی را کر ز تو نبود ارادت دل الفتی ماهم این هفته شد از شهر و بچشم
سالیست بنم ایم کتدی شهردن بو هفته کوزمه بر یلدر حال هجران تو چه
دانی چه مشکل حالیست هجران حالنی سن نه بلورسن نه مشکل حالدر
مراد بوندن فرقت محبوب مجازیدر صورتنده فراق معشوق حقیقی بیاندر
که سنة الوصل سنة وسنة الهجر سنة موجبنجه محبوبک بر هفته فرقتی
بر ییل کلور بر عاشقه دیمشن یک روز در فراقت صد سال می نماید بیت
زینجا قیاس میکن با خود حساب سالرا ویلیه محبوب حقیقی فرقت مدة
مدیدن بر و واقع اولمشدر آنک دائی کثیر و فراق عسیردر و مضمون
مصراع ثانی بو کلامه دلالت ایدرکه هرکمسه بو هجران حالنی بلمز انوک ایچون
حضرت مولانا بیورر بیت بشنو این نی چون حکایت میکند از جدائیها شکایت

می کند هر دم دیده زلطف رخ او در رخ او کوز بیکی آنک رخ لطافتندن
آنک رخنده عکس خود دیدو کمان برد که مشکین خالیست کندو عکسینی
کوردی ظن ایلدیکه خال مشکیندر یعنی رخی آینه کبی مصفادر کوز بیکی آکا
نظر ایدیجک کندو عکسنی انده کوروب شونیله ظن ایدرکه انده بر خال سیاه
واردر مراد بودرکه حسن ظاهر غلط انداز درحسن بصر بودکلو حدت
ایله غلط فاحش ایدر میچکد شیر هنوز از لب همچون شکرش سود طهر
هنوز آنک شکر لبی لبندن کرچه در شیوه کری هر مژه اش قتالیست
اکر شیوه ایدیجکلکده هر بر کرپکی قتل ایدیجیدر مراد بودرکه صاحب حسن ظاهر
حداثت سندن مهلک اولور آکا ربط قلب ایتمک کندوی ورطه
هلاکه اتمقدر و لا تلقوا بایدیکم الی التهلکة حسبنجه اندن اجتناب لازمدر
ای که انکشت نمای بکرم در همه شهر ای شول کمسنه که مشار الیه
بالبنان یعنی برماق ایله کوسترلورسن کرم ایله دو کلی شهرده
وه که در کار غریبان عجبت اهمالیست وه که غریبلر اشنده سنک
اهمالک واردر مراد بودرکه کریمک کرمی موقعنده واقع اولیجق
ممدوح و نافع اولمز بیت زکوة آن لب میکون بمی پرستان ده
قبول حیز محالیست اکرنه درمحلیست بعد از نیم نیز شائبه جوهر فرد
بوندن صکره سکا جوهر فرد شبهه سی اولمز که برین نکته دهان تو خوش
استدلالیست که بو نکته اوزره سنک اغزک خوش استدلالدر
یعنی جوهر فرد که آکا جزء لا یتجزی دیرلر یعنی شول جزء که انقسامه
قابل اولمیه متکلمون بونی اثبات ایدب هر جسم بر نیجه جزء لا یتجزی دن مرکبدر
دیرلر حکما بوکه انکار ایدب هر جسم اندن مرکب دکلدر بلکه هیولا و

صورتدن مرکبدر دیرلر خواجه حافظ دیر که من بعد بنم جزء لا یتجزی نک وجودینی
شکلم قالمدی سنک اغزک جزء لا یتجزی درغایتده صغرندن اصلا انقسامه
قابل دکلدر مراد بودر که حسن ظاهری مطمح نظر المحبوب آلت ملاحظه قلوب
اندن مسئله علمیه یه انتقال اتمک کرک بلکه حسن سبب تحصیل علم اولمق کرک
اهل علم
یوغسه قرمزده برقارن الفا ماکه بر   سوخته اولدم باردانشمند اولدم
مژده دادند که بر ما کذری خواهی کرد   یعنی مشتلو بلر که بزم اوزریمزه
اوغرسک کرک   نیت خیر مکردان که مبارک فالیست   نیت خیری
دوندرمه که مبارک فالدر مراد بودر که محبوب حقیقی ان الله لا یخلف
المیعاد موجبنجه خلف وعد اتمز اما محبوب مجازی چندان عهده
وفا اتمز اندن وفا امید ایتمک خلاف واقعدر   دکر فسوس کنانم که لطف
کنم
که سوختم زفروغ تو راستی اینست   کوه اندوه فراقت بچه حیلت بکشند
سنک فراقک غصه سی طاغنی نه حیله ایله چکه   حافظ خسته که از ناله
تنش چون نالیست   حافظ خسته که ناله دن تنی نال کبیدر مراد بودر
خلق الانسان ضعیفا موجبنجه کندو ضعیفی وبار فراق حضرت
عزت بار کران ایدوکن بیان در و بونک ضمننده طلب وصلت
وتلاقی واردر   اکرچه باده فرحبخش و باد کلبیزست
فرحبخش لفظی ترکیبی در وصفه باده در کلبیز دخی وصف ترکیبی در
وصف باددر اصلنده کلبیخ ایدی بیختن لفظندن که مستقبلنده بیزد
خازایله قلب اولنور معنای مصراع بودر که اکرچه شراب فرح بخشلیجی
ویل کل الیجی در ویل کل الکدن مراد بیل کل بیراغنه دوقنوب بیزندن
قوبرب براکنده وپریشان اندوکی در یعنی اکرچه شراب مفرح وکل

بیراغی

بیت
بیراغی پریشان اولوب عشرت زمانیدر اما ببانک چنک مخور می که محتسب تیزست
چنک آوازیله اچمه شراب که محتسب صدتلو وغضبناکدر مراد باده دن عشق
الهیدر وباده دن مراد عنایت حضرتدر وکل پریشان اولمق عنایت حقدن
فیضان کشف منتشر وفاش اولمقدر وچنکدن مراد افشای اسرار
واعلان اخباردر ومحتسب اهل ظاهردر یعنی فیضان الهی فاش وظاهر اولوب
وفضل حق غالب ولیجی افشای اسرار اتمه که اهل ظاهر فهم ایدهمیوب خلاف
شرع اکلیوب تعدی ایدرلر نته کم حسین منصوری بردار وذو النون در
زندان اندلر   چون زبان خواهد کند رازش عیان   یقتلون الانبیا
بادل بجون   چونکه حکم اندرکف زندان بود   لاجرم ذو النون در
زندان بود   صراحی وحریفی کرت بجنک افتد   بر صراحی و بر مصاحب اکر
سنک ایاکه دوشسه   بعقل نوش که ایام فتنه انکیزست   عقل ایله
ایچ که ایام فتنه قوبریجی در مراد صراحیدن مقام وحریفدن مراد مصاحب
سردر لاجرم بو مجاهده عبره دافع منهی در   چون قلم در دست غداری
بود   بی کمان منصور برداری بود   در آستین مرقع پیاله پنهان کن
خرقه یکنده قدحی کزله که   همچو چشم صراحی زمانه خون ریزست   که
صراحی کوزی کبی زمانه قان دوکجی در   یعنی اسرار طریقت واخبار حقیقتی
فاش ایلمه که اهل زمان خون خوار واهل الله بو ملکده قتنده خوار در
ای اولیای حق را از حق جدا شمرده   کر ظن نیک داری در
اولیا چه باشد   ز رنک باده بشوییم خرقها در اشک   شراب
رنکندن یویالم خرقه لری کوز یشنده   که موسم ورع و روزکار پرهیز
هیزست   که پرهیز کارلق موسمی و پرهیز زمانی در مراد واناب ایدب

ونذكر ذنبا ايلوب اغليوب كندوني تطهير ايتمك كركدر رسول عليه السلام بيورمشلردر لو تعلمون ما اعلم لبكيتم كثيرا ولضحكتم قليلا وعمر آخره كلوب تمام پرهيز زماني اولمشدر سپهر برشده پرويز نيست خون افشان سپهر فلك در برشده يوقرو اولمشدر يعني اعلا ديمكدر پرويزدن مراد الكدر خون افشان وصف تركيبي در وصفه پرويزن در معناي مصراع بو دركه فلك اعلا الكدر قان صاچيجي كه ريزه اش سر كسرى وتاج پرويزست ريزه اواق وبرشنه دن دوكلن خرده در وكسرى معرب خسرو در عجم پادشاهنه اطلاق اولنور مطلعا پرويز هرمز اوغلي خسرونك لقبي در معناي مصراع بو دركه انون دوكلن خرده كسرى نك باشي وپرويزك تاجدر مرلو بو دركه عمره اعتماد ايتميوب تدبير آخرت قيلملي كرك فلكه نسبت قوتلو دخي ضعيف انسان خود نفسنده ضعيفدر بيچاره كيست آدمي زاده خاكيست كه بتاكي بر باد محوي عيش خوش از دور وارون سپهر استمه خوش عشرت فلكك معكوس دورنده كه صاف اين سرخم جمله در آميز ست كه بو كوب باشنك صافيسي جمله بوسه قرشقدر عراق وفارس كرفتي بشعر خوش حافظ عراق ولايتن وفارس مملكتن طوتدك خوش شعر ايله حافظ بيا كه نوبت بغداد وقت تبريز ست كل كه نوبت بغداد وتبريزوقتدر مراد شعر خوشدن حقه ارشاد ايدن در وعراق عجم وفارسي ديوب شيراز ديارن مراد ايتمشدر كه بو ايكي ولايتك قوم قابل ارشاد اولوب حقي قبول ايتمشلردر اما بغداد قومي اكثر شيعه مذهب وتبريز خلق اكثر رافضي اولدوغي اجلدن انلرك ارشاد زمان كلدي دير والله اعلم

بنال

بنال بلبل اكر با منت سر ياريست ايكله بلبل اكر بنمله سنك يار لغك باشي وار ايسه كه ما دو عاشق زاريم كار ما زاريست كه بز ايكي مز عاشق زار ايشمز زاريلقدر بو بنده تنبيه وار دركه عاشقه نياز صفت لازمه ومحنته در بيت من ومجنون دو غريبيم وغم شادي ماست هر كه اين نكته نداتست نه از وادي ماست دران زمين كه نسيمي وزد ز طره دوست اول يرده كه بر يل اسر دوست طره سندن چه جاي دم زدن نافهاي تاتاريست نه تاتاري نافه لرك نفس اورجق يريدر مراد نسيمدن عنايت حق تذكر عبد اتدوكي در وطره غيب هويتدر چون اول طرفدن بر شميمه واصل اولا هزار روايح طيبه دن اولي در بيار باده كه رنكين كنم جامه زرق كه تو شراب كه بو يايم ريا قفتانني كه مست جام غروريم ونام هشياريست كه جام غرور مست يوز آد هشيارلق در مراد بو دركه مجرد خرقه پوشلق كمال دكلدر كمال اولدركه عشق الهي منكيف اولوب غروردن عريان اوله بيت اي خوشي آن هو هشيار لا يعقل كه بود از جمله جهان غافل خيال زلف تو پختن نه كار خامانست سنك زلفك خيالن پشورمك خاملر ايشي دكلدر كه زير سلسله رفتن طريق عياريست كه زنجير الندن كتمك عيارلق يوليدر مراد بو دركه غيب هويت فكرن ايتمك پخته وكاملر حالدر وسلسله طريقت الندن مرور رند وعاقل اولانلر طريقيدر عاقل دنيا تركن ايدوب فاني يولن راه باقي بوله وسالك اوله وعمل الله تعالى يه اولوب غيريه اولميه لطيفه بيت نهاني كه عشق ازو خيزد لفظ نهاني مؤخر مبتدا در ولطيفه بيت مقدم خبردر يعني بر كزلو حالت لطيفه وار دركه عشق ومحبت انذن قالقو يعني پيدا اولور

که نام آن نه لب لعل و خط زنگاریست که آنک آدی لب لعل و خط زنگاری
دکلدر مرتبه بودر که عشق آلهی حضور تا دکلدر که حسن ظاهری ایله احساس
اولنه بلکه امر روحانیه در قوّه روحانیه ایله ادراک اولنور قلندران
حقیقت بنیم جو نخرند حقیقت قلندرلر یارم اریه یه المزلر قبای
اطلس آنکس که از هنر عاریست اولکمسنک اطلس قفتانینی که
هنردن عریاندر مرتبه بودر که معرفة الله ایله متحلّی اولمقدر لباس فاخره
اعتبار یوقدر **بیت** کویم جبری ما توز درویش توانکر • تاریخ
سایدکه کشی از پی دنیا • قارون بتحمل بنه ارض فروشد • عیسی ز تجرد
زده بر اوج فلک پا • جمال شخص نه چشمست و موی عارض و خط • شخصک
جمالی کوز و قبل و یوز و خط دکلدر • هزار نکته درین کار و بار دلدار است
بیک نکته بو دلدار لوح کار و بارینه وار در مرتبه بودر که اعتبار حسن صوریه
دکلدر حسن سیرته در لاجرم صورتدن منزّه اولوب محض لطف اولان
حضرته ربط قلب ایتمک کرک تا بستان تو شکل توان رسید آری
سنک ایشککه ایرشمک شکلدر بلی عروج بر فلک سروری بدشوار است
سرورلک فلکنه چیقمق کوچلک ایله در مرتبه تقرّب حضرت حق حاصل
قلمق اسانلق ایله اولمز دیمکدر **بیت** کجا بدامن وصل تو دست من برسد
که پایه تو بلندست و دست من کوتاه سحر کرشمهٔ وصلش بخواب
می دیدم صباح زمانده آنک وصلی نظرنده شده کوردم زهی
مراتب خوابی که به ز بیداریست آفرین بو رم اویقو مرتبه لرینه که اویا
نقلقدن یکدر مرتبه رؤیای صالحه اولی ایدوکی بیانیدر جفای دوست
نغایت رسید و می ترسم دوست جفاسی غایته ایرشدی و قورقرم که

انتهای

انتهای جفا ابتدای بیداریست که جفانک غایتی بیدارلغک ابتداسیدر مرتبه
جفادن انقطاع فیض و اعراض حقدر اول علی وجه الکمال اولمق غنج و دلال
بلکه علامت اعراض کلّی در العیاذ بالله بو دلش بناله میازار و ختم کن حافظ
کو کلنی ناله ایله انجتمه و ختم ایله حافظ که رستکاری جاوید در کم آزاریست
که ابدی خلاص از انجتمکده در مرتبه حضرت حق طلب فنا ایچون ناله ایدوب
انجتمکدن نهی در سعادت ابدی فنا عنده در **والیضا** عیب رندان
مکن ای زاهد پاکیزه سرشت رندلری عیب ایلمه ای طبیعت پاک زاهد
که کناه دیکری بر تو نخواهند نوشت که غیرک کناهن سنک اوزرکه
یازمیه لر کرکدر مرتبه بوندن غیرک عیبنه نظردن نهی در که طوبی لمن شغله
عیوبه عن عیوب غیره دکندو عیبن اصلاحه ترغیب در که کشیه عذاب و ضرر
کندو کناهندن ایرر زیرا • ولا تزر وازرة وزر اخری حسنجه غیرک کناهی
اکا ضرر ایتمز انوکیچون دیر من اکر نیکم و کر بد تو برو خود را باش بن اکر
ایوین واکر یرمزن سن یوری کندوک ایچون اول یعنی کندو تدبیرکن اول
هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت هر کس که آنی بجر آخر کار که
اکدی **بیت** این چنین کفتست پیر معنوی • ای برادر هر چه کاری
بدروی مرتبه بوندن نهی منکردن نهی دکلدر زیرا نهی منکری ترک
کندونک کناهدر بلکه مرتبه بودر که نهی منکر ایده نی سویله کرکدر که تو به
وانابته ترغیب ایده اما رحمة ارحم الراحمین دن نومید ایتمک وجه
اوزره سویلمیه انوکیچون دیر نا امیدم مکن از سابقهٔ لطف ازل
بنی مأیوس ایلمه لطف ازلک رحمت سابقه سندن که خبر داده وارد اولمشدر
که حق تعالی ازلده عرش اوزره قلم قدرت ایله یازمشدر • انّ ا[illegible]

یکیبی دا صفتدن زاهددر یکیزه سرشت وصف
بوده مراد و صفای باطندر نوشت صیغه ماضیدر
شغله نک ضمیری اولورده اولان نکره اولیغه بحث النفظ
اشتغال و اصلاح دخی اوله عیب بلیه نر

[illegible]

سبقت رحمتی غضبی توپی پردە چە دانی کە خوبست و کە زشت سن پردە
اردندە نە بیلورسن کیم کوزلدر کیم چرکیندر بیت کرچە جرم من از عدد
پیش است سبقت رحمتش از ان بیش است همە کس طالب
یارند چە هشیار چە مست دوکلیسی یارە طالبلردر نە آیق نە
مست همە جا خانۀ عشقست چە مسجد چە کنشت دوکلی
بیت عشق اویدر نە مسجد نە کلیسا مرادە بودر کە اعتبار مکانە دکل اول
مکاندە اولان عبادتە در بیت بر خاصە بوامتە بودر کە دائما
هر بردە کیم نماز قلالر اولە روا نە من از خلوت تقوی بدر افتادم و بس
بن تقوی خلوتندن طشرە دوشدم الخ پدرم نیز بهشت ابد از دست
بهشت بابام دخی جنت ابدی الدن قودی یعنی آدم عم عصیان سببی ایلە
جنتدن چقدی کە دیمشلر در اول الناس اول الناسی سر تسلیم من و خشت
در میکدەها بنم تسلیم باشم میخانەلر قپوسی کرپجی یعنی سر تسلیم اول
قپویە قومشم مرادە میخانەلردن عبادتخانەلردر لاجرم کردکدر کە هر مرید
سر تسلیم و ارادت اول قپویە قویە مدعی کر نکند فهم سخن کو سر و خشت
مدعی اکر سوز فهم اتمز ایسە دی باش و کرپج مرادە بوندە مدعیدن دشمندر
اکر بزم رمزلە اولان سوزمز اکلمز ایسە دی باشکە کرپج و طاش
باغ فردوس لطیفست و لیکن زنهار غافل اولمە تا غنیمت شمری
سایۀ بید و لب کشت غنیمت صایەسن سکوت کولکەسن و اکن
کنارن مرادە بودر کە حالیا عافیتدە اولوب نعمت عبادتدە اولوب
سکوت کولکەسندە و اکن کنارندە اولمق غنیمت عظیمە در فضیلت
عظمییە وصولە وسیلە در بر عمل تکیە مکن زانکە دران روز ازل علە

طینە زیرا اول ازلکو نندە توچە دانی قلم صنع بنامت چە نوشت سنە بلکورسن
قلم صنع سنک آدکە نە یازدی حافظا و زاجل کر بکف آری جامی ای حافظ
اجل کوننده اکر آیە یە کتورسک بر قدح یکسر از کوی خرابات بریزندت
ببهشت بر کوزندە بر او غردن خراباتە محلە سندن التورلر سنی جنتە
مراد روز اجلدە بر جامدن آخر وقتدە کلمۀ شهادتدر کە خبردە وارد اولشدر
من کان آخر کلامە لا الە الا اللە فقد دخل الجنة و مرادە کوی خراباتدن محلۀ دنیادر
هر کمکە آخر دمدە لا الە الا اللە محمد رسول اللە ایلە ختم اولا بو خرابات جهاندن
روضۀ جنانە وارر کر بهارش همە اینست زهی نیک نهاد اکر بنیاد بونک
دوکلی بو ایسە زهی ایو بنیاد ور سرشتت همە اینست زهی خوب سرشت
و اکر طبیعتک یوغرلمک دوکلی بو ایسە زهی خوب طبیعت و ترکیب
بیت هرکرا صورتش بعد محبوب سیرتش هم ازان بود خوشتر
سخن و صحبتش غنیمت دان کە نیابی کسی ازان بهتر ولە ایضاً
کنون کە می دمد از بوستان نسیم بهشت شمدیکە اسر بوستاندن جنت
یلی من و شراب فرحبخش و یار حورسرشت بن و دخی بغشلیجی شراب
و دخی حور طبیعتلو یار مراد بودر کە بهار اولوب فانظر الی آثار رحمة
اللە کیف یحیی الارض بعد موتها مضمونجە آثار رحمت ظهور ایدوب
بوستاندن جنت یلی اسجک بر شراب عشق الهی نوش ایدوب
غم دنیای فراموش ایدرب سرور و بیرب و حور طبیعتلو یار یعنی
ایها الشاب التارک شهوتە لاجلی انت عندی بمنزلة ملائکتی
موجبنجە بونکبی یار ایلە قرین اولور بیت چون کوشۀ فراغت
اولا و بهار اولا عارف اودر کە اهل عبادت ایلە یار اولا

کواجرا ترلاف سلطنت امروز کوانیچون سلطنت لافی اورمز بوکون که خیمه سایه
ابرست و بزمکه لب کشت که جادر بلوت کولکه سیدر و صحبت بری اکن کنارید
مراد بودر که بر فقیر صحرای فراغتده و مکان عزلتده طاعت و عبادتده اولا
پادشاهلوق لافنی اورسه لایقدر بیت درویش را که ملک قناعت مسلم است
درویش نام دارد سلطان عالمست چمن حکایت ارد بهشت میگوید
چمن اورته بهار آیی حکایتنی ایلر یعنی لسان حال ایله انک قدومنی سویلر
نه عارفست که نسیه خرید و نقد بهشت عارف دکلدر اول کمسه که
ورسی الدی نقدی قودی مراد بودر که بهارده صفای خاطر زمانی
اولیجق کسب و تحصیل جاه ایدوب بعده حضوره ایرمک استمیوب بوزمانی
و بو حالی عنی مال بیلوب عبادته بهشته کرمکه سعی ایتمک کرکدر وفا مجوی
ز دشمن که پرتوی ندهد وفا استمه دشمندن که بر ضیا ویرمز که شمع
صومعه افروز از چراغ کنشت که صومعه افروزلق شمع کلیسا چراغندن
مراد بودر که نفس که اعدی عدوک نفسک التی بین جنبیک حسبنجه دشمن
قویدر اندن وفا اومه که کلیسا چراغی مثابه سنده در اندن خانقاه
ضیاسی حاصل اولمز بیت وین نفس مکاره است ابلیس نکه دارد
خدا از شر هر دو بمی عمارت دل کن که این جهان خراب شراب ایله
کوکل معمور ایله که بو خراب جهان بر آن سرست که از خاک ما سازد خشت
اول سودا اوزرندر که بزم طپراغمزدن کرپیج دوزه مراد بودر که هلاک
المسوفون مقتضاسنجه عجلوا بالصلوة قبل الفوت وعجلوا بالتوبة قبل
الموت مفهومنجه تیز جک توبه و طاعت و عشق الهی و عبادت ایله قلب
خصال ذمیمه دن تطهیر ایدوب خصایل حسنه ایله معمور قلوب یوم لا ینفع

مال ولا بنون الا من اتی الله بقلب سلیم موجبنجه سلامت حاصل ایده سن
نکین بنامه سیاهی حقارت من مست نامه سیاهلق ایله بن مستی حقارت
و ملامت ایتمه که آگه هست که تقدیر بر سرش چه نوشت کم واقفدر که تقدیر
انوک باشنه نه یازدی مراد بوندن غزل سابقده اولان سکزنجی بیتده
بیان اولنان درکه حدیث شریف ذکری ایله شرح اولنمش ایدی
قدم دریغ مدار از جنازهٔ حافظ قدم دریغ دوتمه حافظ جنازه سندن
اگرچه غرق گناهست میرود به بهشت اگرچه غرق گناه در جنته کیدر
مراد بوندن انا عند ظن عبدی موجبنجه کندو ایچون رحمت و جنت
رجا ایدوب تفال ایدر بیت نیا بیاز من آلوده طاعت خالص ولی
برحمت و فضلت امید واری هست حکایت شویله روایت اولنور که
خواجه حافظ وفات ایتدوکی کون بعضی عزیزلر نمازنه حاضر اولمق عزمینی
ایدوب بر غلیظ کمسنه کیتمکدن امتناع ایدوب ملر اول محضرده دیوا
حافظ حاضر ایمش اول کمسنه کل دیواننڭ تفال قل دیمشلر
اول دخی دیوانی آچیجق بیت مزبور کلمش وله ایضا بر وای زاهد
دعوت مکنم سوی بهشت یوری ای زاهد بنی دعوت ایتمه جنت
جانبنه که خدا در ازلی اهل بهشتم نسرشت که حضرت حق ازلده بنی
اهل بهشتدن یوغرمدی مراد بودر که الدنیا حرام علی اهل الآخرة
والآخرة حرام علی اهل الدنیا وکلاهما حرامان علی اهل الله حسبنجه
بنی حق تعالی کندویه عاشق اولنلردن قلدی طالب بهشت قلمدی
لاجرم بجا جنت کر کمز دیدار کرک بیت روی تو باید مرا نه باغ بهشت
چه کنم بوستان دیر بنه یک جو از خرمن هستی نتوانند بر داشت

مکتسب

برادرید وارلق خرمندن قالدوریمز هرکه درراه فنا در ره حق دانه
هرکمکه فنا یولنده طریق حقده دانه اکدی تو وتسبیح ومصلا ورره
زهد وورع سن وتسبیح وسجاده وزهد وپرهیز کارلق یولی
من ومیخانه وبار در ره دیر وکنشت من ومیخانه والنجح بارد
کلیسای نصاری وکلیسای یهود یولی هرکه بودرکه بکا عشق محل
ویار طلب ملامیه طریق کرک طریق اخلاص وستر حالدر بیت زهد در
صومعه ودر زیدن من رندی نیست رندی آنست که درمیکده
زاهد باشم منعم از می مکن ای صوفی صاف که حکیم بی شراب بون
منع اتمه ای صوفی صاف که خدای حکیم درازل طینت ما را بمی ناب
سرشت ازلده بزم خمیرمزی شراب صافی ایله یوغردی هرکه
بودرکه بنی عشق شورش دن منع ایلمه ای صوفی ساده وعشقدن
خالی که حضرت حق بزم جبلتمزده عشق وشورقومشدر صوفی صافی
بهشتی نبود هرکه چو من اهل جنت صوفی صافی اولمز هرکمکه
بنم کبی خرقه درمیکده ها درکرو باده بهشت خرقه یی میخانه لرده
شراب رهنند قومدی هرکه بودرکه صوفی صاف اهل بهشت
اولمز عشق آلهی ایچون لباس ریای ترک اتمین بیت بستان نظر
بازان نظرها دارد ان چشمان مکر دیوانه یی زاهد جوی عقلی
زهشیاری راحت ازعیش بهشت ولب حورش نبود عیش
بهشت ولب حوردن راحت اولمز هرکه اول من دلدار خود از دست
بهشت هرکمکه اول کندو دلداری الکدن الدن قودی هرکه بودرکه
هرکمکه زیل حقه تشبث اتمیه مرتبه واصل اولمز حافظا لطف حق

ایا

اربا تو عنایت دارد ای حافظ اکر حقک لطفی سکا عنایت دوته یعنی اکر
لطف حقک سکا عنایتی وارایسه باش فارغ زغم دوزخ وایمن ز بهشت
فارغ اول جهنم غمندن وامین اول جنتدن هرکه بودرکه حق تو حسن فی حسابه
فقد عذب حسبنجه هرکمکه حسابنده دقت اوله خطا ونقصان ظاهر
اولوب معذب اولور لاجرم رحمت وراحت بولان مسامحه وعنایت حق ایله
بولور بیت چون ذره لطف عنایت کند جمله مهمات کفایت کند ولہ ایضا
ای نسیم سحر آرامکه یار کجاست ای سحر یلی یارک قرارکاهی قنده در
منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست عاشق کش وصف ترکیبی در وصفت
مه در عیار چابک وپاک معنا سنه در وصفت بعد صفت در معنای مصراع
بودرکه اول عاشق اولدیجی عزیز آنک منزلی قنده در هرکه نسیم سحری
دن فیض سحری در ویاردن هرکه محبوب حقیقی در اکرچه مکان ومنزل
دن منزه در اما بو بنجه محل دار در نیتکم موسی علیه السلام دیمش این اجدک
یارب خطاب عزت ایرمش انا عند المنکسرة قلوبهم والمندرسة
قبورهم بیت دریلرده بیرم کوکلی صنغلر اولولرده بیرم قبری یقغلر
شب تار است وره وادی ایمن در پیش قره کوکیجه وادی ایمن
یوله اوکده آتش طور کجا موعد دیدار کجاست طور آتشی قنده
دیدار وعده سی یری قنده در موسی علیه السلام خاتونی ایله شعیب پیغامبر
دیارندن صله رحم ایچون کیدرکن قره کوکیجه ایچنده خاتونک
بورسی دوتوب نار ره احتیاج اولوب طور طرفندن نور آلهی ظهور
ایدوب موسی علیه السلام آنی نار صانوب اهلنه بونده دورک دیوب
اول جانبه متوجه اولوب انده کلجک کلام عزت ایشتدی نیتکم

صنعتده عاشق نسخه سنتی اولدی ... احبا در ...

حق تعالی حکایت ایدر فلما اتیها نودی یا موسی انی انا ربک فاخلع نعلیک
انک بالواد المقدس طوی لاجرم مسما لکه نسبت بو دنیا قرکو کیجه در
وادی ایمن که عالم آخرتدر اوکده در ولمعان انوار الهیه وفیضان
رب العالمین اول جانبدن ظاهر اولوب سالکه اهدا اولنور اما مقصود
اصلی دنیادر هر که آمد بجهان نقش خرابی دارد هر کیمکه کلدی جهانه
خرابلق نقشی دوتر یعنی آخر خراب اولور در خرابات مپرسید که
هشیار کجاست میخانه ده صورمک که آیق قنده در بلکه همه
مستدر لاجرم دار دنیاده اولانلر جمله فانی اوله کرکدر بیت هر که
آمد بجهان اهل فنا خواهد بود آنکه پاینده و باقیست خدا خواهد بود
وعجب بودر که اهل جهان جالس فی السفینه کبی اوتورر کن کیدر
آنکس است اهل اشارت که بشارت داند آنکس است مقدم
خبردر اهل اشارت مؤخر مبتدادر و بو جمله مبتدادر بشارت داند
خبردر یعنی اهل اشارت اول کمسه در که بشارت بیلور نکته ها هست
بسی محرم اسرار کجاست نکته لر واردر چوق محرم اسرار قنده در
اول اسراردن بری بودر که نفس فقردن فخر باوجود که فقر سبکبار
اولمغله حسابه یسیر و اجر کثیر اولدیغی علامتدر بیت از مایه و سود
هیچ که دست بشوی سود تو همین بس که تهی دست شوی و بری بودر
اولاد موتندن انجنور بونی بلمز که انما اموالکم واولادکم فتنة لکم
موجبنجه اولاد فتنه در پس موت اولاد نقصان فتنه در و اهل جنت
اولمغه باعثدر که من مات له ثلثة صغار وجبت له الجنة بیوردقده
اصحاب دیدیلر واثنان یا رسول الله رسول علیه السلام دیمش واثنان

یوقدن

بیت چون موت ولد اولور باعث جنت صبر ایله اکا کرچه کلور
نفسکه زحمت و بری بودر که عزت استر ذلتدن فخر بونی بلمز که عزت
آخرت ذلت نفس ایله بیلنور بیت ز حکمت بیاموز مت نکته ء
که در هر دو عالم شوی بی نیاز لباس طریقت چو در بر کنی ز ذلت
مرنج و بعزت مناز و بری بودر که موتدن فخر حیات استر بونی بلمز که
تعب دنیادن خلاص و وصول حضرت بونک سبب ایله اولور که موت
باب آخرتدر بیت چون حیات فانیه در بو حیات اولمینجه ایرمز سن باقیه
هر سر موی مرا تو هزاران کارست بنم هر بر قلم پاشمک سنک ایله
نیچه بر ایشی واردر ما کجاییم و ملامت کر بیکار کجاست بز قنده یوز ملامت
ایدیجی ایشسز قنده در مرلو هزار اندن کثیرتر یعنی تعیین عدد دکلدر
لاجرم بن کار دنیاده اولمیوب سنک فکر و ذکرکده اولوب جمیع اعظام
واجزام سکا متوجه اولوب ذاکرلر و شاکرلردر مثلا بر قلم موجوددر
اولدوغی اجلدن لسان حال ایله بر شکرک ایدر و جوهر یعنی قایم بذاته اولدوغی
اجلدن بر شکرک ایدر و جسم اولدوغی اجلدن بر شکرک ایدر و جسم نامی
اولدوغی اجلدن بر شکرک ایدر و محل عرض اولدوغی اجلدن بر شکرک
ایدر وقس علی هذا پس کار آخرتدن بطال اولوب ذکر حضرت خدا
ایتمیوب بونک کبی کار و آثاردن غافل اولان ایله بزم اورته ده خرده تفا وت
فاحش واردر عقل دیوانه شد آن سلسله مشکین کو عقل دیوانه
اولدی اول مشکین زنجیر قنی دل ما کوشه کرفت ابروی دلدار کجاست
کوکل بزدن کوشه دوتدی دلدار قاشی قنده در مرلو بودر که
عقل که دیوانه اولوب دنیایه عاشق آنی قید غیب هویته کرفتار

ایمک کرک بیت چو دل دیوانه شد چه باید آن زلف که جز زنجیر او دانیست تدبیر
و کوکلکه کوشه اختیار ایده یر یدر که کوشه و محراب اختیار ایده
باده و مطرب و کل جمله مهیاست ولی یعنی جمله اسباب صحبت حاضر در
اما عیش بی یار مهیا نشود یار کجاست عشرت یارسز حاضر اولمز
یار قنده در مراد بودر که هر کده که اسباب غنی و امعه دنیا اولسه اما
وتب جمع حاصل اولمش ایسه حظ آخرت اکا میسر اولمز ٭ حافظ
از باد خزان در چمن دهر مرنج ای حافظ خزان یلیدن زمان چمنده
انجنمه فکر معقول بفرما کل بی خار کجاست فکر معقول بیور و کر
کل قنده در مراد بودر که خزانسز بهار اولمز نیتکم خارسز کل اولماز
و غمسز آدم اولمز بیت جور دشمن چه زند کرنکشد طالب دوست
کنج و مار و کل و خار و غم و شادی بهمند ٭ والسلام خمی که ابروی شوخ
تو در کمان انداخت اکریلکی که سنک شوخ قاشنک یایه اتدی
و برقدی یعنی یای جکر کبی اکدی بقصد خون من زار ناتوان انداخت
بن ضعیفک قانی قصدینه اتدی و برقدی مراد قاشدن و اکنک
اکری اولمسنک سالکک درجه سندن سقوطی و اکنک موجب در لاجرم
چون درجه سندن ساقط اولا مرتبه هلاکه وارر اندن کندو دولتی
بلوب تدارک قلموق کرک بیت کرم نمودی و مارا بوادی جاه بلند ٭
خطا بدیری مکر زان مقام افکندی ٭ همی کنم بجناب تو کریه و زاری
بان مقام و کر بار بنده را بندی ٭ شراب خورده و خوی کرده چون
شدی بچمن شراب اچمش و ترلمش اولدوغک حالده چون
کندک چمنه که آب روی تو آتش در ارغوان انداخت که سنک یوزک

یعنی سنک یوزک
ابدارلغی و لطافتی

صوی

صوی آتش ارغوانه اتدی و برقدی بیک کرشمه که نرکس بخود فروشی کرد
بر ناز نظری ایله که نرکس کندوی صاحبجی لق ایلدی فریب چشم تو صد
فتنه در جهان انداخت سنک کوزک الدمسی یوز فتنه یی جهانه اتدی و
برقدی زشرم آنکه بروی تو نسبتش کردند آنک حجابندن که سنک
یوزکه انی نسبت ایلدیلر سمن بدست صبا خاک در دهان انداخت سمن صبا
الی ایله طپراغی اغزینه اتدی بنفشه طره مفتول را کره می زد بنفشه
اورلمش زلفه دوکم اورردی یعنی کندوبی تزیین ایدردی صبا حکایت
زلف تو در میان انداخت صبا سنک زلفک حکایتین اورتیه اتدی و
برقدی یعنی انک قصصن ایلدی بو درت بیتده تشبیه مرکب بالمرکب وارد
نیتکیم بو قرودده تفصیل اولنمشدر لاجرم مراد جناب قدس شوقی و بر مکله
و سالک امرنده جد و سعی ایتکله فضای فیضه توجه معنوی ایتدکن و اول
حالتک لطافت رنکین و لطیف اوله شوق و یردکن و عبن الله قلوب مفتون
و مسخر ایتدکن و هر حسن حسن الکا نسبت شرمسار اولدوغن و غنیت
هویت جمع مشکلاتدر اصعب ایدوکن بیان در من از ورع می و مطرب ندیدی
زین پیش هوا بر هنر کار لعدن شراب و مطرب که کورمش ایدم بوندن اول
هوای مغبچکانم در ین و آن انداخت مغبچه لرک محبتی بنی بوکا و اکا اتدی
و برقدی مراد بودر که بن تصوفدن اجتناب ایدوب شراب عشق آلهی نوشیدن
اتمیوب پند واعظ و شیخ کوش ایلمیوب بو عالمدن غافل ایدم تازه طالبلر
کورب انلرک شوق بکا سرایت ایدوب اهم واعظ و شیخ کلامن استماع
و هم شراب عشق ایله سماع اتدم کنون باب می لعل خرقه می شویم شمدی لعل
شراب صوی ایله خرقه یوزز یعنی عشق آلهی یه مستغرق اولورز نصیبه

بو زلفی بر کیسه ...
...
بر فتنه و ...

سمن آق چچکدر کاه اق کله
بلکه آق چچکه اطلاق اولنور

اول غزلیه کراوقیدی بوده
زلف آشفته و خوی کرده
و خنده لب و مست

ازل از خود نمی توان انداخت یعنی تقدیر ازل ایله اولان حصّهٔ معیّنهٔ
کندودن اتمق اولمز مراد بودرکه تقدیر الٓهی ردّ اولنمز که المقدّر کائن
حسبنجه مقدّر اولان البتّه اوله کرک در نبود رنگ دو عالم که نقش الفت
بود ایکی عالم رنگی یوق ایدی که انس نقش واریدی یعنی الارواح
جنود مجنده فما تعارف منها ائتلف وما تناکر منها اختلف موجبنجه بیت
کوردم ای جان پاره سی کوزم اصردی لعلکی آشنالیغ بنمله عالم ارواحدن
زمانه طرح محبت نه این زمان انداخت زمانه محبت بنیادنی بو زمانده
برقدی یعنی حق تعالی به محبتم ازلی در که انک صونیدن در بیزم کاه
چمن دوش مست بکذاشتم چمن صحبتکاهنه دون کیجه مست اوغردم
چو از دهان تو ام غنچه در کمان انداخت که سنک اغزکدن غنچه بنی ظنّه
برقدی یعنی غنچه نک دهانن تنک کوردم دخی بو نجلین دهان تنک وار
اولادیو کمانه دوشوب بوندن مست اولدم مراد بزمکاه چمندن انس حق
طلبی لعلن مجلس در و غنچه دن مراد فتح کلام و کشف فیض بسیر در لاجرم سالک
طالب انس ایکن فیض جزئی ظهور اتمه مست اولور خراب خط عذار توام تعالی الله
سنک عذارک خطنک خرابی تعالی الله چه کلک بود کاین نقش در مسان
انداخت نه قلم ایدی که بو کوکل آلیجی نقشی اتدی و براقدی مراد بوندن
قلم صنع حق تحسین در که عذار یاقوت رنگ اوزره خط خوب بتورر مکر
کشایش حافظ درین خرابی بود مکر حافظک فتح و کشف بو خرابلقده
ایدی که بخشش ازلش در می مغان انداخت که آنی ازل عطاسی مغان شرابنه
اتدی مراد بودر که فیضان الٓهی و کشف و فضل حق مشاربه خلاف ایله
مختلف اولور مکر حافظک فیض مسلک عشقدن ایمش عطای ازل آنی شوق

ویرر

ویر شیخ ارشادنه دوشردی مرشد یابسی ایله مأنوس اولمیدی بیت دامن
پیر مغان کرفتد این بار ربدست من سرکشته چو طالب مرشد باشم
جهان بکام من اکنون شود که دور زمان جهان بنم مرادمجه شمدی اولور که
دور زمان مرا بندکی آصف زمان انداخت بنی آصف زمان یعنی
وزیر عهدک قوللغنه اتدی شویله حکایت ایدرلر که خواجه حافظی کاه
شیراز پادشاهی و کاه یزد پادشاهی دعوت ایدوب مصاحبت و کسب
فضیلت ایدوب کاه پادشاهلرک وزیرلری اهل فضل مصاحبتن ایدوب
و بوندن تلذّذ و استفاده ایدرلرمش و وزیر زمان بو منوال اوزره
خواجه حافظ ایله مصاحبت ایدرلر ایمش خواجه حافظ دخی من لم یشکر الناس
لم یشکر الله حسبنجه شکر نعمت قلوب مخلصدن صکره یازلمش بیت
انک حقنده سویلمش وله ایضًا بکوی میکده هر سالکی که ره دانست
میخانه محلّه سنه هر سالک یول بولدی دری دکرزدن اندیشهٔ تبه دانست
بر قیو دخی اورمغی باطل فکر بلدی مراد میکده دن مقام مناجات
و محل تجلیّات در لاجرم سالک بونک یولن بله غیری قیوبی قاقموغ و
غیری قیویه عرض حاجت اتمک فکر فاسد در بیت بدر دکر یار نخواهیم
رفتن • حیف باشد که درین فکرت فاسد باشم • بر آستانه
میخانه هر که یافت رهی میخانه اشکلی اوزره هر کمکه بولدی بر یول
ز فیض جام می اسرار خانقاه دانست شراب قدحی فیضندن اسرار
خانقاه بولدی مراد میخانه دن حالیا مذکور اولاندر و جام میدن
مراد عشق الٓهی ایله طولو اولن قلب در پس هر کمکه اول مقام اشکنه
یول بولدی قلب مرشد فیضندن اسرار خانقاه بیلور و فضل فیض

حاصل قلور زمانه افسر رندی نداد جز بکسی زمانه رندلک تاجنی ویرمدی

شول کمسه‌دن غیریه که سرفرازی عالم درین کله دانست که عالمک

سرفرازلکن بو کلاهده بلدی یعنی زمان زندلک تاجنی شول کمسه‌یه

ویردی که عالم سرفرازلکن بو کلاهده بلدی مراد بو درکه فقر و رندی

تاج بر تاج دولت درکه زمانه الی آنی قدرن بلمیه‌نه ویرمز ور آی

طاعت دیوانکان زما مطلب دلولر طاعتدن غیری بزدن استمه

که شیخ مذهب ما عاقلی کنه داشت که بزم مذهبمزک شیخی عاقللکی

کناه بلدی مراد بودرکه اصحاب طریقت و ارباب حقیقت قتنده

عاقللق یعنی عقل معاش صاحبی اولمق کناه درکه عقل معاش العقل

عقال المرء حسبنجه آخرتدن عوق ایدر هر آنکه راز دو عالم زخط ساغر

خواند هر اول کمسه که ایکی عالم رازنی ساغر خطندن اوقدی رموز

جام جم از نقش خاک ره دانست جام جم رمزلرن یول طپراغی

نقشندن بلدی مراد ساقیدن شوق آلمق ویرن در انک خط بودر

فنا اوی بو جهاندر بقا اوی او جهان پس هر کمسه که ایکی عالم سرن بو خطدن

بلدی جام جم رمز و اشارتلرن یول طپراغندن و نقشندن اوقور

و بلور بیت اکرچه جام جم دهد ذوق و فرح اما نظر خوب بکن

کاخر خمار آید حاصل چو جم بودند بس شاهان بمردند این زمان خاک شد

بپرس احوال ایشانرا کهی از خاک و که از گل دلم ز نرگس ساقی

امان نخواست بجان کو کلم ساقی کوزندن امان دیلمدی جانه

چرا که شیوهٔ آن ترک دل سیه دانست نیچون که اول قره کوکلو

شیوه‌سن یعنی عادتن بلدی مراد ساقیدن مراد مذکور اولاندر

اکنک

اکنک نرکس عین عنایتدر انک شیوه‌سی قتل نفسدر و سیه دل دیوه‌کی

تعبیر بالنقصدر یعنی انک روشن دل کلی بون اقتضا ایدر که اماتة النفس

احیاؤها حسبنجه نفس اولدورن که حیات ویره پس مرید صادقه لازم در که

تسلیم اولا بیت درویش بود لازم اشیخه اولا تسلیم تمثیل بونک بودر

کالمیت للغسال ز دست کوکب طالع سحرکهان چشمم طالع یلدزی الدن

سحر و قتلرنده بنم کوزم چنان کریست که ناهید دید و مه دانست اویله

اغلدی که زهره کوردی و آی بلدی مراد بودرکه طالع شوملغندن و

عبادتده قصورن و نحوست سعادت آخرتدن سحرلرده اغلمق کرک که

قرباء آسمانه ایره بیت چون قران ایتمز بغله اول قمر طلعت کنش

بیر بدر کوکله چقر آه و افغانم بنم خوش آن نظر که لب جام و روی

ساقی را خوشدر اول نظر که قدح لبن و ساقی یوزنی هلال یکشب

و ماه چارده دانست بر کیجه‌لک هلال و آیک اون دردی بلدی

مراد بوندن عکسدر یعنی خوبدر اول نظر که قدح کبی هلاک و بدر آیی

ساقی یوزی بیلوب عشرت عبادت قله مراد بودرکه بونلردن انلره

انتقال قلوب نظری عین عبرت اولا بیت در بزم قدح نوشان چون

ساقی و می بینم می لعل تو بندارم ساقیش ترا دانم حدیث حافظ و

ساغر که می زنند پنهان حافظ و ساغر سوزنی کیم کزلو اورر یعنی کیم

کزلو سویلر چه جای محتسب و شحنه پادشه دانست نه محتسب و صوباشی

نایبی پادشاه بلدی مراد بودرکه عاشق اولان و شراب محبت کوش

قلان اعلان و اظهار ایلمک مستحسن در بیت بعد از امروز نا آشکار

دوست میدارم ترا از تو چون پوشم که پیدا دوست میدارم ترا

سکوکب [illegible] سیاره [illegible] فلکده اولور [illegible] وفلکلرک [illegible] العجب [illegible]

از تو چون بوسم که پیدا دوست میدارم ترا • بلند مرتبه شاهی که نه رواق سپهر
بلند مرتبه مبتدا در و نه رواق فاعل دانست در د خبر مبتدا در مجموعی نه رواق سپهر
مضمون مصراع ثانی دراغی نمونه ء زخم طاق بارکه دانست معنای بیت..
بو درکه بر مرتبه سی بو جه پادشاهدرکه فلکک طقوز چار طاقی کندو دی انک
بارکاهی کمری اکر بلکیندن بر نمونه بلدی معنی مجازی یه حمل اولنورسه کندو
پادشاهن علی وجه المبالغه مدح درکه عادتی ورزمره مخلص بتیندن صکره
اولان بیتده ذکر اتمشدر اما مراد معنای حقیقی درکه حضرت حق بر بلند هنك
مرتبه پادشاهدرکه طقوز فلک آنک عظمت و جلال و کبریا و کمال بارکا
کمری نمونه سی در **ولی الضا** سینه ام ز آتش دل در غم جانانه بسوخت
بر بنم سینم کوکل آتشنده جانانه غمنده یاندی آتشی بود درین خانه که
کاشانه بسوخت بر آتش واردی بو اوده که باوی یاقدی مصراع ثانی
اوله التعلیل که در مراد بو درکه حرارت قلب شویله غالب کرک که سینه ء
واندره اولان فکر ماسوی جمله یانوب محو اولا **بیت** ای خوش آن آتش
که درکه در سینه فروخت • هر چه غیر دوست باشد جمله سوخت • تنم از
واسطه ء دوری دلبر بگداخت بدنم دلبرا ایراقلغی سببیله اریدی
جانم ز آتش مهر رخ جانانه بسوخت • جانم جانانه نك رخی محبتی آتشندن
یاندی مراد بو درکه تن فرقت در دندن نحیف و لطیف اولمق کرککه
لطافت جهة جامعه اولوب سبب قربت اولا و جانکه مراد بوندن نفس در
یانمق کرک که محو و فانی **بیت** زورمندی مکن ای خواجه بزر • که آخر
کار زبون خواهی رفت • فربهت کرده بسی نعمت و ناز • زان بیندیشی
که چون خواهی رفت • هر که زنجیر سر زلف پری روی دید • هر کمکه

بر پری یوزلونك زلفی زنجیرن کوردی دل سودا زده اش بر من دیوانه بسوخت
آنك سودا اورمش کوکل بر دیوانه یه یاندی مراد بو درکه کرفتار
اولان بیلور کرفتار حالنی **بیت** جز بهمدردی نکویم درد یار • او بود
کم یاب اما در دیار • سوز دل بین که ز بس آتش عشقم دل شمع
کوکل حرارتن کورکه عشقم آتشنك کثرتندن شمع کوکلی دوش بر من کبه
ز سر مهر چو پروانه بسوخت دون کیجه بنم اوزرمه محبتله و جنون پروانه
یاندی مراد بو درکه سوز و شوق و آتش عشق غالب اولمق سبب رحمت
و شفقت اولور **بیت** محل مرحمت اولسم عجبمی • که درد اهلی اولور هر درد
مرحوم • آشنایان نه عجب بیندکه دلسوز منست آشنالر غریب دکللر در
که بکا کوکللری یانجی در یعنی آشنالرك بکا کوکلی یانه عجب دکلدر
چون من از خویش برفتم دل بیگانه بسوخت چون بن کندمدن
کتدم یادك کوکلی یاندی مراد بو درکه غلبه ء حرارت بویله کرکدرکه مبتلا
اولان مرحوم خاص و عام اولا **بیت** اگرچه دیده و دل شد ز قربت
محروم • ز اشك و سوز شدم نزد هر کسی مرحوم • خرقه ء زهد مرا
آب خرابات ببرد بنم زهدم خرقه سن میخانه صوی الدی یعنی تو بر
لیوب الوب کتدی خانه ء عقل مرا آتش خمخانه بسوخت بنم عقلم
او فی میخانه آتشی یاقدی مراد زهد خشك لباسن حب الهی آبی
کیدر ب بنی عاشق مشرب ایلدی و عقل معاش خانه سن آتش محبت
صوفی فانی ایدوب عاشق دیوانه اولدم که عاقل طریقت در **بیت**
زاهد اولدر زهدی یابس اولمیا • عاقل اولدر کار دنیا بلمیه چون
پیاله دل از توبه که کردم بشکست قدح کبی کوکلم اتدوکم توبه دن صندی

هیچ باده جکرم بجی و پیمانه بسوخت باده اصلده قانیمش شرابه دیرلر
یعنی قانیمش شراب کبی جکرم شرابنی و قدحی یاندی مراد بودر که
توبه قلب منکسر اولور زیرا ترک هوای نفس در و جکرم دخی شراب
ایله ترطیب اولنور کن آنسز منا شرا اولور بیت سیب و بیه و انار
و ترتیب لف و نشر دل را و معده را و جکر را مقوی اند ماجرا کم کن
و باز آکه مرا مردم چشم ماجرای اکسک ایله کرو کل که بزم کوزم بیکی
خرقه از سر بدر آورد و بشکرانه بسوخت خرقه باشدن چقردی
و شکرانه سببی ایله یاقدی شونکله حکایت ایدرلرکه خواجه حافظک
بر دوستی وار ایمش ما بینلرنده بر شکر آب واقع اولوب اول دوست
بوندن منقطع اولوب بعد زمان مکتوب کوندروب ما بینده واقع
اولان ماجرای ذکر اتمش خواجه حافظ آنک مکتوب خبرندن زیاده
حظ ایدوب کوز نورلنمش و زمان سابقده عادت ایلمش بر کمسه
بر فرح واقع اولسه اسکی لباسنی چقروب آتش اوروب لباس فاخر
کیوب اظهار سرور ایدر ایمش لاجرم اول عادته بنا دیر ماجرای
اکسک قل یعنی مضی ما مضی دیوب آنی فراموش ایدوب کرو
مصاحبته کل که خبر کدن کوزم مردمی کمال سرور بولوب کهنه لباسنی
احراق ایدوب تازه لباس کیوب مسرور اولمشدر مراد بودر که
چون ازلده دوست حقیقی ایله عقد مودت اولمش ایدی اما کثره
عصیانی باعث انقطاع اولوب مبتلای بلا اولمش ایدم بیت
شدم از یار جدا و ببلا افتادم چه بلا بود که از یار جدا افتادم
دیر ایکن چون اندن لمعه عنایت ظهور ایدوب عینی بر نور ایدی

بیت بدید آمد بدیده نور آن نور شد این دیده و دل خوش بین و
مسرور لازم اولدیکه رغبت و طلب زیاده اولوب دیم بیت بیا بیا که
من مستمند زار توام اکر چه نسبت بیار و ربی قرار توام ترک افسانه
بکو حافظ و می نوش دمی ترک قصه دی یعنی افسانه و حکایه ترک قل
و شراب ایچ بردم که نخفتیم شب و شمع بافسانه بسوخت که یاتمدق و
اویمدق کیجه و شمع افسانه ایله یاندی یعنی کیجه یاتمدق و اویمدق اما
عبادته اتمدک قصه و حکایت سویلدک موم و چراغ اول حال ایله
عبث یاندی مراد بودر که کیجه اویانق اولیجق لغو سوز سویلمیوب
شراب عشق الهی نوش ایدوب ذکر و عباده اشتغال کرک بیت
هنکام سپیده دم خروس سحری دانی چرا میکند او نوحه کری یعنی که نمودند
در آینه صبح از عمر شبی کذشت تو بیخبری و له ایضا عارف از پرتو جام
زنهانی دانست عارف شراب ضیاسندن کزلو رازی بلدی کوهر هر کس
ازین لعل توانی دانست هر کسک نک کوهرن بو لعلدن بلسک اولور
مراد شرابدن عشق الهی و سلوک طریقتدر و آنک ضیاسی آثاری حاصل
نور و صفا قلبدر و آنک ایله مکاشفه و فتح و مشاهده اسرار حاصل اولور
و سالک اولانلر مشارب مختلفه و استعدادات متغایره در که بعضی
ادنی توجه ایله چوق ترقی ایدر و بعضی متوسط الحال و بعضی چوق سعی
ایدر فیض قلیل اولور زیرا فیضان الهی بحسب الاستعداد در لاجرم هر
کمسنک جوهری بو لعل عشقدن معلوم اولور بیت بجد و جهد میسر کجا شود
وصلت که دوست پادشاه جز بسعی دولت نیست قدر مجموعه کل
مرغ سحر داند و بس کل مجموعه سنک قدرینی بلبل بیلور انجق که نه هر

گوورقی خواند معانی دانست که هر ورقی اوقیین معانی بیلورد کلدر مراد
بودر که کتاب تصوف قدرینی عاشق سالک اولان بیلور انجق اهل ظاهر
وعلم عادتی اوقیین بیلمز بیت ورقی بوی تو عاشق نکوی خوانند دیگران
آن خط خوب تو مشوش دانند عرضه کردم دو جهان بر دل کار افتاده
عرض ایلدم ایکی جهانی ایشه دوشمش تجربه اتمش کوکله بجز از عشق تو
باقی همه فانی دانست سنک عشقکدن غیری دوکلی فانی بلدی مراد بودر که
مجرب امور وکاردان اولان عشق الهیدن غیری عملی فانی کوردی سنک و
گل را کند از یمن نظر لعل عقیق طاشی و بالچغی نظر برکتندن لعل و عقیق ایدر
هر که قدر نفس باد یمانی دانست هر کمکه باد یمانی نفسنک قدرینی بلدی مراد
بودر که رسول الله صلی الله علیه وسلم یمن جانبندن اویس القرنی رایحه سنی
طویوب انی لاجد ریح الرحمن من قبل الیمن دیر ایدی پس هر کمکه اهل
الله رایحه سنی طویوب انک قدرینی بیلوب انلرک کبی اهل فیض اولا سنک
وگل کبی سخت ظلمانی اولانی جوهر گرانمایه ایدر آن شد اکنون که ز ابنای
عوام اندیشم اول کتدی شمدیکه عوام اوغلانلرندن غصه لنم محتسب نیز
درین عیش نهانی دانست محتسب دخی بو عیش نهانیده بلدی
یعنی مراد بودر که اخبار سلوکدن و اسرار الهیه دن ذوقم اولوب بو بابده
تکلم ایدوب اما عوام الناس قصور فهملرندن بکا سوء ظن ایده لر
بلکه هجوم و غلو ایدوب ضرر تیشدره لر دیو وهم ایدر ایدم حالیا محتسب
و حاکم بنوم بو اخبار و اسرارده ایدوکم و صورت مجازده سویلیدوکم
اسرار حقیقت ایدوکن بلدی ایله اولیجق عوام ناسدن غم قالمدی بیت
اهله عرض اولنمق گرک سر مقال قدر حالی بلمز الا اهل حال ای که از دفتر

عشق

عشق آیت عقل آموزی ای شول کمسه که عشق دفترندن عقل آیین
اوکرنورسن نترسم این نکته بتحقیق نتوانی دانست قورقرن بو نکته‌یی
تدن تحقیق ایله بلمکه قادر اولمیه سن مراد بودر که حکما و عقلا علم الهی و الهیاتی
ادله عقلیه اوکرنوب سلوک مشاهده ایله حقی بلمزلر غالبا بودر که تحقیق
ایله بلمکه قادر اولمزلر بیت حق دلیل ایله بلمک بعید در قنغی دلیل وار که
اکا منع و دخل یوق می بیاور که ننازد بگل از باغ جهان شراب کتور که
کوکل جهان باغندن هر که غارت کر باد خزانی دانست هر کمکه خزان
یلنک یغماجلغنی بلدی مراد شرابدن عشق الهی و عبادتدر عاقل اولانلر
اکا اشتغال ایدوب عمره اعتماد اتمز که ناگاه باد اجل اسوب باد خزان کبی
کل عمری فنایه ویرر بیت چه خوشی باغیست باغ زندگانی گر ایمن بودی
از باد خزانی لطف آسایش ما مصلحت وقت ندید آنک لطفی بزم
راحتلغمز مصلحت وقت گورمدی یعنی شمدیکی وقتده راحتلغی بزه مناسب
گورمدی ورنه از جانب ما دل نگرانی دانست یوخسه بزم جانبمزدن
کوکل تعلقی بلدی یعنی بزی عاشق ایدوکمز بلدی مراد بودر که مقتضای
حکمت الهیه بو ایمش که بز شمدی راحت اولمیوب محنت طاعتده اولوب
زمان قلیلده محنت سببی ایله ابد الاباد راحته واصل اولورز بیت محنت
بباید مدتی تا رو نماید راحتی هر کو ندیده ظلمتی در آب حیوان کی رسد
حافظ این گوهر منظوم که از طبع انگیخت حافظ بو گوهر منظومی که طبعندن
چیقردی اثر تربیت آصف ثانی دانست آصف ثانی تربیه سی اثری بلدی
مراد بودر که اهل فضل اولان کند و فضایلنه مغرور اولمیوب فضل حقدن و
اثر غیردن بلمک گرک و بونده تنبیه وار در که وزیر اولان اهل فضلی

تربیت ورعایت ایدوب صفای خاطر ویربب کندوسی داخی ممدوح لساه
قلم ونه‌کور افواه امم اولا **وله ایضا** حسنت باتفاق ملاحت
جهان کرفت سنک حسنک ملاحت ولطافت اتفاقی ایله جهانی طوتدی آره
باتفاق جهان می توان کرفت بلی اتفاق ایله جهانی طوتمق اولور مراد بودرکه
تعاونوا علی البر والتقوی حسبنجه اهل صلاح اتفاق ایدوب جهان وآخرتی
طوترلر وحواس بدنیه وقوای روحانیه اید جک دولت دارین طوترلر افشا
راز خلوت ما خواست کرد شمع خواست وکود لفظاً بنیک فاعلی شمعدر علی
سبیل التنازع یعنی بزم خلوتمز سرینی اچمق دلدی شمع شکر خدا که سر دلش
در زبان کرفت شکر الله که کوکلنک سرینی دلنده طوتدی یعنی حضرت خدا
مراد بودرکه بزکیی لوده خلوتده اتدوکمز عبادتی خلقدن کتم ایدرایدک
شمعدن غیری کیمسه مطلع دکل ایدی واول افشا سرایده دیر ایدک حق تعالی
آنی سویلمدی که احباب مشایخدن درکه لا بد من کتمان الطاعات اذ بها
ترجوا النجات **بیت** چنانکه معصیت خویش می کنی پنهان بکن طاعت و
عبادت همچنین پنهان میخواستکل که دم زند زرنک وبوی تو دیلدی کل
که نفس اوره یعنی سویلیه سنک رنک وبویکدن وزغیرت صبا سخنش در دهان
کرفت صبا غیرتندن انک سوزنی اغزنده دتدی یعنی سویلتمک بوددی اکا
اغزی اچدرمدی که کل اچلمدی مراد بودرکه افشا سر یار منهیدر منشی بلایه
منتهیدر **بیت** افشا سر یار کناه عظیمدر منصوردن اول کناه ایله بردار
اندلر زین آتش نهفته که در سینه منست بو مصراع مبتدادر بو آتشدن
که بنم سینه‌مده در خورشید شعله ایست که آسمان کرفت بو مصراع خبردر
کنش بر شعله درکه اسمانی طوتدی مراد بودرکه حدیث قدسیه موجبنجه که

اتفاق مع

لا یسعنی ارضی ولا سمائی ولکن یسعنی قلب عبدی المؤمن التقی النقی الوداع
قلب مؤمن متقی عرش اعظمدن اعظمدر که مقر آلهی ومحل آتش شوقدر که
آفتاب عالمتاب اندن بر شعله در آسوده بر کنار چو پرکار می شدم
دکلمشی کنا رده پرکار کبی ایدم دوران چو نقطه عاقبتم درمیان کرفت
دوران نقطه کبی یعنی عاقبت اورته دوتدی مراد بودرکه دنیا دار المحنتدر
بونده راحت استمیوب محنته صبر ایدوب دار آخرتده راحته وصوله اچون
سعی ایتمک کرک آن روز عشق ساغر می خرمنم بسوخت اول کون شراب
قدحی عشقی خرمنمی یاقدی که آتش زعکس عارض ساقی در آن کرفت که آتشی
ساقی یوزی عکسندن اول ساغرده طوتدی **بیت** زین بیش کو چه خلق
کوفتی زما سبوح عشق آمد ونماند نشانی زما سبوح خواهم در آتش افکنم
اجزای خویش را هستی چو ما نعست نماند زما درع خواهم شدن
بکوی مغان آستین فشان کتمک دلرم مغان محله‌سنه یکسلکوک
یعنی استعجال ایله زین فتنها که دامن اخر زمان کرفت بو فتنه‌لردن که
آخر زمان اتکنی دوتدی مراد بودرکه فتنه نفس شیطاندن وفتنه مالی
ومنصبدن وفتنه اختلاط عوامدن مامن زاویه وکوشه عزلت درپی
کوشه فراغت اختیار ایتمک احسن احوالدر **قطعه** هر لذتی که هست بعالم
چشیده کیر هر ملکتی که هست در آفاق دیده کیر ملک سکندر وزر
قارون وعمر نوح این هر سه کس ندیده ولیکن تو دیده کیر می خور که هر
که آخر کار جهان بدید شراب ایچ که هر کمکه جهانک اخر کارین کوردی از غم
سبک بر آمد ورطل کران کرفت غمدن یینی کلدی وآغر رطل طوتدی
مراد کیفیت عشق الهی ایله متکیف اولوب غم جهاندن خلاص اولمقدر

شعله‌ای بوینده رفتن
مقابلنده در متنه

بهر بو ککل نخون شقایق نوشته اند کل بیراغی اوزره شقایق قانی
ایله یازمشلردر کاتنکسی که نپخته شد می جو ارغوان کورفت که اول کسه
که نپخته اولدی ارغوان کبی می شراب دوتدی مراد بودر که بوربکلو بهرک
بقاسی یوقدر پس عاقل و نپخته اولان زخارف دنیایه رغبت اتمیوب
شراب عشق الهی که عبادتدر آنک نوشنه اشتغال ایدر بیت خام حال
کار دنیا تلخ در نپخته حال کار عقبی قالهدر می دهد بجام زر که صباح
صبوحیان شراب صبر التون قدح ایله که صبوحیلرک صباحی چونکه
پادشه بتیغ زر افشان جهان کرفت پادشاه کبی التون صاچجی
تیغ ایله جهانی دوتدی مراد قدحدن قلب خالص الصدر لا جرم قلب صافیدن
حب الهی القا اولنمق طلب قلوب التون سحرخیز اولوب عبادت اتمکدرکه
که بونلر دعالری مستجاب اولوب جهان کیر اولورلر بیت علی الصباح که
مردم بکار و بار روند بلاکشان محبت بکوی یار روند حافظ جواب
ز نظم تو میچکد ای حافظ چون لطف صوری سنک نظمکدن طملر حاسد چه
کونه نکته تواند بر آن کرفت حسود نیجه قادر اولور آنک اوزرینه
نکته دوتمغه بعض نسخهده مخلص بیتی بو یله واقع اولمشدر فرصت نکر
که فتنه چو در عالم اوفتاد عرصتی کور که فتنه چون عالمه دوشدی حافظ
بجام می از غم کران کرفت حافظ شراب قدحنه دوشدی غمدن کنار زدودم
دوتدی مراد بودر که ایام فتنه و فترتده مسجد و خانقاهده شراب
عشق الهی نوشنه مشغول اولوب یعنی عبادتده اولان امین اولوب
غمدن کنارده اولور وله ایضا ساقی بیا که یار ز رخ پرده بر کرفت
ای ساقی کل بر وکه یار یکا غمدن پرده یکتوردی و قالدردی کار چراغ

خلوتیان باز در کرفت خلوتیلرک چراغ ایشی کرو یاقلندی یعنی یانده
مراد ظهور تجلی درکه اول زمانده اهل خلوت اولانلرک چراغ قلبی نور انور
شوق و ذوق ویرجک ترغیب عبادت ایدجک تجلی اولور آن شمع سرکرفته
دکر چهره بر فروخت اول باشی دوتلمش یعنی سوندرلمش شمع
دخی کرو یوزینی یاقلندردی و این پیر سال خورده جوانی زسر
کرفت بو ییل لمش یعنی چوق یاشمش پیر یکتلکی باشدن دوتدی
یعنی کرو تازه اولدی یکت اولدی مراد بودرکه قلب که نورندن انطفی کلمش
ایدی کرو نورلندی و سالک اولانلر پیر رغبت عبادت و نشاط طاعت
ایله جوان اولوب تازه لندی آن عشوه داد عشق که تقوی ز ره برفت اول
شیوه ویردی عشق که تقوی یولدن کتدی وآن لطف کرد دوست
که دشمن حذر کرفت اول لطف ایلدی دوست که دشمن حذر دوتدی
مراد بودرکه عشق الهی شول جذبه صالدی که زاهد خشک عاشق مشرب
اولدی و اهل ظاهر سالک طریقت اولدی و دوست اول قدر اظهار صیانت
ایلدی که شیطان بزدن حذر ایدوب اضلالمزدن مأیوس اولدی زنهار
تده ازین عبادت شیرین و دلفریب صفی بو طتلو و کوکل الدیجی عباد
یعنی بوز حفظ ایدوب نا اهله صرف ایلمه کوییکه بسته تو سخن در شکر
کرفت کانه سنک نیستک یعنی اغزک سوزی شکرده دوتدی یعنی شکر ایله
قابلدی یعنی اسرار الهیه عزیز و شریف در آنی نا اهلدن ستر قیل و اکثار
ایدوب بی قدر قیلمه بار غمی که خاطرم خسته کرده بود بر غم که یوک که بزم
خاطرمز خسته اتمش ایدی عیسی دمی خدا بفرستاد و بر کرفت بر عیسی
نفسی کوندردی حق تعالی که اول غمی کتوردی مراد غمدن غم وصول حقدر

وعینی نقدن مراد مرشد کاملدر بیت بود هر کاری استاد دشوار بهر و
استادرا اول بدست آر هر سرو قد که بر مه و خور حسن می فروخت
هر سرو قد که آیه و کنته صتراید ن چون تو در آمدی پی کار دکر گرفت
چون سن اجر و کلدک غیر ایشن آردن دوتدی یعنی حسن صانعی ترک
اتدی مراد بودر که هر حسن و جمال حسن الهی ظهور ایدجک محو اولور بیت کون
کبی ایدلدن بر و اول ماه ظهورن مه پاره کرکه ذره قدر قالمدی نورن زین
قصه هفت کنبد افلاک پر صدا ست بو قصهٔ عشقدن افلاکیدن قبه سی
صدا ایله طولد کوته نظر ببین که سخن مختصر گرفت نظری قصه اولانی
کور که سوزن مختصر دوتدی مراد بودر که عشق الهی وال بیان اعلا و بلند
مرتبه در اما نظری قاصر اولانلر بونی ادنی و قلیل دوترلر حافظ تو این دعا
ز که آموختی که بخت این حافظ سن بو دعا ایکمدن اوکوندک که بخت تعویذ
کرد شو تر او بزر گوهر خت حمایل و بازبند ایلدی سنک شو که والتون
ده دوتدی یعنی آلتون ظرفا چنه عودن مراد کلامنک اخبار حقیقت و اسرار
طریقت ایدوکن بیان و آهل بخت و یار اولان آنی حرز جان قلدوغن
دکرد وله ایضا بلبلی برگ کلی خوش رنگ در منقار داشت بر بلبل
بخوش رنگ کلی یاپراغی بورننده دوتدی و اندر ان برگ و نوا خوشش
نالهای زار داشت اول ازرقده و نصحنده خوش زارکمه ناله لر ایدر ایدی
گفتمش در عین وصلت ناله و فریاد چیست دیدم اول بلبله عین وصلده
سن فریاد و ناله ندر گفت ما را جلوهٔ معشوق در این کار داشت
دیدی بزی معشوقه صالنمسی و نازی بو ایشده دوتدی مراد بلبلدن
سالک عاشقدر و برگ کلدن مراد وصول الی اللهدن حاصل اولان

حصه در الحاصل بو عاشق و واصل ایکی نالان که نکه خوش ناله لر ایدر
ایدی پس کوالی وارد اولدی که عاشق و واصلده بو ناله و فریاد ندر اول
عاشق صونیدن جواب باصواب ایلدیکه تعزز و کبریای حضرت حق عاشق
واصل ایکی دخی نالان ایدر بیت عاشق واصل نوله فریاد و نالان ایلسه
شیوهٔ معشوق قتان عاشق نالان ایدر یاره واصلدر اگرچه خوف هجر
و فکر قهر کوزلون کویان ایلر بوغزی بریان ایدر یار اکر ننشست با ما نیست
جای اعتراض یار اکر بزم ایله اوتورمدی ایسه اعتراض یری دکلدر پادشاه
کامران بود از گدایان عار داشت پادشاه کامراندر گدالردن عار دوتدی
مراد بوندن عظمت و کبریای حضرت خدا بیاندر در نظر کبرده نیاز و نازما
با حسن دوست اثر اتم بزم ناز و نیاز ز دوست حسنه جرم آن کز نازنینان
بخت بر خوردار داشت جرم اول کمسه که نازنینلردن نصیبلو بخت دوتدی
مراد بودر که بزم ناز و نیازه و اعزاز اولی حضرتدن تاثیره لایق دکلدر مکر
حضرت خدا فضل رحمتندن عنایت ایده خیز تا بر کلک آن نقاش جان
افشان کنیم قالق یورو تا که اول نقاشک قلمی ورزه جان صچلوم کبی
همه نقش عجب در کردش پرکار داشت که بو دکلو نقوش عجیبه
پرکار دونشنده دوتدی یعنی بو دکلو نقوش عجیبه نقش ایتدی مراد عجایب
صنع حق استحسان ایدر کرم بیدراه عشقی فکر بدنامی مکن اکر عشق یولنک
مریدی ایسک بدنامق فکرن قلمه شیخ صنعان خرقه رهن خانهٔ خمار داشت
شیخ صنعان خرقه خمارجی اونه رهن دوتدی یعنی بو کاردن عار ایتدی
بدنام اولمغی اختیار ایتدی وقت آن شیرین قلندر خوش که در اطوار سیر
اول شیرین قلندر کم وقتی خوش که سیر اطوارنده ذکر و تسبیح ملک در حلقه

زنار داشت ذکر وتسبیحی ملکی زنار حلقه سنده دوتدی مراد بودر که اهلی
کسوت صورتنده اولمیوب ملامتیه مشتغل ذکر وتسبیح اولان ریادن
پاک اولور چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت حافظک کوزی اول حوری
طبیعت محبوبک کوشککی طامنک التنده شیوه جنات تجری تحتها
الانهار داشت جنات تجری من تحتها الانهار رسمی دوتدی مراد قصردن
قبه رأسدر که بودر کلو قوای وحواس انده مظاهر ومشاهد حضرت حقدر
در اولکانه مسکن حقدر وبو قبه نک التنده حافظک عینی اغلمق ایله
نهر جنتدر بعینه که اندن آب جاری اولور وبونده تنبیه واردر که حق تعالی
ایچون جاری اولان کوز یاشی نهر جنت کبی عزیز در شریفدر **وله ایضا**
دیدمی که یار جز سر جور وستم نداشت دیدی لفظنک مفعولی اندن اشغه
مذکور اولان جمله آخر بیته دک ونداشت لفظنک فاعلی ضمیر مستتردر که راجعدر
یاره ومفعولی جز جور وستم در بشکست عهد وز غم ما هیچ غم نداشت
بشکست لفظنک فاعلی یاردر ومفعولی عهددر ونداشت لفظنک
فاعلی داخی ضمیر یاردر ومفعولی وز غم ما هیچ غم درر مراد بونده یاردن
وخطاب حضرت خدایه در ومتکلم اولان روح وعقلدر حق تعالی حضرتنه
خطاب ایدوب دیرلر که کوردک یارب بزه عالم ارواحده یار اولان
وبدن مرکبنه بیله سوار اولان نفس ظالم باشندن غیری کار دوتمدی
وعهد قدیمی صدی وبزم غمزه غم دوتمدی یارب مکیر شی ارجه دل جون
کبوتر من یارب بوده اول یاری اکرچه کوکرجن کبی کوکلمی افکند وکشت
وعزت صید حرم نداشت اوج فعلک فاعلی ضمیر مستتردر که راجعدر یاره
واکی اولکی فعلک مفعولی عزت صید حرم در یعنی اول کبوتر کبی کوکلمی دوشردی

وقتلی

وقتلی ایلدی وصید حرم عزتنی بلمدی دوتمدی مراد بودر که یارب نفسمه عذاب
ایله اکرچه حرم عزتنده اولان قوشک عزتنی بلیوب هلاک ایلدی بر من جفا
زبخت من آمد وکرنه یار بنم اوزرمه جفا بنوم بختمدن کلدی یوخسه یار
حاشا که رسم لطف وطریق کرم نداشت حاشا که لطف رسمنی وکرم طریقنی
دوتمش اولا مراد بونده یاردن مراد حضرت خدادر که شانی عطادر اما
نفس شوم ظالم وبخت بد متوددر با این همه هر آنکه نه خوار کشید ازاو
بودوکلی ایله هر اولکمه که خورلق چکمدی اول یاردن هر جا که رفت
هیچکسش محترم نداشت هر یره که کتدی هیچ کمسنه محترم دوتمدی
مراد بودر که اندن لطف وکرم صادر اولمقدر ریسی هر کمکه بو جمله ایله اول
الله دن خورلق چکمیه عزیز ومحترم اولمز اکا عبودیت وعبادت الهیه
ولله العزة ولرسوله وللمؤمنین حسبنجه عزیز ومحترم اولمز ساقی بیار
باده وبا مدعی بکوای ساقی کتور شراب ومدعی یه دی انکار ما مکن که
چنین کجام جم نداشت بزه انکار اتمه که بونک کبی قدح جم دوتمدی یعنی
جمک بونک کبی جامی یوق ایدی مراد ساقیدن مراد معلوم اولاندر وباده
دن مراد عشق الهیدر ومدعیدن مراد دشمندر وقدحدن مراد قلب صافی
درویشی دشمنه دیکه کیم بزه انکار قلمه که بونک کبی قدحی جم دوتمشدر
وسالک اولمشدر هر راه رو که ره بحریم درش نبرد هر یوله کیدیجی که یولی
انک قپوسی حرمینه التمدی مسکین بربد وادی وره درحرم نداشت
مسکین کسدی دره یی یعنی بر تیه ایلدی ویولی حرمه دوتمدی یعنی التمدی
مراد بونده شول سالکدر ایچون تجربه در که سلوک ایدوب وصول الی الله
حاصل اتمیه **بیت** نوله کرمات دوترسه سالک محروم اولان یکدرر

بیکده آندن هلاک مرحوم اولان حافظ بیر توکلو سعادتکه مدعی

ای حافظ ایلت سعادت طوبی که مدعی هیچش هنر نبود و خبر نیز هم

نداشت هیچ آنک هنری یوغ ایدی وخبر دخی دوتر ایدی یعنی هنردن

خبری دخی یوغ ایدی مراد بونده علم وفصاحت وفضل وبلاغت سعادت

ایدوکن ذکر دانوکیچونکه شکر در والایضا بی مهر رخت روز مرا نور نماند است

سنک زخک کنشسز بکا نور قالمدی یعنی قالمشدر وز عمر مرا جز شب

دیجور نماندست عمردن بکا قرکو کیجه دن غیری قالمشدر مراد بونده بدندن

قیلندی جانه خطابدر که چون آفتاب روح غارب اولابدن کوننک

نوری قلمز لاجرم عمردن قرکو کیجه دن غیری قالمز یعنی وقت مظلم اولور

پس کیجه لوعبادت کرکدر هنکام وداع تو بس کریه که کردم سنک

وداعک وقتنده چوق اغلمقکه ایلدم دور از رخ تو چشم مرا نور نماندست

سنک رخکدن ایراقی بنوم کوزمه نور قالمشدر مراد بوندن دخی بدندن

طافندن روحه خطابدر که سن وداع ایدوب کیدجک بن چوق اغلرن

سنک یوزک مفارقتندن که کوزمده نور قالمدی فی الواقع روح بدندن

مفارقت اتدکده کوزدن آقوب بی نور قالور مراد بوندن عالمک فناسی

وروحک انتقالن بیاندر بیت خوش تست قصر حیات و نکارخانهٔ عمر

ولی چه سود که مرکش خراب خواهد کرد می رفت خیال تو زچشم من ومی کفت

کیدر ایدی سنک خیالک بنم کوزمدن ودیر ایدی هیهات ازین کوشه

که معمور نماندست منقول قولی بو مصراعدر مراد روحک لسان حال ایله

کلامیدر حکایتدر که چون کوزدن کیده بو کوشه خراب اولور وصل تو

اجل از سرم دور همی داشت سنک وصلک اجلی بنم باشمدن ایراق

دوتر ایدی از دولت هجر تو کنون دور نماندست سنک هجرک دولتندن

شمدی ایراق قالمشدر فی الواقع مادامکه روح بدنه متعلق ومتوصل

اولا اجل وموت بدندن بعید اولور چون مفارقت قلا اجل قریب اولور

که مفارقت روح وقران موت متلازماندر بونده تنبیه واردر که هجر

دوست موتی اسان ایدر یعنی دوست هجری موتدن اصعبدر زنز دیکه

شد آن دم که رقیب تو بکوید یقین اولدی که اول دم که سنک رقیبک دیه

دور از در آن خستهٔ مهجور نماندست بیت نهان شد روز وصل

یار و شام هجر پیدا شد کجایی ای اجل کاسباب مرک من مهیا شد

من بعد چه سود ار قدم رنجه کند دوست من بعد نه فائده ایدر اکر

قدم رنجه ایدرسه دوست کز جان رمقی در تن رنجور نماندست

رمق بقیهٔ روحه دیرلر یعنی جاندن بر بقیه خسته تنده قالمشدر مراد

بودر که چون اجل ایره احبا واطبا فائده المز بیت چون اجل دامن

کسی کیرد دست او بر نمی تواند پیچید در هجر تو کر چشم مرا آب نماند

سنک هجرکده اکر بنم کوزمه صو قالمیه یعنی آب تمام اولا اکو خون جکر

ریز که معذور نماندست دی کوزمه جکر قانی دوک که معذور قالمشدر

یعنی اکا عذر یوقدر صبر ست مرا چاره بهجران تو لیکن صبر در بکا فراقک

چاره سی اما چون صبر توان کرد که مقدور نماندست لفظ چون اماله ایله

در یعنی نیجه اتمک اولور که مقدور قالمشدر بیت بیمار رغبت را بجز از صبر

دوا نیست صبر ست دوای من ودردا که مرا نیست حافظ زغم از

کریه نپرداخت بخنده حافظ غمدن اغلمقدن فارغ اولمدی کولکه ماتم

زده را داعیهٔ سور نماندست ماتم زده یه دوکون باعثی دخی قالمشدر

مرآت بوندن موت ملاحظه سیله ترک سور اتمکه تنبیه در بیت بهر بندت
نیست واعظ دیده کونم میکنم از برای مردن خود قصد ماتم میکنم وله
ایضا ز گریه مردم چشم نشسته در خون است اغلمقدن کوزم ببکی قان
ایچنده ستوز قدر ببین که در طلبت حال مردمان چون است کورکه سنک
طلبکده کشیلرک حالی نیجه در مرآت بودر که مردم چشم غرق دم اولدوغی
دوست طلبی ایچوندر که وصول طلب شد نشتر اولمز بیاد لعل تو چشم
مست میکونت سنک لبنک یاد ایله شراب کبی مست کوزکسز زجام غم
می لعل که میخورم خون است غم قدحندن لعل شراب که ایچرم قاندر مرآت لعلدن
بطون کلام واسرار الهیه در زو چشم مستدن مرآت ظهور تجلی ذات در بس
سالک اسرار الهیه یاد ایدوب اما تجلی اولمیوب تشنه اولیجق عیش مکدر
اولور بیت لعل ناتبک یاد نه کوسن لبی میکون سز نوش باده کم ایدم
هر دمده قان اولور ملکا ز مشرق سرکوی تو آفتاب طلعت تو سنک محلک
باشی شرقندن یوزک کنشی اکر طلوع کند طالع هما بون است اکر طلوع ایدر
طالع مبارک در مرآت سرکویدن جانب الهیدر و آفتاب طلعتدن مراد تجلی
محضدر چون سالکه فیض تجلی حاصل اولا سعادت طالعدر بیت جزم
آن چشم که سر رو زش نظر بر روی تست شادمان آن سر که هر دم در دماغش
بوی تست حکایت لب شیرین حدیث فرهاد ست حکایت مبتدا در
مضافدر لب شیرینه حدیث خبر در مضافدر فرهاده یعنی شیرینک لب
حکایتی فرهادک سوزیدر که آنی سویلر مرآت بودر که من احب شیئا اکثر
ذکره حسبنجه عاشقک ذکر لب یاردر شکنج طره لیلی مقام مجنون است
لیلینک صاچی بوکلمی مجنونک مقامدر مرآت بودر که عاشقک مقام زلف

نکار و غیب مبویند ز دلم بجو که قدت همچو سرو دلجو نیست کو کلمی آره که
قدک سرو دلجو کبیدر مرآت قددن استواء استیلاء الهیدر که ضرورت
قلب مجذوبدر سخن بکو که کلامت لطیف و موزون نست سوز سویله
کلامک لطیف موزوندر مرآت سوزدن اشارت الهیه و فتح باب فیضدر که
محبوب خوبدر ز دور باده بجان راحتی رسان ساقی شراب دورندن
جانه بر راحت اشد رسان که رنج خاطرم از جور دور کردون است که
خاطرمک مرضی جور کردوندر مرآت دور باده دن غلبات عشقدر که اوله
مستولی اولیجق جور دور زمان فراموش ایدر رب راحت ویرر ازان زمان نکه
ز چشم بوقت رود غریز زود ادماغ معناسنه و آیو معناسنه و ساز
کرشمه معناسنه و عشرت معناسنه کلور بو بنده مینی رابع مناسبدر
کنار و دامن من بوز زود جیحون است بنم باغ و کنارم جیحون ارماغندن
طلودر مرآت فراق شد تنی بیان در شعر لقد ذقنا حرارة کل شئ فما
شئ امر من الفراق چگونه شاد شود اندرون غمکینم نیجه شاد اولور
غملو ایچم باختیار که از اختیار بیرون ست اختیار اول مصراع اولده
مصدر و قدر اختیار ثانی قدرت معناسنه در یعنی قدرتدن خارجدر مرآت
کندو عجزنی بیان و حضرت حقه تسلیمنی اظهار در بیت در دست
ما چو نیست عنان ارادتی بگذاشتیم تا کرم او چه میکند ز بیخودی
طلب یار میکند حافظ بیخودلقدن یار طلبن ایدر حافظ چو مفلسی که
طلبکار گنج قارون است بر مفلس کبی که گنج قاروک طلبکاردر مرآت
کندونک حقارتی و جناب قدسک عظمتنی بیاندر لاجرم انبیاء عظام
و اولیاء کرام طلبکار اولدوغی حضرت در آحاد امته و او واسطناسه

ملکه غریبانی لفظ روز

اکانه لیاقت واردر **والایضا** مردم دیدهٔ ماجز بوخت ناظر نیست
بنم کوزم ببکی سنک رخکدن غیره یه ناظر دکلدر مرکه مردم دیده عینی
عبرت ایله عبرت ایله نظر ایدوب هر شنده مشاهدهٔ حق ایدر دیوب
مردم اولان بویله کورکدر دیمکدر **بیت** کو بیر شود جهان همه از ماه منظران
والله لست انظر طوعا الی سواک دل سرکشتهٔ ما غیر ترا ذاکر نیست
بزم باشی دوشمش سنک غیره ذاکر دکلدر ذاکر بونده ذکر دندر ضم دال ایله
الکفه دیدر لر عاشق مفلس اکر قلب دلش کرد نثار عاشق مفلس
اکر قلب قلبنی نثار اندر ایسه مکنش عیب که بر نقد روان قادر نیست
آنی عیبلمه که کیجه نقده قادر دکلدر مراد عاشق فقیر که حضرتحقه نثار
ایده جک نسنه سی یوق ایدوکن بیاندر اشکم احرام طواف حرمت می بندد
بنم کوزم یاشی سنک حرمک طوافنه احرامن باغلر کرچه از خون دل رنگش
دمی طاهر نیست اکرچه یار طلوکوکل قاننده بر دم طاهر دکلدر مراد
آثار رواعمالنده تلوث وریا وار ایدوکن بیاندر که کل اناء یترشح
بما فیه حسنجه درون صاف ولمقدن ظاهر اولور عاقبت دست
بدان سرو بلندت برسد عاقبت الی سنک سرو بلند که ایر شور
هر کو ادر طلبت همت او قاصر نیست هر کمکه سنک طلبکده همتی
قاصر دکلدر مراد بودر که علو الهمة من الایمان موجبنجه دخی المرء
یطیر بهمته مقتضاسنجه ومن طلب وجد وجد حسنجه عالی همت
اهلی ایمان اولور و وصل جانانه بولور مراد حاصل اولور **شعر**
بقدر الکد تکتسب المعالی ومن طلب العلم سهر اللیالی از روان
بخشش عیشی نثرنم بیشی تودم عیسی نک جان بخشلیجلغندن نفس

نفس

نفس او رمزم سنک وکلمن زانکه در روح فزای صولبت ماهر نیست زیرا جان ارتمش
سنک لبک کبی ماهر دکلدر مراد بودر که اعتبار جانه دکل بلکه انک ایله تحصیل مراتبه در **بیت**
هنر رساندن جانست ببذر وی عرفان نه جان که هست درون وجود هر حیوان **بس که**
در آتش سودای تو آهی نزنم بس که سنک سوداک آتشنده بر آه اورمزم **کم توان**
کفت که بر داغ دلم صابر نیست قچن دیکک اولور که داغه بنم کوکلم صابر دکلدر مراد کنندوک
اهل صبر ایدوکن بیان وصبرک مدحدر **حت** بغایت صبر محمود دست ازاله رو خدا فرمود نعم
العبد انه اواب بسته در دام قفص باد چو مرغ وحشی قفس اغنک بغلمنی اولسون
وحشی قوشی کبی طایر سدره اکر طلبت طایر نیست سدره قوشی یعنی جبرئیل علیه السلام
اکر سنک طلبکده اوجیجی دکل ایسه مراد بوندن طالب حق اولمیان مذموم اولوب دعاء
قلمغه مستحق ایدوکن بیان در وطالبک قدری مطلوبنک مرتبه سی حسنجه ایدوکن ذکر
در که قیمة المرء ما یحسنه **بیت** در خانه غم بودن از همت دون باشد اندر دل دون
همت اسرار تو چون باشد بر هرچه همی لرزی میدانکه همان لرزی زان روی دل عاشق
از عرش فزون باشد روز اول که سر زلف تو دیدم کفت اول کونکه سنک
باشنی کوردم دیدم که سر زلف ان سلسله را آخر نیست که بو زنجیرک بر ناغلغنه
آخر یوقدر مراد روح انسانه الست بربکم کوننده غیب هویته تعلق ایدوب و بونک
ذات وصفاته وجتی ومصنوعاته بی غایت ایدوکن فهم اتدوکن بیاندر **بیت** ای
خدای بی نهایت جز تو کیست در دو عالم جز تو یک موجود نیست سر پیوند تو تنها
نه دل حافظ راست سنکا اتصال سوداسی یالکز حافظ کوکلنه دکلدر **بیت** کیست آنکس
که سر پیوند تو در خاطر نیست کمدر اول که سنکا اتصال هواسی انک خاطرنده دکلدر مراد
بوندن علم تصوفک غایتن بیاندر که وصول الی الله در پس بو مطلب هر طالبک مطلوبدر
بلکه همان مطلوب اولدر **حت** جهانده کرچه هر عاشق طوتر بر نسنه معشوق قمونک

سودکی حذر ولیکن سود وکن بلمز **وله ایضا** راهیست راه عشق که هیچش
کناره نیست • بعض نسخه بحریست بحر عشق واقع اولمش • والحاجرانکه
جان بسپارند چاره نیست • اول یرده جان اصمرلقدن غیری چاره یوقدر
بت وارای طریق عشقه نهایت بولمدین • جان ویرمک ابتدادراکا یوقدر
انتها • مراد سیر فی الله متناهی دکل ایدوکن بیاندر **بت** ای برادر بی نهایت
درکهیست • بر هر آنچه می رسی بالله مه الیست • ما رالمنع عقل مترسان ومی
بیار • بزی عقل منعی ایله قورقوتمه شراب کتور • کان شحنه در ولایت ما هیچ
کاره نیست • حرف ما لفظ کاره دن لیاقت ونسبت ایچون حرف یعنی اول صوباشی
نابی بزم ولایت موزده هیچ اینه لایق دکل وهیچ اینه نسبت اولور کلور ره
مراد عقلدن عقل معاش درکه اول عشق الهیده منع ایدر طلب دنیایه امر ایدر
اما عاشق صادقلر وطالب محققلر ولایتنه حکمی ایرمز که عقل معاش انده معزول در
بت ز پیر جهان دیده کردم سؤال • ببرهر معیشت ز حال بضاعت • چه سرمایه
سازم که سودی دهد گفت • اگر می توانی قناعت قناعت • هر دم که دل بعشق
دهی خوش دمی بود • یعنی هر دم که عشقه کوکل ویره سن اول دم خوش دم ایدوکنده
شبهه یوقدر • در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست • خیر اشده هیچ استخاره یه
حاجت یوقدر بر ایشه شروع اتمک دلسه خیر میدر شر میدر دیو تفأل ایدوب خیر اختیار
طلب اتمکه درلر مراد بودر که عشق الهی وطلب آخرت خیر محض در انوکیچون استخاره
اتمکه احتیاج یوقدر بس خیر لو اینه شروع دلیجک توقف واستخاره لازم دکلدر
بت ساقی بیار باده چه جای تفکرست • در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست •
از چشم خود بپرس که مارا که می کشد • اکثری که لفظ اسمدر ولفظ کس ضم کاف
عربا ایله کشتن لفظنده مضارعدر یعنی کندو کوزکدن صورکه بزی کیم اولدوررجانا

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

جانا گناه طالع وجرم ستاره نیست • ای جان طالعک کناهی ویلدوزک جرمی یوقدر
مراد چشمدن عین در عین لفظنک بر معناسی ذات نفسی در یعنی • هو الذی یحیی
ویمیت • حسبنجه امانت حضرت حقدن در وبو ذات الله ملاکیم وتأثیر ذات
حقدن بلورم طالع ولادته وکوکبه اسناد قلمزم **بت** تأثیر از حقیست نه از طالع
ونجوم • با آفتاب جای ظهور ستاره نیست • روی تو کس نه جشم پاک توان دید چون
هلال • انک یوزنه پاک کوزایله کورمک اولور هلال کبی • هر دیده جای جلوه ء
آن ماه پاره نیست • هر کوز اول ماه پارهنک جلوه یری دکلدر مراد بودر که تجلی
جمال حقه نظافت کرکدر نتکم خواجه حافظ کندوسی دیر **بت** غسل در اشک زدم
که اهل طریقت گویند • پاک شو اول وپس دیده بر آن پاک انداز • فرصت شمر طریقه ء
رندی که این نشان • فرصت صای رندلک طریقه سی که بو نشان • چون کنج پر بهره
کس آشکاره نیست • دفینه یولی کبی هر کسه آشکاره دکلدر مراد رندلکدن اطلاق
ناظر او لمیوب اخلاص ایله عبادت ایدوب ترک ریا اتمکدر اما عاقل الا وفیه اسنه والریا
موجبنجه ریانک دقایقی وار در هر کسه اندادراک ایتمز **بت** کس با خبر نشد ز رموز
دهان تو • سر نیست این که بر همه کس آشکاره نیست • نکرفت در تو گریه ء حافظ هیچ
روی • اثر اتمدی سکا حافظک اغلمه سی هیچ وجهله • حیران آن دلم که کم از سنگ خاره
نیست • اول کوکلک حیرانی یم که سنگ خاره دن اکسک دکلدر مراد مخاطبدن نفسی
در زیرا کاهی دل یعنی قلب دیرلر نفس مراد ایدرلر یعنی نفس شویله برک وقاسیدر که
اگلکر بیه وزاری کار کر اولمز **بت** فریاد ازین نفس که جز بد نکند • یکذره نیکی بمن
وخود نکند • از بهر فساد اهتمامی دارد • از بهر صلاح لحظه ء کد نکند **وله ایضا**
ساقیا آمدن عید مبارک بادت • ای ساقی بیرام کلمسی مبارک اولسون سکا • وآن
مواعید که کردی مرواد از یادت • اول وعده لر که ایلدی کیتمسون خاطرکدن مراد

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

ساقیده مرار اسلام اولان شوق وحالت ویرن مرشددرکه اکا بیعت قلندقده
چون ارشاد وفیض فیوض وعده قلمش ایدی چون رمضان کلدی کندو عبادته مشغول
اولوب واعتکاف ایچون خلوته اولوب ارشاددن فارغ اولمش ایدی لاجرم
عبد کلمک مرید صادق وطالب عاشق اکا دعا قیلوب وعده لرین تذکیر ایدوب
طلب ارشاد ایدر • درشگفتم که درین مدت ایام فراق • عجبده یم که بو ایام
فراق مدتنده • برگرفتی ز حریفان دل ودل میداشت • کیتوردک شول حریفلردن
کوکلی که سکا کوکل ویرولر ایدی مراد زمان اعتکافده کندو عبادته مشغول اولوب
مریدلردن فارغ وغافل اولدوغندن شکایت ایدر کبی طلب ورغبت اتمکدر •
برسان بندگی دختر رز گو بدر آی • خطاب ساقیه در یعنی ارشددر اوزم چبوغی قزی
قوللغنه یعنی خدمتنه بوکلامی که دی طشره چیق • که دم همت ما کرد ز بند آزادت
که بزم همتمز نفسی سنی بندمدن ازاد ایلدی مراد دختر رزدن شراب در وشرابدن مراد
عشق الهی وشوق وحالتدر شیخ خلوته اکین اول ذوق منقید ومحبوس ایدی مرید
ترک طلب وهمت دمی آنی قید بنددن خلاص اتدی • شادی مجلسیان در قدم مقدم
تست • اهل مجلسک شادلغی سنک مقدمک قدمنده در • جای غم باد هران دل که
نخواهد شادت • غم یری اولسون اول کوکل که سنی شاد اتمز • مراد شوق وظهوری
مرید طالبک سروری ایدوکن بیان ایدر واندن استمیه بی غمناک اولوب ایچون دعاء علیه در
فی الواقع مست عشق اولمیان کوکل غم دنیا محلی اولور بیت بشنو سخنم تو باده کیرن
نوش تا جمله دغم کنی فراموش • شکر ایزد که ازین باد خزان رخنه نیافت
نیافت لفظنک فاعلی بوستاندر شکر الله که بو خزان یلندن کدک بولدی یعنی
منتظر اولدی • بوستان سمن سرو گل شمشادت • خطاب بوندن حضرتندر
ورسنک سمن وسرو وگلک وشمشادک بوستاننه مراد شیخ خلوتده فراغنی اولدیغی

اولدیغی مریدلرک اسماله سبب اولدی دیمکدر بیت کلبن ذات تو سبز
وخندان بادا • میان باغ سعادت چنانکه فصل بهار • چشم بد دور گزین تفرقه خوش
بازآورد • لفظ چشم بد دور جمله دعائیه در وآورد لفظنک فاعلی طالع واکا معطوف
اولاندر یدمذکور راغ اولسون که بو پریشانلقدن کیرو کتوردی • طالع مامور
ودولت مادر زادت • دولت طالعه معطوفدر سنک مدار طالعک وانادن
بیله طوغن یعنی قدیمی دولتک مراد حب الهی • یحبهم ویحبونه • حسنجه قدیم ومادار
اولوب واهتدا طالب حدیث نبوی موجبنجه ازلی اولدوغنی بیان ایدر بیت
عشق تو بود با من روزی که من نبودم • کم گشته بودم از خود عشق تو ره نمودم
رسول الله علیه الصلوة والسلام بیورمش • ان الله تعالی خلق الخلق فی الظلمة ثم رش علیهم
من نوره فمن اصابه ذلک فقد اهتدی ومن اخطاء فقد غوی • حافظ از دست
مده صحبت این کشتی نوح • ای حافظ الدن ویرمه وکیدرمه بو نوح کمسی صحبتنی
ورنه طوفان حوادث ببرد بنیادت • یوقسه حوادث طوفانی الترو کیدرر
بنیادوکی مراد نوح کمیسندن شریعتدر که یوقرو برکره بیان اولندی یاخود
طریقتدر لاجرم شریعت وطریقت ایچنده اولان حوادث وفات طوفاندن
سلامتده اولور وبنیاد دین که ایمان واسلامدر سالم اولور آفاتدن مسلم
اولور بیت می شوم غرقه درین ورطه بکو بید کجاست • کشتی نوح که در مهلکه
طوفانم وله ایضا • شنیده ام سخن خوش که پیر کنعان گفت • اشتمشم خوش سوز
که پیر کنعان یعنی یعقوب علیه السلام دیدی • فراق یار نه آن میکند که بتوان گفت
یار فراقی آنی اتمز که دیلکه کوچ بیته مراد فراق یاردن حضرت حقدن دور اولمقدر که
عالم الوهیتده روح انسانی حضرت عندیت الهیه ده ایدی شمدی دور در
عاشق اولان دیوانه وار بیر المه اولدوغی اول فرقتده در بیت یکدم شد که

ازغم هجر الحالت زجان ودل • سیلها بنیامد وفریادها برفت • حدیث هول قیامت که
گفت واعظ شهر • قیامت قورقسی حدیثنی که دیدی شهر واعظی • کنایتست
که از روزگار هجران گفت • بر کنایه در که هجران گوننده دیدی مراد بودر که
حضرت حقدن مفارقت المی هول قیامتدن اشددر بیت فراق یار را دیدم
نشانش گفتم از دوزخ • معاذ الله خطا گفتم که دوزخ زان نشان باشد •
واول که وصلت حق حاصل قلنش اولا هول قیامتدن اکا غم اولمز بیت دیدم ترک
حساب مال ایدوب وصلیچون اولمش چوق • دیدی واعظ اکا وصل ایچون اوله
حساب اولمز • نشان یار سفر کرده از که پرسم باز • سفر ایلمش یارک نشانن کیمه
صورم کیرو • که هرچه گفت برید صبا پریشان گفت • که هرنه دیدی ایسه صبا
پیکی پریشان دیدی مراد سفر اتمش یاردن آخرته کیدن یاردر که • فریق فی الجنة وفریق
فی السعیر • حسبجه انک نشان وخبرن بلمک غایتده عسیردر که توجه سحری گاه احی
حال وگاه خلافن خبر ویرر بیت یارانا که یک یک از من بیدل جدا شدند کس را
وقوف نیست که هر یک کجا شدند • غم کهن بمی سال خورده دفع کنید • اسکی غمی
ییل یمش یعنی اسکی شراب ایله دفع ایدک • که تخم خوشدلی اینست که پیر دهقان گفت
که کوکل خوشلغنک تخمی بودر که اکنجی توجه دیدی مراد غم کهنه دن معاصی قدیمه در
وشراب کهنه دن مراد توبه ایله طلب عفو رحمت ازلیدر واتابت ایله اعتماد
فضل لم یزلیدر وپیر دهقاندن عمل صالح وبند مصالح ایدندر بیت چون بند
شبلی ازین جان خراب • بعد از ان دیدش جوانمردی بخواب • گفت حق با تو چه کرد
ای نیکبخت • گفت چون شد در حسابم کار سخت • رحمتش آمد بدان بیچاره گیم •
بس ببخشید از کرم یکباره گیم • فغان که آن مه نامهربان ودشمن دوست
نامهربان لفظی ودشمن دوست لفظی وصف ترکیبیدر وصفت آن مهدر یعنی

یعنی فغان که اول آی که شفقتسز ودشمن دوستیدر • بنزرک صحبت یاران
خود چه آسان گفت • کندو یارانک صحبتی ترکنی نه آسان دیدی یعنی یاران صحبتی
ترکنی آسان لوح ایله ایلدی مراد اول مه دن نفسدر که روح انسانه وقوای بدنیه
یک محبوبدر ومعصیته جرأت ایدوب بونلره عذاب اتدرمکه اقدام ایدر بی شفقتدر
وشیطانه دوست دوتنور دشمن دوستدر وبراتلوم شهوت سببی ایله روحی
وقوای ترک ایدر بیت مسلم ان کهی گرد دخترا ملکی سلیمانی • که خاتم راز دست
دیو نفس خویشتن بستانی • من ومقام رضا بعد ازین وشکر رقیب • یعنی بکا من بعد
رضا مقامنده اولمق کرک ورقیب شکرن قلمق کرک • که دل به درد تو خو کرد وترک
درمان گفت • که کوکل سنک دردکه خو ایلدی وترک درمان قلدی مراد مجاهدلبد ی
حضرت حقدر چون قلب درد الهی ایله مأنوس اولا درمانه ترک ایدوب قضایه رضا
ویرب مخالف اولاندن شکایت اتمک کرک بیت حقدر چوقمو کوله اولان
حاکم وقاضی • لایق قولا اولدر که قضایه اوله راضی • گره بباد دهد زلف گرچه بر مراد
زدیله • دوکم اورمه واعتماد قلمه اگرچه مراد اوزره اسه ده • که این سخن
بمثل باد با سلیمان گفت • که بو سوزی حقته وتمثیل ایله یل سلیمانه دیدی مراد
باددن دولت دنیا وعمریه وفادر که هر بری یل بقادر بونلره اعتماد قلمق خطادر
بیت چون باد زنست جهان ای زنت • هر لحظه روان ببرد وتا زنبخ • مرغا
زحیون چرا دم که بنده مقبل • بنده مقبل مبتدادر یعنی نیته ویچون دن نفس
اوره که مقبل قول • قبول کرد بجان هر سخن که جانان گفت • قبول کرد خبر مبتدا در
بجان لفظی قبول کرده متعلقدر یعنی قبول ایلدی جان ایله هر سوزی که جانانی
دیدی مراد بودر که حق تعالی یه اعتراض اتمه هر نه بیوردی ایسه جان ایله قبول ایله
که عبد مقبل حالی بودر بیت بن نشان وشن طور چشم خردمند فایم خروا •

هر نه امرک وار ایسه جان اوستنه باشم اوستنه • بمهلتی که سپهرت دهد ز راه مرو
بر مهلت سببی ایله که فلک سکا ویره یولدن کتمه • ترا که گفت این زال ترک دستان
گفت • سکا کم دیدی که بو قری ترک مکر و حیله ایتدی مراد بودر که مساعده ئ فلکه
مغرور اولوب طریق مستقیمدن چقمق کرک که مساعده ئ فلک مکر و حیله در اکا
فریفته اولمق بلادندر بیت مغرور مشو که فلک شعبده باز • بازی بنماید که شود
با تو نکو ساز • بسیار کس را بنمود هیئت نکو • کشته همه را بمکر خویشتن باز • که گفت
حافظ از اندیشه ئ تو باز آمد • کم دیدی حافظ سنک فکرکدن کیرو کلدی • من این
نکفته ام آنکس که گفت بهتان گفت • بن بونی دیمدم اول کمسه که دیدی بهتان دیدی
مراد بودر که عاشق صادق ترک سودای یار اتمز اکا بویله اسناد بهتان عظیمدر
نیتکیم بر عاشق دیمش بیت چیزیست که در ازل مرا در سر بود • کاریست که
تا ابد مرا در پیش است ولة ایضا • صبحدم مرغ سحر با گل نو خاسته گفت • سحر
وقتنده بلبل یکی آچلمش کوله دیدی • ناز کم کن که درین باغ بسی چون تو شکفت • نازی
اکسک قیل که بو باغده نیجه سنک کبی آچلدی • گل بخندید که از راست نرنجیم ولی • گل کلدی
که طوغرو سوزدن انجمزز ولی • هیچ عاشق سخن سخت بمعشوق نگفت • هیچ عاشق
قتی سوزی معشوقه دیمدی بو کلام فرض و تمثیل طریقیله در یعنی اگر بلبل وگل صاحب
عقل واهل نطق اولسه لر ایدی بونلرک بیننده بویله مکالمه اولور ایدی مراد بودر که
عاشق صادق حضرت حقه اعتراض ایتمیوب جمیع حالت عرض نیاز ایتمک کرک که
ان الله غنی عن العالمین • حسبنجه • والله الغنی وانتم الفقراء • موجبنجه حضرت
خدا غنی مطلق وبنده محتاج محض در وهر نه ایدرسه اکا روادر محل اعتراض دکلدر
بیت همچو تو هزار عاشق از غم کشتم • کز خون کسی آلوده نگشت انگشتم
• تا ابد بوی محبت بمشامش نرسید • مشام بورندر قنقو ادراک ایدی یره دکرو آنی

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان

وانه اولان ضمیر هر که لفظنه راجعدر پس بو مصراع مرهوندر یعنی ابدی محبت
قوقوسی دماغنه ایرمدی • هر که خاک در میخانه برخساره نرفت • هر کمکه میخانه
قپوسی طپراغنی یکاغ ایله سپورمدی مراد میخانه دن مقام عشق وطلب در
پس هر کمکه محبت الهیه ادراک اولنه جق یره وارب خدمت و عبادت ایتمیه
اول ادراکدن محروم اولور نظم دلا کر تو جوینده ئ جوهری • نخستین طلب
کن یکی جوهری • کمر بند در خدمت کاملی • که از خدمت وشوی مقبلی • اکر مشک خواهی
بعطار رو • مکن خویشتن را بخانه گرو • گر طمع داری از آن جام مرصع می لعل
داری لفظنک مفعولی می لعل در و مرصع اکا درلر که انده جواهر برکشتش اولا یعنی
اکر طمعک وار ایسه اول مرصع قدحدن لعل شرابه • در و یاقوت بنوک مژه ات
باید سفت • نوک لفظی فتح نون وسکون واو ایله هر نسنه نک سوری اوجنه
درلر و مصراع اول مضمونی شرط مصراع ثانی مضمون جزادر یعنی انجوی و یاقوت
کرپیکک اوجی ایله دلمک کرک مراد جام مرصعدن قلب مرشد کاملدر که آنده جواهر
معانی برکشته در ولعل شرابدن مراد عشق الهی در وانجودن مراد کوز یاشیدر که
قانلو اولمیه ویاقوتدن مراد کوز یاشیدر که قانلو اوله یعنی قلب مرشد
دن عشق الهی استیین کوزدن یاشلر دوکوب و قانلر اغلمق کرک و کوز یاشنی
کرپیکی دیزملک کرک رباعی کار نیکو کن اکر مزد نکو می طلبی • کز جزا هر چه نکوتر
بنکوکار دهند • کار اکر نیست ترا در طلب اجر مباش • مزد مزدور باندازه ئ
کردار دهند • در گلستان ارم دوش چو از لطف هوا • جنت گلستاننده
دون کیجه چون هوا لطافتندن • زلف سنبل بنسیم سحری می آشفت • سنبل
زلفی سحر یلیله تربندی مراد گلستان ارمدن عالم مکاشفه در و هوادن مراد
حب الهی در و زلف سنبلدن مراد غیب هویتدر ونسیم سحری توجه سحرگاهیدر

چون حب الهیدن لطافت اولا عالم مکاشفه‌دن غیب هویت ایله توجه قلب
سحری ممتزج اولانلاری جهانی نما ایدب دیر • گفتم ای مسندجم جام جهانبینت
بینت کو • دیدم ای جم تختی سنک جام جهان بیننک قنی • گفت افسوس که آن دولت
بیدار بخفت • دیدی حیف که اول اویانق اویدی مراد دولت وسلطنت باقیه
دکل ایدوکین بیاندر بیت مغرور اولمه دولته ای پادشاه دهر • فرعون چون
پادشاه ولی بولدی اندوکین • سخن عشق نه آنست که آید بزبان • عشق سوزینی
اول وکلدرکه دله کله بیت زبان عشق نداند ادیب نکته شناس • که این لغت
نه باوضاع نازی و عجمست • ساقیا می ده وکوتاه کن این گفت وشنفت • ای ساقی
شراب ویر وقصه ایله بوده بیهی واشتمی مراد ساقیدن وشرابدن نه ایدوکی
مراد اندکوراولمشدر خلاصهٔ مراد بودرکه ای واعظ وشیخ ارشاد قولی تقلیل ایدب
ارشاد وفعلی ایلیوب تعلیم عمل قلوب اعمال اندر بیت بابد بکوی عالم تغییر کوی را
عامل شنوا قولا وهم اعمال مابکن • چون قول بی‌عمل نه بهر سود مرد را • خودبینی کین
عبادت وکم کن بجا سخن • اشک حافظ خرد وصبر بدریا انداخت • حافظک کوزی عقل
وصبری دکزه اتدی • چکند سوز غم عشق نیارست نهفت • نیلسون عشق غمنک
حرارتنی قادراولمدی کزلمکه مراد عقل وصبری دریایه اتقدن انلری بتورمکدرکه
بو غلبهٔ عشقدن ناشی اولور وبوحال عشاق الچنده معتبردر غزل چنان کشتم زمستی
وخرابی • که خاکم را نمیدانم زآبی • درین خانه نمی‌یابم کسی را • تو با عقلی بیا با شد بیابی
دلا بو بیدهی ابد بینیکی • مگر در آتش عشقش کبابی • نبگذاری مردم خوش بخسبند
که از دیوانه‌ای بی‌صبر وخرابی • بباطن خوب معموری بغایت • بظاهر می‌نمایی که خرابی ولـه
ایضا دل ودینم شد ودلبر بملامت برخاست • گفت کلم ودینم التوری ودلبر سرزنش
قلمغه دوردی • گفت با ما منشین کز تو سلامت برخاست • دیدی برظله اتورمه

اتورمه که سندن سلامت قالقدی مراد دینندن معنی لغوی اعتباری ایله طاعت
وانقیاد دور ودلبردن مراد شیخ درکه طالب صادق شیخنی محبوب ومطلوب
دوتنور خلاصهٔ مراد بودرکه غلبهٔ عشق وحالتدن کوکلم قبضه‌ده ارادتدن خوب
وشیخه اطاعتدن کیدب شیخ دخی بوحالنده کوروب صورت ردّ کوستردی
بیت عشقم چو بیش دید مرا طعنه زد حبیب • از بهر عشق طعنهٔ محبوب خوشتر است
که شنیدی که درین بزم دمی خوش بنشست • آنکه که لفظ اسمدر وشنیدی لفظی
خطاب عامدر ومضمون بیت استفهام انکاریدر • که نه در آخر صحبت بندامت برخاست
کمی اشتدک که بو صحبتده بردم خوش اتوردی که صحبت اخرنده ندامت ایله قالقدی
یعنی کمکه بو بزمده بردم خوش اتوردی صحبت اخرنده ندامت ایله قالقدی مراد بودرکه
کمکه سلوک طریقت ایدب بزم الهیده اتورسه طعن دشمن وعوام اشیدر بیت
کوی یاره طعن دشمندن قچمق وار رقچی • کعبه‌یه وارمز شوکم خار مغیلاندن قچر • شمع
اگر زان لب خندان بزبان لافی زد • شمع اگر اول کولجی یوزدن دل ایله لاف
اوردی ایسه • پیش عشاق تو شبها بغرامت برخاست • سنک عاشقلرک
اوکنده اوده که دوردی یعنی خطاسی بلوب اعتذار ایچون اوری طوردی
مراد بودرکه انواع رضعیفه نور الهیه بهر کزنشابه دکلدر ظن مشابهت خطادر
بیت شمعه کم تشبیه ایدر بلبسم بو حسن مهوشنی • شمع بر مقبول سرکاهمر بانی
عشق در آتشی • در چمن باد بهاری زکنار گل وسرو • چمنده بهاریلی گل وسرو
کنارنده • بهواداری آن عارض وقامت برخاست • اول عارض وقامت
هواداراغی یعنی محبتی ایله قالقدی مراد عشق الهی هر یرده متحرک اولوب جوشش
وخروش اتدوکین بیاندر بیت آتش عشقست کاندرنی فتاد • جوشش
عشقست که اندرمی فتاد • مست بگذشتی وزخلوتیان ملکوت • مست کچدک

وملائکه دن • تماشای تو آشوب قیامت برخاست • سنک تماشاک ایله
فتنه وقیامت قالقدی • مراد مست کمکدن ظهور فرط تجلی در وعموم وسعت
رحمت الهی در بیت غم مخور گرچه گنه بار اولوکاهی مشیت شو • لبت وبالانکر دن حق
رحمت حق مست شد • پیش رفتار تو پا بر نگرفت از خجلت • سنک یورینک
اوکنده ایاق قالدرمدی او تمغدن • سرو سرکش که بناز قد وقامت برخاست • یاشین یکمی
سرو که قد وقامت نازی ایله قالقدی مراد رفتاردن حضرت حقک آثار افعالیدر که
• یفعل ما یشاء ویحکم ما یرید • حسبنجه هرنکه دیلر ایدر خلاف ارباب جاه ودولتک واصحاب
ملک سلطنت که تکبر وتعظملری وار اما تصرف وایجاده قدرتلری یوقدر وایجاده
متعلق اولان امورده شرمسار وحیراندر وکدای بی سروپای ایله یکساندر بیت
سرو آزاد از هوای قامت جان پرورش • سند چنان مجنون که جا کردند مرغان بر سرش
لاجرم اهل ملک وملک تکبر ایدرلر اما قدرت ایجاد واثرلری یوقدر بیت ای مصور
دو تلم قدینی تصویر این سس • شیوه ورفتار نه اندن نه تدبیر این مسس • حافظ این
خرقه مکر جان ببری • ای حافظ بو خرقه آت که مکر جان قورتره سن • کاتش از خرمن
سالوس وکرامت برخاست • که آتش ریا وکرامت خرمنندن قالقدی مراد ریا صورتنی
وکرامت دعواسنی ترک قیل دیمکدر که تغییر شکل لاجل الاکل مذموم در • وترک الدنیا
للدنیا جمع الدنیا • موجبنجه عمل آخرت ایله طلب دنیا غایتن شومدر بیت زاهدا اهل ریا
دوزخیدر دیدوکه • اکر اینانمز یسک اوشته وار اسن کوره سن وله ایضا روی تو
کس ندید وهزارت رقیب هست • سنک یوزک کسه کورمدی وبیک رقیبک واردر
• در غنچه ای هنوز وصدت عندلیب هست • غنچه لقده سن هنوز ویوز بلبلک واردر
مراد حضرت حق پس پرده ده مستور ایکن ظهور وتجلی اتمکنز لها مخالف ومنازع و
عاشق وطالب چوق دیمکدر بیت او در درون خانه وغوغا میان شهر • ای وای

وای از آن زمان که بیازار در رود • کر آمدم بکوی تو چندان غریب نیست •
اکر سنک محلکه کلدم ایسه اول دکلو غریب دکلدر • چون من در این دیار هزاران غریب
هست • بنم کبی بو دیارده عاشق غریب چوقدر بیت دلدار کرد واحد عنای بی عدد
بود در عجب که هر بری اندن بیلور مدد • هرچند دورم از تو که دور از تو کس مباد • نزدیکه
ارادم سندن کم سندن که ایراغ اولمسون • لیکن امید وصل تو ام عن قریب هست
لیکن سنک وصلک امیدی عن قریب واردر مراد بودر که • این الرب الجلیل واین
العبد الذلیل • حسبنجه طالب حق اول حضرتدن بعید در اما غایت تصوف • فانی قریب
اجیب دعوة الداع • موجبنجه وصول الی الله در لاجرم رفع حجب ایله اکا وصول عن قریب
میسر در • در عشق خانقاه وخرابات فرق نیست • عشقده خانقاه ومیخانه
فرقی یوقدر • هرجا که هست پرتو روی حبیب هست • هر یرکه وار در حبیب یوزی ضیاسی
واردر مراد بودر که حضرت حق تجلی اتمکه موضع مخصوص شرط دکلدر بیت بشنو
کرم حق را غافل منوای طالب • در دیر خوا کوینه لبیک لبیک اهم کوید • آنجا که کار صومعه
را جلوه می دهند • اول یرده که خانقاه اهلنه صالنمقلق ویررلر • ناقوس دیر راهب
ونام صلیب هست • رهبان کلیساسنک چاکی وحاجی آدی واردر مراد بودر که حق تع
هادی اولدوغی کبی مضل در لاجرم • یضل من یشاء ویهدی من یشاء • مقتضاسنجه
صومعه نک رونق انک هدایتی وکلیسانک ناقوس وصلیبی انک اضلالی ایله در • عاشق
که شد که یار بحالش نظر نکرد • کم عاشق اولدی که یار آنک حالنه نظر اتمدی • ای خواجه درد
نیست ولیکن طبیب هست • ای خواجه درد یوقدر ولیکن طبیب واردر مصراع اولده
استفهام انکاریدر یعنی مراد اولدر که هرکه عاشق اولدی یار آنک حالنه نظر قلدی لاجرم
دردی اولنه طبیب بولنور بیت ای دل بیار درد وبجو بعد ازان طبیب • کانجا که
دردم هست یقین دان طبیب هست • فریاد حافظ این همه آخر بهرزه نیست •

فا فلک بودکلی فریاد باطلدر کلدراخز • هم قصهٔ غریب وحدیث عجیب هست • هم غریب
قصه وعجیب خبروار در مراد بودرکه درد درونده وحالده دکرکونه اولان بیچاره فریاد ایدر
بت ناله را هرچند میخواهم که پنهان درکشم • سینه میکوید که من اهدم فریاد کن وله ایضا
بدام زلف تو دل مبتلای خویشتن است • سنک زلفک آغنه کوکل کند ومبتلا سیدر
مراد قلب غیب هویته مقید وکرفتار اولدوغیدر • بکش بغمزه که اینش سزای خویشتن
است • قتل قتل غمزه ایله بوآنک کندولا یقیدر مراد غمزه دن صفت قهر وغلبه در یعنی
غیب هویته وذات مطلقه تعلق ایدوب اطلاع قصد ایدنک صفت قهر واستیلا
ایله انانیتی وجودی قتل ومحو اولنوب کرک فانی ومجرد اولیجق ذات مطلق ظهورینه
محل ومظهر اولمغه استعدادی اولور وبو محض لطف حقدر بت آهن که زنار
ظلمتش نبود • او قابل انوار چرا آتش نشود • کرت زدست برآید مراد خاطرها اکر
سنک الکدن کلورسه بزم خاطرموز مرادی • بدست ار که خیری بجای خویشتن است
الدکتورکه بر بر خیردر • مراد طالب عاشقدن فیضی دریغ اتمک مقتضای حکمت الهیه
ایدوکن ذکر در بت بوسه وریدن زکوة حسنک منع اتمه کم • مستحقینه ویر بلور
دوستم زیرا زکوة • بجانت ای بت شیرین من که همچون شمع • سنک جانک حقیچون
ای بنم بت شیرینم شمع کبی • شبان تیره مرادم فنای خویشتن است • قره کوکیجه لرده
مرادم کندو فنامدر مراد بودرکه سالک طالب او یانوب اولوب قره کوکیجه لرده عبادت
ایدوب نفسک موارلقین فانی اتمک کرک رباعی چه سود ای شیخ هر ساعت فزودی خوص من
طاعت • چو نتوانه که یک جواز وجود خویشتن کاهی • چو زاین عشق زدی با تو کفتم
ای بلبل • چون عشق فکرین فلدک سکا دیدم ای بلبل • مکن که آن کل خود رو برای
خویشتن است • انمه یعنی عشقی که اول کندو بتجی کل کند وفکرین ایله درمراد بلبلدن
عاشق طالبدر وکل خودرودن مراد حضرت حقدر که بمقتضی ذاته وجوده • حسبنجه

تنگ م
مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان
[illegible]

حسبنجه کندو وجودی کندو کجه دیندر لاجرم اکا طالب اولوب سالکک طریقت اولانه
اکا تسلیم ورضا کرک بت اکر تو طالب یاری زخویشتن بکذر • بده رضا وبکو
هرچه تو بخواهی هر کس • بمشک چین وچگل نیست چین کل محتاج • چین بر مشهور مملکت
آدیدر وبو کلم معناسنه کلور وچگل ترکستان ولایتندن برکوزلی چوق یرک آدیدر
یعنی چین وچگل مملکت لرینه اولان مشکه کل بوکلمی محتاج دکلدر • که نافهاش
زبند قبای خویشتن است • که آنک نافه لری کندو قفتانی دکمه سندندر مراد بودرکه
حضرت حق بر جمال جمیل صاحبی درکه تزیین وتوصیفدن مستغنیدر بت حلیه حیله است
زبهر ناقص • حسن کامل نبود مائل زیبی • مروکانه ارباب بد مروت دهر • کمته زمانه
نک موقع تیز اهلنک اوینه • که کنج عافیت در سرای خویشتن است • که سکا
راحتلک بوجای کندو سرا یکیندر بت بوتوان رخنه در پولاد کردن • بناخن
راه دریا را بریدن • باتش دامن فرو رفتن نکوتر • ببیلک دیک آتشی
پاره چیدن • بغرق سر نهادن صد شتر بار • زمشرق جانب مغرب دویدن • بسی
برجای آسانتر نماید • که بار منت دونان کشیدن • بسوخت حافظ ودر شرط
عشق وجانبازی • باندن حافظ وعشق جانبازلق شرطنده • هنوز بر سر عهد و
وفای خویشتن است • هنوز کندونک عهد ووفاسی اوزره در مراد بودرکه
عاشق صادق معشوقدن نکلو جفا کورسه اعراض اتمک کرک بت غمزه تا چند
کنی رنجه بازار کمال • که ببعید تیغ نخواهد زتو دل رنجانیدن وله ایضا حال دل با تو
کفتنم هوس است • کوکل حالن سکا دیمک هوس میدر • خبر دل شنفتنم هوس
است • کوکل خبرین اشتمک هوس میدر مراد بودرکه کوکل بندن کتمش سنده قرار
اتمشدر بنده کندو کس سکا دیوب سنده آنک خبرن اشتمک مراد مدر بت
کر توانه ای صبا بکذر بسی درکوی او • ور دولت خواهد تبر ازمی بپای سوی او •

باشی م
فاعلاتن مفاعلن فعلن
خوش است

چون دلم را بینی آنجا کو خراست باد وصل • می چنین محروم تو پیوسته منم زانون او •
طمع خام بین که قصه فاش • خام طمع کور که آشکاره قصه • از رقیبان نهفتنم هوس
است • رقیبلردن گیزلمک هوسندر مراد بودر که عشق الهی ایله اتصالم مشهور اولمشیکن
ایکن عوامدن ستر ایتمک قیجین اوله گرکدر • بیت سرشک لاله گون و همچو زعفران روی
زردمن • گواه صدق بود این هردو بینیش بهر دردمن • چنان در عاشقی بالا
گرفت امروز احوالم • که نتواند رسیدن سالها مجنون بگردمن • شب قدری
چنین عزیز و شریف • بر قدر گیجه سن بو گجلین عزیز و شریف • با تو تا روز خفتنم هوس
است • سنکله تا گوندوزه دک یتمق هوسندر مراد بونده مشاهده واقع اوله صباحه دک
استغراق اوزره اولمق طلبدر • بیت قنغی گیجه کم اوله دن جانمه تابش اولور • نور
احمد حق بکا اول شبی تعریس اولور • وه که در دانه چنین نازک • واه که بو گجلین
نازک انجویی • در شب تار سفتنم هوس است • قره گیجه دلمک هوسندر مراد
بودر که وصول الی الله و وصلت الهی بر درّ شاهدانه در که سالک کامل اولنلر روز
روشنده بوله دلمکه قادر اولمزلر عجب در که بن قره گیجه دن دلمک استرین • ای صبا
امشب مدد فرمایی • ای صبا بو گیجه بکا مدد بیورر • که سحر که شکفتنم هوس است •
که سحر وقتنده اچلمق هوسندر مراد صبادن بونده فیض و فضل حقدر که مکاشفه
سحرگاهی انک مددی ایله اولور • بیت اگر از جانب معشوق نباشد میلی • کوشش
عاشق بیچاره بجایی نرسد • از برای شرف بنوک مژه • شرف قدن اوتوری کیریک
اوجی ایله • خاک راه تو رفتنم هوس است • سنک یولک طپراغنی سپرمک هوسندر
مراد طریق حقده مژگانی جاروب قلمق کسب شرف قدر دیمک در • بیت لغته از راه ما
بردار گرد و خار را • با مژه هر صبحدم گفتم که بردارم بخشم • همچو حافظ برغم مدعیان •
حافظ کبی فیض و فضل دعوی ایدنلرک قهرینه • شعر رندانه گفتنم هوس است • رندانه شعر

شعر دیمک هوسندر مراد شعر رندانه دن خصوص کلماتی صورت مجازده کتور مکدر
نیتکم هر بیتی بیان اولندی • بیت عارفانه اصطلاحات خوش است • روی پوشیده عبارات
خوش است • وله ایضا ای هدهد صبا بسبا می فرستمت • ای صبا هدهدی سبا ولایتنه
گوندررم سنی • بنگر که از کجا بکجا می فرستمت • نظر قیل که قنده ن قنغی گوندررم سنی
مراد صبادن بونده نفحات ربانیه در که جهت شارق روحانیه دن گلور و سبادن
مراد ولایت غیردر که سلیمان عقل حکمنی دکلدر لاجرم بو ایکی اقلیمک اورتسی بوره
بعید واردر • حیفست طایری چو تو در خاکدان غم • طایری مبتدا در وآنک حرفی
وحدت ایچوندر چو تو صفت طایردر و در خاکدان غم خبردر بو جمله مبتدا در حیفست
مقدم خبریدر یعنی حیفدر سنک کبی بر قوشی غم چوپلکنه اولمق • زینجا باشیان وفا
می فرستمت • بورادن وفا یواسنه گوندررم سنی مراد خاکدان غمدن دنیادر
وآشیان وفادن عالم الهیدر لاجرم نفحات رحمانیه و توجهات روحانیه جانب حقه
متوجه گرک • در راه عشق مرحله قرب و بعد نیست • عشق یولنده قرب و بعد قوناقی
یوقدر • می بینمت عیان و دعا می فرستمت • گورورم سنی آشکاره و دعا گوندررم
سکا خطاب بونده محبوب حقیقی یه در که عین عیان قلبی ایله مشاهده در و مراتب معنویه
بعید ورسه نفس الامرده قرب و بعد یوقدر • هر صبح و شام قافله از دعای خیر
هر صباح و اخشام دعای خیردن بر قافله • در صحبت شمال و صبا می فرستمت • شمال
و صبا یللری مصاحبت و رفاقتنده گوندررم سکا خطاب بونده دخی معشوق
حقیقی یه در و خبر وارد اولمشدر بر جماعت ملائکه دن صباح نمازنده و بر جماعت
ملائکه دن اخشام نمازنده نازل اولورلر صباح نمازنده بر جماعت ملائکه دن نازل
اولیجق گیجه بیله اولان جماعت ملائکه صعود ایدوب عبادت عبادی حضرت حقه
عرض ایدرلر و اخشام نمازنده بر جماعت ملائکه دن نازل اولیجق گوندز بیله اولان

کوندریله اولان ملائکه صعود ایدوب عبادت عبادی حضرتحقه عرض ایدرلر لاجرم
عباد عباد هر صبح و شام دعا خیر دن بر غافله حضرتحقه کوندرورلر • ای غایب از نظر
که شدی همنشین دل • ای نظر دن غایب اولان که کوکل مصاحبی اولدک • می کویت
دعا و ثنا می فرستمت • سکا دعا دیرم مواجبت و ثنا کوندرورم مراد بودر که محبوب
حقیقی عیان حسیدن غایب در اما قلب ایله مصاحبدر پس داعی حاضر دعا ایدر
کبی دعا ایدر غایبه سلام کوندورر کبی ثنا ارسال ایدر • تا لشکر غمت نکند ملک دل
خراب • تا سنک غمک لشکری اتمیه کوکل ملکنی خراب • جان عزیز خود بنوا می فرستمت
کندو عزیز جانمی نوا وجهی ایله کوندرورم مراد بودر که قلبه غموم عارض اولوب فکر محبوب
محجوب و خراب قلمقدن بذل روح اولماو آسان در بیت عاشقانرا ترک جان کردن
نه چندان مشکلست • ترک جان سهلست اما ترک جانان مشکلست • تا مطربان ز قول
منت آگهی دهند • تا مطربلر بنم قولمدن سکا خبردارلق ویره لر • قول و غزل بسانه
و نوا می فرستمت • قول و غزل و وزن ایله و مقام ایله کوندرورم سکا بونن دخی خطاب
معشوق حقیقی یه در مراد مطربدن خوانند و کوینده در غرض مناجات نظم ایله
بیان اندوکنی ذکر در که مجالست بزم غزلکرم او قنوب درگاهکه عرض حاجتم بو جمله
اولسون ایچون در پس نظم مذموم دکلدر بیت بیش و بس هر دو وصف کبریا
پس شعر آمد و پیش انبیا • ساقی بیا که هاتف غیبم بمژده گفت • ای ساقی گل که
هاتف غیب بکه مژده ایله دیدی • با درد صبر کن که دوا می فرستمت • درد و صبر قیل که
دوا کوندرورم مراد صبر ترغیبدر رباعی دلا در بند محنت صبر میکن • مگر بیرون
نهی جای از مهالک • جهان پیوسته بر یک حال نبود • لعل الله یحدث بعد ذلک •
در روی خود تفرج صنع خدا بکن • کندو یوزکده الله صنعی تفرج قیل • که اینه
خدا نمای فرستمت • که الله کوسترجی آیینه کوندرورم سکا مراد بونن جانب

جانب المبیده خواجه حافظ خطاب رو حلقه بیاندر که شونک کبی عبادته و اشتیاقه
عزحضرته چوق عرض اولنور و ذکر بالجهر چوق قلنور • او لطالی شوق الابرار الی لقائی
و انا اشد شوقا الیهم منهم • حسبنجه حضرت حقدن الکادخی شوق غالب اولور پس براق
وصله ایله دعوت اولنور علی وجه الاستعجال وارمق بازادسوزی تعجیل قلمق کرک ولد ایضا
ای غایب از نظر بخدای سپارمت • ای نظر دن غایب اولان که الله احمر لرم سنی • جانم برا
بسوختی و بدل دوست دارمت • جانمی یاقدک دخی کوکلدن دوست دوترن سنی مراد مخاطبدن
شیخ و مرشد در که مرید صادق نظر ندن غایب اولمش اتمام مرادی کا دعا ایدر و اکرچه اول
بو نفرقت ایله یاریا قیلمش اما صادق و عاشق اولان مریدانه سوب دیر • تا دامن
کفن نکشم زیر پای خاک • تا کفنی اتکنی حکمیم طراق ایاغی آلتنه یعنی تا که اولمیم • باور مکن که
دست ز دامن بدارمت • اینانما که الم سنک اتککدن دوتم یعنی حکم پس طالب صادق نهایه
دیه بیت عشقنکی ترک قلمزم ال بنم انک سنک • جورله سنی قومزم ار قه بنم کونک سنکی
محراب ابروان بنما تا سحرکهی • قاشلر محرابی کوستر تا سحر وقتنده • دست دعا برارم و در
کردن آرمت • دعالی کتوریم قالدررم سنی بوینه کتورم مراد شیخده فی الجمله عرض جمال
طلبده توجه اقبال اولوب بینده کمال اتصال اولمغه اشارتدر • کر بایدم شدن سوی
هاروت بابلی • اکر بنجا کتمک اولورسه بابله منسوب هاروت جانبنه • صد کونه جادوی بکنم
تا بیارمت • یوز درلو جادولق ایدم تا کتورم سنی مراد بودر که چوق مریدک مراده
وصولنه واسطه مرشد در بهر سحر و افسون میسر ایسه انک ایله شیخی تحصیل و انک ایله
توسل کرک • بارم ده از کرم بر خود تا بسوز دل • اجازت ویر بکا کرمدن کندو یانکه
تا کوکل حرارتی ایله • در پات دم بدم کهر از دیده بارمت • ایاغکه دمبدم کوهر کوز
یاغدورم سکا مراد فرقتدن کوکلنده آتشی کوزنده آب وار ایدوکی بیاندر • صد
جوی آب بسته ام از دیده در کنار • یوز صوار ماغی باغلمشم کوزدن کنارده • بربوی

تخم مهر که در دل بکارمت • محبت تخمی قنوسنه یعنی اکنک ایچاسنه که کوکلن اکم سکا بعضی
نسخه ده بو بیت واقع اولمش • میکریم ومرادم ازین اشک سیل بار • اغلرم ومرادم بو
سیل یاغمورجی کوزیاشندن • تخم محبتست که در دل بکارمت • محبت تخمیدر که
کوکله اکرم سکا • خونم بریخت وزغم هجرم خلاص داد • قانم دکدی وهجر غمندن خلاص
ویردی • منت پذیر غمزهٔ خنجر گذارمت • سنک خنجر اوردکی غمزه کک منتن قبول ایدیجی
بیت موتدن ارتق دور ریشنجک فراق طالبه • اندن کیجوه موتی اکنک ده وسته ترجیح ایدر
• خواهم که پیش میرمت ای بیوفا طبیب • دیلرین که سنک اوکوکده اولم ای وفاسز طبیب
بیت • بیمار باز پرس که در انتظارمت • خستهٔ کرو صور که سنک انتظارنده یم
دیدن روی حبیب مطلب جان منست • پیشش اومردن هما عید قربان منست • حافظ
شراب وشاهد ورندی نه وضع تست • ای حافظ شراب ومحبوب ورندلک وضحک دکلدر
فی الجمله میکنی وفرو میگذارمت • فی الجمله ایدرسین بیسنی هیچ آشفته الور بن مراد عشق
وحت محبوب حقیقی واخلاص علی وجه الکمالدر ولو دکه کمسنک کاری دکلدر دیکدر
وله ایضا یارب سببی ساز که یارم بسلامت • یارب بر سبب دوز وبر بهانه قیل که
یارم سلامتله • باز آید ورهاندم از چنک ملامت • کیرو کله وبنی قورتره ملامت
پنجه سندن اصح بو غزل غزل سابق عقبنده واقع اولدوغی اقتضا ایدرکه مراد یارده
شیخ ومرشد درکه اندن دور اولدن کندوسی آداب طریقتی رعایت ایدن مرید
خلقدن طعن ملامت ایشدوب نیجه ملامة کرفتار اولمشدر انداستر که بو نوع خلاصی
ایدی لاجرم آنک اشتیاقنده دیر • خاک ره آن یار سفر کرده بیارید • اول سفر ایلمش
یارک یولنک طپراغنی کتورک • تا چشم جهان بین کنمش جای اقامت • تا جهان کورجی کوزی
ایدم انکا اقامتی یری یعنی خاک رهنی کوزمده متمکن قلم تا که توتیا کی روشنالکی
جالب الندرا اولا • فریاد که از شش جهتم راه ببستند • فریاد که جهات ستدن بنم

بنم یولم بغلدیلر • آن خال وخط وزلف ورخ وعارض وقامت • بو التی نسنه لاجرم
شیخ ومرشدکرک که بو سدری رد ایدوب بکا فتح راه ایدب جانب حقه ارشاد
قله • امروز در دست توام مرحمتی کن • بو کون که سنک الکده یم بر مرحمت قیل
• فردا که شوم خاک چه سود اشک ندامت • یارین که طپراق اولم نه فائده پشیمانلوق
کوز یاشی مراد مخاطبدن نفس اماره در • ای آنکه بتقریر وبیان دم زنی از عشق
ای کمسه که تقریر وبیان ایله نفس اوررسی عشقدن • ما با تو نداریم سخن خیر وسلامت
لفظ خیر وسلامت جمله دعائیه درکه با د لفظی مقدر در یعنی بزم سنکله سوزمز یوقدر
خیر وسلامت ولسون مراد بودرکه عشق حال کرک قال ایله معلوم اولمز شول مدعی که
انی لفظ سویلر آنکله مقال ایلک اولمز • بیت هرچه کویم عشق را شرح وبیان • چون
بعشق آیم خجل باشم ازان • درویش مکن ناله ز شمشیر احبا • خطاب در یعنی ای درویش
ناله ایلمه احبا قلجندن • کین طایفه از کشته ستانند غرامت • که بو طائفه یعنی احبا مقتول
دن آلورلر قان بهاسی مراد بودرکه احبا طریقت شمشیر ریاضت ایله درویشی
سالکک نفسنی قتل ایدرلر • اماتتها احیاؤها حسبنجه حیات ابدیه ویررلر لاجرم مالی
وقان بهاسی الله مستحق اولورلر • در خرقه زن آتش که خم ابروی ساقی • خرقه یه اود اور
یعنی خرقه یاق که ساقینک قاشی بوکلمی • بر می شکند کوشهٔ محراب امامت • قیرر وقیرر
امامت محرابی کوشه سنی مراد بودرکه ای خرقه پوش اولوب کوشهٔ محراب عبادت
قلوب زاهد خشک اولان خرقه ریا قوب عشق ایله متکیف اولکه ساقی شراب باقی صورت
ریای افنا ایدر طریق اخلاص ارشاد ایله ریادن خلاص ایلر بیت • برسته بود شکل ریا
قلب قلب من • بشکست ساقی میات اورا بیک قدح • حاشا که من از جور جفای تو بنالم
حاشا که بن سنک جور جفاکدن اکلیم • بیدار لطیفان همه لطفست وکرامت • لطیفلرک
ظلمی دخی لطف وکرامتدر خطاب حضرت شیخه یا مرشد طریقتیه درکه اگرچه نظر لطف نازی نظر

کرامتدر

بیت هر نه کم حقدن کلور یا اهل حقدن ای کوکل • ظلم طوق اته آنه لطف و کرامتدر
یقین • کوته نکند بحث سر زلف تو حافظ • قصه قلمز سنک زلفک اوج کچنمی حافظ
پیوسته شد این سلسله تا روز قیامت • متصل اولمشدر بو زنجیر تا روز قیامته دکین
مراد سر زلفدن سلسلهٔ طریقتدر که • لا یزال امتی ظاهرین علی الحق حتی یأتی امر الله • حدیث
شریفک شرحندن دیمشلردر مراد بو امتدن اصحاب طریقتدر که بونلرک سلسله و ارشادی
قیام قیامته دک باقی اوله کرک ولهُ ایضاً زان یار دلنوازم شکریست با شکایت • اول
کوکل اوخشیجی یاردن شکرم وار شکایت ایله • کر نکته دان عشقی خوش بشنو این حکایت
اکر عشق نکته دانی ایسک ایشت بو حکایتی مراد یاردن معشوق مجازیدر دلنواز اولدوغی
جهتدن شکر اولنور اما خدمتی تضییع عمردر که اندن اجر و ثواب اولمز اول جهتدن
شکایت اولنور انوکیچون دیر • بی مزد بود و منت هر خدمتی که کردم • ثوابسز ایدی و
منتسز ایدی هر بر خدمت که ایتدم • یا رب مباد کس را مخدوم بی عنایت • یا رب اولمسون
کمسه عنایتسز مخدوم • رندان تشنه لب را جامی نمی دهد کس • صوسز رندلره بر قدح
ویرمز کمسه • کویی ولی شناسان رفتند ازین ولایت • کویا ولی بلنلر کتدیلر بو ولایتدن
مراد بوندن اهل فضل و فیض اولنلرک قدرین بلنمیوب رعایت قلنمدغندن شکایتدر
رباعی مرا ز دست هنرهای خویشتن فریاد • که هر یکی بدکر کونه داردم ناشاد • درین
زمانه چو فریادرس نمی یابم • مرا رسد که رسانم بآسمان فریاد • در زلف چون کمندش
ای دل مپیچ کانجا • انک کمند کبی زلفنه ای کوکل طولشمه که انده یعنی اول زلفنده • سرها
بریده بینی بی جرم و بی جنایت • باشلر کسلمش کورورسن کناهسز مراد کسلمش باشدن
بونده ظاهر بوزندن زلف قللرینک باشلری کسلدوکیدر معنی بوزندن مراد اکا کرفتار
اولان باشی کسلمش کبی عمل آخرته قادر اولمز دیکدر • بیت از زاهد بهتر سیره
باید ای حکیم • تا از خدنک غمزهٔ خوبان حذر کنی • چشمت بغمزه ما را خون خورد و می پسندی

و می پسندی • کوزک غمزه ایله بزم قانمز اچدی و سن بکنیک و قبول قلدک
جانا روا نباشد خون ریز را حمایت • ای جان روا اولمز قان ایچیجی یه حمایت
مراد بونده • ولا ترکنوا الی الذین ظلموا • موجبنجه ظالمه میلدن منعدر بیت ظالمه
میل ایلمک منهای دور ربل ای عمو • حق تعالی سورهٔ هودده دیدی لا ترکنوا •
در این شب سیاهم کم کشت راه مقصود • بو قره کیجه‌مده یاودی قلندی مقصودم
یولی • از کوشهٔ برون آی ای کوکب هدایت • بر کوشه‌دن دوغ ای هدایت
یلدزی مراد شب سیاهدن دنیا و ره مقصوددن مراد حق تعالی در لاجرم هدایت نوری
اولمینجه راه مقصود بولنمز بیت دانا کمال چون رست از تیره روزکاری • سر بر
زد آفتابی از مشرق عنایت • از هر طرف که رفتم جز وحشتم نیفزود • هر طرفدن که
کتدم نفرتم و غمدن غیری ارتمدی • زنهار ازین بیابان وین راه بی نهایت • صقین بو
بیابانندن و بو نهایتسز یولدن مراد طریق حقدر که اکا نهایت یوقدر نیتکم دیر •
این راه را نهایت صورت نمی توان بست • بو یوله نهایت صورتی بغلنمق اولمز کیشی
صد هزار منزل بیشست در بدایت • که انک یوز بیک منزل زیاده در ابتداسنده
بو معنی یه فارود تجنیدر • عشقت رسد بفریاد کر خود بسان حافظ • یعنی عشقم
ارشتور سنک فریاده که غیری دکل اکرچه حافظ کبی • قرآن ز بر بخوانی در چارده روایت
قرآن سیندن اوقورسک اون دورت روایتیله مراد بودر که درد الهیدن رهاندوزملی
مضایقه ده فریادرس نهایت عشقدر بعض نسخه ده تکرار قافیه ایله اکی بیت واقع اولمشدر
بیت بودر • ای آفتاب خوبان میجوشد اندرونم • ای خوبلر کونشی طشره بنم ایچم • یک ساعتم
بکنجان در سایهٔ عنایت • بر ساعت بنی صفدر و تمکین قل عنایت کولکه سنده
و بری بودر • هر چند بردی آبم روی از تو بر نتابم • هر نه دکلو که ییتوردک بنم صویم یعنی عرضم
سندن یوز دوندرمزم • جور از حبیب خوشتر کز مدعی حمایت • حبیبدن جور خوشترقدر

حا

مفاعیلن فع

مدعیدر حسن خطدر • وله ایضا مدام مست میدارد نسیم جعد کیسویت • مدام بنی
مست دوتر سنک کیسوک قوقوسی نسیمی خرابم میکند هر دم فریب چشم جادویت • خراب
ایدر بنی هر دم سنک جادو کوزلرک الدمسی مراد محبوب مجازیدن شکر وشکایتدر غزل سابق
کبی بیت خراب کشت هر دم خانه کس • مکن دل بکرمی شنو این سخن • پس از چندین
شکیبایی شبی یارب توان دیدن • بو دکلو صبر اولندقدن عجب بر کیجه کورمک اولورمی
که شمع دیده افروزیم در محراب ابرویت • که کوز شمعی یقه وز سنک قشنک محرابنده مراد
محبوب مجازینک روشنایی دیده حصولنه مترددکل ایدوکن بیان ایدر رباعی یارب دلم از بتان
سرکش برهان • و ز خط خوش و عارض مهوش برهان • یعنی که جمال خویشتن بیرون از همه • بنمای مرا
ازین کشاکش برهان • سواد لوح بینش را عزیز از بهر آن دارم • نظر لوحنک قره سی یعنی
کوز ببکنی انکیچون عزیز طوتررم • که جان را نسخه باشد ز نقش خال هندویت • که جانه مثال
اولور سنک هندو بکلک نقشندن بیت خال تو با مردم چشمت با هم خویشند • خال من
یا مقبل مقبول یا هندوستان • تو کر خواهی که جاویدان جهان یکسر بیارایی • سنی اکر
استرسنک که جهانی بر اوغوردن بزه یه سن • صبا را کو که بردارد زمانی برقع رویت •
صبایه دیکه قالدوره بر زمان برقعی یوزکدن بو نوع خطاب محبوب حقیقی یه در مراد صبادن
فیض وفضلدر اول نقاب کبریایی رفع ایدیجک جهان وجان مزین اولور • اگر رسم
فنا خواهی که از عالم براندازی • اگر فنا رسم وعادتنی عالمدن قالدرمق استرسنک
• بیفشان تا فرو ریزد هزاران جان ز هر مویت • سلک یعنی زلفکی تا اشفته دوکله یعنی
قبیده قوزتله نیجه بیک جان هر قلندن بو نوع دخی خطاب معشوق حقیقی یه در مراد
ظاهر در • من باد صبا مسکینم دو سرکردان بی حاصل • بن دخی صبا یل مسکین اکی
سرکردان بی حاصل • من از افسون چشمت مست او هم از بوی کیسویت • بن کوزک
افسوندن مست اول کیسوک قوقسندن مست مراد چشم دن عیش دروین لفظنک

سحری ده

معناسی

معناسی ذات شننی در لاجرم بو ذات الله تسخیر ینک مستی اولوب سرکردان عشق
حق اولوب دنیادن بیحاصلی نیتکم صبایلی اول غیب هو تیدن قنوقالوب مست
و سرکردان اندر بیت کاربانی بوی زلف یاره اغرام دیو • طاغلره دشمن صبایلر
حرامیلر کبی • زهی همت که حافظ راست کز دنیی واز عقبی • زهی همت حافظکه که
دنیادن وعقبی دن • نیاید هیچ در چشمش بجز خاک سر کویت • هیچ کلمز
انک کوزنه سنک محلک طپراغندن غیری مراد بودر که عاشق عالی همت • ما زاغ البصر
وما طغی • حسبنجه دوستدن غیره نظر المحبوب ترک دنیا وعقبی اتمک کرک بیت
علاج درد بپرسیدم طبیب عشق را روزی • ز فکر عقبی و سودای دنیا داد پرهیزم •
وله ایضا المنة لله که در میکده باز است • منت الله که میخانه قپوسی آچقدر • زانک
رو که مرا بر در او روی نیاز است • اول یوزدن که بکا انک قپوسنه نیاز یوزی
واردر مراد میکده دن مقام طلبدر معابد وصوامع جیدر لاجرم هر کیمن نیاز یوزی کتوررسک
سندر ورد بو قدر بیت بیا ای طالب قیمت بها نقدست وشه حاضر • که آن سلطان
نعوذ باید تبرکونا سال آیندم • خمها همه در جوش و خروشند ز مستی • کوبلر دکل جوش
وخروشده درلر • وان می که در آنجاست حقیقت نه مجاز است • واول شراب که
انده در حقیقتدر مجاز دکلدر مراد کوبلردن شیخ ومرشد واهل حال اولانلردرکه
جوشش وخروشده وشوق وحالتده دررلر • از وی همه مستی وغرور است وتکبر •
کوبده دوکلی مستلکدر وغرور وعظمتدر • وز ما همه بیچارگی وعجز ونیاز است •
بزده دوکلی بیچارهلکدر وعجز وتضرعدر مراد بودر که مرشد اهل حالده صادر
اولان مستی حق وکبریا وناز ر وظهور عظمت باریدر و بزده تنزل وتسلیم وتذلل
وعرض حاجتدر که مریده ادب بودر • رازی که بر خلق نگفتیم و نگوییم • بر سرکه خلق
قتنده دیمدک و دیمزز • با دوست بگوییم که او محرم راز است • دوسته دیرز که

مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

اول دوست رازه محرمدر بیت کل امدی سود کمی کز لوح سکادیین • که کمه کوشنه
ایرشمش حکایتدر • شرح شکن زلف خم اندر خم جانان • جانانک بو کلم بوکلم ایکنج زلفی
رفورمی شرحنی • کوته نتوان کرد که آن قصه درازست • قصه اکی اولمزکه اول قصه
اوزندر مراد بودرکه مراتب غیب هویت اخباره تفصیل اتمک کرک بیانه محتاج و بسط
کلام اقتضا ایدر متعاهدر بیت بازلف تو قصها که دارم • کوته نکنم که شب درازست
• بار دل مجنون وخم طرهٔ لیلی • مجنونک کوکلی یوکی لیلینک طره سی بوکلمیدر • رخساره
محمود کف پای ایازست • محمودک یکاغی ایازک ایاغی ایاسیدر مراد مصرع اولدر
بودرکه عاشقک یار خاطری یعنی غم معشوقشی حضرتنک غیب هویتی کرکدر بیت انکو غم
غیر دوست داند • میدان تو که هیچ غم نداند • ومراد مصرع ثانیده بودرکه عاشق
معشوقه کمال تضرع و تنزل حاکرکدر بیت دل که نکند نیاز مندی • سرمایهٔ عاشقی
نیازست • بردوخته ام دیده چو باز از همه عالم • دکشم کوزی طوغان کبی دوکلی
عالمدن • تا دیده دلم بر رخ زیبای تو بازست • تا بنم کوزم سنک یار شوخ یوزکه
آچلشدر مراد ظاهردرکه دوست یوزنه کوز آچوب طالب دیدار اولان جمیع ماسوی
اللهدن کوزی یومق کرکدر • در کعبهٔ کوی تو هر آنکس که درآید • سنک محلّک کعبه سنه
هرکسه که کله • از قبلهٔ ابروی تو در عین نمازست • سنک قاشک قبله سنده یعنی
نمازده در مراد بودرکه هرکه مسجده کلور • انتظار الصلوة من الصلوة • موجبنجه
عین نمازده در بیت بهروقتی که روی آری که بسوی نیس • دلا بکذار خوش وقت
نمازست • ای مجلسیان سوز دل حافظ مسکین • ای اهل مجلس حافظ مسکینک
کوکل حرارتنی • از شمع بپرسید که در سوز و گدازست • موم دن صور که حرارت
واریکحدر مراد بودرکه اهل درد اولان بلا اهل درد ک حالنی بیت شمع اکاهست
هرشب ازدل پرسوز من کوشته بنشیند و کریه بسی بر روز من ولـه ایضا حاصل

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلات

دوکلی بو قدر

• حاصل کارکه کون و مکان این همه نیست • کون و مکان در کار و دکانک حاصل بو
• بادهٔ پیش آرکه اسباب جهان این همه نیست • شرابی اوکه کتورکه اسباب جهان
بودکلی بو قدر مراد بودرکه کارخانه و دکاندن حاصل اولان بی بقادر بیت همه
دانید جهانرا نبود هیچ وفا • مراد و در دل خود از چه نشانید شما • و اسباب جهان
اخرته بله کتمز بیت توانکری نه بمالست نزد اهل کمال • که مال تا لب کورست بعد ازان
اعمال • لاجرم خشوع الهی اله کتورمک کرککه • والباقیات الصالحات خیر عند ربک
ثوابا و املا • مقتضاسنجه باقی و نافع اولان اولدر • از دل و جان شرف صحبت جانان
غرضست • دل و جاندن صحبت جانانک شرف غرضدر • همه آنست وکرنه دل و جان این
همه نیست • دوکلی اولدر یوقسه دل و جان بو دکلی بو قدر مراد بودرکه انسانده
قلب دراک و روح پاک که وار در وصلت و صحبت حق شرفنی تحصیل اتمک غرضی
ایچوندر و جمله اولدرکه مقصود اصلیدر و وسیله و واسطه منزله سنده در
• دولت آنست که بی خون دل آید بکنار • دولت اولدرکه کوکل قانی سز یعنی آسانلق
ایله کلکه کناره • ورنه باسعی و عمل باغ جنان این همه نیست • یوقسه عمل سعی ایله باغ
جنان بو دکلی بو قدر مراد بودرکه سعادت اول کمسنکدرکه کوشش و عمل سز فضل حق
مظهر اولا و زحمت ایله اولان جمال جانان کرک باغ جنان دکل بیت عارف ایلک
زحمتی چکک اول رخ کلکار ایچون • اما عابد و شی عبادت جنت ایچون یارایچون
• منت سدره و طوبی زپی سایه مکش • سدره و طوبی منتنی کولکه ایچون چکمه
• که اکر بنکری ای سرو روان این همه نیست • که اکر نظر ایدرسک ای سرو روان
بو دوکلی بو قدر مراد بودرکه شجرده مراد ثمردر زحمت و منت انکیچون چکلمک کرک
مجرد سایه ایچون زحمت و منت لغودر بیت زحمت آن شجر مکش که از و • بر نباشد
همین بود سایه • پنج روزی که درین مرحله مهلت داری • بش کونلک که بو اقلیم

مهلتک واردر • خوش بیاسای زمانی که زمان این همه نیست • خوش دکلی بر زمانی
که زمانی بوده وکلی یوقدر مراد بودر که دنیا دار القرار دکلدر بو بونه مدت قلیله
که متمکن سن دنیا غمن یمه وتحصیل مال وجاه ایچون تعب چکمه از زمانه استراحت
فراغ دنیا ایله عمل ایچون آخرته مشغول اول بیت غم وشادی جهانرا نبود هیچ بقا •
بهتر آنست که من خاطر خوش دارم • بر لب بحر فنا منتظریم ای ساقی • فنا دکزینک کنارنده
منتظرز ای ساقی • فرصتی دان که ز لب تا بدهان این همه نیست • بر فرصت بیل که لبدن
دهانه دک بوده وکلی یوقدر مراد بحر فناده دنیادر که بونک کنارنده محو فانی اولمق صددنده
یوز پس ای ساقی شراب باقی فرصتی اغتنام ایله لبدن اغزه وارنجیه دک بقایه اعتماد
یوقدر بیت خلیفه زاده روحی بصورت و معنی • بر هیچ روزه فانی چرا شدی مغرور •
از تهتنک ملکی اندیشه وجودن کلی خوش باشی • بیر دخی تلمقدن اندیشه ایتمه وکلی کیبی
خوش اول • زانکه تمکین جهان گذران این همه نیست • زیرا کچیجی جهانک قدرت
ومکان ویرمسی بوده وکلی یوقدر مراد بودر که جهان بکا قدرت وعزت ومکان ودولت
ویردی سلوک طریقت ایدرسم بیرده عزتم برتلور دیو فکر ایدوب برتلوب اجلقده
قاچمه کلی کبی برتلوب آجلوب خوش حال اول جهان فانیدر حظ باقی وصولنه مانع اولمسون
بیت از چشم خود آن جاه وجهان را بگذرانیم • تا خوش بگذرانیم جهان گذرانرا • زاهد
ایمن مشو از بازی غیرت زنهار • ای زاهد امین اوله غیرت اویننده صقن • که ره
از صومعه تا دیر مغان این همه نیست • که یول صومعه دن کلیسای مغانه دک یعنی بعد
مسافه بوده وکلی یوقدر مراد بودر که زاهد زهدنه مغرور اولمیوب ومکر حقدن غافل واولمیه
اولمیوب کرک که • زلالی من انه نتالکفر • حسبنجه امین خطادر سهم عبادت ایدوب
سهم خوف ایتمک کرک بیت انرا ابری از صومعه در دیر گبران افکنی • وینرا بری
از بتکده سر حلقه رندان کنی • جوده وچراد رکار تو عقل زبونرا کی رسد • فرماه

فرماده مطلق تو بی حکمی که خواهی آن کنی • دردمندی من سوخته زار ونزار
بی یانمش زار وضعیفک دردمندلکی یعنی آشکاره در • ظاهرا حاجت تقریر وبیان
این همه نیست • ظاهرا تقریر وبیان حاجتی بوده وکلی یوقدر یعنی زایددر بیت بکرتمک
صار ولقندن ای همه بر مهار بایر • کون بو زونک سود وکلم روشن دکلی کون کبی •
• نام حافظ رقم نیک پذیرفت ولی • حافظک نامی شعار تمعار رقمی قبول ایتدی اما
• پیش رندان رقم سود وزیان این همه نیست • رندلر اوکنده صو وزیان رقمی
بوده وکلی یوقدر بیت رند عارف بوده از عاریت عار بدان • فخر رندان بود از ترک
همه عار جهان وله ایضا چه لطف بود که ناگاه رشحهٔ قلمت • نه لطف ایدی که
ناگاه سنک قلمک نمی • حقوق خدمت ما عرضه کرد بر کرمت • بزم خدمتمز حقلرنی
عرض ایلدی سنک کرمکه شویله حکایت ایدرلر که خواجه حافظک بر عالی جناب
کمسیه انتسابی اولوب دعای دولتنه اشتغالی اولوب اول کمسه بر آخر یره کوچوب
مکتوب ارسال ایدوب خواجه حافظه سلام یازمش بو دفعه انک جوابنده بو غزلی دیر
مکر اول کمسه بونی فراموش ایتمش ایمش انی کیجه رشحه قلمک بزم حقوق خدمتمز
کرمکه عرض ایدوب آکدرمش دیر بیسی مراد بوبنده ارباب دولته نصیحتدر که
مست دولت اولوب احبابی فراموش ایتمک خصلت قبیحه در بیت ای باد صبای
و یارانرا • از خدا خواستیم منصب وجاه • چون رسید نداء الخبان کشتند • که مرا
خود نبوده اند بر آه • بنوک خامه رقم کرده سلام مرا • قلم اوجی ایله یازمشسی
سلام بکا • که کارخانه دوران مبادا بیرقمت • که دوران کارخانه سی سنک
رقمک سز اولمسون مراد بونون مکتوب الیه اولانه بند در که سلام وکلام کتب
ایدنه دعای خیر ایتمک کرک بیت زهی سلام تو آسایش سکینه بروح • زهی
کلام تو مفتاح گنجهای فتوح • همه که داد ز طوفان غم خلاص مرا • مفاوضات

مفاعلن فعلاتن
مفاعلن فعلن

کریم تو چون سفینهٔ نوح • نکویم از من مسکین بسهو کردی یاد • دیمزه که بنی مسکینی
دی سهو ایله یاد ایلدک • که در حساب خرد سهو نیست در قلمت • که عقل حسابنده
سهو یوقدر قلمکده • مراد بوندن دخی مکتوب الیه اولانه نصیحتدر که مکتوب ارسالی
ایدنه سهو ثبت المقلوب کرم اسناد ایتمک کرک بیت کتابت شریف اتدمی شریفا
بلفظ عجیب وخط غریب • مراد ذلیل مکر دای بشکر این توقیع • بنی ذلیل قلمه بو توقیع
الهی شکری ایله • که داشت دولت سرمد عزیز محترمت • که دوتدی دولت سرمد
سنی عزیز محترم • مراد بوندن عزیز ومحترم اولانه پنددر که یار قدیمی واخ دینی فراموش
ایتمک کرک شعر اذا ما غاب عنک اخوک دقا • ولم یکتب الیک فقد جفاکا • بیا که
با سر زلفت قرار خواهم بست • کل که سنک زلفنک اوجی ایله قرار بغلیم بغلسم کرک
• که کر سرم برود برندارم از قدمت • که اکر باشم کیدرسه دخی قالدرمیم باشی ایاغکدن
مراد بوندن نصیحتدر اول کمسیه که بر صاحب نعمتک احسانن کوره آنک خدمتنده
قایم کرک بیت هر کرا بر سماط بنشستی • لازم آمد بجد متش برخاست • ز حال ما
دلت آکه شود مکر وقتی • بزم حالمزدن سنک کوکلک خبردار اولور اما بر وقتده
• که لاله بردمد از خاک کشتکان غمت • که لاله بیته سنک غمک مقتوللرینک
طپراغندن • مراد بوندن نعمتده اولان محنتده اولانک حالن بلمدکن بیان ایدر بیت
خبر از چاکهای سینه دمی نیست خوبانرا • ازین غم چاک میازم من بیدل کریبانرا •
صبا از زلف تو با هر کل حدیثی راند • صبا سنک زلفکدن هر بر کله بر سوز سویلدی
• رقیب کی ره غماز داد در حرمت • رقیب قچن ونیجه یول ویردی غماز ماسنک
حرمکه مراد رقیب وعدودن شکایتدر که غماز مانع اولمزلر بیت داد از دست
رقیب دیو سیرت ای پری • کویا آنرا رهبرست ونیکوانرا مانع است • ترا ز حال
دل خستکان چه غم که مدام • سنا خسته لر کوکلی حالندن نه غم که دایم • همی دهند شراب

شراب خضر ز جام جمت • ویرر آب حیات سکا جام جمدن مراد بونده غنی وصحیح اولان
فقیر ومریض اولانک حالن بلمدوکن بیان ایدر بیت ترا که هست ز ساعد و آستین
سیمین بی سیم • چه دانی حال کسی را که نیست حبه و سیم • دلم مقیم در تست حرمتش
میدار • بنم کوکلم سنک قپوک مقیمدر محترم دوت آنی • بحکم آنکه خدا داشتت بی
المت • اول حکم ایله که الله دوتدی سنی المسز • بونده مراد محتاج الیه اولانه
محتاج اولانک حاجتن روا ایتمک شکر نعمت ایدوکن بیان ایدر بیت حاجتی ایله روا
محتاج اولانک سرورا • غیره محتاج اولمدوغک ویرب شکرانه سی • کمین که هست
تو خوش تیز مرو با آتش دار • یوسی پر یدرسی خوش تیز کیدرسی عقلک دوت
• مکن که کرد برآید ز شهرهٔ علمت • تیز رولکیته که توز قالقرسکا علم شاه راهندن
مراد بوندن ارباب دولته نصیحتدر که غرور آتنه سوار اولوب سورتمک کرک
ناکاه سلطان یولنده توز قلقار یعنی حوادث بلا و موت ظهور ایدر بیت تهش دار
عنان کشیده رو که آخر کار • بر مرکب چوبین ز جهان خواهی رفت • آهسته وقت نو
ای عیسی صبا خوش باد • دایا ای صبا عیسی سنک وقتنک خوش اولسون • که جان حافظ
دلخسته زنده شد بدمت • که دلخسته حافظک جانی دیرلدی سنک نفسک ایله مراد عیسی
صبادن کنددیه دوست خبرین کتوردی در که آنک کلامی بوکا تازه جان ویردی بیت
ای که از آب حیات سخن چون جانت • در تن مرده دمی جان دکر پیدا شد وله ایضا
ای شاهد قدسی که کشد بند نقابت • ای قدس محبوبکم اجرسنک نقابک بندنی
یعنی بحکی • وی مرغ بهشتی که دهد دانه و آبت • ای جنته منسوب قوشکم ویررد انه یکی
وصویکی مراد بوندن دور اولان مریک وبار حاعنک واهل قدس وجنتک فرقتی
ایکون نوحه وفریاد در ارشاد در ابو کیجون دیر • خوابم بشد از دیده درین فکر جگر
سوز • اویقوم کیتدی کوزدن بو جکر یاقجی فکرده • که اغوش که شد منزل اسایش خوابی که

خوابت • که کیمک قوجاغی اولدی اوتیک منزله و مأوی کاهی بعض نسخه ده بو بیتک
بدل بو بیت واقع اولمشدر • رفتی ز کنار من دلخسته بناگاه • کیتدک بن دلخسته نک
کناریمدن وقتیدن • تا جای که شد منزل و آسایش و خوابت • تا کیمک یری اولدی
منزلک و استراحتک و اویقک مراد بوندن مریدین شیخ نظرندن کمال بولمدن کتمک مذموم
ایدوکنه اشارتدر • هر ناله و فریاد که کردم نشنیدی • یعنی ناله و فریاد که کردم سکا
ایرشمدی • پیداست نگارا که بلندست جنابت • ظاهردر ای نگار که یوجه در جنابک
مراد بوندن عالی جناب اولان مرشد شیخک بیننده اضعاف اتدوکنه طعن و ر و منکر اولوب
در بیدک فریادی ایشتمینه استهزادر بیت تو انکری کثرت سوی عجب و نخوت
و ناز • خوش نشست نغر که دارد سوز کداز • درویش انی هرسی و ترسم که نباشد • درویشی
صدر مزسی [illegible] که اولمیه • اندیشه دو آمرزش و پروای ثوابت • یر لطفنکم فکری
و ثواب قیسی سکا مراد بوندن فکر مغفرت و پروای ثواب اولمیه مذموم و مشئوم ایدوکنه
تنبیه در • و مفتاح الجنة حب المساکین • موجبنجه درویشلرک محبتی و رعایتی ممدوح وجه
و میمنتی درا کا اشارتدر • ای قصر دل افروز که منزلگه انسی • ای کوکل نورلندرجی
کوشک که انس و موانست منزلکاهی سی • یارب مکناد آفت ایام خرابت • یارب
ایلمسون آفت ایام سنی خراب مراد قصردن خانقاه و منزل عبادتدر اکرچه ظاهرا
دنیا قصرینه دعادر اما مقصود مقدمه ده دار بقادر بیت ما قصر و چار طاق درین عرصه
فنا • چون عاد و چون ثمود مقرنس نمی کنیم • بر قصر عشق درین ساحت خلود • چون
نوح و چون خلیل موئس نمی کنیم • دورست سراب درین بادیه هشدار • از قدر
صوییک باشی بو صحرادن عقل دوت • تا غول بیابان نفریبد بسرابت • تا بیابان آدمی
الدمیه سنی سراب ایله مراد بوندن طالب حقه بند در که آب حیات معنوی باشی بعید در
عقلک باشنکه جمع ایدوب مرشد کامل بولوب اکا اتباع کرک کندوی ادم کبی کوسترب

کوسترب و آب اولمینی آب کوستره شیخ ناقصه اقتدا اتمک کرک بیت ای بسا
ابلیس آدم روی هست • پس بهر دستی نباید داد دست • تیری که زدی بر دلم
از غمزه خطا رفت • هر اوق که اوردک بنم کوکله غمزه دن خطا کتدی یعنی خطا ایدی
یا راست دوقندی • تا باز چه اندیشه کند رای صوابت • تا کیرو نه فکر و تدبیر ایده
رای صوابک مراد بودر که مرید عالی جناب اولسه شیخی رنجیده خاطر ایدر خطاسی بلمز
بیت حقا که بی متابعت پیر راه دان • طالب بجای مطلب و مطلوب ره نیافت • از هیچ
رو بهیچ دری ره نمی دهند • آنرا که ز آستانه داور روی دل بتافت • تا در ره پیری
بچه آیین روی ای دل • تا پیرلک یولنده نه آیین ایله کیدرسن ای کوکل • باری بغلط
صرف شد ایام شبابت • حیف که غلط ایله خرج اولدی یکیتلک ایامی مراد بوندن پیرلک
زماننده کمال صلاح و اصلاح اوزره اولمغه ارشاددر بیت آنکه هنگام پیری مرا
تمنای نفس جوانان کند • راه دل عشاق زد آن چشم خماری • عاشقلرک کوکلی یولنی
اوردی اول خماری کوز • پیداست ازین شیوه که مستست شرابت • ظاهر بو شیوه
دن که مست ایدیجی شرابک مراد چشمدن عینی در و عین لفظنک بر معناسی ذات شیء
در بوندن ذات حق مراد در چون ذات تجلی ایده عاشقلر مست اولوب غیر طریقه کیدن مزلر
که کیفیت الهیه ایله متکیف اولوب قالورلر بیت از ستیهم ربهم بین جمله اسرار مست
و ز جمال لایزالی هفت و پنج و چار مست • تن چو سایه بر زمین جان پاک عاشقان •
در بهشت عدن تجری تحتها الانهار مست • حافظ نه غلامیست که از خواجه گریزد • حافظ
اول قول دکلدر که افندیدن قچه • لطفی کن و بازآ که خرابم ز عتابت • بر لطف قل کیرو کل که
خرابم عتابکدن مراد بودر که شیخ و مرشد کندویه غلام و خدمتکار بلمک کرک آنی کیجوه
مشایخه یازدقلری مکاتب عنوانلرینی خادم الفقراء دیو یازرلر و تنبیه وارد رکه
مرید و طالب نقدر عالی جناب ایسه دخی شیخه کلمک کرک که • نعم الامیر علی باب الفقیر

بئس الفقير على باب الامير حسبنجه امير فقيره كلمك مذموم در بيت افتاب از علو همت خويش
هم تبا بود تخانه هر درويش • و فقير امیره كلمك مذموم در بلكه استغنا كرك زيرا الحقيقه
درويش صالح محتاج اليه در بيت بادشاهی ز اهل فقر طلب • آن سبوح برحت كان عرصه بحر
جود • كه نيز ز ده بنير د هيتمتان • همه نقد وجود قلب وجود ولد ايضا آخ ترك بر كه
جهار كه دوش از بر مار رفت • اول بر بايوزلو كوزل كه دون كيجه بزم قيتمزدن كتدى
ايا چه خطا ديد كه از راه خطا رفت • عجبا نه خطا كوردى كه خطا يولندن كتدى يعنى
كتدوكه يول خطا يوليدر طريق صواب دكلدر مراد ترك بر جارده نفس دركه
روحك محبوبيدر و كيجه دن مراد جهان مظلمدر و دون كيجه كتدوكه سواية ايلا هوايه و ما
مائل اولدوغى در و روحى و آنك ايله فتوحى ترك اتدوكه خطا در لاجرم مصاحبت
روحدن و خدمت حقدن خطا كورمسيوب خطا يولندن ماسوى يه كتمشدر • تا رفت
مراز نظران چشم جهان بين • ناكه كتدى بنم نظرمدن اول جهان كورنجى كوز • كسى
واقف نيست كه از چشم جهان رفت • كمسه بزم واقفم دكلدر كه كوزدن نكر كتدى مراد
اول چشمدن نفسدر كه جهان كورنجى در جانان كورنجى دكلدر لاجرم اول كيدوجك
كمسنه واقف دكلدر كه روح عينندن نكر كتدى كه نيجه مشاهده لر فوت اولدى وجه
حسرتدن نه يايسلر دوكلدى • بر شمع برفت از كذر آتش دل دوش • شمع اوزره
كتمدى كوكل آتشنى لحيه سندن دون كيجه يعنى كوكلم اودى شمع بتر ايدى اما اول حالك
شمعه اولدى كه • آن دود كه از سوز جكر بر سر ما رفت • اول توتن كه جكر حرارتندن
بزم باشمزه اوزره كتدى مراد بودر كه روح يوركده آه ايدر جكر حرارتندن ما تو تونه
باشه چيقر ايكيجوك كه نفس موافقت المحبوب دوست يولنده موافقت ايلمز • دور
از رخ او دم بدم از چشمه چشمم • آنك يكانه غندن اراق دمبدم كوزم چشمه سندن
• سيلاب سرشك آمد و طوفان بلا رفت • كوز ياشى سيلابى كلدى طوفان بلا كتدى

كتدى مراد روح نفسك مخارقتندن و دوستك فرقتندن چونكه قلوب اغلبيوب زياده
متألم اولدوغنى بيان ايدر • از پاى فتاديم چو آمد غم هجران • اياقدن دوشدك چونكه
فرقت غمى كلدى • در درد بمانديم چو از دست دوا رفت • درده قالدق چونكه
دوا اكتدى مراد روح نفس هجرانندن و دوستك فراقندن اياقدن دوشوب يعنى منزلى
المقدندن قالوب دردنده درمانده قالدوغنى بيان ايدر بيت درد مه درمان بولنمز بى قنى درمان
بى • عز حضور تحيرت فرقتله بلمم قنده بين • دل گفت وصالش بدعا باز توان يافت • كوكلم
ديدى انك وصالنى دعا ايله كرو بولمق اولور • عمريست كه عمرم همه دركار دعا رفت • بر عمر
يعنى مدة مديدة در كه عمرم دعا ايتمشده كتدى يعنى دعا يه صرف اولدى مراد روح تضرع
دعاده اولوب موافقت نفس وصال دوست استدوكنى بيان ايدر • احرام چه بنديم
چون آن قبله نه انجاست • احرامى نيجه بغليلم چونكه اول قبله انده دكلدر • در سعى چه كوشيم
چو از مروه صفا رفت • سعى ده نه دوريشليم چونكه مروه دن صفا كتدى مراد بو بدندر كه
• النفس هى الصنم الاكبر • حسبنجه نفس روحك معبودى در اول بله اولمينجه احرام سلوك
و وصول الى الله بالغلوم مشكلدر و مراتب سلوك و منازل وصوله سعى عسير و مقصودك
حصولى بعيددر • دى گفت طبيب از سر حسرت چو مرا ديد • دون ديدى طبيب حسرت اوجندن
چونكه بنى كوردى • هيهات كه رنج تو ز قانون شفا رفت • حيف كه سنك مرضك شفا قانوننده
كتدى مراد بو بندن تشخك لحسرى در كه مادام كه نفس روح ماسوى يه متعلق در وصول
الى الله حصولى كتاب تصوف تكمنه گی لقدر و قابل علاج دكلدر بيت درد دليست مرا
در دل شوريده كه آنرا • ساكن نتوان كرد به برهان ارسطو • اى دوست بپرسيدن
حافظ قدمى نه • اى دوست حافظك صورمغه براياغ قو • زان پيش كه كويند كه از دار فنا
رفت • اندن اوكوردى كه ديلر دار فنادن كتدى مراد بودر كه مادام كه روح بونك در دار
فنادن در چونكه نفس موافقت ايده وصول الى الله ميسر و تدبير دارتجا محصلدر بيت تدبير جه ز

كره صفا كتدى مره دن صفا كتمك اسعديه اكبرين او زرنده اسع قاولنور بر [illegible]

بيتى

امروزكى اى خوجه كه فردا هرچند كه فريادكى سوندازد ولَه ايضا خراسانه توام
درجهان پناهى نيست • سنك ايشكدن غيرى بكا جهانده بر صغنجق يوقدر • بكيرم ابحراى در
حواله نيست • بنم باشمه بو قبودن غيرى بر حواله يرى يوقدر مراد بوندن ظاهردر كه متوكل
اولانك عتبه حقده اونك قبوسندن غيرى پناهى و حواله كاهى يوقدر بيت
ندارم هيچ كس را من پناهى • چونكه فرموده ففروا الى الله • عدو چو تيغ كشد من سپر
بيندازم • دشمن چون قليج چكه بن قلقانى آتارم تيغ جنكه و دفعه مباشرت اتمزم •
كه تيغ ما بجز از ناله و آهى نيست • كه بزم قليجمز ناله و آهدن غيرى يوقدر و دكلدر مراد
بودركه سلاح الضعفاء الشكاية • موجبنجه بنم كبى فقير و ضعيفك جنكى الت ظاهر ايله
دكلدر كاه ناله و كاه آه ايله در • ز راه كوى خرابات بر نتابم روى • ميخانه محله سى
يولندن يوز دوندرمك عزم • كز اين بهتر بجهان هيچ روى و راهى نيست • كه بوندن
يك بكا جهانده هيچ يوز و بر يول يوقدر مراد كوى خرابات عشق الهى و كيفيت
ذوق و شوق تحصيل اولنان مقامدر مسجد و خانقاه و مجلس وعظ و ذكر كبى
لاجرم طالب حق اولانه بوندن يك وجه و طريق يوقدر بيت بر غم اولان
كوكلمى سرور ايلر ميكده • نيجه بن يوز دوندورم جانا بن اول دركاهدن • زمانه
كر بفكند آتشم بخرمن عمر • زمانه اكر برغه آتش بنم عمرم خرمننه • بكو بسوز كه برى ابرك
كاهى نيست • دى ياق كه بنم اوزرمه بر صمان ييراغى يوقدر مراد بوندن فقير اولان
غم جهاندن امين ايدوكى بياندر بيت اكر عالم بسوزد ز آتش فتنه در اين دوران
مراغم نيست زيرا ملكمى يك بركاهى نيست • غلام نركس جماش آن سهى قدم •
اول شكارين كوزلى جودوغى قامتلونك كوزنك قوليم • كه از شراب غرورش
بكس نكاهى نيست • كه آنك شراب غروردن كمسيه نظرى يوقدر مراد سهى قددن
شول طريقته مستقيم اولوب و سارعوا الى مغفرة من ربكم موجبنجه مغفرت و ثواب

كاهى

و ثواب شكارينى كوزلين اهل نظردر كه شراب عشق الهيده مغرور و مسرور اولوب
كمسيه نظرى يوقدر لاجرم بونك كبى كمسنك قولى اولمغه لايقدر • چنين كه از همه
سو دام راه مى بينم • بويله كه هر طرفدن يول آغزى كورورم • بجز حمايت زلفش مرا
پناهى نيست • انك زلفى صغنغندن غيرى بكا صغنجق يوقدر مراد بودر كه بو جهانده
هر طرفدن طريق حقه مانع اولور بند و دام چوقدر • المعصوم من عصمه الله مقتضاجه
حضرت حقك عنايتندن غيرى صغنجق يوقدر بيت كرچه بسى دشمنان قصد
شكارم كنند • عصمت حق از همه حصن حصين منست • عنان كشيده رواى پادشاه
كشور حسن • اوياى چكلمش كيت اى حسنك پادشاهى • كه نيست بر سر راهى كه داد
خواهى نيست • كه بر يولك باشى يوقدر كه آنده اوزرينه بر شكايتجى يوقدر مراد
بوندن پادشاه ظاهره بشارتدر كه استعمال ايله كتميوب تظلم ايده بالذات استماع
اتمك كرك يا شيخ و مرشده تنبيه دركه نفس ظالمه دن ظلم كورمش متشكى چوقدر
تانى ايله بونلرك ظلمنى دفع ايدوب ظالم اليدن تخليصه چاره ايده • مباش در پى آزار
و هرچه خواهى كن • انجتمك ارديجه اولمه نه استرسك قيل • كه در شريعت ما
غير ازين كناهى نيست • كه بزم شريعتمزده بوندن غيرى بر كناه يوقدر مراد بودر كه
اهل طريقت مذهبنده آدم انجتمك جرم عظيمدر بيت كافرى را بيت كير و آتش اندر
كعبه زن • ساكن ميخانه باش و مردم آزارى مكن • عقاب جور كشادست بال
در همه شهر • جور طوشنجلى قناد آچمشدر دوكلى شهرده • كمان كوشه نشين
و تير آهى نيست • بر كوشه نشين ياى و بر آه اوقى يوقدر مراد بودر كه شهرده
ظالم وار اما كوشه نشين صالح كمسنك قدى كمانى و تير آهى يوق كه ظالمى هلاك
ايده ليكن ظالمه ديمك كرك بيت امروز بكو هرچه خواهى بكنى • فردا بتو نيز
هرچه خواهند كنند • خزينه دل حافظ بزلف و خال مده • حافظك كوكلى خزينه سى

ولايتى

زلف و خاله ویرمه • که کارهای چنین حد هر سیاه نیست • که بونک کبی ایشلر
هر بر سیاهک حقی دکلدر یعنی هر بر قره قول خزینه دارلغنه لایق دکلدر مراد بونده
مرشد کامله تنبیه در که هر مرید که ناقص اوله اکا خلافت و تصرف قلوب تفویضی
ایتمک وجه و مناسب دکلدر بیت حفظ سرتها قادر اولمیین کورنزیر شمع که اولا لایغ
حقه و سربسته آچین فازندشا اولمز • وله ایضا ساقیا بیار باده که ماه صیام رفت •
ای شاه کتور شرابیکه اوج آی کتدی • داده قدح که موسم ناموس و نام رفت •
ویر قدحی که غیرت و نام موسمی کتدی مراد بونده ساقیا آمدن عید مبارک
باده ویدکه بیره ذکر اولانلر که شیخ و مرشدلر رمضانده خلوتده و اعتکافده اولور
کانه ناموس ایچون خلوتده عبادته توغل ایدب مرید و محب اولنلرک ارشادندن
فارغ اولمش ایدی حالیا اندن ارشاد و شوق و تحصیل ذوق طلب ایدر که دیر
وقت عزیز رفت بیا تا قضا کنیم • عزیز وقت کتدی کل تا قضا ایدلم • عمری که بی حضور
صراحی و جام رفت • بر عمر که صراحی و جام حضورسز کتدی مراد صراحیدن مقام و جامدن
احوالدر و مراده نظر وقت عزیز لفظنده معنی اضافت ملاحظه اولنسور یعنی عزیزک
وقتی کتدی لاجرم وقتی کیدجک مریدلرک زمانی قلوب اهلنک تحصیل احوال و مقامی
قضا اولنموق لازم اولور • در تاب توبه چند توان سوختن چو عود • توبه حرارتندن نیجه بیدک سوخت
یانموق اولور عود کبی • می ده که عمر در سر سودای خام رفت • شراب ویر که عمر سودای
خام باشنده کتدی مراد توبه دن عوامک طریقتدن اعراض و دنیایه اقبالیدر لاجرم
معنا بودر که عوام کبی نیجه بیدک طریقتدن اعراض و دنیایه اقبال حرارتندن یانموق
اولورکه بو بر سودای خامدر عشق الهی ویر که اقبال حق ایدب ماسوایی بالکلیه
فراموش ایده لم انونیچون دیر • مستم کن آنچنان که ندانم ز بیخودی • بنی اویله
مست قل که بلمیم بیخودلقدن • در عرصه خیال که آمد کدام رفت • خیال میداننه

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

میداننه کیم کلدی قنغی کتدی مراد طلب استغراقدر بیت ساقیا باده بده مست بکی
چندانم • تا شوم فارغ از آمد شد غمها و سرور • بر بوی ان که جرعه جامت بما رسد • اول
قوقوسنه یعنی اول امیده که سنک قدحک بقیه سی بزه ایریشه • در مصطبه دعای تو هر صبح
و شام رفت • غریب خانه ده سنک دعاک هر صباح و اخشم کتدی یعنی واقع اولدی مراد
مخاطبدن شیخ در یعنی سنکا ای شیخ که عشق الهی ایریشمش و مست حق اولمشدک اندن
بقیه بزه دخی ایریشمک ایچون خانقاهده هر صبح و شام دعاکه اشتغال ایدرک • دل را که مرده
بود حیات بجان رسید • کوکل ایچون که میت ایدی هر حیات جانه ایرشدی • تا بویی از نسیم
تو اش در مشام رفت • تا که نفوسک نسیمکدن انک بورنه کتدی مراد بوندن شیخ فیضندن
بر شمه مشام قلبه واصل اولوب تازه جان بلکه حیات جاودان بولدوغی بیاندر • زاهد
غرور داشت سلامت نبرد راه • زاهدک غروری وار ایدی التقوی یولیه • رند از ره نیاز سلامت
بدار السلام رفت • رند نیاز یولندن جنته کتدی مراد بونده غرورک شناعتی بیان
و نیازه ارشاددر بیت مردودی ابلیس لعین از غرور بود • مقبولی ابو البشر آدم بسی از نیاز نیازه
• نقد دلی که بود مرا صرف باده شد • بر کوکل نقدی که وار ایدی بنم شرابه صرف اولدی
• قلب سیاه بود از آن در حرام رفت • قلب سیاه ایدی انکیچون حرام کتدی مراد بودر که
عشق الهی اهل دنیایه حرامدر بنم قلبم اکا مصروف اولدی که اول کیمیادر قلبی خالص
ایدر • دیگر مکو نصیحت حافظ که ره نیافت • دخی دیمه حافظ نصیحتی که یول بولمدی دیو
• گم گشته که باده شیرینش بکام رفت • فاعل نیافت کم گشته در یعنی آزمشی کیمسه که
طاتلو شراب دماغنه کتمشی اولا اکا یول بولمدی دیو نصیحت ایتمه مراد بودر که شول ضالی
اولان کیمسه که عشق الهی انک مذاقنه کیره مرشدک درسی آکا هدایت بولمدی دیو ارشاد
قلمه بیت راهیست راه عشق بغایت خوش و نزدیک • هر ره که جز این نیست تا همه
دور و دراز نست • وله ایضا غمش تا در دلم مأوی گرفتست • انک غمی بنم کوکلده مکان

مفاعیلن مفاعیلن فعولن

دوتمشدر • سرم چون زلف او سودا گرفتست • باشم آنک زلفی کبی سودا دوتمشدر
مراد بودر که تمکی قلبنه که غم حج ککه سودای عشق الهی آنک باشنه کلور • لب چون آتشش
آب حیاتست • آنک آتش کبی لبی اب حیاتدر • ز آتش آتشی بر پا گرفتست • آنک صو یندن
بر آتش بزدی • دوتمشدر مراد لبدن کلامدر لاجرم کلام الله آتش کبی متأثر در وآب
حیاتدر که موت حقیقی کلمکدن حافظدر لاجرم اول آب حیاتدن بزده آتش شوق دوتمشدر
رباعی سبع چون بردی ام الحمد لله • جو شکر خوردی ام الحمد لله • عجب آبیست چون آتش بسوزد
کو آخت افسرده ام الحمد لله • همای همتم عمر یست کزجان • بنم همتم هماسی بر عمر یعنی بر مدت
درکه جاندن • هوای آن قد بالا گرفتست • اول قد اعلی هواسی دوتمشدر مراد بودرکم
• علو الهمة من الایمان • حسبجه اول حضرت والایه وصول همت کرکت بیت هوای وصل
قدرش میکند دل درویش • اگرچه پایه او بست همتش عالیست • شدم عاشق به بالای
بلندش • عاشق اولدم آنک بوجه قدینه • که کار عاشقان بالا گرفتست • که عاشقلرک
کاری بوجه دوتمشدر یعنی ترقی اتمشدر مراد بودرکه • المرء یطیر بهمته • موجبنجه عاشق و
وطالب اولان ترقی وارتفاعده اولور بیت بقدر الکد تکتسب المعالی • ومن طلب العلی
سهر اللیالی • چو ما در سایه الطاف اوییم • چون بز آنک لطفلری کولکه سنده یوز
• چرا او سایه از ما وا گرفتست • نیچون اول کولکیی بزدن کیرو دوتمشدر مراد نیچون اول
کولکیی بزدن کیرو دوته یعنی کیرو دوتمز دریغ اتمز دیمکدر • نسیم صبح عنبر بو ست
امروز • صبا بیلی عنبر قوقولو در بکون • مگر یارم ره صحرا گرفتست • مگر یارم صحرا یولنی
دوتمشدر مراد فضل سحرن بکون غالب اولدن مگر فیض عام وکرم تام اولمشدر دیمکدر
بیت فیض عامش نگران شاهد گل خرده مگیر • که درین باغ چرا بر ورش حسن کردند
• ز دریای دو چشمم گوهر اشک • اکه کوزم دکزندن کوز یاشی کوهرنی • جهانی در لولوی
لالا گرفتست • جهانی لولوی بی نظیر دوتمشدر یعنی جهانی بی مثل انجو ایله مزین اتمشدر
اتمشدر مراد بودرکه کوز یاشی عالم الهی زینتی در واکا بونده لولوی
لالا رغبتی در بیت اشکم بهائل دیو سوزمه قیوکدن سروراه • بر تیمدر بهر بر
شهدانه چون در یتیم • حدیث حافظا ای سرو و صنوبر • حافظک سوزی ای
سرو و جام اغاجی • چو وصف قد او بالا گرفتست • آنک قامتی وصفی کبی ترقی دوتمشدر
مراد بودرکه کلامک علوی مدلولنک علوی اعتباریله در چون حافظ آنک قدینی
وصف ایدر یعنی سبحان ربی الاعلی دیو ب علوده ذکر ایدر آنجلین بونک سوزی
دخی ترقی اتمشدر بیت چون قلم لوحه وصف رنگ ایلر کوزلم • نه عجب کون کبی مشهور
اولورسه غزلم ولد ایضا میرمن خوش میروی کاندر سرا پا میرمت • بنم بکم خوش
کیدرسی باشدن ایاغه اولورم سکا و هبا کلم • ترک من خوش میخرامی پیش بالا
میرمت • بنم محبوبم خوش صالنورسی قدک اوکنده اولورم مراد جریان قضایه رضا
ویرب بهرنه واقع اولورسه انده محبوب بلمکدر • گفته بودی که بمیری پیشم ای عجیل
حبیبت • دیمش ایدک که اولورسی اوکومده • بوتعجیل ندر • خوش تقاضا میکنی پیش
تقاضا میرمت • خوش تقاضا ایدرسی تقاضا اوکنده یعنی تقاضادن اوکدم اولورم
سکا مراد کل نفس ذائقة الموت • حسبنجه موتدن خبر ویردک لاجرم ارادتک
موته منعلق المنس چونکه موتم مراد کدر استعجال ایدب عزرائیل کلمزدن اول جبادر
آنک استرن مقصود • موتوا قبل ان تموتوا • موجبنجه موت اختیاریله اولمکدر
• عاشق و مهجور و مخمورم بت ساقی کجاست • عاشق و دوری و مخموری ساقی دلبر
قنده در • کو خرامان شو که پیش قد رعنا میرمت • دی صالن که قد رعنا اوکنده
اولورم سکا مراد شیخ ومرشدک رفتار وروشی مقتضاسنجه افنای نفس اتمکدر
نظم خونش را گشت شاهی در عتاب • دید آن شب صوفئی او را بخواب • در
بهشت عدن خندان می گذشت • گاه شادان گاه خرامان می گذشت • صوفیش

گفتار تو این منزلت • کی میسر شد بگو خوش علتست • گفت چون خوانم روان شد
برزمی • میگذشت آنجا حبیب اعجمی • در زمان از زیر چشم آن پیر رام • کرد در من طرفة العین
نگاه • این همه تشریف وصد چندین دگر • یافتم از عزت آن یک نظر • انکه عمری رفت با پیام
از هجران او • اول کسه که بر عمر کنز خسته بی آنک هجر اندری • کو نگاهی کن که پیش چشم
شهلا میرمت • ولی بر نظر قل که چشم اوکنده اولورم سکا مراد عین شیخدن نظر طلبید
یا عین الله ناظرة الینا • حکمیجه عین الهی نظری ایله تسلیم اولمقدر • گفته لعل لبم هم درد
بخشد هم دوا • دیمش سن بنم لعل لبم هم بغلر هم دوا • گاه پیش درد وگه پیش
مداوا میرمت • گاه دردا وکنده گاه دوا اوکنده اولورم سکا مراد اولکلامک بعضی وعید
بعضی وعد اولوب گاه رهبتدن گاه رغبتدن هلاک اولدوغن بیاندر رباعی چون
مگس آلوده ای جای صاف • کی رسی سیمرغ را در کوه قاف • غم مخور چون تا شب
آید پیش او • صد فتوحت پیش آید بی خلاف • خوش خرامان میروی چشم بد از روی تو
دور • خوش حالتی کیدرسن یرمز سنک یوزکدن اراق • دارم اندر سر خیال آنکه
در پا میرمت • با شعرها اول خیال وار در که سنک ایاغکده اولم مراد خدمت شیخده
ختم اولمق دلکدر • گرچه جای حافظ اندر خلوت وصل تو نیست • اگرچه حافظک
یری سنک وصلک خلوتنده دکلدر • ای همه جای تو خوش پیش همه جا میرمت •
ای محبوب سنک وکلی یرک خوش در وکلی یرا وکنده اولورم سکا مراد شیخه خطابدر که
خلوته گیرب اربعین چلکه قادر دکلم اما سنک همتنک هر یرده واصل اولورسنک
هر یرده هلاک اولکم بیت گفت شیخ چون با بیدنیست • هرکه دل بندد گرو دل زنده نیست
وله ایضا مدتی شد کاتش سودای تو در جان ماست • هر مدت اولدی که سنک
سوداک آتشی بزم جانمزده در • زان تمنا ما که دایم در دل ویران ماست • اول
تمنا کردن که دایم بزم ویران کوکلمزده در مراد بو در که دلده وصول الی الله رجاسی سببی

سببی ایله جانده آتشی سودا وار در بیت هرگز هوای وصل تو از جان ما نرفت
سودای سلطنت ز سر این گدا نرفت • مردم چشمم بخوناب جگر غرقند از آن •
بنم گوزم بکلری جگرک قانلو صوینه غرقلر در آنوکیچون • چشمه خورشید رخش در سینه
نالان ماست • انک یکانی کونشک چشمه سی بزم اکیلنجی سینه مزده در مراد بو در که [illegible]
فان ایلجنده افتاب تابنده لعل اولور بزم مردم چشممزده دخی لعل اولمق اسبابی مهیا
اولمشدر ولعل حصولنه خوناب جگره استغراق گرک نیتکیم دیر بیت گویند سنگ لعل
شود در مقام صبر • آری شود ولیک بخون جگر شود • لاجرم مردم چشم لعل گرانمایه اولوب
و وصول حق ایچون سرمایه اولمغه خون جگره غرق گرک بیت دی گردم از آن غمزه نگاه [illegible]
لب اوگفت • دارم هوس نوش مرنج از الم نیش • آب حیوان قطره ز باران لعل انجو
شکرست • آب حیوان بر قطره در اول شکر کبی لعلدن • قرص خور عکسی ز روی آن قمر
تابان ماست • کنشی چوریک بر عکسدر بزم اول ماه تابانمز یوزندن مراد بو در که آب
حیات بر قطره در کلام الهیدن زیرا اول حیات اشباحه سبب اولور بو حیات ارواحه
سبب اولور و قرص خورشید بو دکلو جثه وعظیمه سی ایله ونور محض اولمسی ایله وجه
باقینک عکسیدر • تا نفخت فیه من روحی شنیدم شد یقین • یعنی تا که فاذا سویته
ونفخت فیه آیتین اشتدم یقین اولدی • بر من این معنی که ما زان وی و او زان ماست
بکا بو معنی که بز آنکوز اول بزم در مراد بو در که حق تعالی کلیه و یدی قیجن کم بنی آدمی
تمام ایدم واکار وحمدن او فورم یسی بو ندی انکلنور که روح انسان نفخه رحمن [illegible]
اولیه بو معنی معلوم اولدیکه بز آنک واول بزم در • هر دلی را اطلاع نیست بر اسرار
عشق • هر بر کوکلک اطلاعی یوقدر اسرار عشقه • محرم این سر معنی دار علوی جان ماست
بو معنی دار سترک محرمی بزم علوی جانمزدر مراد بو در که اسرار الهیه یه وقوفه قلب
فارغ وجان علوی گرک زیرا سفلیاته مشغول اولان بو سردن خبردار اولیمز بیت

کر همی خواهی که سر عشق را واقف شوی • دیده دل را ز جمله ما سوی اول بپوش •
چند کویی ای فقیه از شرح دین خاموش باش • نیجه سویلرسن ای واعظ دین شرحنی
ساکت اول • دین ما در هر دو عالم صحبت جانان ماست • بزم دینمز اکه عالمده جانانمز
مصاحبتیدر مراد بودر که طریقت اهلنک دینی ترک دنیا و ترک عقبی ایدوب صحبت مولیه
اختیار ایتمکدر دنیاده طاعت و مناجات ایله آخرتده مشاهده جمال ذات ایله بیت ما را
بجمال و جنت و نعمت چه حاجتست • مقصود ما بهر دو جهان جوی لقای تست • حافظا تا روز
آخر شکر این نعمت گزار • ای حافظ آخر کوننه دک بو نعمتک شکرینی ادا قیل • کاین صنم از روز
اول مونس مهمان ماست • که اول صنم اول کوندن بزم مونس مهمانمزدر مراد صنمدن
معبود حقیقیدر اولکه جان و دله مونس و قونوق اوله بوندن اعظم نعمت اولمز لاجرم انی کیجه
آخر عمره دک شکر لازمدر ولله ایضا خیال روی تو در هر طریق همره ماست • سنک یوزنک
خیالی هر یولده بزم یولداشمزدر • نسیم بوی تو پیوند جان آکه ماست • سنک قوقک نسیمی بزم
جان آکاهمزک اتصالی و سبب ارتباطیدر مراد بودر که هر نه طریقه کیتسک • فاینما تولوا
فثم وجه الله • حسبنجه وجه حق خیالی بزم رفیقمزدر و حضرت حق طرفندن فتوح سبب
اتصالمزدر بیت رهبر اولان راهی اول بر نوی ز ره در بزه • بند ایدن زنجیر زلفه
آندن اول بوذر بزه • برغم مدعیان که منع عشق کنند • شول مدعیلر رغمنه که عشقدن منع
ایدرلر • جمال چهره تو حجت موجه ماست • سنک یوزک حسنی بزم موجه حجتمزدر مراد
بودر که انلر که عشقدن منع ایدرلر وجه فانی محبتندن منع ایدرلرسه منعلری متوجه
دلیلمز حجتمز مقرردر اما • کل شیء هالک الا وجهه • موجبنجه وجه الله محبتندن
منع ایدرلرسه منعلری مندفعدر که وجه باقی بزم حجت موجهمزدر بیت غنچهای کز لب
رنکی تو دم • عشق نبود عاقبت ننکی بود • ببین که چاه زنخدان تو چه میکوید • نظر قیل که
سنک چاه زنخدانک نه دیر • هزار یوسف مصری فتاده در چه ماست • بنک یوسف مصری

فاعلاتن فعلاتن
فاعلاتن فعلن

مصری بزم قیومزده دوشمشلردر مراد بودر که جمال جمیل الهی بر درجه اجملدر که غایتده
احسن و املحدر اولنلر آنک اهلا که و مبتلاسیدرلر بیت آه عجب نیست که عاجب شود زتو دست
صاحب ریشی • عجب اینست که عشاق تو محبوبانند • اکر بزلف دراز تو دست ما نرسد
اکر سنک اوزون زلفکه بزم الیمز ارمزسه • کناه بخت پریشان و دست کوته ماست •
بزم پریشان بختمزک و قصه الیمزک کناهیدر مراد غیب هویتنه اطلاعمز اولمیوب بزم قصور
استعدادمزدندر دیکدر بیت دلدار نبود در رخ خوبش زکس اما • ای وای که ما طاقت
دیدار نداریم • بحاجب در خلوت سرای خاص بکو • خلوت سرای خاص قپوجیسنه دیکل
• فلان زکوشه نشینان خاک درکه ماست • فلان بزم درکاهمز طپراغنک کوشه نشینلرندندر
در بو بیت حرمهوندر • بصورت از نظر ما اکرچه محجوبست • صورتده بزم نظرمزدن اکرچه
ممنوعدر • همیشه در نظر خاطر مرفه ماست • دایم بزم آسوده خاطرمزک نظرنده در مراد
بودر که سالک مدت مدیده درکاه حقده ملازمتده اولا حضرت فتاح اکا فتح باب
و رفع حجاب ایتمک ایچون تفرج ایدوب ملک رحمت و فرشته رحمت موکله امر طلب ایتمک
کرکدر انی کیجوری دیر • اکر بسائلی حافظ دری زند بکشای • اکر دلنجیلک ایله حافظ قپو
قاقرسه آچ • که سالهاست که مشتاق روی چون مه ماست • که نیجه ییللردر که بزم آی
کبی یوزمزه مشتاقدر بکولنطنک حقولیندر واقع اولان مصراع ثانی و بو اکی بیت مضمونیدر
ولله ایضا کر ز دست زلف مشکینت خطایی رفت رفت • اکر زلف مشکینک الندن بر خطا
کتدی ایسه کتدی یعنی مضی ما مضی • حسبنجه اولان اولدی کیدن کتدی • ور ز هندوی شما
بر ما جفایی رفت رفت • اکر سنک هندوکزدن بزه بر جفا کتدی ایسه کتدی مراد زلف
مشکینندن یا غیب هویت یا عین وحدتدر که اندن روایح طیبه مشام ارواحه وصول
بولور و انک خطاسی بزه استعداد کاملدن اکین فیض و حصوله درو هندودن مراد
ظلمت تستردر و انک جفاسی فیض وکشفک ظهور و انجلادن صکره انقباض و خفاسیدر

فاعلاتن
فاعلات

برق عشق از خرمن پشمینه پوشی سوخت سوخت • عشق شمشکی اکر بیوک بیچینک
خرمنی یاتدی ایسه یاقدی • جور شاه کامران کر بر کدایی رفت رفت • مراد سوز عشقدن بیک
جوری اکر بر کدا اوزرینه کتدی ایسه کتدی مراد بودر که غلبهٔ عشق صوفیلکی وارلغی افنا
ایدرسه رضا ویرمک کرک زیرا عشق بربادشاه کامراندر وصوفی بر کدادر ناتواندر پس
حکم وتصرف انکدر واندن عین الم ارمینجه عالم وصل اولمز بیت در نامهٔ سعادت
خود دردمند عشق • بی داغ محنتی رقم دولتی نیافت • بعض نسخه‌ده خرمن یرینه خرقه واقع
اولمش مراد اندن خرقهٔ ریا اولمق کرک اکرچه ظاهرا جوردر اما فی الحقیقه کرمدر بیت
پشمینه پوش خرقهٔ سالوس با تشوخت • از جامه خانهٔ کرمت خلعتی نیافت • کردیکی
از غمزهٔ دلدار باری برد برد • اکر بر کوکل غمزهٔ دلداردن بر یوک کوتوردی ایسه کوتوردی
• درمیان جان وجانان ماجرا رفت رفت • جان وجانان اورتسنده بر ماجری کتدی ایسه
کتدی مراد بودر که دلداردن قهر صورت معنویه‌در نیتکم علی رضی الله عنه دیمش •
سبحان من اتسعت نعمته لاعدائه فی سعة رحمته وسبحان من اشتدت رحمته لاو
لیائه فی شدة نقمته • بیت ما راز درد عشق تو باکس حدیث نیست • ایم بسنی یار کفته بشنود
ماجرای یار • از سخن چینان ملامتها پدید آمد ولی • طعن ایدیجیلردن ملامتلر ظاهر اولور ولیکن
• کو میان همنشینان ناسزا رفت رفت • اکر مصاحبلر اورتسنده لایق اولمیان کتدی ایسه
کتدی مراد بودر که طعنه‌جیلر وغمازلر کرک غاد وتطعین وملامتدر اوله عجب دکلدر زیرا یاران
اورتسنده ناسزا واقع اولمغله اکادخی تحمل کرکدر بیت جکرایل محنتی دشمنلرندن بنم
هب جکدکم یاران الندن • در طریقت رنجش خاطر نباشد می بیار • طریقتده خاطر انجمک
اولمز شراب کتور • هر کدورت را که بینی چون صفایی رفت رفت • هر کدورت که کورسن
چون صفای خاطر کتدی یعنی اولدی اول کدورت دخی کتدی مراد بودر که خاطرده رنجیدلک
واقع اولسه عشق الهی دفع ایلک کرک • عشق بازی را تحمل بایدای دل پایدار • عشق بازلغه تحمل

تحمل کرکدر ای کوکل محکم وثابت قدم اول • کر ملالی بود بود ور جفایی رفت رفت • اکر
بر ملال ایدرسه ایدی واکر بر جفا کتدی ایسه کتدی مراد بودر که عشق باز اولان جفاکش
واهل صبر کرک که ملال وجفا باقی اولمیوب کچوب کتدکدن صکره فلان ایدی دیرکه ایدی
کچمش نسنه‌ده استعمال اولنور وکتمش نسنه‌ده کتدی دیرلر بیت کر در بلا فتاده‌ای
دل مشو ملال • چندین بلا کذشته واین نیز بکذرد • عیب حافظ کو مکن واعظ که رفت از خانقاه
کای فقیه عیبنی دیمه ای واعظ که کتدی خانقاهدن دیو • پای آزاده چه بندید اگر از
بجای رفت رفت • آزاد کرک اباغنی باغلمزلر اکر بر یره کتدی ایسه کتدی مراد بودر که آزاده
اولان بر قید ایله مقید اولمیوب مطلق العنان اولور وهر یرده طالب جانان اولور
بیت چراغ عالم علوی فراهم روزنه آید • تو اندر صومعه دیدی وما در کنج میخانه •
وله ایضا هر آن خجسته نظر کز پی سعادت رفت • هر اول مبارک نظرلو که سعادت ارد نجه
کتدی • بکنج میکده وخانهٔ ارادت رفت • میخانه بوجاغنه وارادت دینه کتدی مراد
بودر که مبارک نظرلو اولان که طالب سعادت اولا فاتحا طرفنه ومریدلک اونه کیدر
بیت تو که با مردم کوته نظر در چاه کنعانی • بمصر آ تا که خوش بینی جمال یوسف رعنا •
بر طلل نیم منی کشف کرد سالک راه • هر بار یرم بطمان طلو ایله کشف ایلدی سالک راه اولان
• رموز غیب که در عالم شهادت رفت • غیب رمزلری که عالم شهادتده کتدی یعنی واقع اولدی
مراد بودر که کثرت عبادت بدن کیفیت عشق الهی ایله زیاده منکشف اولان صاحب
کشف اولورا اسرار غیبی عالم مشاهده‌ده کشاف دلور • بیا ومعرفت از من بشنو که در
سخنم • کل ومعرفتی بندن ایشت که بنم سوزمده • ز فیض روح قدس نکته استفادت
رفت • روح قدس یعنی جبرائیل م فیضندن نکته استفاده‌سی واقع اولدی مراد بودر که ان روح
القدس نفث فی روعی لن تموت نفس حتی تستوفی رزقها حسبه • والالهام الولی کوحی
النبی • موجبنجه کلامنده جبرائیل م فیضندن استفاده اولنمش نکته واردر • مجوز طالع مولود

رفت

مى بخور زنوى • استمه بنم طالع مولود مدن زنزلكدن غيرى • كه اين معامله با كوكب ولادت
كه بو رندلك معامله سى ولادت يلدوزى ايله واقع اولدى . بو بيتك معناسى شرحنده تفصيل
بودركه كيجه وكوندزكه يكرمى دورت ساعتدر هر ساعت كواكب سبعه دن سياره دن متعلقدر
هر مولودكه بر ساعتده طوغار اول ساعتك كوكبى كه اكا كوكب ولادت ديرلر مقتضاسنجه
نتيجه سى مولودده اولحال ظهور ايدر مثلا بر ساعتك كوكبى زهره يلدوزى اولسه اول ساعتده
طوغان ولد اهل عيش وعشرت وصاحب ذوق وحالت ومائل ساز وصحبت ورند وظريف
طبيعت اولور وبر ساعتك كوكبى مشترى يلدوزى اولسه اول ساعتده طوغان ولد اهل صلاح
وصاحب فلاح ومائل زهد وتقوى وقابل فيض وهدى اولور پس مراد ظاهر بو رندن بودركه
بنم كوكب ولادتم رندلك يعنى فسق وصحبت اقتضا ايدرلر طالع مولودكنا گنجينه بولنماجع
بودر ومراد تحقيقى بو زندن بودركه بنم كوكب ولادتم رندلك يعنى اعمالمه ناظر اولميوب
اخلاص عبادت اقتضا ايدر لاجرم طالع مولودكنا بنده بولنماجع بودر • زباغرا دير بيت
ذكر برآمده • صباحدن تحرك الى ايله وبر غيرى واسطه ايله جبنه كلدكن • وظيفه دى دو ب
مكر زيادت رفت • دون كيجه كه شراب وظيفه سى مكر خاطر كدن كيدن مراد بودركه تهجيد
سالك وقتنده ادا اولنميوب فوت اولدكن قضا ايدر كبى وقت آخرده قضا اولنمق
كرك لاجرم دردشبانه فوت اوليجق صباحده آنى قضا ايتمك كرك رباعى ساقى اثر صبح
اينك پيداست • كوساغر وآن باده دوشينه كجاست • برخيزكه بسا ز لخواهى خفتن
بنشين بمراد دل كه خواهى برخاست • مكر بمعجزه كوش طبيب عيسى دم • مكر معجزه به دوريشه
طبيب عيسى نفس • جراكه كار من خسته از عبادت رفت • نيجون كه بن خسته اينمى عبادتدن
كتدى يعنى اول دايره دن كتدى كه قلوب كورمك ايله علاج پذير اولا مراد بودركه كثرتده
ستيلا تدن مرض قلبم بجيد در شيخ كامل بكا علاج دعايى ودرمان ضوابط اسمك كرك • هزار
شكر كه حافظ زكنج ميكده دوش • بيك شكر كه حافظ منى بو جامعدن دون كيجه • بكنج زاويه

زاويه ده طاعت وعبادت رفت • طاعت وعبادت تكيه سى بوجانبنه كتدى مراد بوندن تنبيه
دركه ضلالدن هدايته كلكى شكر وافرانك كرك بيت جو حكم نغيرات جهان سلطنتى
نيست • المنة لله كه مرا عاريتى نيست وله ايضا شربتى از لب لعلش نچشيدم وبرفت •
بر شربت آنك لعل لبندن طاتمدق كتدى • روى مه پيكر او سير نديديم وبرفت • آنك آى
يوزلو دو نيجه كورمدك كتدى مراد بوندن مسافر كلمى واعظ وشيخدركه آنك وعظ نصيحتندن
منتفع اولنمدن وشاهده سى ايله شرف وافر حاصل قلنمدن كيمى مريد وطالب اولنلر آنك فرقتندن
تحزن ايده انوكيجون دير • كوئيا از صحبت ما نيك بتنگ آمده بود • كانه بزم صحبت وصحبتمزدن
محكم طارلغه كلمش ايدى • بار بربست وبگردش نرسيديم وبرفت • يوك بغلدى وآنك توزنه
ايرشمدك كتدى مراد بوندن مع العفو وشاء وجه الاستعمال كندوكى بياندر پس كه ما فاتحه
وحرز يمانى خوانديم • بز نيجه فاتحه وحمايلى يمنى اوقيدق • وز پيش سوره اخلاص دميديم وبرفت
اردنجه سوره اخلاص اوتوردق كتدى مراد بوندن تنبيه دراكه مريد وطالب وعاشق
ومحب شيخ ومطلوب ودوست ومحبوب عقبنجه فاتحه ودعا اوقيوب اوفورمك كرك • عشوه
مى داد كه از كوى ارادت نروم • شيوه ايدرايدى كه ارادت محله سندن كتمزم يعنى مريدلر
محله سنده كتمزم ومريدلرى ترك ايتمزم • ديده آخر كه چنان عشوه خريديم وبرفت • كوردك آخر كه
آنك كبى شيوه ده الوق والدندق كتدى مراد بودركه اول كتمزم ديدى بزدخى استفاضه ده اهمال
ايدرك اول عوم رغبت فهم ايدوب بهجرت ايتدى • كفت از خود ببرم هر كه وصالم طلبد • ديدى كه
كندودن كسرم هر كه وصالم طلب ايدر • ما با ميد وى از خويش بريديم وبرفت • بز آنك
اميدى ايله كندودن كسلدك كتدى مراد بودركه وصلت يار ووصل شيخ استينن نفسدن
كسلمك كرك بز تحصيل استعداد ايلدك طلب فيض ايدجك وقتده كتدى كويا صبا ترتيب
تقصير ايلدك دير بيت من زدست تو خويشتن بكشيم • تا دو دستت بخون نيالاى •
شد چمان در چمن حسن لطافت ليكن • لفظ چمان مبالغه اسم فاعلدر چميدن لفظندن

بتنده

یعنی مبالغه ایله صالنجی اولدی حسن ولطافت چمننده اما • درگلستان وصالش نچمیدیم و برفت
آنک وصالی گلستاننده صالنمدن گتدی مراد بودرکه اول شیخ کمال بولمش و تقرب حاصل
قلمش و تکمیل مرتبه سنه وارمش اینکن مراتبنده بز فیض تحصیل ایده مدک گتدی بیت با تو
همه کار ما مهیا است • بی تو هیچ حاصل من • همچو حافظ همه شب ناله و زاری کردیم • حافظ
گبی دوکلی گیجه ناله و زارلق قلدق • کای دریغا بوصالش نرسیدیم و برفت • که ای حیف
و دریغ آنک وصالنه ارمدک گتدی مراد بوبنده تنبیه در اگاکه اهل صلاح و ارباب فلاح
فرقتی وعدم وصلتی ایچون وحضرت حق فراقی ایچون فریاد و زاری اتمک لازمدر که مصیبت
عظمی بودرکه بیت آذر و صد هزار زخم انتزاع تو • کاش مرده گشته بودمی پیش از فراق تو
وله ایضا دردا که یار در غم و دردم بماند و رفت • درده ندا ایدب زیاده ضجرت گوستروب
دیر درد او دریغا که یار بنی درد غمزه قودی وگتدی • مارا چو دود بر سر آتش نشاند و رفت
بزی توتون گبی اوداوزره دکوب وگتدی مراد بوبنده غزل سابق گبی شیخ و مرشد فراقی
ایچون تحزندر • مخمور باده طرب انگیز عشق را • عشقک سننلک قویا زنجی شرابنک مخمورنه
جامی نداد و زهر کرایه چشاند و رفت • بر قدح ویرمدی کدالق زهرنه طاتدردی وگتدی
مراد بودرکه عشق الهی که منفردر سالک مبتدی که آنک مخموریدر شیخ نقردن که نفس
انسانه زهر گبی تلخ گلور بر پاره طاتدروب عشق الهی تورجن ایچوردیوب خمار بیمارلکدی
گچوردیوب کتدی وگتدی شکایتدر • چون صید او شدم من مجروح خسته را • چون آنک صیدی
اولدم بنی مجروح خسته • در بحر غم بماند و جنیبت براند و رفت • غم دکزنده قودی
و یدک سوردی گتدی مراد مرید اولدم اما بنی بحر حیرتده قویوب رفیق جفا رنه ایله گتدی
دیو حکایتدر • گفتم مکر بحیله بقیدش درآورم • دیدم یعنی کندمه مکر حیله ایله قیده گتورم
که • از من رمید و توسن تختم رماند و رفت • بنده اورکدی و تختم کوره سی اورکوتدر
وگتدی مراد ارادت گوستروب شیخی اولمق استدم اما بکا نشکار اولمیوب گوکنورت ایدب

مستفعلن مستفعلن فاعلات

ایدب تحتمک آتنی بر بنده قالدوروب اورکدب گیدب • ده دردم دبر بستر ردی •
خون دلم چو در دل من جای تنگ یافت • گوکلک قانی چون گوکلده یری طار بولدی •
گلگون زراه دیده بصحرا دواند و رفت • گلرنک آتی صحرایه یلدردی وگتدی مراد گوزندن
قانلو یاش آقدوغنی بیاندر • چون بنده را سعادت خدمت نداد دوست • چون قوله
سعادت خدمت ویرمدی دوست • بوسید آستانه و خدمت رساند و رفت • اوبدی
اشکی خدمت ایرشدردی وگتدی مراد بودرکه مرید خدمته قبول اولنمیه کندوبه ادب
اولدرکه آستانه یوز سوروب حضرت شیخه سلام ایرشدروب گیده • گل در حجاب بود که
مرغ سحرگهی • گل حجابده ایدی که بلبل • آمد بباغ حافظ و فریاد خواند و رفت • گلدی
حافظک باغنه فریاد اوقودی وگتدی مراد گلدن کشفدر و بلبلدن مراد عقل معاددرکه
طالب کشف و فیضدر و باغ حافظدن مراد قلبیدر چون گلدی کشفی مستتر بولدی فریاد
و فغان قلدی وگتدی وله ایضا کس نیست که افتاده آن زلف دوتا نیست • کمه یوقدرکه
اول اکی قات زلفه دشمش اوله مراد زلفدن غیب هویتدر دوتا اولدوغی فهم اتمسی
مشکل اولدوغیدرکه آسان نلوح ایله آچلمز لاجرم هرکسه اکا طالبدرکه هیچ کسه یوقدرکه
حقی استمیه اما مانع چوقدر انوکیچون دیر • در رهگذری کیست که دامی ز بلا نیست • کیمک اوغراغی
واردرکه براغی یوقدر مراد بودرکه هرکسه که بر طریقه سلوک ایدب حقه طالب اولور
اکا وصول ایچون مانع بولنور لاجرم بر مرشده حاجت واردرکه مرآت حق اولا انوکیچون
دیر • روی تو مگر آینه نور الهی نیست • سنک یوزک مگر آینه نور الهیدر خطاب
مرشده در • حقا که چنین است در بن روی و ریا نیست • فی الواقع بویله در بو سوزده یوز
سویلمک و ریا ایله دیمک دکلدر مراد بودرکه مرشد طریقت و شیخ حقیقت وجه هدایت
نور الهی آینه سیدرکه حق انک یوزنده گورنور • زاهد ده هدم تو به زروی تو زهی روی
زاهد بکا توبه ویر سنک یوزکدن زهی یوز • بیجش ز خدا شرم و زروی تو حیا نیست

مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

گذر

هیچ آنکی اتقدی او تنمسی و سنک یوزکرده حیاسی یوقدر مراد بودرکه زاهد خشک
کندو رای ایله عبادت ایدر بکا دخی شیخی نیلرسن دیو توبه ویرب نصیحت ایدر وصول
الی الله مرشد سز اولمادوغن بلمز اللهدن اوتنمز و مرشدک وجود وجیهندن استحیا اتمز • ای شیخ
سحر گریه بحال من وخود کن • ای شیخ سحرده بنم حالمه وکندو حالوکه اغله • کین سوز نهانه نه
نز اهست بجا نیست • بو کزلو حرارت سکا یوق ایسه بزه یوق دکلدر مراد بودرکه شمعک
ظاهری حرارتی وار نهانی یوق آنک ایچون اغلمق کرک بزم نهانی حرارتمز وار بزه رحم ایدوب
اغلمق کرک • الله شهید وکفی بالله شهیدا • الله شاهددر روکا فیدر شاهد اولمق جهتنده
• کیس گریه کم از ریزش خون شهدا نیست • بو اغلمق شهیدلرک قانی دوکلمکدن اشک
دکلدر • نرکس طلبت شیوه چشم تو زهی چشم • نرکس سنک کوزک شیوه سنی استر
زهی کوز • مسکین خبرش از سرو در دیده حیا نیست • مسکین نرکسک عقلی یوق باشنده
واوتنمق یوق کوزنده مراد بودرکه طریقتده نرکس کبی بی بصر اولان شیخ بصیر شیوه سنی وتصرفنی
استر بو کندونک عقلسزلغندن وبی بصرلغندندر لاجرم بی عقل وبی بصر اولانی ترک ایدوب
عاقل وبصیر اولان مرشددن استعدادک مقدارنجه فیض طلب اتمک کرک • از بهر خدا زلف
مپیرای که مارا • اللهیچون زلفکی بزمه که بزه • شب نیست که صد عربده با باد صبا نیست
کیجه یوقدرکه یوز جنک باد صبا ایله یوقدر مراد بودرکه شیخه خطاب ایدوب دیر بزم استعدادمز
کامل اولمدن غیب هویت وصفین اتمکه شوقمز زیاده اولوب فیضان الهی ایله جنک ایدوب
اندن قیقو کتوردیو طلبمز غالب اولور • دی می شد وگفتم صنما عهد بجای آر • دون کیدر ایدی
دیدم ای صنم عهدی یرینه کتور • گفتا غلط خواجه دریں عهد وفا نیست • دیدی غلطه منسوب
سن یا غلط حسن که بو زمانده وفا یوقدر یا بو عهدده وفا یوقدر مراد بوندن مرشد
ایله معاهده وآنک جوابنی تذکردر • چون چشم تو دل می برد از گوشه نشینان •
چون سنک کوزک کوکل آلور کوشه نشینلردن • دنبال تو بودن گنه از جانب ما نیست •
سنک

سنک اردنجه اولمق کناهی بزم جانبمزدن دکلدر مراد بودرکه نظر شیخ چون کوشه
نشین اولان صوفیلرک کوکلن آلور ضروری جذبه سی ایله آنک اردنجه کیدرلر بو بزلره
کناه عد اولنمز • بیت • بخود ره نیست در کوی تو مشتاقان شیدا را • خم زلفت بقلاب
محبت می کشد مارا • باز آی که بی روی تو ای شمع دلفروز • کر وکل که سنک یوزک سزن ای
ای کوکل نور لندرجی شمع • در بزم حریفان اثر نور صفا نیست • مصاحبلر صحبتنده
نور وصفا اثری یوقدر • کر پیر مغان مرشد ما شد چه تفاوت • اکر پیر مغان بنم مرشدم
اولدی ایسه نه تفاوت وار یعنی تفاوت یوقدر زیرا • در هیچ سری نیست که سری ز خدا نیست
هیچ بر باش یوقدر که آنده اللهدن بر راز یوقدر یعنی هر سرده اللهدن بر سر واردر مراد بونده
پیر مغاندن شول شیخدر که آنده حرارت اولا علم وفضلی یوق ایسه دخی لاجرم آنک ایله شیخ
فاضل اولمشنده تفاوت یوقدر زیرا هر سرده بر سر حق واردر • بیت • از عرش تا بفرش اکر بنکری بعقل •
در هیچ ذره نیست که سری عجیب نیست • یعنی بر خورشید که منی چشمه نورم • وبشی سنی کونشی
تشنه بن چشمه نوردن • واندر بزرگان که سزاوار شها نیست • بلور لر اولولر که شها لایق دکلدر
مراد بودرکه نور الهی بی شمس شها دیدکلری کوچک یلدز قدر دکلدر • تیمار غریبان اثر ذکر جمیل است •
غریبلره تیمار ذکر جمیل اثریدر • جانا مکر این قاعده در شهر شما نیست • ای دلبر بو قانون مکر سزک
شهر کوزده یوقدر مراد غریبلره احسان والتفات اولمدوغنه شکایتدر • شعر • لم یبق فی الدنیا
کریم یرتجی • منه النوال ولا ملیح یمنح • عاشق چه کند کر نخورد تیر ملامت • عاشق نیلسون
بیمیوب ملامت اوقنی • با هیچ دلاور سپر تیر قضا نیست • هیچ بهادر ایله تیر قضا قالقانی یوقدر
مراد بودرکه حق تعالینک قضاسی تیری البتته اثر ایدر آنی منع ودفع ایدر قلقان یوقدر • در
صومعه زاهد ودر خلوت عابد • زاهدک صومعه سنده وعابدک خلوتنده • جز گوشه ابروی
تو محراب دعا نیست • سنک قاشنک کوشه سندن غیری محراب دعا یوقدر مراد ابرودن رمز
الهی وبرزخ خفی در لاجرم زاهد خشک اولان صومعه سنده وصوفی عاشق خلوتخانه سنده

الا محراب دعا ایدیوب اکا متوجه لردر • ای چنک فرو برده بخون دل حافظ •
ای نیجه سسی طالدرشن که حافظک یورکی قاننه • فکرت مکر از غیرت قرآنیست • فکرک مکر
الله تعالی قرآننه غیرتندن یوقدر مراد بودر که حافظک قلبی محل قرآندر آنک قاننه نیجه طالدرب
الا اوریکه قرآن غیرتندن غافل اولموخ کرک • وله ایضا • روشنی از پرتو رویت نظری نیست
که نیست • سنک قپنک طپراغی منتی آنکا وزریم یوزک پرتوندن روشن بر نظر یوقدر که
یوقدر یعنی سنک یوزک پرتوندن روشن دکل بر نظر یوقدر • منت خاک درت بر بصری
نیست که نیست • سنک قپنک طپراغی منتی بر بصر اوزرنه یوقدر که یوقدر یعنی بر بصر یوقدر که
سنک قپنک طپراغی منتی آنکا اوزرینه اولمیه مراد بوندن حضرت حق هر نظره نور ردم عینه
کحل جلا ویردکنک شکر اتمکه ارشاددر • ناظر روی تو صاحب نظرانند آری • سنک یوزک
ناظری اولانلر صاحب نظرلردر بلی • سر گیسوی تو در هیچ سری نیست که نیست • سنک زلفک
سوداسی هیچ بر باشده یوقدر یعنی هیچ بر باشن یوقدر سنک زلفک سوداسی آنده
اولمیه مراد بودر که ذات حقه ناظر وطالب اولان اهل نظر اولانلردر که حقی باطلدن
فرق ایدرلر اما هر کسی سنک غیب هویتک سوداسنده در لکن بعضی مخطی وبعضی مصیبدر
• اشک من کر زغمت سرخ برآید چه عجب • بنم کوزم یاشی اکر سنک غمکدن قزل چیقرسه
نه عجب • خجل از کرده خود پرده دری نیست که نیست • کندو عملندن شرمسار بر پرده یرتجی
یوقدر یعنی هر کسه که پرده سی یرتوب آچیله واحوالی منکشف اوله وعملندن شرمنده
دکل یوقدر مراد بوندن هر کسنک عصیانندن وعبادتنده نقصانی مقرردر پرده یرتلوب
احوالی آچیلسه خجالتی ظاهر اولور پس کوزم یاشنک حمرتی دخی غمک المدن دردیله اظهار
تحزن ایدر وجود چون بو حاله عموم واردر رحمتدن حرمان یوقدر دیو تسلیه قلب ایدر
رباعی می خورده دیکر دنیکوان کردیدی • زانکه بتر زقا زاهدی وزیدی کویند بهشت
بی کناهان بینند • پس روی بهشت کس نخواهد دیدن • آب چشمم که بر و منت خاک درت

نیست • کوزم یاشی که آنک اوزرنده سنک قپنک طپراغی منتی واردر • زیر صد منت
او خاک دری نیست که نیست • آنک یوز منتی التنده بر قپو طپراغی یوقدر که یوقدر یعنی بر قپو
طپراغی یوقدر که آنک یوز منتی التنده اولمیه مراد بودر که هر دیده تر کریان که حضرت حق قپوسندن
اکا کحل حاصل اولا هر قپو اکا محتاج اولور • تا بدامن ننشیند زنسیمت کردی • تا سنک اتککه قونمیه
یلدن بر توز • سیل خیز از نظرم رهکذری نیست که نیست • فالنجی سیل بنم نظرمدن بر یول اوغرغی
یوقدر که یوقدر یعنی بر یول اوغرغی یوقدر که اندن سیل قالقمیه اولمیه مراد بودر که ستر عصیانم و
تسکین طغیانم ایچون اغلرم تا که درکاه حقه آندن غبار ارمیه • نازکانرا سفر عشق حرامست حرام •
نازکلره عشق سفری حرامدر حرام • که بهر کام درین ره خطری نیست که نیست • که هر آدمده اول یولده بر خطر
یوقدر که یوقدر یعنی آدم یوقدر که آنده بر خطر اولمیه مراد بودر که سفر عشق الهی ایدن جفاکش اولوب
زحمت ریاضت اختیار ایتمک کرک • بیت • کسی که راه رو زحمت اختیار کند • تو مرد نازی سفر را کجی توانی
کرد • تا دم لذت جام از شام سر زلف تو هر جا نزند • تا سنک زلفک اوجنک شامندن هر برده نفس اورمیه
یعنی اندن سوز سویلمیه • با صبا گفت وشنیدم سحری نیست که نیست • صبا ایله دیدیم اشتدیم بر سحر یوقدر که
یوقدر که یعنی بر سحر یوقدر که صبا ایله دیدیم اشتدیم وسوزدیم وساوم اولمیه مراد بودر که هر کسه اسرار هویتندن
هر بیرده یعنی اهل ونااهل اوکنه راز آچمه آنک ایله جدال وبحث ایدوب نهی ایدرم • مصلحت نیست
که از پرده برون آید راز • حکمت دکلدر که پرده دن طشره چقه راز • ورنه در مجلس رندان خبری نیست
که نیست • یوخسه رندلر مجلسنده بر خبر یوقدر که یوقدر یعنی بر خبر یوقدر که رندلر مجلسنده اولمیه مراد
بودر که رندلر یعنی مخلصلر حقایق شریعتی ودقایق طریقتی واخبار مراتب ولایتی واسرار غیب هویتی
بیلورلر انلرک مجلسنده بونلر معلومدر لکن افشای راز مذمومدر آنوکیچون سویلمزلر • من ازین
طالع شوریده برنجم ورنه • بن بو شوریده طالعدن انجنورم یوقسه • بهره مند از سر کویت دکری
نیست که نیست • نصیبلو سنک محلتکه باشنده بر غیری یوقدر که سنک درکاهکدن نصیبی اولمیه
مراد بودر که حضرت حق مجیب الدعوات در هر کیمکه درکاهنه کلسه محروم کوندرمز بنم حاجتم روا اولمادغی

طالعک نه آمتندن و استعدادک قصورندندر • از حیای لب شیرین تو ای چشمهٔ نوش
سنک طاتلو طوداغک خجالتندن ای طاتلو چشمه • غرق آب وعرق اکنون شکریست که
نیست • صوبه و تره غرق شمدی بر شکر یوقدر که یوقدر یعنی بر شکر یوقدر که صوبه و تره غرق
اولمیه مراد لب شیریندن کلام الهی در که معدن لذاتدن صادر و نازل اولمشدر هر کلام
لذیذ و بلیغ آنک حجابندن غرق عرق و آب در فکر خجالته مستغرقدر • بیت میسر نیست
که قرا نظیره • خدا افرود ازان فتنه تو اب سور نما • نه من دل شده از دست تو خونین جگرم • یا لکز
بن عاشق سنک الکدن جگری قانلو دکلم • کز غم عشق تو بر خون جگری نیست که نیست • که سنک
عشقک غمندن بر خون بر جگر یوقدر که یوقدر یعنی بر جگر یوقدر که سنک عشقک غمندن پرخون اولمیه
مراد بودر که هر نکه پاره عاشقدر الکادن داده وصادقدر جگر بر خون و افکنده و نفس مرده و جان
زنده اولمق گرکدر • قطعه نداندم هیچ کسی در عهد حسنت • که با دل باشد الا بی بشارت • یکی اکر
ببینی کشته در دوشت • دوستانش ده بشارت • شیر در بادیهٔ عشق تو روباه شود
ارسلان سنک عشقک صحراسنده دلکو اولور • آه ازین راه که در وی خطری نیست که نیست • آه
بو یولدن که آنده بر خطر یوقدر که یوقدر یعنی بر خطر یوقدر که بونده اولمیه مراد بوندن طریق عشق
خطرناک ایدوکن بیاندر که بونده نیجه شیر ژیان روباه ناتوان اولور • بیت عجبا سهل میندار
طریق عشقش • عرباه کنند در بن مرحله کم هی عقبات • از وجود اینقدرم نام و نشانست
که هست • بنم وجودمدن بو قدر نام و نشان واردر که واردر • لیکن از ضعف در آنجا اثری
نیست که نیست • لکن ضعفدن انده بر اثر یوقدر که انده او یوقدر یعنی ضعفدن بر اثر یوقدر که
انده اولمیه مراد بوندن عبارت جهتندن ضعف کمالدر اولوب طاقتده نقصاندن حکایتدر
• غیر ازین نکته که حافظ ز تو ناخشنودست • بو نکتهدن غیری که حافظ سندن ناخشنوددر کلدر
• در سراپای وجودت هنری نیست که نیست • باشندن ایاغنه سنک وجودکده بر هنر یوقدر که
یوقدر یعنی بر هنر یوقدر که سنده اولمیه مراد بوندن نفی خطادر که کمالاتک هر قدر آنا روحه موافق

موافق دکلدر اول جهتدن سنده بنم رضام یوقدر دیر • ولایضا نظر پیر مغان موجب
عیش و طربست • پیر مغان نظری عیشک و شنلکک موجبیدر • روضهٔ میکده را آب هوای
عجبست • میخانه باغچه سنک عجب آب هواسی واردر پیر مغان نیجه کره معلوم اولان شوق
و حرارت اولان مرشددر لاجرم انک نظری عیش و عبادت و فرح اخرت موجبیدر میخانه
دن مراد خانقاه و عبادتخانه در که انده کیفیت عبادت حاصل اولور لاجرم اول باغچه نک
عجب آب هواسی واردر که روحانه صفا ویرر • سر ارباب کرم در قدم او اولیست • اهل
کرمک باشی انک قدمنده اولمق اولادر • غیر ازین شرح و بیان حرکت ترک ادبست • بوندن
غیری شرح و بیان جرأتدر و ترک ادبدر مراد اهل کرمدن ایلک صاحبی اولنلردر لاجرم
انلرک باشی شیخ بر حالت قدمنده اولمق اولادر که مراتب معنویه و درجات اخرویه تحصیل
ایدهلر بوندن غیری شرح و بیان یعنی شیخک مراتب و مقاماتنده و کیفیت و حالاتنده درجه
سویلمک حد مرددن تجاوزدر • قصهٔ جنت و آوازهٔ بیت المعمور • جنت قصه سی و بیت
المعمور آوازه سی • شرح از جلوهٔ میخانه بیت العنبست • او زم اوی کوبخانه سنک
جلوه سی شرحیدر مراد بودر که بیت العنب که دنیادر بونده نیجه دُرلو تلذذات واردر
و میخانه دن مراد کیفیت الهی ایله متکیف اولنلرک مقاعیدر که انده اولنلرک حرکات غریبی اولور
• خاطر ما باده لعلی طلبد • بزم خوشی قنغو لو خاطر لعله منسوب یعنی لعل رنک شراب
اشتر • همت ما بسک اندر طلب نغمه و جذب ذهبست • خسیس کوموش طلبنده والتون چکمکده
در مراد بودر که بزم خاطر حضرت حق جانبندن مفرد و بر کیفیت عشق الهی دیلر اما
اهل دنیا سیم و زر دیلر • بیت کرچه شادی که سیم و زر داری • زود شو که جمله بکذاری
• در ازل بر سر هر کس قلمی رفت خموش • ازلده هر کشینک باشی اوزره بر قلم کتمشدر سکت
اول • کعبه و بتکده و جنت و دوزخ سببست • کعبه و بتخانه و جنت و جهنم سبب ظاهر
مراد بوندن مؤثر حقیقی تقدیر ازلیه در باقی اسباب سبب صوریلردر دیکدر • کنج بیمار

بیلیمار

میسر نشود قصه مخوان • دفینه بلانسز میسر اولمز قصه اوقیمه • دولت مصطفوی را
طلب بولهبست • مصطفی یه منسوب دولته ابولهب طلبی واردر یعنی رسول الله علیه السلام
دولتنه ابولهب طالب و مزاحم در مراد بودر که هر نیکک بر بد ضدی و نزی بولنور بیت جو دشمن
چه کند گر نکند طالب دوست • گنج و مار و گل و خار و غم و شادی بهمند • گوهر پاک بود جوهر حشمت
نه لیکن • گوهر و اصل پاک جوهر و ماده عظمت اولور اما • بعلی کوشش که حشمت نه با اصل و نسبت
عمله دورشنی که عظمت اصل و نسب ایله دکلدر مراد بودر که دنیاده اگر چه اصل و نسبی اعتباری
ایله عظمت اولور لکن • فاذا نفخ فی الصور فلا انساب بینهم • حسبنجه آخرتده اصل و نسب
اعتباری یوقدر اعتبار عمل و طاعته در • دل حافظ بهمین زآن بتوفیق خدای • حافظک
کوکلی بو فکر ایله الله تعالی توفیقی ایله • جاودان سعی کنان روز و شب اندر طلبست •
ابدی سعی ایدیجی کیجه و کوندز طلب ایجنده • در مراد بوندن طلبده علی الدوام سعیه ترغیبدر
بیت بکوش تا بکف آری کلید گنج وجود • که بی طلب نتوان یافت گوهر مقصود • وله ایضا
خم زلف تو دام کفر و دینست • سنک زلفنک بوکلمی کفر و دین آغی در • ز کارستان تو
یک شمه اینست • سنک مالکدری بر شمه بودر مراد خم زلفدن طبقه و استتار غیب هویتدر
آنده اهل کفر و اهل اسلام گرفتار در صنع الهیدن بر شمه بودر بیت کفر و دین در طریق
او یوبان • وحده لا شریک له گویان • لبانت معجز عیسیست لیکن • سنک لبلرک معجز عیسیدر
اما • حدیث حرمات جبل المتینست • سنک صاحبک سوزی جبل متین یعنی محکم ایپدر
مراد کلام الهی احیای قلب ایتدوکی و غیب هویت محکم ایپ کبی طویل و ثابت ایدوکی
بیاندر • بدان چشم سیه صد آفرین باد • اول قره گوزه یوز آفرین اولسون • که در
عاشق کشی سحر آفرینست • که عاشق دلیجیلکده سحر پرورد در مراد عین الهی صاحب
تأثیر اولوب نیجه عاشقلری هلاک ایتدوکی بیاندر بیت فدای چشم تو صد جان و دل که
در شوخی • هزار شعبت از عین دلبری داند • عجب علمیست علم هیئات عشق • عجب علمدر

علمدر هیئات عشق علمی • که چرخ هشتمش هفتم زمینست • که سکزنجی فلک یدنجی یردر مراد
مرتبهٔ عشقک علوی بیاندر که فلک نامی اکا نسبت یدنجی یر کبی الچقدر • تو پنداری که گوید (که)
رفت و جان برد • سن صنورسن که یارمز سویلیجی اولدی و جان قورتاردی • حساب با کرام
الکاتبینست • آنک حسابی کرام الکاتبین ایله در مراد بوندن آنی بیاندر که یرمزلر موت
ایله خلاص بولمزلر اندکلری عمللر • وان علیکم لحافظین کراما کاتبین یعلمون ما تفعلون •
موجبنجه کراما کاتبین دفترنده مکتوبدر یوم جزاده حساب اولنورلر • ز چشم شوخ تو جان
چون توان برد • سنک شوخ گوزکدن نیجه جان قورتارمق اولور • که دایم با کمان اندر کمینست
که دایم یای ایله پسوده در مراد عین الله ناظرة الینا حسبنجه نظر حقدن اختفا ممکن دکل ایدوکی
بیاندر و موتون خلاصه چاره یوق ایدوکی بیاندر • مشو حافظ ز کید زلفش ایمن • اولمه
حافظ آنک زلف مکر بندی امین • که دل برد و کنون در بند دینست • کوکل الدی شمدی
دین قیدنده در مراد بوندن مکر الهیدن ایمن اولمغه تنبیه در که • ولا یأمن مکر الله الا القوم
الخاسرون • بعض نسخه مخلص بیتی بویله واقع اولمش • ز جام عشق می نوشید حافظ •
عشق قدحندن شراب ایچدی حافظ • مدامش رندی و مستی از ینست • مدام آنک رندلکی
و مستلکی بوندندر و بعض نسخه بویله واقع اولمش • بجان می کش جو حافظ نازشی ای (دل)
جان ایله چک حافظ کبی نازینی ای کوکل • که ناز نازنینان نازنینست • که نازنینلر نازی
نازنیندر یعنی گوزلک نازی گوزلدر شعر یتقبل الغلب غنجک کوناکک • کل ما یفعل الملیح ملیح •
وله ایضا روزه یکسو شد و عید آمد و دلها برخاست • اوروج بر جانبه اولدی و بیرام کلدی
و کوکللر قالقدی • می ز میخانه بجوش آمد و می باید خواست • شراب میخانه دن جوشه کلدی
کرکدر دیلمک مراد بوندن ساقیا آمد عید مبارک بادت • دید کنم و لا حفا ساقی
بیار باده که ماه صیام رفت • دید کنم مراد اولان کبی در که رمضانده مشایخ و زهاد خلوت
و اعتکافده اولوب مرید عاشق و سالک صادق محجوب و مهجور ارشاد و شوقدن دور ایدی

چون صوم بر طرف اولدی گوکلر قالقوب قویوب و شراب عشق الهی خانقاهدن جوشه
گلوب اول شراب ایچمک زمانی اولدی • رباعی • عاقل که دو چشم عاقبت بین دارد •
می خوردن و مست خفتن آیین دارد • نامی ندیم بدست بر خواهم داشت • تلخی که مزاج جاه
شیرین دارد • نوبت زهد فروشان گران جان بگذشت • زهد صاتیجی جانه ثقیل لر نوبتی گچدی
• وقت شادی و طرب کردن رندان برخاست • رندلرک شادلغی و شنلکی وقتی دوردی مراد
بودر که زاهد خشک اولوب خلقه زهد صاتوب و کندویی خلوت نشین و عابد گوسترن ملکک
مدتی گچوب مخلص اولنلرک شوق و ذوق ایله عبادت ایدجک زمانی گلدی دیمکدر •
• چه ملامت رسد آنرا که چو ما باده خورد • نه طعن ایرشور اکا که بز جلیس شراب ایچر • این نه عیبست
و نه این بی خبری و نه خطاست • بو عیب دکلدر و بی خبرلک دکلدر و خطا دکلدر مراد بودر که
شراب عشق الهی نوش ایدوب اول کیفیت ایله متکیف اولانه نه طعن ایرشور که بو عیب
بو جهل و خطا دکلدر • باده نوشی که درو هیچ ریایی نبود • بر شراب ایچیجی آنده هیچ بر ریا اولمیه
• بهتر از زهد فروشی که درو روی ریاست • یکدر اول زهد صاتیجیدن که انده یوز ریا
اوله مراد مرائی فاسقدن اشتدر دیمکدر که مرائی هر نه قدر گوکه ریا ایله عمل گوستررسه
اول دکلو که معبود ایدینور • رباعی • ما می بخوریم طعنه مزن مستانرا • گر توبه دهد توبه کنیم
یزدانرا • تو غره بدان مشو که می می نخوری • صد کار کنی که می غلام هست آنرا • ما نه مردان نفاقیم
و نه مردان ریا • بز نفاق ارنلری دکلوز و ریا ارنلری دکلوز • والنکه او عالم سر هست برین حال
گواست • اول که عالم سر در بو حاله شاهد در مراد کندونک اخلاصنی بیاندر • فرض ایزد بگذاریم
و بکس بد نکنیم • الله ک فرضنی ادا ایدرز کیمسه یه ضرر اتمزز • و آنچه گویند روا نیست نگوییم
رواست • آنکه درلر جائز دکلدر جائز در دیمزز مراد کندونک حسن حالنی بیاندر • چه شود
گر من و تو هر دو بهم باده خوریم • نه اولا اگر بن و سن اکیمز شراب ایچوز • باده از خون رزانست
نه از خون شماست • شراب اوزوم جیبتلری قانندن در سزک قانکوزدن دکلدر مراد شراب

چه ملامت رسد آنرا که چو ما باده خورد
این نه عیبست بر عاشق رند و نه خطاست

شراب حق عبد دکلدر حق عبد حرمنده بوندن اشد در دیمکدر و فی الحقیقه مراد
عشق الهی کسنک حقی دکلدر دیمکدر • رباعی • بنگر که زمی چه عیش می افزاید • ور دختر
رز چه فتنها می زاید • می گرچه حرام ولی مال تو نیست • باهم که حرامی بنهای خوش باید •
• این نه عیبست کزین عیب خلل خواهد یافت • بو اول عیب دکلدر که بوندن خلل بولنج
اولا • ور بود عیب چه شد مردم بی عیب کجاست • اگر عیب ایسه بولدی عیبسز کیشی قنده
واردر مراد شراب عشقی نوش ایدوب کار دنیایی فراموش اتمک عیب ایسه خلل و ضرر گلور
عیب دکلدر و اگر او دخی عیب ایسه دخی معذوردر دوقت گرک که عیبسز آدم اولمز • بیت • عیبجی
منکر و بد عیب مرا طعنه مزن • همه موجود بر انند که بی عیب خداست • حافظ از چون و چرا
بگذر و می نوش دمی • ای حافظ نته و نیچون دی گچ و شراب ایچ بردم • نزد حکمش چه
مجال سخن چون و چراست • آنک حکمی قتنده نه نته و نیچون سوزی مجالی واردر مراد
لا یسئل عما یفعل • حسبنجه حضرت حقه اعتراضه مجال یوقدر پس قضایه رضا ویروب
سکوت گرکدر • ولایضا • دلم ملال گرفت از جان و هرچه درو ست • گوکلم ملال طوتدی بیقدی
یکرندی جاندن و هر نه که انده در • درون خاطر من نگنجد الا دوست • بنم خاطرم الجنه
کمسه صغمز الا دوست مراد کندونک ما سوی اللهدن اعراضن و قلبنده حقدن غیری
اولمادوغنی بیاندر که بو حال عاشق صادق حالدر • اگر ز گلشن وصلت بهار سد بویی •
اگر سنک وصلک گلشننده بزه ایرشورسه بر قوقو • دلم چو غنچه نگنجد ز شادی اندر پوست •
گوکلم غنچه گبی صغمز شادلغندن دریه مراد بودر که عاشقک کمال فرحی وصل دوستدن
در پس • لکیلا تأسوا علی ما فاتکم ولا تفرحوا بما آتاکم • موجبنجه مال و جاهدن شاد
اولمق گرک زیرا آنلر بقا در حصول احیننده • انلرک فنا اولی ملاحظه اتمک گرک • بیت •
بر هر آنچه شاد گردی در جهان • از فراق او بیندیش آن زمان • نصیحت من دیوانه در
طریقت عشق • بن دیوانه نک نصیحتمی عشق طریقنده • همان حکایت دیوانگی و سنگ و سبوست

اهمان دلو وطاشى ودستى حكايتى در مراد بودركه ديوانه طاشى ايله دستى نيجه صبر ا
بن ديوانه دن نصيحتى شيشه ايله صبوى خراب ايدرم • بكو بزاهد خلوت نشين كه عيب مكن
دن زاهد خلوت نشينه عيبلمه يعنى بزى • ازانكه كوشه دو محراب با خم ابروست • انوكيجون كه بزم
محرابمز كوشه سى قاشى بوكلو ميدر مراد بزم توجهمز وجه جميلدن ظهور ايدن خم يه وبرو مخنيه در
ديكدر • ميان كعبه وبتخانه هيچ فرقى نيست • كعبه وبتخانه اورتسنده هيچ بر فرق يوقدر
• بهر طرف كه نظر ميكنى برابر دوست • هر طرفه كه نظر ايدرسن دوست مقابلدر مراد بودركه
عبادت وتوجه اتسك • فاينما تولوا فثم وجه الله • حسبنجه حق تعالى مقابلنده سيدر • قلندرى
نه بريشت وموى با ابرو • قلندرلك صقل وبيق وقاش ايله دكلدر • حساب راه قلندر بدانكه
موى بموست • قلندر يولنك حسابنى بلكه قيل بقيلدر مراد بودركه قلندرلك اهمان قيل ترك
اتمك دكلدر بلكه بالجمله ما سواى ترك ايتمكدر نيتكم وير • كذشتن از سر مو در قلندرى سهلست
قيل باشندن كچمك قلندرلكده اساندر • چو حافظ آنكه زسر بكذرد قلندر اوست • حافظ
كبى اولكه باشندن كچر قلندر اولدر مراد بودركه عالم كه ماسوى الله در جمله دن بركه كندو وجودندن كچر
قلندرى حقيقى اولدركه آندن كچه بيت مى زنند لاف وبكوى سر كذشت • پهلوان آنست كه
او از سر كذشت ولد ايضا حديث سر مكوييد پيش قامت دوست • سر سوزينى سويلمك
دوست قامتى اوكنده • كه سر بلندى سرو سهى زقامت اوست • كه سرو سهينك سر بلند
بلندلكى آنك قامتندندر مراد بودركه علو مرتبه ذات الهيه نسبت اعلى اولنلرك علوتى بسندر
لاجرم آنك مقابله سنده بونلرى ذكر لغو در چون جميع عالى اولنلرك خالق اولدر ومخلوقك
خالقه نه نسبتى واردركه مقابله ده مذكور اوله • خيال قامت سروش نمى كنم زان رو • اكا سرو
قامتى خياليني اتمزم اول يوزدن • كه سرو اكرچه بلندست قامتش خود روست • كه سرو اكرچه
يوجه در انك قامتى كندو دن بتجيدر مراد حضرت حق تعالى كه واجب الوجود در بيقتضى ذاته
وجود • موجبنجه وجودى غيردن دكل ايدوكى بيانندر • خيال قامت سروش نتيم ديده ما

نظر بيار دوست

آنك

انوكيجون كه

آنك سرو قامتى خياليله بزم كوزمزده متيمدر • ازانكه سرو سهى را مقام بر لب جوست • انو
سرو سهينك مقامى ارماق كناريدر مراد بودركه • علو الهمة من الايمان • حسبنجه هر كه عالى همت
اولور كبريه وزارى ايله مقام بلند بارى استيه رب اعلى آنك عيننده تجلى ايدر بيت
سر ولب جوست قد تو زان مراد ديده • لب جوى ولب جوى جوست • صبا ز زلف وخط
وخال او جه بنى چند • صبا آنك زلف وخط وخالندن بر نيچه سوز • بكنك كفت از
آنست كبى چنين خوش بوست • مشك ديدى آنوكيجون بو كبى خوش قوقولودر
مراد هر كه اول حضرتدن استشمام ايدر خوش بو اولور ديكدر • فراز بدر منيرش
خطيست ليكن كس • ليكن كس لتظ مرهو بدر بدر منيرك يوقاروسنده بر خط واردر اما
كه • نداند آنكه هلالست يا خم ابروست • بلمز اول هلال ميدر يوخسه قاشى بوكلمى ميدر
مراد صنع حقك غرابتى بيانندر كه بدر منير كبى يوزى اوزره يا بدر منيرك يوزى اوزره
خط واردركه كمسه اول خطى مخفى بلمز هلال ميدر يوخسه قاشى ميدر بيت اى يوزى
اوزره خط فاتش • كمسه بلمز هلال ميدر يا قاش • هزار جان كرامى فداى انكه تنش
بيك جان مكرم اول كمسنك فداسى اولسون كه بدنى • فتاده در خم چوكان زلف او
چون كوست • دوشمش اولا آنك زلفى چوكانى بوكلمنده طوب كبى مراد بودركه هر كمكه
تننى غيب هويت وارادت حضرت حق اوكنده طوب كبى فلاكه چوكان ارادت
نيجه دو قنورسه مطاوعت ايدب او كنجه كيده بيك بيك جان مكرم اكا فدا اولسون
بيت كو يميا آنكه راست وبى نقصان بود • پيش چوكان شه او غلطان بود • تواز
دهانش طلب كام دل اكر جويى • سن اغزندن استه كوكل مرادى اكر استرسك
• چو حافظ از پى چشمش مرو كه عربده جوست • حافظ كبى كوزى اردنجه كتمه جنك استيجى
يعنى جنك ايدجيدر مراد كلام الهدن فهم مراد آساندر يعنى الله فهمى وادراك ذات
مشكلدر ديكدر انوكيجون رسول الله صلى الله عليه وسلم بيوردر • تفكروا فى آلاء الله

كورش

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات

ولا تتفكروا فی ذات الله **بيت** آفتابك نورنه هر بيرده كوركمك سهلدر • ذاتنی كوركمك
دركسك كوز قماشور هم دونار **ولا ايضا** سخن شناس نه دلبرا خطا اينجاست
سوزلكلر دكلسك اى دلبر خطا بونده در • چو بشنوى سخن اهل دل مكو كه خطاست
چون انلنيك سوزی اهل دل سوزنه ديمه خطا در مراد اهل دلدن اصحاب طريقتدر كه بونلر
اصطلاح مبنی و بطريق المجاز سوز سويلرلر غافل و بيفهم اولنلر آنی خطايه حمل ايدرلر
كند و خطالرين بلمزلر مراد حافظ آنلره لطف وجهی ايله بو بيتده پند ايلر **بيت**
اصطلاحات عارفان درياب • تا بيابی تو ذوق از هر باب • سر تا بم بر نبی و عقبی فرو
نمی آيم • باشم دنيايه و آخرته آشغه كلمز يعنی دنيايه و آخرته باش اندرمزم • تبارك الله
ازين فتنه كه در سر ماست • افرين بو فتنلر كه بنم باشمده در مراد بو در كه حب الهی
و عشق حق بنم باشمده در بس مطلب مطلوبم حضرت حق تعالی در اندن ما عدايه تنزل
ايتمزم دراى انمزم **بيت** سودای تست در سر و بين سر و بلنديم • او را بجز تو هيچ فرو
نمی برم • در اندرون من خسته دل ندانم كيست • بن خسته دلك اچنده نه وار بلمزم • كه من
خموشم و او در فغان و در غوغاست • كه بن ساكتم اول افغان و غوغاده در مراد
درونمده عشق الهی و شوق نامتناهی وار در كه اول متصل ذكر قلبی ايدب تكلم و نياز
ديكدر **بيت** حديث عشق تو پيدا نمی كنم بر خلق • وليك شوق تو با گريه كرد غمازی •
دلم ز پرده برون شد كجايی ای مطرب • كوكلم پرده دن چقدی قنده سن ای مطرب
• بنال هان كه ازين پرده كار ما بنواست • ايكله تيز جك كه بو پرده ده بزم ايشمز نوا ايله در
مراد مطربدن فيض ايرشدور ب شوق ويرندر چونكه عشق غالب اولوب قلب پرده سن
يرتوب انتظام احوال مطرب طريقت كلامی ايله اولور **بيت** خدای راست بعهد تو ولی زمانی •
بر اهل روی زمين نعمتی و نعمايه • مرا بكار جهان هر كز التفات نبود • بنم جهانه اصلا
هر كز التفاتم يوقدر ايدی • رخ تو در نظرم چنين خوشش آراست • سنك يكانكك بنم نظرمده

نظرمده بويله آنی خوش تزيين اتدی مراد بو در كه جهانك كارنه التفات اتمز ايدم
اما بونده مشاهده يار رخ پر نورك اولدغی اچون آنك كارنه بكا رغبتی قلدی كه
• الدنيا مزرعة الآخرة • حسبنجه و تحصيل ثواب و وصول الی الله آنك ايله اولدغی
اجلدن اكا اشتغال و اعتبار اتدم • نخفته ام ز خيالی كه می پزم شبها • يا تمدم بو خيالدن
كه بشورورم كيجه لر • خمارِ صد شبه دارم شرابخانه كجاست • دو يوز كيجه لك خمارم وار در
شراب اوی قنده در مراد بو در كه عالم الهيده ظلمت كتم عدمده ايدم آنده شراب
عشق الهی نوش ايدب بو جهانه كلدم اول دوز كيجه كه خماری بنده در حاليا دفع خمار اچون
شراب عشق كركدر اول قنده بولنور ديو بو خيالی بشورب كيجه لر اويمزم **بيت** دفع
خمار اچون بكا لازمدر شراب • اول قنده خانقاه اچنده كلور دستمه بنم • چنين كه صومعه
آلوده شد ز خون دلم • بويله كه خانقاه ملوث اولدی بنم كوكلم قانندن • كرم بباده بشوييد
حق بدست شماست • اكر شراب ايله يويسكوز حق سزك الكوزده در مراد بو در كه خانقاهده
قالان اغلبوب آنده ملوث اليوب تطهيره حاجت اولوب مطلق استرم اكر اهل خانقاه شراب
عشق الهی ايله پاك ايدرلرسه حق المك السنه در • از آن به دير مغانم عزيز می دارند • انوكچون
دير مغانده بنی عزيز دوتارلر • كه آتشی كه نميرد هميشه در دل ماست • كه بر اود كه سونمز
هميشه بزم كوكلمزده • مراد دير مغانده خانقاهدر كه حرارت ويرن آنك آتشی شوقی
سونمز اولدانده عزيز و محترمدر • چه ساز بود كه بنواخت دوش اين مطرب • نه ساز
ايدی خوب چالدی دون كيجه بو مطرب • كه رفت عمر و دماغم هنوز پر سوداست • كه كندی
عمر دماغم هنوز پر سودا در مراد بو در كه عالم الهيده صفت كلام شمع جانه الست بربكم
نداسن اشتدردی حاليا پير اولدم دماغم اول آوازه دن پر سودا در و انتيك نداسی
ايله پر سمعه نوا در **رباعی** كوش من يك خبر شنيد اول • جان از دريافت شوق آن ساز
• هيچ بلبل نداند آن دستان • هيچ مطرب ندارد آن آواز • نداى عشق تو دوشم در اندرون

داد نو • سنك عشقك نراسن دون كيجه بنم ايجمه ويرديلر • فضاى سينه ء حافظ هنوز
پر زصداست • حافظك سينه سى ميدانى هنوز پر در صدادن مراد بيت سابقده اولان
كبيدر بعض نسخه ده محلكش بيتى بويله واقع اولمشدر • از ان زمان كه بجا فظ رسيد صوت
حبيب • اول زماندن كه حافظه ايرشدى صوت حبيب • فضاى سينه ز شوقم هنوز
پر زصداست • سينم ميدانى شوقدن هنوز صداده طلودر مراد مذكوره بو بيتك
دلالتى اظهاردر حرف الثاء عدد درد مارانيست درمان الغياث • بزم دردمزه
يوقدر درمان مدد • هجر مارا نيست پايان الغياث • بزم هجرمزه نهايت يوقدر مدد مراد بونده
درد الهى قابل علاج طبيب دكل ايدوكندن شكايتدر واستمرار فراق نهايت بولمدوغن
حكايتدر بيت ال يوزه طوتب كجن جانان الندن الغياث • بكا كوكون كوسترمين فتانك
الندن الغياث • دين ودل بردند وقصد جان كنند • دينى وكوكلى الديلر جان قصدن ايدرلر
الغياث از جور خوبان الغياث • مدد محبوبلرك جورندن مدد مراد بونده محبوب مجازى
تسخير قلب ايدب دينه خلل ويرب جانه عذاب آخرته كرفتار ايدب هلاكه ابديه يه
مؤدى اولدوغندن استغاثه در و بو طائفه دن اجتنابه ارشاددر بيت هركه در پيش
بتان سجده كند در خلقت • لاف ايمان زند ش در سر بازار چه سود • در بهاى بوسه
جانه طلب • بر بوسه بها سنده بر جانه طلب • ميكنند اى دلستانان الغياث • ايدرلر
بو كوكل آلجيلر مدد مراد بونده بوسه مقدمه ء دفع و جانه عذاب اولدوغندن
شكايتدر بيت از لب لعل تو دلرا هست بوسه التماس • جان تمناى دكر دارد على هذا
القياس • خون ما خوردند اين كافر دلان • بزم قانمز اجديلر بو كافر قلبلر • اى مسلمانان
چه درمان الغياث • اى مسلمانلر نه درمان مدد مراد بونده آنلرك قان ومال آلوب
باعث فنا اولدقلرندن استمداددر بيت آباد نشد دل كه خراب بسيران شد • روى
بسر اكتُ صاحب نظران شد • وشيخ سعدى درمان بيانده اتمشدر بو بيتده بيت

بيت خرابت كنت شاهى خانه كى • بز و خانه آباد كردن بزه • و كافر دل اوللردن
خلاص ورهائى دنياده استيوب عمل آخرته اشتغال كرك والا فيامتده دلبر خدمتنده
ايدم ديمك جوابى مقبول اولمز بيت در قيامت اكر از حاصل دنيا پرسند • كويم آن روز كه
در خدمت جانان بودم • داد مسكينان بده اى روز وصل • مسكينلر دادنى وير اى وصل
كونى • از شب يلداى هجران الغياث • هجرانك اوزون كيجه سندن مراد هموم هجرانده
كيجه اوزون كلدوكندن شكايتدر ايدب وصلت الهى طلب قلمقدر قطعه ان الليالى والايام
كثيرة • تطوى وتذهب بينهن الاعمار • فقصارهن مع الهموم طويلة • وطوالهن مع
السرور قصار • هر زمانيا درد ديكرى رسد • هر بر زمانده بر درد دخى ايرشور • زين حيف
بى دل وجان الغياث • بو بوركسز وجان سز مصاحبدن مدد مراد نفس بدكاردن شكايتدر
كه قلب دراكى وجان وادراكى يوقدر هردم بر دردلو بلا عقله ايرشور بيت نديدم نفس را
چون محرم نيك • بهر ديوار دردارم شكايت • الحيو حافظ روز شب بخويشتن • حافظ كبى
كيجه وكوندز بيخود • كشته ام سوزان وكريان الغياث • اولمشم يانجى واغلايجى مدد مراد
عقل نفسز يانب اغلايب دوستدن منفعل اولدوغن حكايتدر قطعه زراو زردم زدرد
دورى او • دردو دلى روى زرد آرد وزار • تن بچشم لجنت كشته بغم • كل الختم نهفته كشت بخار
حرف الجيم عدد سز دكه ازهمه دلبران ستانى باج • ملايقدر كه جميع دلبرلردن آلاسن باج
• كه بر سر همه خوبان كشورى چون تاج • كه مملكتك خوبلرى باشنى اوزره سن تاج كبى مراد علو حضرت
حسنى بياندر • دو چشم مست تو آشوب جمله تركستان • سنك اكى مست كوزك جمله تركستانه
فتنه سيدر • بچين زلف تو ماچين وهند داده خراج • سنك زلفك بوكلومنه ماچين
وهند وير مشدر خراج مراد بر چشم مستدن چينى ذاتدر و بر چشيم مستدن عين بصر در
ذات الله • كنت كنزا مخفيا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف • غنچه تركستان
عالم خلوه ايدب هر بر شخص بر هوا ايله مفتون قلدوغن بياندر و چين زلفدن مراد غيب هوينك

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

[illegible]

تفاعف استتاری درکه استار و اسرار الکا مستحق و مستلزمدر • بیاض روی تو روشنتر
آمد از رخ روز • سنک یوزک بیاضی روشنی رکدر کوکونی یکا غدر • سواد زلف تو تاریکتر
ز ظلمت داج • سنک زلفک سوادی قره کوز قدر قرکو کیجه ظلمتندر مراد تجلی جمال الهیدن
ظهوری اظهر من الشمس ایدوکی وغیب هویتی اخفی من کل خفی ایدوکن بیان ایدر •
ازین مرض بحقیقت شفا کجا یابم • بو مرضده حقیقتده شفا قنده بوله یم • که از تو درد دل من
نمی رسد بعلاج • که سندن بنم کوکلم دردی ارشمز علاجه مراد مرض الهیه طبیب طلبیدر دوا
ایده جیوب رب شافی شفا انمیجه شفا بولنمدوغن بیان ایدر • دهان تنگ تو داده باب
خضر حیات • سنک طار اغزک بیرمشدر آب حیاته حیات • لب چو قند تو برد از نبات مصر رواج
سنک قند کبی لبک کیدرمشدر نبات مصرک رغبتی مراد کلام حق لفظکن ایله آب حیات
خلق ایدیب باقی صفت و خاصه حیات ویردوکن بیان ایدر و گفتار حق الذ اولاندن الذ
ایدوکن بیان ایدر و احتمال در که خطاب رسول الله علیه السلام حضرتنه اوله • چرا همیشه جان من رنجسک
دلیه • نیجون دائما بنم جانم سنکدل لکدن • دل ضعیف که هست او زنازکی چو زجاج •
قلب ضعیفی که اول نازکلکده صرچه کبیدر مراد صفت جلال و قهر ظهوری قلب ضعیفی کسر ایدوکن
حکایه ایدر و طلب ایتمکدر • چه گونه بسته بموی میان وبگشاده • نیجه باغلنمشدر بر قیل ایله
بیل و آچلمشدر • تنی چو فیل و شرو زبان کنبد عاج • فیل کبی تن و اوجه فیل سکو کنده
قبه کبی در مراد غرایب صنع حقی بیان ایدر بعض نسخه ده بو بیت واقع اولمشدر • خط تو خضر
و دهان تو آب حیوانست • صقالک خضر اغزک آب حیواندر • قد تو سرو و میان تو موی و بر چو عاج •
قدک سرو و بیلک قیل و سینک فیل سکو کبی بیاضدر • فتاده در سر حافظ هوای
چون تو شهی • دوشمشدر حافظک باشنه سنک کبی پادشاهک هواسی • کمینه بنده خاک
در تو بودی کاج • اکسکلی سنک قپک طپراغی قولی اولیدی کاشکی مراد بونده حضرت حقک
علو شاننه نهایت اکین کندوسنی آنک محبی اولوب طلبنده اولدوغن استغراب ایدب

ایدب وکندو حقارتن یاد ایلیوب و اول درکاهه قپوسی طپراغینک قولی اولمغی
تمنی ایدر • حرف الحاء عددی اگر بمذهب تو خون عاشقست مباح • اگر سنک مذهبکده
عاشق قانی حلال ایسه • صلاح ما همه آنست کان ترا است صلاح • بزم ایو اولدرکه سکا
ایو اوله مراد بوندن اراده فاعله کندونک مرادی اولوب قضایه رضا کلی اتدوکن ذکر ایدر
شعر الامر منک یا سؤلی ویا املی • اشتهی الیّ من الدنیا وفیها • سواد موی تو بنمود جاعل
الظلمات • سنک قلک قره لغی کوسترد ی خالق ظلمات • بیاض روی تو بکشود فالق الاصباح •
سنک یوزک آغی آچدی صبح یارجی مراد حضرت حقک • وجعل الظلمات والنور
حسبنجه • وفالق الاصباح وجعل اللیل سکنا • موجبنجه خالق سواد وبیاض ایدوکن
بیان ایدر لاجرم سواد زلف وبیاض وجه آنک جمله آثارندندر رباعی چون قدرت او منزه
از نقصانست • آوردن خلق و بردنش آسانست • نسبت بمن و تو هر دو دشوار
نمود • بر قدرت برکمال او یکسانست • زدیده ام شده یک چشمه در کنار روان • کوزمدن
اولمشدر بر چشمه کنار مده روان • که آشنا نکند در میان او ملاح • که یوزک ایده مز آنک
اورتسنده کمیجی که یوزکوجی اولور مراد شاهده رجوع ایله بحر وحدت کنارنده اولدوغن
بیان ایدر ملاح غافل آنده یوزمکه قادر دکلدر لاجرم مشاهده حضرت هر جایه بصر وبصیرت
وسعنده دکلدر بیت مقبل کسی بود که بهر مطلع صباح • چشمش کند بطلعت میمونش
افتتاح • لب چو آب حیات تو است قوت روح • سنک آب حیات کبی لبک در قوت جان •
وجود خاکی ما را ازانست لذت راح • بزم خاکه منسوب وجودمز آندندر شراب لذتی مراد
کلام الهی آب حیات کبی محو حیات اولوب قوه روح وقوت تن ایدوکن و اهل ذوق
اولنلر اندن شراب لذتن الدوغن بیان ایدر رباعی می ده که دل ریش مرا مرهم اوست •
محنت زدگان عشق را همدم اوست • یعنی که بخوان آیتی چند از قران • زیرا که شراب
علمای عالم اوست • زچنگ زلف کمندت کسی نجات نیافت • سنک کمند زلفک پنجه
سنده

بر کمسه خلاص بولمدی • نه از کمانچهٔ ابروی و نیر چشم نجاح • قاشک یاییکه غمزه‌ک اوقنکدن دخی نجات بولمدی مراد حضرت حقک قبضهٔ قدرتندن وصف قهریندن خلاص و قرار امکانی یوقدر قطعه اتفاق تو کرانیست که خونم ریزی • هرچه رای تو دل و دیده بران متفق است • عقل باطل شمرد چشم تو هر خون که کند • ظاهرا بیخبر از نکتهٔ العین حق است • گفتمش کشتهٔ بباطل غم اخر تو مرا • گفت باطل نشود هرچه بتقدیر حق است • صلاح و توبه و تقوی ز ما مجو هرگز • بعض نسخه‌ده صلاح و تقوی و توبه مجو یا هیچ از ما واقع اولمش • ز رند عاشق مجنون کسی نجست فلاح • رند عاشق دیوانه‌دن کمسه آختمدی طلب و صلاح مراد ملامتیه‌دی اولوب تغیرات صوریه ایله متغیر اولمیوب صلاح صوری و توبه و زهد ظاهری ایله موصوف و معروف و مقید اهل حال اولان کمسه‌لردن بونلری رجا اتمدوکی بیاندر بیت زهی که عاشق رندم مجوی زهد و صلاح • که روز مستم و شب هم زهی صباح و رواح • نداد لعل لبت بوسهٔ بصد تلبیس • و یرمدی لعل لبک بر بوسه دیو تلبیس ایلم • نیافت کام دلم زو بصد هزار الحاح • بولمدی کوکلم مرادینی اندن یوز بیک ابرام ایله مراد کلام الهیدن فیض قلیل بو تلبیس کثیر ایله اولمدوغی بیان و عملسز کمسه ابرام ایله اندن مراد بولمدوغی ذکردر بیت سعدی اگر طالب راه رو بجد بکش • یا برسد جان بحلق یا برسد دل بکام • بیاله چیست که بیاد تو کشیم مدام • قدح ندر که سنک یادک ایله چکوز مدام • و نحن نشرب شربا کذلک الاقداح • بز ایچروز شرب ایله انجلیین قدحلری مراد عشق الهیه تو غل و اشتغالی بیاندر و بیر واکلک شرب باکلوز شراب ایچمک و کلی ظرفلرین بله ایچه‌ریکی دیو مبالغه ایدر بیت اگرمی برسی باده نوشی مکن • بنوشیم تی بجام و ساقیش هم • دعای جان تو ورد زبان حافظ باد • سنک جانک دعاسی حافظک ورد زبانی اولسون • مدام تا که بود متصل مسا و صباح • دایم تا که اولا متصل اخشم و صباح مراد بو ندن عنکک نفسه خطابدرکه دیر سنک جانک دعاسی ای نفس حافظک ورد زبانی اولسون و مسا و صباح

وصباح ذکرنده اشارت واردرکه ورد صباحی واخشامی لازمدرکه طرفین نهاردر و مدام ذکرنده اشارت واردر ورده مداومت گرکدر لاجرم ورد لازمدرکه تمکن لا وردکله لا واردکه اما ورده مباشرت اندکدن صکره ترک اتمک گرک والا مردود اولورکه صاحب لورد ملعون وجانی ذکرنده اشارت واردرکه ترقی و تحصیل مراتب جانکدر پس منفعت ورد جانه راجعدر وله ایضا ببین هلال محرم بخواه ساغر راح • کور محرم هلالنی استه شراب قدحنی • که ماه امن و امانست سال صلح و صلاح • که امن و امان آیدر و صلح صلاح ییلیدر مراد بودرکه بیلیده دورت آی اشهر حرمدرکه بری فرد یعنی یالکوز درکه رجبدر و اوچی سرد یعنی متصلدرکه ذی القعده و ذی الحجه و محرمدر بو دورت آی اهل فتنه حوشلودرکه بو ایلرده طاعت کثیر الثواب در و قتالی بو ایلرده حرام ایدی و جاهلیت اهلی دخی بو آیلره حرمت ایدرلردی و خائف و للنلر بو آیلره امین اولورلردی و حرمه محرم دیدکلری آنده قتال حرام اولدوغی ایجوندر و محرم هلالی یا بنی ذر جوان محرم هلالی کوره‌له هلال‌له کی ساغره تشبیه که بس ساغره اشارت فهم ایدب ساغر عشق الهی استمک کوک فهم ایدوب چون ماه امن و امان و سال صلح و صلاحدر طاعته شروع ایدب تمام ییلی صلاح اوزره کچوریکه سعی اتمک گرک • نزاع بر سر دنیای دون گدا انگیز • دنیای دنیه باشی اوزره یعنی انوکیچون نزاعی گدا اتمز • بیاد شهٔ تبرای نور دیده کوی فلاح • بادشه ایلتان کوزم نوری طوطوبی مراد بودرکه فقیر اولان دنیادن یسیر ایله قناعت ایدر انوکیچون جنک اتمز پادشاهدر انوکیچون جنک ایدر بیت ملک اقلیمی بگیرد پادشاه همچنان در بند اقلیمی دگر • عزیز دار زمان وصال را کادم • عزیز دوت زمان وصالی که اول وقت • مقابل شب قدرست و روز استفتاح • شب قدر و روز فتح مقابلیدر مراد بودرکه زمان وصال وقت تحصیل حال شب قدر و یوم فتح کبی شریفدر انی عزیزده و محترم دوتمق گرک در بیت با جبیح بگو سرکه بوقت عزیز دم که امشب شب قدرست

نکه دارنفسی را • بیار باده که روز بش بخیر خواهد بود • شرابکیبور که کوزخیر ایله
اولسه کرکدر • مراد انکه جام صبوحی بمثابه چراغ صباح • مراد اولکه که صبوحی عرفی
قوه چراغنی یعنی صباح چراغنی یرنه جام صبوحی قویوب کمسنک کونی خیر ایله اولور
مراد بودرکه سحرده طاعته شروع اید • نکه یومی خیر و مبارک اولور لاجرم
سن دخی سحردن اکا سعی ایت بیت ای دوید سوی دکان از بگاه •
هیچ مسجد ره نبوئی زوح اثاله • کدام طاعت شایسته اید از من مست •
قنغی لایق طاعت کلور بنی مستدن • که بانک شام نه دانم نه فالق الاصباح • که اخشم
اذانی بلمزم صباح اذاننی مراد بودرکه مکه مست دنیا اولام و توغل اعدائیله
اول وقت سحرک شرفنی بلمزادن • طاعته شروع قلمز بیت چون سحر وقتی دور روقت
عبادت فاستغفا کیجه ایدر سک کونهلر ایله استغفار صبح • دلا تو غافلی از کار
خویش می ترسم • ای کونکل سنی غافل سن کند و عملکدن قورقرن • که کس در ت
نکشاید چو کم کنی مفتاح • که کمسه سکا قپو اچمیه چون ضایع ایده سن مفتاحی مراد
بودرکه شمدیکی حیاتدن سن وقت مفتاحی الکدن در عمله سعی قیل که قورقرن
اجل ایرب وقت مفتاحی الکدن کیده سکا کمسه فتح باب ایتمیه بیت خز دمند
از ان کس تبرا کند • که کار امروز فردا کند • ببوی صبح چو حافظ شبی بروز
آور • صباح قتوسی ایله حافظ کبی کیجه یه کوندوز کتور • که بشکفد گل بخت
ز شعله مصباح • که انکله بختک گلی چراغ شعله سندن مراد بوهدرکه صبح سعادته
ایرشمک رجاسی ایله احیای لیل قیل تا که فیض سحری ایرشوب گل نور حرارت شمعده
آچلدوغی کبی سنک بختک گلی شعله مصباحدن آچله بیت ببوی صبح وصالت
کمال دل شده را • حدیث زلف برخ لست ورو شام و صباح حرف الخاء المعجمه
• دل من در هوای روی فرخ • بنم کوکلم فرخ یوزی هواسنده • بود آشفته همچو

همچو موی فرخ • دخی مشوش اولور فرخک قیلی کبی مراد فرخ دن معنی حقیقی یه نظر اسم شخص
مخصوص درکلدر بلکه وصف در مبارک معناسنه که مراد رسول الله علیه السلام در زیرا
مبارک وصاف انبیادندر نتکم عیسی علیه السلام دیمشی • وجعلنی مبارکا اینما کنت •
پس بنم کوکلمده روی مبارک هواسی اولدوغی ایچون آنک لغی کبی آشفته در واحتمالدرکه
فرخ لفظی مبارک معناسنه اولوب صفت روی و موی اوله • بجز هندوی زلفش هیچ کس
نیست • آنک هندو زلفندن غیری هیچ کمسه یوقدر • که برخوردار شد از روی فرخ • که
غنذی
بیچی اولا فرخ یوزندن مراد زلف عنبر نک روی مبارک قرینی اولوب اندن منتفع اولور
نحتر و بخت تندر انو کیجون دیر • سیاهی نیکبخت انکه دایم • بعض نسخه سیاهی مقبل
آمد انکه دایم واقع اودرکشی • بود همراه و همزانوی فرخ • اولور فرخک یولداشی و دیز
بدیزی مراد زلف معظمک سعادتین بیان ایدر بیت واللیل تار زموی محمدست
والشمس والضحی نه چو روی محمدست • شود چون بید لرزان سرو بستانی • اولور
سکود کبی دتریجی بوستان سروی • اکر بیند قد دلجوی فرخ • اکر کوره فرخک کوکل
آلیجی قامتنی مراد قدندن علو درجه در لادم سرو بستان آنک درجه عالیه سنی کورسک
هیبت اولسه سکود کبی دترر ایدی حکایت بربادشه سوار اولوب سیر ایدرکن سرو
کورب دیمش شعر سرو در باغ بیک پای ستاده چکند • یا تو برخاسته دریش علا الور
دیمش شعر در رکاب تو رود که بود شش پای دکر • بده ساقی شراب ارغوانی • ویر ساقی
جادو
شراب ارغوانی • بیاد نرکس جادوی فرخ • فرخک کوزی یادینه مراد واعظ و شیخه خطابدرکه
بر شراب سرخ یعنی عشق خوننی صوندن عین ذات رسول الله علم یادینه و آنک ذکری ایله
که انک بزم تسخیر واعجاز در رباعی ان شاه ابطحی که شهان جون کدای اوست •
تعظیم مرده وعرفات از صفای اوست • ذکری که باعث صلاه و مغفرت شود • نزد خدا
کبی
بران صلوات و دعای اوست • دو تا شد قامتم همچون کمانی • ایکی قات اولدی قامتم یایه

مقابله مقابله قنوی

زعم بیوسته چون ابروی فرخ ٭ غمزهٔ متصل فرخک قاشی کبی مراد غم هجرندن انحنادر ٭

بیت یا رسول الله مقامک جنت علیا اولور ٭ انده وارمزسم یوزک کورمزسم احوالم نولور ٭

نسیم مشک تاتاری خجل کرد ٭ مشک تاتاری نسیمن شرمسار ایلدی ٭ شمیم زلف عنبر بوی فرخ ٭

فرخک عنبر قوقولو زلفنک قوقسی مراد طبیب طیبتی مصدر بیت نوله طیبی طیبت اوله چون

ابو الطیب اول ٭ دار هجری ارض قبری داخی سنک طیبه در ٭ اگر میلی دلی هر کس بجانبیست

اگر هر کسک کوکلنک میلی بر یره ایسه ٭ بود میل دل من سوی فرخ ٭ اولور بنم کوکلمک میلی

فرخ جانبنه مراد حرم جوام وسته میلی بیان در بیت کی بود یارب که در یثرب وبطحا کنم ٭ که بکه

منزل وکه در مدینه جا کنم ٭ غلام خاطر آنم که باشد ٭ آنک خاطرینک قولیم که اوله ٭ چو حافظ

چاکر و هندوی فرخ ٭ حافظ کبی فرخک قولی و هندوسی مراد بودر که مدینهٔ منوره ده تربهٔ

مطهره نجف و مسجد شریفک تربه داری و تیمی و سایر خدامی رومی و حبشی و هندی ده طواشی

کملردر که آنده مجاور اولوب طول عمرلرین آنده خدمته صرف ایدوب خاطری سایر مصالح

میلدن و خدمت الاکابردن قطع اتمشلردر آنلرک حالنی و فکر خاطرینه استجاده ایدوب بویله

دیر نیتکم مولانا جامی دیر غزل یا حبیب عربی مدنی قرشی ٭ که بود درد وغمش مایه بی

شادی وخوشی ٭ فهم رازش نکنم او عربی من عجمی ٭ لاف مهرش چه زنم او قرشی من حبشی ٭

ذره وارم بهواداری او رقص کنان ٭ تا شد او شهرهٔ آفاق بخورشید وشی ٭ کرچه صد

مرحله دورست زپیش نظرم ٭ وجهه فی نظری کل غداة وعشی ٭ صفت بادهٔ عشقش زمن بی خبر

مپرس ٭ ذوق این می نشناسی بخدا تا نچشی ٭ مصلحت نیست مرا سیری از آن آب حیات ٭

ضاعف الله به کل زمان عطشی ٭ جامی ارباب وفا جز ره عشقش نروند ٭ سر مبادت کر ازین

راه قدم باز کشی حرف الدال المهمله دیدی ای دل که غم عشق دکر بار چه کرد ٭ کوردکمی ای کوکل

عشق غم بر کره وخی نه ایلدی ٭ چون بشد دلبر و با یار وفادار چه کرد ٭ نیجه کتدی دلبر

و یار وفادار نیلدی مراد بوندن روحک قلبه عشق الهی غمزه تغیر نکاتیتی صورو دلبره

و دلبرده مراد معنای لغوی سید ریس روح قلبیه دریغ سکه کوکل ایلچی در بهوا به

و ما سواه به کیدب بنی که یار وفادارن کوردکمی بکانه ایلدی ٭ آه از آن نرکس جادو که

چه بازی انکیخت ٭ آه اول جادو کوزدن که نه اوین قوشدردی ٭ وآه از ین مست که

بامردم هشیار چه کرد ٭ واه بو مست دن که آیق کشی یه نه ایلدی مراد نرکس جادودن

نفسک شهوانیت ایله نظری در که ٭ النظر سهم من سهام ابلیس ٭ حسبنجه مشتهایه نظر

ایله عجب اوین قوشدر رکه روحی کلمدن منع ایدر و روح آیق و عاقل ایکن اول

نفس که مست شراب شهوتدر بونک عقل وصحوینه اختلال ویرر ٭ اشک من رنگ شفق

لکلدن یافت زبی مهری یار ٭ بنم کوزم یاشی شفق رنکین بولدی یارک شفقتسز

طالع بی شفقت بین که درین کار چه کرد ٭ شفقتسز طالعی کور که بوانده

نه ایلدی مراد بودر که نفسک شفقتسز لکندن وان اعلام طالع مساعده ایلدیکه

اجلدن بو حالده بن بیت را بی هر او امر دولة طالع کرک ٭ هم هم بو قدر بو

یولده طالعم نحس ور ٭ برقی از منزل لیلی بدرخشید سحر ٭ بر شمشک لیلی منزلندن

یلابدی صباح ٭ وه که با خرمن مجنون دلفکار چه کرد ٭ واه که کوکلی اوکار مجنونک خرمننه

نه ایلدی بیت باد غمت از هستی من کرد بر آورد ٭ یکباره مرا شوق تو بی نام و

نشان کرد ٭ کفتم که کنم عشق تو پوشیده ولیکن ٭ مجنون وش او بین که چه مشهور

جهان کرد ٭ ساقیا باده بیاور که نکارند غیب ٭ ای ساقی شراب کتور که غیب نقاشی

عط نیست معلوم که در پردهٔ اسرار چه کرد ٭ معلوم دکلدر که پردهٔ اسرارده نه ایلدی مراد وا

شیحدن شراب عشق طلبی در وآنی تقریر در که اگر چه نفس واقعه دکلدر طالع ساعی

دکل اما صانع عالم پردهٔ اسرارده نه ایلمشدر معلوم دکل احتمالدر که سعید تقدیر ایتمش اولا

مت بود ٭ بونلرک عدم موافقتی خیر المحبوب خیر وسعادت ظهور ایده بیت بنده را باید که در خود

کرنداند حال خود چون می شود ٭ انکه بر نقش دو این ابر همی سازد بلی ٭ اول که

نقش اوزره اوردي يعني منقش قلدي بو كوك رنكلو دايره • كس ندانست كه
در كردش پركار چه كرد • كه بلمدي كه بركار دولشنده نه ايلدي مراد حق تعالى
حضرتلرينك تقديرينه كه واقف دكلدر ديمكدر • فكر عشق آتش غم در دل حافظ زد وسوخت
عشق فكري غم آتشي حافظك كوكلنه اوردي و ياقدي • يار ديرينه ببينيد
كه با يار چه كرد • اسكي ياري كورك كي يار نه ايلدي مراد يار ديرينه دن رب قديمدر
وعشق ازليدر كه عالم ارواحده قرين جان اولمشدر • بيت • بنده بنلك وار
ايدي چون آتش عشقيله يار • وارلغم ياقدي يوق ايدي كوره بن وار اولسون
وله ايضا سحر بلبل حكايت با صبا كرد • صباح بلبل صبايه حكايت ايلدي •
كه عشق روي كل با ما چها كرد • كه كل يوزنك عشقي بزه نلر ايلدي مراد عاشق مجازي
معشوق مجازيدن شكايت حكايت ايدكن روا ايتدوكي واينديكي نلر ايدكن
بيان ايدر • از آن رنك رخم خون در دل انداخت • اول رنك
رخدن بنم كوكلمه قان ايندي • در اين كلشن بخارم مبتلا كرد • بو كلشنده تيكن
دكنه مبتلا ايلدي پس معشوق مجازيدن جفا و ضرر در آندن اعراض ومحبوب
حقيقي يه اقبال وتعلق كركدر • بيت • اكر بلبل بداني كه كل بوي از كجا آورد •
رها كردي كلستانرا طلب كردي كل اندامي • غلام همت آن نازنينم • اول
نازنينك همتي قوليين • كه او با عاشقان خود وفا كرد • كه اول كندو عاشقلرينه
وفا ايلدي مراد اول نازنين وفادار دن معشوق حقيقيدر كه هر كاري عشاقه
وفادر موت في اولورسه • شعر • صورة الموت زحمة الابدان • وهي للروح راحة
راحة الاحزان • ظاهر الموت موصل العشاق • وعلى العكس مهلك العشاق •
خوش باد آن نسيم صبحكاهي • خوش اولسون صباح وقتنك يلي • كه درد شب
نشينان را دوا كرد • كه كيجه اوتورانلرك دردينه دوا ايلدي مراد احياي ليل ايدنلر

فيض سحري اولدغي در رباعي چون در دل شب خيال يار منست • من شب
كه روز باز ارمنست • شب اجو بهر او بيدار كنم • مهرش آيد وكويد اين بيدار منست •
من از بيكانكان ديكر ننالم • بن يادلردن دخي اكلمزم • كه با من هر چه كرد آن آشنا كرد •
كه بكا هر نه ايندي ايسه اول آشنا ايلدي مراد صورتا دوستلركي لكن حقيقتده دشمنلر در بيان
بيت چون عداوت ز آشنا باشد • عاقلا با كسي مكن پيوند • كر از سلطان طمع
كردم خطا بود • اكر سلطاندن طمع ايتدم ايسه خطا ايدي • ور از دلبر وفا جستم
جفا كرد • اكر بن دلبردن وفا استدم ايسه جفا ايلدي مراد پادشاه ظاهردن نسنه
رجا ايتمك خطادر و دلبر فانيدن وفا اومق هوادر • شعر • فلاح باب غير الله لا ترجع
وباب جود غير جودك لا تطمع • بهر سو بلبل مسكين در افغان • هر جانبده بلبل مسكين
افغانده • تنعم از ميان باد صبا كرد • تنعمي اورتهدن باد صبا ارتوب واندكي تنعمي بيان
ايدب دير • نقاب كل كشيد از زلف سنبل • كل نقابيني چكدي سنبل زلفندن يعني
يوزي كلمه سنبل لعين نقاب ايدي آني اچدي • كره بند قباي غنچه واكرد • غنچه قباسنك
دوكمه سني اچدي مراد بودركه اكثريا عاشق طالب محروم اولوب نامحرم مغتنم اولور ديمكدر
بيت • بلبل ز شوق نعره زنان در حريم باغ • كل هر زمان بمجلس نامحرم دكر • بشارت
بر بكوي مي فروشان • مشتلق ايلت شراب صاتنلر محله سنه • كه حافظ
توبه از زهد ريا كرد • كه حافظ زهد ريادن توبه ايلدي • مراد شراب صاتنلر محله سندن
مقامات عشاق واماكن اصحاب اخلاص وحالات در • بيت • ريا ايله ايدركن طاعتي بن
بحمد الله كه اول اخلاصه دوندي • وفا از خواجكان ملك يا من • ملك خواجه لرندن وفا
بكا • كمال دولت ودين بو الوفا كرد • دولت ودين كمالي ابو الوفا ايلدي مراد بوندن
هر وزير وامير اهل كرم اولمدغي واهل فضل محروم قالمدغي بيانيدر • بيت • كمان هر كه اكر
ضايع تو بكذاري • كه ضايع بكذارد مسبب الاسباب • بروي من در احسان اكر تو در بندي

دري دكر بكشا بد مفتح الابواب ولہ ایضا بلبلي خون جگر خورد و كل حاصل كرد • بر
بلبل جگر قان يدي و بر كل حاصل ايلدي • باد غيرت بصدش خار پريشان دل كرد • غيرت
يلي بوزدكن ايله آني پريشان دل ايلدي • مراد بلبلدن خوجه حافظ كندو سيدر و كلدن
مراد اوغلي دركه آني بلا و محنت ايله حاصل ايدب اجل ايرب وفات ايدب آنك مرثيه سين
سويلر بیت فرزند يار چونكه بمير ند عاقبت • اى دوست دل مبند بحرجي لاابوت • طوطيي را
بخيال شكري دل خوش بود • بر طوطينك بر شكر خيالي ايله كوكلي خوش ايدي • ناكهش سيل
فنا نقش امل باطل كرد • ناكاه فنا سيلي جاصورتني بوزدي مراد طوطيدن كرو خوجه حا
كندو سيدر و شكردن مراد اوغلي در آندن منفعت رجا ايدر كن اجل سيلي اول
رجا صورتن بوزدي ديو تحزن ايدر بیت ناكهان بانك در سراي افتاد • كه فلان راجل
وعده رسيد • قرة العين من آن ميوه دل يادش باد • بنم كوزم روشنلكي اول كوكل ميوه
اكلمسي اولسون • كه خود آسان بشد و كار مرا مشكل كرد • كه كندو آسان كندي و بنم
ايشمي مشكل ايلدي مراد فرقت فرزندن بكدر اولدغن بيان ايدر قطعه بي حضور تو
دمي مي زنم دمي كويم • والله اين دم بكامت در يغا جكنم • روز و شب بي تو جانم كه
ندانم بيقين • كان شب و روز كدامست دريغا جكنم • ساربان بار من افتاد خدا را امد
اى دوه جي بنم يوكم دوشدي الله ايچون برمدد • كه اميد كرم همره اين محمل كرد • كه كرم اميد
بني بو محمله يولداش ايلدي مراد ساربان دن مرشد رئيس طريقت در و يوك دوشمكدن
مراد مصيبت واقع اولمقدر و آندن اعانت طلب ايتمكدن مراد نصيحت و تسليت
استمكدر شعر ولو كانت الدنيا تدوم لواحد • لكان رسول الله فيها مخلدا • وما احد يبقى
من الموت سالما • فان المنايا قد اصابت محمدا بیت كار و بار عالم اي جان محنت و غم
بوده است • حسرت و بر حسرت و ماتم بماتم بوده است • رخت از دار فنا سوي
بقا خواهد كشيد خضر اگر الياس يا خود نوح و آدم بوده است • روي خاكي نم چشم

خوار مدار • بنم خاكه منسوب يوزمي و كوزم نمني خوار دوتمه • چرخ فيروزه طرب خانه
از اين كهنه كل كرد • پيروزه فلك شنلك اي بني بو صمانلو باچيدن ايلدي مراد بكزي چارد
رنك اولوب كوز باشيله تركيب اولندغي مدحدر كه موجب سرور در بنيتكم صما
باچيق ايله ظاهر او بنياد اولنور بو كا هكل ايله دخي فرح خانه معنوي يا پيلور كه هر
كريه نك آخري خنده در بیت تا نكريد ابر كي خندد چمن • تا نكريد طفل كي نوشد لبن •
آه و فرياد كه از چشم حسود مه و چرخ • بعض نسخه ده مه و چرخ برنه كز ببن واقع
اولمش • در لحد ماه كمان ابروي من منزل كرد • قبرده بنم ياي قاشلو آيم
منزل ايلدي • مراد اوغلنك قبرده مدفون ذكر در بیت چون علمه طالب ايدي قبر
اختيار قلدي • شغل اهلنه بري دركم اوله حجره خلوت • نزد شاه رخ و فوت
شد امكان حافظ • شاه رخ اورمدكى فوت اولدي امكان حافظ • چكنم باري ايام
مرا غافل كرد • نيليم ايام اوبني بني غافل ايلدي • مراد بودر كي ترجك اولندر مدك كه
ولد و لد حاصل اولوب براكي اولا بري كيدر سه بري قلات اچه بلسند مستحب
تعجيل او • زود باش و هيج تاء خيرش مكن ولہ ایضا بيا كه ترك فلك خوان روزه غارت كرد
كل كه فلك تركى اوروج سفره سن يغا ايلدي • هلال عيد بدور قدح اشارت كرد • بيرام
هلالي قدح دورنه اشارت ايلدي مراد ترك فلكدن يا فلكك كندوسي در اضافه
مشبه الى المشبه اعتباري ايله يا ماه رمضاندر كي خون صومي ليلا قليلا يغما ايدب
كيدر و هلال نصف اخر كبي دريس لفظ اشارت ايله تمام دوري قدحه اشارت ايدر
لاجرم رمضانده هر سالك منفرد اخلوتده ايدي چون عيدي كلدي هلالي ابرويه اشارت
قلدي كل امدي بجتمع اولوب حلقه ذكر و صفاده • اولم رمضان كيدب عيد كلوب هوايه
مايل اولميالم آنو كيچون دير • ثواب روزه و حج قبول انكس برد • اوروج و حج مقبول ثوابن
اولكمسه الدي • كه خاك ميكده عشق را زيارت كرد • كه عشق ميخانه سي طبراغن زيارت ايلدي

مراد میخانهٔ عشقدن خانقاه و سایر مواضع عباداتدر لبس عید کلدکده نصلکه اوقلی کبی عبا
بلکه دخی شوق و حالنده اولمق کرک شعر لبس العید لمن تبخر بالعود • بل العید لمن تاب ولا یعود
بعض نسخه‌ده مطلع بوبله واقع اولمش • با آب روشن می عارفی طهارت کرد • شرابک
روشن صوبی ایله بر عارف طهارت ایلدی • علی الصباح که میخانه را زیارت کرد • صباحدن
که میخانه زیارت ایلدی و بیت ثانی بو واقع اولمش • همان که ساغر زرین خور نهان کردید
همان که کنشک التون قدحی کزلندی • هلال عید بدور قدح اشارت کرد • مراد نه ایدیکی
نثر برسابقدن ظاهردر • مقام اصلی ما کوشهٔ خرابات است • بزم مقام اصلیمز کوشه
خراباتدر • خداش خیر دهاد آنکه این عمارت کرد • الله خیر ویرسون اول کشیه که بو یری
عمارت ایلدی مراد خراباتدن درآنک کوشه‌سی عبادت خانه‌لردر بو بزم مقام اصلیمز
که اهل طاعتز الله خیر ویرسون عبادت خانه معمور ایدنه • خوشا نماز و نیاز کسی که از
سر درد • نه خوش اولور نمازی و نیازی اول کمسنک که درد باشندن • به آب دیده و خون
جکر طهارت کرد • کوز صوبی و جکر قانی ایله طهارت ایلدی مراد بوندن کوزی یاشلو
بغری باشلو اهل اخلاص ولانک عبادتی مدحدر • بروی یار نظر کن ز دیده منت دار
یار یوزینه نظر قیل و کوزدن منت طوت یعنی کوزم سکا نعمت ایدرسه آنی قبول
قیل • که کار دیده همه از سر بصارت کرد • که کار کوز دوکلی بصارت اوجندن ایلدی
مراد بو درکی بنم کوزم یاره تعلق اتدکی تمام بصارت و بصیرتندندر من دخی یار یوزینی
کوریجک تحسین ایدیب اندن منت قبول ایدرسک وجهی واردر • بهای باده چون لعل
چیست جوهر عقل • لعل کبی شرابک بهاسی ندر جوهر عقلدر • بیا که سود کسی برد
کین تجارت کرد • کل که فائده اول کمسه الدی که بو تجارتی ایلدی مراد لعل کبی شرابدن عشق
الهیدر بونک بهاسی عقل جوهریدر اول کمسه که عقل معاشی ویریب عشق الهی آلا فائده
ایدر • فغان ز نرکس جماش شیخ شهر امروز • فریاد که شهر شیخنک اوغرلین شکار کوزلیجی کوز ایله

ایلدی

نظر بدرد کشان از سر حقارت کرد • بوسه چکیجیلره نظری حقارت اوجندن
مراد شیخ بازر رند مخالف حقارت ایله نظر اتدکیدن شکایتدر • اکر امام جماعت طلب
کند امروز • اکر امام جماعت طلب ایدرسه بکون • خبر دهید که صوفی بمی قصارت
کرد • خبر ویرک که صوفی شراب ایله قصارلق ایلدی مراد صوفی عشق الهی ایله
جامه شوبلق ایدیب پاک اولوب اماما اقتدا اتمکه قابل اولدی دیمکدر • حدیث
عشق ز حافظ شنو نه از واعظ • عشق حدیثنی حافظدن ایشت واعظدن
دکل • اکرچه صنعت بسیار در عبارت کرد • اکرچه چوق صنعتی عبارتنده ایلدی
مراد عشق الهی و احوال سلوک حدیثنی علم ظاهر اهلی بلمز اکرچه عبارات و اصطلا
قادر دیمکدر وله ایضاً چو باد عزم سر کوی یار خواهم کرد • بیل کبی یار محله‌سنه عزم
ایلسم کرکدر • نفس ببوی خوشش مشکبار خواهم کرد • نفسمی انوک قوقو سنبله مشکی
یا عنبرجی ایلسم کرکدر مراد جانب الهی به توجه کلی ایدیب و صفای قلب ایله طالب
قلوب اول حضرتدن فیض و فضل تحصیل ایلیوب نفس طیب ایله روایح طیبه نثار
ایدیب یعنی ارشاد ناس ایده‌رم دیمکدر • هر آب روی که اندوختم ز دانش و دین
هر یوز صوبی که قزندم علمدن و دیندن • نثار خاک ره آن نکار خواهم کرد • اول
نکارک یولی طپراغنه نثار ایلسم کرکدر مراد بو درکه علم و دیندن که وقار حاصل اتمش
ایدم سالک طریقت اولوب وقار و کبر بابی آنوک یولنه نثار ایدیب یعنی درویش
بی اعتبار اولمغی اختیار ایلسم کرکدر • بهرزه بی می و معشوق عمر می‌گذرد • شراب و
معشوقسز باطل عمر کچر • بطالتم بس از امروز کار خواهم کرد • بطالتمزی بکوندن ایش
ایلسم کرکدر مراد عشق الهی سز و معشوق حقیقی سز عمر باطل و ضایع کچکدر بز بطالتمز
اندم شمدن کرو عشق الهی و صحبت حقه اشتغال ایده‌رم دیمکدر • صبا کجاست که این
جان خون کرفته چو کل • صبا قنده درکه بو کل کبی قان طوتمش جانی • فدای نکهت کیسوی یار

خواهم کرد

بارکز الغی قفوسنه فدا ایلسم گرگدر مراد بودر که صبا فیض سحرید راول گلسه
جانب حقدن رایحهٔ طیبه گتورسه اکا جانم فدا اتسم یعنی اول فیو ایله ریاضته
اشتغال ایلیوب تسلیم روح ایدوب ختم اولسم • چو شمع صبحدم شد زمهر او روشن
شد لفظنک فاعلی روشندر لفظ زمهر اکا متعلقدر بو جمله خبر صبحدم در معنای
مصراع بودر که شمع کبی صباح وقتی که آنک محبتندن روشن اولدی • که عمر در سر این
کار و بار خواهم کرد • بو مصراع اکا تعلیل در یعنی زیرا که عمری بو محبت کار و بارنده
ایلسم گرگدر مراد بودر کی عمری آنک محبتنه صرف اتمک تصوری قلبه جلا و صفا
ویرر بیت هر بنده که آزاد شود شاد شود • من شاد ازانم که ترا بنده شوم
بیاد چشم تو خود را خراب خواهم ساخت • سنک گوزک یادنه کندجی خراب اتسم گرگ
بنای عهد قدیم استوار خواهم کرد • عهد قدیم بناسنی محکم ایلسم گرگدر مراد
چشمدن عین در عین لفظنک بر معناسی ذات شیء در یعنی ذات الله ایچون
کندجی خراب ایدرم دیمکدر تو یرا وجود مانع در بیت درمیان من و محبوب تمامست
حجاب • وقت آنست که این پرده بیکسو فکنم • مراد عهد قدیم دن الست
بربکم ندا سنده بلی عهددر لاجرم اول عهد بناسنی محکم و قائم ایدوب خدمتده
مقیم و دائم اولمق گرگ رباعی اصبحت فی محبتکم وکنت قائما • فی الصبح والمسا دعوة
مازلت فی الدعاء • بالاخلاص ضارعا • لوکنت فی الصلوة ولوکنت صائما • نفاق
و زرق نبخشد صفای دل حافظ • نفاق و ریا صفای قلب ویرمز ای حافظ •
طریق رندی و عشق اختیار خواهم کرد • رندلک و عشق طریقین اختیار اتسم گرگدر مراد
مراد رند دیدکندن ضد ریا یعنی اخلاصدر و عشق دیدکندن ضد نفاق یعنی صدق
ایماندر ولایضا کنون که در چمن آمد گل از عدم بوجود • شمدیکه چمنه گلدی گل عدمدن
وجوده • بنفشه در قدم او نهاد سر بسجود • بنفشه انک قدمنه قودی باشنی سجوده •

اگر بنفشه گل فدانی دبند بنفشه باشنی سجده یه وارمش کبی اگر در مراد بوندن بهارکه
اولی معمور ایدکن فکر ایدوب آخری خراب ایدکن ذکر در • بنوش جام صبوحی بناله
دف و چنگ • ایچ صباح شرابنی دف و چنگ ناله سی ایله • ببوس غبغب ساقی بنغمهٔ نی
عود • اوپ ساقینک سقیقنی نی و عود نغمه سی ایله مراد جام صبوحیدن سحر وقتنده اولان
احوالدر و دفدن مراد طلب معشوقدر و چنکدن مراد مراقبه در و غبغب ساقی اوپمکدن
مراد کلام واعظ و شیخی استماعدر جز معشوق و آیین محبت ایله • بدور گل منشین
بی شراب و شاهد و چنگ • گل دورنده اوتورمه شرابسز و محبوبسز و چنکسز • که همچو
دور بقا هفتهٔ بود معدود • که بقا دوری کبی بر هفته در معدود اولور یعنی گل زمانی
ممتد اولمز مراد دور گلدن انکشاف و مکاشفه زمانیدر اول وقتی ضایع ایلیوب عشق
و مشاهدهٔ معشوق و مراقبه ایله اولمق گرگدر زمان کشف ممتد اولمز • شد از بروج
ریاحین چو آسمان روشن • اولدی چچکلر برجلرندن فلک کبی روشن بو مصراع مضمو
مقدم خبر در • زمین باختر میمون و طالع مسعود • یر مبارک یلدز و مسعود طالع ایله
بو مصراع مضمونی مؤخر مبتدادر مراد ظاهر حسن بهاری مدحدر و باطنه نظر وجود
انسان زمین معمور اولدغن بیان در • بباغ تازه کن آیین دین زردشتی •
وزرادشت ابراهیم علیه الصلوة والسلام ملتندن برامامک اسمدر یعنی باغده
تازه قیل اول امامک مذهبی آیینی • کنون که لاله برافروخت آتش نمرود • شمدیکی لاله یاقلند
نمرود اودینی مراد ظاهر یوزندن باغده لاله حمرانک رنکی آتش گوستردکن بیاندر و
باطن یوزندن قلبه آتش شوق دوشوب • یا نار کونی بردا وسلاما علی ابراهیم
موجبنجه گلستان و مجلس صفا اولدغن بیاندر دخی • فاتبعوا ملة ابراهیم حنیفا • حسبنجه
تجدید ملت حنفیه اتمکدر • ز دست شاهد نازک عذار عیسی دم • یوزی نازک عیسی نفس محبوب
الندن • شراب نوش و رها کن حدیث عاد و ثمود • شراب ایچ ترک قیل قوم هود و قوم صالح خبرن مراد

حسن الوجه وعیسی نفس اولان واعظ وشیخ بیدن عشق الهی نوش ایدب ازل سابقه
قصه سنی فراموش ایدب مهمات دینه اشتغاله ارشاد در • جهان چو خلد برین شد
بدور سوسن وگل • جهان خلد اعلی کبی اولدی سوسن وگل دورنده • ولی چه سود
که درو نیست ممکنست خلود • ولی نه فائده که آنده ممکن دکلدر موبد اولمق مراد ظاهر بوز
جهان بهار آیامنده جنت مثال اولدغن بیان وفناسن ذکر کردر وتحقیق یوزندن انسا
حال کاشفه ده بزین اولوب آما اول حالک بقاسی اولمیوب دار الخلود آخرت ایدکنه
تنبیه در • چو گل سوار شود بر هوا سلیمان وار • چون گل سوار اولا هوا اوزره سلیمان
کبی • سحر که مرغ در آید بنغمه داود • صباح که قوش گله داود نغمه سنه • بو مصراعک مضمو
مصراع اول مضمونک ظرفیدر وبو بیت حزیندر • بخواه جام لبالب بیاد آصف دهر
است طلوقدحی آصف زمان یادنه • وزیر ملک سلیمان عماد دین محمود • سلیمان ملکنک
وزیری عماد الدین محمود بو مصراعک مضمونی آصف دهره عطف بیاندر مراد اول وزیر
زماننده مرغ سحر خبرک صداسی قلبه کشف وبرب فیض روحانی هوای نفسانی اوزره
سوار وغالب اولدقده نوش باده عشقه استغراق قبل دیمکدر • بیار باده که حافظ
مدامش استظهار • کتور شرابی که حافظک مدام ارقلغسی • بفضل رحمت غفار بود
وخواهد بود • غفارک رحمتی فضلنه ایدی واکا اولسه کرکدر مراد عشق الهیه توغل ایدب
اماکنده عمله اعتماد قلمیوب حضرت غفارک فضل رحمتنه اعتماد اتدکن بیاندر ولہ ایضا
صوفی نهاد دام وسر حقه باز کرد • صوفی آغ قودی حقه نک باشنی اچدی • بنیاد مکر با فلک
حقه باز کرد • مکر بنیادینی فلک حقه باز ایله ایلدی مراد بودر کیم صوفی که اهل ریا اوله
حقه باز کبی خلقی الدمق ایچون دام تزویری قویب حقه اغزن آچوب مکر وحیله ایدب
ومکرده ترقی ایلیوب فلک که حقه بازلقده وآدم الدمقده ماهردر آنی بیله الدمغه قصد
اتمشدر پس مصراع ثانی مضمونی ریایی صوفینک مکر قصدنده وحیله ده مبالغه سی ایچوندر وفلک

اکا غالب اولمقن بیان اتسه کرکدر اکا توطیه ایچون در آنوکچون دیر • بازی چرخ بشکند
بیضه در کلاه • بشکندش صبری صوفیه راچه در یعنی فلک اوینی بر ده هر صوفینک
تقیه سنده • زیرا که عرض شعبده با اهل راز کرد • زیرا که حقه بازلق عرضنی اهل رازه
ایلدی یعنی اهل راز اولانلره حقه بازلق کوستریب انلری الدمق استدی مراد بو
درکه حقه بازلر خلقی کولدرمک ایچون برشخصی آلت هنگامه ایلیوب کلاسنک کلاهکده
برده صقلیه بن دیوب برده ده آنک باشنی صیوب آنک باشنی وبوزنی ملوث
ایدب رسوای ایدرلر لاجرم فلک اوینی دخی ریایی صوفینی شویله رسوای ایدر اهل
رازه حقه بازلق ایدب الدمق قصد اتدیکچون • ساقیا بیا که شاهد رعنای صوفیا
ای ساقی گل که صوفیلرک رعنا محبوبی • دیگر بجلوه آمد واغاز ناز کرد • ینه جلوه وبوز
کوستر مکه کلدی وناز ه باشلدی مراد بودرکه معشوق حقیقی تجلی ایتمکه شروع ایلدی ایی
شوق وحالت ویرجی گل که تمام موقعی در • این مطرب از کجاست که ساز عراق ساخت
بو مطرب قاندر که ساز عراق دوزدی • وآهنگ بازگشت براه حجاز کرد • رجوع قصدینی
حجاز یولنه ایلدی مراد بو مطربدن اول مرشد وناصحدر که حکایت ومجاز صورتنده
شروع ایدب ابتداسی هزل وهوا کورنه اما انتهاسی حقیقت وهدی اولوب حقه
ارشاد اولانیکم خوجه حافظ بویله در پس این مطرب دیو کندوسن مراد اتمک جایزدر
وحضرت مولانا دیمش بیت بیت من بیت نیست اقلیمست • هزل من هزل نیست
تعلیمست • ای دل بیا که تا به پناه خدا رویم • ای کوکل که تا الله صبغتنه کیده لم
زانچه آستین کوته ودست دراز کرد • آندن که بکی قصه والنی اوزون ایلدی مراد بو
شول صوفی صورتا قصه بکلو قفتان کیوب خرقه پوش اولور اما یونی جلب دنیا ایچون
قلور آندن الله حفظنه صغنمق کرک بیت دست کوتاه باید از دنیا • آستین چه درازچه
کوتاه • صنعت مکن هرآنکه محبت نه راست باخت • تصنع وریا قلمه هر اولکه محبتی راست

عشقش بروي دل در معنی فراز کرد • عشق آنک کوکلی یوزینه معنی قپوسنی اچدی
مراد بودر که شول کمسه که آنده حب الهی صحیح اولمیه آنک قلب مواجهه سنه معنی قپوسی اچلمز
فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید • یارن که حقیقت صدری ظاهر اوله • شرمنده
ره روي که عمل بر مجاز کرد • شرمسار در اول سالک که عملی مجاز اوزره ایلدی مراد بودر که
بو کون دنیاده ریا و مجاز ایله عمل ایدنلر یارن عقبیده شرمسار اولورلر شعر سوف تری
اذا انجلی الغبار • ا فرس تحتک ام حمار • ای کبک خوش خرام کجا مي روي بايست •
ای خوش صالنجی ککلک قنده کیدرسن طور یعنی کیمه غره مشو که گربه عابد نماز کرد لفظ عابد
صفه گربه در یعنی مغرور اولمه عابد گبی نماز قلدیغی دیو که اکیلوب فالعذعن
نماز صانوب الدنمه مراد سالک خوش رفتاره ییندر کی هر نماز قلورکمسه شیخ و
مرشد صانمه بیت هر که تو بینی نه همه مردمند • بیشترش گاو و خری دمند • حافظ مکن
ملامت رندان که در ازل • ای حافظ رندلري ملامت اتمه که ازلده • مارا خدا ز زهد
ریا بی نیاز کرد • بزی حق تعالی زهد و ریادن مستغنی ایلدی مراد رندلردن مراد معلوم
اولان عملی اخلاص ایله قلان و صورت ملامتیه ده اولانلردر که حضرت حق انلری زهد
خشکدن و ریادن عاري قلمشدر بیت بعین عجب و تعظم نظر بخلق مکن که دوستان
خدا ممکن اند در اوباش ولە ایضا سالها دل طلب جام جم از ما مي کرد • ینجه یللر کوکل جام جم
طلبین بزدن ایدر • وانچه خود داشت زبیگانه تمنا مي کرد • اول نسنه که کندونک وار
یادلردن تمنا ایدر مراد جامدن مراتب سلوکي حال دیو تعبیر اولنان صفاي قلبدر وجمدن
مراد حضرت خدادر • گوهري کز صدف کون و مکان بیرون بود • بر گوهر که کون و مکان
طشره ابدي • طلب از گمشدگان لب دریا مي کرد • دکز کنارنده ازمشلردن طلب ایدرایدي
مراد گوهردن ذکر اولان جام جم در آنی دریاي حقیقت کنارنده ازمشلردن طلب یا گوهر
مذکوردن مراد حضرت حقدر که لا یسعني ارضي ولا سمائي ولکن یسعني قلب عبدي المؤمن

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلات

التقي النقي الورع حسبنجه بر دوکوکه صیغمز قلوب آنی بحر وحدت کنارنده ازمشلر
یعنی مرشد ناقصلردن طلب ایدر با وجود که قلب صافی آنک محلیدر لاجرم بیت
یار در خانه و ما گرد جهان مي گرديم • موجبنجه کندو ایله اولانی غیردن استر • بیدلی
خدا در همه جا با وي بود • بر عاشق که خدا هر یرده آنک ایله بیله ایدي • اونی دیدنش
از دور خدایا مي کرد • اول کورمز ایدي خدا الی وار اقدن خدایا ایدر ایدي مراد بودر که
وهو معکم اینما کنتم • موجبنجه و حدیث سابق حسبنجه کندو ایله بیله اولانی کورمیوب
اراق اولان کمسنه چاغرر گبی فعل صوت ایدب خدایا دیر • این همه شعبده خویش که
مي کرد اینجا • اول دوکلی حقه بازلق که عقل ایدر بوندن • ساحري پیش عصا و ید بیضا مي کرد
ساحرلکی عصا و ید بیضا اوکنده ایدر مراد عقل معاشک دنیاده اتدکلری حقه بازلق
شول ساحرک سحری گبیدر که موسی علیه السلامک عصاسی و ید بیضاسی اوکنده در رایی
اولان کمسنک عقل ایله اختراع ایدب کافی بیلدکی کرامات اولیایه نسبت بویله در
مشکل خویش بر پیر مغان بردم دوش • کندو مشکلمی پیر مغانه التدم دون کیجه
کو بتایید نظر حل معما مي کرد • که اول پیر مغان تقویت نظر ایله حل معما ایدر ایدي مراد
پیر مغاندن مراد معلوم اولان شیخ اهل شوق و حالدر و بو بیت عرض هونر • دیدمش
خرم و خوش دل قدح باده بدست • کوردم اول پیر مغانی شاد و کوکلی خوش شراب قدحی الندن
واندر ان اینه صد گونه تماشا مي کرد • اول اینه ده یوز درلو تماشا ایدر مراد شراب قدحدن
قلبدر که محل عشق الهیدر که انی تصفیه اتمش اند • تجلیات اسما و صفاتي مشاهده ایدر
دیمکدر • گفتم این جام جهان بین بتو کي داد حکیم • دیدم بو جهان گوسترجی قدحی سکا قچن ویردی
حکیم • گفت آن روز که این گنبد مینا مي کرد • دیدي اول کونده بو سر چرخه ایدر ایدی مراد
چون جام جهان بین دن قلب صافیدر و حکیمدن حضرت حقدر لاجرم بو صافي قلب عالم ارواحده
ویرب روحه صفاي قلب نقد بر انمش دیمکدر • گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند • دیدي

اول یارکه آندن اولدی درک باشی بلند • جرمش آن بود که اسرار هویدا می کرد • کناهی اول
ایدی که اسراری آشکاره ایدر ایدی مراد اول یاردن حضرت منصوردر دار باشی آندن
بلند اولدی که آنک کبی اهل حال آنده صلب اولندی کناهی اسرار حقی افشا ایدب انا الحق دیدکی ایدی
• فیض روح القدس ار باز مدد فرماید • روح القدس فیضی اگر کرو مدد بیوره • دیکران هم
بکنند آنچه مسیحا می کرد • غیرلرهم ایدرلر آنی که مسیحا یعنی عیسی م ایدر ایدی مراد امر الهی ایله
جبرئیل م جانبندن سرکه کم فیض واصل اولا عیسی م کبی احیاء موتی ایدر دیمکدر رحمت
دعاخوانان اورادی فراوانند در عالم • بباید فیض حق دم را که کردد چون دم عیسی • کفتمش
سلسلهٔ زلف بتان از پی چیست • دیدم اول پیرمغانه بنلرک زلفی زنجیری نه ایچوندر
• کفت حافظ کلهٔ از دل شیدا می کرد • دیدی اول پیرمغان ای حافظ دلو کوکلدن شکایت
ایلر یعنی باغلایجق دلو کوکل چوق قنقی برن باغلایه بن دیر لیس معلوم اولدی که سلسلهٔ
زلف دلو کوکل باغلمق ایچوندر مراد بونلردن اسماء وصفات الهیه در وزلفدن مراد هر برندن
واقع اولان تجلی وظهوردر وسلسله دن مراد تعلق ایدب باغلمه سیدر که هر براسم وهر بر
صفت برقلب مجنونی مظهر ایدب آنده ظهور ایدر که بری رحمن اسمنه وبری کریم اسمنه
وبری صفت هدایته وبری صفت اضلاله مظهر اولور علی هذا القیاس ولە ایضا
دوستان دختر رز توبه زمستوری کرد • ای دوستلر اوزم جبوغی قزی مستورلقدن
توبه ایلدی • شد سوی محتسب وکار بدستوری کرد • کیتدی محتسب جانبنه واشی اجازت
ایله ایلدی یعنی محتسب دن اجازت بو آشی ایلدی مراد دختر رزدن شعرا اصطلاحنده
شرابدر وشرابدن مراد اهل تصوف قتنده عشق الهی در که حق تعالی ایله عباد عشاق
اورته سنده متحقق اولور ودوستلردن مراد سالک اولان عاشقلردر ومستورلقدن
توبه ایتمکدن مراد تستر واحتجابدن رجوع ایلیوب عشاقه ظهور وتجلی قصد ایتدکی در
ومحتسبدن صفت اراده در چون عشق الهی وجز به شاهی صفت اراده دستوری ایله ظهور

ایدب جانب عشاقه کلە بدل فیض ایدر • آمد از پرده بمجلس عرقش پاک کنید • کلدی
اول دختر رز پرده دن مجلسه تری سیلک کی راحت اولوب نطقه مجال اولا • تا بکویید بحریفان
که چرا دوری کرد • تا دیه یارانه که نیچون اراقلق ایلدی مراد بودر که سز ده استعداد پیدا که
اجازت بوقدی دیو وجهن بیان ایده • جای آنست که در عقد وصالش کیرند • آنک محلی در
اول دختر رزی عقد وصاله دوته لر یعنی آنک ایله وصل عقدن ایده لر • دختر مست چنین
کین همه مستوری کرد • بو بله مست قزیکه بو دکلو مستورلق ایلدی مراد بودر که عشق
که نسبت در عاشق ومعشوق اورا اورتسنده که عاشق معشوقه نیجه طالب ایسه
معشوق دخی اوبله در غایتی عاشقک طلبی نیاز ایله معشوق طلبی ناز ایله در لاجرم عشق
الهی عاشق ایله حق تعالی اورتسنده مست ومتکیف در بو بله ایکن بجابت نازدن
بو دکلو مستورلق ایتشدر چون مست یعنی متکیف واهل شوق اولوب کلدی اکا محکم
تعلق ایتمک کرک • مژده کانی بده ای دل که دکر مطرب عشق • مشتلق وبر ای کوکل که ینه
عشق مطربی • راه مستانه زد و چاره بمخموری کرد • مستانه یولن اوردی مخمورلق
چاره سن ایلدی مراد مطرب عشقدن مراد معلوم اولان شوق وبرجی وفیض ارشد برجی در
مستانه دن مراد مست اولمیوب مست کبی قلمان در آنک یولن اورمق اکا یول ویرمکدر
ومخمورلقدن مراد حیرت وبیخودلقدر چون مرشد مفیض وشوق کله حیرتدن خلاص اید
شوق وذوق ویره قطعه عاشقی آمد سرمست وخرامان می کفت • حاضر وقت شوان
ما لعامی آید • ستاد شوار نفس من نشنیدی زنهی • کفت کر سوی یمن بوی
خدا می آید • چه شکفت ار کل طبعم ز نسیمش بشکفت • نه عجب اگر طبعم کلی آنک بلندن
آجلدی ایسه • مرغ شب خوان طرب از برک کل سوری کرد • مرغ شب خوان کیجه اوقیجی ومتر
یعنی کیجه اوتجی قوش دیمکدرکه مراد بلبلدر وبو فاعل کرددر وطرب مفعولی در از برک اکا
متعلقدر وسوری برنوع قزل چیچکدر وکل مطلق چیچکه دخی دیرلر بوند مرغ شب خوان

معناي مصراع بودركه بلبل شنلكي قزل ييراغي اچلچون انديري مرادبودركه مشام عاشقه
معشوق حقيقي نسيمي يعني آنك خوش قوقوسي ارلشه كل كبي طبعي كشاده اولوب بلبل
كبي شاد اولور بيت چون رسد بوي خوششي روشن شود چون چشم دل • بوي يوسف
سوددارد ديده يعقوب را • نه بهفت آب كه رنكش بصد آتش نرود • بدي صو ايله
دكل آنك رنكي يوز آتش ايله كيتمز • آنچه با خرقه صوفي مي انكوري كرد • اول نسنه كه
صوفينك خرقه سنه شراب انكوري ايلدي مراد خرقه دن بونده صلاحيت ظاهر در
آنك رنكي روحك آنك ايله اتصافي درلاجرم شراب كه عشق الهي در آنك اثري صلاحدر آنك
رنكي كه روحك آنو كيله متصف اولمسي در بدي دكز ايله يونسه كيتمز بلكه يوز آتش ايله محو اولمز
حافظ افتادكي از دست مده زانكه حسود • اي حافظ افتادكلكي وتواضعي الدن قومه زيرا
حسود • عرض ومال ودل ودين در سر مغروري كرد • عرضي ومالي وقلبي ودينيي مغرورلق اوجندن
ايلدي يعني اكا صرف انتدي مراد بوندن تواضعي مدح وتكبري ذم در والعاقل يكفيه سر جام جم آنكه
نظر تواني كرد • جام جم سرينه اول وقت نظر ايده بلورسن • كه خاك ميكده كحل بصر تواني كرد • كه
ميخانه طپراقني كوز سورمه سي ايده بله سن مراد سر جام جمدن وجود انسانده صفاي قلبدر
كه آنك ايله مشاهده عالم اولور نيتكم جام جهان نما ايدي وميخانه دن مراد خانقاه وموضع
عبادتدر چون آنك طپراقني كحل ديده ايده سن بو عالمك فناسن وقدر ضرورتدن زياده سي زائد
ايدكن عين اليقين ايله مشاهده ايدرسن رباعي در جستن جام جم جهان بيمودم • روزي
ننشستم وشبي نغنودم • ز استاد چو وصف جام جم بشنودم • خود جام جهان نماي جم
من بودم • مباش بي مي ومطرب كه زير طاق سپهر • اولمه شرابسز ومطربسز كه فلك كري
وچار طاق النده • باين ترانه غم از دل بدر تواني كرد • بو ترانه ايله غمي كوكلدن چيقره
بلورسن مراد عشق الهي ومرشد حقدر ديكر رباعي بي جام عشق عيش دل ما تمام
نيست • فوز ونجات ما بجهان غير جام نيست • با آنك مفلسيم وكدا ليس فراغتيم • از دولتي كه عا

قبلنش

مستدام نيست • كل مراد تو آنكه نقاب بكشايد • سنك مرادك كلي اول وقت
نقاب آچه • كه خدمتش چو نسيم سحر تواني كرد • كه آنك خدمتني سحر يلي كبي ايده بله سن
مراد كل مراددن جناب الهي در واول رفع حجبي اول وقت ايدركه سحر خيز اولوب عبادات
ايده سن بيت خدمت بسيار بايد بردرش • تا نقاب چهره بكشايد حبيب •
بعزم مرحله عشق پيش نه قدمي • عشق قناغي عزمي ايله اوكه قو قدمي • كه سودها
كني از اين سفر تواني كرد • كه فائده لر ايدرسن اكر بو سفري ايده بلورسك مراد قدم
عبادت ايله سوي قدميه تقدمدر كه رنج حقيقي بو سفرده در زيادة الرنج في دنيا نقصان
ورنج بغير محض الخير خسران • بيا كه چاره ذوق حضور ونظم امور • كل كه ذوق حضور
ونظم امور چاره ودرماني • بفيض بخشش اهل نظر تواني كرد • اهل نظر عطاسي
فيض ايله ايده بلورسن مراد فراغ بال وانتظام احوال مال ملال عطاء اهل حال بر لعحال
اولور ديكر بيت راحت طاعت حق كنج قناعت بي رنج • اين همه از نظر اهل نظر خواهد بود
جمال يار ندارد نقاب پرده ولي • يارك جمالنك يوقدر پرده نقابي ولي • غبار ره بنشان
تا نظر تواني كرد • يول توزن ساكن قل تا نظر ايده بله سن مراد بودركه يار جمالنك
حجابي ونقابي يوقدر مانع اولان غبار راهدر آني تسكين قل تا كه حجاب مانع كيده ب
جمال ياري مشاهده ايده سن بيت كر غبار تنت كني تسكين • بنكري روي او بعين يقين
تو كز سراي طبيعت نميروي بيرون • سنكه طبيعت سراينده چقمزسن • كجا بكوي حقيقت
كذر تواني كرد • حقيقت محله سنه قنده اوغرايه بلورسن مراد بودركه بر كمسه اودن
چقمه سالك راه اولمسه مقصده واصل اولمزسن كه طبيعت وعادتي ترك ايتميه سن
سالك راه اولوب كتميه سن محله ومنزل حقيقته كذر ايدمزسن • كدايي در ميخانه طرفه اكسيريست
ميخانه قپوسي كدالغي عجب كيميادر • كر اين عمل بكني خاك زر تواني كرد • اكر بو عملي ايدرسك طپراغي
التون ايده بلورسن مراد بونده ميخانه دن عالم هويت در هر كم كه اول دركاهه وارب كدا

لق

ايد. كمياى سعادته مالك اولور • دلا ز نور رياضت كر آكهي يابي • اى كوكل اكر رياضت
نورندن خبردار اولاسن • چو شمع خنده زنان ترك سر توانى كرد • شمع كبى كولرك
باش ترككن ايده بلورسن مراد بودر كه رياضت نورندن بولان رياضته بذل
روح ايدر رغبت ايله • ولي تو تا لب معشوق وجام مي كيري • ولى سن تا معشوق
لبى وشراب قدحن دوته سن • طمع مدار كه كاري دكر توانى كرد • طمع طوتمه كه
براېش دخى ايده بيله سن مراد بودر كه تنعم وحظ نفساني يه توغل ايدن
رياضت وعمل وحالى اشتغالى ايده مز • كر اين نصيحت شاهانه بشنوي حافظ •
اكر بو پادشاهانه نصيحتى اشيدهسن يعنى قبول ايدهسن حافظ • بشاه راه
طريقت كذر توانى كرد • طريقتك اولو يولنه اوغرايه بلورسن مراد بودر كه هوا ي
نفسى ترك ايتين طريقته سالك اوليمز بيت عشق بازي چيست سر در كوي جا نان
باختن • با سر اندر كوى دلبر عشق نتوان باختن • وله ايضا بعد ازين دست
من و دامن آن سرو بلند • بو ندن صكره ال بنم و آنك اول سرو بلندك • كه ببالا ي
چمان از بن و بيخم بركند • كه صالنجى قد ايله بنى ديبمدن و كوكدن قازدي مراد
بالادن استواء استيلاى الهى در چون تجلى و جولان معشوق عاشق طالب
غالب و جالب اولا عاشق مضطر اولوب دامن دلداره محكم تشبث ايدرمت
شو بله محكم دوته بن عشقله يار انكن • بالم قطع ايده لر يا كسلر يار انكن •
حاجت مطرب و مى نيست تو برقع بكشاى • مطربه و شرابه حاجت يوقدر سن
برقعي آچ • كه برقص آورد م آتش رويت چو سپند • كه بنى رقصه كتوره سنك يوزك
آتشي يوزرلك كبى مراد بودر كه تجلى اوليجق عاشق بر وجد و حال اولوب سماع ايدر
بيت دل سوخت در سماع و نمى آيد زجرخ • رقصيست كرم بر سر آتش كباب را
هيچ روئي نشود آينه چهره بخت • هيچ بر يوز اولمز بخت يوزي آينه سى مكر

آن

فاعلاتن فعلاتن
فعلاتن فعلن

آن روى كه مانند بران تنم سمند • مكر اول يوز كه سورنه ياسوره لر اول آت طرنافنه
مراد بودر كه اول يوز كه طريق حقه يوز سوره بخت يوزنك آينه سى اولور كه آنده
بخت وسعادت كورنور كه آنك كبى يوز حقنده وارد اولمشدر وجوه أذا رؤوا ذكر
ذكر الله تعالى • كفتم اسرار غمت هرچه بود كو مي بكش • ديدم سنك غمك اسرارينى
هر نه اولورسه ديى اولسون • صبر ازين بيش ندارم چه كنم تا كي وجند • بوندن
زياده صبرم يوقدر يوقدر نيليه يم نه قيلهيم و نيچه دك مراد عاشق نك صبر و قرار كشف
اسرار اته معذوردر ديكر بيت چند كويي كه سخن عشق حرامست حرام • بامن اين قصه
مكو بيد كه من حيرانم • نكشن آن آهوى مشكين براى صياد • چكمه بنم آهوى مشكينى
اى اوچى • شرم ازان چشم سيه دار و مبندش بكمند • اول قره كوزدن اوتن آنى كمنده
باغلمه مراد آهوى مشكيندن محبوب ظاهردر وصياددن مراد شيخ صوري در كم جمع مريد
اتمكه سعى ايدر اكا خطاب ايدر ديركه محبوبى مريد ايدنمكه سعى ايدوب آنى شكار ايليوب
دو تموق دعوته يدوب الوب كمه كه آنك چشم سياهي فتنه در سنى مفتون و مريدلري مفتون
ايدر لا جرم آندن اوتان بوني كمنده چكمه • من خاكى كه ازين در نتوانم برخاست • بن
خاكه منسوب افتاده بو قپودن قالقمغه قادر دكلم • از كجا بوسه زنم بر لب آن قصر
بلند • قندن اوپم اول يوجه كوشك كنارني مراد كندونك حقارتني و حضرت حقك علو
بيان دركه • ابن الرب الجليل • وابن العبد الذليل • چون غزلهاى تر دلكش حافظ
شنود • چون حافظك تر غزللرن ايشده • كر كمال بشنوي دشو نكو بو خجند • اكر
خجندك كمالى اوله شعو ايدردي خجندن مراد كندو شعرني كمال خجندى شعرندن ترجيح در
كه آنك اشعاري خيالات و بونك كلامي لسان الغيب كلامي در و غزلها ديدى زيرا
كمال خجندى غزلده ماهر در قطعه دو كمال اند در جهان مشهور • يكى ز اصفهان دكر ز خجند •
اين يكى در غزل عديم المثل • وآن دكر در قصيده بي مانند • في المثل در ميان اين دو كمال

بیست وفی مکر بوبی چند • بعض نسخه‌ده مخلص بیتی بو بله واقع اولمش • بازستان
دل ازان گیسوی مشکین حافظ • الله کوکلی اول مشکه منسوب زلفدن ای حافظ
زانکه دیوانه همان به بود اندر بند • زیرا دلو همان یکذر که اولا بنده • مراقلب عیب
سوینه مقید کرکن تا که وماسوایه کتمیه دیکر بعض نسخه‌ده بو بیله واقع اولمش • جز
بزلف تو ندارد دل حافظ میلی • سنک زلفکدن غیریه بوقدر حافظک میلی • آه
ازین دل که بصد بند نمی‌گیرد بند • آه اول کوکلدن که یوز بند ایله بند طوتمز • ولایضا
دست در حلقهٔ آن زلف دوتا نتوان کرد • ایکی قات زلف حلقه ایتمک اولمز
تکیه بر عهد تو و باد صبا نتوان کرد • سنک عهدکه و باد صبایه اعتماد ایتمک اولمز مراد
محبوب مجازی ودنیا ماسوی‌در لاجرم آنک لعنه ال اوریق ودنیا واهل فنا عهدنه اعتماد
ایتمک اولمز نیتکم حضرت علی رضی الله عنه دیمشدر • عهود دنیا و ریح الصبا سوا •
آنچه سعیست من اندر طلبت بنمایم • اول نه سعی درکه بن سنک طلبکده کوستردر
این قدر هست که تغییر قضا نتوان کرد • بو قدر وار که تغییر قضا ایتمک اولمز یعنی ماسوی
طلبنده سعی باطل‌در اما تقدیر الهی بو بیله اولیجق تغییر محال بو قدر بیت قضا چون ذکر
دون فرو هشت پر • همه عاقلان کور گشتند و کر • دامن دوست بصد خون دل
افتاد بدست • دوستک اتکی یوز کوکل قانی ایله دوشدی اله • بفسوسی که کند
خصم رها نتوان کرد • کند لفظنک فاعلی خصمدر ومفعولی فسوس‌در و بونده با
سببیه‌در و یای وحدتدر و مصراع اول مضمونی مبتدادر و مصراع ثانی مضمونی
خبردر یعنی خصم که بر فسوس ایدر یعنی مسخره لغه دوتر آنک سببی ایله الدن صالی ویر
اولمز دوست آنکن مراد بودرکه ریاضت وعبادت ایله که حضرت حقه تشبث
و تعلق حاصل اولور اهل دنیا که خصم اهل الله در آنک طعن آمیز کلامی ایله ترک تعلق
ایتمک اولمز • عارضش را بمثل ماه فلک نتوان کرد • آنک عارضنه تمثیل ایله فلک آیی

دیمک اولمز • نسبت یار بهر بی سرو پا نتوان کرد • یارک نسبتنی و تشبیهنی هر
باش سوزه و آیاقسزه یاهر فقیره ایتمک اولمز مراد بودرکه لا یشبهه شیء حسنجه حضرت
حق هیچ بر نسنه‌یه تشبیه دکلدر آنی غیره تشبیه ایتمک اولمز بیت چون کون یوزنی
آنک آیه ایله‌یم تشبیه • هر اولکم ای الشیدری ایله تسفیه • سرو بالای کسی
آنکه در آید بسماع • بنم سرو قدم اول وقت که سماعه کله • چه محل جامهٔ جان را که قبا
نتوان کرد • نه محل جان قفسانه که چاک ایتمک اولیه مراد بودرکه حضرت حق علو درجه‌سی ایله
که تجلی ایده جامهٔ جانی ترک تجلی اولور بیت خانقاه ایچنده السک آستین افشان سماع •
قالمیه بر خرقه ایلینک کریبانی درست • من چکویم که ترا نازک طبع لطیف • بن نه دیم
که سکا طبع لطیف نازکلکی • تا بحدیست که آهسته دعا نتوان کرد • تا بر حدده در که
ارفق ارفق دعا ایتمک اولمز یعنی سن شویله نازک طبع سن که آکل اکل دخی دعا ایتسه
آندن بیله انجنورسن مراد بودرکه ذکر و دعا آشکاره اولیجق آنده شائبهٔ ریا اولور
حضرت حق تعالی حضورنده مقبول اولمز انوکچون ذکر خفی ممدوحدر بیت نقشبندیه
عجب قافله سالار راند • که برد از ره پنهان بحرم قافله را • نظر پاک تواند رخ جانان
دیدن • پاک نظر قادر اولور جانان رخین کورمکه • که در آیینه نظر جز بصفا نتوان کرد •
که آیینه‌یه نظر صفادن غیری ایله ایتمک اولمز رباعی من لم یکن فانیا عن حظه • وعن
الهوی والانس بالاحباب • کیف الرؤیه واللحظ لک • یا من به محجوب عن الحجاب •
غیرتم کشت که محبوب جهانی لیکن • بنی غیرت دیلدی که سن محبوب جهانسن یعنی
جمله خلق سنی سورلر اولیه هر کسه بنم رقیبم در بوجهتدن غیرت بنی هلاک ایتدی لیکن
روز و شب عربده با خلق خدا نتوان کرد • کیجه و کندز الله تعالی مخلوقاتی ایله جنک ایتمک اولمز •
یعنی هر بر مخلوق بنم رقیبمدر دیو جنک ایتمک اولمز مخاطب حضرت حقدر که محبوب خلق در •
مشکل عشق نه در حوصلهٔ دانش ماست • عشق مشکلی بزم علم حوصله‌سنده دکلدر

یعنی مشکل عشقی حل وبیان اتمکه بنم علمم حوصله سی متحمل دکلدر • حل این نکته بدین فکر خطا
نتوان کرد • بونکته نک حلنی بو فکر خطا ایله اتمک اولمز مراد مسئلهٔ عشق مسئلهٔ
غامضه ایدکن بیان در • بحر ابروی تو خراب دل حافظ بیست • سنک قاشکدن غیر
کوکلی خرابی یوقدر • طاعت غیر تو در مذهب ما نتوان کرد • سنک غیرک طاعتی بنم مذهبمز
اولمز مراد بودر که عشاق مخلص مذهبی بودر که عمله اصلا ریا وغیر ارادت اولیوب مجرد
الله تعالی ایچون اولا • وله ایضا دل از من برد وروی از من نهان کرد • کوکلی بندن الوب
یوزی بندن کزلدی • خدارا باکه این بازی توان کرد • الله ایچون کیمه بو اویونی اتمک
اولور مراد ارباب فا واصحاب دنیانی وفا ایدکن بیاندر بیت روی کشاده ای
صنم خاطر خلق می بری • چون بپس پرده می روی پرده صبر می دری • سحر تنها بیم
در قصد جان بود • صباح یالکز لق بنم جانم قصد ایدر ایدی • خیالش لطفهای بی کران
کرد • آنک خیالی کنارسز یعنی نهایتسز لطفلر ایلدی مراد بودر که انس جهدن خالی اولمق
موت روحانیدر چون خیالی همراه اولا لطف بی نهایت اولور که حیات ابدیه بولنور
دیانی رفتن وبیمی ان بخیال من اندری • کویاکه در برابر چشم مصوری • فکرم
بمنتهای جمالت نرسد • کز هرچه در خیال من آید نکوتری • چراچون لاله خونین
دل نباشم • بنچون لاله کبی قانه منسوب کوکلو اولمیم • که با ما نرگس او سرگران کرد •
که بزه آنک نرکسی باش اغرلقن ایلدی یعنی التفات ایلمدی مراد بودرکه عین الهی
سالک عاشقه التفات اتمیوب قبض فیض اولیجق قلب خونین اولور • صبا
کرچاره داری وقت وقتست • ای صبا کرچاره بیلورسک وقت وقتدر
که درد اشتیاقم قصد جان کرد • که اشتیاقم دردی بنم جانمه قصد ایلدی مراد قبض
سحری وبسط آتی طلبیدر • مراجی گریه وبربط فغان کرد • مراجی اغلدی قپوز
افغان ایلدی مراد مراجیدن مقام وقپوزدن رفیق مشغفدر • کجا کویم که با

ی
د •

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

این درد جان سوز • قندیدیم که بوجان باقی دردایله • طبیبم قصد جان ناتوان کرد •
طبیبم ضعیف جانه قصد ایلدی مراد قبض وانقباضدن کمیه شکایت ممکن
دکل ایدکن حکایتدر • میان مهربانان کی توان کفت • مشفقلر اورتسنده نجه دیمک
اولور • که یار ما چنین کرد وچنان کرد • که بنم یارم بویله ایلدی واویله ایلدی بیت
آن دوست نباشد که شکایت کند از دوست • هرچون که دلارام بر بزد دیبی بنست
عدو با جان حافظ آن نکردی • دشمن حافظک جانینه آنی اثر ایدی • که تیر چشم ان ابرو
کمان کرد • که اول یای قشلونک کوزی اوقی اتدی مراد معشوق مجازی یا افنای معشوق
حقیقی تاثیر عدودن اشددر دیمکدر وله ایضا یاد باد انکه نهان وقت سفر یاد نکرد • الکسو
اولکه سفر وقتنده بزی انکدی • بوداعی دل غمدیده ما شاد نکرد • بر وداع برم غم کورمش
ایلمدی بلکه ظاهر نظم بوینه کوسترر که بر شخص صاحب حسن شهردن کیدب خواجه حافظ وداع
اولیه اما مراد کندنک مقتدی ومیخی اولان حسن معنوی صاحبی سو اکتمش اولا زیرا
مشایخک عادتیدر • علی الغفله سو ا کتمک وار درویش مریدک کجوبی مشابه سعد انک
فراقنده تحزن ایدب وشاعر اولان مرید نظم ایله اظهار حزن ایدر • آن جوان بخت که
می زد رقم خیر قبول • اول یخچی بکت که خیر مقبول خطینی اورر یعنی بازار ایدی • بنده پیر ندانم
زچه آزاد نکرد • قوجه قولی بلزم ندن آزاد • قوجه قوللی بلزم ندن آزاد ایمدی بلکه کم کرشنه
پیر بلکه جوانه جوانبخت وبخت جوان اطلاق اولنور نتکم مولانا دیمشدر بیت کرده ام
بخت جوان را نام پیر • کورجه پیرست نه از ایام پیر • کاغذین جامه بخونا به بشویم که فلک
کاغذدن قفتانی قانلو صو ایله یویاین که فلک • رهنمونیم بپای علم داد نکرد • بکا بول کوستر
عدل سنجاقی ایاغنه ایلدی مراد علم عدلدن رسول الله در احتمالدر که اول سفر کیدن
حجه کتمش اولا یاخود الشیخ فی قومه کالنبی فی امته خبرینج شیخ آخرین وبوادن دور اولب
واکا ایرشمک میسر اولمیوب بویله دیر اولا • دل بامید صدائی که مگر در تو رسد کوکل صدا

ن

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

[illegible]

نکی

[illegible]

ل نالها کرد درین کوه که فرهاد نکرد • ناله‌لر ایلدی بو طاغده که فرهاد ایلمدی **حکایت** شاه جهاندن بری
برجه کیدر کمسنه تشییع ایدب استر نه سوار اولوب شهر کناره وارب سایر یارا
وداع ایدب رجوع قیلوب شیخ بر ایکی قدم بیله کیدرکی شوق طواف کعبه و ذوق زیارت
رسول الله غالب اولوب کویا استری براق اولوب کندوسی بر اشتیاق اولوب کیتمش
رباعی چال کعبه یه مشتاق کوکلم • قرار ائمزاکی کون بر اراده • دکزدن کیدنه ایرشمک ایچون
کیجه کوندز کبی کندم قراده • شاید ار پیک صبا از تو بیاموزد کار • باز اکر صبا
پیک سندن ایش اوکرنه • زانکه چالاکتر از این حرکت باد نکرد • زیرا بو حرکتدن
چابکرک حرکتی یل ایتمدی یعنی یلدن سن چابک و چالاکی ایتمش سن یل سندن چابکلک
اوکرنمک لایقدر • سایه تا باز کرفتی ز چمن مرغ سحر • کولکه‌کی تا کرو دوندک چمندن
بلبل • آشیان در شکن طره شمشاد نکرد • شمشادک صاچی بوکلمنده یوه ایتمدی
یعنی سن چمندن کولکه‌کی قالدرمنجه بلبل شمشاده یوه ایتمدی مراد بودر که سن مرشد
کامل ایدک و ظلک ظل همایی مسعود ایدی بلبل کبی عاشقلر سندن دور اولوب دون
اولان مرشده التجا اندلر • کلک مشاطه صنعش نکشد نقش مراد • اول کسنک
صنع الهی مشاطه سنک قلمی مراد نقشی چکمز • هر که اقرار بدین حسن خداداد نکرد •
هر کم که بو حسن خداداده اقرار ایلمدی یعنی شول کسه که حق تعالی ویردیکی
حسنه اقرار ایلمیه صنع الهی مشاطه سنک قلمی آنک مرادی نقشنی یازمز
مراد بودر که مرادی حاصل اولمز **رباعی** مشنو تو منکر پاکان • مزن طعنه به بی باکان •
ق بهر هنر از خلاف شان • نباشی تا ز ناپاکان • مطربا پرده بکردان و بزن راه عراق
ای مطرب پرده‌یه دوندر و اور عراق یولنی • که بدین راه بشد یار و ز ما یاد نکرد •
که بو یوله کندی یار بزی اکمدی مراد عراق عربدر که راه حجاز اولمغه اقربدر •
غزلیات عراقیست سرود حافظ • عراقی غزللریدر حافظک ایری یعنی ایرلدغی

کس شنید این ره دلسوز که فریاد نکرد • کم اشتدی بو کوکل یاقیجی یولی فریاد ایلمدی
عراقی شعراء صوفیه‌دن عاشق مشربک ایدی حداثت سنده تکمیل علوم ظاهره
ایدب دیار هنده شیخ بهاء الدین زکریا خدمتنده تکمیل ایلیوب شیخ فخر الدین العراقی
دیمکله معروف اولوب کلمات و اشعارنده شورش عشق غالب ایدی آنک اشعارندن
بو **بیت** ساز طرب عشق چه دانی که چه سازست • کز زخمه او نه فلک اندر تک و تازست •
وله ایضا دلبر برفت و دلشدکان را خبر نکرد • دلبر کندی کوکلی کیتمشلره خبر ایلمدی
یاد حریف شهر و رفیق سفر نکرد • شهر یارانی و سفر یولداشی اکمدی مراد غزل سابقده
اولان کبیدر • یا بخت من طریق محبت فرو کذاشت • یا بنم بختم محبت طریقنی اشعه قودی
و مغلوب قلدی • یا او بشاه راه طریقت کذر نکرد • یا دلبر طریقتک سلطانی بو لیه اوغرمدی
• من ایستاده‌ام که کنم جان فدا چو شمع • بن طورمشم که جانی فدا ایدم شمع کبی • او خود کذر بما
چو نسیم سحر نکرد • اول بزه سحر یلی کبی اوغرمدی مراد آنک یولنده بذل روح ایتسم کرک ایدی
اول مرافقه موافقت ایتدی دیمکدر بیتکم غزل سابقده بوکا قریب معنی ذکر اولنمشدر
ی • کفتم مکر بکریه دلش مهربان کنم • دیدم که آنک کوکلنی اغلمق ایله شفقتلو ایلیم
در سنک خاره قطره باران اثر نکرد • بر کطاشده یغمور قطره‌سی اثر ایلمدی مراد قسوت
قلبدن شکایتدر • مرغ دل ار چه بال و پر از غم شکسته شد • کوکل قوشنک اکرچه قنادی
و قوییغی غمدن صنمش ایدی • سودای دام عاشقی از سر بدر نکرد • عاشقلق
آغی سوداسنی باشدن چیقرمدی **شعر** انت انسی و همتی و سروری • قد ابی
القلب ان یحب سواکا • هر کس که دید روی تو بوسید چشم من • هر کم که کوردی
یوزکی اوپدی بنم کوزمی • کاری که کرد دیده ما بی نظر نکرد • بر ایشکه ایلدی بزم
کوزمز نظرسز ایلمدی مراد بودر که هر کسه که عین الیقین ایله مشاهده رب
العالمین ایدر عاشق حق اولانک عیننی اوپب تحسین ایدر که غایتده خوب و بهابند

کلکِ زبان کشیدهٔ حافظ در انجمن • دلی جکلمش قلبی حافظک دیرنکد • باکس نگفت از تو
نازکی سر نکرد • کمسیه دیمدی سنک ازکی نازک سر ایلمدی مراد بودر کنم سر تمیده و حذر
آنوک ایجون ترک سر ایتمک کرک ایده وکنه ریزدر • وله ایضا روبر رهش نهادم و بر من گذر
نکرد • یوزی یول اوزره قودم بنم اوزره اوغرامدی • صد لطف چشم داشتم و یک نظر نکرد
بو لطفه کوز طوتدم بر نظر ایلمدی غزل سابقه نظیره واکا مراد ده موافق در • یارب
تو آن جوان دلاور نگاه دار • یارب سن اول بهادر جوانی صقله • کز تیر آه گوشه نشینان
حذر نکرد • که گوشه نشینلرک آهی اوقندن حذر ایلمدی مراد بوندن احتمال واردر که
شوخ بدنازه اولا که نقض عهد ارباب طریقت ایده وبو طائفه یه بغض ایلیه • سیل سرشک
ما ز دلش کین بدر نبرد • بزم کوز یاشی سیلی آنک کوکلندن انتقامی چیقرمدی
بر سنگ خاره قطرهٔ باران اثر نکرد معنای مصراع مذکور ومراد بیان اولنمشدر
میخواستم که میرمش اندر قدم چو شمع • دیلرم که اولم آنک قدمنده شمع کبی • او خود بما گذر چو نسیم
سحر نکرد • معنای مراد بور ومراد بیان قلنمشدر • جانا کدام سنگدل و کست منصب
است • ای جان قنغی طاش کوکللو وضعیف مذهبدر • کز پیش زخم تیر تو خود را سپر نکرد
که او سنک اوقنک زخمی او کنده کندوبی قلقان ایلمدی • ماهی و مرغ دوش ز افغان من نخفت
بالق وقوش دون کیجه بنم افغانمدن اویمدی • آن شوخ دیده بین که سر از خواب بر نکرد
او گوز سزی وکستاخی کور که باشی اویقودن قالدرمدی مراد بودر که بیند بخت دل
و بی شرم اولانی قدحدر • حافظ حدیث نغز تو از بس دلکش است • حافظ سنک
پاک سوزکی چوق دلکش اولدیغی اجلدن • نشنید کس که از سر رغبت ز بر نکرد
ایشتمدی کمسه که رغبت باشندن یوقری ایلمدی وخاطره ده تمدی مراد کنده کلامی
مدح وکلام پاکی خاطرنشان اتمکه رغبتدر • وله ایضا واعظان کین جلوه در محراب میکنند
واعظلر که بو نازه شیوه محراب منبرده ایدرلر • چون بخلوت میروند آن کار دیگر میکنند

میکنند • چونکه تنهایه کیدرلر اول غیری ایشی ایدرلر مراد بودر که واعظلر مجلس
وعظلرنده تقوی صورتن کوسترلر اما تنهایه وارنجه فاسقلق ایدرلر • مشکلی
دارم ز دانشمند مجلس باز پرس • بر مشکلم واردر مجلس دانشمندندن صور
توبه فرمایان چرا خود توبه کمتر میکنند • توبه بیوریجیلر نیچون توبه یی آزجق ایدرلر مراد بودر که
بر مشکلم واردر مجلس وعظ ایدن دانشمنده سؤال قیل اول مشکل بودر که توبه ایدیکی
دوام ایدنلر نیچون کندولر توبه اتمزلر اتأمرون الناس بالبر وتنسون انفسکم
خطابندن غافللردر • کوییا باور نمیدارند روز داوری • کوییا انانمزلر حکومت
کوننه • کین همه قلب و دغل در کار داور میکنند • که بو دوکلی قلبی وخیانتی حاکم ایشنده
ایدرلر مراد بودر که کانه یوم قیامته تصدیق اتمزلر که حق تعالی غلغلنده بویله قلبلیق وحیله
ایدرلر • یارب این نو دولتانرا باخر خود شان نشان • یارب بو نو دولت
اولنلری کندو خرلرن ایله نصب ایله • کین همه ناز از غلام ترک واستر میکنند • که بو دوکلی
نازی ترک قول وقاتر اجلیچون ایدرلر مراد بودر که یکی دولته ایرنلر ترک قول استخدام
ایدوب وقاتره سوار اولدقلری ایچون عجب وتکبر ایدرلر مرکب ایله باغلنمقه مستحقلردر
بر در میخانهٔ عشق ای ملک تسبیح گوی • عشق میخانه سی قپوسی اوزره ای ملک تسبیح
دی • کاندر انجا طینت آدم مخمر میکنند • که اول یرده آدمک خلقتی ماقه سنی یوغوررلر
مراد میخانهٔ عشقدن عالم الهی درکه • خمرت طینت آدم بیدی اربعین صباحا • حسنجه
آدمک خلقتی بالحقیقه آنده یوغوررلر ملائکه اول درکاهده تسبیح اتمک کرک • حسن بیه
پایان او چندانکه عاشق میکشد • آنک اخرسز حسنی اوله دکلو که عاشق اولدررر
زمرهٔ دیگر بعشق از غیب سر بر میکنند • بر جماعت دخی عشق ایله غیبدن باش قالدررلر
مراد بو نوعک سنول بعض روایتده واردر اولمان درکه خلقت آدمدن اول هر کون ملائکه
دن بر جماعت نوردن یارتب هلاک اولوب بر جماعت دخی مخلوق اولور ایدی خلقت

ادمدن صکره اول حال زائل اولوب ضرمنع باقی قالدیلر • بنده پیر خراباتم که درویشان او
میخانہ پیرینک قولی یم که آنک درویشلری • گنج را از پی نیازی خاک بر سر میکنند • خزینہ یک
استغنادن باشنه طراق ایدرلر مراد عالم الٰہی شیخی اولوب دنیای بالکلیہ تارک اولانک
قولی یم که آنک مریدلری شیخلری طریقتنه سالک اولوب خزینہ غیبه مالک اولوب مال
کثیرک باشنه طراق دوکوب غنای قلب ایله مستغنیلردر • ای کدای خانقه برجه که در دیر مغان
ای خانقاه دلنجیسی صچره که دیر مغانه • میدهند آبی که دلها را توانگر میکنند • پیر صومعه لر
وکوکلی غنی ایدرلر مراد بوندن خانقاهده تجرد فقرا ایچون ساکن اولانه بیوردر که بو حالدن قالقوب
اخلاص اهلی مقامنه کلوب شوق وذوق تحصیل ایدوب شراب عشق نوش ایدوب غنای قلب
حاصل ایتمکه ارشاددر • خانه خالی کن دلا تا منزل جانان شود • اوی خالی قیل ای دل تا منزل
جانان اولا • کین هوسناکان دل وجان جای دیگر میکنند • که بو هوسلولر دلی وجانی غیری
یرده ایدرلر مراد اوی خالی قیلمقدن دل وجان فکری ماسوی دن اولمقدر اما صوفی صورت اولوب
هوا وهوس اهلی اولنلرک دل وجانه پریشاندر اوکیچون وجودلری منزل جانان دکلدر
صبحدم از عرش می آمد صفیری عقل گفت • صباح وقتنده عرشدن بر آواز کلدی عقل
دیدی • قدسیان گویی که شعر حافظ از بر میکنند • قدسیلر کویا حافظ شعرنی از بر ایدرلر
مراد بوندن حال مکاشفه ده واقع اولان سماع یا عالم رؤیاده واقع اولان استماع در
وبعض اشعار مقبول حضرت کردکار اولوب ملائکه طبع انوار ایله نازل اولدقلری رؤیاده
مشاهده اولنمشدر نیتکیم شیخ سعدینک اشعارندن بو بیت برگ درختان سبز در نظر
هوشیار • هر ورقش دفتریست معرفت کردکار • پس خواجه حافظ ذکر ایتدوکنک وقوعی
مستبعد دکلدر ولہ ایضا دانا که چنگ وعود چه تقریر میکنند • بیلورمیسن چنک وعود
نه تقریر ایدرلر • پنهان خورید باده که تعزیر میکنند • کزلو ایچک شراب ایله که کزلو ایچمز
سکونہ تعزیر ایدرلر مراد چنکدن شیخ مرادیدر وعوددن واعظ صاحب حال در مصراع

مصراع اولده اولان میکنند لفظنک فاعلی ضمیر چنک وعوددر وباده دن بوزه مراد
کلمات عشق ذوق واسرار الٰهیه واخبار طریقتدر ومصراع ثانیده اولان میکنند لفظنک
فاعلی ضمیر مستتردر که حکم مذکورده اولان مقدره راجع در یعنی ناس وعوام وسالک خام
نیتکیم کندوسی بو بیت ایله بیان مراده اشارت ایدر • کویند رمز عشق مگویید و مشنوید
دیرلر که عشق رمزنی دیمک واشتمک • مشکل حکایتیست که تقریر میکنند • مشکل حکایه در که
تقریر ایدرلر • ناموس عشق ورونق عشاق می برند • عشقک عرضنی وناموسنی وعاشقک
رونقنی الترلر • عیب جوان وسرزنش پیر میکنند • جوانه عیبلر وپیره باشنی قورلر
بو بیت مضمونه دخی مقول قول چنک وعوددر یعنی انلر دیرلر که عوام الناس ومریدان بر وسواس
ناموس عشقی ورونق عشاقی کوتورلر وعاشق جوانه عیبلر وعاشق پیره باش قورلر
لاجرم اسرار عشق واخبار حقیقی کتم ایتمک کرک والله • ما از برون در شده مغرور صد فریب
بز قپودن طشره یوز الدمیه مغرور • تا خود درون پرده چه تدبیر میکنند • تا پرده ایچنده انلر نه
تدبیر ایدرلر مراد بودر که جمهور عوامدن ومریدان خامدن نیجه کسه لر مشایخ واهل دللر
نظرلرینه کلوب عرض اخلاص وارادت ایدرلر اما بونلردن استماع اتدکلری کلمات طریقتی
واسرار حقیقتی واخبار عشقی وآثار صدقی فهم ایتموب بلکه معنی مرادی غیر مراده فرق ایتموب
انلرک لفظندن معنای باطل مراد ایدنوب بونک معناسی بودر وبو فکر خطادر دیوب
کندو ذهنلی منکر ایله جمع اولوب پرده ایچنده وخلوت یرده فکر مکر ایدوب تدبیر ضرر
ایدرلر • تشویش وقت پیر مغان میدهند باز • باز لفظی لفظا مؤخر ومعنی مقدمدر ومیدهند
لفظنک فاعلی مصراع اخیرده اولان راعی • این سالکان نگر که چه با پیر میکنند • ومیکنند
لفظنک فاعلی ضمیر مستتردر که این سالکان لفظنه راجعدر یعنی پیر مغانک ومرشدک شوریدکی
وقتنده کر وتشویش ویررلر بو سالکلره نظر قیل که نه ایدرلر پیره مراد سالک خام اولنلر
شیخه طعن وتشنیع ایله بلکه تشهیر وتکفیر ایله وقتنه تشویش ویروب پیر طریقتی بحضور

ایدرلر دیمکدر عجب بودرکه پادشاهلر اهل خبره یه حواله قلمزلر یعنی مشایخ کلماتنک
صواب وخطاسنی مشایخه واهل تصوفه حواله ایلیوب اندن استفسار واستفتا ایمیوب
اهل ظاهره تفویض ایلیوب اندر حق انا نحکم بالظاهر دیو خطا ایله حکم ایدرلر بیت مهر رخ
اهلنی صالح اهلنه فاضبلر نا اهله صارلر بنی حیف اتیلر دریغ • صد آب رو بنیم نظرمی توان
خرید • یوز یوز صویی یارم نظر ایله آلمق اولور • خوبان درین معامله تقصیر میکنند •
می توان خرید لفظنک فاعلی خوبانلر ومحبوبلر بو معامله ده تقصیر واهمال ایدرلر مراد خوبانلردن
اسما وصفات حضرت خدادرکه قصد ایدیجک یوز کسه بر نظر ایله عاشق شوریده
اتمکه قادرلردر • قومی بجد وجهد نهادند وصل دوست • بر قوم جد وجهد قودیلر دوست
وصلنی یعنی سعی ایله وصل میسر اولور درلر • قومی دکر حواله بتقدیر میکنند • بر قوم دخی
تقدیره حواله ایدرلر یعنی وصل دوست سعی ایله اولمز تقدیرده وار ایسه اولور دیرلر مراد
طلاب حق اکی فرقه ایدوکن بیان ایدر فرقه اولی اولدر بیت کرچه نتوان بر وصت ره بردن
شرط یاریست در طلب مردن • لاجرم عمله سعی ایدوب بقایه اعتماد ایتمک کرکدر انکیچون دیر •
فی الجمله اعتماد مکن بر ثبات عمر • محصل کلام اعتماد اتمه عمر ثباتنه • کین کارخانه ایست که تغییر
میکنند • که بو بر کارخانه درکه تغییر ایدرلر مراد بودرکه العالم متغیر حسبنجه بونده ثبات و بقا
یوقدر اکا اعتماد خطادر پس طلب آخرته تأخیر وتقصیر جایز دکلدر • جز قلب تیره هیچ نشد
حاصل وهنوز • بولانوق قلبدن غیری هیچ حاصل اولمدی وهنوز • باطل درین خیال که
اکسیر میکنند • باطل بو خیالده که اکسیر ایدرلر مراد بودرکه طلب دنیاده اولانلر قا وة
قلبدن غیری نسنه حاصل اتمزلر اما باطنلری بو خیال فاسده درکه اکسیر کیمیا ایدرلر •
می خور که شیخ وحافظ وقاضی ومحتسب • شراب ایچ که شیخ وحافظ وقاضی وسوباشی
چون نیک بنکری همه تزویر میکنند • چون ایو کوره بیلسن وکلی تزویر ایدرلر مراد عشق
الهی وعمل بالاخلاص کرکدیمکدر که اوکاپچه نظر ایدرسک بیلورسن که شیخ ریا وتزویر ده حافظ

مفعول فاعلات
مفاعیل فاعلن

بو بیت کیمیا بو صفایه در صفت
معنا سنده دکلدر نفسیکیم
او ایلکن بدیه بیان
اولنمشدر
سنه

وحافظ شویله صنعت ونصیحت تصنعی ایله تزویر وریا وقاضی حکم شرعی کندوده
اجرا اتمیوب غیرده تنفیذ ایله ریا وتزویر ومحتسب کندو نفسنی حبس اتمیوب غیرک
ضبط وسیاست اتمک ایله تزویر وریا ایدرلرکه دیلبازلردر • مامن عمل والا فیه شائبة من الریا
وله ایضا آنان که خاک را بنظر کیمیا کنند • انلرکه طپراغی نظر ایله کیمیا یعنی التون ایدرلر
ایا بود که کوشه چشمی بما کنند • عجبا اولمی که بر کوز اوجی بزه ایده لر مراد انلردن صاحب
دللردرکه نظرلرنده تأثیر وار در بیت یکنظر انکه مستغنی شوم زابنای جنس
سک که شد منظور نجم الدین سکانرا سرورست • دردم نهفته به ز طبیبان مدعی • دردم
کزلو یکدر کذاب ولان طبیبلردن • باشد که از خزانه غیبش دوا کنند • اولا که خزانه غیب
غیبدن اول درده دوا ایده لر مراد دردن درد الهی در ومدعی طبیبلردن مراد ناقص
واهل دعوی ولاف شیخ در دردی انلردن اخفا اتمک یکدر امید درکه خزینه غیب الهیدن
دوا ایده لر بیت حال درد خود مجو هرکز نکو یا طبیب • سخت بی دردی بود نالیدن از
درد حبیب • چون حسن عاقبت نه برندی وزاهدیست • چون عاقبت کوزللکی رندلک ایله
وزاهدلک ایله دکلدر • آن به که کار خود بعنایت رها کنند • اول یکدر که کندو ایشنی عنایته
ترک ایده لر مراد بودرکه حسن خاتمه نه ایله اولور معلوم دکلدر عمل ظاهره اعتبار یوقدر لاجرم
حضرت حقه تفویض وتسلیم کرکدر • معشوق چون نقاب ز رخ بر نمی کشد • معشوق
چون نقابی یوزندن قالدرمز • هرکس حکایتی بتصور چرا کنند • هرکس بر حکایتی تصور
ایله نیچون ایدرلر مراد بودرکه چون حضرت حق پرده جلالنی رفع اتمز کندو یه عیان کوسترمز کندو
هرکس نیچه ملاحظه سی ایله سوز سویلمک روا دکلدر بیت چون ندانند غیر حق حق را نکو با متوحی •
بحث علمی بکذار والله اعلم بالصواب • کر سنک ازین حدیث بنالد عجب مدار • اکر طاش
بو سوزدن اکلرسه عجبلنمه • صاحبدلان حکایت دل خوش ادا کنند • صاحبدللر کوکل حکایتنی
در خوش ادا ایدرلر مراد بودرکه دردل بر عجب ره درکه بونک احوالی بیان اولنمز طاش اکلمک جایز

بیت دلم با عشق یار او جز غم نمی بینم • دلی بی غم نمی بینم کجا جویم که در عالم نمی بینم
برفت این آب چشم من ز دل از دست بکشی می گریم • چکویم من ازو حاصل بغیر از غم نمی بینم
چه کـ دو قیمت آن دل که هست از عشق بیگانه • که با من آشنا گشتم دل خرم نمی بینم • مرا را
زیست اندر دل الحان دیده پرورده • بکه این راز را کویم که یک محرم نمی بینم • بدیع معرفت بیانی که
در من پذیرد عشق • معرفتسز اولمه عشقک بیعی من پذیر دیر نره • اهل نظر معامله با آشنا کنند
اهل نظر اولنلر معامله ده آشنا ایله ایدرلر مراد معرفتدن اهل الله و اصحاب نظر اولنلر ایله آشنا لع
آلمکدرکه آنلر فیض آشنایه ایدرلر و خبرده وارد اولمشدر • اکثروا المعارف من الفقراء
فان لهم دولة یوم القیمة • حاله درون پرده بسی فتنه میرود • حالیا پرده ایچنده چوق
فتنه واقع اولور • تا آن زمان که پرده برافتد چها کنند • تا اول زمان که پرده یوقارو
دوشه یعنی قالقه نلر ایده لر مراد بودر که تستر و استتار ده بو قدر فتنه و شورش
اولور تجلی افعال و صفات و ذات اولیجق نلر ایدرلرکه هر برینک مقتضاسی ظهور ایدر بیت
او در درون شغل غوغا میان شهر • ای وای اگر زمان که بیازار در رود • می خور که خانه و هم
صد گناه ز اغیار در حجاب • شراب ایچ که یوز گناه که اغیاردن حجابده اولا بهتر
ز طاعتی که بروی ریا کنند • یکیرکدر شول طاعتدن که روی ریا ایله ایده لر مراد بوندن
مذمت ریا در زیرا شرک خفی در • پیراهنی که آید ازو بوی یوسفم • بر کوملک که اندن کلور
یوسفم قوقسی • ترسم برادران غیورش قبا کنند • قورقرین حسود قرداشلری پرتلر
مراد پیراهندن بدندر و یوسفدن روحدر و قرنداشلردن مراد نفس و آنک قواسیدر
لاجرم بربدن که طاعت و عبادت ایده و اندن رایحه روح کله خوف واردر که قوای
نفس آنی چاک و معصیت ایله ناپاک ایده لر • بگذر بکوی میکده تا زمره حضور • کچ میخانه
سنده تا حضور جماعتی • اوقات خود ز بهر تو صرف دعا کنند • کندو وقتلرین سنک
ایچون دعایه صرف ایده لر مراد میکده دن صومعه در یعنی خانقاهه اوغره تا که جماعت حضور

حضور سکا دعا ایده لر پس مواضع عبادت ده موجب دعا و جالب ثنا در • پنهان
ز حاسدان بخودم خوان که منعمان • حسودلردن کزلویرم نعمتی که غنیلر • خیر پنهان
بسی ز برای خدا کنند • کزلو خیری حق الله ایچون ایدرلر مراد فضل الهی و فیض
و کرامت احسانلر • دنمک جایز دکلدر دیمکدر و خیرده اخفا اولا ایدوکنه تنبیه در بیت
من لطف و وفای تو بکس نکنم قصه • خیری که بود لله آن به که نهان باشد • حافظ دوام
وصل میسر نمی شود • ای حافظ دوام وصل میسر اولمز • شاهان کم التفات بحال گدا
کنند • شاهلر گدا حالنه آز التفات ایدرلر مراد تجلی و مشاهده علی الدوام اولمدوغن بیاندر
مشاهدتهم الا برا بین التجلی والاستتار ولایضا • شاهدان گر دلبری زینسان کنند
محبوبلر اگر دلبرلکی بو منکدن ایده لر • زاهدانرا رخنه در ایمان کنند • زاهدلرک ایمانینه کوک
ایدرلر مراد محبوبلردن اسما الله و صفات الله در انلرکه دلبرلک ایدوب هر برینک کوکل آلوب
و مظاهر طلب ایده لر زاهد خشک اولانلرکه هر بری انلرک مظهری اولمیوب اسما و صفاتک هر برینک
ظهور عیوب نتیجه نقصان و کوک بولنور • هر کجا آن شاخ نرگس بشکفد • هر یرده که
بو نرگسک بوطاغی آچله • گلرخانش دیده نرگس دان کنند • گل رخلرک گوزی نرگس لک
ایدرلر مراد شاخ نرگسدن شعبه و اثر ظهور ذاتدر گل رخلردن مراد حسن الوجه و پاک
اولانلردر لا جرم پاک اولانلر عینلرین آنک مشاهده کاهی ایدرلر • یار ما چون سازد آغاز
سماع • بزم یارمز چون سماعه آغاز ایده • قدسیان بر عرش دست افشان کنند • قدسیلر
عرشن اوزره ال سلکرلر مراد بودر که چون حضرت حق اظهار تجلی و اعطای شوق ایده ملائکه
مقربین عرشده رقص ایدرلر • روح را ایدا نقاب دولت • یوز کوستر دولتک کوزنشی
کر چو صبح آیینه رخشان کنند • اکر صبح کبی آینه کی پالانجی ایده لر مراد تصفیه قلب میسر
اولورسه مرآت جمال حضرت حق اولورسن دیمکدر • عاشقانرا بر سر خود حکم نیست • عاشقلرک
کندو باشنه حکمی یوقدر • هر چه فرمان تو باشد آن کنند • هر نه که سنک امرک اولور آنی ایدرلر

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

رباعی
مراد امر الٰهی یه اطاعت و تسلیم و رضا عاشق صادق حالیدر دیکدر هجر یار آن
بود که صبر کند بر جفای یار • ترک رضای خویش کند بر رضای یار • گر بر وجود عاشق صادق
نهند تیغ • بیند خطای خویش و نبیند خطای یار • مردم چشمم بخون آغشته شد • بنم کوزم
ببکی قانه اصلنمش اولدی • در کجا این ظلم بر انسان کنند • قنده بو ظلمی انسانه ایدرلر بلکه
کوز ببکنه مجازا مردم چشم عربلر انسان العین دیرلر بس ظاهر یوزندن مراد بودر که انسان العین
بنم عینمده در قانه غرق قلنمش بر ظلمدر که بر انسانه اولمامشدر و باطن یوزندن مراد بودر که
مردم چشمم مرید مرد کامل و مرشد مکمل در لاجرم اول انسان العین بلکه عین الانساندر اکا طعن
ایدب قانه استغراق کبی معصیته مستغرق قلدیلر دیمک هذا بهتان عظیم • حسبنجه ظلم عظیمدر
بیت ز رنج خاطر صاحب دلان نیندیشند • کسان که صاحب دیوان بر اند غوغایند • ای جوانی
سرو قد گوئی بزن • پیش از ان کز قامتت چوگان کنند • ای سرو قد یکیت بر طوب اور
آندن اول کدی که سنک قامتک دخی چوکان ایدرلر مراد یکیت ایکن عبادت قل پیر اولوب
قامتک چوکان اولمزدن اول دیکدر بیت در کودکی عمل کن مکو که من جوانم • فردا که پیر باشی
کوئی که ناتوانم • پیش چشمم کمترست از قطره • بنم کوزم اوکنده اکسکدر بر قطره دن
آن حکایتها که از طوفان کنند • اول حکایتلر که طوفاندن ایدرلر مراد بودر که بن که شاهد عم
بحر الٰهیده مستغرقم بو طوفان نوح عینمه بر قطره قدر کلمز عید رخسار تو کو تا عاشقان
سنک رخسارک بیرامی قنی که عاشقلر • در وفایت جان خود قربان کنند • سنک وفاکده
کندو جانن قربان ایدهلر مراد فضل الٰهی بذل روحه اللقی ایدوکن بیان ایدر • اصل کل وصلست
لیکن اهل راز • اصل کل وصل در اما اهل راز • عیش خوش در بوته هجران کنند •
خوش عیشی هجران بوته سنده ایدرلر مراد بودر که دوست هجری دوست ملاحظه سی ایله
موجب ذوقدر بیت جور از تو مرا وفاست ای دوست • چون از تو بود صفاست ای دوست
سر مکش حافظ ز آه نیم شب • باش تکلم حافظ نصف اللیل آهندن • کز بی آن مشکلات آسان کنند

کنند • که اندن ایتوری یا اندن صکره سنک مشکلک آسان ایدرلر مراد آه سحرکاهک
فیض سحری وار ایدوکن بیان ایدر بیت اگرچه هم نفسم آه بود واقع شد • سحری بر وی
کارم نگاه واقع شد ولا ایضا گفتم کیم دهان و لبت کامران کنند • دیدم فچون بنی
سنک اغزک و طوداغک مراد سوزیجی ایدرلر • گفتا بچشم هرچه تو گوئی چنان کنند •
دیدی کوزم اوزره هر نه که سن در سن اویله ایدرلر مراد دهاندن صفت تکلم در ولبدن
نفس کلامدر و چشم عین در و عین لفظنک بر معناسی ذات شیء در معنی مراد بودر که
بن حضرت حقه خطاب ایتدم دیدم سنک صفت تکلمک و نفس کلامک بنی نیچون کامران ایدرلر
اول حضرتدن خطاب روحانی بو اولدی که • والله لا یخلف المیعاد • حسبنجه ذات اللهده
دین کبی لازم الاداقلمشدر که هر کمسه بندن ظهور تکلم و کلام دیلر آنده صفت کلام ایله تجلی
ایدرم که • امسیت کردیا • واصبحت عربیا • دیدی کبی اندن فیض کلام و فضل عام ظهور
ایده • گفتم خراج مصر طلب می کند لبت • دیدم خراج مصر طلب ایدر لبک • گفتا درین معامله
کمتر زیان کنند • دیدی بو معامله ده اکسکرک زیان ایدرلر یعنی انلر مراد کلام الله و علم
الٰهی عوض خراج مصر اولسه بها سیدر دیمکدر بیت غم مخور از فقر چون علم درونیت
هست • قیمت هر مسئله مثل درم سی هزار • گفتم بنقطه دهنت خود که برد راه •
دیدم اغزک نقطه سنه کم الندی یول • گفت این حکایتیست که با نکته دان کنند • دیدی
بو بر حکایتدر که نکته بلنه ایدرلر مراد بودر که مسئله صفت کلام مسئله غامضه در که
حنابله کلام حق صوت و حرفدر که ذات الله ایله قایمدر دیرلر بو قول کلام فاسددر
و معتزله کلام حق صوت و حرفدر اما ذات الله ایله قایم دکلدر حق تعالی غیرده خلق ایدر
لوح محفوظ کبی و جبریل کبی و نبی کبی درلر اشاعره بو کلامه انکار ایتدیلر لکن صفت
کلام بودر دیدیلر صفت کلام انلرک قتنده بر معنیدر که ذات الله ایله قائمدر که اندن
الفاظ و عبارات ایله تعبیر اولنور پس معلوم اولدی که مراد اندن صفت تکلمدر آنی نکته دان

اولمینه دیمزلر زیرا آنلر که فهم ایتمز • گفتم صنم پرست مشو با صمد نشین • دیدم
صنم پرست اولمه صمد نشین اول • گفتا بکوی عشق همین و همان کنند • دیدی که عشق
محله سنده هم بو نه هم اول ایدرلر مراد صنمدن مال دنیادر نتکیم • وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ
اَنْ نَعْبُدَ الْاَصْنَامَ • آیتنک تفسیرنده بعض اهل تفسیر بویله دیمشلردر و صمد نشین
دن مراد اهل تصوفدر نتکیم رسول الله صلی الله علیه وسلم بویورمشدر • مَنْ اراد
ان یجلس مع الله فلیجلس مع اهل التصوف • پس مال ایله مائل اولمه اهل تصوف ایله صحبت
ایله دیمکسه جواب بودر که عشق محله سنده هم بو هم او ایدرلر یعنی اهل تصوف ایله صحبت
ایدرلر هم آنلر ایدرلر یعنی ماله میل ایدرلر خیرات صرف ایچون که رسول الله علیه الصلوة والسلام
بویورمشدر • نعم المال الصالح فی ید الرجل الصالح بیت عاشق اولورسه زر نه جان و مال
بذل ایده • جان تنها بذل خود یاره اولورسه اختیار • گفتم هوای میکده غم می برد
ز دل • دیدم میخانه هواسی غم کیدررکو کلدن • گفتا خوش آن کسان که دلی شادمانی
کنند • دیدی خوش شول کسلر که بر کوکلی فرح ایدرلر مراد میخانه دن خانقاه و صومعه
عشق درکه انده غم دنیا اولمز و آنده اولانلر بر کوکلی شاد ایدوب ذاتنی سرور
ایدرلر • گفتم شراب و خرقه نه آیین مذهبیست • دیدم شراب و خرقه آیین مذهب
دکلدر • گفت این عمل بمذهب پیر مغان کنند • دیدی بو عملی پیر مغان مذهبنده ایدرلر
مراد شرابدن عشق التعبدر و خرقه دن لباس صوفیدر بو اکثرینک جمعی شیخ اهل حال
آیینی در بیت خرقه پوشش و باده نوش اولمق دیدم مذهب دکل • دیدی جمعی
بو ملک پیر مغانک مذهبی • گفتم ز لعل نوش لبان پیر را چه سود • دیدم طاتلو
طوطاقلرک لعلندن پیره نه فایده • گفتا ببوسه شکرینش جوان کنند • دیدی شکرینی
حتا منسوب بوسه ایله یکیت ایدرلر مراد نوش لبانندن واعظ و شیخ و مرشد طریقت
و تلقین توبه و انابت در پس پیره توبه اتدیرسه بلوسه شیرین ایله التائب من الذنب

الذنب کمن لا ذنب له • سوبنجه جوان بی گناه ایدرلر • گفتم که خواجه کی سر حجله می رود
دیدم خواجه نه وقت گرده ک خانه باشنه کیدر • گفتا سحر که مشتری و مه قران کنند • دیدی سحر که
مشتری و ماه قران ایدرلر مراد سؤالدن خواجه خلوته کرمک نه وقت مناسب ایدوکنی
استفساردر و جواب اولدر که تحقیق قمر مشتری ایله مقارنت قلسه علم نجوم حکمنجه ایودر
علما و قضاة کورمک و مطالب شرعیة لاجرم اول وقت خلوت صحیحه خوبدر • گفتم دعای
دولت تو ورد حافظ است • دیدم سنک دعای دولتک حافظک وردیدر • گفت
این دعا ملائک هفت آسمان کنند • دیدی بو دعای یدی کوک ملکلری ایدرلر مراد بودر
بنم وردم ذکر الله در جانب قدسدن جواب بودر که ذکر و تسبیح • یسبحون بحمد ربهم
وهم لا یفترون • حسبنجه سبع سموات ملکلری ایدرلر وله ایضا غلام نرگس مست تو تاجدا رانند •
سنک مست کوزک قولی پادشاهلردر • خراب باده لعل تو هوشیارانند • سنک لعلک
شرابنک خرابی آیقلردر مراد مخاطبدن حضرت حضور لاجرم آنک محبتی ایله موصوف اولان
ذاتنک قولی پادشاهلردر بیت در حرم ملکوتش بنو دجان نشست • پادشاهان
جهان را جز از صف نعال • ذاتک عشق مستی اولنلر آیقلردر قطعه چون بر نیا
می کند عقل معاش • عاقلان کو بنیند مستی خوشترست • خود پرستی غیر دار اموال و جاه
نیستی و حق پرستی خوشترست • گذار کن چو صبا بر بنفشه زار و ببین • او غرم صبا
کبی بنفشه لکه و کور • که از تطاول زلفت چه سوگوارانند • که سنک زلفک تعدیسندن
نه ماتملودر مراد غیب هویت صعوبتدن کبود پوش و کردن افکنده لر حیوة در دیکلر
• ترا صبا و مرا آب دیده شد غماز • سکا صبا و بکا کوز یاشی اولدی غماز • و گرنه عاشق
و معشوق راز دارانند • یوقسه عاشق و معشوق راز داردرلر مراد مخاطبدن
حضرت حضور که آنک آثاری و فیضانی و سالک عاشقک دیده گریانی عشق و راز
نمازه افشا ایدرلر • نه من بر آن گل عارض غزل سرایم و بس • بلکه بن اول گل عارضه

غزل ایرلمه مزم الحج • که عندلیب تو از هر طرف هزارانند • که سنک بلبلک هر طرفده
بیکلر در مراد داکرک کثرتن بیاندر • ز زیر زلف دوتا چون گذر کنی بنگر • اکه قات
زلف الندن چون کچه سی نظر قل • که از یمین و یسارت چه بیقرارانند • که صاغکدن
وصولکدن نه بیقرارلر دریغی چوقدر مراد غیب هویتده عشاقنک کثرتن ذکر در •
نصیب ماست بهشت ای خداشناس برو • بزم نصیبم در جنت ای خدا بیلن کشی یوری
که مستحق کرامت گناهکارانند • که اکرامه مستحق اولنلر گناهکارلردر مراد جنت معنوت
منظارلرکیدر عاصیلرده در دیمکدر • نه من بمیکده و جهد ارغوانکش • یوری میخانه یه یوزی
ارغوانی قل • جز و بصومعه کانجا سیاه کارانند • وارمه صومعه یه که آنده قره ایشلولردر
مراد میخانه دن موضع عبادت و شوق و حالت کسب اولنان مقام در که آنده وارنلرک
یوزلری آق و برآق اولور و صومعه دن مراد مدرسه در که آنده کاغد قره لرلرندن نهیدر
مراد علمدن مقصود عملدر تسوید اوراق دکلدر دیمکدر • بیت • خوشش آنکه روی مه برانشی
چو ماه کردانند • نه آنکه روی ورق را سیاه کردانند • تو دستگیر شو ای پیک پی خجسته
که من • می دستکیر اول ای ایزی مبارک پیک که بن • پیاده میروم و همرهان سوارانند
پیاده کیده رم و یولداشلر آتلولر در مراد پیک پی خجسته دن شیخ کامل و مرشد طریقت
در لاجرم اکا کندونک ضعف حالندن و سایر سالکلرک قوت و کمالندن شکایت و حکایت
و طلب اعانت ایدر • خلاص حافظ از آن زلف تابدار مباد • حافظک خلاصی اول زلف تابدار
دن اولمسون • که بستگان کمند تو رستگارانند • که سنک کمندک بغلنمشلری قورتلمشلردر
مراد غیب هویته متحیر اولمق طلب در که آنده باغلو اولانلر قیود ماسوادن قورتلمشلردر
بعض نسخه ده مخلص بیتی بو واقع اولمش • ز نقش چهره حافظ من توان دیدن •
حافظک یوزی نقشندن کورمک اولور • که ساکنان در دوست خاکسارانند • که دوست
قپوسی ساکنلری طپراغه قریشمشلردر مراد عاشق صادق که باب دوسته معتکفدر یوزی

نعما صابی

بو غزلک ابیاتنک کلماتندن وزن ... اجوبه تعبیر و تأخیر واردر ... تعریفی زینب النافی

یوزی تراب رنکنده اولور دیمکدر • وله ایضا • سمن بویان غبار غم چو بنشینند بنشانند •
سمن قوقولولر چون اوتورالر غم توزن تسکین ایدرلر • پری رویان قرار دل چو بستیزند
بشانند • پری یوزلولر چون غضا ایدهلر کوکل قرارین آلورلر مراد سمن بویلردن اسماء
صفاتدر که تجلی اندن روائح قلبده ساکن اولا تسکین غم ایدرلر و پری رویلردن
مراد تجلیات الهیه و حجابات رحمانیه در که انلردن هجوم و اقدام اولنجق کوکلدن قرار آلوب
عاشق طالبی بیقرار ایدرلر • بیت • چو عشق آمد ای عقل خیز و گریز • که خاک کی نکند با تشی
ستیز • بغیر اک صبا دلها چو بر بندند بر بندند • جفا ترکسی ایله کوکلری چون بغلیه لر بند
اوزره • ز زلف عنبرین جانها چو بگشایند بفشانند • زلف عنبر بیدن جانلری چون آچه لر
آچیلورلر مراد قیود غیردن اولان کندوسی متحیر اولوب عالم اطلاقه دوشمک مطلق العنان
اولدوغن بیان ایدر • بعمری یک نفس با ما چو بنشینند برخیزند • بر عمرده بر نفس بزله چون
اوتوره لر قالقرلر یعنی مصاحبت ایتزلر • نهال شوق در خاطر چو برخیزند بنشانند •
شوق فدانن خاطرده دیکرلر چون قالقه لر یعنی کیدرلر مراد تجلیات الهیه مستتره اولیوب
انک عقبنجه شوق غالب اولدوغن بیان ایدر • ز چشمم لعل رمانی چو میخندند می بارند •
کوزمدن چون کوله لر لعل رمانی یاغدورورلر • ز رویم راز پنهانی چو می بینند می خوانند •
یوزمدن چون کوره لر راز پنهانی اوقورلر مراد جانب الهی دن خنده و مساعده غالب
اولنجق شوق غلبه سندن عینمدن دموع لعل رنک ساکب اولوب و یوزمدن اسرار الهیه
ظاهر اولور دیمکدر • سرشک گوشه گیرانرا چو دریابند دریابند • اکر لفظ بله فتح دال
ایله اولنجق اوقولکسی آکلمق و اکنجی بولمق معناسنه اولور معنای مصراع بویله دیمک
اولورکه کوشه کیرلرک کوزیاشن چون اکلیه لر بولورلر یا بونک عکسی اولور
رخ مهر از سحرخیزان نگردانند اگر دانند • کون یوزی سحر قالقجیلردن دوندرمزلر
اکر بله لر مراد کوشه نشینلری و سحرخیزلری محرمدر • دوای درد عاشق را کسی چون

یعنی قزل ... کبی کوزیاشی دوکرلر ...

سینجی لفظ ... دال ایله اولنجق معنی ...

عاشق را

[illegible]

سهل پندارد • عاشقک دردی دواسنی برکسه نیجه آسان صنه • ز فکر آنان که
در تدبیر درمانند درمانند • فکردن انلرکه درمان تدبیرنده درلر عاجز قالورلر مراد
درد عاشقک درمانی صعب ایدوکین بیاندر • چو منصور از مراد آنان که بردارند بر دار • رند
منصورلرکبی انلرکه بردارلر در مرادی قالدورلر یعنی آلورلر • که با این درد اگر در بند
درمانند درمانند • لفظ بند سکون دال ایله در معنی بوددرکه بو درد ایله اگر بند ده
قالورلر درمانلر دررلر مراد درد الهی بندنده قلنلر درده درمان اولانلر در دیمکدر
• دران حضرت چو مشتاقان نیاز آرند ناز آرند • اول حضرتده چون مشتاقلر نیاز گتورنلر
ناز کتورورلر یا نازه کلورلر • بدین درگاه حافظ را چو میخوانند میرانند • بودرگاهده حافظی
چون اوقیه لر سورورلر مراد کندونک نحوست طالعندن وکمال قربت تحصیل اتدکندن
شکایتدر **وله ایضا** شراب بی‌غش وساقی خوش دو دام رهنند • چرکسز شراب
وخوب ساقی یولک ایکی آغی دوررلر • که زیرکان جهان از کمندشان نرهند • که جهانک
زیرکلری بونلرک کمندندن قورتلمزلر مراد بودرکه عشق الهی که صاف وبی ریا اولان
دواعظ وشیخ که خوب وخوش ادا اولانکه اولنلری طوتب سالکی طریقتدن ایدرلر
بی شراب صاف وساقی محبوب سلوکه مانعدر دیمکدر • من از چه عاشقم ورند ومست
ونامه سیاه • بن اگرچه عاشق ورند ومست ونامه سیاهم • هزار شکر که یاران شهر
بی گنهند • بیک شکر که شهر یارانی گناهسزلردر مراد کندونک قصور ونقصانه اعتراف در سایر
سالکلرک عصمتن ذکر ایمکدر یا سایر یارانی دخی بنجیلین دردیو تعریض ایدر لطیفه
طریقی ایله تعبیردر • قدم منه بخرابات جز بشرط ادب • ایاغ قومه خراباته ادب شرطندن
غیری ایله • که ساکنان درش محرمان پادشهند • که انک قپوسی ساکنلری پادشاه
محرملریدر مراد خراباتدن خانقاه وکوشه عبادت وفراغت درکه انده عمارت
دنیایه قدرلا جرم آنده کلن ادب ایله کلمک کرک درکه درویشلر مصاحب حضرت حق دوررلر

مفاعلن فعلاتن
مفاعلن فعلاتن

دررلرکه انس انده کل اتمشلردر • جنانه شیوه درویشی است وره روی • جناده درویشلک
ورهروک شیوه‌سی دکلدر • بیار باده که این سالکان نه مرد رهند • کتور شرابی که
بو سالکلر یول ارلری دکلدر مراد بودرکه درویش وسالک اولان بکسه جفا اتمک کرک انلرکه
جانفیدرلردر • شراب صافی یعنی عشق الهی ایچورب اصلاح اتمک کرک • مکن که کوکبه دلبری
شکسته شود • اتمه که دلبرک عظمتی وکثرتی ضمن اولور • چو بندکان بگریزند وچاکران
بجهند • چون قوللر قچه لر وخدمتکارلر صچرایه لر مراد بودرکه شیخ ومعتقدی سالکک طالبی رفع
ایله دوکمک کرک وریاضتی زیاده عنف وتغلیظ اتمک کرک تحمل ایدوب فرار اتمیلر • مبین
حقیر گدایان عشق را کین قوم • حقیر کورمه عشق کدالرین که بو قوم • شهان بی کمر وخسروان
بی کلهند • قوشاقسز شاهلر وکلاهسز خسرولردر مراد سالک طریقت وطالب حقیقت
اولنلر الملوک تحت الاطمار حسبنجه قوشاقسز وتاجسز پادشاهلردر • بهوش باش که
هنگام باد استغنا • عقل ایله اول که استغنا یلی وقتنده • هزار خرمن طاعت بنیم جو نخرند
بیک طاعت خرمنی یارم اربه یه قومزلر مراد بودرکه کثرت عبادته مغرور اولمق کرک زیرا
جناب کبریا اظهار استغنا ایدجک چوق چوق طاعت یارم اربه قدر بخه قومزلر واول مقدار اعتبار
اولنمز • غلام همت دردی کشان یکرنکم • شول بو سین چکن یکرنک اولانلرک همت
قولیین • نه آن گروه که ازرق ردا ودل سیهند • اول جماعت دکل که کوک ردالو
وقره کوکللو در مراد مرارت ریاضته صبر ایدن اهل طاعتک همتی قولیین که انلر زمانه
صوفیلری کبی تغییر لباس ایدوب قلبی سیاه دکللردر دیمکدر • جناب عشق بلندست همتی
حافظ • عشق جنابی یوجه دربر همت حافظ • که عاشقان ره بیهمتان بخود ندهند • که
عاشقلر دون همتلره یول ویرمزلر مراد بودرکه طلبوا الهمة من الایمان •
حسبنجه طاعته همت عالیه کرک که زمره عشاقه ملاقات ولحوق میسر اوله امت عالمی
الملوک بر اولیای آستین • اولیادن اولمینلر اولیایه یوللمز **وله ایضا** چه مستی ست

مفاعلن فعلاتن
مفاعلن فعلاتن

ندانم که ره بجا آورد • نه مستلکدر بلمزم که برده یول کتوردی که بو د ساقیه واین باده
ازکجا آورد کیم ایدی ساقی و بو شرابی قندن کتوردی مراد واقع اولان جذبهٔ الهیه
ذکر و باعث اولان مرشدی استفسار در بیت چنان ببوی تو آشفته ام بروی تو مست
که نیستم خبر از هر که در دو عالم هست • چه راه میزند این مطرب مقام شناس • نه یول اورر
بو مقام شناس مطرب • که در میان غزل قول آشنا آورد • که غزل اورتاسنده آشنا قولنی
کتوردی مراد مطربدن شوق ویرب فیض ایرشدرندر بو بنده مراد شعر مجازی صورتنده
کلام حقیقی خواص ابراز ایدب مجازده اولانلرک یولنی اورب حقیقته دعوت ایدنی
تخمیندر • صبا بخوش خبری هدهد سلیمانست • صبا خوش خبرلک ایله هدهد سلیمانیدر
که مژده طرب از گلشن سبا آورد • که شادلک مژده سنی سبا کلشنندن کتوردی مراد
سحر بعالم آلهی و گلشن فضل حقدن ایراد ایدوکی فیضان استحسانه در • تو نیز باده
بچنگ آر و راه صحرا گیر • سن دخی شرابی اله آل صحرا یولن طوت • که مرغ نغمه ساز خوش نوا نغمه
آورد • ایر ایرجی قوش خوش نوا ساز کتوردی مراد واعظ و مرشد عالم آلهیدن معارف
حقیقت سویلیجک سالک طالب دخی عشق آلهی نوش ایتمک ایچون صحرای فراغته توجه ایتمک
کرک دیمکدر • رسید موکب گل و نسرین بخیر و خوبی باد • کول و نسرینک ایرشمه سی کوزللک خیر
ایله اولسون • بنفشه شاد و کش آمد سمن صفا آورد • بنفشه شاد و کوزل کلدی سمن صفا
کتوردی مراد کلدن کشفدر و نسریندن قلب بیاضی در و بنفشه دن کیجه و سمندن کوندز در
لاجرم چون کیجه خوب و کوندز صفا آمیز اولوب فتح و سپیدی دل ظاهر اولا مبارک باد
ایچون دعا لازمدر بیت غنیمتست صفای زمان و لطف حبیب • چو دست می دهد اینها
دعا ببایدکرد • دلا چو غنچه شکایت ز کار بسته مکن • ای کوکل غنچه کبی بغلنمشلغی اشتکای
اتمه • که باد صبح نسیم گره گشا آورد • که صباح یلی دوکوم اچیجی خوش قوقولویی کتوردی
مراد فیض سحری حلال مشکلات اولوب فتح باب قلدوغنی بیاندر بیت بوی بهار می دهد

می دهد این بانسیم صبح • باد بهشت می کذرد با پیام دوست • علاج ضعف دل ما کرشمه
ساقیست • بزم قلبمزک ضعفنک علاجی ساقینک کوز اوجی ایله نظریدر • بر آر سر که طبیب آمد
و دوا آورد • قالدر باشی که طبیب کلدی دوا کتوردی مراد ساقیدن مراد معلوم اولان
شوق و ذوق ویرندر اولکه مریدلره التفات ایده آنلر قوت قلب کلوب مجاهدهیه اقدام
باعث اولور • مرید پیر مغانم ز من مرنج ای شیخ • پیر مغانک مریدیم بندن انجنمه ای شیخ
چراکه وعده تو کردی و او بجا آورد • نیچون که سن وعده ایلدک اما اول یرینه کتوردی مراد
پیر مغاندن سابقا معلوم اولان حرارت و حالت ویرندر و شیخدن مراد صورت شیخدر که
بنی سنی حضرت حقه واصل ایدهیین دیو وعده ایدر اما اول وعده یی پیر مغان یرینه کتورر
بتنگ چشمی آن ترک لشکری نازم • اول عسکری محبوبک کوز صیقلغنه قواندیرم • که حمله بر من
درویش یک قبا آورد • که بن فقیر تنها اولوب درویشه حمله کتوردی مراد ترک لشکریدن صفت
هدایت و جذبه و عنایت حق و انک جلب عباده و جذب عصاته رغبتی ناپیدهدر که بن آلهی
طاعاتدن عریان اولوب سمان جامه ایمان لابسی اولان فقیره دخی قصد ایدر بیت
جلب ایتدی قلب صوبنی ایدب عنایتی • حتی عصاته بویله اولور رهر هدایتی • فلک غلامی حافظ
کنون بطوع کند • فلک حافظک قوللغنی شمدی اختیار ایله ایدر • که التجا بدر دولت شما
آورد • که صیغندی سزک در دولتکزه کتوردی مراد در دولتدن درکاه حقدر هر کم که اول
بابه التجا ایده فلک اکا خدمت ایدر وله ایضا حسب حالی نوشتیم و شد ایامی چند • هر بیانی
حالی یازمدک برنیچه ایام اولدی • محرمی کو که فرستم بتو پیغامی چند • بر محرم قنی که کوندرم
سکا برنیچه خبر مراد بو بندن بر یار دور اولوب مکتوب کوندرمدکندن بحضور اولوب
انلردن شکایت ایدر مکر اول کمسه سالک طریقت ایمشی آن شیخ حضورینه دعوته مقدمه بسط
ایدوب دیر • ما بدان مقصد اعلی نتوانیم رسید • بز اول مقصد اعلی یه ایرشمکه قادر اولمز ز
هم مکر پیش نهد لطف شما کامی چند • مکر سزک لطفکوز ایلرو قویه بر قچ آدیم مراد بوندن زنده

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

دعوتدن نیتیکم بر عارف بر یارک دعوتنه دیمش قطعه ندارد مجلس ما بی تو نوری
اکر چه نیست مجلس درخور تو • چه فرمایی چه کویی مصلحت چیست • تو آی نزد ما یا ما بر تو
چو می از خم بسبو رفت و کل انداخت نقاب • شراب چون کوبدن سبویه کتدی و کل نقاب
آتدی یعنی رفع حجاب ایتدی • فرصت عیش نکهدار بزن جامی چند • فرصت عیشنی صقله یعنی
فوت ایلمه واور بر قاچ قدح یعنی بر قاچ قدحه دوقن مراد میدن عشق الهیدر وخمدن مراد
شیخدر وسبودن مراد مریددر وکل رفع نقاب ایتمکدن مراد کشف فیض دریا جام اول کیسه
بودوق فرصتی فوت ایلمهون کل سندن بر مقدار ذوق فیضی قلی دیر • قند آمیخته با کل
نه علاج دل ماست • کل ایله قرشمش شکر یعنی کلشکر بزم کوکلمزک علاجی دکلدر •
بوسه دو چند بر آن لب شیرین نشانی چند • بر قاچ بوسه قونسندر بر قاچ سوکک ایله مراد ملاقات
ایدیجک شیخ تعلیم عمل ریاضت ایلیوب کاه لذت صحبت کاه حضرت ریاضت دوان قلب
مریض اولور دیکدر • زاهد از حلقه رندان بسلامت بکذر • ای زاهد رندلر حلقه سندن
سلامت ایله کچ • تا خرابت نکند صحبت بدنامی چند • تا سنی خراب ایتمیه بر قاچ بدنام صحبتی
مراد سرایت ایتمکلک اولان زاهدن زاهد خشک درکه عاشق مشرب وملامتیه مذاهب
اولنلر ایله صحبت ایدیجک الصحبة مؤثرة • حسبیجه انلرک اخلاقی سرایت ایدوب صورت ولکم
زهد بوزلور عیب می جمله بکفتی هنرش نیز بکوی • شرابک عیبنی جمله دیدک هنرن دخی دک
نفی حکمت مکن از بهر دل عامی چند • نفی حکمت ایتمه بر قاچ عامک خاطری ایچون مراد بودر که
عشق حقی ذم ایدرسن که ترک مرادات وموجب اختلال مزاج وباعث فقر واحتیاج
در دیو هنرین دخی ذکر قیل که موجب اصلاح نفس ودفع فساد در وباعث وصول حق
وتصفیه فواد در آنی کیچون دیر • ای کدایان خرابات خدا یار شماست • ای میخانه فقیرلری
الله سزک یارکوزدر • چشم انعام مدارید ز انعامی چند • انعام واحسان کوزن دوتمک
یعنی کرم رجا ایتمک بر قاچ دورت آیقلو حیوانن مراد خانقاه اهل اولان فقرایه بینودرکه

بینودرکه چون قربت حق حاصل ایتمش بز در اغنیاء دعوام که انعام منابه سنده درلیو
انلردن انعام رجا ایتمک • پیر میخانه چه خوش کفت بدردی کش خویش • میخانه پیر
نه خوش دیدی کندو دُردی چکیننه • که مکو حال دل سوخته با خامی چند • که دیمه یانمش
کوکل حالنی بر قاچ خامه مراد پیر میخانه دن شیخ خانقاهدر ودُرد چکیجیدن مراد ریاضت
چکن سالکدر کا خوب بینوبودرکه قلب محترق حالنی خامره دیمک کرک بیت
در ره یار مال تخته هیچ حاصل • بس سخن کوتاه باید والسلام • حافظ از شوق رخ
مهر فروز تو بسوخت • حافظ سنک کونشی نورلندرجی رنک شوقندن یاندی •
کامکارا نظری کن بسوی ناکامی چند • ای مراد ایشلو بر نظر قیل بر قاچ نا مراد جانبنه مراد
مخاطبدن معشوق حقیقی در بیار شوط تعبیدر ولا ایضا دمی با غم بسر بردن جهان یکسر
نمی ارزد • بر نفسی غم ایله بات ایتمک بر اوغوردن جهان دکمز مراد بودر که مال وملکه مالک
اولوق غمزا اولمز لاجرم بر دمی غم ایله کچورمک کتوردی جهان دکمز بیت ولا فراغت
ورندی زیادشاهی به • دمی فراغت خاطر زهر چه جاهی به • بمی بفروش دلق خود کزین بهتر
نمی ارزد • شراب حیات کندو خرقه کی کر بوندن بکرک دکمز مراد بونده خرقه دن وجود کنایه در
لاجرم آنه عشق الهی یه صاتوب ثواب آخرت تحصیل ایتمک کرک که اکا بوندن بیک بها اولمز
• دیار یار مرد مرا مقیدی کند ورنه • یار ودیاری کشی یه مقید ایدر یوخسه • چه جای فارس
کین محنت جهان یکسر نمی ارزد • نه عجم بری که بو محنت کتوری جهان دکمز مراد بودر که حب
حب الوطن من الایمان • موجبنجه دیار یار بزه محبت ایدوب ترک دیار ایدمزز والا بو محنت
که عجم دیار ندره چکرن نه بو دیار کتوردی جهان دکمز بیت سعدیا حب وطن کرچه حدیثیست صحیح •
نتوان مرد بسختی که من اینجا زادم • بکوی می فروشانش بجامی برنمیکیرند • شراب صاتیجلر محله
سنده بر قوحه دوکزلر یعنی سجاده یه شراب صاتنلر محله سنده بر قدحه المزلر اول قدر قیمته
دکزلر • زهی سجاده تقوی که یک ساغر نمی ارزد • آفرین سجاده یه زهد که بر قدح دکمز

نسخه علیه

... لفظندن اولان ضمیر مصراع اولنده اولان سجاده یه راجعدر منه

مراد تعظیم عشق ایدنلر زهد خشکی و ریا و ضعفنی بر عشق و صدقه المزلر دیمکدر • رقیبم سرزنشها
کرد کز این باب رخ بر تاب • رقیب بکا باشنه قاقمقلر ایلدی که بو قپودن یوز دوندر یعنی
رقیب بکا یار قپوسندن یوز دوندر دیو توبیخلر ایلدی • چه افتاد این سر ما را که خاک در نمی ارزد
نه دوشدی بو بزم باشمزه که قپو طپراغی دکمز مراد قپیدن اهل دنیا و ارباب هوادر که سالک
طریقت اولوب باب حقدن اولانه طعن ایدیکلرندن منع ایلیوب اول بابدن تراب اولمغه
مانع اولورلر • بشوی این دلق و دلقنکی که در بازار یکرنگی • یعنی بو کوکل طارلغی خرقه سنی که
یکرنکلک بازارنده • مرقعهای گوناگون می احمر نمی ارزد • درلو درلو خرقه لر قزل شرابه دکمز
مراد بوندن اهل دنیایه بیندر که کیدکلری فاخر لباسلر کوکل طارلغی خرقه سیدر که آنی
کیننلرک کوکلی طار اولور غم دنیا ایله لاجرم آنده پاک ایدوب کیدرمک کرک که صفای قلب اولان
بازارده • درلو درلو لباسلر بر صفا عشق الهیه آگاهی یه دکمز که آنک غم جوقدر بوننک
اول قدر یوقدر • بسی آسان می نمود اول غم دریا ببوی سود • نیجه آسان کورندی اول
دکز غمی اصلی قیغوسی یعنی اول رجا ایله • چه وا دیدیم این طوفان بصد گوهر نمی ارزد • چون
کرود کوردک بو طوفان یوز کوهر دکمز مراد غم جان جوق مال دکمز دیمکدر • بیت • غم دنیا
مهنه بر گردن جان • ولا جند انکه جیدانی نیرزد • شکوه تاج سلطانی که بیم جان درو در
سلطانلق تاج هیبتی که جان قورقوسی آنده کزلودر • کلاه دلکشست اما بترک سر نمی ارزد •
کوکل چکیجی کلاهدر اما باش ترکنه دکمز مراد تاج سلطنته کوکل مایل اولورسا باش کیتمک خوفنه
دکمز دیمکدر • تر آن به که روی خود ز مشتاقان بپوشانی • سکا اول یکدر که کندو یوزنی
مشتاقلردن اورته سی • که شادی جهان گیری غم لشکر نمی ارزد • که کشور دی جهان شا
لشکر غمنه دکمز مراد بوندن شیخ اولانه بیندر که مرید و محب و مشتاق و عاشق تکثیرینه
اولمیوب انلردن خلوت و عزلت اختیار ایتمک اولادر که غم احباب و اتباع ریاستدن
زیاده بلادر • چو حافظ در قناعت کوش و از دنیی دون بگذر • حافظ کبی قناعته دوش و دنیای

ودنیای دون دن کچ • که یک جو منت دونان بصد من زر نمی ارزد • که برابر
دونلر منتی یعنی ار به قدر دونلرک منتی چکمک یوز بطمن التون دکمز مراد فقر ایله
قناعت اختیار ایتمک اولادر مال کثیر ایچون منت قلیل چکمکدن دیمکدر • بیت • دولت
دنیای چوق کوردم ولیکن کورمدم • فقر و عزلتدن اولان اهل قناعت راحتی • وله
ایضا • دلم جز مهر مه رویان طریقی بر نمی گیرد • بنم کوکلم مهرولر مهرندن غیری بر طریق اختیار
ز هر در میدهم پندش ولیکن در نمی گیرد • هر بابدن نصیحت ویردم ولیکن اثر ایتمز
مراد مهرولردن اسما و صفاتدر که قلب طالب اکا محب اولوب اندن غیری طریق دوتمز و
واندن اعراض ایتمک نصیحتی اکا اثر ایتمز • بیت • آن خیالاتی که دام اولیاست • عکس مهرویان
بوستان خداست • بیا ای ساقی گلرخ بیاور باده رنگین • کل ای کل یکاقلو ساقی کتور
شراب رنکینی • که فکری در خیال ما ازین خوشتر نمی گیرد • که بر نقشی بزم خیالمزده
بوندن خوشتر دوتمز مراد ساقیدن سابقا معلوم اولاندر و شرابدن تکمیلدن مراد
معارف گوناگون و اصناف فنوندر که طالبک خیالنه بوندن یکرک نسنه قرار ایتمز بعضی
نسخه ده بو بیت واقع اولمش • خدارا ای نصیحت گو حدیث از خط ساقی گو • الله ایچون
ای نصیحت ایدیجی ساقی خطندن سوز سویله • که نقشی در خیال ما ازین خوشتر نمی گیرد •
مراد بوندن واعظ یا صحدن ذوق و شوق حج و بیر کلام طلب ایتدوکن اعلام در •
صراحی می کشم پنهان و مردم دفتر انگارند • صراحی چکرین کزلو و خلق دفتر صانورلر •
عجب گر آتش این زرق در دفتر نمی گیرد • عجبدر بو ریانک اودی دفترده دوتمزسه
مراد دفتردن نامه در طومار دو ریجک صراحی بوینه بکزر هرکم صراحی بوینی اوزنوب
آنی طومار نامه کوستروب بو وجهله نوش باده ایدب بو تخلیبن نوشش باده ایدب
ریا ایله ریاسی اودی دفتر اعمالنی یاقمسه عجبدر • من این دلق ملمع را بخواهم
سوختن روزی • بن بو الجه خرقه ریاقه کرک برکون • که پیر می فروشانش

بجای بری کیرد ● که شراب صافجیلرک پیری آنا بر قدح دوتمز مراد خرقه‌دار یا بیر شان مخلص

بر جوش و شوقه المزبس لباس ریای با قمنده غیری یه پر مزد ایمکدر ● نصیحت کوی رندانرا که

با حکم خدا جنکست ● رندلره نصیحت ایدیجینک که حکم خدا ایله جنکی واردر ● دلکشیم تنکی بیتم

مکر ساغری کیرد ● آنک کوکلی طار کوردم مکر قدح طوتمز مراد بودر که عشق الکهیده خبردار

اولمیان واعظ سالک عاشق منبره پند ایدب ملامتیه اوضاع عذرمی نهی ایدر مکر آنک تنک

دل اولوب غلظت اندیکی عشق منبر بنیادی نوشش اندوکا ایچوندر ● ازان روی بر صفا نرا

صفا ها بامی لعلست ● اول یوزدندر که بیر سنترک صفالری شراب لعل ایله‌در ● که بغراز رشتی

نقشی در ین جوهر کی کیرد ● که طوغر بیلقدن غیری بر نقش بو جوهرده دوتمز مراد عشق الهی ایله

عاشق اولنلر مخلص و صادق اولورلر دیمکدر ● میان کریه بخندم که چون شمع اندرین مجلس

انلوج اورتسنده کولرن که شمع کبی بو مجلسده ● زبان آتشینم هست لیکن در نمی کیرد ● اودلو

دلم وار لیکن اثرایلمز مراد بودر که اودلو اثر ایلمکنده تعجب ایدب کولرین که بو بر امر عجیب

بشر و حشی بدین خوبیا که کویا چشمم از بر دور ● باشمکه کوزکه خوبلق ایله دردیر سن که کوزی

آندن دیک ● بدو کین وعظ بیهوده مرا در سر نمی کیرد ● یوری که بو باطل وعظیم باشمده دوتمز

مراد بودر که جاهل صوح که فوق الحد صراند ه نهی ایدن وعظ و نصیح باطل پند باطلیم باشمده

دوتمز و اثر ایدر دیکدر ● سخن در احتیاج ما و استغنای معشوقست ● سوز بزم احتیاجمزده

و معشوقنک استغنا سنده‌در ● چه سود افسونکری ای دل چو در دلبر نمی کیرد ● نه فایده

افسون ایدیجیلک ای دل چون دلبرده اثر ایلمز مراد بودر که ● والله الغنی و انتم الفقراء

حسبنجه حضرت حق غنی مطلق و بنده محتاج محض در لاجرم الکا افسون و مکر اثر ایلمز صدق و

اخلاص کرکدر ● چه خوش صید دلم کردی بنازم چشم مستت را ● نه خوش کوکلوم صید

ایلدک تحسین ایدرین مست کوزکه ● که کس مرغان وحشی را ازین بهتر نمی کیرد ● که کیمسه

وحشی قوشلری بوندن ایکرکدر مراد چشمده عین در و بین لفظنک بر معناسی ذاتینی در

نشتی درد مستی اولونی محبت اولوب صفت خوب ایله متصف اولمغی ... لاجرم غنیده

ذات قلوب و حشته و صید اولدیغی محل استحا ندر ● خدا را رحمی ای منعم که درویشی سر کویت

الله ایچون بر رحم ای غنی که سنک محلتک تابنی درویشی ● دری دیکر نمی داند رهی دیکر نمی کیرد

بر قپودخی بیلمز بر یول دخی دوتمز مراد منعم آخرته خطاب و اندن طلب فیض در ● تمی اندیمیدنی

دیدیم کرامتهای مردانه ● بی پیر مغاندن کوردم مردانه کرامتلر ● که آیین ریا را بجای بر نمی کیرد

که ریانک رسم و عادتنی بر قدحه دوتمز مراد پیر مغاندن سا یقا معلوم اولان مرشد صاحب کرامت

در لاجرم اول عادتنه و باده بر شوق و جوشه دوتمز ● می این آیینه را روزی برست آرم سکندر

وار ● بین بو آیینه‌یی بر کون اله کتوردم اسکندر کبی ● مکر آن خضر پی ساقی مرا ساغر نمی کیرد

مکر اول خضر ایزلو ساقی بنی قدحه دوتمیه مراد بودر که بنی خضر قدم ساقی بر قدح شراب عشقله

دو دوتوب نوشش ایتدره تصفیه قلب قلوب و قلبمی صافی آیینه‌ده اسکندر کبی جهان نما اولوب

فنای عالمی جهانده ایدب عالم نقایه توجه ایدردم ● بدین شعر تر شیرین ز شاهنشه عجب دارم

بو شعر تر شیرین سببی ایله اولو پادشاهدن عجب دوترم ● که سر تا پای حافظ را چرا در

زر نمی کیرد ● که حافظ باشندن ایاغنه نیچون التونه دوتمز یعنی نیچون التونه مستغرق ایتمز

مراد بودر که بو قدر معارف الهیه سویلینی و بو دکلو عوارف شرح و بیان ایلینی سلطان

السلاطین ندن غریق رحمت ایتمز ● ولایضا بتی دارم که کرد کل ز سنبل سایبان دارم

بر بتم واردر که کل اطرافنده سنبلدن سایبانی واردر ● قدوشی آیین سرو ناز و لعلش لطف

جان دارد ● قدینک سرو ناز عادتی و لعلنک جان لطافتی واردر مراد بودر که بحسب الظاهر محبوب

ظاهر سروردر ● نظم ● هرکز حسد نبردم بر منصبی و مالی ● الا بر آنکه دارد با دلبری وصالی ● خرم

کسی که محبوب باز در فراش آید ● چون زرق نیکبختان بی منت سوالی ● وانکه کدام جاهل بر حال

ما بخندند ● کورا نبوده باشد در عمر خویش حالی ● لکن اول ممدوح اولان محبوبه روحانی

لطف واردیمش اکا عشق دخی روحانی ایمش که خط کلک ایله محبتی زایل اولمش آنوکیجوده بر

مضبوط

در

... نقش سبب

عبار خط بپوشانید خورشید رخش یارب • خط غباری اوزره دنی یکانکی کوستر مش یارب

حیاتست جاودانش دمکه حسن جاودان دارد • ابدی حیاتی ویراکه ابدی حسنی وار در

مراد بوندن اکا تنبیه در که سیرت خوب اولانه تعلق کرک حسن صورت دخی اولور

بعضاً زایل اولور اما مجرد حسن صورته تعشق غالب بودر که مشغول اولور بیت

کر شهوت از دماغ خیالت بدر رود • شاهد بود بهر آنکه نظر بر روی افکنی • و تنبیه وار در

اکا که خلق حسن اولانک حسنی زایل اولمز و حیات ابدیه که ثواب آخرتدر اکا مستحق اولور •

ز چشمش جان نشاید برد کز هر سو که می بینم • کوزندن جان قورتر موق اولمز که هر طرفدن

کورورم • کمین از کوشه کردست و تیر اندر کمان دارد • بر کوشه دن بو سعد ایلمشدر

و کمانه اوق وار در مراد بوندن محبوب مجازیدن اجتناب عسیر ایدوکن بیان ایدر بیت

خواهی که صید و کشته بپائی بر چو کار کو • ای کبک احتراز کن از باز بر فنی • فوار اوادن شهبازدن

ازوای شحنه و مجلس • الله الچون بنم دادم آنلادن ای مجلس شحنه سی • که من با دیکری خوردن

هوسکر با من کران دارد • که شرابی غیر ایله ایچنش بکا آغر باشلیلق دوتر مراد بوندن محبوب

مجازیدن شکایتدر بیت مرا عاقبت آن سیمتن بکشد • چو شمع سوخته روزی در انجمن

چو عاشق می شدم کفتم که بردم کوهر مقصود • چون عاشق اولدم دیدم که کوهر مقصودی

آلدم • ندانستم که این دریا چه موج بی کران دارد • بلمدم که بو دکزک نهایتسز موجی وار مراد

بودر که المجاز قنطرة الحقیقة • موجبنجه عشق مجازی ایله عاشق اولنجق محبوب حقیقی که کوهر

مقصود در آنه بولدم صاندم خبرم یوق بو خود دریای بی پایان ایمش تیز خلک وصول میسر

اولمز ایمش بس لایق بودر که وصوله تیز حکت میسر اولمیجق طلبده تکاسل ایتمک کرک بیت

هلاک من به بیابان عشق خواهد بود • کجاست مرد که پا با سر سفر دارد • ز ضعف بهجر ایمین

اکر امیدوار داری • هجر خوفندن امین قیلکر اول امیدک وار ایسه • که از چشم بد اندیشان

خوابیت در امان دارد • که بیرامز صفا تکرک کوزندن الله سنی امانده دوته • ز سرو قد دلجوت

دلجویت مکن محروم چشمم را • سنک کوکل استیجی سرو قدکدن محروم قلمه کوزومی •

بربن سر چشمه اش بنشان که خوش آب روان دارد • بو سر چشمه ده دیک آنی خوش آب

روانی وار در مراد سرو قدک کوزمدن خالی اولمسون دیو علو تجلی دوامنی طلبدر که قبول

افتقار شان عاشقه لایق دکلدر بیت هر که بیاد او زندکانه میکند • کز نفی میزر کرانه

میکند • بنفشه اک ای رهی بشنوی خوار از دو صیدم کن • اکر ترکیه بنلر سک الله الچون بو کیک

بنی صید قیل • که آفتهاست در تاخیر و طالب را زیان دارد • که آفتلر وار در تاخیرده طالبه

زیانی وار در مراد قید حب الهی مقیدی اولمغی طلب و جه اکا استعجال طلب در زیرا اکا مقید

اولمیجق مشاغل دنیا یه مشغول اولوب صید حق اولمقدن محروم اولمق وهمی وار در بیت

خواهی ام آزاد کیر خواه قوی تر بند • مثل تو صیادر اکس بکریزد زدام • چه در رو بیت

بخند دکل منم مغرور ای بلبل • چون بو زکه کوله کل مغرور اولمه ای بلبل • که بر کل اعتمادی

نیست ور حسن جهان دارد • که کوله بر اعتماد یوقدر اکر حسن جهانی وار ایسه دخی مراد

کانه یه اعتماد دن نهی در بیت دلا مبند تعلق بغیر باقی و حق • هکو حدیث بهاران که

در بنفشه خزان • بنیشان جرعه بر خاک و حال اهل شوکت پرس • طراق اوزره بر جرعه

صاج و اهل شوکت حالنی صور • که از جمشید کیخسرو فراوان داستان دارد • که جمشیددن

و کیخسرودن وافر حکایتی وار در مراد بو در که اکر طبراقک عقل و نطقی اولیدی کجمشی

پادشاهلرک کندولکی و زر بندن بلرلدی و کلرین و آخر زیر زمینه نیجه کتدکلرین بیان ایدر

ایدی • چو دام طره افشاند ز کرد خاطر عشاق • چون طره آغی سلکه عشاق خاطرین توزندن

بیغ خاطر عشاق تسلیه ایدر شبا دایم • بغماز صبا کو ید که راز ما نهان دارد • صباغمازنه دیر که

بزم سترمز صقلیه مراد بو در که چون غیب هویت خاطر عشاقه تجلی ایدب تسلی ویره فیض

سحری یه اصلمرکه افشا سراتمیه و عشاقک سیبی ایله کفت و کو اتمیه بیت بزم سلطان نشست

بدمستی مکن • جام می در کش و یله خاموش باش • چه آفتاب دست در این ره که در سلطان معشوق را

منبعث تعلق ضمیر باقی ه

نسخه سوابانی
دیلکدر صح

دا منظور
لنقذ صح

نه دنشدی بو بولد که معنی سلطانی • بدین درگاه می بینم که سر بر آستان دارد •
بو درگاهی کوردم باشنی ایشکنده دوتر مراد درگاه حضرت عظمتدر بیانده که سلطان
صورت دکل سلطان معنی اول آستانه باش قومشدر **بیت** درحریم ملکوتش نبود جای نشست
پادشاهان جهان را بجز از صف نعال • به عذر بخت خود گویم که آن عیار شهر آشوب • کنند و تلخکمک
نیجه عذر ن دلیم که اول شهر فتنه رایجی عیار • بتلخی کشت حافظ را و شکر در دهان دارد •
آجیلیق ایله قتل ایلدی حافظی حال بو که آغزنده شکر وار مراد تلخکمک نخوستی بیانده که مرشد
ممتحن ورتبه‌سنده بو که فیض اثر با وجود آنده افاضه کمال قدرت وار در **وله ایضا** دلی که غیب
نمایست و جام جم دارد • بر کوکل که غیب کوسترجیدر جام جمی واردر • ز خاتمی که دمی کم شود چه غم
دارد • بر یوزک که بر دمده ضایع اولور خاتم سلیمان کبی نه غمی وار در مراد رسول الله علم جفر تعنی
مدح در که آنک خلافتی خاتم سببی ایله دکلدر که خاتم ضایع اولدقده اکا غم کله **قطعه** الا ای احمد
مرسل بشود هر مشکل از تو حل • کنم وصف تو اجمل تو بیا سلطان هر موبد • شریعت از تو روشن شد
طریقت هم منور هم شد • حقیقت شد معین شد زهی سلطان به جهان • بخط و خال گدایان مده خزینه
دل • کدالره خط و خالنه ویرمه کوکل خزینه‌سنی • بدست شاهوشی ده که محترم دارد • بر شاه
کبینک الینه ویر که محترم طوته مراد مرشد ناقصه ارادت نهی در لاجرم خزینه ز قلبی بر شاه کبی قدرت
ناقه سی اولانه ویر که کرک عزیز و مکرم ده توب تربیت و تکمیل قله **بیت** وصیت میکنند خسرو کم
یاران دل نگهدارید • بدلداری و هیچ دلرا که او دلرا نگهدارد • نه هر درخت تحمل کند جفای خزان
هر اغاج تحمل اتمز خزان جفاسنه • غلام همت سروم که این قدم دارد • سروک همتی قولیم که بو بینی تحمل
قدمی وار در مراد ثابت قدم اولوب جفایه صبر قلوب تلون اتمیه که بر مدحدر • دلم که لاف تجرد
زدی کنون صد شغل • کوکل تجرد لافن اوردی ایمدی یوز شغل • ببوی زلف تو با باد صبحدم دارد •
سنک زلفک قوقوسی ایله صبح یلی ایله وار در مراد قلب غیب هویت رجاسی ایله فیض سحریه متقید اولوب
بوندن آنه تحصیله مشغول اولدوغن بیانده • رسید موسم آن کز طرب چو نرگس مست

مست • ابر سکری اول موسم که شکلدن مست نرگس کبی • نهد بپای قدح هر که شش درم
دارد • قور قدح ایاغنه هر کیمک که آلتی اقچه سی وار در مراد بو درکه بهار اولدقده بتون مال و کسب
حال زمانه کلدی و نرگس اهل روم زرین قدح دیدکلر بدر که آلتی اقچه کبی بیراغی وار در که قدح
دبنه قونمشدر پس طالب مالنی عشق الهی یه صرف اتمک کرک **بیت** وقتست خوش بهار که
وقتست عیش را • با مه‌وشی باده کن تو فراموش نیش را • مراد دلبر که جوهم که نیست دلدارک
کوکل مراده کدن استینبن که بو قدر بر دلدار که جلوه نظر و شیوه کرم دارد که نظر جلوه سی
و کرم شیوه سی دوته مراد اهل دنیا نک بیوفالکندن شکایتدر **بیت** کرم بباغ ارم کرم بود و کرم
بخورد • بکوش هر که بکنیم کرم بکنیت کرم • ز راز بهای می اکنون چو گل دریغ مدار • التون شراب
بهاسنده گل کبی دریغ دوتمه • که عقل کل بصدت عیب متهم دارد • که عقل کل سنی یوز عیب ایله
متهم دوتر مراد بودر که گل اجنده اولان صاری نسنه التون کبی در گل بیراغنی نثار ایدر اما
آنده امساک ایدرسن و حق انجلیلم التونکی شراب عشق الهی ده دریغ ایدرسک عقل کل سنی عیب ایله
متهم ایدر • ز سر غیب کس آگاه نیست قصه مخوان • سر غیبدن کمسه خبردار دکلدر قصه اوقیمه • کدام
محرم دل ره درین حرم دارد • قنغی کوکل محرمی یول بو حرمه دوتر مراد علم سر غیب دعواسنی ایدوب
قصه کبی بسط کلام ایدنه نهی در که فلا یظهر علی غیبه احدا الا من ارتضی من رسول • موجبنجه محرم
دل اولان بو حرمه یول بولمز یعنی وسیله سنز داخل اولمز کرامات انبیا که مغیبانه واقع اولور
ملائکه دن تلقی ایله وقوع بولور • ز جیب خرقه حافظ چه طرف بتوان بست • حافظک خرقه
سی بنیه سندن نه کنار و حصه با غلوم اولور • که ما صمد طلبیدیم او صنم دارد • که بز صمد طلب
ایدرکن اول خرقه نک صنمی وار مراد بودر که ریا ایله خرقه پوشش اولمق و تزیین خرقه قلمق آنه صنم
اتمکدر **بیت** بر صوفی خرقه پوسی ترتیبنه مشغول ایمش • شیخ الکا این بت تست این
بت شکست وبرایمش **وله ایضا** هر آنکه جانب اهل خدا نگهدارد • هر اول کمسه که اهل
الله جانبن صاقله • خداش در همه حال از بلا نگهدارد • الله آنی هر حالده بلادن صاقلر مراد ظاهر در که

اهل اسور عایتن ایدن حق تعالی یه تینده اولور • کرست هواست که دلدار نکشد بجان •
اکر سنک هوا ک ایسه که محبوب ترمیه عهد بس • نکه دار سر رشته مانکه دارد • صقلیه ایبلک
اوجنی تا صقلیه مراد بودر که طالب و مطلوب ورشتهٔ معاهده و اتصال وار در پس
اوفوا بعهدی اوف بعهدکم • موجبنجه عاشق جانبندن ایبلک صاقلنمق کرک معشوق دخی
صقلیه • حدیث دوست نکویم مکر بحضرت دوست • یعنی دوست خبرین دیمزین دوست
حضرتندن غیریه • که آشنا سخن آشنا نکه دارد • آشنا آشنا سوزین صقلر مراد اسرار حق
افشا اتمزسم دیوب کتم سری تعلیمدر • چو گفتمش که دلم را نکاه دار چه گفت • دیدم اکا که
بنم کوکلمی صقله نه دیدی • ز دست بنده چه خیزد خدا نکه دارد • قولک الندن نه کلور الله صقلیه مراد
بودر که مرشدوم صیانت قلب طلب ایلدم اظهار عجز ایدوب الله صقلیه دیوب دعا ایلدی
و خبرده وار در اولمشدر که • لا یملک القلب الا الله بیت کوکلمه دلبر بنی ترک ایت دیدی
سوز دونمدی • اوزکه سلطاندر کوکل حکم ایدر سلطان اکا • سر و زر و دل و جانم
فدای آن محبوب • باشم والتونم و دل و جانم اول محبوبه فدا اولسون • که حق صحبت
و مهر و وفا نکه دارد • که حق صحبتی و محبتی صقلر مراد بودر که بونک کبی محبوب حقیقی در لاجرم مال
و تن و جان الی فدا اولسون قلنمغه مستحق در • صبا در آن سر زلف ار دل مرا بینی •
ای صبا اول سر زلفده اکر بنم کوکلمی کورسک • ز روی لطف بگویش که جا نکه دارد • لطف
یوزندن دی اکا که یرکه صقلیه مراد فیض سحرکاهی عنب هویتدر اولان قلبه آنده ثابت
اول دیو وصیت اتمکه امر در • دلا معاش چنان کن که کر بلغزد پای • ای کوکل ایله معاش
قلکه اکر ایاغک طیرنورسه • فرشته ات بدو دست دعا نکه دارد • فرشته سنی الکه دعا ایله
ایله قالدوره مراد ایوز نوکا نه قلمغه ارشاددر که اکا زلت و ذلت واقع اولورسه همت
و دعا ایله قالدوره لر بیت دلا دمی بسر بحکم است سهل مبین • بجز دعا نبود از کسی چیو
رد قضا • مبارزان و میان خواجه را نکه دارید • جنکجلر و بهادرلر افندیه صقلک که انجو

که انجو کابن کرامی شمانکه دارد • که جان مکرم کبی سزی صقلیه مراد بودر که • یا ایها الذین
آمنوا ان تنصروا الله ینصرکم • حسبنجه حقه و اولیاسنه نصرت ایدک که حق تعالی سزه نصرت
و صیانت ایده • غبار راه کذارت کجاست تا حافظ • سنک یولک اوغراغی توزی قنده در که
تا حافظ • بیادکار نسیم صبا نکه دارد • نسیم صبا یادکارلغی ایچون صقلیه مراد راه کذاردن
طریق حقدر که اکا سلوک ایدن حضرت حقه واصل اولوب و آنک غبار ربزن مراد غبارات
خفیه در و نسیم صبادن مراد صباح جناب حقدن کلن ملائکه در که عبادک عباداتن بیلوب
بارکاه حقه عرض ایدرلر وله ایضا شاهدان نیست که موی و میان دارد • محبوب اول
دکلدر که قیلی و بلی اوله • بنده طلعت آن باش که آنی دارد • انک صورتنک قولی اول که
آنی اوله آن شول جاذبه حسی در که قلبی جذب و جلب ایدر مراد بودر که مرشد اول دکلدر
تاج و طیلسان و خرقه و رداسی اوله اول مرشدک جمالنه قول اوله کوردیک قلبک اکا مائل
اوله انیتکلم دیلدر • من لم ینفعک لحظه لم ینفعک لفظه • شیوه حور و پری خوب
و لطیفست ولی • حورنک و جنک شیوهسی خوب و لطیفدر ولی • خوبی آنست و لطافت که فلانی
دارد • خوبلق و لطافت اولدر که فلانک وار در مراد بودر که حسن و صورت اکرچه
خوبدر اما شهواتندن خالی دکلدر خلاف حسن و سیرتک که هرکز آنده شهوانیت یوقدر
بیت فانعه ورچون بر منحانه بلی اول خوبدر • دوشن ایاغیه الن ال شیخم محبوبدر
چشمه چشم مرا ای کل خندان دریاب • بنم کوزم چشمه سن ای کل کدن دد اکله و بول •
که با مید تو خوش آب روانی دارد • که سنک امیدک ایله خوش آب روانی وار در مراد کوزده
تجلی و کشف و فضل حق ظهور بولاطلبدر • خم ابروی تو در صنعت تیراندازی • سنک قاشنک
بوکلمی تیرانداز لک صنعتنده • بستد از دست هر آنکس که کمانی دارد • آلور الندن هر اول
کمسنک که یای وار در مراد ابرودن رمز الهی در پس هرکه اهل رمز و دقت در رموز حق
آنک قابو اخاذدن آلوب حیران ایدر بیت کوشه کیران کرده در محرابها • انجو حشمت

مستی از ابروی تو • دل نشانه شد سخنم تا تو قبولش کردی • بنم سوزم کوکلده دکیلور
و ثابت اولدی تا که سنی آنی قبول ایلدک • آری آری سخن عشق نشانه دارد • بلی بلی
عشق سوزینک نشانه وار در مراد بودر که هر کمکه آنک حرارت و سوزی وار در سوزنک
تأثیری اولور • در ره عشق نشد کس بیقین محرم راز • هر کسی بر حسب فهم گمانی دارد
هر کمسنک فهمی مقداری ظنی وار در مراد بودر که غیب هویته کمسنک یقینا معلومی دکلدر
نیتکیم دیمشلردر • سر الذات لا یعرفه الا هو وهو مصون عن الاغیار ومکنون عن العقول
والابصار تعالی شانه وعظم سلطانه • با خرابات نشینان ز کرامات ملاف • خرابات اهلی و تورانلر
ایله کراماتدن لاف اورمه • هر سخن وقتی و هر نکته مکانی دارد • هر سوزک وقتی و هر نکته
نک مکانی وار در مراد خرابات نشینلردن زخارف دنیایی ترک ایدب فقر و فنا یولنی
اجتناب ایدب فضل و فیض حق کسب ایدب کرامات طفیلی اولانلردر لاجرم آنلره دعوی
کرامات لایق دکل • آنک سعدی و تبریز و مجلسلر سویلیک در • مرغ زیرک نبود در چمنش
پرده سرای • مرغ زیرک اول بهار چمننده پرده اورلایجی اولمز آنده مصراع ثانی بیانه
ایدر • هر بهاری که ز دنبال خزانی دارد • هر بر بهار که آردندن بر خزانی وار در مراد
مرغ زیرکدن مرد عارفدر که فانیه مغرور اولمیوب آنلر کبیچون مسرور اولمز • کوی
خوبی که برد از تو که خورشید اینجا • خوبلق طوبین کیم آلور سندن که کونش بونده •
نه سواریست که در دست عنانی دارد • بر سوار دکلدر که الینده دیزکین وار در مراد
حضرت حقک کمال جمالنی و جمال کمالنی بیاندر که شمس تابان اول درکاهده مطلق العنان
اولمیوب قبضهٔ قدرتنه در بوندر که حضرت حق بیورر • والشمس تجری لمستقر لها
ذلک تقدیر العزیز العلیم • مدعی گو لغز و نکته بحافظ مفروش • مدعی یه دی حافظه
لغز و نکته صاتمه • کلک ما نیز زبانی و بیانی دارد • بزم قلممزک دخی دیلی و بیانی وار در
مراد بوندن مدعیدن لاف فضل اورب لغز و معنی و نکته و دقیقه بیلورین دیین در

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

دیین در بونک جوابی لسان قلم ایله اظهار ایتر در شعر ان آثارنا تدل علینا • فانظروا
بعدنا الی الآثار • لاجرم لاف اسانده هنر اظهار اثر قلمه در وله ایضا از دیده خون
دل همه بر روی ما رود • کوزدن کوکلک قانی دوکلی بزم یوزمز اوزره کیدر • بر روی
ما ز دیده نه بینی چها رود • بزم یوزمز اوزره کوزدن کورمز سن نلر کیدر بیلکل کم
لفظ از دیده ده حرف از و لفظ ز دیده ده حرف ز من اجلیه معناسنه اولمق جایزدر و
من ابتدائیه معناسنه اولمق جایزدر پس مراد بودر که کوزمزک قلبیه سبب اولوب
کوزمز اجلیچون کوکل قانی روان اولور که خبرده وارد اولمشدر • من یملک عینیه لم یملک
قلبه • و اول قان یوزمز اوزره کوزدن روان اولوب دیده خون فشان اولور که
باشده ایکی کوز بر سر چشمه در ایکی کوزدر بیت • بو چشمم چشمه سارینک عجب فوننی آقر
ه باشی • مکر وار ایسه اول عینک کوکل طاغنده در باشی • ما در درون سینه هوایی
نهفته ایم • بز سینه الجنبده بر هوا صاقلمشزدر • بر باد اگر رود دل ما زان هوا رود •
یله کیدرسه بزم کوکلمز اول هوادن کیدر مراد هوا انک حضرتدن بیانیدر که • افمن اتخذ
الهه هواه • موجبنجه بنوکم هواسنی اله اتخاذ ایده هلاک ابدی بولور العیاذ
بالله • بر خاک راه یار نهادیم روی خویش • یارک یول طپراغی اوزره قودق کیدرو
یوزمزی • بر روی ما رواست اگر آشنا رود • بزم یوزمز اوزره روادر اگر آشنا
کیده • مراد بوندن طریق یاره تواضع کرک ایدوکن تعلیم درکه طریقت ابوبکر صدیقه دیکم
رسول الله علیه الصلوة والسلام بیورمش • من اراد ان ینظر الی میت یمشی علی الارض
فلینظر الی ابن ابی قحافة • سیلست آب دیده و هر کس که بگذرد • سیل درکوز یاشی
آنک اوزرینه هر کمکه اوغرهیه • گر خود دلش ز سنگ بود هم ز جا رود • اگر کوکلی طاشده
ایسه دخی هم یرندن کیده یعنی یوره که یرنده قوپر قوپره یا سیل قوی اولدیغیچون
آنی یرندن قوپارر مراد بودر که بر خط اوزره یه که خوفده سیل واقع اولنجه دیورلکر

تو بحقه بلكه اول سيلده طاش بو النعمة لايقدر بيت شايدكه زديده تا برانه جيحون
كه عاقبت كار تو چون باشد چون • مار آباب ديده شب وروز ماجراست • بزم كوزمز
صو ايله كيجه وكوندز ماجرا مز زار در اول ماجرايي بيان ايدر ديو • زان ره كذر
كه از سر كوي شي چرا رود • اول يول اوغراغنده كه يارك محله سي باشنده در
نيچون كيدر مراد بوندن جناب حق كمال تنزيه در وحال عاشقه لايق اولدر كه
حضرت معشوقه هر شنه دن صيانت ايده بيت چشمان مني بر رويت در عاشقي
جنانند كرز رشك يكدكر را ديدن نمي توانند • خورشيد خاوري كند از رشك
جامه چاك • مشرق كونشي ايدر كو يندن قفتاني چاك • كر ماه مهر پرور مي در
قبا رود • اكر بنم كون تسليح ايم قفتانه كيدر يعني قفتان بنم محبوبمي الجبه الدوغنده
كون كونيلوب قفتاني چاك ايلر مرادكاه مهر پرورده حضرت حقدر آنك
قبايه كيمتسي حجاب كبريا ايله تستر يدر كونشك طلوعني جامه سي چاك اتمكه تشبيه ايدب
ديركه حجاب كبريا جناب حق ستر اندوكم كونيلوب كون جامه سي چاك ايدب
عريان اولور وبونك ايله بيت سابق مضموني تحقيق ايدر • حافظ بكوي ميكده دايم
بصدق دل • حافظ ميخانه محله سنده دايم صدق قلب ايله • چون صوفيان صومعه
دار از صفا رود • صومعه دار صوفيلر كبي صفاده كيدر مراد عبادت خانه يه صدق
واخلاص ايله كتدوكني بيان ايدر ولله ايضا چو دست در سر زلفش زنم بتاب رود •
چون الم زلفني باشنه اورم الجمكه كيدر يعني الجقور • ور آشتي طلبم با سر عتاب رود
اكر صلح طلب ايدوم عتاب باشنه كيدر مراد شيخ ايله اولان احوالي حكايه يتدر كه فحي
غيب هويته ال اورب آنزن سوال اتسم الجقور كه تفكروا في آلاء الله ولا
في ذات الله حسبنجه ذات الله دن سوال منهي ايدوكني اعلام ايدر وچون نفس
ايله صلح اتمك استسم عتاب ايدركه اعدا عدوك نفسك التي بين جنبيك موجبنجه

موجبنجه انك ايله صلح جايز دكل ايدوكن بيان ايدر • چو ماه نو ره بيچارگان نظاره •
يكي آي كبي بيچاره ناظرلرك يولني بو مصراع مرهونندر • زند بكوشه ابرو و در نقاب
رود • اور ركوشه ابرو ايله ونقابه كيدر يعني كزلنور مراد شيخ اهلال وش كورنوب
ناظرلرك كوكلن آلوب خلوته كيدوب مستتر اولوردي ديمكدر • شب شراب خرابم كند
به بيداري • شراب كيجه سي بني خراب ايدر اويانقلق ايله يعني اويمزكه بزده راحت
اولاوز • وكر بروز حكايت كنم بخواب رود • اكر كوندز حكايت ايدم اويقويه
كيدر مراد بودركه شيخ عبادت كيجه سي احيا ليلي ايدب بني دخي احيا ايله تا خواب
وخواب ايدر وكوندز واقعه حكايت ايليسم اشتيوب اويقويه وارركبي قلنوب التفات
اتمزكه بعض مشايخك عادتيدر مريدك واقعه سن اشتمزلنور مريد واقعه سويلركن اويور
اورلر تا كه مريد رؤيايه مغرور اولميوب مشغلدن قالميه • طريق عشق پر از شور وفتنه
است اي دل • عشق يولي شور وفتنه دن طلودر اي كوكل • بيفتد آنكه درين راه
با شتاب رود • دوشر اول كمسه كه بو عشق يولينه استعجال ايله كيدر مراد بودركه
طريقين عقبات كثيره ومواضع الحاد واضلال شيطان واردر لاجرم • التأني من
الرحمن والعجلة من الشيطان • حسبنجه تأني وتأمل ايدوب منازل سيري مصالحلري فوق
آتمك كركدر • حباب را چو رود باد نخوت اندر سر • حبابك چون كيچ تكبر يلي باشنه
كلاه داري ش اندر سر شراب رود • آنك كلاه طارلغي شراب باشنه كيدر مراد بودركه
هر كمكه حباب كبي ايجي علوم وطاعاتدن وفيض وحالاتدن خالي ايكن تكبر ايدب واعظ
وشيخ اولدم ديوب حدودن تجاوز ايده آنك شيخ وتاجدارلغي بلكه بيريه بيرلي عشق
الهي صو تنزه جاهلانه شريعتدن وطريقتدن خارج سوزدن • ولاجو بيرسكي
حسن وناز كه معروفش • اي كوكل چون پير اولدك كوزللك وناز ايلمك ضاتمه •
كه اين معامله در عالم شباب رود • كه بو معامله يكتلك عالمنده كيدر يعني واقع اولور

مراد بیرله تزیین و ظرافت بر اشمزدیکدر بیت الهی بهنگام پیری مرا • تمنای
نفس جوانان مکره • سواد نامهء موی سیاه چون طی شد • نه قبل نامه سنک
سوادی جون دورلدی یعنی قل اغرمق زمانه کلدی • بیاض کم نشود کرصد انتخاب
رود • آق اکسک اولمز اکر یوز انتخاب کیدیه مراد بودرکه صقل آغرمق زمانه
کلنجک آغرن قلی نقدر یولوب بتیرلرسک آق قیل اکسک اولمز • کدایی در جانان
بسلطنت مفروش • جانان قپوسی کدالغن سلطنة صاتمه • کسی زسایهء
این در بافتاب رود • کسی بو قپو کولکه سندن کونشه کیدر مراد بودرکه باب
حق کدا اولان اول سایهء سعادتدن اوج رفعته تا فلک رابعه که محل شمسی در
مرتفع اولور ارتفاع معنوی ایله • مرا بعهد شکست خواندی و آهی ترسم • بکا عهد صینجی
اوقیدک قورقرن • که با تو روز قیامت همین خطاب رود • که سکا قیامت کوننده
بو خطاب کیدر مراد بودرکه بنجه لر بود نیادهء بر برنه عهدی صیدک عهد وفاء
ایدک دیو طعن ایدرلر آیهء انکز لکه کثیر ولر • الذین ینقضون عهد الله من بعد میثاقه
حسبنجه عهد حق صیمشلر در اول خوف واردر که قیامتده انلره بو وجهله خطاب وعتاب
اوله بیت ای که عیب دیگران کوید ولی • آن نمی داند که این خود عیب نیست • حجاب
راه تویی حافظ از میان برخیز • یوله حجاب سنسن اورته دن قالق حافظ • خوش
کسی که درین راه بی حجاب رود • خوش بخشد راول کمسه که بو یولده بی حجاب کیدر
مراد بودرکه نفس و وجود حجاب سلوک طریقت و مانع وصول حقیقت در لاجرم خوشدر
اول کمسه که نفسانیت و انانیتدن کچه که اکا وصول میسر اولور ولها ایضا
مسلمانان مرا وقتی دلی بود • مسلمانلر بنم بر وقتده بر کوکلم وار ایدی • که با وی
کفتمی کر مشکلی بود • که اکا دیر ایدم اکر بر مشکلم اولیدی بونده تنبیه واردر که
کشی یه بر مشکل واقع اولسه انشقت قلبک • موجبنجه قلبه مراجعت ایتمک کرک دیه

دل همدرد بود و مصلحت بین • بر همدرد کوکل ایدی و مصلحت کورجی • که استظهار دهر
اهل دلی بود • که هر اهل دلک هردم طلب ایدهجکی ایدی • من آشفته را در هر بلایه
بن دیوانه یه هر بر بلاده • رفیق کاردان قابلی بود • ایش بیلیجی رفیق قابل ایدی
بکرداب که می افتادم از چشم • بر کردابه که دوشر ایدم کوزدن • بتدبیرش امید
ساحلی بود • اول کوکل تدبیری ایله بر ساحل امیدی وار ایدی • ز من ضایع شد اندر کوی
جانان • بندن ضایع اولدی جانان محله سنده • چه دامن گیر یا رب منزلی بود • نه اتک
دوتیجی و عوق ایدیجی منزل ایلدی • سرشکم در طلب در هاچکانید • کوز یاشمی طلبده
انجولر طمرزدی • ولی از وصل او بی حاصلی بود • ولی انک وصلندن بی حاصل ایدی بو شعردن
مراد شول کلام تخیینیدر که ارباب تحقیق معنیلر در صدینک سر مایهسی قلبی در انی ضایع
ایتمک کرک و ضایع اولورسه بولمغه سعی ایتمک کرک • هنر با عیب حرمان نیست لیکن •
هنر محروم عیبسز اولمز اما • ز من محرومتر کی سائلی بود • بندن محرومرک
قنده بر سائل وار در مراد بودرکه هنرک عیبی بودرکه اهل هنر محروم اولور بسی
هنر حرمان عیبسز اولمز کلدر اهل • بر این مسند بر نشان رحمت آرید
بو مسند بر نشانه رحمت کتورک یعنی اثر کک • که رو زلعتده دانه کاملی بود • که بر کون
را ایش بیلیجی کامل ایدی • مرا تا عشق تعلیم سخن کرد • بکا تا عشق سوز تعلیم ایلدی •
حدیثم نکته هر محفلی بود • بنم سوزم هر محفلک نکته سی ایدی یعنی عشق الٰهی بکا سوزه
تعلیم ایدلدن بر و حدیثم هر محفلک نکته سی اولمشدر که محفل و مجلس کردد • بنم سوزم
نکته بی و نتیجه اولمشدر • مکو دیگر که حافظ نکته دانست • دیه و حق که حافظ نکته داندر
که ما دیدیم محکم جاهلی بود • که بز کوردک محکم جاهل ایدی بونده تنبیه واردر که اهل کمال
کندو نفسلرنده متکبرلکی دفع ایچون تنزل ایدب بویله دیرلر نفسلرینه اذلال جمله کمالاتدر
بربدر لاجرم هنر اولدر که کشی کندوین کورمیه بیت چو چشمم آن به درغاری نشینی

دو عالم بینی و خود را نه بینی ولہ ایضا یارم چو قدح بدست گیرد • یارم چون
الوب قدح دوته • بازار بتان شکست گیرد • بتلرک بازاری صنمق دوشر مراد یاردن
شیخ درجون وعظ ونصیحت قدحن دوتوب رفض شهوات وترک ماسوی بیوره
ایره محبوبلرک واصنام اموال دنیانک بازارنه انکسار وکساد کلور • در بحر فتاده
ام چو ماهی • تا یار مرا بشست گیرد • تا یار بنی آغه دوته
مراد بحر فنایه دوشنلری شیخ ومرشد آغه دوتوب صید اتدکلرین بیاندر • هر کس که
بدید چشم تو گفت • هرکس که کوردی سنک کوزلرک دیدی • کو محتسبی که مست گیرد
قنی بر محتسب که مست دوته • چشمم معشوق مست اید وکن بیاندر لاجرم آنی دوتق کرک که
فساد اتمیه بیت چشمم مستش بسینه دیدم گفتم ای جان خسته گفت مردم کش شد
از بهر آتش بسته ام • در پایش فتاده ام بزاری • ایاغنه دشمنمز اربلوق ایله • تا شد
که مرا بدست گیرد • اولا که بنی الیله دوته • الم دوته مراد بو درکه ایاغنه دوشنلره دستگیر
اولورلر بندی خ افتاده لک اختیار اتدم تا اله الوالم دو تلر • خرم دل آنکه همچو حافظ
خرم اول قلبی که حافظ کبی • مستی زمی الست گیرد • مست لکی الست شرابندن دوته
مراد بو درکه شو لکم الست خبر نکم نداسندن مست اولا خرم و خندان اولور بیت
مستی اولان اولور مخمور غم • مست شاد اولور که اولا مست الست ولہ ایضا
در هر هوا که جز برق اندر طلب نباشد • هر هواده که یمشکدن غیری طلب الجیف اولکه لمیه
گر خرمنی بسوزد چندان عجب نباشد • اگر خرمنی یاقرسه بره اولور کلو عجب اولمیه
مراد هوادن مطلب ویار دروبرقدن عشق دریس عشقدن غیری هر کم وار ایسه
طلبده اولمیه عشق انک خرمنی یاقرسه عجب اولمیه • مرغی که با غم دل نشد الیف عیشی
حاصل • بر قوش که کوکلی غم ایله الیف اولا • بر شاد فارغ عمرسی بیرک
طرب نباشد • آنک عمرن بو داغی اوزره شنلک بیراغی اولمز بلکه اول شنلک استمز

مراد

استمز بیت هر کو بهمه عمرش سودای کلی دارد • داند که چرا بلبل همراه غمی باشد • در کار
خانه عشق از کفر ناگزیر است • کار خانه عشقده کفردن چاره یوقدر یعنی ضروریدر •
آتش کرا بسوزد گر بولهب نباشد • آتش کمی یاقر اگر ابولهب اولمیه مراد کار خانه عشقدن
عالم صنع الهی در آنده کفر دخی لازمدر زیرا صفت قهر و جلاله مظهر کرکدر پس ابولهب
وآنک امثالی کفار اولمسه صفت قهر وجلال قنده ظهور ایدر ایدی • در کیش جان فروشان
فضل و ادب نباید • جان صاتجیلر مذهبنده فضل و ادب کرکمز • اینجا نسب نگنجد آنجا
حسب نباشد • بونده نسب صیغمز آنده حسب اولمز مراد بو درکه عشاق مذهبنده فضل و علم کنیم
کرکمز و بونده کمسنه زاده لک ومفاخر اصل معتبر دکلدر بیت بزرکوار کسی را بدانم اندر
عشق که از اضافت واسباب باشد او عاری • در محفلی که خورشید اندر شمار ذره است
بر محفلده که کنش ذره عدادنده واول مرتبه ده اولا • خود را بزرگ دیدن شرط ادب
نباشد • کندویی بویک کورمک ادب شرطی اولمز مراد الهیه ده وحضرت کندویی اولو
بلمک ترک ادب درد یمک در • می خور که عمر سرمد گر در جهان توان یافت • شراب ایچ که عمر
ابدی اگر جهانده بولنمق اولورسه • جز باده بهشتی هیچش سبب نباشد • جنت شرابندن
غیری اکا سبب اولمز مراد بو درکه عمر ابدی استرسک شراب عشق الهی ایچمک کرک که باده
بهشتی اولدر یعنی عبادته اشتغال کرک که حیات ابدیه یه سبب اولا • حافظ وصال
جانان با چون تو تنگدستی • ای حافظ جانان وصالی سنک کبی بر ایلی طاره یعنی فقیره •
روزی شود که با آن پیوند نسب نباشد • بر کون اولور که اول کونده اتصالی اولمیه
مراد بو درکه جانانه وصول بو جهانده اولمز اول جهانده اولور که آنک کوننده کیجه
متصل اولمز ولہ ایضا ساقی اگر باده ازین دست بجام اندازد • ساقی اگر شرابی
بو الدن قدحه آته • عارفانرا همه در شرب مدام اندازد • عارفلری دوکلی شرب
مدامه آتر مراد بو درکه واعظ وشیخ اگر عشق الهی شرابنی جام بورن طلا به بالذات

مجلس

اته دوکلی عارف وصوفیلری وعاشق صافیلری شهید شرابه ونوش دانه دوشورر •
درچنین زیر خم زلف نهد دانه خال • اکر بو نجلین زلف بوکلی الثنه قویه خال دانه سی
ای بسا مرغ خرد راکه بدام اندازد • ای نیجه عقل قوشن آغه آتر مراد بودر که غیب هویتده
اشاغه ستر ثخفی سوبلرسه نیجه عاقلی قید تصنیف ایدیب منقید حب حق ایلر • ای خوش حالت
آن مست که در پای حریف • نه خوش اول مستک حالتی که یارک آیاغنه • سر و دستار بیلمز
که کدام اندازد • باشی ودستاری بلمیه قنقسنی آتر مراد بودر که مست حق اولان اولیه کرک
که باش ومال فدا ایتمکده شویله اولاکه برینی برندن تقدیم ایتمکده تردد انیه کیفیت اتفق
هر برینی بدل ایتمک جایز اولوب مبادرت ایده • زاهد خام که انکار می وجام کند • خام
طمع زاهد انکار باشنی اوزره قالدی • پخته کردد چو نظر بر می خام اندازد • پخته
اولور چون نظری شراب خامه آته مراد بودر که زاهد خشک که خام طمعدرکه عشق الهی ییز
وصول رجا ایدر اکر عشق الهیه نظر ایلیه پخته اولوب مرادینی ازه باندن حاصل
اولور ایدی • روز در کسب هنر کوش که می خوردن روز • کند زهنر کسبنه دورشی
که کوندز شراب ایچمک • دل چون آینه در زنک ظلام اندازد • آینه کبی کوکلی قرکلوغ
باسنه آتر مراد بودر که کوندز تحصیل علم قل که اندن بطالت سیاه اولان قلبی ظلمت
جهله براغور بیت صوفی الف قدک اکر از بر کنسه خواجه دن • قرننی برقاره
الف یوق برقره جاهل در اول • آن زمان وقت می صبح فروغست که شب • اول زمانی
صبح شراب وقتی درکه کیجه • کرد خرکاه افق پرده بشام اندازد • افق خرکاهی
اطرافنه اخشم پرده سن آته یعنی اخشم اولوب قرکلوق بوریه مراد بودر که کیجه عالم
اغیاردن خالی اولوب نوش باده عشق ایدب یارله خلوت صحبت زمانیدر بیت
خوش شست شبنک جانه حبیب باشوخ • که درمیانه نباشد رقیب هیچ صفت • باده
با محتسب شهر ننوشی زنهار • بشراب شهر محتسبی ایله ایچمه زنهار • بخورد باده ات و سنکی

ولسنک بجام اندازد • ایچر شرابکی وقدحه طاش آتر مراد بودر که عشق الهی اخبارینه
وطریقت اسرارینه اهل ظاهر ایله سویلشمه که استماع معارف ایدب بعده سنکا ضرر ایدر
حافظا سر زکله کوشه خورشید برآر • ای حافظ باشنی کونشک کلاهی کوشه سنه قالدر
بختت ار قرعه بدان ماه تمام اندازد • بختک اکر قرعه اول تمام آیه آته مراد بودر که اکر
بختک مساعده ایدب کمال دکمال وصول میسر اولورسه سرفراز اولوب کمال رفعت بولور
وله ایضا مژده ای دل که دکر باد صبا باز آمد • مشتلق ای کوکل که بردخی باد صبا
کرو کلدی • هدهد خوش خبر از شهر سبا باز آمد • خوش خبر هدهد سبا شهرندن کرو
کلدی مراد جانب الهیدن فیض سحری والهام ملکی کلد وکندن استبشاردر بیت
هدهد رفته دکر پیش مرا باز آمد • هدهد رفته بدا آماکه دکر باز آمد • برکشی ای مرغ
سحر نغمه داودی باز • چک ای بلبل [illegible] داودی ایری کرد • که سلیمان کل از طرف هوا
باز آمد • که کل سلیمانی هوا کنارندن کرو کلدی مراد کشف وکرامت ایچون اظهار بردر
قلمی دیکدر • لاله بوی می نوشین بشنید از دم صبح • [illegible] شراب قوقوسن اشتدی
صبح نفسندن • داغ دل بود بامید دوا باز آمد • کوکلی داغلو ایدی دوا امیدی ایله کرو
کلدی مراد عشق الهی رایحه سنک استشمامی قلب مکدره علاج اولودغی بیاندر •
عارفی کو که کند فهم زبان سوسن • بر عارف قنی که سوسن دلن اکلیه • تا بپرسد که چرا
رفت وچرا باز آمد • تا صوره که نیچون کتدی ونیچون کرو کلدی مراد بودر که عارف سوسن
دلن اکلرکه اراده الله سوسنک بلاکنه متعلق اولیجق کیدر وحیاتنه متعلق اولیجق کلور
نیتکم حق تعالی بیورمشدر • وکنتم امواتا فاحیاکم ثم یمیتکم ثم یحییکم ثم الیه ترجعون •
چشمم از آن قافله کرد آب کشید • بنم کوزم اول قافله اردنجه نیجه صو چکدی که یغی
اغلدی • تا بکوش دلم آواز درا باز آمد • تا کوکلم قولاغنه چان آوازی کرو کلدی مراد
بودرکه کمکه طریقته سالک اولانلرک اردنجه کیدب طالب وراغب اولسه انلر دخی آکا صدا

ابر شود آخر بو آنلر ابر شود **بيت** خواند رقيبي راهها بر آمد ور آيم • به رهبه تا كى رودم
بر آمد ور آيم • مردمى كرده وكرم بخت خداداده بمن • آدملوح اندى دخى كرم بخم الله
وبرمش نختنم • كاه بت سنك دل از بهر خدا باز آمد • كه اول طاشكى كوكلى صنم الله
ايجون كير وكلدى مراد بت سنك دلدن شيخ ومرشددركه نفسه غلظت ايدر حق تعالى حضر
بكا عنايت در كه اول الله ايجون كلدى بكا ارشاد ايدر • كرچه ما عهد شكستيم وكنه حافظ كرد
اكرچه بز عهد صيدوق وكناهى حافظ ايلدى • لطف او بين كه بصلح از در ما باز آمد • انك
لطفن كور كه صلح ايله بزم قپومزدن كرو كلدى مراد عهد صيندن روح ور وكناه ايليين
نفس حافظ در ولطف ايدب صلح طريقى ايله كلن شيخ ومرشددر **وله ايضا**
كل بى رخ يار خوش نباشد • كل يار بيكاغنسز خوش اولمز • بى باده بهار خوش نباشد •
شراب سز بهار خوش اولمز مراد كلدن كشفدر وبهاردن عالم بسط درلاجرم كشف تجلى ذاتيسز
وبسط عالم شيوخ آنلرسز خوش دكلدر • طرف چمن وهواى بستان • چمن جانبى وبوستان
هواسى • بى لاله عذار خوش نباشد • لاله عذارسز خوش اولمز مراد عالم بسط
وانبساط مشاهده ومجالسه سز خوش دكلدر ديمكدر • با يار شكرلب وكل اندام • شكر
طوداقلو كل بدنلو يار ايله • بى بوسه كنار خوش نباشد • اوپوب وقوچمسز خوش
دكلدر مراد وصول الى الله قبول كيفيت ودوام مراقبه سز خوش دكلدر ديمكدر • رقصيدن
سرو وحالت كل • سروك رقص ايتمه سى وكولك حالتى • بى صوت هزار خوش نباشد
نكار نقشبندسز خوش اولمز مراد بودركه عقل تصور ايتدوكى امورك احسن واطيبى تصور
يار در • باغ وكل ومل خوشست ليكن • باغ دخى كل دخى شراب خوشدر اما • بى صحبت
يار خوش نباشد • يار صحبتسز خوش اولمز مراد مشاهده عشق ومصاحبت اهل
تعشق سز عشق بودن حظ اولنمز ديمكدر • جان نقد محقرست حافظ • جان حقير نقددر
اى حافظ • از بهر نثار خوش نباشد • صاحبجوع ايچون خوش اولمز مراد جان نقد محقر اولدى

اولدوغى بودركه مشقت ايله تحصيل ونقش دكلدر وديعت حقدر استيجك الور
آنى نثار قلمق هيچ نسنه بذل اتمك دكلدر **وله ايضا** دوش آگهى زيار سفر كرده
داد باد • دون كيجه سفر ايلمش ياردن خبر وارلق ويردى يل • من نيز دل بباد دهم
هرچه باد باد • بن دخى كوكلى يله ويرورم هرنه اولورسه اولسون مراد حافظ او
ياردن فيض وفضل وخبر ايرشوب انكيچون جان ودل فدا ايتمك استدوكن
بيان ايدر • كارم بدان رسيد كه همراز خود كنم • ايشم اكا ايرشدى كه كندومه
همراز ايدم • هر شام برق لامع وهر بامداد باد • هر اخشم يلدريمى شمشكى وهر صباح
يلى مراد بودركه بنم هم آتش عشق وارهم هواى يار وارلاجرم عالم اول مرتبه ايرر
كيجه آتش قلبم برق كبى لامع اولوب صباح باشمده هوا باد كبى ظاهر اولا • در چين طره
تو دل بى حفاظ من • سنك طرك بوكلمنده بنم ضبطسز كوكلم • هركز نكفت مسكن
مالوف ياد باد • هركز ديمدى مسكن مالوف اكلسون مراد قلب تيم بوتيه توجه
ايدب مسكن مالوفى فراموش قلدى ديمكدر • امروز قدر پند عزيزان شناختم
بكون عزيزلرك نصيحتى قدرنى بلدم • يارب روان ناصح ما از تو شاد باد • يارب
بزم ناصحمزك جاننى سندن شاد اولسون مراد بودركه تازه لكده وزمان غفلتمده نصيحت
قدرى بلمزدم اما مرور زمان ايله عقل كامل اولوب ومصائب ايله غفلت زائل اولوب
ناصحك پندنك قدرى معلوم اولوب نصيحت ايدن عزيزلره دعاء خير قلمقدر • دل خون
شدم بياد تو هركه كه در چمن • يورك قان اولدى سنك يادكده هر وقت كه چمنده
بند قباى غنچه كل ميكشاد باد • كل غنچه سنك دوكمه سنى آچدى يل مراد كل كشفنى
كورب جانبى حقدن كشفى يادايدب جكرى خون اولدوغن بيان ايدر • طرف كلاه هيبت
آمد بخاطرم • سنك هيلنك كلاهنك اوجى كلدى خاطرمه • آنجا كه تاج بر سر نركس نهاد
باد • اول يرده كه تاجى نركس باشنى اوزره قودى يل مراد بودركه اهل بصر وصاحب عبرت

اولنلر هر بیرده که عظمت وجلال ولطف کورسلر حضرت حقک جلال وجمالنی یاد ایدب اکا
انتقال ایدرلر • از دست رفته بود وجود ضعیف من • الدن کتمش ایدی بنم ضعیف
وجودم • صبحم ببوی زلف تو جان باز داد باد • صباح بکا سنک زلفک قوقوسی سببی
ایله کیرو جان ویردی یک مراد غیب هویتدن کشف سحری قفوده حک حیات جدید
بولدوغن بیاندر • حافظ نهاد نیک تو کامت بر آورد • ای حافظ سنک ایو طبیعتک
مرادک حاصل ایدر • جانها فدای مردم نیکو نهاد باد • جانلر ایو طبیعتلو کشینک فداسی
اولسون مراد خوش طبع اولنلر کامیاب اولدوغن بیاندر وخوش طبع اولانلره دعادر
وله ایضا خسروا گوی فلک در خم چوکان تو باد • ای پادشاه فلک طوبی
سنک چوکانک بوکلمنده اولسون • ساحت کون ومکان عرصه میدان تو باد •
کون ومکان میدانی سنک میدانک عرصه سی اولسون ظاهر نظمی آنی کوسترور که خطاب ظاهر
پادشاهنه اوله اما اهل تحقیق قتنده خطاب پادشاه حقیقی یه در وظاهر منظر کلام انشا
وحقیقته نظر خبردر • ای که آفاق گرفت وهمه اطراف گشاد • جمیع آفاقی دوتوب وجمیع اطرافی
آچیجی صیت ظفر تو که پیوسته نگهبان تو باد • سنک ظفرک آوازی که متصل
سنک بکجک اولسون بونده دخی ظاهر انشا وحقیقت اخبار در • زلف خاتون ظفر شیفته
پرچم تست • ظفر خاتوننک زلفی سنک بیرجکک حیران عشقیدر • دیده فتح ابد عاشق
جولان تو باد • فتح ابدک کوزی سنک جولانک عاشقی اولسون مراد غیب هویتدن انکار عکسی
مغلوب غالب وظفر وغلبه وحرکات آنیته نک عاشق در عین فتح دیمکدر • ای که انشاء
عطارد صفت شوکت تست • ای خسرو که عطارد انشاسی سنک شوکتک صفتی در
یعنی عطارد سنک شوکتک وصفنی انشا ایدر • عقل کل چاکر طغراکش دیوان تو باد •
عقل کل سنک دیوانک نشانجیسی قولی اولسون مراد بودر که عطارد که کاتب فلکدر
عظمت حق وصفنی انشا ایدر وعقل کل اول دیوان خانه نک موقعنک سمنی سیدر محیط

فاعلاتن مفاعلن فعلاتن فعلان

بیت محیط شرع راواضع طریق علم راشارع • زلال فضل رامنبع اساس را بانی •
طیره جلوه طوبی قد چون سرو تو شد • طوبیه جلوه سنک غطیبی والکه سببی سنک
سرو قدک اولدی • غیرت خلد برین ساحت ایوان تو باد • خلد برین غیرت سنک
ایوانک میدانی اولسون مراد بودر طوبیه مراتب عالیه تکیه سی اولوب غفلتدر وخلد برین
ایوانک میدانک [illegible] غیوردر • نه بتنها حیوانات و نباتات و جماد • یالکز حیوانات
ونباتات وجماد دکل • هرچه در عالم امرست بفرمان تو باد • هرشی که عالم امرده
درسنک فرمانک ایله اولسون مراد یالکز موالید ثلث مامور حق دکل جمله عالم امرده اولان
نباتات وحیوانات معادن مطیع فرمان حقدر دیمکدر • حافظ خسته باخلاص ثناخوانی
شد • حافظ خسته اخلاص ایله سنک ثناخوانک اولدی • لطف عام تو شفابخش ثنا
خوان تو باد • سنک لطف عامک سنک ثناخوانک شفابخشیسی اولسون مراد جامع مخلص درونه
ثنا حضرت حق [illegible] ایدوکن ذکر ایدب انون رجاده شفا ایدر **بیت** کو کلم دیلمز درد نه
درمان طبیبی • ثنا چون اطبا به حق لطیع الله حکیم در **وله ایضا** ساقی حدیث
سرو وکل ولاله میرود • ای ساقی سرو وکل ولاله سوزی واقع اولور • این بحث
با ثلاثه غساله میرود • بو بحث ثلاثه غساله ایله کیدر یعنی دو طبنی اوچ قدح شراب
ایله کیدر یا اکا کیدر که نهایتی اکابر شو مراد بیتدر بو زندن بودر که سرو وکل ولاله
سوزی اجل ایرشوب غسال اوچ کره یوم ایله زایل ولور یا بو عیش وعشرت
معصیتی اعضاء وضوی اوچ کره یوم ایله محو اولور تحقیق یوزندن مراد بودر که
ای عشق الهی ویرن درجه عالیه و کشف داغ خشوع کلامی یعنی بو دعوی استغراق
کیفیت قدحی ایله زایل اولور • می خور که نو عروس چمن حد حسن یافت • شراب
ایچ که چمنک یکی کلینی حسن حدو نهایتن بولدی • کار این زمان ز صنعت دلاله میرود
کار بو زمانده یکنکه ومشاطه صنعتندن کیدر مراد فیض وجذبه حق کماله ایردی عشق

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

الهی نوش اتمک مادام اولدی مرشد • حاجت قالدی دیمکدر • شکرشکن شوند همه

طوطیان هند • شکر صیججی اولورلر دوکلی هند طوطیلری • زین قند فارسی که به بنکاله

میرود • بو فارسی قنددن که بنکاله شهرنه وارر مراد کندو کلامنی مرادر که قند فارسی

دیرجوه هند دیارنده بنکاله شهرنه وارر آنده هواسی اولوب قند کرمینی طوطیلر

دخی شکر صیججی یعنی خلوته کرمین عوام دخی بو شکریجی یعنی بونون منتفع اولورلر •

طی مکان بین و زمان در سلوک شعر • طی مکانی و طی زمانی کور که شعر طریق سلوکنده

و بو اسلوبده • کین طفل یکشبه ره یکساله میرود • که بو بر کیجه لک طفل بر ییللق یوله

کیدر مراد بودر که بر کیجه فکر ایدوب سویلدکم شعر • ان لله کنز اتحت العرش مفاتیحه السنة

الشعراء • حسبنجه مسافه بعیده قطع ایدرلا جرم طی مکان ایدر • واقرب طرق الی

الله طریق عشاقدر • پس شعر تهییج روح قلوب تحریک و حصوله باعث اولوب طی زمان

دخی ایدر • آن چشم جادوانه عابد فریب بین • اول عابد الدنجی جادوانه کوزی کور

کش کاروان سحر ز دنباله میرود • که اول سحر کاربانک اردنجه کیدر مراد بودر که کلمات

عشاق و اشعار اشواق کویا کاربان سحردر اما عین معشوق سحری اکا غالبدر •

خوی کرده می خرامد و بر عارض سمن • معشوق تر لمش صالنور و سمنک عارضی اوزره

از رنگ روی او عرق ژاله میرود • آنک یوزی کوندن ژاله ترک کیدر یعنی آق

مراد غرابت صنع حق بیاندر • باد بهار میوزد از کلستان شاه • بهار یلی اسر شاه

کلستانندن • وز ژاله باده در قدح لاله میرود • ژاله دن شراب لاله قدحنه

کیدر مراد بوندن دخی غرابت صنع حق بیاندر • از ره مرو بعشوه دنیی که این عجوز

یولدن کتمه دنیا شیوه سی ایله که بو قری • مکاره می نشیند و محتاله میرود • مکاره اوتورر

حیله ایدجی کیدر دنیا عجوزه سنک مکاره و محتاله ایدکن بیاندر بیت وار ایکی عالمی

ای دل اشال محنت تاج غم • کیمه زینت جهان افسر دیبای قو • حافظ ز شوق مجلس سلطان

سلطان غیاث دین • ای حافظ سلطان غیاث الدین شوقندن • خامش مشو که کار

تو از ناله میرود • ساکن اولمه که سنک ایشنک ناله دن کیدر مراد غیاث الدین دن رتبه

معاونت ایدن رجل صالحدر که سلطان آخرتدر زانک مجلسنه ناله مؤثردر واندن فیضه

سببدر بیت تو دستگیر خلق جهانی درین جهان • باد ا خدای در دو جهان دستگیر تو

ولا ایضا هر سرانم که کر ز دست بر آید • آنک باشی اوزرینه که اکر الدن کلورسه

و نصیب اولورسه • دست بکاری زنم که غصه سر آید • الی بر ایشه اورم که غصه باشه کله

یعنی نهایت بوله مراد ترک دنیا ایدوب آخرت طلب ایدرم دیمکدر زیرا مادام که آدم طلب

دنیاده در غصه نهایت بولمز • منظر دل نیست جای صحبت اغیار • بو مصراع مبتدا و خبردر یعنی

کوکل نظرکاهی اغیار صحبتی یری دکلدر • دیو چو بیرون رود فرشته در آید • شیطان

چیقجه فرشته کیرور مراد قلبی ماسوادن خالی قلمق کرک که محل یار اولا دیمکدر • صحبت

حکام ظلمت شب یلداست • بو دخی مبتدا و خبردر یعنی حاکملر مصاحبتی شب یلدا ظلمتی

در • نور ز خورشید خواه بو که برآید • نوری کونشدن استه اولکه طوغه و حاصل اولا

مراد ترک دنیا ایدنلر ایله مصاحبت قل اولکه نورانیت و صفا حاصل اوله دیمکدر • بر در

ارباب بی مروت دنیی • دنیانک مروتسز اهلنک قپوسی اوزره • چند نشینی که

خواجه کی بدر آید • نیجه اوتورسن که خواجه قچن چیقه دیو مراد بودر که چیقه جق اهل منصب

قپوسنده قچن چیقه دیو اوتورمق تضییع عمردر • ترک گدایی مکن که گنج بیابی • دلنجیلکی

ترک قیلمه که کنج بولاسن • از نظر رهروی که در گذر آید • بر سالکک نظرندن که اوغراقدن

کله مراد بودر که ترک طلب دنیا ایدوب سالک طریقت اولان نظرنده اولیجق کنج غرلتده

کنجینه غیب بولنور • صالح و طالح متاع خویش نمودند • صالح و فاسق کندو

متاعنی کوستردیلر • تا که قبول افتد و در نظر آید • تاکم قبول و دوسته نظره کله مراد صالح

متاعی مقبول اولور دیمکدر یا قبول مشیئت حقه منوط در دیمکدر • بلبل عاشق تو عمر خواه

که آخر • ای بلبل عاشق سنی عمراسته که آخر • باغ شود سبز و سرخ گل ببر آید •
باغ یشل و قزل اولور گل چوق مراد معمر اولمادر صبر ایله مراده ایرر دیمکدر • غفلت حافظ
درین سراچه عجب نیست • حافظک غفلتی بو حجره ده عجب دکلدر • هر که میخانه رفت بیخبر آید
هر کیم میخانه یه کیدر بیخبر چیقر مراد بودر که دنیا غفلت و مستلک محلی در ولـه ایضا جمالت آفتاب
هر نظر باد • سنک جمالک هر نظرک کونشی اولسون • ز خوبی روی خوبت خوبتر باد •
خوبیه لفظی یا مصدریه در یعنی سنک خوب یوزک خوبلقده خوبرک اولسون مراد
بودر که جمالکدن هر عین تحصیل نور قلب منور اولسون و وجه جمیلک حسن آخره نسبتدن
تنزیه قلنوب کیسه آنک جمالی غیره نسبت ایتمسون بیت کسی کو قدر رویت را نداند •
چو مه هر شب زشوق در بدر باد • همای زلف شاهین شهپرت را • شاهپر کو شهپر
قناد دیلکی دیمکدر یعنی سنک شاهین شاهپر زلفک همای سنک • دل شاهان عالم زیر
پر باد • عالم پادشاهلرنک قلبی قنادی آلتنده اولسون مراد قلوب سلاطین حیبانته
غیب هویتین اولسون دیمکدر • کسی کو بسته زلفت نباشد • بهمه که سنک
زلفکه باغلنمش اولمیه • چو زلفت درهم و زیر و زبر باد • زلفک کبی قرمشوق و پریشان
بوریشق اولسون مراد بودر که هر کیمکه غیب هویته معتقد اولمامیه پریشان اولور • دلی
کو عاشق رویت نباشد • بر کوکل که سنک یوزکه عاشق اولمیه • همیشه غرقه در
خون جگر باد • دائما جگر قاننه غرق اولسون خطاب حضرت حقه در و مراد ظاهر در
بتا چون غمزه ات ناوک کشاید • ای صنم چون سنک غمزک اوق آچه یعنی آته • دل
مجروح من پیشش سپر باد • بنم مجروح کوکلم آنک اوکنده قلقان اولسون حاصلی
بغددنکه • الولاء والبلاء توأمان • حسبنجه • واشد الناس بلاء الانبیاء
ثم الاولیاء ثم الامثل فالامثل • موجبنجه مظهر بلا اولان عاشقدر و لحوق بلا دلیل
تقرب و موجب قربتدر • چو لعل شکرینت بوسه بخشد • چونکه شکر کبی لعلک

لعلک بوسه عطا این • مذاق جان من زو پر شکر باد • بنم جانم مذاقی اندن طلو شکر
اولسون مراد کلام الهیدن تلذذ طلبی در • مرا از تست هر دم تازه عشقی • بکا سندن
در هر دم بر عشق تازه • ترا هر ساعتی حسن دکر باد • سکا هر بر ساعتده بر حسن
دخی اولسون مراد هر دمده جمالکه مظهر اولایم دیمکدر • بجان مشتاق روی تست
حافظ • جان ایله سنک یوزک مشتاقیدر حافظ • ترا بر حال مشتاقان نظر باد • سکا
مشتاقلر حالنه نظر اولسون خطاب حضرت حقه در مراد ظاهر در بیت ترا با عاشقان
دایم نظر باد • ز جان خستگان خود خبر باد ولـه ایضا حسن تو همیشه در فزون باد
سنک حسنک دایما زیاده اولسون • رویت همه ساله لاله گون باد • یوزک دخی یلده
لاله کبی اولسون مراد حضرت حقه خطاب ایدوب بنده جمال و کمال ظاهر اولوب جماله
و نوره مظهر اولمق طلبی در • اندر سر من خیال عشقت • بنم باشمده سنک عشقک خیالی
هر روز که هست در فزون باد • هر کون که وار در زیاده اولسون مراد زیاده عشق
الهی طلبیدر • قد همه دلبران عالم • عالمک دخی کلی دلبرلری قدی • در خدمت قامت
نکون باد • سنک قامتک خدمتنده باشی آشغه یعنی اکلوب خدمتا یره اولسون
مراد علو درجه الهیه یه راکع و ساجد اولسون دیمکدر بیت هر کس که ز خدمت
کشد سر • در چاه غمی تو سر نکون باد • هر سرو که در چمن بر آید • هر سرو که چمنده قالقر
پیش الف قدت چو نون باد • سنک قدک الفی اوکنده نون کبی اولسون مراد
هر رفیع الشان سکا عابد و خاضع اولسون دیمکدر • چشمی که نه فتنه تو باشد •
هر کوز که سنک مفتونک اولمیه • از گوهر اشک غرق خون باد • کوز یاشی کوهرنده
قانه غرق اولسون مراد سکا نکران اولمیان کوزلر قان اغلسون دیمکدر • چشم تو
ز بهر دلربایی • سنک کوزک کوکل قاپمق ایچون • در کردن سحر ذو فنون باد • سحر ایلکده
ذو فنون اولسون مراد ذات الهیه طرق مختلفه ایله جذب قلوب طلبی در • هرجاکه

دلیست در غم تو • هر پرده که بر کوکل وار در سنک تمکین • بی صبر و قرار و بی سکون
باد • صبرسز و قرارسز و سکونسز اولسون مراد هر قلبک حقه عاشق اولمسن طلب در
هر کس که بدل نباشدش درد • هر کمسه که کوکلنده اولمیه درد • از حلقهٔ وصل تو
برون باد • سنک وصلک حلقه‌سندن طشره اولسون مراد بودر که درد هجر
چکمین دوای وصله واصل اولمز • لعل تو که هست جان حافظ • سنک لعلک که حافظک
جاندر • دور از لب هر خسیس و دون باد • هر خسیس و دونک لبندن ایراغ اولسون
مراد بودر که کلام الهی اهل دل جانه در هر نا اهل لبندن ایراغ اولمغه ارزانه در ولا ایضا
تنت بناز طبیبان نیازمند مباد • سنک تنک طبیبلر نازنه محتاج اولمسون • وجود نازکت
آزردهٔ گزند مباد • سنک نازک وجودک ضرردن انجنمش اولمسون مراد بوندن بر وجود
نافع اولان کمسنک صحتی ایچون دعادر بیت جان شیرین سن چو جهان خلقنک درست
اید صحیح صحتوکه هر کسنی دعا • سلامت همه آفاق در سلامت تست • دو کلی آفاقک
سلامتی سنک سلامتکده در • بهیچ عارضه شخص تو دردمند مباد • هیچ عارضه ایله سنک
شخصک دردلو اولمسون بیت باغ جهانده چون گل خندان دور ز رنگک هیچ عارضه
ایله عارضک کلمسون فنا • جمال صورت و معنی ز امن صحت تست • صورت و معنی سنک صحتک
امنندندر • که ظاهرت دژم و باطنت نژند مباد • که ظاهرک بوزارلش و باطنک غصه‌لو
اولمسون بیت صورت جمال معنی کمالی چو سنده در • حق ظاهرکی ده ایو باطنک صفا
در این چمن چو درآید خزان بیغمایی • بو چمنه چون کیره خزان یغماجلق ایله • رهش بسرو سهی
قامت بلند مباد • اول خزانک یولی بولند قامت سرو سهی یه اولمسون بیت ای رمز
خزان سروه چو هر دم بهار در • سرو سبز اولا قامت سرو کبی سرورا • در آن بساط که
حسن تو جلوه آغازد • اول دوشکده که سنک حسنک جلوه یه بشلیه • مجال طعنهٔ
بدبین و بدپسند مباد • یارمز کوریجینک و بکنمیجینک طعنه مجالی اولمیه مراد جمیع حرکاتک نا عیب

بی عیب ولا دیمکدر • هر آنکه روی چو ماهت بچشم بد بیند • هر اول کمسه که سنک
آی کبی یوزکه یمان کوز ایله کورر • بر آتش تو بجز جان او سپند مباد • سنک آتشکه
انک جانندن غیری یوزرلک اولمسون یعنی کوز دکمک ایچون آتشه اوزرلک
وضع ایدب یاقرلر انک یرینه جانینی یاقسون • شفا ز گفتهٔ شکرفشان حافظ جوی •
شفای حافظک شکر صاچجی سوزلرندن استه • که حاجتت بعلاج گلاب و قند مباد • که سنک
حاجتنک گلاب و قند علاجنه اولمسون بیت امراضه در کلام حق ایله دعا علاج
بندم ایله دعا مکر اوله دوا ارواح ولا ایضا آنکس که بدست جام دارد • اول کمسه
که الندن قدح واردر • سلطانی جم مدام دارد • جم سلطانلغی اکا مدام واردر
مراد جامدن قلب صافی درکیمک کم اولا اولا جام جم کبی مشاهده عالم اکا علی الدوام
حاصل اولور جم سلطانلغنه مدام مالک اولور • آبی که خضر حیات ازو یافت •
بر صو که خضر حیاته اندن بولدی • در میکده جو که جام دارد • میخانه‌ده استه که جامک
واردر مراد میخانه‌دن خانقاه‌در بوننده جامدن مراد شیخ صافی و عمل کافی درلا جرم
حیات ابده سبب اولور • سر رشتهٔ جان بجام بگذار • جان ایپلکی باشینی جامه
قو و اکا ویر • کین رشته ازو نظام دارد • که بو ایپلک اندن نظام دوتر مراد کرو
جامدن شیخ صافی درلا جرم رشتهٔ جانی اکا تسلیم ایدب تعلقنی اندن قطع اتمک
کرک که اندن نظام و انتظام حاصل اولا • ما و می و زاهدان و تقوی • بز و دخی شراب
و زاهدلر دخی تقوی • تا یار سر کدام دارد • تا یار قنقسنک باشینی دوتر یعنی میه
مایل اولور یوخسه تقوی یه می مایل اولور مراد میدن عشق الهی در و تقوی‌دن
مراد زهد خشک در اما حضور حقده قنقسی قبول بولور معلوم دکلدر • بیرون ز
لب تو ساقیا نیست • سنک لبکدن خارج ای ساقی یوقدر • در دور کسی که
کام دارد • دور ده بر کمسه که مراد دوته مراد دهان واعظ و شیخ دن غیری تحصیل

مراد ایدر بو قدر دیمکدر • نرکس همه شیوه های مستی • نرکس دوکلی مستلک شیوه لری
از چشم خوش تو وام دارد • سنک خوش لوزکدن بو ایج دو تربیتی قرض آلور مراد بر
عین سکران ذات الله دن کسب کیفیت ایدر دیمکدر • ذکر رخ و زلف تو دلم را • سنک
رنک و زلفک ذکری کوکلمه • وردیست که صبح و شام دارد • بر وردد رکه صبح و اخشم
دوتر مراد بودر که صباح ورد هو الظاهر و اخشم ورد هو الباطن دریا اکیسی معًا اکه
وقتنه ورد دم دردیمکدر • بر سینه ریش دردمندان • دردمند لرک یاره لو سینه سنی
اوزره • لعلت نمک تمام دارد • لعلنک تمام دوزی وار در مراد دردلو سینه دماشور
و ذوق کلام الهیه نذر دیمکدر • در چاه زنخ چو حافظ ای جان • اکک چقوزنده حافظ
کبی ای جان • حسن تو دو صد غلام دارد • هر کسه که دوست خطی حسنی نظردن دوتر
محققست که آن حاصل بصر دارد • محقق درکه اول بصر حاصلی دوتر مراد بودر که نتیجه و حاصل
بصر جمال خط دوسته نظردر **بیت** دید از بهر جمال دوست می باید مرا • ورنه این چشم
بلا چه کار آید مرا • چو خامه بر سر فرمان او نهم طاعت • قلم کبی آنک امری حقی اوزره طاعت
باشنی • نهاده ایم مکر او بتیغ بردارد • قومشز در مکر او ل قلیج ایله قالدوره مراد حضرت
حقک امرنه اطاعت و انقیاده بیاندر • کسی بوصل تو چون شمع یافت پروانه • هر کسه
سنک وصلکه تذکره وحجت و واسطه بولور شمع کبی • که زیر تیغ تو هر دم سری دکر دارد • سنک
قلیجک التنده بر باش دخی وار در مراد بودر که شمعک باشی کسلدکجه التندن بر باشی دخی ظاهر
اولور سونمز عاشق دخی بویله او لیحق که متحمل بلا و عنا اولا و نفسک هوالرینک وسودالرینک
هر بری کسلدکجه روحانیت باشی ظاهر اولا وصلتک وسیله بولور • بپای بوسی تو
دست کسی رسید که او • سنک ایاغک و بکه بر کسنک الی ایر که او • چو آستانه برین
در همیشه سر دارد • ایشک کبی بو قیو اوزره همیشه باش دوتر مراد بودر که آستانه قیوده
باش قودوغی ایچون شرف پای بوس بولشدر هر کمکه باب حقده آستانه کبی باش قویه شرف

شرف قربت تحصیل ایدر • بنزد رقیب تو روزی بسینه ام تیری • او روی سنک رقیبک
بر کون سینه بر اوقی • ز بس که تیر غمت سینه ام سپر دارد • اندن صکره که سنک غمک اوقی
سینه م قلقان صدوتر مراد غم عشق بنی عریان قلدی آنی کیجون دشمن بکا ظفر بولدی دیمکدر •
ز زهد خشک ملولم بیار باده ناب • زهد خشکدن ملولم کتور صافی شرابی • که بوی
باده دماغم مدام تر دارد • که شراب قوقوسی دماغمی مدام تر دوتر مراد بودر که زهدیله عشق
اولماندن ملالم وار در عشق کتور که رطب الدماغ اولم و بوی خوب بولم **بیت** خوشتر ز دوران
عشق ایام نیست • بامداد عاشقان شام نیست • ز باده هیچ اکر نیست این نه بس که ترا
شرابدن هیچ سکا اکرنسنه یوق ایسه بو یتمزمی که سنی • دمی ز وسوسه عقل بیخبر دارد • بر دم
عقل وسوسه سندن بیخبر دوتر مراد بودر که عاشق و سالک اولانه عشق و سلوکدن بیننج فیض
اولمزسه بو یتمزمی که عقل معاش وسوسه سندن فارغ ایدر • کسی که از ره تقوی قدم برون
ننهاد • هر کسه که تقوی قیوسندن ایاغی طشره قومدی • بعزم میکده اکنون سر سفر دارد
میخانه عزمی ایله شمدی سفر باشی دوتر یعنی آنک تو بیرنده در مراد بودر که زاهد خشک اولان عاشق
مشرب اولمق تدارکنده در **بیت** پارسایی که خم عشق چشید • خانه زهد را بباده بداد •
دل شکسته حافظ بخاک خواهد برد • حافظک صنق کوکلنی طپراغه التمکدر • چو لاله داغ
هوایی که بر جکر دارد • لاله کبی بر محبت داغی که جکرنده وار در مراد بودر که عاشق صادق
اولدر که وفات ایدن عشق اندن کتمیه **وله ایضا** انکه از سنبل او غالیه تابی دارد • اول
کمسه که آنک سنبلندن غالیه مسک حرارتنه وار در • باز با دلشدکان ناز و عتابی دارد • کرو
کوکلی کیتمشلره یعنی عاشقلره نازی و عتابی وار در مراد بودر که حضرت حق که آنک غیب الهویتی
هر رایحه طیبه متنوقدر عشاقه آنک تعززی و حجاب کبریاسی و عتاب فعلیسی وار در •
از سر کشته خود می کذرد همچون باد • کندو مقتولی باشندن یل کبی • چه توان کرد که عمر است
و شتابی دارد • نه ایلمک اولور که عمر در و استعجال وار در مراد تجلیات الهیه عاشق هلاکنه

تیز چکک مرور ایدر که عمر کبی مستعجل و سریع الانقضادر دیمکدر • آب حیوان اگر اینست که
دارد لب یار • آب حیوان اگر اول ایسه که لب یارک واردر • روشنست این که خضر نبارد
سرابی دارد • روشن دربو که خضرک نصیبی سرابدر مراد بودرکه اگر انها آب حیات کلام
الهی ایسه که حیات ابدیه یه سببدر خضرک کلی تره نصیبی اولان روشن که سرابدر زیرا حیات
ابدیه سبب دکلدر • ماه خورشید نمایش ز پس پرده زلف • آنک کون کورنجی آیه
زلف بردیسی اردندن • آفتابیست که در پیش سحابی دارد • بر کنشدرکه او کنده سحابی
واردر مراد بودرکه ذات الله و جمال الهی غیب هویت آردنده بولت اردنده کون کبیدر
چشمم تاکرد بهر گوشه روان سیل سرشک • بنم کوزم ایلدی هر کوشه ده روان کوز یاشی
سیلن • تا سهی سرو ترا تازه تر آبی دارد • تا سنک طوغری سروک بر صوایله تازه دوته
مراد اغلمق علو درجه نک جراوته سببدر دیمکدر • غمزه شوخ تو خونم بخطا می ریزد •
صحت سنک شوخ غمزک قانمی خطا ایله دوکر • وحشتش باد که خوش فکر صوابی دارد • اگر فر
اولسون که خوش فکر صوابی واردر مراد صفت جلال نفسانیتمی هلاک ایتدوکی وبنی اصلاح
قلدوغی کندویه لازم دکل ایکن خطا کبیدر اما فکر صوابدر که نفس مقتوله اولمق خیر و صوابدر
دیمکدر • چشم مخمور تو دارد ز دلم قصد جگر • سنک مخمور کوزنک واردر بنم کوکلمده جگر
قصدی • ترک مستست مگر میل کبابی دارد • مست ترک درمگر کبابه میلی واردر مراد
استیلاء الهی قلبک ز بنجی کندویه جذب ایتمک استدوکنی بیاندر • جان بیمار
مرا نیست ز تو روی سؤال • بنم خسته جانمه یوقدر سنک یوزکدن سؤال • ای خوش آن
خسته که از دوست جوابی دارد • ای خوش اول خسته که دوستدن جوابی واردر مراد
بودرکه قلب مریض طلب جمال ایتمکه لایق دکلدر سلامت اول قلب مریضک که الله فضل
فیض الهی واقع اوله • کی کند سوی دل خسته حافظ نظری • قچن ایدر حافظک
خسته کوکلی جانبنه بر نظر • چشم مستت که بهر گوشه خرابی دارد • سنک مست کوزک

مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

کوزک که هر کوشه ده بر خرابی واردر مراد نظر عین عنایت حقه لایق چوق بکا آنده
نصیب بیعدر دیو بکرتن و تختر در **وله ایضا** دوش از جناب آصف پیک بشارت آمد •
دون کیجه آصف جنابندن بر پیک مژده کلدی • کز حضرت سلیمان عشرت اشارت آمد • که سلیمان
حضرتندن عیشه اشارت کلدی یعنی خبر پیک بو ایدی مراد حضرت سلیمانندن حضرت حق
درکه سلطان جمله عالمدر و آصفدن مراد جبرئیل علیه السلام دربادشاه ایله خلق اورتسنده
واسطه در و پیک بشارتدن مراد الهام ملکی درکه قلب مؤمنه واقع اولور عشرتدن مراد
صحبت اصحاب تصوف در و الکا اشارت توفیق الهی در آنوکیجون شیخ مرشده خطاب
ایدب دیر • خاک وجود ما را از آب باده گل کن • بزم وجودمزی طپراغنی شراب صوبیله
بالچق قل • ویران سرای دل را گاه عمارت آمد • کوکلک ویران سرایک عمارتی وقتی
کلدی مراد عشق الهی ایله بزم وجودمز تخمیر قل که قلب خراب معمور اولجق زمان کلدی دیمکدر
عیبم بپوش زنهار ای خرقه می آلود • عیبمی اورت زنهار ای شراب بولشمش خرقه
کان پاک دامن اینجا بهر زیارت آمد • که اول پاک اتکلو یار زیارت ایچون کلدی مراد
خرقه می آلوده دن شول مرقع درکه عشق الهی ایله ملمع اوله لاجرم توبه قلوب عشق
و صدق ایله اول خرقه کیوب عیوب معاصی مستور اولوب حضرت رب قدوسک
تجلی قلمغه لیاقت اولور **بیت** ای دیده و دل جان خود را کنید طاهر • کان مه بدین
منازل بهر زیارت آمد • این شرح بی نهایت کز حسن یار گفتند • بو شرح بی نهایت که
حسن یاردن دیرلر • حرفیست از هزاران کاندر عبارت آمد • بر حرفدر بیکلردن که
عبارته کلدی مراد جمال حق زاید الوصف در اندن شرح بی نهایت نیجه بیکلردن بر حرفدر
دیمکدر **بیت** شول دکلو بهایه دور ره وصف حسنی کم • بیکلرده بیر ایده مز خاطر
انتخاب • امروز جای هر کس پیدا شود ز خوبان • بکون هر کمسنک یری ظاهر اولور
خوبلردن • کان ماه مجلس افروز اندر صدارت آمد • که اول مجلس نورلندرجی آی

صدارته کلدی یعنی مجلس صدرنه جلوس اتمکه کلدی مراد ماه مجلس افروزدن شیخ
درکه اول صدرنشین صفهٔ خانقاهدر لاجرم خوبلرکه سالک طریقت اولنلردر اول
مجلسده هر برینک مقامی معلوم اولور یا مجلس معنویده هر برینک درجه‌سی ظاهر اولور
دیمکدر • بر تخت جم که تاجش معراج آفتابست • جم تختی وزره که اول جمک تاجی کونشک
معراجیدر یعنی آفتابک اکا ارمسی علو درجه‌سیدر • همت نکر که موری با این حقارت
آمد • همتی کور که بر قرنجه بو حقارت ایله کلدی مراد تخت جمدن سلطان آخرت اولانلرک
اولدیغی درجهٔ عالیه در قرنجه کبی ضعیف اولنلردخی • المرء یطیر بهمته • حسنجه همت ایله
اول مقام اعلایه واصل اولورلر بیت همت عارف بغایت قله در • واعظک سعیی روزتیه
قله در • از چشم شوخش ای دل ایمان خود نکه دار • آنک شوخ کوزندن ای کوکل ایمانکی
صقن • کان جادوی کمانکش از بهر غارت آمد • که اول یای چکیجی جادو یغما ایچون کلدی
مراد چشم شوخدن شیطان مکر اتمک ایچون کوستردوکی حسن صورت و زخارف و زینت در
لاجرم ایمانک انک شرندن صقنمق کرک • آلوده‌ای تو حافظ فیضی ز شاه درخواه • ملوث اولمشسن
ای حافظ شاهدن فیض استه • کان عنصر سماحت بهر طهارت آمد • که اول سخی ذات تطهیر
ایچون کلدی مراد معاصی تلوثندن پاک اولمغی حضرت حقدن طلب قلمغه ارشاددر که اول
حضرتک تجلیسی تنظیف ایچوندر بیت پاک ولطیف کشتم وچون شیر دل قوی • چونکه فیضی
فضل حق بمن ناتوان رسید • دریاست مجلس شاه دریاب وقت دریاب • دریادر شاهک
مجلسی آنی آکله وایو اکجو بول • هان ای زیان کشیده کاه تجارت آمد • غافل اولمه ای
زیان چکمش کمسه که تجارت وقتی کلدی مراد بودرکه شویلکه عمرینی تلف اتمش اولان زیان چکمشدر
چونکه من اراد ان یجلس مع الله فلیجلس مع اهل التصوف • موجبنجه مجلس سلطان
حقیقیه که مانند بحر درایره نفایس جواهر اعمالدن الوب تحصیل مال آخرت قلمق • عسکری
بیت کفتم بخند وصلت کفتا بروح داده • زود وش بده دلا خوش وقت تجارت آمد

امده ولا ایضا هر برها وصبا دوشم الکهی آورد • بادصبا بیکی دوه کیجه بکا خبردارلق
کتوردی و دیدی • که روز محنت وغم رو بکوتهی آورد • که محنت وغم کونی یوزی
قصه لغه کتوردی یعنی خبر کتوردیکی سوزبرکا قصلمغه توجه اتدی مراد صبادن جناب
الهیدن وارد اولان عوندرکه • نصرت بالصبا واهلکت عاد بالدبور • حسنجه
قلب عبده واصل اولوب هواجس شیطان ونفسی رد ایدوب سلامت دین بشارت ایدر
• مطربان صبوحی دهیم جامه چاک • صباح شرابی مطربلرینه ویره‌لم بر توقفتنا • باینه
نویدکه باد سحر کهی آورد • بو مژده سببی ایله که وقتی یلی کتوردی مراد مطربلردن فیضی
ایرشدورب شوق ویرنلردر وجامه چاکدن مراد بوندرکه کار معاصی ایله برتمشدر
آنی فیض سحری ایله مژده سببی ایله شیخ مرشده و واعظ معظم شوقه تسلیم ایدوب
اصلاح اتدرمک کرکدر بیت دلا بدین همه هستی بصوفیان فقیر • بمژده که سحر کیاهی
آورد • بیا بیا که تو حور بهشت را رضوان • کل کل کیمسی جنت حوریسی رضوان • بایکی
جهانی برلعل زهی آورد • بو جهانه بر قوللک کوکلی ایچون کتوردی مراد حظیرده اهل
الله وهدایت راه درکه اصل آدم اللر درجنتدن جقوب بو جهانه ارشاد وعبد طالب
ایچون کلمشلردر • نسیم زلف تو شد خضر راهم اندر عشق • سنک زلفک یلی بنم یولم
خضری اولدی عشقده • زهی رفیق که بختم بهمرهی آورد • زهی یولداش که بختم یولداشلغه
کتوردی مراد نسیم زلفدن غیب هویتدن اره رائحه وجاذبه در لاجرم سالکه اول خضر
طریق اولور عشق الهیده زهی سعادت که اول اهراه اولا بیت طریق حق چو فطرناک
وعجبی دراوته بسناک اکر رفیق طریقم بهدا نیست چه باک • بعض نسخه‌ده بو بیت واقع
بکیبهم سوی شیراز با عنایت دوست • بکیبهم بن شیرازه دوست عنایتی ایله • زهی یولداشکه
بختم بهمرهی آورد • زهی مژده که بختم یولداشلغه کتوردی که • حب الوطن من الایمان •
موجبنجه وطن اصلی و شیراز حقیقی که عالم الهی در عنایت حق ایله اکا کیدرم دیو شاد اولور

سحر

شکفته

بیت ستمكارا كه مردم شكار دیده نهد • همه روستایند و شیراز شهر • چه نالیها كه
رسید از دلم بخرگه ماه • نه ناله لر كه ایرشدی بندن آی خرگاهنه • چو یاد عارض آن
ماه خرگهی آورد • چون خرگاهنه منسوب آهنك عارضی یادنه كتوردی یعنی چهره اول
محبوب پادشاهی دل اكدی نالەلری خرگاه ماهه حقیقی مراد ذكر جزو بیتم نالەلرم كوكه
چیقردیمكدر • بمجمر خاطر ما كوش كین كلاه نمد • بزم خاطر صنقمی هارجنه دورش كه
بولند كلاه • شكست كه بر افسر شاهی آورد • بنجه صیمی بر شاهك تاجنه كتوردی مراد بو در كه
اكرچه نمد كلاهم وار بر فقیرم اما غافل اولمه كه انك زخاطرم پادشاه تاجنی جیز
بیس خاطرم صنقمی هارمنه نسیق قل بیت صفی درویشك آهندن سحرگاه كه الكا بر
قوماشد رالله • رسانند رایت حافظ منصور بر فلك حافظ • ایرشدردی نصرت
بولمش سنجاغی فلكه حافظ • چو التجا بجناب شهنشهی آورد • چون صغنمقی بر پادشاه
پادشاهی درگاهنه كتوردی مراد بو در كه چونكه حضرتنه التجا واتحا ایتدی
فتح منصور سنجاغنی فلكه چیقردی بیت چو عبد آن شهنشاهی بزه نوبت كه خوش شاهی
رساند رایت منصور خود تا ماهی ز ماهی وله ایضا آنكه رخسار ترا رنك كل و نسرین
داد • اول كه كه سنك رخسارككه كل و نسرین رنكنی ویردی • صبر و آرام تواند بمن
مسكین داد • صبر و قراره قادر در بن مسكینه ویرمكه مراد بو در كه محبوبلره حسن صورت
ویرن صانع عالم قادر در كه بن مسكینه صبر و سكون ویره كه • مازاغ البصر و ما طغی
حسنیجه انلره میل ایتمیم بیت حسن و جمال آنكه وجه كوزلره در • طرق انظرم كه اهل
دله دل كوزله در • حفظ ایلیه مكر كه خدا قلب لطف ایله • بو وجهله كه كوز نظری اهل
كوزلره در • آنكه گیسوی ترا رسم تطاول آموخت • اول كسه كه سنك كیسوكه ظلم
و تعدی عادتنی اوكرتدی • هم تواند كرمش دادِ من غمگین داد • هم قادر در كه
كرمی بن غمگینك عدلی ویره مراد آنكه ظلمندن بنی قورتره آنكه كرفتار اولمیم دیكدر

دیمكدر • من همان روز ز فرهاد طمع ببریدم • بن همان اول كون فرهاددن امید
كسدم • كه عنان دل شیدا بلب شیرین داد • كه دل و كوكل اویانی لب شیرینه
ویردی مراد بو در كه محبوب مجازی لبنه عنان قلبی ویره هلاك اولور نیتكم بر دل
داده و عاشق افتاده دیمشلر رباعی در كوی تو ره نبود ره ما كردیم • در آینه
بلا نكه ما كردیم • ما را خوش بود عیش تبه ما كردیم • كس را كنهی نیست كنه ما كردیم •
كنج زر كر نبود كنج قناعت باقیست • خزینه ده التون یوغ ایسه قناعت بوجاغی باقیدر
آنكه آن داد بشاهان بكدایان این داد • اول كسه كه آنلره یعنی كنج زر ویردی شاهلره
كدالره بونی یعنی قناعت بوجاغنی ویردی رباعی مهلبی ایله شه بر كلاجی • فقیر كدر غدا ایچی
بولماجی • آج اولانه نعلیسه بولماج • آنوكچون دیمشلر اوله بولم آجی • خوش
عروسیست جهان از ره صورت لیكن • خوش كلندر جهان صورت بولنده لیكن • هر كه
بپیوست بدو عمر خودش كابین داد • هر كه اولا شونی الكا یعنی جهانه كنذو عمرنی
الكا قالك ویردی بیت دنیا زنی پیرست جوان می جوید • عمرش نه ز هوس جوان
عاقل • بعد ازین دست من و دامن سرو لب جوی • بوندنصكره ال بنم و اتك اركاج
كناری سرونك • خاصه اكنون كه صبا مژده فروردین داد • خصوصا شمدی كه
صبا ایلك یاز مژده سنی ویردی مراد بو در كه بهار و یازده عارف و عابد كركدر كه صو كناره
سرود بنمن عبادتنه اولاد رباعی چونكه اكثر دعوة الدین در شیخ ابو اسحاق علیه
صو ویدر • یاز اولیجق قل عبادت یا زلوب آكه سبوكك وی بره هم صو ویدر • در كف
غصه دوران دل حافظ خون شد • دوران غصه سی الیدنه حافظك كوكلی قان
اولدی • از فراق رخت ای خواجه قوام الدین داد • سنك رخك فراقندن ای خواجه قوام
الدین داد و فریاد وله ایضا اگر زدوم زنیشش فتنها برانگیزد • اگر كیدم آرد نجه
فتنهلر قوپر • ور از طلب بنشینم بكینه برخیزد • و اگر طلبدن اوتورم انتقامه قالقر مراد بو در

مدرسیجی کرامدن
حاجی ابراهیم افندینك
کوزلرینی و اللرینی بوسوب ایدریم
و مدرسیجی کرامدن سعید افندینك کوزلرینی
ایدلرینی بوسوب ایدریم و لحیه النعمی سنه شعباده
لطیف افندینك ایدلرینی بوسوب و خیر دعالرینی
نیاز ایدرم و مجلسیم شیخ افندیلر بالجمله صحتده
اولوب ایدلریکز و تحت اقداملریکزی بوسوب ایدرلر
شدیم حیلتلو نجیب افندینك کوزلرینی بوسوب
و خیر دعالرینی نیاز ایدریم جانم نعفط
نجیب افندیك حضرتلرینه [illegible] رسیا جمزیه
[illegible] کان افندیکه حضرتلرینه
[illegible]

بونده دنیادر که اردنجه اولوب طالب اولیجق فتنه‌لر قوپارر که طالبنی مفتون و مغبون
ایلر اکر طلبندن فراغت اولنه مساعدت ایتمیوب انتقام دورر • وگر براهگذری یکدم از
هواداری • اگر بر اوغراقده بردم هوادار اولسه‌ق • چو گرد در پیش افتم چو باد بگریزد
چوه توز کبی آردنه دوشسم یل کبی قچر مراد بونده کرو دنیادر که طالب اولانده نفار ایدر
و غبار کبی اوکنه قچر • وگر کنم طمع نیم بوسه صد افسوس • واکر یارم بوسه طمع ایدم یوز مسخره
لغه آلوب • ز حقه دهنش چون شکر فرو ریزد • اغزی حقه‌سنده شکر کبی دوکلور
مراد بونده دنیا و اهل دنیا و محبوب مجازیدر که بونلرک حال صورت مساعده مسخره‌یه
در لاجرم عاقل انلرک طلبندن فارغ اولور بیت بکنج فقر ز دنیا کسی که قانع شد
غنی ز ملک سلیمان و گنج قارونست • فراز و شیب بیابان عشق دام بلاست • عشقی
بیابانک یوقشی و اینشی بلا آغیدر • کجاست شیردلی کز بلا نپرهیزد • قنده در بر بهادر که
بلادن پرهیز اتمز مراد عشق الهی راهنک صعوبتی بیاندر که انکا پهلوان گرک که سالک
اولا • من آن فریب که در نرگس تو می‌بینم • بن اول آلدامه که سنک نرگس گوزکده گورورم
بس آب روی که با خاک ره درآمیزد • نیجه یوز صوینی یول طپراغی ایله قارشدورر مراد
محبوب مجازی‌یه فریفته اولانک یوزی صوینی دوکلدوکن بیاندر بعض نسخه‌ده بو بیت
واقع اولمش • چو گفتمش که چرا با کسان برآمیزی • چون اکا دیدم نیچون کسلر ایله قارشورسین
سن • جفا کند که سرشکم بخون بیامیزد • اویله ایدر که گوزم یاشنی قان ایله قارشدرر
تو عمر خواه و صبوری که چرخ شعبده‌باز • سن عمر استه و صبورلق استه که حقه‌باز فلک
هزار بازی ازین طرفه‌تر برانگیزد • بیک اویون بوندن دخی طرفه‌رک قوپارر
مراد بودر که متمنا اولان فلکدن نیجه سرا ایدر و حیل گورر صبر و بلیوب صبر ایتمک گرک
گورر متمنا اولان چوق مصائبه اوغرار اجرا دانیه اهم احتیاج ایله زهری • بر آستان
تسلیم سر بنه حافظ • تسلیم آستانه‌سنه باش قو ای حافظ • که گر ستیزه کند روزگار

مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

روزگار بستیزد • که اگر عناد ایدرسک روزگار دخی عناد ایدر مراد قضایه رضا
و بلای جانانه صبر ارشاددر بیت تو در انکی خویش قسم توازو • خواه ما نه باش
خواهی سور باش • وله ایضا جان بی جمال جانان میل جهان ندارد • جانک که جانان جهانیز
جهان میلی یوقدر • و آنکس که این ندارد حقا که جان ندارد • اول کسکه جمال
جانانی یوقدر حقا که جانی یوقدر بیت سنسز چو کات انسم صنما حیاتم وار • جان
حقیقته حقا جسمم کمی اولمشدر • مراد بودر که جان جمال جانان استر جانانه نظری مرآت
حق اولدیغیچون در که هر بر مصنوعده جمال حقی مشاهده ایدر اکر جهان مرآیای حق اولمسه
جانک انکا میلی اولمز ایدی اول کسنک که جانانه و انکا نظری اولمیه حقا بودر که آنک جانی
یوقدر که آنک جان دیدوکی نفس در • با هیچکس نشانی زان دلستان ندیدم • هیچ کسه اول
دلستاندن نشان گورمدم • یا من خبر ندارم یا او نشان ندارد • یا بنم خبرم
یوقدر یا آنک نشانی یوقدر مراد دلستان حقیقی در که آنک واقعدن نشان گورلمز بیت
نشانه داده اند اهل خرابات • که التوحید اسقاط الاضافات • هر منزلی ز قناعت
نتوان ز دست داده • قناعت هر منزلیندن قوپمق اولمز • ای ساربان فرو کش
کین ره کران ندارد • ای دوه‌جی چوکر که بو یولک قراغی یوقدر مراد بودر که طلب
دنیانک نهایتی بولنمز قناعت قونغندن قوپمق اولمز بیت قناعت توانگر کند مرد را
خبر کن حریص جهان گرد را • هر شبنمی درین ره صد بحر آتشینست • هر بر شبنم بو یولده
یوز اوده دکزیدر • دردا که این معما شرح و بیان ندارد • دردا که بو معمانک شرحی
و بیانی یوقدر مراد طریق حقک صعوبتی بیاندر که کاه اولور هر بر جزئی نسنه ملتزغ
قوی و سست الحکم اولور که انون کچمک بر اوده دکزدن کچمک قدر صعب اولور • ذوق
چنان ندارد بیدوست زندگانی • اول دکلو ذوقی یوقدر دوستسز دیرلکک • بی دوست
زندگانی ذوقی جهان ندارد • بو بیت مکرر قسمنده در که تاکید افاده ایدر و مراد

ظاهردر • ای دل طریق رندی از محتسب بیاموز • ای کوکل رندلک طریقین محتسبدن اوکره
مستست و در حق او کس این کمان ندارد • مست در و آنک حقنده کمسه نک بو کمانی یوقدر
مراد بودر که کشی مست عشق اولدغن کتم ایتمک کرک که ریا اولمیه • کر خود رقیب شمعست
اسرار ازو بپوشان • اکر رقیب شمع ایسه دخی اسراری اندن اورت • کان شوخ
سر بریده بند زبان ندارد • که اول باشی کسلمش شوخک دیل بابی یوقدر یعنی اسرار
صقلر دکلدر مراد بوندن اسراری اغیاردن کتمه تنبیهدر زیرا اغیار ستر اسرار ایدر دکلدر
هرنه کلو اهل روشنا اولورسه دخی • آنرا که خواندی استاد کر بنکری بتحقیق • آنکه که
استاد اوقودک اکر نظر ایدرسک تحقیق ایله • صنعتگریست لیکن شعر روان ندارد •
صنعت ایشلیجی در لیکن شعر روانی یوقدر مراد بودر که اول کمسه یه که عالم فاضل و اول
کمسه یه که انسان کامل دیرسن که علی وجه التحقیق نظر ایدرسک بلورسن که علومده مهارتی
وزهدده بضاعتی وار در اما اصطلاحات تصوفی و رموز طریقتی بلمز • چنگ خمیده قامت
می خواندت بعشرت • قامتی بوکلمش چنگ سنی عشرته اوقور • بشنو که پند پیران هیچت
زیان ندارد • ایشت یعنی قبول قیل که پیرلرک نصیحتنک هیچ سکا زیانی یوقدر مراد چنگ خمیده
قامتدن شیخ مراقبدر اول سنی عشرت حقه دعوت ایدر قبول ایتمک کرک • پیر چنگ
اندر صداد پیر ارایه نوش ایله جام • ای کوکل دونلم هر دمده پیرک پندنی • احوال کنج قارون
کایام داد برباد • احوال کنج قارونکه اول کنج قارونی ایام یله ویردی • با غنچه باز کویید
تا زر نهان ندارد • اول احوالی غنچه یه دکین الته قولاقلیه مراد غنچه دن تنک دل اولوب
امساک مال ایدنلر الکا احوال کنج قارونی دیمک کرک که امساک مال ایتمیوب وجوه
خیراته بذل ایده بیت ای ممسک چه میداری تو مال خود دریغ از خیر • سبب شد خسف
قارون را چو مال بی زکوة او • کس در جهان ندارد یک بنده همچو حافظ • کمسنک یوقدر
جهانده بر قولی حافظ کبی • زیرا که چون تو شاهی کس در جهان ندارد • زیرا که سنجلیین

سنجلیین بر شاه کمسنک جهانده یوقدر • مراد بودر که بر پادشاه اعظم قولی
اولمقدر حافظ که انجلیین افندی اختیار اتمش قول هیچ کمسنک یوقدر • وایضا
روشنی طلعت تو ماه ندارد • سنک یوزک روشنلکی آیک یوقدر • پیش تو گل
رونق گیاه ندارد • سنک اوکوکده کولک اوت رونقی یوقدر مرادی مخاطبدن
محبوب حقیقیدر • گوشه ابروی تست منزل جانم • سنک قاشک کوشه سیدر
بنم جانم منزلی • خوشتر ازین گوشه پادشاه ندارد • بوندن ایکرک کوشه پادشاهک
یوقدر مراد کوشه ابرودن رمز الهی اولان محلدر و فی الواقع پادشاه ظاهرک
اندن ایکرک کوشه سی یوقدر • تا چه کند با رخ تو دود دل من • تا نه ایدر سنک یوزکه
بنم کوکلم توتونی یعنی آنی متغیر و متکدر ایدر • آینه داند که تاب آه ندارد • آینه ایک
بلورسن که آه طاقتی یوقدر مراد مخاطبدن صاحب ملک و مال و مالک حسن ظاهر
درکه آه مظلوم آنه مؤثر و آنی متغیر در • نه من تنها کشم تطاول زلفت • بن یالکز
چکمزم زلفک تعدیسنی • کیست که او داغ این سیاه ندارد • کیمدر اول که بو قره نک داغی
یوقدر مراد بو زلفدن اهل ملک و دولتک طول املی و ید طولاسیدر که هر کمسه آندن بر داغ
ایرر • دیده ام آن چشم دل سیه که تو داری • کوردم اول قره کوکللو کوزکه سنک
واردر • جانب هیچ آشنا نگاه ندارد • هیچ آشنا جانبنه نظری یوقدر مرادی مخاطبده
دخی ارباب ظلم و دول واصحاب مکر و حیلدرکه آشنایه عین عنایتلری یوقدر • رطل
گرانم ده ای مرید خرابات • طلو قدح ویر بکا ای مرید خرابات • شادی شیخی که خانقاه
ندارد • بر شیخک شادلغی ایچون که خانقاهی یوقدر مراد مرید خراباتده طالب فنادر که
دنیا اولا ندر و اول بر کلی ذوق بر سرور شوقدر و بیر که شیخ خانقاهی اولمز •
خون خور و خاموش نشین که آن دل نازک • قان ایچ و ساکت اوتور که اول نازک کوکل
طاقت فریاد داد خواه ندارد • شکایتی فریاد نه طاقتی یوقدر مراد بودر که سالک

نقدر جفا کورسه قال یوب صبر و تحمل ایدب حضرت حقه شکایت ایتمک کرک که
اول حضرته سالکک شکایتی خوش کلمز • شوخی نرکس نکر که پیش تو بشکفت •
نرکس کستاخلغن کور که سنک اوکگده آچلدی • چشم دریده ادب نکاه ندارد •
کوزی یرتلمش یوزی آچلمش ادب صقنمز مراد کستاخ اولنلر حضور حقده سوء ادب
اتسه بعید اولمز دیمکدر بیت کل ها رخنکه اوله معارض عجب اولمز • کم یوزی آچلمشده
حیا و ادب اولمز • کوبر و آستینی بجون سیاه شول • دی یوزی و یکی قره قالمه
ایله یوی • هرکه در آن آستان راه ندارد • هرکمک که اول آستانه یولی یوقدر مراد
بودر که شول کمسه که عتبهء الهیه یه الکا یول اولمیه قالی اغلیوب انی یکی ایله سیلوب
[illegible] نه یونمغه لایقدر • حافظ اگر سجده تو کرد مکن عیب • حافظ اکر سنکلکی سنک
سجده که ایتدی ایسه عیبلمه • کافر عشق ای صنم گناه ندارد • مراد بودر که حافظ اکر
اگجون سکا سجده ایدب بره التفات ایتمزسه عجبلمه که عشقی ساتر اولوب عملنی اخلاص ایده
کمسنک کناهی یوقدر یعنی عبادت حقه مستغرق و بحر حب الهی یه غرق اولوب کناهدن
معصوم و محفوظ در ولد ایضا سالها دفتر ما در کرو صهبا بود • نیجه ییللر بزم دفترمز شرابه
رهن ایدی • رونق میکده از درس دعای ما بود • میخانه رونقی بزم دعامز درسندن ایدی
مراد بودر که سالک ابتدا حالنده • و تبتل الیه تبتیلا • حسبجه مطالعه کتاب
قلمیوب کتابنی عشق الهی یه رهن و محبوس قلوب عبادته توغل ایتمک کرک بیت کتابی
دوست قومش شرابه دانشمند • خیال لعلک ایله ناایچ کتاب وزره • و میخانه دن مراد
موضع عبادت خانقاهدر که کیفیت عشق الهی آنده تحصیل اولنور لاجرم انک رونق علم ظاهر
درسی ایله اولیوب دعا درسی ایله اولمق کرک • نیکی پیر مغان بین که چو ما بد مستان •
پیر مغانک ایلکین کور که چون بز بد مستلر • هرچه کردیم بچشم کرمش زیبا بود • هر نه ایتدک
ایسه انک کرم کوزنه زیبا ایدی مراد پیر مغاندن سابقا معلوم اولان شیخ و مرشد در

و مرشد در و بز بد مستلردن مراد شول مریدلردر که ابتدا حالده ذوق کیفیت ایله متغیر
اولوب رقص و تصنع ایدب کندولری حالت کوستره لر شیخ کامل کرمندن بونلرک
افعالنی مقبول دوتر با وجود که بعض فعللری ترک ادبدر بیت رقص آنکه مسلمت باشد
کاستین بر دو عالم افشاند • دفتر دانش ما جمله بشویید بمی • بزم علمز دفترلری جمله سنی
شراب ایله • که فلک دیدم و در کین دل دانا بود • که فلک کوردم بی عالمک استقصاسنه
ایدی مراد بودر که شول علوم که انلر ایله عمل قلنمیه انلره علوم رسمیه دیرلر و شول علوم که
دینه متعلق اولمیه انلره علوم حکمیه دیرلر • اللهم انی اعوذ بک من علم لا ینفع • حسبجه انک
کبی علملری عشق الهی ایله محو ایتمک کرک که آنک صاحبی هالک و مهلک اولور رباعی عالم بی عمل چو کشتی
وان • که نبود او شکسته در دریا • خود شود غرق می کند هم غرق • هرچه هستند مردم و کالا •
دل چو پرکار بهر سو دورانی کرد • کوکل پرکار کبی هر طرفه بر دوران ایدردی • وان دران
دایره سرکشته و پا برجا بود • اول دایره ده سرکشته و ایاغی بر یرده ایدی مراد بودر که
زمان سلوکمن بویله ایدم لاجرم سالک عبادتنده بر یرده متمم و متحرک کرک پرکار و سنک آسیا
کبی و ثابت القدم کرک اشجار • اصلها ثابت و فرعها فی السماء • کبی • مطرب از درد محبت عملی
می پرداخت • مطرب محبت دردندن بر عمل پرداخت قلدی یعنی بو مقامی بیان ایتدی بر کلام ایراد ایدی
که حکیمان جهان را مژه خون پالا بود • که جهان حکیملرینک کرپکی قان سوزجی ایدی مراد شیخ
و واعظ بر موعظه سویلدی که حکیملر کندولر علمای رسمیه دن و علمای سودن اولدقلری ایچون
قان اغلدیلر دیمکدر رباعی عالم که نباشد آن عاشق • کویند محققا منافق • زیرا که زبان
دوست عالم • نه دل که بود با او موافق • می شکفتم ز طرب زانکه چو کل بر لب جوی • آچیلیردم
شنلکدن کول کبی زیرا ارمق کناری اوزره • بر سرم سایه آن سرو سهی بالا بود •
باشم اوزره اول سرو راستک کولکه سی ایدی مراد ارماق جاندر که بیت بر لب جوی
نشین و کذر آب ببین • این اشارت ز جهان کذران ما را بس • مو حسبجه ... دروانک

کنارندن کوشهٔ فراغت وکنج عزلت درلاجرم بوندن اولان مکسبه که حضرت حق که اسم
علی واعلی ایله تجلی ایده سالک ایسه سرور ندن کل کبی آچیلور ❁ از تبان ای طلب ار حسن شناسی
ای دل ❁ نبلردان استه اکرحس بیلورسک ای کوکل ❁ کین کسی کفت که در علم نبنیا بود ❁ نظر
که بونی برکسه دیدی که علم نظرده کورجی ایدی مراد بیلردن اسماء الله وصفات الله در واندن
مراد جذبه درلاجرم سالک اندن بونی طلب کرک بوکلامی برعین الیقین علمنی ناظر دیدی که
جذبة من جذبات الرحمن توازی عمل الثقلین ❁ پیرکل رنکی من اندر حق ازرق پوشان ❁ بنم
کل رنکلو پیرم کوک کیسلر حقنی ❁ رخصت خبث نداد ار نه حکایت ها بود ❁ خباثت اجازتن ویرمدی
یوخسه حکایتلر وار ایدی مراد بودر که کل رنک ولطیف اولان شیخم کوک ونیل لباس کیین صوفیلر حقنده
خباثت ومثالب سویلمک اجازتن ویرمدی یوخسه حکایتلر وار ایدی که ازرق پوشلرک افعال
قبیحه سی بیلورم **قطعه** مقام صالح وطالح هنوز پیدا نیست ❁ هرآنچه در پس پرده بود شود
آن فاش ❁ اگر لباس کبود ست بود برای سلوک ❁ ولاجرم جامهٔ ازرق بپوش وصوفی باش ❁
قلب اندود ❁ حافظ برو خرج نشد ❁ حافظک یالدزلنمش قلبی آنک قتنده خرج اولمدی ❁ که
معامل بهمه عیب نهان دانا بود ❁ که معامل جمله کزلو عیبه عالم ایدی مراد بودر که حق تعالی جمیع عیوبه عالم
در آنک حضورینده قلب تکمزینی عبادته کمال اخلاص کرک که حضورحقده مقبول اولا **بیت**
جو می دانم که حق بینا و داناست ❁ نهان وآشکار خویش کن راست **وله ایضا** دوشی
در حلقهٔ ما قصهٔ گیسوی تو بود ❁ دون کیجه بزم حلقه مزده سنک کیسوک قصه سی وار ایدی
تا دل شب سخن از سلسلهٔ موی تو بود ❁ نصف لیله دک سنک قلک زنجیرینک سوزی ایدی
مراد بودر که دون کیجه دائره اولوب وتورمش ایدک اول دائره ده غیب هویت وسلسلهٔ
طریقت سویلیشور ایدک تا نصف لیله دک ❁ دل که از ناوک مژگان تو در خون میگشت ❁
کوکل که سنک کرپکلک اوقندن قنده دولانور ایدی ❁ باز مشتاق کمانخانهٔ ابروی تو بود
کیرو سنک قاشنک ترکشنه مشتاق ایدی مراد مجروح حق اولان اول جراحت واصل اولان محله

محله مشتاق اولدغی بیاندر ❁ هم عفا الله صبا کز تو پیامی آورد ❁ هم الله عفو ایلسون
صبادن که سندن خبر کتوردی ❁ ورنه در کس نرسیدیم که از کوی تو بود ❁ یوخسه کمسه یه
ارشمش ایدک که سنک محلکدن اولا ایدی مراد فیض سحری خبر الهی ارشدر دکی بیانی ایدر
اظهار شکر در ❁ عالم از شور وشر عشق خبر هیچ نداشت ❁ عالم عشق شور وشرندن هیچ خبردار دکلدر
ایدی ❁ فتنه انگیز جهان غمزهٔ جادوی تو بود ❁ جهانه فتنه قوشدوران سنک جادو غمزک ایدی
مراد خلق عالم عشقدن غافل ایدیلر التفات الهی که انکله تسخیر در عالمه شورش برقوی دیمکدر ❁ از
من سرگشته هم از اهل سلامت بودم ❁ بن حیران دخی اهل سلامتدن ایدم ❁ دام راهم شکن طرهٔ
هندوی تو بود ❁ بنم یولم آغی سنک طرهٔ هندوک ایدی مراد بودر که بن دخی عشق بلمنلردن
ومطلق العنان کیدنلر ایدم سنک غیب هویتک اغنه دوکلوب مقید ومبتلا اولدم ❁ بگشا
بند قبا تا بگشاید دل من ❁ آچ قفتان بندنی یعنی قفتان دکمه سنی تا آچله بنم کوکلم ❁ که گشادی که ❁ که
مرا بود ز پهلوی تو بود ❁ که هر فتح که بکا ایدی سنک پهلوکدن ایدی مراد فتح وکشف جانب
فیاضدن اولور دیمکدر ❁ بوفای تو که بر تربت حافظ بگذر ❁ سنک وفاک حقیچون که حافظک
قبرندن کچ یعنی الکا اوغره ❁ که جهان میشد و در آرزوی روی تو بود ❁ که جهاندن کیدر
ایدی سنک یوزک آرزوسنده ایدی مراد بودر که ❁ من احبّ لقاء الله احبّ الله
لقاءه ❁ حسبنجه لکه حالت نزعده آرزوی لقا ایله اوله ❁ والله لا یخلف المیعاد ❁ موجبنجه
حضرت حق انک لقاسی استر لاجرم قبرده انس حق استیوب آنده ویرب بویله دیر
وله ایضا یاد باد آنکه سر کوی توام منزل بود ❁ اکلسون اولکه سنک محلک باشی بکا
منزل ایدی ❁ دیده را روشنی از خاک درت حاصل بود ❁ کوزه روشنلک سنک قپک طپراغندن
حاصل ایدی مراد محلدن شیخ ومرشد در ❁ راست چون سوسن وگل از اثر صحبت
پاک ❁ راست سوسن وکل کبی صحبت پاک اثرنده ❁ در زبان بود مرا هر چه ترا در دل بود
دلمده ایدی بنم هرنه که سنک کوکلکده ایدی مراد سنک صحبت پاکک اثرندن بکا کشف

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

یاد دوست هم

وكرامات حاصل اولوب سنك قلبكده اولانه مطلع اولوب سويلردم ديمكدر • دل چو از پير خرد
نقل معاني مي كرد • كوكل چون پير عقلدن معانيه نقل ايدر ايدي • عشق مي گفت بشرح آنچه
بر و مشكل بود • عشق آنك شرحني دير ايدي كه كوكله مشكل اولور ايدي مراد اول حالدن
مشكلات حلاي عشق الهي ايدي ديمكدر • در دلم بود كه بي دوست نباشم هرگز • كوكلمده ايدي
كه دوستسز اولميم هرگز • چه توان كرد كه سعي دل من باطل بود • نه ايليك اولور كه كوكلك
سعيي باطل ايدي مراد بودر كه حضور شيخدن مفارقت ايتمك استمز ايدم بي اختيار واقع
اولدي • دوش بي باد حريفان بخرابات شدم • دونكيجه مصاحبلر يادينه خراباته كتدم •
خم مي ديدم وخون در دل و پا در گل بود • شراب كوپني كوردم كوكلندن قان و اياغي بالچقده
ايدي مراد حريفلردن صوفيلردر خرابات مراد خانقاهدر خمدن مراد شيخدر زيرا شراب عشق
اندن بخشش اولنور كه ايچي قان ايله دولوب اياغي خاكده اولوب غمكين ساكن ايدي •
بس بگشتم كه بپرسم سبب درد فراق • چوق دولاندم كه صورم درد فراق سببني •
مفتي عقل درين مسئله لا يعقل بود • مفتي عقل بو مسئلهده لا يعقل ايدي مراد تقدير حق
وسبب موته بيلمكدر و مدت اجل كمسه بلمز ديمكدر بيت دي بسوي مدرسه رفتم كه بپرسم مي
عشق • بر در هر كه زدم بيخود و لا يعقل بود • راستي خاتم فيروزه بو اسحاقي • راست
بوكم ابو اسحاقه منسوب اولان پيروزه يوزك • خوش درخشيد ولي دولت مستعجل بود
خوش پارلادي ولي استعجال ايدر دولت ايدي مراد شيخ ابو اسحق نسلندن معمر اولميوب
وفات ايدن كمسنك ذكري والكامرثيه در • ديدي آن قهقهه كبك خرامان حافظ •
كوردك اول صالنجي كلكلك قهقهه سن حافظ • كه ز سرپنجه شاهين قضا غافل بود •
كه شاهين قضا سرپنجه سندن غافل ايدي مراد بودر كه نيجه جوانلر ناز ايله خرامانلردر اندن غافللردر
كه آنلر ايچون طول عمر تقدير اولنمشدر اجلي قفالرينه در ناگاه دوتوب مقبوض الارواح اولورلر
شو وكم من فتى تمسي وتصبح فاكها • وقد نسجت اكفانه وهو لا يدري • آه ازين جور

فاعلاتن فعلاتن
فعلاتن فعلن

جور و تظلم كه درين دامگه است • آه بو جور و تظلمدن كه بو تواع يرينده در • واه ازان
ناز و تنعم كه دران محفل بود • واه اول ناز و تنعمدن كه اول محفلده ايدي مراد دنيا محنتي
محنت و آفت محل راحت ايدكي بياندر وله ايضا تا ز ميخانه و مي نام و نشان خواهد بود
تا ميخانه دن و شرابدن نام و نشان اوله كركدر • سر ما خاك ره پير مغان خواهد بود • بزم
باشمز پير مغان يولنك طپراغي اوله كرك مراد بودر كه مادام كه خانقاه و عشق الهي واردر
بزم باشمز شيخ و مرشد طريقتك خاكيدر كه اول طريقده باشمزي خاك ايدوب اول يولده اولورز
• بر سر تربت ما چون گذري همت خواه • بزم قبرمز باشنه اوغرا اگر اوغرسك همت استه •
كه زيارتگه رندان جهان خواهد بود • كه جهان رندلرينك زيارتگاهي اوله كركدر نيتكم
بو فقير ديدم بيت هر كه قبرمزده دعا ايدوب كچه • جنته ايمان و قرآن له كوچه • حلقه پير مغانم
ز ازل در گوشست • پير مغانك حلقه سي ازلدن قولاغمده در • بر همانيم كه بوديم
و همان خواهد بود • هم اول ايزكه ايدك هم اول اوله كركدر مراد بودر كه ازلدن پير
مغانك شيخك حلقه بگوشيم حاليا اول حال اوزره اولسم كركدر • برو اي زاهد خودبين
كه ز چشم من و تو • يوري اي خودبين زاهد كه بنم و سنك كوزمزدن • راز اين پرده
نهانست و نهان خواهد بود • بو پرده نك رازي كزلودر و كزلو اوله كركدر • ترك
عاشق كش من مست برون رفت امروز • بنم عاشق اولدرجي دلبرم مست طشره
كندي بكون • تا دگر خون كه از ديده روان خواهد بود • تا دخي كيمك قاني كوزدن روان
اوله كركدر يعني بنه كيمي عاشق ايدوب قاني اغلدوب قانني كوزندن آقته كركدر مراد
محبوب عاشق كشدن حضرت حقدر كه كندويه عاشق اولانك نفسني فنا ايتمكن قتل ايدر
مست اولدغي صفت هدايت و رحمت ايله تجلي ايدوب ظهور ايتدكيدر بو بيله اولنجق نيجه محل رحمة
اولان هدايته مظهر اولوب ستايش ياد ايدوب و جمال حقه عاشق اولوب اولوب قاني اغلر •
• ديدي آن شب كه ز شوق تو نهد سر بلحد • كوز اول كيجه كه سنك شوقكدن باشني قبره

تا دم صبح قیامت نگران خواهد بود • تا صبح قیامت دمنه دک نظر ایدجی اوله کرکدر مراد
اول حضرته متعلق اولوب تعلقی قطع اتمز دیمکدر • بخت حافظ گر ازین گونه مدد خواهد بود
حافظک بختی اگر بو نوعدن مدد انسه گرک ایسه • زلف معشوقه بدست دگران خواهد بود
معشوقنک زلفی غیری لرک النده اوله کرکدر مراد بودر که حافظک بختی چندان مساعد دکلدر
که غیب هویتی کشف وحالت غیرلرک النده اولوب حافظ فیض اولوب اولمز ولە ایضا
رسید مژده که ایام غم نخواهد ماند • مژده ایرشدی که غم ایامی قلمیه کرکدر • چنان نماند چنین
نیز هم نخواهد ماند • اویله قلمدی بویله هم قلمیه کرکدر مراد بودر که حالک سروری قالمدوغی کبی
غمی دخی قالمز بیت غم بیه ای دل که دنیانک غمی دورمز کیدر • کوردکی چون آنک کیتدی سرورلری
قلمدی • من ار چه در نظر دوست خاک ره شدم • بن اگرچه دوست نظرنده طبراغه قریشمش
ایدم • رقیب نیز چنین محترم نخواهد ماند • رقیب دخی بویله محترم قالمیه کرکدر مراد بودر که
مال ونعمت ومنصب وعزت اولانلر دخی باقی قالمز قطعه ار امیر و وزیر وار سلطان • نیست
شخصی که او هلاک نشد • همه مردند هیچو درویشان • نیست مردی که زیر خاک نشد • چو پرده
دار بشمشیر میزند همه را • چون پرده دار قلیچ ایله اور جمله یه • کسی مقیم حریم حرم
نخواهد ماند • کمسه حریم حرم مقیم قالمیه کرکدر مراد اهل الله دخی وفات اتسه کرکدر دیمکدر
غنیمتی شمر ای شمع وصل پروانه • غنیمت صای ای شمع پروانه وصلنی یعنی سکا کلوب
ملازمت ومحبت اتدوکنی • که این معامله تا صبحدم نخواهد ماند • که بو معامله صباح وقتنه دکین
قالمیه کرکدر مراد بودر که محتاج الیه اولان کمسه محتاج اولنلر مراجعت اتدوکنی غنیمت
بلمک کرکدر دیمکدر که من کثرت نعم الله علیه کثر احتیاج الناس الیه • و بو حال باقی قالمز
پس فرصتی فوت اتمک اولمز • سروش عالم غیبم بشارتی خوش داد • عالم غیب ملکی
بکا خوش بشارت ویردی • که کس همیشه بگیتی دژم نخواهد ماند • که کمسه دایما جهانده
غصه لو قالمیه کرکدر مراد مطلع مضمونیدر اولاندر بیت شادم از آنم که درین دیر تنگ •

معا علی فعلاتن
معا علی فعلان

تنگ • شادی و غم هر دو ندارد درنگ • زجای شکر وشکایت ز نقش نیک و بد
یعنی شکر وشکایت یری دکلدر ایو ویرمز صورتلرندن • که بر صحیفه هستی رقم نخواهد
در ماند • که وارلق صحیفه سی اوزره رقم قالمیه کرکدر مصراع اولک لف ونشر مرتب واردر
یعنی نقش نیک ایچون شکر ورضا ونقش بد ایچون شکایت وغوغا لایق دکلدر مراد بودر
ایو یا ردی هر نه که واقع اولورسه صبر کرکدر هیچ یری قالمیه کرکدر • سرود مجلس جمشید گفته
اند این بود • جمشیدک مجلسی ایری دیمشلردر که بو ایدی • بیار باده که دوران جم
نخواهد ماند • کتور شرابی که دوران جم قالمیه کرکدر مراد بودر که پادشاهلره بیلدرکه
حسبجه ولا یغرنکم الحیوة الدنیا بهجت حیات وسلطنت آنلری مغرور قلمیوب عشق الهی خدمتنه مشغول
آل اولمق کرک • توانگرا دل درویش خود بدست آور • ای غنی کتور درویشک کوکلنی اله
که مخزن زر و گنج درم نخواهد ماند • که النقود مخزنه واقع خزینه سی قالمیه کرکدر مراد بودر
اغنیایه نصیحتدر که ماله مالک ایکن خیر اتمک کرکدر • ایکم مال وارثه احب الیه من ماله • حسبجه
باسباب وارث اولمق کرک بیت خورو بوش وبخشای وراحت رسان • نگه می چه داری زبهر
کسان • برین رواق زبرجد نوشته اند بزر • بو زبرجد رواق اوزره یزمشلردر التون ایله
جز که جز نکویی اهل کرم نخواهد ماند • که اهل کرمک ایلوکندن غیری قالمیه کرکدر مراد • والباقیات
الصالحات خیر عند ربک • فحواسنه اشارتدر که لوح محفوظ وسماء دنیاده یازلمشدر بیت
امید خلق بر آر و چنانکه بتوان • بحکم آنکه تراهم امید مغفرتست • سحر کرشمه وصلم بشارت
خوش داد • صباح وصل غمزه سی بکا خوش بشارت ویردی • بیار باده که ایام غم نخواهد ماند
کتور شرابی که غم ایامی قالمیه کرکدر مراد بودر که غم دنیا سکا عشق الهی وتحمل آخرتده مانع
اولمسون که بو باقی اول فانیدر قطعه ای دل جهان بکام تو گر نیست غم مباش • منت خدای را
که جهان هست منقلب • ور دور روزگار نه بر وفق رای تست • خود را مدار از غم این کار
مضطرب • خوش باش اگرچه روز بسبب بنا خوشی • آخر نه شام را سحری هست در عقب •

سحر کرشمه حسنت ز غیب بنیاد داد •
که کس همیشه صبح در نخواهد ماند •

زمهار بابی جانان طمع مبر حافظ • که نقش جور و نشانی
ستم نخواهد ماند • که جور نقشی و ظلم نشانی قالمیه جکدر مراد رحمت رحمن دن امید کسیلمیوب
ولا تیأسوا من روح الله موجبنجه • ولا تقنطوا من رحمة الله مقتضاسنجه امید وار اولمغه
دلالت ایدر • و بعد عسر یسرا حسبنجه غمدن صکره سرور وقوعنه تنبیه در که بیت اذا ضا فت
بک الدنیا ففکر فی الم نشرح • فعسر بین یسرین اذا فکرته فافرح وله ایضا هر که شد
محرم دل در حرم یار بماند • هر کمکه کوکلی محرم اولدی یار حرمنده قالدی • وانکه این کار ندانست
در انکار بماند • اول کمسنه که بو ایشی بلمدی انکارده قالدی مراد بودر که هر کمکه تصفیهٔ قلب
قلوب و اهل دل اولوب معرفة الله تحصیل قلدی دیار عبادتده و قرب حضرتده قالدی هر کمکه
بو کاری قلمدی و حضرت حق ایله آشنا اولمدی انکارده قالدی که من لم یذق لم یعرف •
اگر از پرده برون شد دل من عیب مکن • اگر پرده دن طشره کتدی ایسه بنم کوکلم عیبلمه •
شکر ایزد که نه از پرده پندار بماند • شکر الله که صانو پرده سنده قالمدی یعنی کندودن ایو
صنوب اول پرده ده قالمدی مراد بودر که پرده یی یرتوب رسوای اولمق یکدر
کندو یی ایو صنوب پرده سنده قالمقدن نیتکم مصنف دیمش رباعی دردا که اسیر ننگ و نامیم
هنوز • در گفت و شنید خاص و عامیم هنوز • شد عمر تمام و ناتمامیم هنوز • صد بار بسوختیم
و خامیم هنوز • داشتم دلقی و صد عیب نهان می پوشید • بر خرقم وار ایدی دیوز عیب نهانی
اورتر ایدی • خرقه رهن می و مطرب شد و زنار بماند • خرقه میه و مطربه رهن اولدی
و زنار قالدی مراد خرقه دن بونده بوندن اول نتیجه افکار و انکار و وسوسه کردار مستوردر
لاجرم خرقه ده بوینه عشق الهی ایله مرشده تسلیم ایلدم لکن اول افکار فاسده و انکار و وسوسه
عقیمه مشغول اولمیوب قالدی رباعی گفتم که مگر از فقرائیم نه ایم • یا از علمای پارسائیم
آراسته ظاهریم و باطن همچنان • انصاف چنان چه می نمائیم نه ایم • صوفیان واستدند
از گرو می خرقه • صوفیلر گرو الدیلر شراب رهننده خرقه ی • دلق ما بود که در خانهٔ خمار

بماند • بزم خرقه خر ایدی که شراب صباحجی اوننده قالدی مراد بودر که صوفیلر خرقه ی تنتی عشق
حقه رهن ویرب خلوه خانه ده شیخ حکمنده اولمشلر ایدی کرو خلوتدن جقوب عوام
الناسدن اولدیلر اما بزم تنمز خمار خانه سنده یعنی شیخ خلوتنده قالدی ترک عشق
قلمدی • از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر • عشق سوزی صداسندن خوشترنی
کورمدم • یادگاری که درین گنبد دوار بماند • بر یادگار که بودر اینجی کنبدده قالدی
مراد بودر که جون دار فنادن انتقال اولنوب بر یادگار قالیه کرکدر صیت و صدای کلام
عشقدن یکرک یادگار یوقدر صکره به قلاجق اول اولمق کرکدر • خرقه پوشان دگر مست
گذشتند و گذشت • غیری خرقه پوشلر مست کچدیلر و کچن کچدی • قصه ماست که در هر سر
بازار بماند • بزم قصه مزدر که بازار باشنده قالدی مراد بودر که نیجه سالکلر عشق الهی ایله
منکشف اولوب کتدیلر آنلر اهل کلام و ملیوب اثرلری قالمدی بزم عشقمز بابنده کتابلر اولنوب
قصه مز بازارلرده فاش اولوب قالدی • جز دل من زازل تا بابد عاشق رفت • بنم کوکلمدن
غیری که ازلدن ابده عاشق کتدی • جاودان کس نشنیدیم که در کار بماند • ابدی کمسه
اشتمدک که ایشنده قالدی مراد بودر که بنم قلبم هرکز عشقدن زایل اولمدی رباعی جونکه عشقم
ازلیدر ابدی اوله کرک • صیت کنعانم ایله صحن جهان طوله کرک • سوزیمک قندنباتی دوری لوب
کاغذده • طوطی طبع خرد ذوق و صفا بوله کرک • هر می لعل که زان دست بلورین ستدم
هر لعل شرابی که اول بلور الدن آلدم • آب حسرت شد و در چشم گهربار بماند • حسرت صویه
اولدی کوهر یاغدرجی کوزده قالدی مراد محبوب مجازی الندن ایجلن شراب آب حسرت
اولوب دیده ایدب آندن اعراض تعلیم در • بر جمال تو چنین صورت چین حیران شد •
سنک جمالک که بو تجلیدن صورت چین حیران اولدی • که حدیثش همه جا بر در و دیوار بماند
که آنک سوزی هر یرده در و دیوارده قالدی مراد بودر که در و دیوارده یازیلن تصویرلر
جمال حقه عاشق و حیران اولانک صورتلریدر • گشت بیمار که چون چشم تو گردد نرگس •

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاه

خسته اولدی یعنی کندوی خسته یه اوردی که سنک کوزک کبی اولا نرکس • شیوه ٔ تو
نشد زشش حاصل و بیمار بماند • سنک شیوه ک اکا حاصل اولدی و خسته قالدی مراد بودر که خسته یه
تشبیه ایدوب تمارض ایدن مریض اولور نیتکم رسول الله علیه السلام بیورمشلردر • لا تمارضوا فتمرضوا
وتنبیه واردر که تصنع وریا ایله اولان صحیح دکلدر وصحیح اولنلره تشبیه کرکدر که انلردن
اولیه که • من تشبه بقوم فهو منهم • بتماشای که زلفش دل حافظ روزی • انک زلفنی
تماشا کاهنه حافظک کوکلی برکون • شدکه باز آید وجاوید کرفتار بماند • کتدی که کرو
کله کرفتار قالدی مراد حافظک غیب هویتی ملاحظه سنه کیدوب عاشق اولوب
قالوب دیمکدر پس • المجاز قنطرة الحقیقی • حسبنجه حضرت حقه عاشق کبی قلبنه نک مجاز
حقیقته منقلب اولور شعر سمعت الهوی قبل عرفانکم • عرفنا الهوی اذ وصلناکم • ولولاکم
ما عرفنا الهوی • ولولا الهوی ما عرفناکم وله ایضا بیش ازینت بیش ازین غمخواری
عشاق بود • بوندن اول سنک بوندن زیاده عشاق غمین بیمک وار ایدی • مهر
ورزی تو با ما شهره ٔ افاق بود • سنک بزه محبت صانک یعنی بزی سودکک مشهور
افاق ایدی مراد مخاطبدن حضرت صدر پس اول حضرته دیرکه بوندن اول که آدمی خلق
ایتمش ایدک که اول وذریاته عشقک اوله کرک ایدیلر شمدیدن زیاده غمخوارلق ایدی
• هو الذی خلق لکم ما فی الارض جمیعا ثم استوی الی السماء فسویهن سبع سموات •
موجبنجه انک مهماتنی ایجاد ایلدک • واذ قال ربک للملائکة انی جاعل فی الارض
خلیفة • حسبنجه بزه محبتکی بلاد اعلایه اعلام وافاق سمادهما اعلان ایلدک که
بو خبر شهره ٔ افاق اولمشدی • یاد باد آنکه صحبت شبها که بانوشین لبان • آنکلسون
اول کیجلر صحبتی که دانلو طوطی فکر ایله • بحث ما در لطف طبع وخوبی اخلاق بود •
بزم جیمز لطف طبعه وامر عجیب کوزللکنده ایدی مراد بودر که طتلو طوطی افکاردن مراد
که فصحا وعلما در انلر ایله جیمز اوصاف باری ذکر جمیل قلنوب وامر غریب ایراد اولنمقده ایدی

ایدی • حسن مهرویان مجلس کرچه دل می برد ودین • مجلس بهار ولرکه جمالی
کرچه کوکل ودین آلور ایدی • عشق ما بر لطف طبع وخوبی اخلاق بود • بزم عشقمز لطف
طبع وحسن اخلاقه ایدی مراد بودر که مجلسده وعظ ونصیحت وکلمه ٔ حکمت سویلیوب
اظهار فضل وفصاحت ایدنلر جذب قلوب ایدوب وکندولره انقیاد اتدررلر ایدی اما
بزم عشق ومحبتمز • انک لعلی خلق عظیم • مقتضاسنجه رسول الله علیه السلام حضرتنه ایدی بیت
یا رسول الله لغت شد حبیب الله ترا • بند خلق حق کرفته عاشق تو کشته ام • سایه ٔ معشوق
اکر افتاد بر عاشق چه شد • معشوقک کولکه سی اکر عاشق اوزره دوشدی ایسه نه اولدی •
ما باو محتاج بودیم او بما مشتاق بود • بز اکا محتاج ایدک ول بزه مشتاق ایدی مراد معشوق
معشوق حقیقی یا حبیب الله در • پیش ازین کین سقف سبز وطاق مینا بر کشند • بوندن
اول که بو یشل سقفی ولاجوردی چار طاقی چکلر • منظر چشم مرا ابروی جانان طاق بود • بنم
کوزم نظرکاهنه جانان قاشی کمر ایدی مراد ازلده روحم عشق الهی مستعد ونظری وجانب حضرته
یه متوجه ایدی دیمکدر • از دم صبح ازل تا آخر شام ابد • صبح ازل وقتندن شام ابد آخرنه دک
• دوستی ومهر تو بیک عهد ویک میثاق بود • سنک دوستلغک ومحبتک بر عهد وبر پیمان ایدی
مراد بنم محبتم ازلی وابدی ایدکه وبر منوال اوزره ثابت ایدی دیمکدر • در شب قدر ار صبوحی
کرده ام عیبم مکن • قدر کیجه سی اکر صبوحی اتمش ایسم بنی عیبلمه • سرخوش آمد یار وجامی
بر کنار طاق بود • سرخوش کلدی یار وبر قدح کمر کناری اوزره ایدی یعنی کمرک کوزینی و پنجره
سنی ایدی مراد قدر کیجه سی فیضان الهی منکشف وبلیه بروا کلوب محرمن دخی بقیه ٔ عمرفی
اولوب سحری آنی نوش ایدوب شوق ایله اندم خوش ایتدم بنی عیبلمک دیمکدر • دشتم ٔ تسبیح
اکر بکسست معذورم بدار • تسبیح ایبلکی اکر قرلدی ایسه بنی معذور طوت • دستم
اندر ساعد ساقی ٔ سیمین ساق بود • الم کمشی الجکلو ساقی بیلکنده ایدی مراد تسبیحدن
عقود دنیا در بیع وشرادن وسایر عقود دنیاویه دن وساقی سیمین ساقدن مراد قدمی

مبارک شیخ و مرشد در لاجرم توبه وقتی اولوب الم انکه بیکنج بو لنور قیود عقود
قولری دیوا اهل دنیاده عذر دیلر • بر در شاهم کرای نکته ئ در کار کرد • شاه قبول ایتمه
اوزره بینی بر نکته لوکه ادر کار ایلدی • کفت بر مهر خوان که بنشستم خوار زای بود •
دیدی مهر سفره اوزره که اوتوردم الله رزاق مراد بودر که بو باب حضرتشاهی حقیقتده ایدم
اما رزق خاطرسی وار ایدی بر فقیر مهر برده رزاق حضرت حق ایدوکن بیان ایلدی یعنی
بنی اول خاطره دن خلاص ایلدی عمل و عبادتده خلوص اوزره اولدم • شعر حافظ در زمان آدم
اندر باغ خلد • حافظک شعری آدم زماننده جنت باغنده • دفتر نسرین و گل را زینت اوراق
بود • نسرین و گل دفترینه زینت اوراق ایدی مراد بودر که شعر حافظ که عشقی بیان ایدر بونک
مضمونی جنت زماننده بیتی درکه • کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لان
اعرف • موجبنجه خلق مخلوقاته و زینت جنانه باعث اولمشدر بیت عشق اولمه خلق اثر
ایدی عالمی جوق • اول اولمه خلق اثر ایدی عالمی جوق ولالیضا عکس روی تو چو در آینه ٔ
جام افتاد • سنک یوزک عکسی که جام آینه سنه دوشدی • عارف از خنده ٔ می در طمع خام
افتاد • عارف شراب کولمه سندن طمع خامه دوشدی مراد مخاطبده حضرت حق در و خامدن
مراد قلب در و شرابدن مراد عشق الهی در جون حضرت حقک عکس جمالی قلبه دوشه عارف
اولان بو فیض عشق خنده سندن طلوب جام طمعه سینه شاهد جمال حق سوداسنه دوشر •
حسن روی تو بیک جلوه که در آینه کرد • سنک یوزک حسنی بر جلوه ایلکه آینه ده ایلدی •
این همه نقش در آینه ٔ اوهام افتاد • بو دوکلی نقش آینه ٔ اوهامه دوشدی یعنی قلبمده بر جلوه
ایدیجک اوهام بشریه یه نقوش کثیره و مطالب عالیه و مراتب مختلفه و درجات متخالفه آرزوسی
دوشر • چه کند کز پی دوران نرود چون پرکار • نیلسون دور افلاک دخی کتمیوب پرکار
کبی • هر که در دایره ٔ کردش ایام افتاد • هر کمکه ایام دونشی دایره سنه دوشدی
مراد بودر که بو جهان الجنس اولان حرکات و اوضاع افلاک اقتضا اتدوکی اوزره

آدم

اوزره اولمقده غیره قادر دکلدر • آن شد ای خواجه که در صومعه باز م بینی • اول کتدی
ای خواجه که بنی خانقاهده کوره کورسن • کار ما با رخ ساقی و لب جام افتاد • بنم ایشم ساقینک
یکاغی و قدح دوداغی ایله دوشدی مرادی بعنی اهل ظاهر و عوام اولدیغی برده کوره مزسن
چونکه بنم ایشم شیخ ایله خلوت و عشق الهی طرفنه دوشدی دیمکدر • زیر شمشیر غمش رقص کنان
باید رفت • انک غمی قلیجی التنه رقص ایدرک کتمک کرک • کانکه شد کشته ٔ او نیک سرانجام
افتاد • که اول کمسه که انک مقتولی اولدی عاقبتی ایو دوشدی مرادی غم الهی ایله مقتول اولانک
عاقبتی خیر اولور دیمکدر • من ز مسجد بخرابات نه خود افتادم • بن مسجددن خرابه یه کندم دوشمدم
اینم از عهد ازل حاصل فرجام افتاد • بو بنم عهد ازلدن عاقبت کارم حاصلی دوشدی مراد اهل
ظاهر و عوام معبودی خانقاهه کیتمدمدن دوشمدم حق تعالی ازلدن بنم خاتمه می خیر سعادت ایله تقدیر
التمشی دیمکدر • غیرت عشق زبان همه خاصان ببرید • عشق غیرتی دوکلی خاصلرک دیلنی کسدی
کز کجا سر غمش در دهن عام افتاد • قندن انک غمی سری عالم اغزینه دوشدی مراد خواص اسرار
الهیه یی سویلمیزلر عوام اغزینه قندن دوشر که سویلرلر دیمکدر • هر دمش با من دلسوخته لطفی
دکر است • هر دم انک بن کوکلی یانمشه بر لطفی دخی واردر • این کدا بین که چه شایسته ٔ انعام
افتاد • بو کدایی کورکه نیجه انعامه لایق دوشدی مراد فیضان الهی متتابع اولدوغن ذکر وانده کوره
شکر در • در خم زلف تو آویخت دل از چاه زنخ • سنک زلفک بوکلومنه اصلدی کوکل انک
چقور زنخدن • آه کز چاه برون آمد و در دام افتاد • آه قیوددن خلاص اولدی و آغه دوشدی
مراد قلب مشکلات اسرار شاهدن غیب هویته تعلق ایدیب قیوددن چقوب آغه دوشمک کبی
اولدی دیمکدر • صوفیان جمله حریفند و نظرباز ولی • صوفیلر جمله مصاحبلر و محبوب کوزیجیلر
در ولی • زین میان حافظ دلسوخته بدنام افتاد • بو اورته ده کوکلی یانمش حافظ بدنام
دوشدی مراد بودر که صوفیلر ایله اوصافده مشترکم و اما بن اهل ریا اولمیوب و صاحب
اولمیوب ملامتیه دن اولدوغم اجلدن بدنام واقع اولدم بوکلام قدح ما یشبه المدح مقوله سندندر

در

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

ولە ایضا نقد صوفی نە همە صافی و بیغش باشد • صوفینک نقدی صافی و بی
خیانت اولمزمی • ای بسا خرقە کە مستوجب آتش باشد • ای نیجە خرقە کە آتشە لایق اولور
مراد بودر کە صوفینک نقدی کە عمل و طاعتی در خالص و بی ریا اولمق کرک کە مجرد خرقە کیمک
ایلە صوفیلق اولمز کە نیجە خرقە واردر کە مستحق ناردر • صوفی ما کە ز ورد سحری مست شدی
بزم صوفیمز کە ورد سحریدن مست اولور ایدی • شامگاهش نگران باش کە سرخوش باشد
اخشام وقتندە ناظر اول کە سرخوش اولور مراد بودر کە اوائل سلوکدە مشغول اوراد اولان
آخر کاردە خوش حال اولور • خوش بود گر محک تجربە آید بمیان • خوش اولور اکر تجربە محکی
اورتیە کلە • تا سیە روی شود هر کە درو غش باشد • تا یوزی قرە اولە هر کیمک کە یلانی اولە
مراد مخلص و مرائی امتحان اولنمق کرکدر تا کە مرائی اولانک یوزی قرە اولە دیمکدر بیت
درکە شیطان را اولان اف نە سنگ امتحان • مخلص ایلە ریانک ایلە اولور عیان • نازپرور
تنعم نبرد راه بدوست • تنعم نازی ایلە بسلنمش دوستە یول التمز • عاشقی شیوە رندان
بلاکش باشد • عاشقلق بلاچکیجی رندلر شیوەسی اولور مراد اهل ناز و تنعم اولان ریاضت
اختیار ایدن فرد دیمکدر قطعە انکە طالب بود بدوست کشد • جور دلدار و طعنە اغیار • هر کە اول
ناز و نعمت هست • نکشد بار یار و رنج دیار • غم دنیی دنی چند خوری بادە بخور
دنیای دنینک غمنی نیجە برسین شراب ایچ • حیف باشد دل دانا کە مشوش باشد • حیف اولور کە
عالمک کوکلی مشوش اولە مراد بوندن عالم و عاقلە نصیحت درکە دنیا غمین یمیوب عشق
الهی نوشی ایدوب عبادت حقە آلمک کرک قطعە همومک بالعیش مقرونە • فلن تقطع العیش
الا بهم • محامد دنیاک مذمومة • فلن تلبس الحمد الا بذم • حلاوة دنیاک ممزوجة • فلن
تاکل الشهد الا بسم • اذا کنت فی نعمة فارعها • فان المعاصی تزیل النعم • وحام علیها بشکر
الالە • فان الالە شدید النقم • خط ساقی کر ازین کونە زند نقش بر آب • ساقینک خطی
اکر بو نوعدن اورە نقش صوفیە • ای بسی رخ کە بخونابە منقش باشد • ای نیجە یکاق قان ایلە

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

ایلە منقش اولور مراد واعظک کتاب آخرتە خطی بو ایلە قلب صافیە تاثیر ایدرسە
نیجە یکاقلر قان اغلمقدن رنکین اولور دیمکدر • دلق و سجادە حافظ ببرد بادە فروش
حافظک خرقەسی و سجادەسی الور شراب صاتیجی • کر شراب از کف آن ساقی مهوش باشد
• اکر شراب اول آی کبی ساقینک الندن الورسە مراد واعظ و ناصح عالم عامل اولیجق
تاثیر کلیسی اولوب حافظ سامع جملە واری بایع عشق الهییە ویرب جانب حقە تمام منجذب
اولور ولە ایضا نفس برآمد و کام از تو بر نمی آید • نفس چیقدی و مرادم سندن حاصل اولمز
فغان کە بخت من از خواب در نمی آید • فغان کە بنم بختم اویقودن ایچرو کلمز مراد وصول الی
اللە عسیر ایدوکن بیان ایدر بعض نسخەدە مطلع بو ایلە واقع اولمش • ز دل برآمدم و کام
بر نمی آید • کوکلدن چیقدم و مراد حاصل اولمز • ز خود برون شدم و یار در نمی آید •
کندمدن طشرە کتدم و یار ایچرو کلمز • درین خیال بسر شد زمان عمر هنوز • بو خیالدە باشە
واردی عمر زمانی و هنوز • بلای زلف درازت بسر نمی آید • سنک اوزون زلفک بلاسی
باشە کلمز مراد غیب هویت و سیر باللە بی نهایت ایدوکن بیان ایدر • حباب چشم من انداخت
خاکم از کویش • حباب کوزم آتدی بر طپراغ انک محلەسندن • کە آب زندگیم در نظر نمی
آید • کە آب حیات بنم نظرمە کلمز مراد جناب عزتدن بر نسمە علینە واصل اولان حیات دنیا
استمدوکن بیان ایدر بیت هر کە یابد حیات تا بقرا • میل فانی نمی کند هرکز • قد بلند ترا
تا بر نمی کیرم • سنک بلند قدوکی تا کە سینەدە دوتمیم یعنی قوچمیم • درخت کام مرادم بر نمی
بنم مرادم اغاجی یمیش کلمز مراد جناب حقدن علو درجە حاصل اولمینجە مرادم حاصل اولمز دیمکدر
• مقیم زلف تو شد دل کە خوش سواد
• سنک زلفک مقیمی اولدی کوکل کە خوش سواد دید
کوردی • وزان غریب بلاکش خبر نمی آید • اول غریب بلاکشدن خبر کلمز مراد بودر کە
غیب هویت سواد اعظم و شهر معظم در • علیکم بسواد الاعظم • حسبنجە کوکلم اندە متمکن اولوب
دیار جانانە فراموش ایتمشدر بیت سفر کردم بهر شهری رسیدم • چو شهر یار خود شهری ندیدم

مکر بروی دلارای یار ما ورنه • مکر بزم کوکل برچمی یار مزک یوزی ایله یوخسه • بهیچ
وجه دکر کار بر نمی آید • بر وجهله دخی ایش حاصل اولمز مراد بزم علمزه وجه جهتدن غیری ایله
ولو جه ایله اولمقدن غیری ایله حاصل اولمز دیمکدر • زشست عشق کشادم هزار تیر دعا •
عشق شستندن آچدم بیك اوق یعنی بیك دعا اوقدم • ولی زمانه یکی کارکر بر نمی آید • یوز مانه
ده بری مؤثر کلمز مراد حالیا دعام قبول اولمیوب آخرته قالدی دیمکدر که خبر باتجه اخوید
بسم حکایت دل هست با نسیم سحر • چوق کوکلم حکایتی وار در سحر یلی ایله • ولی به بخت من
امشب سحر نمی آید • ولی بنم بختمدن بو کیجه سحر اولمز مراد فیض سحری اول دردی دلیل الکادیسم
اما طالعمی اولمز دیوب فیضان الهی اولدیغی ایچون اظهار حزن ایدر • کمینه شرط وفا ترک
سر بود حافظ • شرط وفانک اقلی اجلفی باش ترکیدر ای حافظ • برو اکر ز تو کار این قدر
نمی آید • یوری اکر سندن بو قدر ایش کلمز سه مراد بودر که • فرع نفسک والالفاظ ترک
مقامات الصوفیه • ح بنجه شرط وفا عهد طریقت ترک سردر اکر ترک سر ایدن فرسک
یوری بو کاری ترک قل بیت شیخ شبلی دیر ایش ترک ایت سرک • یوخسه ترک ایت
صوفیانه سوزلری • بعض نسخه مخلص بیتی بو بیت واقع اولمش • ز بس که شد دل حافظ
رمیده از همه کس • چوق اولدی حافظک کوکلی اورکمش دوکلی کسه دن • کنون ز حلقه
زلفش بدر نمی آید • شمدی انک زلفی حلقه سندن طشره چقمز مراد فتنه دن امتحان و ابتلا در
یعنی غیب هویته ابتلادن چقمز ولها ایضا خوشا دلی که مدام از پی نظر نرود • خوشدر
هر کوکل که دایم نظاره دنجه کتمیه مراد بودر نظرها هر بیندر و زخارف و نقوشه فریفته اولمیه در
اما شول کوکل خوشدر که ظاهره ناظر اولان نظره دایم تابع اولمیه • بهر درش که بخوانند
بیخبر نرود • هر یوله که اوقوسه بیخبر کتمیه مراد بودر که طریق حق بیردر و طریق ضلال چوقدر یعنی
شول کوکل خوشدر که طریق هدایتی بیلوب انکا سالک اوله • طمع در آن لب شیرین نکردنم
اولیست • طمع اول لب شیرینه ایتمه یم اولیدر • ولی چکونه مگس از پی شکر نرود

نرود • ولیکن نیجه سینک شکر اردنجه کتمیه مراد بودر که نفسک شهواته میل ایتمه مسی
اولیدر ولیکن مگس کبی جبلتی لذاته و شهواته میل اوزره در الا که صبر ایده بیت
پروانه نیجه آتشه دوشر نفس شومم شهواته کیده و شر نفسکم طلوعه مکس • نه از حکام
اخلاق عالم دکری • سی بر غیری عالمک اخلاقی کبی سندن ناسن • وفا و عهد نیکو از خاطر
مکر نرود • بنم وفا و عهدم خاطر کدن کتمیه مراد خاطردن شیخ و مرشد در که آنلری نفسی حمایت
و معاصیدن زجر طلب ایدوب وفا و عهد عقد توبه به تذکیر ایدر • سواد دیده غمدیده ام
با شک مشوی • بنم غم کورمش کوزم قره سنی کوز یاشیله یومه • که نقش خال توام هرکز
از نظر نرود • که سنک خالک نقشی بنم نظرمدن کتمیه مراد بودر که بنی چوق اغلتمه تا کوزم یاشی
کوزم قره سنی محو ایتمیه که اول سنک خالک نقشیدر نظرمدن کتمیه که خالک حکمت محض حقدر دیرلیم
آنک نقشی مشاهده ایدیبی • سیاه نامه تر از خود کسی نمی بینم • کندمدن نامه سی قره یدی
هر کسه کورمزم • چکونه چون قلمم دود دل بسر نرود • نیجه سینه کوکلمک توتونی قلم کبی باشمه
کتمیه مراد بودر که کثیر العصیان اولدی آهی چوق ایدوب کندو حالنه آجنمق کرک • دلا بباش
چنین هرزه کرد و هرجایی • ای کوکل اوله بوکیلین باطل و لا بحق و هرجایی • که هیچ کار
ز پیشت نرود بدین هنر نرود • که هیچ ایش سنک او کوکدن بو هنر ایله کتمز مراد بودر که بطالت
کرزب عمرک ضایع ایتمک بیهیچ فایده سی یوقدر لغودر • بتاج هدهدم از ره مبر که
باز سپید • هدهد تاجی ایله بنی یولدن چقرمه که آق طغان • ز کبر در پی هر صید مختصر
نرود • تعظم و تکبردن هر مختصر صید اردنجه کتمز مراد تاج دولت دنیا ایله باز قیمتدار
یعنی تارک دنیای مردار و طالب دیدار کرو کار دنیا و ما سوا صیده میل ایتمز دیمکدر •
زمی چو باد صبا بوی خود دریغ مدار • بندن باد صبا کبی کندو قوقوک دریغ دوتمه
چرا که بی سر زلف توام بسر نرود • نیچون که سنک زلفک باشندن بنم باشم قوقوک کتمز مراد
بوی حق اولدر که غیب هویتدن ظهور ایدر دیمکدر • بپوش دامن عفوی بزلت من مست •

اورت عفو ایتکن بی مست طیرنسنی اوزره • که آب روی شریعت بدین قدر نرود •
که شریعتک یوزی صویی بو مقدار ایله کتمز مراد مستک عصیانی وعفوك منافی حکم شریعت
دکلدر اندن شرعه نقصان کلمز دیمکدر • من کدا هوس سرو قامتی دارم • بن کدا بر سرو
هوسی دوتری • که دست در کمرش جز بسیم وزر نرود • که ال انک قوشاغنه
کمش والتوندن غیری ایله کتمز مراد بودر که محبوب مجازی وصالنه مال کرک محبوب
حقیقی وصولنه اعمال کرک • بیار باده • واوّل بدست حافظ ده • کتور شرابی واول حافظه
الله ویر • بشرط آنکه ز مجلس سخن بدر نرود • اول شرطله که سوز مجلسدن طشره کیتمیه
مراد اسرار حقیقی ومعارف طریقتی حافظه سویله اما بو راز مجلس اهلندن غیره فاش
اولمسون که منکرلر انکار ایدوب حظ ایدرلر ولهُ ایضاً • گداخت جان که شود کار دل
تمام ونشد • اریدی جان که کوکل ایشی تمام اولا اولمدی • بسوختیم دریغ آرزوی
خام ونشد • یاندق بو آرزوی خام اولمدی مراد قلب تصفیه ونفی خواطر ایدوب ورد
الهی ومظهر حق قلمغه سعی ایتدک اولمدی دیو کندو حالندن شکایتدر • فغان که در
طلب گنج نامهٔ مقصود • فغان که گنج نامهٔ مقصود طلبنده • شدم خراب جهانی
زغم تمام ونشد • خراب جهان اولدم غمدن تمام واولمدی مراد بودر که گنج خرابه ده در
اولورین خراب ویباب اولدم اما گنج بنم اولمدی دیمکدر • بلابه گفت شبی میر
مجلس تو شوم • لاغ ایله دیدی بر کیجه سنک مجلسک اولورم • شدم برغبت
خویشش کمین غلام ونشد • اولدم کندو رغبتی ایله اوچ قول واولمدی مراد بودر
فیضان الهی مساعده کبی کوستربحالکم وضا بعلم اولوچ اشعار ایدوب بندن کمال
انقیاد ظهور ایلیوب اما اولمدی دیو سوو حالنه تحزّن ایدر • دریغ ودرد که در جست
وجوی نقد حضور • حیف ودرد که نقد حضور جستجوسنده • بسی شدم بگدایی بر
کرام ونشد • چوق کتدم دلنمکه کریملر یانینه واولمدی مراد مشایخ کرام حضرتنه مال حضور

حضور طلبی ایچون چوق کتدم اما اول مطلوبم اولان حاصل اولمدی • رواست
در بر اگر می طپد کبوتر دل • روادر اگر سینه ده طپانیه کوکل کوکرجنی • که دید در ره
خود پیچ وتاب دام ونشد • که کوردی کندو یولنده آغ طولاشمسنی وکتمدی مراد بودر که
طریق حقده دل چوق مانع کوردی زائل اولادیو امید ایتدی زائل اولمدی بس قلب
آنوکیچون مضطرب اوله لایقدر • پیام داد که خواهم نشست با رندان • خبر ویردی که رندلر
ایله اوتوریم کرک • بشد برندی و دُردکشیم نام ونشد • کیتدی رندلک
وبوسه چکیجیلک ایله نامم یعنی مشهور اولدی واولمدی یعنی اول بزمله اوتورمدی مراد بو
مخلصلر واهل عشق ایله مصاحبت ومقارنت وعدم انس ایدی بزم آدمز مخلص واهل شوق
اولموق ایله مشهور اولدی اما اول بزم ایله مصاحب اولمدی بس بزده بو نام وارلکن حقیقت
اخلاص یوق ایمش • در آن هوس که بمستی ببوسم آن لب لعل • اول هوس که مستلک
ایله اوپم اول لعل لبی • چه خون که در دلم افتاد همچو جام ونشد • نه قان که کوکلمه دوشدی
قدح کبی واولمدی مراد ذوق کلام الهی ایچون قان یوتدم اما اول مراده وصول اولمدی دیمکدر
• بکوی عشق منه بی دلیل راه قدم • عشق محلّه سنه قومه یول دلیلسز قدم • که من بخویشتن
نمودم صد اهتمام ونشد • که بن یوز اهتمام کوستردم واولمدی مراد شیخ مرشدسز وصول
ایله الله حاصل اولمز دیمکدر • هزار حیله برانگیخت حافظ از سر فکر • هزار حیله قوشدردی حافظ
فکر باشندن • بر آن هوس که شود آن حریف رام ونشد • اول هوس اوزره که اول
یار مطیع اولا واولمدی مراد وفکر ایله تسخیر وترتب حق اولمز اخلاص ایله عمل صالح کرک
دیمکدر بیت • اندرین ره گر خرد ره بین بُدی • فخر رازی رازدار دین بُدی ولهُ ایضاً
مرا مهریست چشمان زسر بیرون نخواهد شد • بنم قره کوزلولر محبتی باشمدن چقمیه جکدر
قضای آسمانست این ودیگرگون نخواهد شد • قضای آسماندر بو بر در لو دخی اولمیه جکدر
مراد عشق تقدیر الهی ایله در تخلق اتمز دیمکدر بیت • سنی سومکلرم والله بنم اختیارم یوغ

بكم والله انجمه قضاى اسمانه در • رقيب آزارها فرمود وجاى آشتى نكذاشت • رقيب انجمه كه
بيوردى وصلح يره قومدى • مكر آه سحرخيزان سوى كردون نخواهد شد • مكر سحرخيز
اولنلرك آهى فلك جانبنه كتمه كركدر مراد سحرخيزلرك آهنك تأثيرى وار در ديمكدر رقيب
هلاك اتسه كركدر بيت آيرمغه بنندن آنى سعى ايته رقيبا • غافل بو ريه بو بنم صقن آه سحر
وار • مرا روز ازل كارى بجز رندى نفرمودند • بكا ازل كوننده براشدن رندلكدن غيرى
بيورمديلر • هر آن قسمت كه رفت آنجا از آن افزون نخواهد شد • هر اول قسمت كه واقع
اولدى آندن اندن زياده اولمه كركدر مراد اخلاص عطيه حقدر ديمكدر رسول الله عم
ديمشدر • قال الله تع الاخلاص سرٌّ من اسرارى استودعته قلب من احببته من عبادى •
شراب لعل وجاى امن ويار مهربان ساقى • لعل شراب وامن يرى وشفقتلو يار ساقى •
دلا كى به شود كارت اكر اكنون نخواهد شد • اى كوكل قچن ايو اولور ايشك اكر شمدى
اولمزسه مراد بودر كه عشق الهى وفراغ خاطر مرشد مشفق اولميجق حسن عمل وانتظام
حال ميسر اولور بو زمانده اولمزسه غيرى وقتده اولمز لاجرم فرصتى فوت ايلمك اولمز •
نصيحت كم كن ومارا بغزيادِ دف ونى بخش • نصيحتى اكسك قيل وبزى دف ونى فريادينه
باغشله • كه كار ما ازين توجيه بى قانون نخواهد شد • كه بزم ايشمز بو توجيهدن قانونسز
اولمه كركدر مراد دفدن طالب معشوق ونيدن مرشد كامل لاجرم بزم عملمز بونلر ايله متسق
ومنتظم اولور بيت بيا تا در صف رندان بيانك چنك مى نوشيم • كه كار عشق ازين
اسباب بى قانون نخواهد شد • محال من همين باشد كه پنهان عشق او ورزم • بنم
محالم همان بو اولور كه كزلو آنك عشقن كسب ايدم • كنار وبوس وآغوشش چه كويم
چون نخواهد شد • انك وصلى واوپمكى وقوجمغى نه ديم چون اولمه كركدر مراد معشوق
حقيقى دن حظ روحانى اولور جسمانى اولمز ديمكدر • مثنوى اى دين نقش غم زلوح
سينه حافظ • بوكه اى كوزم غم نقشنى حافظك سينه سى لوحندن • كه زخم تيغ دلدارست
دلداريست رنك خون نخواهد شد • كه دلدارك تيغى زخمى در قان رنكى اولمه كركدر مراد
حزن الهى قلبدن كتممك كركدر ديمكدر بيت حزن حق اولمزسه قلب اولور خراب • شير
بغيلو رخانه آدم اولمه • ولايضا در ازل پرتو حسنت ز تجلى دم زد • ازلده سنك
حسنك ضياسى تجليدن دم اوردى • عشق پيدا شد وآتش بهمه عالم زد • عشق پيدا
اولدى واودى جميع عالمه اوردى مراد بوندن شول خبرده وارد اولاندركه • كان الله
ولم يكن معه شئ • يعنى الله وار ايدى آنك ايله برشى يوق ايدى • تجلى ذاته لذاته •
ذاتنه ذاتنه تجلى ايلدى يعنى حق تعالى آيينه يه نظر ايدر كبى كندو ذاتن مشاهده ايدب بر كمالات
كثيره ايله متصف كوردى كه جميع اجرام علويات واجسام سفليات واشباح وارواح
وعنصريات ومجردات وجواهر واعراض ونباتات ومعدنيات وحيوانات بونلرك
انواعى واصنافى وافرادى وجمله صنايع عجيبه ونقوش غريبه خلق قادرسين • كنت كنزا
مخفيا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف • حسنجه عالمى خلق ايدب عشق ظهور ايلدى •
جلوه كرد رخت ديد ملك عشق نداشت • بر جلوه ايلدى يكاغك كوردى فرشته نك عشقى
يوق • عين آتش شد ازين غيرت وبر آدم زد • عين آتش اولدى بو غيرتدن وآدمه
اوردى مراد بودر كه استعداد علم شامل وعشق كامل ملكده يوق ايدى غيرت اجلالى عين
آتش اولوب كندو ديدارينه اورب آدمى مظهر عشق قلدى بيت خواست معشوق كه
ظاهر كند اسرار وجود • خيمه عشق بصحراى دل آدم زد • عقل ميخواست كزان شعله چراغ
افروزد • عقل ديلدى كه اول شعله دن چراغ نورلندوره • برق غيرت بدرخشيد
وجهان برهم زد • غيرت شمشكى يلدردى وجهانه بربرنه اوردى مراد بودر كه عقول حكما
استدلركه نور الهيدن فيض الوب اتباع انبيا سز مستفيض اولالر غيرت الهيه
بردن ظاهر اولوب جهانه بربرنه اوردب بونلرى حيرتده قويوب بالذات مستنير اولمديلر
• مدعى خواست كه آيد بتماشاكه راز • مدعى ديلدى كه كله راز تماشاكاهنه • دست

غیب آمد و بر سینهٔ نامحرم زد • غیب ایلچیلری نامحرم سینه سنه اوردی مراد بودر که
مرشد سزلاف سلوک و دعوی وصول ایده دیلدیکه راز عاشقانه وارباب اسرار الهیه
مطلع اولادیست غیب اول نامحرم سینه سنی اوروب الکا یول ویرمدی • دیکر اول قرعه که
همت همه بر عیش زدند • غیرلر همت قرعه سنی دولکی عیشه اوردیلر • دل غم دیدهٔ
ما بود که هم بر غم زد • بزم غم کورمش کوکلمز قرعه یی دخی غمه اوردی مراد غیرلر عیش و عشرت
استدیلر بزم کوکلمز غم و محنت استدی • دیمکدر بیت من جفای یار از آن میخواستم • کو جفا
کش را کند آخر وفا • جان علوی هوس چاه زنخدان تو داشت • جان علوی سنک چاه
زنخدانک هوسی دوتر ایدی • دست در حلقهٔ آن زلف خم اندر خم زد • ایدی اول بوکلم
بوکلم ایچنده اولان زلفه اوردی مراد جان علوی مشاهدهٔ اسرار انکله استیوب غیب هویته
ال اوردی دیمکدر • حافظ آن روز طرب نامهٔ عشق تو نوشت • حافظ اول کونکه سنک
عشقک طرب نامه سنی یازدی • که قلم بر سر اسباب دل خرم زد • که قلمی دل خرم اسبابنه
اوزره اوردی یعنی قلم ایله آنلری چالدی مراد بودر که طرب نامهٔ عشق الهیی یازنلر اسباب
شادی یی نوزلیچمه وله ایضا یاد باد آنکه نهانت نظری با ما بود • اکلسون اول که فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن
سنک کزلو بز نظرک بزه ایدی • رقم مهر تو در چهرهٔ ما پیدا بود • سنک محبتک رقمی
بزم یوزمزده ظاهر ایدی مراد مخاطبدن شیخ درکه مریدی خلوته قوروب کزلوجه آکا نظر ر هینی
اولور و عشق و محبت اثری که بکز صارولغیدر مریدک چهره سنده ظاهر اولور نیتکم بر مرید
دیمش بیت دید دزدیده بسوی من و پنهان ز رقیب • چشم بردوز که پنهان نظرش
با ما بود • یاد باد آنکه چو چشمت بعتابم میکشت • اکلسون اول که سنک کوزک بنی عتاب
ایله قتل ایدر ایدی • معجز عیسویت در لب شکرخا بود • سنک عیسی یه منسوب اولان معجزک
شکر چیکنجی طوداقده ایدی مراد عین عنایتک عصیانم ایچون عتاب ایدوب نفسمی قتل ایدر
ایدی احیاء موتی ایلمک یعنی میت کوکللری دیریکورمک لطایف حکم و ظرایف معارف سویلیی

سویلیی طوداغک ایکن دیر بیت یاد باد آنکه بهم کشت مرا عین عتاب •
دل غم دیدهٔ ما از لب احیا بود • یاد باد آنکه صبوحی زده در مجلس انس • اکلسون
اول که صبوحی اورمش ایدک ایدی مجلس انسده • جز من و یار نبودیم و خدا با ما بود •
بن و یار ایدک آنده بزله ایدی مراد سحر وقتلرنده عبادته اولوب نفس ایله انس حاصل
اولوب بن و نفسم ایدک حضرت حق بزله ایدی دیمکدر • یاد باد آنکه رخم چو کله
بر بستی • اکلسون اول که بنم آیم کلاه باغلنور ایدی • در رکابش مه نو پیک جهان
پیما بود • آنک اوزنکو سنده یکی آی جهان دورجی پیک ایدی مراد بنم ماهدن روح
نورانیدر که چون صوفیانه تاج کیوب عباده اولوب درجات قطع ایدوب فلک
اول که فلک قمر در آندن تجاوز ایدوب کیدر ماه نو آنک رکابنده پیک منابه سنده اولور
دیمکدر • یاد باد آنکه خرابات نشین بودم و مست • اکلسون اول که خرابات نشین
ایدم دخی مست ایدم • وانکه در مسجدم امروز کمست آنجا بودم • اول که مسجده بکوه
بکا اکسکدر آندن ایدی مراد بودر که خانقاه نشین و خلوت کزین و مست الهی ایدیم
مسجد که معبد اهل ظاهر در آنده کشف و فیض اکسکدر آنده حاضر و حاصل ایدی • یاد
باد آنکه چو یاقوت قدح خنده زدی • اکلسون اول که قدح یاقوتی چو کولر ایدی •
در میان من و لعل تو حکایتها بود • بنمله سنک لعلک اوزره سنده حکایتلر وار ایدی مراد
یاقوت قدحدن قلب درجوه الکافتح و فیض اولور ایدی بنم ایله سنک کلامک اوزره سنده
اسرار ظهور ایدر ایدی دیمکدر بیت نه معنی قرآن همین مظهر ست • فاوحی الی عبده
مضمر ست • یاد باد آنکه شمع طرب می افروخت • اکلسون اول که سنک رخک رخت
شمعنک شعلهٔ نور لنور ایدی • این دل سوخته پروانهٔ ناپروا بود • بو یانمش کوکل
پروانهٔ بی پروا ایدی مراد شیخه خطابدر که دیر سنک وجهک شمعدن اندکه بکا سرور
کلوب قلبم پروانه کبی ناپروا اولور ایدی بیت شمع مجلس اولسه وجهک دل اکا جان ترک ایدر •

زیرا انکه اوردیکم اوزره کمسنی ماه بود مع

جانه پروانه کبی ترک ایدنه پروانه • یاد باد آنکه درین مجلس عکس و ادب • آنکلسون
اولکه بو وقار و ادب مجلسنه • آنکه او خنده مستانه زدی صهبا بود • اول که مستانه
کولر ایدی شراب ایدی مراد مجلس اصحاب طریقتدر تکثیف سرور اولان عشق الهی در دیمکدر

بیت آز موده هم کجان صحبت هر طایفه را • آن رفیقی که غم از دل ببرد صهبا بود • یاد باد
آنکه باصلاح شمامی شد راست • آنکلسون اول که سزک اصلاحکز ایله اولور ایدی راست
نظم هر گوهر ناسفته که حافظ را بود • دیلمش گوهر که حافظ ایدی مراد جواهر طریقت و
حقیقت که سویلر ایدم اصلاحی شیخ حضرت ایدر ایدی دیوا کا خطاب ایدر **بیت**
شاعرک شعری بخته اولمق ایچون • پیر مصلحکرک که این اصلاح **وله ایضا** با شنرای دل که
در میکده ها بکشایند • اولا که ای کوکل میخانه لر قپوسی آچیلر • کره از کار فروبسته ما
بکشایند • ویکی بزم باغلنمش الینمزدن آچه لر مراد خانقاه و مراتب وطریقت قپوسیدر
که مسدود در مفتوح اولادیمکدر ومنعقد اولان علملر مکشوف اولادیمکدر • اکر از بهر دل
زاهد خود بین بستند • اکر خود بین زاهد ایچون باغلدیلر سه قپویی • دل قوی دار که
از بهر خدا بکشایند • کوکلی قوی دوت که الله ایچون آچرلر مراد بودر که زاهد خشک که
خود بین در عشق اهلنه بیعت ایتمز و طریقته سلوک قلمز اننکیچون فتح باب ولمز اما طالب
اولانه الله ایچون آچرلر • بصفای دل رندان صبوحی زدگان • صبوحی ایچمش رندلرک
صفاکسی ایله • بس در بسته بمفتاح دعا بکشایند • نیجه باغلنمش قپولری دعا مفتاحی سببی
ایله آچرلر مراد دعای سحرخیزان باعث فتح باب اولور دیمکدر • نامه تعزیت دختر رز
بنویسید • او زم چوغی قزنک عزانامه سنی یازک یعنی اول اولدیکی ایچون عزانامه
یازک • تا حریفان همه خون از مژه ها بکشایند • تا مصاحبلر دکلی فانکرپکلردن آچه لر مراد عشق
الهی مرده اولوب آنی احیا ایدرکسه اولمیجق مصاحب وطالب ولانلر قان اغلمق کرک دیمکدر
• کیسوی چنگ ببرید بمرگ می ناب • چنکک صاچینی کسک شراب صافی موتی ایله • تا همه مغبچگان زلف

زلف دوتا بکشایند • تا دوکلی مغبچه لر زلف دوتای آچه لر مراد چنک دن پیر زاهد در که اهل
سلوک اولمیه و کیسو الکا اولان تعلق در وانک مصاحبتی ایله شراب صافی که عشق الهی در
مرده اولور و مغبچه لردن مراد هم شیخ مرشد حریص زاهد غیر سالکدن قطع علاقه ایدیجک
همم شیخ و واردات غیبیه ظهور ایدر **بیت** دلبر آن کرکره از زلف دوتا بکشایند • عقده
از دل سرگشته ما بکشایند • در میخانه ببستند خدایا مپسند • میخانه قپوسی باغلدیلر یا رب
قبول اتمه ورواکورمه • که در خانه تزویر و ریا بکشایند • که تزویر وریا اوی قپوسی آچه لر
مراد مشایخ شوق و ذوق قپوسی قپانوب ریاخانه سی قپوسی آچدلر بونی رواکورمه دیمکدر
حافظ این خرقه که داری تو ببینی فردا • ای حافظ بو خرقه که سنک واردر یارن کورسین
که چه زنار ز زیرش بجفا بکشایند • که نیجه زناری آنک التندن جفا ایله یا کز لوجه آچه لر مراد
بودر که اهل ریانک خرقه سی التنده اولان ریالرک هر بری بر زناردر که فردای قیامت که
یوم تبلی السرایر • در ظاهر اوله کرکدر **وله ایضا** خوش است خلوت اگر یار یار من
باشد • خوشدر خلوت اکر یار بنم یارم اولورسه • نه من بسوزم و او شمع انجمن باشد • اول
دکلکه بن یانم او جمع شمعی اولا مراد بودرکه خوشدر خلوت اکر حضرت حق ایله اونسم اولورسه
بویله دکل که بن یانم خلوتدن آنک فیضی جمع یارانه اوله • من آن نگین سلیمان بهیچ نستانم • بن
سلیمان یوزکن هیچه آلمزن • که گاه گاه برو دست اهرمن باشد • که گاه گاه آنک اوزرنه
اهرمن الی اولا مراد دولت دنیایی هیچه آلمزن که گاه گاه نااهللر حکمنده اولور دیمکدر **بیت**
روا مدار خدایا که در زمان سرور • ملک شکفته و فرصت اهرمن باشد • روا مدار خدایا که
در حریم وصال • روا دوتمه یارب که وصال حریمنده • رقیب محرم و حرمان نصیب من باشد •
رقیب محرم اولا و حرمانی محروملق بنم نصیبم اوله مراد غیریلر فیض وصال اولوب کندویه حرمان
اولمقدن خوف ایدوب حضرت حقه مناجات ایدر • همای گو مفکن سایه شرف هرگز • همایه دی
بر قمه شرف کولکه سنی هرگز • در آن دیار که طوطی کم از زغن باشد • اول دیاره که طوطی

فاعلاتن فعلاتن
فعلاتن فعلان

مفاعلن فعلاتن
مفاعلن فعلن

دولتکده اکسک اوله مراد اهل کمال رعایت اولنمدوغی و یاری منزلت و الکا دعا علیه در
بیت چه اعتبار بباغی که خار یار یکیست • فغان بغضیب هزاری که او چو من باشد • هوای
کوی تو از سرنمی رود ما را • سنک محلک هوا ایمی بزم باشنمزده کتمز • غریب را دل سرکشته
با وطن باشد • غریبک حیران کوکلی وطنه اولور مراد بودر که محبت عالم الٰهی باشنمزده کتمز زیرا
وطن اصلیمزدر لاجرم • حب الوطن من الایمان • موجبنجه اکا میلمز مقرردر بیت ز دیار مرد
خسرو بیانش همی کوید • دلم بکرفت از غربت تمنای وطن دارم • بیان شوق چه حاجت که حال آتش
دل • شوق بیانه نه حاجت کوکلی اودنک حاله • توان شناخت ز سوزی که در سخن باشد •
بلکه اولور مرحرارتی که سوزده اولور مراد کشفی کند و شوقی بیان اتکه حاجت یوقدر
زیرا کلامندن حرارت معلوم اولور بیت عشق اتشی سینه ده سوزانم کزلدم • کوندز
دخان آهم او جنون بلندی آه • نباشد سوسن اکر ده زبان شود حافظ • سوسن کبی اکر
بوز دللو اولا حافظ • چو غنچه پیش توش مهر بر دهان باشد • غنچه کبی سنک اوکنکده
اکنک اغزنده مهر اولور مراد بودر که اکرچه فصیح اولا جوق کلمه یه قادر اولور اما • من عرف
الحق کل لسانه • حسبنجه حضور وظهورده لال اولور بیت پیش یارم چنان شوم
ابکم • که نتانم جواب کفتارش • ولا ابضا سنی و انکار شراب این چه حکایت باشد • بن و انکار
شراب بو نه حکایت اولور • تا لبا این قدرم عقل و کفایت باشد • غالبا بو قدر بجا عقل و کفایت
اولور مرادی بن و عشق الٰهی انکاری قچن اوله کرکدر غالبا بو قدر بجا عقل و ادراکم واردر که
خیری بیلورم • من که شبها ره تقوی زده ام با دف و چنک • بن که کیجه لر تقوی یولنی اوردم
دف و چنک ایله • ناکهان سر بره آرم چه حکایت باشد • ناکهان باشنی یوله کتوردم نه حکایت
اولور مرادی بونم دف و چنک ده شوق ایله طلب مطلوبدر لاجرم بن کیجه لرده زهد خشک یولنی
طلب بر شوق ایله وار ایدم ناکاه طریقنده باشنی چقاربه ظهور ایدرسم امر غریبدر • تا بغایت
ره میخانه نمی دانستیم • غایته دک میخانه یولنی بلمز ایدک • ور نه مستوری ما تا بچه غایت با

بردهن

فعلاتن مفاعلن فعلن

باشد • یوخسه بزم مستورلکمز نه غایته دک اولور ایدی مراد طریق تصوفه نهایتنه دک
بلمز ایدک یوخسه بزم ابحوسی آندن محجوب اولمز بر مرتبه ده اولمز بلمز ایدی که دیکدر بیت
زاهدا راه برندی نبرد معذورست • زاهد اکر یوله رندلک التزم معذوردر • عشق کار
که موقوف هدایت باشد • عشق براشدر که هدایته موقوف اولور مراد زاهد خشک سلوک
این مرتبه عجب دکلدر که عشق الٰهی هدایتسز اولمز دیکدر بیت رندی و زاهدی و مستی
و مستوری ما • همه وابسته و موقوف هدایت باشد • بنده ز پیر مغانم که ز جهلم برهاند •
پیر مغانک قولییم بنی جهلدن قورتردی • پیر ما هرچه کند عین ولایت باشد • بزم پیر مزهر نه
ایدرسه عین ولایت اولور مراد شیخ کامل بنی جهل طریقندن قورتارب بلکه • من عمل بما علم
ورثه الله علم ما لا یعلم • حسبنجه جهل جبلتدن قورتروب اظهار کرامت ایدر دیکدر • زاهد
و عجب و نماز و من و مستی و نیاز • بیعنی زاهدک مقابلی بن انک عجبنک مقابلی بنم مستلکم انک نمازینه
مقابلی بنم نیازم • تا ترا خود ز میان با که عنایت باشد • سکا اورته ده کیمه عنایت اولور
مرادی مستی و نیاز خود پرستی و هستی دن اولیدر دیکدر بیت زاهد انیستی زهستی به
بت پرستی ز خود پرستی به • دوش از این فکر نخفتم که حکیمی می کفت • دون کیجه بو فکر دن یاره
اویمدم که بر عاقل فقیر ای دیر ایدی • حافظ ار مست بود جای شکایت باشد • حافظ اکر مست
اولورسه شکایت یری اولور مراد بودر که عقلا و فقها عشق الٰهی و سلوک طریقتدن غافل
لردر انلر مست حق و سالک طریقت اولانلردن شکایت اولور بلکه بونلردن تقدیر الٰهی
دن شکایت اولور بیت رو و دم در کشی و تدبیر بتقدیر کذار • هرچه کویه همکی عین
شکایت باشد ولا ابضا ترسم که اشک در غم ما پرده در شود • قورقارم کوز یاشی
بزم غمزده پرده یرتجی اوله مراد سرشک افشای راز قلد و غمزی قورقری دیکدر
بیت ترسم غم حبیب باشکم بدر شود • این خانه ده دلم ز غمش بی اثر شود • این راز
سر بمهر بعالم سمر شود • بو باشنی مهرلو راز عالمه حکایت اولا مراد بودر که سر مهلور

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

در
اهلدن مستور اولمق لازم دکلدر وانی خطر یوقدر ضرر عالمه فاش اولوب اهل و نا اهل بلمکدر
بیت جنینم در ایشتلی انک اسرار پنهانی • نیجه فاش اولمسون واعظ جنون منبر
سویلرسی • کویند سنک لعل شود در مقام صبر • در لرطاش لعل اولور صبر مقامنده
آری شود ولیک بخون جکر شود • بلی اولور ولیکن جکر قانیله اولور مراد مشقتسز کمال
حاصل اولمز و عامی مرد کامل اولمز دیمکدر • در تنکنای حیرتم از نخوت رقیب • حیرت
طارلغنده یم رقیبک تکبرندن • یارب مباد آنکه کدا معتبر شود • یارب اولمسون اول که کدا
معتبر اوله مراد بودرکه دنیکه حاکم اولمق بلیه عظیمه در العیاذ بالله شعر ولو صار فی صدر
المناصب فاضل • لما ضاع فی صف النعال افاضل • آن سرکشی که در سر سرو بلند تست
بو سرکشلک که سنک سرو بلندکن در یعنی قامت بلندک سرکشدر • کی با تو دست کوته ما در
کمر شود • قچن بزم قصه المزسنک قوشاغکه اولور مراد علو درجه التمیه بیان واکا
وصولک صعوبتی ذکردر • از هر کنار تیر دعا کرده ام روان • هر کناردن دعا اوقی روان
ایتدم • باشد کزان میانه یکی کارکر شود • اولا که اول اوته دن بری موثر اولا مراد
دوام دعایه ارشاددرکه من لم یحرم الدعا لم یحرم الاجابة • موجبنجه تا که دعادن محروم اولمیه
اجابتدن محروم اولمیز • این قصر سلطنت که تواش ماه منظری • بو سلطنت کوشکی که سن آنک
منظری یعنی پنجره سی آیسی • سرها بر آستانه او خاک در شود • باشلر آنک اشیکنده قپو طپراغی
اولور مراد بوندن جناب رسول الله علیه الصلوة والسلام خطاب یا شیخ الاسلامه خطابدر
واول قصر سلطنت عظمت وکبریای حضرت حقدرکه باشلر اول درکاهک بابنک خاکیدر • از
کیمیای مهر تو شد زر روی ما چو زر • سنک محبتک کیمیاسندن اولدی بنم یوزم التون کبی
آری بیمن لطف شما خاک زر شود • بلی سزک لطفکز برکتندن طپراق التون اولور مراد عشق
الهی ایله بکزی صاره اولان زر کبی عزیز اولور دیمکی بیان ایدر بیت نیجه اکسیر سعادت ده معشوقه که
رکه • خاک اکین صورتنی قلدی سرو دیک زر • بس نکته غیر حسن بباید که تا کسی • نیجه نکته

نکته جندی غیری کرکدر که تا برکسی • مقبول طبع مردم صاحب نظر شود • صاحب نظر کشینک
طبعی مقبولی اولا مراد حسن الخلق اولان حسن الخلق وحسن القول وحسن الفعل وحسن الحال
اولمق کرک ایدوکن بیان ایدر • خواهم شدن بمیکده کریان و دادخواه • ویلین میخانه یه کیتمک
اغلایجی و شکایتجی اولدیغم حالده • کز دست غم خلاص من آنجا مکر شود • که غم الندن بنم خلاصم
آنده اولور مراد بودرکه خانقاه غم دنیادن خلاصی بر یدر بلکه آنده وارن غم آخرتدن دخی
خلاص اولور بیت ای طالب راحت اکر از غم بکریزی • جز کوشه میخانه ترا ملجئی نیست
ای جان حدیث ما بر دلدار باز کو • ای جان بزم سوزمزی دلدار قتنده کرو سویله • لیکن جان
مکو که صبا باخبر شود • لیکن اویله دیمه که صبا خبر اوله مراد اسرار و نیازی حضرت حقه عرض
ایدوب اغیاره ای رازی ایدنلردن کتم اتمک کرک ایدوکن بیان ایدر • روزی اکر غمی رسدت
تنکدل مباش • بر کون اکر بر غم ایرر سه سکا تنکدل اولمه • رو شکر کن مباد که از بد
بتر شود • یوری شکر قل که اولمیه که بدی بدتر اوله مراد بودرکه هر بلا که واقع اولور
انده اصعب اوله فکر ایدوب اکا شکر اتمک کرکدر که یا غم دنیا ایچون شکر اتمک کرکدر که واقع بلای اخرته
ای دل صبور باش مخور غم که عاقبت • ای دل صبر ایدیجی اول وغم یمه که عاقبت • این شام
صبح کردد و این شب سحر شود • بو اقشام صباح اولور بو کیجه سحر اولور مراد بعد عسر یسرا
حسبنجه هر ترحک فرجی اولور دیمکدر • حافظ چو نافه سر زلفش بدست تست • ای حافظ
چون زلفی باشی نافه سنک الکده در • دم در کش ارنه باد صبا خبر شود • ساکت اول یوخسه
باد صبایه خبر اولور مراد بودرکه غیب هویتده خبر سی اما سویلمه که منتشر راز اولان واقف
اولور بعض نسخه مخلص بیتی بو واقع اولمش • حافظ سر از لحد بدر آرد بپای بوس • حافظ
باشنی قبرده چقارر آیق اوپمکه • کر خاک او بپای شما پی سپر شود • اکر انک طپراغی سزک ایاغکز
قلقانسز یعنی پرده سز اولا مراد موت ایله سنک محبتک وصول صحبتک بندن زائل اولمز دیمکدر
بیت نقد روان دمی اسیم دورم ایاغنک اوپمکه • سیر ایدیکس سرو روانجسک قدم کسیدستنه

فاعلاتن فعلاتن
فعلاتن فعلن

ولە ایضا روز هجران و شب فرقت یار آخر شد • هجران کونی و فرقت یار کیجەسی
آخر اولدی • زدم این فال و گذشت اختر و کار آخر شد • بو فالی اوردم یعنی تفاؤل ایدوب کلامی
دیدم یلدز کچدی یعنی نحوست یلدزینک دوری کچدی و ایشی آخر اولدی مراد تعالی مبارک
ایدکن بیان و نجوک آخری وصال ایدوکی ذکردر بیت یار زبر پردە برون آمد و کار آخر شد •
صبح دولت بدمید و شب تار آخر شد • آن همە ناز و تنعم کە خزان می فرمود • اول دوکلی ناز
و تنعم کە خزان بیورر ایدی یعنی ایدر ایدی • عاقبت در قدم باد بهار آخر شد • عاقبت بهار
یلی قدمندە آخر اولدی مراد قدوم نسیم لطیف عبیر شدیدی کیدرر دیمکدر • صبح امید کە بد
معتکف پردە غیب • امید صباحی کە غیب پردەسندە معتکف ایدی • کو برون آی کە کار
شب تار آخر شد • دی طشرە چیق کە قرە کیجە ایشی آخر اولدی مراد مطلعدن کە کیدر •
شکر ایزد کە باقبال کلە گوشە گل • شکر الله کە گلک کلاه گوشەسی دولتندە • نخوت
باد دی و شوکت خار آخر شد • کوز یلینک تکبری و دکن شوکتی آخر اولدی مراد بیت
ثانی دە کە کیدر • آن پریشانی شبهای دراز و غم دل • اول اوزن کیجەلر پریشانلغی
و کوکل غمی • همە در سایە گیسوی نگار آخر شد • دوکلی نگار گیسوسی کولکەسندە آخر
اولدی مراد ظلمات نفس و هوا غیب هویت ایلە زائل اولدی دیمکدر بعضی نسخەدە بو بیت
واقع اولمش • گرچە آشفتگی کار من از زلف ویست • اگرچە بنم ایشم قرشقلغی انک
زلفندندر • حل این عقدە هم از روی نگار آخر شد • بو دوکک چوزمسی هم نگار یوزندە
آخر اولدی مراد غیب هویتدە حیرتم تجلی جمال ایلە زائل اولدی دیمکدر • بعد از این
بر در میخانە روم با دف و چنگ • بوندن صکرە میخانە قپوسنە کیدەرم دف و چنک ایلە •
قصەء غصە کە در دولت یار آخر شد • غصە قصەسی کە یار دولتندە آخر اولدی مراد صومعە
شوق طلب و پیر متوجە ایلە وارورن کە عنایت حق ایلە غم دنیا منقطع اولدی دیمکدر بعضی
نسخەدە بو بیت واقع اولمش • باورم نیست ز بدعهدی ایام و هنوز • اینانمزم ایامک

شکر ایزد کە ببوی گل نوروزی باد
یمن

ایامک بد عهدلکندن و هنوز • قصەء هجر کە در وصلت یار آخر شد • قصەء هجر کە
یار وصلتندە آخر اولدی مراد مصراع ثانی مضمونندە اینانمزم زیرا زمانە بد عهددر لاجرم
صاحب ذی زمانە اعتماد ایتمک کرک دیمکدر • ساقیا لطف نمودی قدحت پر می باد • ای ساقی
لطف کوستردک قدحک طولو شراب اولسون • کە بتدبیر تو تشویش خمار آخر شد • کە
سنک تدبیرک ایلە تشویش خمار آخر اولدی مراد شوق ویرن گسنک کلامی ایلە تکاسل
کیدروکن بیان ایدر والکا کثرت علم و قلبی مالی اولمغ ایلە دعاء خیردر • در شمار ارچە نیاورد
کسی حافظ را • اگرچە کە حافظی صاغشە کتورمدی یعنی آدم یرینە صایمدی • شکر کین محنت
بیرون ز شمار آخر شد • شکر کە بو عددن طشرە محنت آخر اولدی مراد فقیرە اعتبار
اولنمامک محنتی دخی تمام اولوب سعادتە ایرلدی دیمکدر بیت می شمردم شب هجران تا روز
بروز • شکر لله کە غم هجر و شمار آخر شد • ولە ایضا گرچە بر واعظ شهر این سخن
آسان نشود • اگرچە شهر واعظنە بو سوز آسان اولمز یعنی کوج کلور • تا ریا ورزد
و سالوس مسلمان نشود • تا ریا و سالوس کسب ایتمیە یا ایلە مسلمان اولمز مراد اهل ریا کامل الاسلام
ایلە مسلمان دکلدر کە ریا شرک خفیدر دیمکدر بیت راحت ار میطلبی ترک ریا کن زنهار
کە چنین نقد دغل خرج بآسان نشود • رندی آموز و کرم کن کە نە چندان هنرست • رندلک
اوکرن و کرم قیل اول دکلو هنر دکلدر • حیوانی کە ننوشد می و انسان نشود • بر حیوان کە
می ایچمیە و انسان اولمیە مراد رندلکدن اهل صدر یعنی اخلاص اوکرن و کرم قیل کە شول
حیوان کە عشق الهی بلمیە حیوان دور یا دور انسان دکلدر • اسم اعظم بکند کار خود ای دل
خوش باش • اسم اعظم ایدر کندو ایشنی ای کوکل خوش اول • کە بتلبیس و حیل دیو
سلیمان نشود • کە تزویر و حیلەلر ایلە دیو سلیمان اولمز مراد اسم الله ذکرنە مشغول
اولان عزیز اولور اهل تلبیس اولان شریف اولمز دیمکدر • گوهر پاک ببایدکە شود قابل
فیض • گوهر پاک کرکدر کە قابل فیض اولا • ورنە هر سنگ و گلی لؤلؤ و مرجان نشود •

فاعلاتن فعلاتن
فعلاتن فعلن

یوخسه هر طاشی وبالجمله لؤلؤ ومرجان اولمز مراد فیض الٰهی استعداده کوره اولور
دیمکدر • عشق می ورزم و امیدکه این علم شریف • عشق وامید اشاردر که بو علم
شریف • چون هنرهای دکر موجب حرمان نشود • غیری هنرلر کبی موجب حرمان اولمز که
ان الله لا یضیع اجر المحسنین • حسبنجه طاعت وعبادت ثوابی ضایع اولمز دیمکدر •
دوستی مرکنت که فردا بدهم کام دلت • دون کیجه دیرایدی که یارم ویرم کوکلک مرادن
سببی ساز خدایا که پشیمان نشود • بر سبب قیل که یارب پشیمان اولمیه مراد وعده ایتمسی عالم
نفس ذکری وآنک تنجیزی طلب در • حسن خلقی زخدای طلبم خوی ترا • حسن خلق الله دن
دلبرم سنک خوینک ایجون • تا دکر خاطر ما از تو پریشان نشود • تا دخی بنم خاطرم سندن
پریشان اولمیه مراد نفسک قلبه مساعدسی وعبادتده موافقتی طلب در • ذره را تا نبود
همت عالی حافظ • ذره نک تا اولمیه عالی همتی ای حافظ • طالب چشمه خورشید درخشان نشود •
بلدرجیکی کنشی حسبنجه طالب اولمز مراد طالب حجاب قرب • علو الهمة من الایمان • حسبنجه
همت کرک دخی • المرء یطیر بهمته • حسبنجه سعی کرک که مطلوب حاصل اولا دیمکدر **وله**
ایضا کفتم غم تو دارم کفتا غمت سرآید • دیدم سنک غمک دوترم دیدی غمک بیتشه کلسه
یعنی تمام اوله کیم • کفتم که ماه من شو کفتا اکر برآید • دیدم که بنم آیم اول دیدی اکر بتسه
کلور سه مراد صوری عمی بتشه کلور ایدن فانی اولمز ومه اولوب نوروجسی متقرر کلدر
دیمکدر **بیت** کفتم زرخ تو ماه هست کفتا وای دو هفته • کفتم پی نمایش کفتا اکر برآید • کفتم
زمهرورزان رسم وفا بیاموز • دیدم شفقتلولردن رسم وفا اوکرن • کفتا زماه رویان
این کار کمتر آید • دیدی آی یوزلولردن بو ایش اکسک کلور مراد ماه رویلر مهربان اولمز
دیمکدر • کفتم که بر خیالت راه نظر ببندم • دیدم که سنک خیالک اوزره نظر یولنی باغلایم
کفتا که شبرو است او از راه دیکر آید • دیدی که شبرو در بو غیری یولدن کلور مراد بودر که
عشق طریقی نظره منحصر دکلدر طریق آخر دخی اولور **بیت** دینلکه درکلنکر نزدی اوکرین

اوکرن • قولای عاشق اولور کوزدن اوکرن • کفتم که بوی زلفت کمراه عالم کرد •
دیدم که سنک زلفنک قوقوسی بنی کمراه عالم ایلدی • کفتا اکر بدانی هم اوت رهبر آید •
دیدی اکر بیلورسک اول هم سکا قلاغوز کلدی مراد • المجاز قنطرة الحقیقة • حسبنجه مجاز
حقیقته دلیلدر دیمکدر یا خود غیب هویتدن بر قوقو ظاهر اولوب اول قوقو طالبی عاشق
بی راه ایدر بعده وصوله سبب اولور دیمکدر • کفتم خوشا هوایی کز باغ دوست خیزد
دیدم نه خوشدر بر هوا که دوست باغندن قلقه • کفتا خنک نسیمی کز کوی دلبر آید • دیدی
مبارکدر بر یل که دلبر محله سندن کله مراد حباب قدسدن بر نسمه اشتنشی اتمک سبب سعادتدر
دیمکدر • کفتم که نوش لعلت ما را بآرزو کشت • دیدم که لعلک بالی بزی آرزو ایله اولدر
کفتا تو بندگی کن کو بنده پرور آید • دیدی سن قوللق قل که او بنده بسلیجی کلدی مراد
مکالمه وحی ومکاشفهٔ الٰهی ومشافههٔ روحانیه طلبن عرض ایدر واول حضرتدن
جواب بیانیدر که وصول الی الله عبادت ایله اولور • کفتم دل رحیمت کی عزم صلح دارد
دیدم سنک رحیم کوکلک نه وقت صلح عرض ایدر • کفتا مکو این تا وقت آن درآید
دیدی کیمسیه دیه بونی تا انک وقتی کلنجه مراد بودر که عنایت خدا ناکاه آید • ولیه بردل
آکاه آید • حسبنجه فضل حق ناکاه کلور انک وقتی الله بلور سن همان حاضر اول • کفتم
زمان عشرت دیدی که چون سرآمد • دیدم زمان عشرت کوردک که نیجه تمام اولدی •
کفتا خموش حافظ کین غصه هم سرآمد • دیدی سوس حافظ که بو غصه دخی بتشه کلور مراد
غمک دخی انتهاسی وار در دیمکدر **بیت** شادی برآنم که در پی دیر تنک • شادی وغم
هر دو ندارد درنک **وله ایضا** هرکرا با خط سبزت سر سودا باشد • هر کمک
سنک خط سبزک ایله سوداسی وار در • پای ازین دایره بیرون ننهد تا باشد •
ایاغنی بو دایره دن طشره قومز تا که اولور مراد خط سبزدن علم در • منهومان لا یشبعان
منهوم بالعلم • موجبنجه علمه حریص وطالب اولان دائم که وار در آندن قرمی طشره قومز

یعنی انک طلبین ترک ایتمز • من که از خاک لحد نعره زنان برخیزم • بن که قبر طپراغندن
نعره اوریجی اولدیغم حالده قالقم • داغ سودای توم ستر سویدا باشد • سنک
سوداک داغی ستر سویدا اولدر یعنی که قلب که بر لحم صنوبری در آنک ایچنده بر قارا
قطره وار در اکا سویدای قلب دیرلر قوت ادراک آنده تولنمشدر پس مراد بودر که
حب الهی جهتیله قلبیمی ستر ایتمکندم در موت ایله دخی زائل اولمز حشرده دخی آنده دخی
باقیدر بیت صنعتین ایتمز فراموش اولیقوبه وار ایتمز مرده • موت ایله بن عشقوکه
نیجه فراموش ایلیم • تا کی ای گوهر یکدانه روا میداری • تا نیجه دک ای گوهر یکدانه روا
دوترسن • کز خیال تو مرا دیده چو دریا باشد • که سنک خیالکدن گوزم دکز کبی اولا
مراد گوهر یکدانه فرد واحد اولان حضرت خدادر انده وصلت استیوب اغلمقدن خلاص
رجا ایدر بعض نسخه ده بو بیت واقع اولمش • تو خدای گوهر یکدانه کجایی آخر بس
خدای گوهر یکدانه قنده سن آخر • کز غمت دیده مردم همه دریا باشد • که سنک غمکده
خلق گوزی دکز کبی دریا اولا مراد بیت سابقده کی کبیدر • طاق محراب دو خم زلف توم بر سر [?]
سنک بو کلمی نک طاق محرابی بنم باشم اوزره اولسون • کاندران سایه قرار دل شیدا
باشد • که اول گولکه ده دلو گوکلی قرار اوله اولور مراد غیب هویت تحتنده اولمق طلبی
در که قرار و سکون قلب آنده اولور • از چه هر گوشه ام آب روانیست بیا • [?] کر
ویبندیم آب روانده گل • اگرت میل لب جوی و تماشا باشد • اگر سنکا ارماق
کنارینه و تماشا میلی وار ایسه مراد کثرت مجلسی بیان و مبالغه در • چون دلی
دمی از پرده برون آی و درآی • بنم گوکلم کبی پرده غفلتدن چیق خلوت عبادته
کیر • که دگر بار ملاقات نه پیدا باشد • که بر داخی ملاقات پیدا اولمز مراد
مخاطبدن نفس در اکا دیر که گوکلم کبی غفلت پرده سندن چیق عبادت خلوتنه کیر
کسب ثواب و عمل طاعت ایچون بر داخی ملاقات میسر اولمز شمدی فرصتی فوت ایلمه

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن

ایلمه • چشمت از ناز بحافظ نکند میل آری • سنک گوزک نازدن حافظه میل ایتمز بلی
سرگرانی صفت نرگس شهلا باشد • باش آغرلغی نرگس شهلا صفتی اولور مراد چشمدن
عینی و علمی ذات شئی معناسنه در پس عظمت و کبریا ذات الله حضرتنک در دیمکدر
وله ایضا چو آفتاب می از مشرق پیاله برآید • چو آفتاب شراب کنشی قدح مشرقنده
طوغه • ز باغ عارض ساقی هزار لاله برآید • ساقینک عارضی باغندن هزار لاله چیقه مراد
مشرق پیاله دن قلب شیخ مرشد و آفتاب شرابدن مراد عشق الهی در چون عشق الهی
انک قلبنده طلوع ایدوب ظاهر اولا انک عارضی باغندن و وجه جمیلندن آثار نور و طراوت
ظهور ایدر بیت باغ بهشت مجلس طلعت خوش بیا • از لالها و سنبل خوشبوی او انجم
نسیم در سر گل شکند کلاله سنبل • نه گل باشنده صر سنبل دسته سن • چو در
میان چمن بوی آن کلاله برآید • چون چمن اورتسنده اول زلف قوقوسی چیقه مراد غیب
هویت قوقوسی مجلس عشقه ظهور ایدیجک هوای عاشق مکاشفه اوزره سنبل باغنی تار و مار
ایدر دیمکدر بیت بوی زلفک ار جک عاشقه ای یوزی گل • ایدر اوت کور نور آنک
گوزینه هر سنبل • ز گرد خوان نگون فلک طمع مدار دلا • فلکک باشی آشغه سفره سی کنارندن ٥
طمع ایتمه ای گوکل • که بی ملالت صد غصه یک نواله برآید • که ملالتسز و یوز غصه سز لقمه
حاصل اولماز طلب رزق قلیل فلکدن غم کثیر سز اولمز دیمکدر • شکایت غم هجران نه آن
حکایت حالست • غم هجران شکایتی اول حکایت حال دکلدر • که شمه ز بیانش بصد رساله
برآید • که بر شمه انک بیانندن یوز رساله ایله حاصل اولماز فرقت تفصیلی تطویل اسر دیمکدر
بیت سالها گر بنویسم سخن مشتاقی • ماند از شوق تو صد ساله حکایت باقی • گرت چو نوح نبی
صبر هست بر طوفان • اگر سنک نوح نبی کبی صبرک وار ایسه طوفانه • بلا بگردد و کام هزار
ساله برآید • بلا دونر و بیک ییللق مراد حاصل اولور مراد بلایه صابر اولان بلای دافع
و مراده واصل اولور دیمکدر بیت هر چیز راست تعاشیش نابان بود • صبرست

رأس وتابان می شود تماشی • تنبیی خود نتوان برد کوهر مقصود • کند وسعیک ایله الوغ
اولمز مقصود کوهرینه • خیال بود که این کار بی حواله برآید • خیال ایدی که بو ایش بلا حواله
حاصل اوله دیمک خیالی باطلدر مراد بودر که حضرت حق احالة حواله سز واول حضرتدن عنایتسز
کوهر مقصود حاصل اولور دیمک خیال باطلدر • نسیم لطف تو گر بگذرد بتربت حافظ • سنک
لطفنک یلی اکر اوغرسه حافظ قبرینه • ز خاک کالبدش صد هزار ناله برآید • آنک قلبی طپراغندن
یوز بیک ناله چیقر مراد حضرت حقه خطابدر که لطفنکه احتیاجم تمامدن صکره حیاتمده اشتردر
بیت خبرلر دی مدد اولورسه اولور دنیاده • فوت اولور فوت اولیجق اول مدد الله مدد •
وله ایضا سرو چمان من چرا میل چمن نمی کند • بنم زاده صالنجی سروم نیچون میل چمن اتمز •
همدم گل نمی شود یاد سمن نمی کند • گله مصاحب اولمز سمنی اکمز مراد سرو چماندن علوق اهتدر
یا محبوب مجازیدر چمندن مراد معرفة الله در گلدن مراد مکاشفه در سمندن مراد بیاض قلب
وصفای خاطردر • تا دل هرزه گرد من رفت بچین زلف تو • بنم باطل طولانجی قلبم تا که کیتدی
سنک زلفنک بوکلمنه • از هوس سفر کنون یاد وطن نمی کند • سفر هوسنده شمدی
وطنی اکمز مراد بودر که شمدیه دک باطل گزن کوکلم چون غیب هویته کیدب سیر الی الله وسیر
فی الله قلدی اول سفرک هوسندن وطن دنیایی یاد اتمز • غزل در بهشتست هر که در دنیا •
در پی طاق و رواق نیست • کنج عزلت گرفته در عالم • در پی حکم و طمطراق نیست • هر که او
جنت این سعادت بنشود • مثل او در زمانه طاق نیست • دل بامید وصل تو همدم جان نمی شود •
کوکل سنک وصلک امیدی ایله جانه مصاحب اولمز • جان بهوای کوی تو خدمت تن نمی کند • جان
سنک محلتک هواسی ایله تن خدمتی ایلمز مراد قلب وصول الی الله رجاسندن ترک جان ایدب
الکا متوجه در و جان سنک درکاهک محبتندن تن خدمتنی ترک ایتمشدر دیمکدر بیت
عاشقه جنت کرکمز وصل معشوقی کرک • انوکیچون کوکلی جان فیدنه جان سنم دکل •
پیش کمان ابرویت لابه همی کنم ولی • سنک قاشنک کمانی اوکنده تضرع ایدرم ولی • کوشه کشیده

است ازان کوش بمن نمی کند • کوشه چکمشدر یعنی عزلت اختیار اتمشدر قولاغنی
بکا ایلمز مراد بودر که رمز الهی مستتردر قول ایله الکا وصول بولنمز عمل وحال تحصیل قلمینجه اولمز •
دی گله ز خط خوش کردم و از سر فسوس • دون بن شکایت ایتدم زلفنک اندامنه لطیفه باشندن
گفت که این سیاه کج کوش بمن نمی کند • دیدی که بو اکری قره قولاغنی بکا اکمز مراد بودر که
اسرار غیبیه بکا ظهور اتمز دیدم جواب الهی عادة الله اللطیف بو اولدیکه اسرار الهیه کسبیله کنز سر
اولنمز تجرد قول ایله حاصل اولمز بیت موانع تا نگردانی ز خود دور • در وه خانه دل نابدت نور
چون ز نسیم می شود زلف بنفشه پر شکن • چون یلدن اولور بنفشه زلفی طلو بوکلم • واه که چه ز
آن عهد شکن نمی کند • واه که کوکلم بنه اول عهد صبحی یادی ایلمز مراد بودر که نسیم ظاهر بنفشه
نظر ظهوره سببدر و آندن مراد سالکه نظر شاهددر و حالدر اما عهد شکن دریغ دایم
و مستمر و کلدر که • مشاهدة الابرار بین التجلی والاستتار • لاجرم قلب نسیم ظاهردن مشاهده
انتقال قلوب مجاهده اتمک کرک ایدی • ساقی سیم ساق من گر همه درد می دهد • بنم ساقی
سیم ساقم اکر دوکلی بوسه ویررسه • کیست که تن چو جام می جمله دهن نمی کند • کیمدر که تنی
جام می کبی جمله آغز ایلمز مراد واعظ و مرشددر که ساق وقدی سیم کبی مبارک و نافعدر اکرچه
درد و دردا لجرب و هر وقت ریاضت ده خی بیوررسه طالب اولان راغب کرک دیمکدر •
نکهت های نسند صبا دامن پاکت از چه رو • خوش قوقولو طیب مرکب ارنجی اولدی صبا سنک پاک
دامنکه یورده • خاک بنفشه را از ان مشک ختن نمی کند • بنفشه طپراغنی اندن مشک ختن ایلمز
مراد تجلیات الهیه غالب اولوب هر یرده مشهود حق ظاهر اولوب سالکک دامن تنی عیوب معاصیدن
پاک اولوب هر یرده آثار تجلی اظهار اتمکه لیاقتی اولدوغنی بیاندر بعض نسخده بو بیت واقع
اولمشدر • با همه عطر دامنت آیدم از صبا عجب • دوکلی سنک دامنک خوش قوقوسی ایله بکا
صبادن عجب کلور • کز گذر تو خاک را مشک ختن نمی کند • سنک اوغرمکدن طپراغی مشک ختن
ایلمز مراد بودر که چون فیض و تجلی غالب اولا سالک و عامی یکسان اولوب جایز اولور اولمز

عجبدر دیکر • دست کسنی جفا مکن کاب رخم زفیض تو • جفا ال حکمی اتمه کہ بنم بکا نم
صویه سنک قیفکدن • بی مدد سرشک من در عدن نمی کنم • بنم کوزم یاشی مدد سز در تر
عدن صو نسر ایلمز مراد قبض واستتار در اکک اتمه تاک شوق ایله طالب اغلیوب تربیت
واصلاح حاصل اولاد دیکدر • کشته غمزه خود تو شد حافظ ناشنیده پند • سنک غمزک مقتولی
اولدی نصیحت ایشتمش حافظ • تیغ سزاست هر که را درد سخن نمی کند • قلیج لایقدر هر کسه که سوز
درده ایلمز انک قیدینی اولمز مراد بو درکه پند مرشدی قبول اتمین مظهر قهر اولور محل فیضی
اولمز • دل ما بدور رویش زچمن فراغ دارد • بزم کوکلمز انک یوزی دورنده چمنده فراغی
واردر • که چو سرو پای بندست وچو لاله داغ دارد • که سروکبی ایاغی باغلودر ولاله کبی
داغی واردر مراد وجه الله متعلق اولان قلب صاحبنی سر برده ساکن و فارغ ایدر دیکدر
سر ما فرو نیاید بکمان ابروی کس • بزم باشمز اکلمز کمسنک قاشی یاینه • که درون گوشه
گیران زجهان فراغ دارد • که کوشه دوتنلرک ایچلری جهاندن فراغی واردر مراد عزلت
اختیار ایدن جهانه میل ایلمز دیکدر بیت فرصت راحت دو جهان زینهار ازین • میل غنا
در مکن که غنا صورت عنا است • زبنفشه تاب دارم که زلف او زند دم • بنفشه دن حرارتم وار
که انک زلفندن نفس اورر • تو سیاه کم بها بین که چه در دماغ دارد • سیاه کم بها کوره سن اکک نه
کور که دماغنده نه واردر مراد سیاه رو اولان حقدن بلمیوب کبیر ویا صاحب حالت
ومطلع غیب هویت بلمک خطادر دیکدر • شب تیره وبیابان بکجا توان رسیدن • قره کیجه
کیجه وبیابان قنده ایرشمک اولور • مکر انکه عکس رویش بره هم چراغ دارد • مکر انک یوزی
عکسی یولده چراغ دوته مراد ظلمت بغضانیت وبیابانده دنیاده مقصد وصول اولمز مکر هدایة
الله رهبر اوله دیکدر • من وشمع صبحگاهی سزد ار بهم بگرییم • بن وشمع سحرگاهی لایقدر که کندومز
اغلیه وز • که بسوختیم وازما بت ما فراغ دارد • که یاندق وبزدن بتمز فراغی واردر مراد
بودر که النفس هی الصنم الاکبر حسبنجه نفس معشوقه ومعبوده دربزه موافقت اتمیوب

وله ایضا

فعلات فاعلاتن
فعلات فاعلاتن

اغلیوب فراغت اولدوغندن اغلموق بزه لایقدر • چمن خرام وبنکر بر تخت گل که لاله
بنمه حالی ونظر قیل گل تختی قشنه که لاله • بندیم شاه ماند که بکف ایاغ دارد • شاه مصاحبنه
بکزر که کفنده قدحی واردر مراد لاله وندیم شاه اگرچه قدح دوترلر اما آخر خزان اجل خراب
ایدر اندن عبرت الموک کرک دیکدر • شنودم جوابر تیغنی که بدین چمن بکریم • لایقدر که اوزنه
قش آیه سحابه کبی بو چمنده اغلیم • طرب آشیانه بلبل بنکر که زاغ دارد • بلبلک شنلکی یوه سن
کور که زاغ دوتر مراد رقیب وناهل اولنلر صدیق واهل اولنلرک یرلرن الدوغن ایچون اغلملودر
دیکدر • بفروغ چهره خالت ره دل زند بهارشب • یوز نوری ایله سنک خالک کوکل یولنی
اورر هر کیجه • چه دلاور است دزدی که بکف چراغ دارد • نه بهادر در بر خرسز که کیجه چراغی واردر
مراد حسن ظاهر کبی مستور وقشنه طریق قلبی آشکاره اورب انه الدوغن استوابدر • سر در سیاه
عشق دارد دل دردمند حافظ • عشقن درسی سوداسی واردر حافظک غصه لو کوکلنک
جب که نه خاطر تماشا نه هوای باغ دارد • که نه تماشا خاطری وباغ هواسی یوقدر مراد طالب علم وصفا
در دو عزلت وخلوت اختیار اتمک کرک که مراده واصل اولا وله ایضا شراب وعیش
نهان چیست کار بی بنیاد • شراب وعیشی کزلو نه در بنیادسز ایشدر • زدیم بر صف رندان
هر چه باد آباد • اوردق رندلر صفنه هر نه اولورسه اولسون مراد عشق الهی وتصوف طریقنی
صریح سلوک ایتمکسزین تملکسز ایشدر بز سالک ومخلص صفنه دوقندق الکرده اولدق هر نه اولورسه
اولسون دیکدر • گره ز دل بگشا وز سپهر یاد مکن • کوکلکدن دوکمی چوز وفلکده یاد اتمه
که فکر هیچ مهندس چنین گره نگشاد • که هیچ مهندس فکری بونک کبی دوکم اچدی مراد فلکدن
مساعده یوقدر دیو خاطرکی غمدن اولسون اول غمی حل ایت فلک نه تغیری حقیقی دیکدر انی
مهندس وفلسفی حل ایده ممزدر دیکدر بیت آن بد اختر کش منجم کفته د چون هر اثر
بیش او مسند باخبر شد کلامش ابتر است • زانقلاب زمانه عجب مدار که چرخ • زمانه انقلابندن
عجب طوتمه که چرخ • ازین فسانه هزاران هزار دارد یاد • بو افسانه دن نیجه بیکلر بیکی یاد [illegible]

مفاعلن فعلاتن
مفاعلن فعلن

مراد کاهی زمانه سعادت دنیا طرفنه میل کوستردوکیزن حمله دوشمه که جمله مکاید حوادث
بری اولدر آکاه اولمغه آخرته توجه ایتمکدر اول دیمکدر بیت چرخ مردم خوار اکر روزی
دو مردم پرورست • نیست از شفقت مکر پرواری اولاغرست • قدح بشرط ادب کیر زانکه
ترکیبش • قدح ادب شرطی ایله دوت زیرا آنک ترکیبی • زکاسه سر جمشید و بهمنست وقباد
جمشیدک و بهمنک و قبادک باشی چناغندن در مراد باده هلرک باشی طبراق اولوب اول
طبراقدن قدح دوزلمشدر دنیاده پادشاه وکدا هپ اولمقده یکسان در دیمکدر بیت
کاه رحلت نیست شاهانرا بجز دست تهی • پس درین معنی ابجون قباد وقیصرست • که آگهست
کاووس وکی کجا رفتند • کیم آکاهدر که کاووس وکی قنغی کتدیلر • که واقفست که چون رفت
تخت جم برباد • کیم خبردار درکه نیجه کیتدی تخت جم یله مراد بودر که دنیا دار فنادر کلدر واولاناد هلاک
مال وعسکر قوتی ایله چاره بولورلر ایدی بیت منعم و درویش را نبود خلاص از اجل • صید
وصیاد دست از فربه و را لاغرست • ز حسرت لب رخ شیرین هنوز می بینیم • شیرینک یکانی عشقندن
هنوز کوروروم • که لاله می دمد از خون دیده فرهاد • که لاله بتر فرهادک کوزی قانندن مراد
بودر که اهل نظر اولان لاله یه حمرائی قان اغلیلرک کوزی یاشندن بویانمشی بلوب آنک رنکنه
الدنمزلر بیت اهل دل را نا پسند آید زر وسیم و کهر • عار باشد مرد را آنچه زنانرا زیورست
بیا بیا که زمانی زمی خراب شویم • کل کل که بر زمان شرابدن خراب اولالم • مکر رسیم بکنجی درین خراب
آباد • اولا که ایرشوز بر کنجه بو خراب آباد ده • مراد بودر که کنج دفینه ویرانه لرده اولورلر لازم
عشق الهی ایله فقیر و خراب اولالم اولا که کنج قربته وحال وصلته واصل اولاوز بیت کنج عزلت
با قناعت زینت اهل دلست • ملک و مال بی ثبات شاه را زیب و فرست • مکر که لاله بدانست بی وفائی
دهر • مکر که لاله بلدی دهرک بی وفالکنی • که تا بزاد و بشد جام می ز کف ننهاد • که تا طوغدی و
کیتدی شراب قدحی الدن قومدی مراد بودر که جهانک بی وفالکنی بیلدی • اطلبوا العلم من المهد الی اللحد
حسبنجه عشق الهی قدح وصفای قلبی ترک ایتمز بیت حاکیان منتظر برده زیر کونه و مزبله • قهقهه

قهقهه برکوه و صحرا شیوه کبک نرست • نمی دهند اجازت مرا بسیر سفر • اجازت
ویرمزلر بکا سفر سیرینه • نسیم خاک مصلی و آب رکناباد • مصلی طراغی یلی و حق رکناباد
صوی • مراد حب الوطن من الایمان • موجبنجه شیراز دیارن ترک ایتمم او دیلیه وطن اصلیکه آخرتدر
آنی ترک ایتمک اولمز دیمکدر بیت چون بود آخر رجوع هر کسی سوی وطن • ساز عقبی میکند
هر کس که او وانش ورست • ز رسید در غم عشقش بعاشق آنچه رسید • ایرشدی آنک
عشقی غمنده عاشقه اول که ایرشدی اکا • که چشم زخم حوادث بعاشقان مرساد • که حوادث
زخمی کوزی عاشقلره ایرشمسون مراد عاشق صادق عشق حقده باقی اولسون دیمکدر
قدح مکیر چو حافظ مکر بناله چنک • قدح دوتمه حافظ کبی مکر ناله چنک ایله • که بسته اند بر
ابریشم طرب دل شاد • که باغلمشلردر شنلک ابریشمی اوزره شاد کوکلی مراد عشق الهی دوتمق
وسلوک طریقت ایتمه مکر شیخ مراقب ایلکسی ایله که سالکه شیخ مرشد لازمدر دیمکدر بیت
بی پیر مرو براه الله • اول پیرست و آنکهی راه ولد ایضا در ازل هر کو بفیض دولت
ارزانی نبود • ازل لیحه هر کیم که او دولت فیضنه لایق اوله • تا ابد جام مرادش همدم جانی
بود • تا ابد آنک مرادی قدحی مصاحب وجانی اولور مراد بودر که اکا که العبد سعید فی
بطن امه • حسبنجه سعادت ازلیه تقدیر اولنمش اوله • وجذبه من جذبات الرحمن توازی عمل
الثقلین • موجبنجه فیض الهی زحمت ریاضتسز واصل اولا ایدی مراده وصول جاننه
متقارن اولورلر • من همان ساعت که از می خواستم شد توبه کار • بن همان اول ساعت که
شرابدن توبه کار اولمق دیلدم • کفتم این شاخ ار دهد باری پشیمانی بود • دیدم بو
بوداق یعنی توبه اکر بر یمیش ویره پشیمانلق اولور مراد بودر که اول وقت که آخرت
امرندن رجوع وکار دنیایه دخول دیلدم همان اول وقتی بلدم که بو بوداق میوه سی
پشیمانلق اوله کرکدر بیت زاهد افضل بهار از زهد و تقوی توبه کن • ورنه در
فصل بهار خرابات بسی پشیمانی بود • خود کرفتم کافکنم سجاده چون سوسن بدوش

دو تلم کم بر نقشم سجاده سوسن کبی اوموزه • انجو کل بر خرقه رنک می مسلمانی بود •
کل کبی خرقه اوزره شراب رنکی مسلمانی اولور می مراد مصراع ثانی مضمونندن استفهام انکاریدر
که اوموزنده سجاده و خرقه سنده تلوث حرام اولان مسکره تعریضدر • بی چراغ جام در خلوت
نمی یارم نشست • قدح چراغی اولمینجه خلوتده اوتورمغه قادر دکلم • زانکه کنج اهل دل باید که
نورانی بود • زیرا اهل دل بو جایی کرکدر که نورانی اولا مراد بودر که خلوت نشین او
عشق الهی ایله کرک که خلوتی نورانی اولا **بیت** بباید باده غشقت دهد نور • که با
ذکرت بود در حجره مذکور • بعض نسخه ده بو بیت واقع اولمش • خلوت ما را فروغ از
عکس شمع و باده باد • بزم خلوتمز نور شمع و شراب عکسندن اولسون • وقت کل
مستوری مستان زنادانی بود • کل وقتنده مستلرک مستورلکی جاهللکدن اولور مراد
خلوتده نور قلب و عشق کرک که وقت مکاشفه ده منکشف اولمغه جهد ایلدیلر دیمکدر • مجلس
انس و بهار و بحث عشق اندر میان • مجلس انس و بهار اولا و بحث عشق اورته ده اولا •
نستدن جام می از جانان کران جانی بود • جانانک جام شراب المغه ثقیل الروح و غلیظ
اولمق اولور مراد انس حق و فتح فیض اولوب عشق الهی بخشش ایکن حضرت حقدن
فیض و فضل المغه علامت غلظت وار بار در • همت عالی طلب جام مرصع کو مباش • همت عالی
استه مرصع قدح قوا اولمسون • رند را آب عنب یاقوت رمانی بود • رنده اوزم صوی یاقوت
رمانی اولور مراد علو الهمه من الایمان • حسبنجه شیخ و مرشددن و حضرت حقدن همت
عالیه و درجه سامیه استه اسباب و متاع قوا اولمسون که فقیره شراب عشق یاقوت رمانی
و متاع و مال در دیمکدر **بیت** مسند عالی طلب دنیای دون را ترک کن • مال عیسی
بر تجرد کشت جایش آسمان • نیک نامی خواهی ای دل با بدان صحبت مدار • ایراد اولونمق
استرسن ای کوکلی بیرمز ایله صحبت دوتمه • بدپسندی جای من بر یاران دانا بوده • بیرمز بکمک
ای بنم جانم جاهللی دلیلی اولور مراد ایدرلره مقارنتدن ترغیب و بیرمز صحبتندن ترهیب

کرانجانی غلیظ و ثقیل
... داخی ... دیرلر

ترهیب در **بیت** خلق نیکو کیر و انکه یار نیکو یان بود • بد بود یار بد بوان زیر الطبیعت
سارقست • کرچه بی سامان نماید کار ما سهلش مبین • اکر بونلر کورنور بزم ایشمز
آسان کورمه • کاندرین کشور کدایی رشک سلطانی بود • که بو مملکتده کدالق پادشاهلق
کونه سی اولور مراد بودر که ترک دنیا و تحصیل صفا اهل ظاهره یونلر کورنور اما بو بر ولایتدر
که پادشاهلر بوکا کونه اتسه لایقدر **بیت** تاج صوفی تاج شه در کند و سلطان تعا •
اولمکیله زایل اولمز دولتی باینده در • دی عزیزی کفت حافظ میخورد پنهان شراب • دو ل
بر عزیز دیدی حافظ کزلو شراب ایچر • ای عزیز من نه عیب آن به که پنهانی بود • ای بنم عزیزم
عیب کزلو اولمق ایکن دکلمدر مراد بودر که بر عزیز حافظ سلوکی عوامدن اخفا ایدر دیدی
بن دیدم ای عزیز عوامدن سلوک و تصوف عیب در کزلو اولمق یکدر **رباعی** انانکه بر آسمان
صحبت ماهند • بر تخته شطرنج سلامت شاهند • و آنانکه زسر این سخن آکاهند • کمراه خلایقند
وخود بر راهند **وله ایضا** اکرنه باده غم دل ز یاد ما ببرد • اکر شراب کوکل غمن بزم خاطرمزدن
کیدر مییدی • نهیب حادثه بنیاد جان ما ببرد • حادثه نهیبی بزم جانمز بنیادن کیدر ایدی
مراد عشق الهی یه توغل غم جهانیه بزه فراموش ایتدردی والا هیبت حوادث جهان و نکبات
و آلام زمان بزی هلاک ایدر ایدی دیمکدر **قطعه** باده داد چون مرا ساقی • مست
کذشتم که از منی منی شد • غم دنیا نماند در دل و هوشش • شادی جان منی دو صد منی
شد • اکرنه عقل بمستی فروکشد لنکر • اکر عقل مستلک ایله آشغه چکمیدی دعوری • چکونه
کشتی ازین ورطه بلا ببرد • نیجه سفینه کمی بو بلا کردابندن کیدر ایدی مراد بودر که
عقل معاد شراب عشق حق مستلکی ایله وقار و سکون ویرمییدی وجدانی کمیسی
کرداب عصیاندن خلاص اولمیوب نوح هلاک اولور ایدی • فغان که با همه کس غایبانه
باخت فلک • فریاد که هر کسه ایله غایبانه اوینادی فلک • کسی نبود که دستی ازین دغا ببرد
کمسه اولمدی که بر ال بو مکاردن الیه یعنی غالب اولا مراد زمانه ایله مخاصمه ایتیوب حضرت حقه

... دل
... تعلیم ...

طبیب لفظی فارسیدر
...

استعصام و تملی آخرته اقدام ایتمک کرک دیمکدر بیت نکمن ستیزه ولا با سپهر شعبده باز •
متورست چون مردان بسوی حق کن ساز • دل ضعیفم لکو ازان میکشد بطرف چمن •
کوکلم آنوکیچون جکر چمن طرفنه • که جان ز مرگ به بیماری صبا ببرد • که جانم اولمکدن صباحتلکی
ایله یعنی آهسته آهسته ایله المز یعنی خلاص ایدر مراد چمندن سیر و سلوکدر یعنی ضعیف کوکلم
سلوک طریقته مایل اولور که آهسته آهسته فیض الهی ایله قلبی موت حقیقی که نسیان موت
و عذاب آخرتدر اندن قورترر • گذار در ظلمات است خضر راهی کو • او غرموج ظلماته در بر یول
خضری قنی • مباد کاتش محرومی آب ما ببرد • اولمیه که محروم اودی بزم صویمزی الله یعنی
کیده رب ضایع ایدی مراد بودر که آب حیات ظلمات ایچنده اولور بو تجلیس آب حیات حقیقی
که موت آخرته و عذاب مؤبده دن قورترر ظلمات ریاضت ایچنده در خضر کبی بر قولاغز کرک
بزی اکا الله تا که اندن محروم اولمغ حرارتنه بزم نشو و نمامز ضایع اتمیه • طبیب عشق منم باده
خور که این معجون • طبیب عشق یعنی شراب ایچ که بو معجون • فراغت آرد و اندیشه خطا ببرد
فراغت کتورر خطا فکری کیدرر مراد عشق الهی سبب فراغت خاطر و دافع فکر فاسده در دیمکدر
بیت این شربت عاشق همه مردانه است • نامردانرا درین قدح رنکی نیست • بسوخت
حافظ و حالی او بیار نکفت • بایدی حافظ و کسه انک حالنی یاره دیدی • مکر نسیم بیامی خدا
ببرد • مکر یل بر خبری الته ایچون یا الله الله مراد کندونک وسیله سز وصوله اولمیوب
واسطه استدوکنی بیاندر رباعی زباد کار چو اهی دوست کر نکهداری • یکی دو نکته
بکفتم می از سر یاری • بکیر دامن پیر و ز دست مکذارش • بهوش باش که فرصت ز دست
نکذاری ولا تضاهر آبر بندی و عشق آن فضول عیب کند • بکار بندلک و عشق ایله
اول فضول عیب ایدر • که اعتراض بر اسرار اهل غیب کند • که اهل غیب اسرارنه اعتراض
ایدر مراد بودر که اخلاص عبادت و عشق و محبت ایله اسرار الهیه یه واقف اولنوز و اهل
ظاهر علمندن غیری علم اهل غیب حاصل اولور لاجرم سلوک طریقت و اخلاص و محبت خیر

کسی

بچشم بصیرت م

خیر محض در بونی تعییب شغول کسه ایدر که اهل غیب اسرارنه اعتراض و انکاری اولا
بیت نه هر که خرقه کند صوف و سر نچیب کند • نظر تبر عیب کند • کمال صدق و محبت
ببین نه نقص کناه • کمال صدق و محبتی کور نقصان کناهی کورمه • که هر که بی هنر افتد نظر
بعیب کند • که هر کمکه هنرسز واقع اولا نظری عیبه ایدر مراد بودر که انی نک ایکی حالی وار
بری کمال صدق و محبت بری نقصان و فساد و معصیت اهل کمال کماله ناظر اولوب بی هنر
عیبه بصیر اولور بیت رخت چو ماه تمامت کی بود نقصان • زراه لطف اکر بنکرد بسوی کمال
چنان بنزد ره اسلام غمزه ساقی • او دیله اوردی اسلام یولنی غمزه ساقی • که اجتناب
ز صهبا مکر صهیب کند • که شرابدن احترازنی مکر صهیب ایده صهیب رضی الله عنه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک اصحابندن امیر آخورلق خدمتن ایدر صحابی زاهد در که حضرت
عمر رضی الله عنه آنک حقنده دیدی • نعم العبد صهیب لو لم یخف الله لم یعصه • ز عطر حور
بهشت آن زمان بر آید بوی • جنت حورینک طیبندن اول وقت چیقه قوقو • که خاک میکده ما
عبیر جیب کند • که بزم میخانه مز طپراغنی یقه عبیری ایده مراد عبادت خانه مدح در که آنک
خاکی عبیر جیب چو اولمغه لایقدر • کلید گنج سعادت قبول اهل دلست • گنج سعادت
مفتاحی اهل دلک قبولیدر • مباد کس که درین نکته شک و ریب کند • اولمیه که بو نکته ده
شک و ریب این مراد اهل دلک مقبولی اولمق مورث سعادت ایدوکین بیاندر بیت
این طائفه اند معدن خیر • هر بدکه در و فتد شود نیک • شبان وادی ایمن کهی رسد بمراد
وادی ایمن چوبانی بر وقت ایرر مراده • که چند سال بجان خدمت شعیب کند • که نیچه
یل جانله شعیب خدمتن ایدر مراد ایمن چوبانندن موسی عم نیچه یل عم خدمتن
ایدب مراده واصل اولدی بیت موسی آن دم شد کلیم الله بطور • سال چندی کشت
چوبان شعیب • لاجرم سالک فی خدمت شیخ انمینجه کمال بولمز مراده ایرمز • ز دین خون
بچکانند فسانه حافظ • کوزدن قان طاملدر حافظک قصه سی • چو یاد وقت شباب و زمانی

که

شیب کند • چونکه کنك وقتی و پیرلك زمانی یاد ایدر مراد عمر ضایع کچرکین ذکر ایدوب قاه
اغلە لا یقدر دیکدر رباعی در جوانی عمر من ضایع کذشت • کس چو من هر کز زیانی می کند •
شد کواه مرک هر موی سپید • همچنان طبعم جوانی می کند ولە ایضا طایر دولت اکر
باز کذاری بکند • دولت قوشی اکر کرو اوغر ملق ایدر • یار باز آید و با وصل قراری
بکند • یار کیرو کلە وصل ایلە قرار ایدر مراد منقطع اولان تجلی عودت ایدوب بنم تمکین
حاصل اولا دیکدر • دیده را دستکه در و کهر کرچه نماند • کوزه در و کوهر قدرتی اکرچه
قالمدی • بخورد خونی تدبیر نثاری بکند • قان ییە و تدبیر نثار ایدر مراد فرقته اغلمق
دن کوزیاشی دوکنمشدر اما زحمت چکوب تدبیر نثار اتمک کرک دیمکدر بیت
دیده را هرچه زانواع کوهر بود فشاند • بعد ازین جان مکر از خویش نثاری بکند • کسی
نیارد بر او دم زند از قصه ما • کمسه قادر اولمز آنك قتنده نفس اورمغه بنم قصه مدن
مکرش باد صبا کوش کذاری بکند • مکر اکا باد صبا قولاغه اوغرمقلق ایدر مراد کثرت
عصیانندن حضرته عرض اولنا جق حالم یوقدر دیمکدر • والمستغفرین بالاسحار •
موجبنجه استغفار سحری عرض حال ایدر دیمکدر • داده ام باز نظر را بتذروی پرواز •
ویرمشم شطرطوغانی بو شکلی اوچوشلیه • باز خواند مکرش نقش و شکاری بکند •
خواند لفظنك فاعلی نقش در و نقشدن مراد بنقترەدر و ضمیر باز ربا زنظرە راجعدر
و بکند لفظنده مستتر اولان ضمیر یا باز نظرە راجع یا تذروی پروازە راجع در معنی بیت
بودر که شطرطوغانی بر سکلین کبی تیز او چانه ویردم تا کیم تعلیم شکار ایده که آیغه
بغترەیه اوقیه و بر شکار ایده اول باز نظر یا تذروی پرواز مراد بودر که نظرم باز
بر سریع الطیران اولان شیخه تسلیم اتدم تا مکاشفه ایلە آنی دعوت ایدوب شکار فضل
الهی ایده بیت من شاهباز قدسیم از لامکان برین • بهر شکار صیده در قالب آرمیده
دوشش کفتم بکند لعل لبش چارهٔ من • دو کیجه دیدم آنك لعل لبی بنم چاره سین ایدر هاتف

ندا
هاتف غیب ندا داد که آری بکند • هاتف غیب ندا ویردی که بلی ایدر مراد بودر که تحیر اولنلرکه
چاره سی کلام الهی ایدر بیت ایشدوب قرائه بر صوفیه یا بلمش آغلا ایدوب • بینه قرآن اوقینلر
عقلی کلمشی باشنه • شهر خالیست زعشاق بود کز طرفی • شهر خالیدر عشاقدن اولا که
بر طرفدن • مردی از غیب برون آید و کاری بکند • بر ار غیبدن طشره چیقه یعنی ظاهر اولا
و بر ایش ایده مراد مرشد کاملك یا مرید طالبك یا غیبدن شکایت و بر مرد صاحب
درد ك ظهورینه رجادر بیت خلق در کیم شیخ بو قدر کیمه اولاین مرید • شیخ دیر کیم قانی
طالب کیم انکارش دارایدم • کو کریمی که ز فیض کرمش تخم دهد • قنی بر کریم که آنك کرمی فیضندن
بر ایچم اولورمش کمسه • جرعه ده در کشد و دفع خماری بکند • بر جرعه چکه و دفع خمار ایده
مراد بودر که قنی بر کریم که صاحب فیض اولا تا که اندن بر طریقتده تکاسل واقع اولمش کمسه فضل
ایدوب شوق حاصل ایده • یا وفا یا خبر وصل تو یا مرک رقیب • یا وفا یا سنك وصلك خبری یا رقیب
اولیسی • بازی چرخ مکر زین دو سه کاری بکند • چرخ اوینی مکر بو ایکی اوچدن بر ایشی ایده
مراد بودر که یا بر کریم اصل فیضندن وفا یا حضرت عزتدن وصل و عطا و یا هلاک نفس و هوا
اولا تا که مقصود حاصل اولا • حافظ از در که او کر نروی هم روزی • ای حافظ آنك
درکاهندن کتمز سك هم بر کون • کذری بر سرت از کوشه کناری بکند • بر اوغرمغی سنك
باشك اوزره بر قراق بوجاغندن ایدر مراد درکاه حقه ملازمت ایدن فیض فضلندن
محروم قالمز دیمکدر بیت کفتا که چو دست کردن در کردن من • دیدی تو با جیر زغم
خوردن من • رفت آن همه خونابه و جان کندن تو • آمد همه لطف بنی پروردن من
ولە ایضا خوش آمد کل وزان خوشتر نباشد • لفظ آب مصراع ثانی مقطعوننه
اشارتدر یعنی خوش کلدی و خوشش در کل اندن هکرک خوش اولمز • که در دستت
بجز ساغر نباشد • که الکده قدحدن غیری اولمیه مراد بودر که خوش کلدی و خوشدر
کشف فیض واندن خوش اولمز که الکده قلب صافی اولا که کشف فیض حق ایلە مالامال

غنیمت دان و می خور در گلستان • غنیمت بیل و شراب ایچ گلستانده • که گل تا هفتهٔ دیگر

نباشد • که گل تا بر هفته یوک دخی اولمز مراد کشف و فیضی غنیمت بلوب عشق الهی نوش قیل که

کشف و حال باقی اولمز دیمکدر • زمانه خوش دلی دریاب و دریاب • خوش دللک زمانن دوک

و انجو بول • که دایم در صدف گوهر نباشد • که دایم صدفده گوهر اولمز مراد صفای خاطر وقتنی

ضایع اتمه لولوی فیض آل که دایم صفا و فیض اولمز دیمکدر • عجب راهیست راه عشق کانجا •

عجب یولدر عشق یولی که آنده • کسی سر بر کند کش سر نباشد • هر کیمسه باش قالدورر که آنک باشی

اولمیه مراد بودر که باشنی و باشنده عقلی اولان طریق عشقده باش چکمز که سعادت آخرت

بو یولده در • بشوی اوراق اگر هم درس مایی • یو اوراقی اگر بزمله هم درس ایسک • که علم

عشق در دفتر نباشد • که عشق علمی دفترده اولمز مراد سالک اول حالده علمه تو تقلی ترک علم

سعی اتمک گرکدر و وصول الی الله مجرد علم ایله اولمزامدی اگر بزمله همدرس ایسک یعنی سالک

طریقت و طالب وصول حق ایسک علمی ترک ایدب عمله جد قل دیمکدر • ز من بنیوش و دل

در شاهدی بند • بندن اشت گوکلی بر محبوبه باغله • که حسنش بسته زیور نباشد • که آنک

حسنی زینته باغلو اولمیه مراد مجازی محبوبه و زخارف دنیایه گوگل باغلمه که بونلرک حسنی بالذات

دکلدر گوگلی محبوب حقیقی یه باغله که زینته محتاج دکلدر دیمکدر • بیا ای شیخ در خمخانهٔ ما

گل ای شیخ بزم میخانه مزه • شرابی خور که در کوثر نباشد • بر شراب ایچ که کوثرده اولمز مراد

بودر که ای پیر عشق خانمزه گل و ذوق محبت الهی نوش ایت که اول شراب شریف کوثرده بو

• ایا پر لعل کرده جام زرین • ای لعل ایله طولو التون قدح • ببخشا بر کسی کش زر نباشد •

عطا قیل بر کسیه که التونی اولمیه مراد ای قلب خالصی عشق الهی لعلی ایله بر ایدن صاحب حال قلبنده

احسان اولیان فقیر طالب سالکه عطا قیل دیمکدر • شراب بی خمار بخش یارب • خمارسز شراب

ویر یارب • که با او هیچ درد سر نباشد • که آنک ایله هیچ باش اغریسی اولمیه مراد عشق حقیقی طلبی

درکه آنده باش اغریسی اولمز • بنامیزد بت سیمین تنم هست • الله آدی حقیچون بر سیمین تن بتم

وار در

وار در • که در بتخانه چون آزر نباشد • که آزر بتخانه سنده اولمز مراد • الشیخ هو

الصنم الاکبر • حسینچه نقشم بر بت نازنین در که گندم بیه مروجاته معبود اتمشدر که آنک بگبی

بت آزر بتکر تیخانه سنده بولنمز دیمکدر • من از جان بنده سلطان اویسم • بن جاندن

سلطان اویس قولیم • اگرچه یادش از چاکر نباشد • اگرچه انک قولنی اکمی اولمز مراد خواجه

حافظک مادحی اولوب غزل ارسال اتدوکیله بزرگواره عرض حسب حال در • بتاج عالم آرایش

که خورشید • انک عالم بزکیجی تاجی حقیچون که گونش • چنین زیبنده افسر نباشد • بوتجلیل

تاج براشمش اولمز مراد سلطان اویسک جمالنی مدحدر که تاج بو کبی یراشدوغی کبی گونشه

یراشمز • کسی گیرد خطا بر نظم حافظ • بر کمسه خطا دوتر حافظک نظمنه • که هیچش لطف در

گوهر نباشد • که هیچ بر لطافت انک گوهرنده اولمیه مراد بودر که لطف طبعی اولان بو نظمه

خطا دوتمز بلکه صواب ایدوکن بلور که مجازی صورتنده حقیقت بیان ایدب اصطلاحات اختیار اتمشدر که

اهل حال اولمین اول اصطلاحاتی بلمیوب خطایه نسبت ایدر بیت اصطلاحاتیست مرا

بدال را • زو خبر نبود جز اهل حال را • وله ایضا • معاشران ز حریف شبانه یاد آرید • معاشرت

ایدنجیلر کیجه که مصاحبی اولانک • حقوق بندگی مخلصانه یاد آرد • مخلصانه قوللق حقلرینی

انکک مراد کیجه نصیحت و تربیت ایدن مرشدی و انک مخلصانه اتدوکی خدمتک حقلرینی اونتمک

دیمکدر بیت معاشران ز نگار یگانه یاد آرید • ز روز وصل فرخش شبانه یاد آرید •

بهر بوقت سر خوشی از آه و ناله عشاق • سرخوشلق وقتنده عشاقک آه و ناله سنده

بصوت نغمهٔ چنگ چغانه یاد آرید • چنگ و آقلق نغمه سی صوتی ایله انکک مراد کیفیت حاصل اولوب

بیرک و گوینتک نغمه صوتی ایله عشاق آه و ناله اتدکی اونوتمک دیمکدر بیت بسوز

سینه بنالید کنفس چون نی • ز سوز چنگ و فغان چغانه یاد آرید • چو در میان مراد آورید

دست امید • چون مراد بلنه گتوره سز امید الینی • ز عهد صحبت ما در میانه یاد آرید • بزم صحبتمز

عهدینی اونتمه انکک مراد بودر که امید کز الی مراد بلی قوجه قلن یعنی سز مراده واصل اولدقده

بزم صحبتمزه عهده اوتوتمکه دیمکدر بیت چو عاشقانه همه جمعند و بر مجلس یار • بصوت
خوش غزلی عاشقانه یاد آرید • چو باده کند جلوه بر رخ ساقی • چون شراب عکسی ساقی یوزنده
جلوه ایده یعنی ساقینک یوزینه شراب حمرتنک عکسی دوشه • ز زهد من بسرود ترانه یاد آرید
بنم زهدمده آیر و ترانه ایله آنک مراد بودر که واعظ و شیخک زهد خشکی ذوق و حالت
ایله یاد ایدن سز دیمکدر بیت بعاشقان وفادار خود جفا نکنید • زجور حادثهای زمانه
یاد آرید • نمی خورند زمانی غم وفاداران • بیزلر بر زمان وفادارلر غمی • ز بیوفایی دور
زمانه یاد آرید • دور زمانه بیوفالغنی آنک مراد اهل زمانک معاشرلره حکایتدر بیت
چو غرق خیش وصفا شوند اهل زمان • بکوی فرقت یاران میانه یاد آرید • سمند دولت اگر
چند سر کشست ولی • دولت آتی اگرچه که سرکشدر ولی • ز همرهان بسر تازیانه یاد آرید
یولداشلردن قامچی اوجی ایله آنک مراد بودر که ای دولت آتنه سوار و کامکار اولنلر اگرچه
آنکز سرکشدر اما مرکوب یورییوب کاهل اولنلرک مرکوبلرینی قمچی ایله ضرب ایدب یورتمکه
سعی ایدک بیت چو تنشی تو سبی می کاهلی کند در عشق • ز زلف دوست بیک تازیانه
یاد آرید • بوجه مرحمت ای ساکنان صدر جلال • مرحمت یوزی ایله ای صدر جلال ساکنلری
ز روی حافظ و این آستانه یاد آرید • حافظک یوزندن و بو آشیکدن آنک مراد بودر که
ای صدر جلال جای ساکنی اولنلر اول صدر جلال استانه سنه حافظ یوز سوررلر خصوصیله
مرحمت یوزندن یاد ایدک بیت بحرمتی که رحم داشت ز آستانه دوست • ز حرمت مجنی
وآن آستانه یاد آرید وله ایضا مژده ای دل که مسیحا نفسی می آید • مشتقلق ای کوکل
که بر عیسی نفس کلور • که ز انفاس خوشش بوی کسی می آید • که آنک خوش نفسلرندن بر
قمقوسی کلور مراد اهل اللهدن بری کلوب آنک نفسلرندن بوی حق شمّ کلمکدر مژده انکگه
• از غم هجر مکن ناله و فریاد که دوش • هجر غمندن ناله و فریاد ایتمه که دون کیجه • زده ام فالی
و فریادرسی می آید • بر فال اوردم فریادرس کلور مراد بودر که وصول الی الله اولمغه

غنده کوکل ناله و فریاد ایدر ایدی روح اکا ناله و فریاد ایتمه که بر مرشد طریقت و دلیل
حقیقت ایدر دیو مژده ایدر • ز آتش وادی ایمن نه منم خرم و بس • وادی ایمن آتشندن
همان شاد بن دکلم آنجق • موسی انجا بامید قبسی می آید • موسی آنده بر شعله آتش ایدی
ایله کلور مراد بودر که وادی ایمن که جانب الهی در موسی عم ظاهرده وادی ایمن ده اود
کورمش اولوب لعلی آتیکم منها بقبس دیوب کلمشدی نار صندوقی نور الهی ایمش
• انی انار تنک ندا سی ایشدب کلیم الله اولمش ایدی بو قیاس اوزره اول درکاهه
کلن شاد اولوب کیدر بیت شرف مرادی ایمن نبرد موسی وبس • هر که انجا بر شد با قبسی
می آید • هیچکس نیست که در کوی تو اش کاری نیست • هیچ کس یوقدر که سنک محلکده آنک
ایشی اولمیه • هرکس انجا بطریق هوسی می آید • هرکس آنه بر هوس طریقی ایله کلور
مراد جانب الهی به کلن بر مقصود ایچون کلدکن بیان ایدر • کس ندانست که منزلکه دلدار
کجاست • قدر باوری که دلدار منزلکاهی قنده در • این قدر هست که بانک جرسی می آید •
بو قدر واردر که بر چاک آوازی کلور مراد بودر که حضرت حق منزلکی منزه در کیمسه
آنک ایچون منزلکاه بلمز همان روح اول طرفدن بر صدا و اثر ظاهر اولور بیت در بیابان تمنای
تو هر دم نفسی • بامیدکه صفیر جرسی می آید • جرعه بده که بمیخانه ارباب کرم • بر جرعه
ویر که اهل کرم میخانه سنه • هر حریفی ز پی ملتمسی می آید • هر بر مصاحب بر امید ایچون کلور
مراد شیخ خانقاه و مرشد راه اولانده همت طلبی در • دوست را کر سر پرسیدن بیمار
غمست • دوسته اکر غم خسته سی صورمق وار ایسه • کو برآن خوش که هنوزش نفسی می آید
دی خوشی سور که هنوز اول خسته غمک نفس کلور یعنی هنوز وفات ایتمشدر مراد بودر که
• ان الله یقبل توبة عبده ما لم یغرغر • خسته نجه مادام که مریض مرض موتده غرغره مرتبه سنه
یتمیه حلقومه کلمیه توبه سی مقبول اولور بو قیاس اوزره وصول الی الله حاصل اولور
• خبر بلبل این باغ بپرسید که من • بو باغک بلبلی خبرین صورکه بن • ناله ای می شنوم کز قفسی می آید •

بزناله ایشیدره که قفسده کلور مراد روح انسانی بلبل باغ قرب الٰهی در آنک
ناله سی قفس تنده مسموع اولور دیمکدر • یار دارد سر از ردی حافظ یاران • یارک
حافظ الجنک سوداسی وار در یاران • شاه بازی بشکار مگسی می آید • بر شاهباز
بر سکک شکارینه کلور مراد بودرکه • اذا احب الله عبدا ابتلاه • حسنجه حق تعالی قولینی
سوء آنه مبتلا ایدب ماسوای فراموش ایتدورب کندو ذکرنه و فکرنه مشغول
ایدر ولہ ایضا رسید مژده که آمد بهار و سبزه دمید • ایرشدی مشتلق که بهار
کلدی و سبزه بلوردی • وظیفه گر برسد مصرفش گلست و نبید • وظیفه اکر ایرسه انک خرجی
اولجق یری کلدر و شرابدر مراد بودرکه فیض و فضل الٰهی اولیجق ماله و عمره مکاشفه یه
و شراب الٰهی یه صرف اتمک کرکدر بیت گل مراد ز باغ حیات و عمر بچین • کسنده که عهد
شبابست و در بهار مزید • صفیر مرغ بر آمد بط شراب کجاست • قوشک آوازی کلدی شراب
کلندر قنده در • فغان فتاد به بلبل نقاب گل که کشید • فغان دوشدی بلبله کلک نقابنی کم
چکدی مراد بودرکه روح قدس قلبه الهام عشق کتوردی که معدن عشق اولان اهل حال
قتی دیو و کوکله فریاد التدی دوشدی مکاشفه کیمه میسر اولدی دیو • منی این مرقع
رنکین چو کل بخواهم سوخت • بن بو کل کبی رنکین خرقه یی یاقمق استرین • که پیر باده
فروشش بجرعه یی نخرید • که شراب صاتیجی پیر آنی بر جرعه ایله آلمدی مراد بودرکه مزین خرقه که
لباس ریادر عشق الٰهی صاتیجی شیخ عاشق مشرب آنی آز جوه عشقه المدی پس آنی یقمق
کرک • ز روی ساقی مهوش گلی بچین امروز • آی کبی ساقی یوزندن بر کل دکشیر بکون
• که گرد عارض بستان خط بنفشه دمید • که بستان یوزی قراکنده بنفشه خط بلوردی مراد
محل تجلیات اولان واعظ و شیخک یوزنده بر فیض آل که عالم شاهی اطرافنده خطوط
معانی ظاهر اولدی • بکوی عشق منه بی دلیل راه قدم • عشق محلّه سنه قوم یول دیلیلسز
آیاق • که کم شد آنکه درین ره برهبری نرسید • آزدی اولکه بو یولده بر قلاغوزه ایرشمدی

ایرشمدی مراد بودرکه سالک طریقت اولانه شیخ و مربی لازمدر نیتکم علی رضی الله عنه بیوردر
لولا المربی ما عرفت ربی • ز میوه‌های بهشتی چه ذوق دریابد • جنته منسوب میوه‌لردن
نه ذوق دویر • کسی که سیب زنخدان شاهدی نکزید • برکمسه که بر محبوبک الکی الماسنی
سنی اصرمدی مراد ذوق میوهء جنت دیمز بر مرتبهء مشاهده‌دن لذت المین دیمکدر
چنان کرشمهء ساقی دلم ز دست ببرد • اول مرتبه ساقینک نازی و کوزی اوجی ایله نظری
کوکلمی الدن آلدی • که با کسی دکرم نیست برک گفت و شنود • که برکمسه ایله دخی بو قدر
دیمک و اشتمک قابلیسی مراد بودرکه واعظ و شیخک نظری بنم کوکلمی شویله آلدی که غیری کمسه
مصاحبتی پرواسی قالمدی • عجایب ره عشق ای رفیق بسیارست • عشق یولینک
عجایبی ای یولداش چوقدر • ز پیش آهوی این دشت شیر نر میدید • بو صحرانک آهوسی
اوکنده ارکک ارسلان اورکدی یعنی قاچمغه قادر اولمدی مراد بودرکه ضعیف اولان کاه
اولور منظر فیض اولوب قوینده اقوی اولور بیت مقام عارف عالی مقام بی وطنی است
طراز کسوت فقر و فنا برهنه تنیست • مکن ز غصه شکایت که در طریق طلب • غصه‌دن
شکایت اتمه که طلب یولنده • براحتی نرسید آنکه زحمتی نکشید • بر راحته ارمدی اولکم
بر زحمت چکمدی بیت بر نجی اندر ست ای خردمند گنج • نیابد درو بود گنج نابرده رنج • خدایرا
مددی ای دلیل راه حرم • الله ایچون بر مدد ای حرم یولی قولاغزی • که نیست بادیهء
عشق را کرانه پدید • که بو قدر عشق صحراسنه قراک ظاهر مراد وصول الی الله قولاغز بنز
اولمز دیمکدر • شراب نوش کن و جام زر بحافظ بخش • شراب ایچ و التون قدحی حافظه
ویر • که پادشاه بکرم جرم صوفیان بخشید • که پادشاه کرمندن صوفیلرک کناهن باغشلادی
مراد مخاطبده مرشد و دلیل در یعنی عشق الٰهی نوشی ایدوب صفای حالیه و تصفیهء قلبی
صوفیلره ویر که دیر • التائب من الذنب کمن لا ذنب له • موجبنجه انلرک کناهی معفو
در فیضان و فضل محلّی اولمشلر در بعض نسخده مخلص بیتی بودر • کلی بچینوز بستان

حسن او حافظ • بر گلی دو شرمدی آنگ حسنی بستانندن حافظ • مگر نسیم مروت در بی
چمن نوزید • مگر مروت یلی بو چمنده اسمدی مراد بودر که حافظ فیض الهیدن حصه دار
اولمدی مگر آنگ وجودنه جذبهٔ الهیه ایرشمدی سعدی نسخه‌ده بود که • بهار میکذرد داد
گسترا دریاب • بهار گذرای عدل دوشیجی دوری • که رفت موسم و حافظ هنوز می نچشید
که موسم گچدی حافظ هنوز شراب دتمدی مراد بودر که عالم بسط گذرای شیخ عادل فوت
وصت ایتمه حافظ‌ک زمان شبابی گچدی اول هنوز شراب ایچمدی لاجرم ایکی عشق
الهی ایچره ورطهٔ غفلتده قالدی **وله ایضا** گرمی فروشش حاجت رندان روا کند
اگر شراب صافی رندلرک حاجتنی روا ایده • ایزد گنه ببخشد و دفع بلا کند • الله گناه
بغشلر و دفع بلا ایدر مراد شراب صافی تجلیدر غزل سابقده ذکر اولاندر و رندلردن
مراد صوفیانِ مخلصدر لاجرم مرشد آنلرک حاجتنی روا ایدیجک حق تعالی مغفرت
ایدوب دفع بلا ایدر • ساقی بجام عدل بده باده تا گدا • ای ساقی عدل قدحی
ایله ویر شرابی تا فقیر • غیرت نیاورد که جهان پربلا کند • غیرت گتورمیه که جهانی پر
بلا ایدر مراد فقیر فضل و عنایتی الکمک گرک والّا آنگ آهی و دعاسی جهانی
بلا ایله برابر ایدر دیمکدر • مطرب بساز عود که کس بی اجل نمرد • ای مطرب عود دوز که
کمسه اجلسز اولمدی • وآنکو نه این ترانه سراید خطا کند • هر کمکه بو ترانه‌ده ایرلمز خطا در
مراد بودر که هر کمکه عملا سنوح اجل نزک اولمز دیمیه • فاذا جاء اجلهم لا یستأخرون ساعة
ولا یستقدمون • آیتنه انکار ایتمش اولور که بو خطادر • گر رنج پیشت آید و گر راحت
ای حکیم • اگر زحمت اوگکه گله اگر راحت ای عاقل • نسبت مکن بغیر که اینها خدا کند
غیره آسنا دانمه که بونلری الله ایدر مراد خیر و شرک خالقی حق تعالیدر مهرام آنکدر قضا
وقدری ایله در دیمکدر **مخمس** ولا چون نداری تو غیری خدا • اگر خلق جود گنند ور جفا
جو حکم کرده است جمله بر تو قضا • اگر هستی اندر مقام رضا • رضا ده رضا ده رضا ده رضا • در کار

درگار خانه که ره عقل و فضل نیست • بو کارخانه‌ده که عقل و فضل یولی یوقدر یعنی عقل
و فضل یول بوقدر انکا • وهم ضعیف رای فضولی چرا کند • ضعیف وهم فضوللق رایی
نیجون ایدر مراد کارخانهٔ الهی و عالم غیب سرارنه عقل و فضل یول یوقدر وهم انک
اسرارنه وقوف ایچون نیچون فضوللق ایدر دیمکدر **مخمس** دلا هستی تو ترا شد بلا •
ز هستی شوی در شکی مبتلا • اگر خواهی این دم خلاص از عنا • قدم نه گنون در مقام فنا •
فنا شو فنا شو فنا شو فنا • حقا که زین عنان برسد مژده امید • حقا که بو غمدن ایرشور امید
مژده‌سی • گر سالکی بعهد امانت وفا کند • اگر بر سالک امانت عهدنه وفا ایدرسه مراد بودر که
انا عرضنا الامانة علی السموات والارض والجبال فابین ان یحملنها واشفقن منها وحملها
الانسان • حسبنجه هر کمکه امانت عهدنه وفا ایدرسه عموم آفتدن امین اولور • ما را که
درد عشق و بلای خمار هست • بزه که درد عشق و خمار بلاسی واردر • یا لعل دوست یا
می صافی دوا کند • یا دوست لبی یا شراب صافی دوا ایدر مراد بودر که بزده درد عشق
دنیا و بلای تکاسل عبادت واردر بونلره کلام الهی یا محبت الله خالصی علاج ایدر **مخمس**
دلا راحت دنیاست در جان ترا • تکاسل کنی در عمل دائما • بکوشش بنیامد مگر این ندا • که گوید خدا
بهر تصحیح ما • دوا کن دوا کن دوا کن دوا • جان رفت در سر می و حافظ بعشق سوخت
جان گتدی شراب سوداسنده و حافظ عشقله یاندی • عیسی دمی کجاست که احیای ما کند
بر عیسی نفسی قنی که بزی دیرگوره • مراد بودر که جانم سودای عشق و ارقلب حافظ بو عشق
ایله هلاک اولمشدر بر مرشد کامل اولیدی بزی احیا قلیدی **وله ایضا** نقد ها را بود
آیا که عیاری گیرند • نقدلری اولا یکجا که وزن الالرو محکه صالالر • تا همه صومعه
داران پی کاری گیرند • تا دوکل صومعه دارلری بر ایشه آرده دوتهلر مراد بودر که نقد
خالص و صوفی مخلص یکجانلرک وزنه آلنوب محکه چالنه بو تقلری ظاهر اولوب صوفیلغی ترک
ایدوب عوام کبی غیری ایشی دوتهلردی **بیت** صوفیا صوفی ز صافی اول یا عامی اول یورکا

فاعلات فعلات فعلات فعلن

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

اکی عالم وارنی ترک ایلمه بطال اولوب • مصلحت دید من اینست که یاران همه کار • بنهم
مصلحت کوردم اولدر که یاراه دوکلی ایشی • بکذارند و خم طره یاری کیرند • قویالم
هربار طره سی دوتلر مراد بودر که دوستلره ارشاد بویله کرک ترک اعمال دنیا ایدب
عمل غیب وهویت وطاعت حضرت ربوبیت ایده لر بیت کار آن باشد که باشد کار تو کار
خدا • کار دنیی کردن ای دل عمر ضایع کردنست • خوشش کرفتند حریفان سر زلف ساقی • خوشی
دوتلر صاحبلر ساقینک زلفی اوجنی • کر فلکشان بکذارد که قراری کیرند • اکر فلک ایلره
قورسه که برقرار دوته لر مراد بودر که صوفیلیغ اختیار ایدن یاران سلسلهٔ طریقتی شیخی
خوشی دوتلر اکر فلک وجهان وحب دنیا واوطان ثابت وبرقرار اولمغه قورسه یا فلک
و زمان مهلت ویرب اجلدن امان اولورسه که برموت قرار دوته لر بیت چند روزی بهر
یارم اقامت آرزوست • ای اجل سرخت مکن وی عمر مستعجل مباش • زاغ چوه شرم
ندارد که نهد پا بر کل • قرغه چون اوتنمز که ایاق قور کل اوزره یعنی زلف سیاه روی یاره
ایاق قور • بلبلان نیز اسزا دار دامن خاری کیرند • بلبل لره لایقدر که هر کس اتکنی دوتلر
یعنی عاشقلرک چون کلی یوزنه ایلا ایرمز کوکدر که دامن اغیاره یاپشه لر مراد بودر که بلی ادبلر
عزت بولیجق عشاق مؤدبلر حقارت وزحمت اختیار ایده لر • قوت بازوی پرهیز
بخوبان مفروشش • پرهیز قوت بازوسن خوبلره صاتمه • که درین خیل حصاری بسواری
کیرند • که بوجماعت بر حصاری بر سوار ایله دوتلر مراد بودر که محبوبلر ایله مصاحبت ایدن
قوت بازوی تقوی ایله بن بونلردن خلاص بولورین دیلیه که بونلرک بری بر حصاری
ویر شهری فتح ایدب اهلنی اف دو اضلال ایدرلر لاجرم اولیه بونلره مقارنه اولمیوب
مصاحبت ایتمک در • یارب این بچه ترکان چه دلیرند بخون • یارب بو فرزند سپاه ایاه ی
نه بها درلر در قانه • که بتیر مژه هر لحظه شکاری کیرند • که کرپک اوقی ایله هر لحظه بر
برشکار دوتلر مراد سپاهی زاده لرک آدم هلاک ایتمکده پهلوانلقلرین بیان

بیانلر نعوذ بالله من شرهم بیت بر باد شه حسن سلحداره قول اولدم • کم غمزه سیدر
عاشق قتلینه سلاحی • رقص بر شعر خوش و ناله نی خوش باشد • رقص شعر خوشی
و ناله نای اوزره خوش اولور • خاصه رقصی که در و دست نکاری کیرند • خصوصا
بر رقص که انی برنکار الن دوته لر مراد بودر که صوفیلرک الهی سوزلر دیو شعر اوقودقلری
وصدای خوب ایله سماع صورتنده رقص ایتدکلری و حلقه ده ذکر دیوب محبوب الی الله الدقلری
خوبدر که حظ نفس ایدرلر اهل حق اوله بوکاری اتمز بیت صوفیان بود مراکنا له دایم
در سماع • تو چرا در رقص بالی در بغل داری حبیب • حافظ ابنای زمانرا غم مسکینان نیست
ای حافظ ابنای زمانه مسکینلر غمی یوقدر • زین میان کر بتوان به که کناری کیرند •
بو اورته دن اکر کوچ یتیرسه یک اولدر که بر کنار دوته لر مراد بودر که ابنای زمان
و ابنای جهان ایله مصاحبتک دنیوی نفعی اولمیوب کرک چونکه ابنای زمان بی مروتلردر
انلر ایله مصاحبت ایتمیوب عمری تضییع ایلمیوب کنار اختیار ایتمک کرک بیت جیفه ده
دنیا نه میلم یوق نیم کرکس لبی • ایلدم قاف قناعتده یرم عنقا کبی ولهٔ ایضا مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن
دیدم بخواب خوشش که بدستم پیاله بود • کوردم خوشش اویقوده که الیمده قدح وار
ایدی • تعبیر رفت و کار بدولت حواله بود • تعبیر واقع اولدی که ایشی دولته حواله
ایدی مراد بودر که دوشده قدح کورمک زحمتسز شراب عشق الهی حاصل اولمقدر
اولیه بونک تعبیری • جذبة من جذبات الرحمن توازی عمل الثقلین • موجبنجه فیض الهی مشقتسز
اولمقدر • چل سال رنج و غصه کشیدیم و عاقبت • قرق ییل زحمت و غصه چکدک و عاقبت
تدبیر ما بدست شراب دوساله بود • انک تدبیری ایکی ییللق المن المحبی مراد بودر که
وصول الی الله حب دنیا و طلب عقبی ایله اولمز بلکه بو ایکیدن بول حب الله کرک ایش بیت
مرغی مراحبینه ده دنیا باید • که در خور حضرت شهنشاه آید بیت طاعت از بهر جزا
شرک خفیست • یا خدا را باش یا عقبی طلب بیت بس نشوی از هر دو عالم دست ورنه

تا شوی شایسته ٔ آن رنگ و بوی • آن نافه ٔ مراد که می خواستم ز بخت • اول مراد
نافه سی کە استریوم بختدن • در چین زلف آن بت مشکین کلاله بود • اول مشکین زلفلو
بنک زلفی بوکلمندن المش مراد بودر کە معبود حقیقی کە حق تعالی در انک غیب هویتی مراتبندن مراد
قفوسی بولنور • از دست برده بود خمار غمم سحر • الدن المش ایدی غم خماری بنی سحر
دولت مساعد آمد و می در پیاله بود • دولت مساعد کلدی و شراب قدحده ایدی مراد
تکاسلی بنم اختیارم الدن الوب معطل قلمش ایدی سحر وقتنده دولت مساعد ایدوب
عشق الٰهی قلبمده واقع بولنوب رغبت عبادت حاصل اولدی • خون میخورم ولیک نه جای
شکایتست • قان ایچرین ولیکن شکایت یری دکلدر • روزی ما ز خوان کرم این نواله
بود • بزم رزقمز کرم صفره سندن بو لقمه ایدی مراد بودر کە قضای ازلیده بکا محنت مقدر
المش بس شکایت ایتیوب قضایه رضا ویرمشدر **بیت** فراقت را نمی خواهم ولیکن •
چه چاره با قضای آسمانی • در آستان میکده خون میخورم مدام • میخانه اشیکنده قان
ایچرین مدام • روز نخست چونکه همینم حواله بود • اول کوننده چونکه بکا همان بو حواله
ایدی مراد بودر کە طلبده مشقت چکدوکم بکا تقدیر الٰهی بویله ایمش • نالان و داد خواه
بمیخانه میروم • اینکلیجی و شکایتجی اولدوغم حالده میخانه یه کیدرم • کانجا گشاده کار من
از یک پیاله بود • کە انده بنم ایشیمک فتحی بر قدحدن ایدی مراد نفس و شیطاندن نالان و متظلم
اولوب خانقاهه کیدرم کە انده بکا فیض و کشف بر بهجت و صفای قلبدن دیمکدر •
هر کو نکشت مهر ز خوبی گلی بچید • هر کیم اکدی محبت و برخوبدن یاخود بلقدن بر کل دیوشور
در رهگذار باد نگهبان لاله بود • یل اوغراغنده لاله بکجیسی ایدی مراد بودر کە هر کە
محبت تخمی اکمیه و بر محبوبدن یعنی اهل حالدرک بر ندن بر فیض یاخود حالدن حظ المیه
بو جهان کە بر یل اوغراغی محل زوال و فنادر اول که بوننده بوستان اوینی در • بر طرف
گلشنم گذر افتاد وقت صبح • گلشن کنارنه اوغرمم واقع اولدی صباح وقتنده • آن دم

آن دم کە کار مرغ چمن آه و ناله بود • اول وقت کە چمن قوشنک ایشی آه و ناله ایدی مراد
گلشندن جناب قدس و بلبلدن مراد سحرخیز اولوب مناجات ایدنلردر کە اول
وقت اجابت حاجات وقتیدر **قطعه** کر با ماه مهر سر کویش رسی ای آه صبح
عرضه داری شرح حال بی سر و سامان ما • در دل ما یاد غم بشکست و غم در دل
بماند • چیست یارب چاره ٔ غمهای بی پایان ما • آتش گرفت در دل حافظ نسیم باغ • اود
بر قدری حافظک کوکلنه باغ یلی • زان داغ سر بمهر کە بر جای لاله بود • اول باشی مهرلو داغدن کە
لاله جانه اوزره ایدی مراد آتشدن حرارت عشق در و نسیم باغدن مراد باد عنایت در
و لالەدن مراد قلبنده درد الٰهی اولاندر و باشی مهرلو داغدن مراد عشق مکتوم و در
مستوردر کە آتش اندن ناشی اولور و بعض نسخەده مخلص بیتی بویله واقع اولمش • گل بر
جریده ٔ و حافظانی نوشت • گل دفترە حافظ کلامنی یازر ایدی • شعری کە نکته اش به
از صد رساله بود • بر شعر کە انک نکتەسی یوز رسالەدن یک ایدی مراد کند و کلامنی مدحدر
یوز رسالە ٔ تصوفدن یکدر کە اسرار طریقت مکتوم و منظوم ذکر اولنمشدر لا جرم اهل کشف
بونی دفتره یازمغه لایقدر بعض نسخەده مخلص بیتی بویله واقع اولمش • دیدیم شعر
دلکش حافظ بمدح شاه • کوردک حافظک کوکل چکیجی شعرینی شاه مدحنده • هر بیت
از آن سفینه به از صد رساله بود • هر بیت اول کمیدن یوز رسالەدن یک ایدی مراد شاه
شاه حقیقی در و سفینەدن مراد • اما مثل شریعتی کمثل سفینه نوح • جهتنجه شریعتدر
لاجرم هر بیت اول شعر شریعتدن یوز رسالەدن یکدر • آن شاه شیر حمله کە خورشید
تیز رو • اول ارسلان حملەلو شاه کە تیز یوریجی کنش • پیشش بروز معرکه کمتر غزاله
بود • انک اوکنده جنک یری کوننده بر کیک بوراغیسندن اکسیک ایدی مراد
شمسی روز قیامتده جمع الشمس والقمر • موجبنجه ضعیف و مغلوب ایدوکی بیاندر
و له ایضا نه هر کە چهره برافروخت دلبری داند • هر یوزی یاقلکندن دلبرلک

دلبرلک بلور دکلدر • نه هر که آینه سازد سکندری داند • هر آینه دوزن اسکندرلک علمی
بلور دکلدر مراد بودر که هر صورتی تزیین ایده شیخ محجوب اولمز وهر تصنیفه
قلب ایده شیخ حاکم اولمز نیتکم دیر • نه هر که طرف کله کج نهاد وتند نشست • هر
کولاهی اوجنی اکری قویب چرب اوتوره • کلاهداری وآیین سروری داند •
کلاهدارلق وسرورلق آیینی بلور دکلدر مراد مطلع مضمونده ظاهر اولاندر • هزار
نکته باریکتر زموی اینجاست • بیک قلدن انجه رک نکته وار در بونده • نه هر که سر
بتراشد قلندری داند • هر باشنی تراش ایده قلندرلک بیلور دکلدر مراد بونده دخی
سابق کبی ظاهر در بیت قلندری بتراشش بروت وابرو نیست • هر انکه فرد رهستی
قلندری داند • وفا وعهد نکو باشد ار بیاموزی • وفا وعهد ایو در اکر اوکرنورسک • ورنه
هر که تو بینی ستمگری داند • یوقسه هر کیمسه‌یی کوررسک ظالملق بیلور مراد بودر که وفا
وعهد بیلنلر محقق ومستور اولنلر در زیرا اهل ظاهر اولنلر ظلم لنفه بلورلرسی وفا وعهدی
اصحاب اخلاص صدوه تعلم اتمک کرک • مدار نقطه بینش زخال تست مرا • نظر نقطه سنک
مرجعی سنک بکلکدندر بکا • که قدر کوهر یکدانه جوهری داند • که کوهر یکدانه نک قدرینی جوهری
بیلور مراد سنک خالک کوهر یکدانه وصنع غریب در وبی جوهری ان انک قدرینی بلوری دکلدر
لاجرم قدر متاعی اهل بیلور نا اهل بلمز بیت برای لعل تو ارزان دهیم جوهر روح • بهای
جوهر بی مثل جوهری داند • تو بندکی چو کدایان بشرط مزد مکن • سن قوللغی دلنجیلر کبی
ثواب ایچون قلمه • که دوست خود روش بنده پروری داند • که دوست خود قول بسلمک
عادتنی بلور مراد عملی لله اتمک کرک حق تعالی خود • ان الله لا یضیع اجر المحسنین • موجبنجه
بنده پرورلک واحسان کسترلک بلور دیمکدر • در آب دیده خود غرقه ام چه چاره کنم
کندو کوزم صوینه غرقم نه چاره ایدم • که در محیط نه هر کس شناوری داند • که بحر محیطده
هر کس یوزمکلک بلور دکلدر مراد بودر که سیر فی الله بحرینه پایان در انده یوزمکده عجزم

بکوکزیم آیکیسی
بو معنایه
مصراع اول اولنک
اولان نه لفظیکه

عجزم اولدوغی ایچون کوزیاشنه غرقم • غلام همت آن رند عافیت سوزم • اول عافیت
یاقجی رندک همتی قولیم • که در کدا صفتی کیمیاکری داند • که کدا صفتلقده کیمیاکرلک
بلور مراد بودر که شول مخلص که زحمت اختیار ایدر راحتی خواستیدر کدا صفت فقیر سیرتدر
اما قلب نحاسی ذهب خالص ایدر آنک همتی قولیم که همتی اعلا یه در دنیایه دکلدر • بباختم
دل دیوانه وندانستم • اوینتدم یعنی الدردم دلو کوکلی وبلمدم • که آدمی بچه شیوه
پری که داند • که آدم بالاسی پری شیوه سی بلور مراد حسی ظاهری کوکلی آلدروم آدمی زاد پری
عملی قلوب آدمی دیوانه قلدوغی بلمدم دیمکدر یعنی عاقل اولان حسن وجمال خالقنه کوکل ویرمک کرک
بعدو جهانی هر آنکس که شاه خوبانست • قد وصورت ایله هر اول کمسه که کوزللرک شاهیدر • جهانی
بکیرد اکر داد کستری داند • جهانی دوتر اکر عدالت دوتمک بلورسه مراد بودر که اهل ظاهرده وباطنده
عدل کستر اولان جهانکیر اولور بیت عدول قلمه عدلدن عدالت ایت ای شاه • بو قول معتمدیله دد لر
ثقات عدول • ز نظم دلکش حافظ کسی شود آگاه • حافظک کوکل چکیجی نظمندن بر کمسه اولور
خبردار • که لطف نکته وسر سخنوری داند • که نکته لطافتنی وسوزلولک سرینی بلوره مراد بودر که
اهل راز ونکته شناس اولان واهل کلام وصاحب کمال اولان بلور حافظک کلامنی اما سخن
شناس اولمیوب نا اهل اولان بر ده انکارده قلور وله ایضا حسن وخلق ووفا کسی بیار ما
نرسد • حسن وخلق ووفا ده کمسه بزم یارمزه ایرمز • نزاد رین سخن انکار کار ما
نرسد • سکا بو سوزده بزم کارمزه انکار ایرمز مراد بزم یارمزدن رسول الله علیه الصلوة
والسلام در که • انا املح من یوسف • حسنیجه • وانک لعلی خلق عظیم • موجبنجه • وصادق الوعد
الامین • مقتضاسنجه که الکا ایرمز وافضل البشر ایدوکی منصوص در بو سوزده منکر انکاره
مجال یوقدر • بحق صحبت دیرین که هیچ محرم راز • اسکی صحبت حقیچون که هیچ محرم راز • بیار
یکجهت حق کذار ما نرسد • بزم یکجهت حق ادا ایدیجی یارمزه ایرمز مراد صحبت دیرینده
لیله معراج یا عالم ارواحده اولان مصاحبت در ویکجهت اولدوغی • ما زاغ البصر وما طغی

مفاعلن فعلاتن
مفاعلن فعلن

حسبجه حضرت حق توجهنده زائل اولمدوغی در وحی کذار اولدوغی عبادتن طولدن قیام ایدب
مبارک قدمی تورتم ایدب • الم اکن عبدا شکورا • دیدکه در لاجرم هیچ محرم راز بو مقامه
ایرمشدر **قطعه** الا ای احمد مرسل رئیس زمرهٔ کمّل • شود هر مشکل از تو حل تو یی تیسیر
طاها • زهر کامل که بیش آمد کمالات تو بیش آمد • مثال کاملان با تو مثال پشه با عنقا • اکرچه
حسن فروشان بجلوه آمده اند • اکرچه حسن صاحبلر جلوه یه کلمشلردر • کسی بحسن و ملاحت بیار ما
نرسد • کمسه حسن و ملاحتده بزم یارمزه • ایرمز مراد جمیع انبیا صاحب حسنلردر اما بزم
رسولمز احسن و املحدر دیکدر • هزار نقد ببازار کاینات آرند • بیک نقد کاینات بازارنه
کتورزلر • یکی بسکهٔ صاحب عیار ما نرسد • بر سی بر سکه ده بزم صاحب عیار مزه ایرمز
مراد سایر انبیانک شرعی منسوخ اولوی انک شرعی منسوخ اولمز دیکدر **بیت** از دری
سکه شاهان رود • سکهٔ احمد بود باقی ابد • هزار نقش بر آید زکلک صنع یکی •
بیک نقش حاصل اولور قلم صنعندن برسی • بدل پذیر بنقش نکار ما نرسد • بزم نکارمزه نقشنه
کوکل قبول اتمسنه ایرمز مراد بودرکه • وکذلک جعلناکم امة وسطا لتکونوا شهداء علی الناس
ویکون الرسول علیکم شهیدا • موجبنجه صاحب ولایت عامه اولی صنعی بر نقش معنوی
درکه قلوب بونی قبول ایدر **بیت** چون خدا پیغمبر ما را برحمت خواند است • افضل پیغمبرا
آنست خاتم الانام • دلا زخبث حسودان مرنج و ایمن باش • ای کوکل حسودلر خبثندن انجمه
و امین اول • که بد بخاطر امیدوار ما نرسد • که یرمز بزم امیدلو خاطرمزه ایرمز مراد بونده
ولا یکن فی قلبک حرج مما قالوا • حسبنجه عقلک قلبه بنجی درکه طعن و خبث حسادسببی ایله
متغیر اولمیوب بقعوتنی ترک ایتمیوب رجای قطع ایتمک کرک **بیت** صونه اولمشسی دیو
طعن ایدن نه صبر ایده رم • فاصبر امری ایله واجبدر رسوله چونکه صبر • دریغ قافلهٔ عمر
اینچنان رفتند • دریغ عمر قافله سی انجلین کتدیلر • که کردشان بهوای دیار ما نرسد
که انلرک توزی بزم دیارمز هواسنه ایرمز مراد بونده تلف اولان عمر ایچون تأسف

تأسف ایدب بقیهٔ عمری اسرافدن نهی و حسن عمله ترغیب درنیتکم دیر • جهان بزرکی
اکر خاک ره شوی کس را • انجلین دیرلکه اکر یول طپراغی اولاسن کمسه یه • غبار خاطر که
از رهکذار ما نرسد • بر خاطر توزی بزم یول اوغرا غمزدن ایرمیه مراد بودرکه کمسه
رنجیده اولاجق فعل ایلمیه سن **قطعه** هیچ دانی که وقت زادن تو • همه خندان شدند و تو
کریان • انجنان زی که وقت مردن تو • همه کریان شوند و تو خندان • بسوخت حافظ و ترسم که
شرح قصه او • یاندی حافظ و قورقرم انک قصه سی شرحی • بسمع پادشه کامکار ما نرسد
بزم غالب پادشاهمز سمعنه ایرمیه مراد شاهدن ظاهر • نظر سلطان زماندر باطنده نظر سلطان
السلاطیندر و سمعدن مراد قبول درنیتکم سمع الله لمن حمده لفظنده ایله در **وله ایضا**
نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد • صبا یلنک نفسی مشک صاچیجی اوله کرکدر • عالم پیر
دکر باره جوان خواهد شد • پیر عالم بر کز دخی یکیت اوله کرکدر مراد صبادن نفحات رحمانیه
با صولت هوای روح در و مشک فشان اولدغی روایح طیبه فیض صاحبدوغی در و عالم
پیر ذات پیر عاصی در جوان اولدغی معاصیدن توبه قلوب تازه جوان کبی کناهدن پاک
اولدغی در • ارغوان جام عقیقی بسمن خواهد داد • ارغوان عقیق قدحی سمنه ویرسه
کرکدر • چشم نرکس بشقایق نکران خواهد شد • نرکس کوزی شقایقه ناظر اوله کرکدر مراد
ارغواندن در رونق نورانیه و ظاهری حمرت عشق ایله ملون اولان مرشددر و عقیقی قدح حمرت
شوقدر و سمندن مراد صافی دل و قابل فیض اولانلردر و چشم نرکسدن مراد عین انسان
کاملدر و شقایقدن مراد حمرت شوقیه و قدحی قلبی اولوب محل شراب الهی اولمغه قابل اولان
سالکدر • این تظلم که کشید از غم هجران بلبل • بو ظلمی که چکدی هجران غمندن بلبل • تا سر
کل نعره زنان خواهد شد • کولک اچ حولیسنه دک نعره اوریجی کیته کرکدر مراد بلبلدن عاشق
و طالبدر و کلدن مراد اهل کشف اولان شیخدر لاجرم سالک طالب هجر یاردن ظلم کورب
منظلم شیخک خلوتنه کیره کرکدر • کز مسجد بخرابات شدم خرده مکیر • اکر مسجددن میخانه یه

کندم ایه طعن ایلمه • مجلس وعظ درازست وزمان خواهد شد • وعظ مجلسی اوزون وزر
وزمان اوله کو کدر مراد مسجددن اهل ظاهر عبادت خانه سیدر ومجلس وعظدن مراد علم ظاهر کبی
عبادت اوله سیدر وخراباتدن مراد عشق وسلوک اهلی مقامی در لاجرم ظاهردن سلوکه کلدکه طعن ایلمه
علم ظاهر وزهد خشک ایله وصول الی الله بعید در زمان استر • ای دل از عشرت امروز بفردا
فکنی • ای کوکل اگر بوکونکی عشرتی یارینه قورسک • مایه نقد بقا را که ضمان خواهد شد • بقا نقدینه
سرمایه سنه کم کفیل اولور مراد عیش عبادتده وصحبت طاعتی یارینه تأخیر ایتمه صحت وبقایه کفیل
احتمالدر که تیز جک وفات ایدن کس عملسز کیدن کسی دیمکدر • ماه شعبان قدح از دست منه
کین خورشید • شعبان آینی قدحی الدن قومه که بو کنش یعنی قدح • از نظر تا شب عید رمضان
خواهد شد • نظردن رمضان بیرامی کیجه سنه دک کته کرکدر یعنی رمضانی فکدر کیچ نقصکم
بیرام کیجه سنه دک بولنمه کرکدر مراد بودر که شعبان آینی شیخک ارشادی ایله شراب عشق
نوش ایدوب عبادتده کوشش قیل والا رمضان کلیجک شیخ خلوتده اولوب ارشاددن عقیوب
معطل اولسک کرکدر • گل عزیزست غنیمت شمریدش صحبت • گل عزیز در غنیمت بیلک آنک صحبتنی
• که بباغ آمد ازین راه وازان خواهد شد • که باغه کلدی بو یولدن واندن کته کرکدر مراد
اصحاب کشف وشیخ صاحب مکاشفه عزیز در آنک مصاحبتنی غنیمت بیلک که باغ عالمه عالم الهیدن بولنده
کلدی وآندن کته کرکدر دیمکدر • مطربا مجلس انس است غزل خوان وسرود • ای مطرب مجلسی
در غزل اوقی وایر اوقی • چند گویی که چنین رفت وچنان خواهد شد • نیچه دیرسن که بویله
واقع اولدی واویله اوله کرکدر مراد بودر که ای واعظ عشقه ترغیب ایدوب ذوق ویر
عالمک اولیندن وامم سابقه احوالی وعالمک آخرین وحشر قصه سی قو بیت وعظ اوده کم
طاعته ترغیب ایدن طالبی تکمش یا اوجاغی سویلمک افسانه در • حافظ از بهر تو آمد سوی اقلیم
وجود • حافظ سنک ایچون کلدی وجود اقلیمنه • قدمی نه بوداعش که روان خواهد شد
برقدم قو آنک وداعنه که روان اوله کرکدر مراد بودر که حافظک عالمه کلمدن مرادی اهل

اهل الله مصاحبتی در اهل اللهدن مرادی بودر که جهاندن کتدکه زمانه اهل الله وداعی
ایله کیچ بوندن ترغیب وارد که مختصر اولمای قتنه صلحا حاضر اولمق کرک که حسن خاتمه وایمان
ایله ختم اولمق علامتی در ولـه ایضا کلک مشکین تو روزی که زما یاد کند • سنک مشکین
قلمک بر کون که بزدن یاد ایده یعنی بزی انکه • ببرد اجر دو صد بنده که آزاد کند • التراکیوز
قول ثوابی که آزاد ایدن مراد مکتوب ایله تطییب قلب اتمک ثواب ایدکی بیاندر بیت برورث
کاغد ایله یار بنی یاد ایدجک • بو ثواب بولیمز بیک قولی آزاد ایدجک • قاصد حضرت سلمی که
سلامت بادا • سلمی حضرتنک بیکی که سلامت اوله • چه شود کر بسلامی دل ما شاد کند •
بوله اکر بر سلام ایله بزم کوکلمزی شاد ایدن مراد معشوق طرفندن خبر قلب مخزونی تفریح ایدکی بیاندر
قطعه سلام علیکم دا کیا مشتاقکم • کا اول حرف من حروف سلام • وقد کان قلبی الیکا بوصالکم
کا وسط حرف من حروف سلام • وقد ضاق صدری بحیفته لبعدکم • کا خر حرف من حروف سلام
یارب اندر دل آن خسرو شیرین انداز • یارب اول طاتلو خسروک کوکلنه براق • که برحمت
کذری بر سر فرهاد کند • که رحمت ایله اوغرمغی فرهاد باشنی اوزره ایدن مراد محبوب ومطلوب اولان
عاشق وطالب اوزرینه بطریق المرحمه کلمک ایچون دعادر بیت درد ما در درمان ایچون بح
خسته به کلدی حبیب • خسته صحت بوله اوله کلدی تا که طبیب • حالیا عشوه ده چشم تو زبنیاد
ببرد • حالیا سنک کوزک شیوه سی بنی بنیاددن آلدی • تا دگر بار حکیمانه چه بنیاد کند •
تا بر کزه دخی حکیمانه نه بنیاد ایدن مراد مخاطبدن شیخ اولیجق سنک نظرک بنی بالکلیه الدی وفی
حکیمانه بنم اصلاحم وتربیتم نه بنیاد ایدر دیمکدر بیت شیخ باید که بد از مرض طبع مزاج
تا بوفقش بهر دوا بکند نیک علاج • کو مهر پاک تو از مدحت ما مستغنیست • سنک پاک
کوهرک بزم مدحمزدن مستغنی در • دست مشاطه چه با حسن خداداد کند • دوز کیجی ایه الله
وبرلمش حسنه نه ایلر مراد ممدوحنک مدحدن مستغنی ایدوکی بیاندر • امتحان کن که بسی کنج مرادت
بدهند • تجربه ایله که نیچه مرادک کنجن ویررلر • کر خرابی چو منی لطف تو آباد کند • اگر بنم کبی

برخرابی سنک زلفک معمور این مراد احیا ایدنه • والله یضاعف لمن یشاء حسبنجه اکواحنی
کثیره اولدوغنی بیاندر • شاهرا ابرو بود از طاعت صدساله زهد • شاهد یکدر یوز ییللق طاعت
وزهدن • قدر یک ساعت عمری که در وداد کند • بر ساعت مقداری عمر که آنی عمل ایمی مراد
عدل ساعة خیر من عبادة ستین سنة حسبنجه فضیلت عدلی بیاندر و ذکر صدد مبالغه ایچوندر
ره نبردیم بمطلوب خود اندر شیراز • یول التمدک کندو مطلوبمزه شیرازده • خرم آن روز که
حافظ ره بغداد کند • شاد اول کون که حافظ بغداد یولن ایده یعنی آنکا کیده مراد بودر که مطلوب
وصول الی الله در چونکه اول وطنمزده میسر اولمدی غربته کیدوب بغداده توجه ایتمک کرک که آنک
لقبی برج اولیادر ولە ایضا بوی خوش تو هر که زباد صبا شنید • سنک
خوش قوقوک هر کم باد صبادن ایشتدی • از یار آشنا خبر آشنا شنید • آشنا یاردن خبر آشنا
ایشتدی مراد نفحات ربانیه عالم ارواحده آشنا اولدوغمز خبر الهی کتوردی دیمکدر • اینشی
روا نبود دل حق گزار من • بو لایق دکل ایدی بنم حق ادا ایدیجی کوکلم • کز غمگسار خود سخن ناسزا
شنید • کندو مصاحبندن لایق اولمیان سوز ایشتدی مراد قلب قلندرانه کلام اضلال واف ایشتدی
شکایتدر • ای شاه حسن چشم بحال گدا فکن • ای حسن شاهی کوزیکی گدا حالنه براق • کین گوش
بس حکایت شه و گدا شنید • که بو قولاق نیجه حکایت شاه و گدا ایشتدی مراد عین عنایت طلبی در • ما می
ببانگ چنگ نه امروز می خوریم • بز شرابی چنک آوازی ایله بکون ایچمدک • بس دور شد که گنبد چرخ
این صدا شنید • نیجه دور اولدی که چرخ قبه سی بو صدایی ایشتدی مراد بیر مراقبه کلامیدر ایله عشق
الهی یوسنش ایتمک عادت قدیمه ایدوکن بیاندر • ما باده زیر خرقه نه امروز می کشیم • بز شرابی خرقه
الیندن بکون ایچمدک • صد بار پیر میکده این ماجرا شنید • یوز کره میخانه پیری بو ماجرایی ایشتدی
مراد مستور عشق الهی و طاعت نامتناهی اندکمز شیخ خانقاهه معلوم دردیمکدر • سر خدا که عارف
سالک بکس نگفت • سر حقی که عارف سالک کمسه یه دیمدی • در حیرتم که باده فروش از کجا شنید
حیرتده یم که شراب صاتیجی قنده ن ایشتدی مراد عارفدن عشق و جذبه ایله طیار اولاندر بو حالت

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات

بو حالت زاهده اولمز که سیار در شیخ خانقاه نزده بوندن خبردار اولمش که عشقه
ایشاد ایدر بوندن حیرتده یم بیت دی شرح سوز عشق شنیدم زبانک نی • در حیرتم که
قصه عشق از کجا شنید • محروم اگر شدم ز سر کوی او چه شد • محروم اگر کتدم ایسه
آنک محله سیدن باشندن نه اولدی یعنی عجب دکلدر • از گلشن زمانه که بوی وفا شنید
زمانه گلشنندن کم وفا قوقوسی ایشتدی مراد دنیا و اصحاب ظاهریه وفا ایدکن بیاندر
• یارب کجاست محرم رازی که یکزمان • یارب قنی در بر محرم راز که بر زمان • دل شرح آن دهد
که چه گفت و چها شنید • کوکل آنک شرحن ویره که نه دیدی و نه ایشتدی مراد طالب بوندن
که اسرار طریقتی و اخبار حقیقتی و مصاحبت الهیه یی اکا بیان ایدم دیمکدر • ساقی بیا که
عشق ندا می کند بلند • ای ساقی کل که عشق بلند ندا ایدر • کانکس که گفت قصه ما
هم ز ما شنید • که اول کیمسه که سویلدی بزم قصه مزی هم بزدن ایشتدی مراد عشقدن معشوق قدر
یعنی معشوق حقیقی اعلام ایدب • و ما ینطق عن الهوی ان هو الا وحی یوحی • موجبنجه
بر نم خبرمز سویلین بزدن ایشیدب سویلردیر • خوش میکنیم بباده مشکین مشام جان
خوش ایدریز مشکین شراب ایله جان مشامنی • کز دلق پوش صومعه بوی ریا شنید •
که صومعه خرقه پوشندن ریا قوقوسی ایشتدی مراد اصحاب ریادن مشام جانمه ریا قوقوسی
کلدی آندن دماغم ملکدر اولدی عشق الهی و حب طیب ایله معطر ایتمک استریز دیمکدر • پند
حکیم عین صوابست و محض خیر • حکیمک نصیحتی عین صوابدر و محض خیر • فرخنده بخت آنکه بسمع
رضا شنید • مبارکدر اول کمسنک بختی که سمع رضا ایله ایشتدی مراد عاقلک نصیحتنی سمع
قبول ایله ایشتمک انک موجبنجه ایشی ایتمکه ترغیبدر • هر شام ماجرای من و دل شمال گفت •
هر اخشام بنم و کوکلم ماجراسنی باد قبله دیدی • هر صبح گفت و گوی من و او صبا شنید
هر صبح بنم و کوکلم گفت و کویینی صبا ایشتدی مراد بودر که هر اخشام قبله طرفندن کلن هوایی
دیو بنم کوندن تضییع عمر ایتدیکیم و قلب فکر فاسد قلدیغن لسان حال ایله سویلر و بکا ندامت

کلوب سحرخیز اولوب جان و دل ایله استغفار ورد باد سحر استماع ایدر • حافظ وظیفهٔ
تو دعا گفتنست و بس • ای حافظ سنک وظیفه و خدمتک دعا دیمکدر آنجق • در بند
آن مباش که بشنید یا نشنید • اول قیدده اولمه که اشتدی یا اشتمدی مراد بودرکه
عبدک خدمتی عبادتدر آنی ادا اتمک کرک قبول و عدم قبول قیدینه اولمیه کرک
ولە ایضا خستگانرا چو طلب باشد و قوت نبود • خسته لره چون طلب اولا و قوت
اولمیه • گر تو افسوس کنی شرط مروت نبود • اکر سن حیف ایدرسک شرط مروت اولمز
مراد شیخه نصیحتدر که طالبلره اصلاح و تربیتده حیف و تقصیر ایتمک کرک • ما جفا از تو ندیدیم
و تو هرگز نکنی • بز جفایی سندن کورمدز و سن هرکز اتمزسن • آنچه در مذهب پیران
طریقت نبود • اول نسنه که طریقت پیرلری مذهبنده اولمز مراد شیخی تقصیر و جفادن
تنزیه در • چون طهارت نبود کعبه و بتخانه یکیست • چون پاکلک اولمیه کعبه و بتخانه
بردر • نبود خیر در آن خانه که عصمت نبود • خیر اولمز اول اوده که عصمت اولمیه مراد
قلبی تطهیر اتمکه ارشاددر بیت طره ابیتی نشان پاکیست • کنج نوریست
از طلسمش خاکیست • تا با افسوس نکند جادوی چشم تو مدد • با افسوس ایله اتمیه
سنک جادو کوزک مدد • نور در سوختن شمع محبت نبود • نور شمع محبت یاقلمدن
اولمز مراد عین عنایت شیخ تسخیر قلب اتمک طلب درکه آندن نظر اولمنجه شمع محبت یانمز
مریده نور اولمز بعضی نسخه‌ده بو بولنمدی • خیره آن چشم که آبش نه ز خون دل عشق
طونه قدر اول کوز که صو ویرمیه الا عشق اغلمسی • تیره آن دل که در و شمع محبت نبود
بولانقدر اول کوکل که آنده شمع محبت اولمیه مراد عشق ایله اغلمغه و کوکل شوق
محبت اولمغه ترغیب در • حیف تو کرد ز سر رشتهٔ خود با خبرم • سنک حسنک ایلدی
کندو ایلکیم باشندن بنی خبردار • آن مبادا که مددکاری دولت نبود • اول اولمسون که
دولت مددکارلغی اولمیه مراد سنک حسنک بکا ایپلک باشنی بلدردی آندن جوز مکه و عمله

وعمله شروع اتدم بو دولت مددکارلغی درکار اولم عاشقک دلیلی عشقدر بیت عشق می باید
که آن باشد دلیل راه دوست • وای آنکس را که عشقش دوست نبود رهبرش •
بعض نسخه‌ده بو بولنمدی • دولت از مرغ همایون طلب و سایهٔ او • دولتی جبارک قوشندن
طلب قیل و انک کلکه سندن • زانکه با زاغ و زغن شهپر دولت نبود • زیرا قرغه و [illegible]
ایله دولت شهپری اولمز مراد هما کبی ظل همایونه اولان مرشد کامل طلبنه ترغیب در خدمت
نامقصدن تنزیه در بیت کس نیاید بزیر سایهٔ بوم • ور همای از جهان شود معدوم •
گر مدد خواستم از پیر مغان عیب مکن • اکر مدد استدم ایسه پیر مغاندن عیبلمه • شیخ ما گفت
که در صومعه همت نبود • شیخ بیوردی که صومعه‌ده همت اولمز مراد بودرکه عشق و شوق
اهلی اولان شیخدن مدد طلب اتدم زیرا بر پیر بکا دیدی لقمهٔ وقف ایچون خانقاهده
اولانده همت اولمز رباعی از لقمهٔ وقف هرکه پرورده شود • روباه شود اگرچه بود شیر
اسد • گر به غرضی مرا مصدق داری • خاصیت نان وقف بخلست و حسد • حافظ علم و ادب
ورز که در مجلس شاه • ای حافظ علم و ادب کسب قیل که مجلس شاهده • هرکه را نیست ادب لایق
صحبت نبود • هرکه ادبی اولمیه لایق صحبت اولمز مراد بودر که سلطان مجازی ادب ظاهر استر
زیرا باطندن غافلدر سلطان حقیقی هم ادب ظاهر هم ادب باطن استر آنوکیچون • خدمة
الملوک نصف السلوک دیمشلر دریسی خواجه حافظک علم دیدیکی ادب باطنه نظر و ادب
دیدیکی ادب ظاهره نظردر ولە ایضا همای اوج سعادت بدام ما افتد • سعادت
اوجی هماسی بزم اغمزه دوشه • اگر ترا گذری بر مقام ما افتد • اکر سکا اوغرمق بزم
مقامزه دوشرسه مراد بودرکه بزه تجلی الهی واقع اولورسه همای بلند پرواز سلطنت
مقامزه صید مراد اولور بیت چه کم شود ز نوای که بر بنت کوز افتد • که تا ببروزنم
از رؤیت آفتاب درافتد • حباب وار براندازم از نشاط کلاه • حباب کبی آتم
شنلکدن کلاهی • اگر ز روی تو عکسی بجام ما افتد • اکر سنک یوزکدن بر عکس بزم

قو حمزه دوشنه مراد بزم قدحمزدن قلبمزدرالی تجلی جمال اولورسه شادلقدن تشبیه یه
انتوع کرکدر اولوردیمکدر • شبی که ماه مراد از افق طلوع کند • برکیجه که مراد آیی افقدن
طلوع ایده • بود که پرتو نوری ببام ما افتد • اولا که بر نور ضیاسی بزم طامزه دوشه
مراد تجلی کندویه واقع اولمغه رجاسیدر • ببارگاه تو چون باد را نباشد بار • سنک
بارگاهکه چون یله اولمز اجازت • کی اتفاق مجال سلام ما افتد • قچن بزم سلامزه
مجال اتفاق دوشه مراد حضرت عزتک کبریاسی و کندونک سلامنک اول
درگاهه عدم لیاقتنی بیاندر بعض نسخه ده بو بولنمدی • ملوک را چو ره خاک بوسی
این درنیست • پادشاهلره چو بو قپو طپراغنی او پمک یولی یوقدر • کی التفات مجالی
سلام ما افتد • قچن بزم سلامزه مجال التفات دوشه مراد بیت سابقدن کبی
در • چو جان فدای لبت شد خیال می بستم • چون جان لبکه فدا اولدی خیال ایلدم
• که قطره ای ز زلالش بکام ما افتد • که بر قطره آنک زلالندن بزم طماغزه دوشه مراد تو
روح کلام حقده محو و مستغرق اوکیجی خیال اتمک اولور که بر قطره آنک زلالندن آب
خوشکوارندن طماغه دوشه خلاصه ء مراد بودر که چون صفت کلام تجلی ایدب روح
سالکی آنده مستغرق اوله آنک اغزندن معارف آلهیه ظهور ایدب عامی ایکن عالم
اولور • خیال زلف تو گفتا که جان وسیله مساز • سنک زلفنک خیالی دیدی جانه
واسطه قلمه • کزین شکار فراوان بدام ما افتد • که بو شکاردن وافر بزم اغزه دوشر مراد بودر که
غیب هویت خیالی جان ویرمکی بکا وصوله وسیله اتمه که جان شکارندن وافر بنم اغزمه دار
در • بنا امیدی ازین در مرو بزن فالی • امیدسزلک ایله بو قپودن کتمه و بر فال اور
بود که قرعه ء دولت بنام ما افتد • اولا که دولت قرعه سی بزم آدمزه دوشه مراد بودر که
باب حقدن رجایی قطع ایتمیوب عبادتده سعی اتمک اولملو کرک اولا که بر سبب قربت
اولا • ز خاک کوی تو هر که که دم زند حافظ • سنک محلک طپراغندن هر وقت که نفس اور

اور حافظ • نسیم گلشن جان در مشام ما افتد • جان گلشنی یلی بزم بورنمزه دوشر مراد
بودر که طرف حقدن کلام سویلید کجه مشام جانمزاندن رایحه ادراک ایدر **ولا ایضا**
• دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند • دون کیجه سحر وقتنده غصه دن بکا نجات ویردلر
• واندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند • اول کیجه ظلمتنده بکا آب حیات ویردلر مراد بودر که
دون کیجه بکا فیض الهی و فضل تجلی واقع اولوب وصول ایله امید میسر اولامی دیو غصه ده
ایدم اول غصه دن نجات ویردلر آب حیات حقیقی اولدر که عذاب مؤبددن خلاصه باعث
اولا لاجرم بکا شراب فیض الهی وب حیات ابدیه ویردلر **بیت** ای فیض روح پرور
از آن کوی دلبرست • این آب زندگانی از آن جوی کوثرست • بیخود از شعشعه ء
پرتو ذاتم کردند • بنی ضیاء ذات پرتوسندن بیخود ایتدیلر • باده از جام تجلی ء صفاتم دا
دند • شرابی بکا تجلی ء صفاتدن ویردلر مراد تجلی ء افعالدن ترقی ایدب تجلی ء صفاتدن
متکیف اولوب تجلی ذات لمعانندن بیخود اولدوغنی بیاندر • چه مبارک سحری بود و چه
فرخنده شبی • نه مبارک سحرایدی و نه فرخ وقت ایدی • آن شب قدر که این تازه براتم
دادند • اول قدر کیجه سی بکا تازه براتم ویردلر مراد اول دون کیجه یی وسحر وقتنی مدح ایدر
که اول کیجه شب قدر ایمش که آنک سحرنده بکا براتِ فیض و فضل ویردلر دیو • هاتف
آن روز بمن مژده ء این دولت داد • هاتف اول کون بکا بو دولت مژده سی ویردی
• که بآن جور و جفا صبر و ثباتم دادند • که اول جور و جفایه صبر و قرار ویردلر بکا مراد بودر
که مجاهده و خلاف نفسه صابر اولدم اول کون بکا هاتف بو مژده ایتدی که دولت فیض
و تجلی سکا میسر اولسه کرکدر لاجرم هر کیمکه جفای مجاهده یه صابر اولا • والذین جاهدوا
فینا لنهدینهم سبلنا • حسبنجه اکا بو تجلی فیض اولور **بیت** یار دیلشی الکا کیم جور
و جفالر ایده رزه • قتلنده رسم صوکرا وجه ملا و فالر ایده رزه • بعد ازین روی من و آینه ء
وصف جمال • بوندن صکره بنم یوزم و وصف جمال آینه سی یعنی من بعد آینه ء صفاته نظر ایدر

اندن یوزم دونه‌رمرتم • که در آنجا خبر از جلوهٔ ذاتم دادند • اول پرده بلا جلوه‌ده دائره
خبر ویردلر مراد بودر که تجلی صفاتده حکمی تجلیٔ ذات اولور لاجرم اکا مداومت ایده
بوکا وصول بولور • من اگر کامرو گشتم و خوشدل چه عجب • بن اگر مراده لایق اولدم
و کوکلی خوش اولدم ایسه نه عجب • مستحق بودم و اینها بزکاتم دادند • مستحق ایدم بونلری
بکا زکوة ویردلر مراد تحصیل استحقاق ایتمکدر که فیضنه محل اولسون فضل و فیض حقلور
این دیگر بیت • بی نیاز از جو یاز من و فقر سر دیدند • جامی از لعل لب دوست زکاتم
دادند • این همه شهد و شکر کز سخنم می ریزد • بو دو کل بال و شکر که سوزمدن دوکلور
اجر صبریست کزان شاخ نباتم دادند • صبر اجریدر اول نبات بوداغندن ویردلر مراد
مراد نبات بوداغندن حق تعالی طرفندن اولان شعبه فضللر لاجرم • من اخلص
لله اربعین صباحا ظهر ینابیع الحکمة من قلبه علی لسانه • موجبنجه آنک کلامندن شهد و شکر
حکمت دوکلور • من همان روز بدیدم که ظفر خواهم یافت • ایشبو اول کون کوردکه
ظفر بولسه کرک • که بر افسوس عدو صبر و ثباتم دادند • که دشمنک حیله‌سنه بکا صبر و ثبات
ویردلر مراد عدودن • ان الشیطان لکم عدو مبین • حسبنجه شیطاندر • و اعدی عدوک
نفسک التی بین جنبیک • مقتضاسنجه نفسدر هر نکه بونلرک حیله و مکرینه صبر ایدن غالب و مظفر
اولور • همت حافظ و انفاس سحر خیزان بود • حافظک و سحر خیزلرک همتی ایدی بعض نسخه‌ده
بویله واقع اولمش • همت پیر مغان و نفس رندان بود • پیر مغانک همتی و رندلرک نفسی
ایدی • که ز بند غم ایام نجاتم دادند • که ایام غمی بندندن بکا نجات ویردلر مراد همت و
و نفسک تأثیری بیاندر و بعض نسخه‌ده مخلص بیتی بو واقع اولمش • شکر شکر بشکرانه
بیفشان حافظ • شکر شکرین شکرانه ایله صاچ حافظ • که نگار خوش و شیرین حرکاتم
دادند • که خوش و شیرین حرکات نگار ویردلر بکا مراد اول نگاردن عمل صالحدر لاجرم
آنک کیچوی و افر شکر ایتمک لازمدر بعض نسخه‌ده مخلص بیتی بویله واقع اولمشدر • حافظ آن دم

حافظ آن دم که ببند سر زلف تو فتاد • حافظ اول دم سنک زلفک اوجی بندنه
دوشدی • گفت از بند غم و غصه نجاتم دادند • دیدی غم و غصه بندندن بکا نجات
ویردکلر مراد بودر که • من جعل الهموم هما واحدا کفی الله سایر همومه • حسبنجه هر کمکه غیب
هویت قیدنه دوشه سایر همومدن نجات بولور **ولـه ایضا** گوهر مخزن اسرار
همانست که بود • مخزن اسرار گوهری همانندر که ایدی یعنی کماکان ثابت و مقرر در
حقهٔ مهر بدان مهر و نشانست که بود • حقهٔ مهر اول مهر و نشان ایله در که ایدی مراد
مخزن اسراردن قلبدر که گوهردن مراد آنده اولان معانی و امور در که الست بربکم نداسی
جوابنده دیلکده بلی در و قبول بار امانتدر و حضرت حق ایله اولان میثاق و معاهده جزر
و مهر کسر میم ایله محبت در که حقه یه تشبیه ایتشلردر و مهر ضم میم ایله معروفدر مراد ابتدا استعداد
کوره اولان تقدیر الهی در • عاشقان زمرهٔ ارباب امانت باشند • لفظ عاشقان مبتدا
آنک ما بعدی خبردر یعنی عاشقلر اصحاب امانت زمره‌سی دورلر • لاجرم چشم گهربار همانست
که بود • لابد چشم گهربار همان در که ایدی • مراد امانتدن حق تعالی حضرتنک سورهٔ احزاب
آخرنده • انا عرضنا الامانة علی السموات والارض والجبال • ذکر ایتدکیدر ارباب تحقیق
بو امانتدن عشق مراد ایدرلر لاجرم عشق امانتنی عاشقلر قبول ایتشلردر و عشقه گریه
وزاری لازمدر انکیچون گوزم گوهربار دردیر • از صبا پرس که ما را همه شب تا دم صبح
صبادن صور که بزه دو کیجه دم صبحه ایله • بوی زلف تو همان مونس جانست که بود
سنک زلفک قوقوسی همان مصاحب جاندر که ایدی مراد صبادن بونده توجه قلبی در و
و خطاب حضرت حقه در یعنی بنم قلبمه توجهندن صور که جانک مصاحبی و انیسی غیب هویتک
و ملاحظهٔ حضرتک در • طالب لعل و گهر نیست و گرنه خورشید • لعل و گهر طالبی یوقدر و لکن
گونش • همچنان در عمل معدن و کانست که بود • انجلین معدن و کان عملنده در که ایدی
یعنی معدن و کانده حدوث جواهر تأثیر شمسی دن اولور اول عمل کماکان ثابت و برقرار در

فاعلاتن فعلاتن
فعلاتن فعلن

حقه لفظنک بر لفظه اضافتی [illegible]

مرده

در

عاشقان کلمه [illegible] ارباب امانت باشند

[illegible]

مراد بودر که طالب لعل اسرار طریقت و جوهر احجار حقیقت بو قدر و الا مرشد و مربیّ کاملگاه

عمل تربیتدر دربیت مگر اصحاب دل رفتند و شمار عشق شد خالی • جان برشمس تبریزست

مردی کو چو مولانا • رنگ خون دل ما را که نهان می داری • بزم کوکلم قانیله رنکین که کزلود ر

سی • همچنان در لب لعل تو عیانست که بود • انجلین سنک لب لعلکدن عیاندر که ایدی مراد لب

لعلدن بطون کلامدر بزم عشقده کی طبقات و مراتبی اگرچه اختفا ایدر خلقه اما اثرنسی

اما • ان للقرآن بطنا ولبطنه بطنا الی سبعة ابطن • حسبنجه بطون کلامکدن عیاندر

یحبهم و یحبونه • دلالت ایدر که عشق ازلی عاشقی مجذوب و بی اختیار ایدر و بونک

مراتب متفاوته سی واردر بیت عرق عشقی ام که غرقست اندرین • عشقهای اولین

واخرین • کشته غمزه خود را بزیارت می آی • کندو غمزه‌ک مقتولنی زیارته کل • زانکه

بیچاره همان دل نگرانست که بود • زیرا بیچاره‌نک کوکلی ناظر و متعلقدر که ایدی مراد مقتول

غمزه‌دن صفت قبض و استتار که هلاکی اولاندر اکا کرو بسط و تجلّی قیل که قلبی کماکان تعلّق

و انتظارده در دیمکدر • زلف هندوی تو گفتم که دگر ره نزند • سنک هندو زلفک دیر

ایدم که دخی یول اورمز • سالها رفت بدان سیرت و شانست که بود • نیجه ییللر کیتدی که

اول سیرت و شاندر که ایدی مراد بودر که غیب هویت هندو کبی خفی در و من کبی یول کسن

دکلدر بونک خفاسی مانع اولور بکسنک یولنی اورمیوب کوکلنی آلمز دینمکده اکا

کوکل ویروب مبتلا اولمز دیر ایدم نیجه ییللر اول کماکان کندو خصلتی و حالی اوزره که

متصل جذب و قلب قلوب ایدر بیت میل ازین جانب اختیاری نیست • کرچه بار انکو که

من کاهم • حافظا بازنما قصه خونابه چشم • ای حافظ کرو کوسترکوزلرک قانلو صوینک

قصه سی • که درین چشمه همان آب روانست که بود • که بو چشمده همان آب روانور که

ایدی مراد بودر که عاشق و طالب عرض حال ایدر اغلمق مطلوب معشوق درلاجرم

آیه ترک ایلم بیت ناله میکن ناله‌ها می آیدش • کرد و عالم ناله و غم بایدش وله ایضا

در حقّ

در حقّ دوستی بتان که کام دل نیاز آرد • دوستلق اغاجی دیک که کوکل مرادن

یمشن کتورر • نهال دشمنی بر کن که رنج بی شمار آرد • دشمن لک فدانن چیقر که صاغشسز

مرض کتورر مراد منطوقندن ظاهر در و بو مطلع معمادر شجاع حیتر طریقی استخراجه اولدر که

درختدن مراد شجر در و کامدن مراد مراد در و هر آنک دلی را درکه اسم حرفدر بونی

مسمّی مراد درو بار لفظی معمّا به نظر باریدکی دندر چون شجر لفظندن حرف را یا غوب کیتا

شج قالور و دشمنی عدا و تدر آنک نهالی اندن مشتق اولان عدو در اول جهتجه

بو دا کلری جمع اولور اعدا اولور و رنج داد درو اعدا لفظندن جیم و اشمارسز اولوب

حا به کلمیوب کیم اخ قالور مجموعی شجاع اولور • چو مهمان خراباتی بعزت باش بارندان

چون قونغی سی عزتله اول رندلر ایله • که درد سر کشی جانا گرت مستی خمار آرد • که باشی

اغریسی چکرسین ای جان اگر مستلک سکا خمار کتورر مراد خراباتدن خانقاهدر و رندلردن

مراد صوفیان مخلصدر و مستلکدن مراد عشق الهی ایله متکیّف اولمقدر و خمار اندن کاهی

لیوب دنیایه اشتغالدر لاجرم خانقاهده مخلص صوفیلر ایله اولان • ان اکرمکم عند الله

اتقیکم • حسبنجه عزتله اولورو اول مستلکدن که کیفیت عشقدر تکاسل ایدب اعراض

قلوب مصالح و مکاسب دنیایه مشغول اولان باشی اغریسی چکر بیت کو بس شه خالی و بانک

غلغلش در و سر بست • هر که قانع شد بخشک و تر شه بحر و برست • شب صحبت غنیمت دان

که بعد از روزگارها • صحبت کیجه سنی غنیمت بل که بزم زمانمزدن صکره • بسی گردش کند

گردون بسی لیل و نهار آرد • نیجه دونک ایدر فلک نیجه کیجه و کوندز کتورر مراد بودر که

عبادت کیجه سنی غنیمت بلوب عبادتی ترک و فرصتی فوت ایته و الا سن فوت اولورسی

نیجه و قتلر بولنور اما سن آنده بولنمزسی بیت طالب دنیا فلیکم کند سرمایه را •

طالب عقبی فقیرست ارچه آخر سرورست • عماری دار لیلی راکه مهد ماه در حکمست • لیلینک

محفه سی دونک که ای اشکی حکمنده در • خدایا در دل انداز که بر مجنون گذار آرد •

یارب آنک کوکلنه برق کبی جمعیته اوغراجق کتوره مراد معشوقی عاشقه ملاقات ایتدرمکه
قادر اولاندن کرم طلبیدر بیت ای که یاری یار را نزدیک کردان دور را • یا به یا به حجت
شه وادی چو رسیم کشورست • بار غم خواه ای دل و کرنه این چمن هر سال • عمر بار ناسنه
ای کوکل یوخسه بو چمن هر ییل • چو نسرین صد کل رعنا و چون بلبل هزار آرد • نسرین کبی
یوز کل رعنا و بلبل کبی بیک کتورر مراد بودر که باغ عمرک بهاری آنک ازهارنی و آثارنی و اغصانه
حالات و قرب یاریدر آنک تحصیل و اظهارنه سعی قیل و الا بهار روزکار انواع کل و ازهار
بی کسب و اختیار اظهار ایدر بیت این خرافات از دماغ خود برون کن کر ترا • آرزوی نکهتی
زان کلشن جان پرورست • خدایا چوه دل رشیم قراری بست با زلفت • اشهد ایچون چون یار زلفه
کوکلم برقرار باغلدی سنک زلفک ایله • بفرما لعل نوشین را که حالش با قرار آرد • بیور طتلو
لعلکه آنک حالنی قراره کتوره مراد مخاطبدن شیخ مرشد در و زلفدن مراد آنک سلسلهٔ طریقتی
در و لعل نوشیندن مراد کلام لذیذ در و حالی قراره کتورمک تمکین ویرمکدر بیت
مرشد کامل مریدانه اکسیر اهل کمال • صحبت اهل صفا کبریت صافی احمرست • نکار افتاده
ای دل که صد من بار غم داری • ایشدن دوشوب معطل اولوب ورسن ای کوکل که یوز بطمن
غم یوکک واردر • برو یک جرعهٔ می درکش که درحالت بکار آرد • یوری بر جرعه شراب چک
که فی الحال سنی ایشه کتوره مراد بودر که شاغل دنیا و هموم ماسوی قلبه مستولی اولوب عمل
آخرتدن معطل قالمشدر بر بار عشق الهی نوش ایدب هموم ماسوایی فراموش ایت و فی
الحال و علی الفور عمله کلورایدی بیت طالب دنیا و محنت بکیفش حال ایشد • و آنکه ترکش کرد
دایم فارغ از شور و شرست • درین باغ از خدا خواهد دکر پیرانه سر حافظ • بو باغده التماس
واروقی پیرلک وقتنده حافظ • نشیند بر لب جوی و سروی در کنار آرد • اوتوره بر ارماق
کنارنده و بر سروی کناره کتوره مراد بو باغدن دنیا وار باغ کنارندن مراد صفای خاطر اولان
مقام در و سرودن علو درجه و مراتب سلوکده بر مرتبهٔ عالیه در خلاصهٔ کلام و مرام

درحال لفظ عربی در فی الحال دیمکدر
در که ترکیبی معناسنه در و لفظ
درحالتن واقع اولان
تا خطاب ایچون در
نفی کلمه‌دن
دکلدر

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

مرام بودر که حافظ پیرلک ایامنده الله دن دیلر که بر مقام صفاده اوتوروب عبادت حق
ایله بر رتبهٔ رفیعه تحصیل ایده بیت آنکه عمر خود تلف کرد اوست مفلس عاقبت • آنکه
با طاعات میر و مالسش ازشه اکبرست وله ایضا در نظربازی ما بی‌خبران حیرانند
بنم کوزل کوزلمزده ما نظربازلر حیران دورلر • من چنینم که نمودم دکر ایشان دانند
بن بویلیم که کوستردم غیرسن آنلر بیلورلر مراد بودر که بنم حاله نظرم • ان الله جمیل
یحب الجمال • حسبنجه و فی العالم مرایا الحق • موجبنجه در که اوله نظر تخلقوا باخلاق الله
ایله عمل ایدرم نائیه نظر جمال حق مشاهده ایدب دیرم نظم هم جمیلست هم یحب جمال
آن خداوند ذوالجمال و جلال • تو اکر هم جمال حق بینی • در جمال جمیل حق بینی • چشم
بینندم نیست بینندم • زآفرینش جز آفرینندم • عاقلان نقطهٔ پرکار وجودند ولی
عاقللر وجود پرکارنک نقطه سی دورلر ولی • عشق داند که درین دایره سرکردانند
عشق بلور که انلر دایره ده حیران و سراسیمه دورلر مراد بودر که عقلا و حکما دایرهٔ
وجودک نقطه و عین العقل و زبده و کزیده دورلر اما عشق آکهیدر و علم عالم بالاده
غافللردر اهل عشق اولان بلور که انلر دایرهٔ عشق حقده سراسیمه و احمق کردر
رباعی عاقل اولدر که بیله الله یول • آخرت علمی هم آنده اوله بول • بیلمیه علم دنیا
بیلسنه • کر ابو علی حتی اولورسه اول • لاف عشق و کله از یار زهی کذب و دروغ
عشق لافی و یاردن شکایت زهی یلان • عشق بازان چنین مستحق هجرانند • بو تجلیلی
عشق بازلر هجرانه مستحق لردر مراد بودر که بن حضرت حقک عاشقی یم دیی قضاسنه
راضی اولموق کرک و الا اول حضرتدن مهجور اولمغه مستحق اولور نظم بقضای خدای راضی شو
ورنه نخروشی و نزد قاضی شو • تا ترا از قضاش برهانند • ایلک هست آنکه اینچنین دانند
عهد من با لب شیرین دهنان بست خدای • بنم عهدیمی طتلو اغزلولر لبنه باغلدی الله تعالی
ما همه بنده و این قوم خداوندانند • بز دوکلی قوللرز بو قوم یعنی شیرین دهنلولر افندیلردر

مراد شیرین و هلوی کلام الهی سویلینلر در ولبدن مراد انلرک تعاریس معارف
دریسی • من علمنی حرفا • فقد صیرنی عبدا • موجبنجه انلر افندیلر بز قوللر زبیت می نیغم
درغلط تا زبنده ام • زانکه دائم دایما می بنده ام • مکرم چشم سیاه تو بیاموزد کار •
مکر سنک قره کوزک بکا ایش اوکره ده • ورنه مستوری و مستی همه کس نتوانند نو چشم
مستلغه و مستورلغه دوکلی کمسه قادر دکللر در مراد چشمده عینی در وعینی بوندن
ذات شئی معاسنه در وسیاه اولدیغی خفا واستتاردن عبارتدر لاجرم ذات الله
هر معطا هرده ظاهر در واوزی حق تنسخ مستتر دریسی آنده هم ظهور هم خفا وار در ایدی
مستورلوغ ایله مستلک که خندان کبی در آندن تعلم اتمک کرکدر قطعه

جلوه کاه رخ او دیده من تنها نیست • آنک رخنک جلوه کاهی یالکز بنم کوزم دکلدر •
ماه وخورشید همین آینه می کردانند • آی وکون شو ایله آینه یه دونرلر مراد مظاهر
مظاهر حق ومرآت مطلوع در نظم یقین دان بلا شک که خلاق فرد • همه چیز را مظهر خویش
کرد • یکی را بنور جمالی بنواخت • یکی را بنار جلالی کداخت • بهشت از تجلی جمال آمده •
جهنم ز قهر و جلال آمده • کر شوند آکه از اندیشه ما مغبچکان • اکر خبر دار اولالر بزم
فکرمزدن آتش پرستان وغلانجقلر • بعد ازین خرقه صوفی بکرو نستانند • بوندن
صکره صوفینک خرقه سنی رهن المزلر مراد مغبچه لردن تازه مقام ارشاده قدم باصمش
شیخ اولمش جوانلر در وبزم فکرمز وصول الی الله تغییر شکل لاجل الاکل دکلدر و خرقه
دن مراد بوبدن صوفی در رهن آلمق خلوته قریب چله چکدرلر لاجرم شیخ اولمش جوانلر
طالب بابلر بلوب بوتیجو صورت صوفیلری خلوته قریب اربعین چکدرمزلر بعضی
نسخه ده بو بیت واقع اولمش • مغلسانیم وهوای می ومطرب داریم • مفلسلرز و شراب
وسازنده هواسی دوتترز • آما اکر خرقه درستمین بکرو نستانند • آما اکر بویوک خرقه رد

خرقه رو رهن المیه لر مراد بودر که علم وعمل فقیرلری یوز شراب عشق وشیخ مرشد محبتی
واربزده خلقیه ء بدن ضعیف دن غیری نسنه مز یوقدر وای بزه اکر آنی قبول المیوب
خلوته قومیوب تربیت اتمزلر ایسه • کر بنیز هتکه ارواح بردبوی تو باد • اکر ارواح سنکلی
بیرنه الله سنک قوقوکی باد • ملک وحور دل جان نثار افشانند • ملک وحوری دل جانی ساچو
طریقی ایله ساچه لر مراد مخاطبده حضرت حقدر اکر اول حضرتدن فیضان ونسیم عالم ارواحه
برنسیم الت ملک وحوری بذل ونثار ایدرلر ایدی • وصف رخساره خورشید ز خفاش
مپرسی • کنشک یکانلی وصفنی یرسه دن صوره • که درین آینه صاحب نظران حیرانند
که بو آینه ده نظر صاحبلری حیران دورلر مراد خورشیددن آفتاب حقیقی در رخسارندن
مراد جمال جمیل در خفاشدن مراد اول حضرتدن محجوب اولانلر او اول آینه ده رخساره
صاحب نظر اولنلر حیران اولیجق وممنوع اولنلرقچن خبر دار اولیجق لوررب عاجز وضعیف
دیست آنکه بوی محجوبست • کی براند صفتش آنکه از و محجوبست • زاهد ار رندی حافظ
نکند فهم مراد • زاهد حافظک رندلکندن مراد فهم اتمز • دیو بکریزد از آن قوم که
قرآن خوانند • شیطان قچار اول قومدن که قرآن اوقورلر مراد زاهدده رغبت اتمین
در لاجرم • وکانوا من الزاهدین • موجبنجه حضرت حقدن معرض اولان اهل حقدن
مراد وصول حق ایدوکین فهم قلمز دار اهل حقدن فرار ایدر وله ایضا دوش
دیدم که ملائک در میخانه زدند • دون کیجه کوردم که ملکلر میخانه نه قپوسی اوردلر •
کل آدم بسرشتند وبه پیمانه زدند • آدمک بالچغنی یوغردلر واولچکه اوردلر مراد دوه
کیجه دن زمان ظلمت عدم در که بو کونک ضیای وجوده مقدم در ومیخانه دن مراد شوق
وکیفیت تحصیل قلنان مقام در که بو نشئه مراد جناب الهی در اول درکاهک قپوسی
قاقمق آدم خلقتنک حکمتندن سوآل در که دیرلر • اتجعل فیها من یفسد فیها ویسفک
الدماء • وآدمک بالچغنی یوغرمق جمع تراب وتخمیرنه مباشره حاضر اولمقدر واولچکه اور

قیاس و تخمین ایتمکدن کنایتدر که آدم خلق اولنمزدن اول ارضده جن وار ایدی
آدمی دخی قیاس ایلیوب بو وجهله ملکلردن سؤال ایتدیلر • ساکنان حرم ستر عفاف
ملکوت • ستر حرمنک ساکنلری ملکیت کرّوبیلری یا پرهیزکارلری • با من خاک نشین
باده مستانه زدند • بر طراقده اوتوریجی ایله مستانه شراب وردیلر مراد ملائکه و انسی
عبادتده و مجتمع شارکلردر دیمکدر بیت آدمی کوست کارا و طاعت • سند بشر صورت
و ملک سیرت • آسمان بار امانت نتوانست کشید • کوک امانت یوکنی چکمکه قادر اولمدی
• قرعه کار بنام من دیوانه زدند • ایش قرعه سنی بن دیوانه آدنه اوردیلر مراد
ذکر اولنان سوره احزاب آیتنک مضموندر و بقیه آیت • انه کان ظلوما جهولا •
دربوکا نظرده دیوانه دیو تعبیر ایلدی • شکر آنرا که میان من و او صلح افتاد • آنک شکره
ایچون که بنم ایله آنک اورتاسنده صلح دوشدی • حوریان رقص کنان ساغر شکرانه زدند •
حوریلر رقص ایدرک قدح شکرانه اوردیلر مراد آدم علیه السلام • فتلقی آدم من ربه
کلمات فتاب علیه • حسبنجه توبه ایدوب توبه سی حضرت حق قبول ایلیوب حوریلر شکر
ایتدوکنی ذکردر • ما بصد خرمن پندار ز ره چون نرویم • بز یوز خرمن ایله یولدن
نیجه کتمیلم • چون ره آدم بیدار بیک دانه زدند • چون اویانق آدمک بر دانه ایله
یولنی اوردیلر مراد بودر که آدم علیه السلام بودکلو تیقظی ایله • ولا تقربا هذه الشجرة •
نهیینی نهی تنزیه صانوب یولی اوردیلر بزم نیجه خلاف حق صانیلر بزوار ور نیجه
یولدن چیقمیلم دیوب کندونک و امثالنک حالن حکایت و شکایتدر • جنگ هفتاد و دو
ملت همه را عذر بنه • یتمش ایکی ملتک جمله سنک عذرن قوسینه عذرن یرینه قویوب
قبول قیل • چون ندیدند حقیقت ره افسانه زدند • چونکه حقیقتی کورمدیلر افسانه
یولنی اوردیلر مراد هر فرقه طالب حقدر اما حقیقتی بلمیوب کمان ایله مذهب اتخاذ
ایتمشلردر دیمکدر • آتش آن نیست که بر شعله او خندد شمع • آتش اول دکلدر که

دکلدر که آنک شعله سی اوزره کوله شمع • آتش آنست که در خرمن پروانه زدند •
آتش اولدر که پروانه خرمننه اوردیلر مراد بودر که عشق اول دکلدر که آندن فرح حاصل
اولا بلکه عشق اولدر که عاشقی محو و فانی ایدوب یعنی وجود بشریتی افنا ایلیوب
حجابی رفع ایدوب معشوق حقیقی یه وصوله وسیله اولا رباعی تا نوعنم خود خودی بنخشا
نا از توانم هست نمایندت • تا از خود و هر دو کون فارغ نشوی • این درزه
ای خواجه که نکتا بیندت • نقطه عشق دل کوشه نشینان خون کرد • عشق نقطه سی
کوشه نشینلر کوکلنی قان ایلدی • همچو آن خال که بر عارض جانانه زدند • اول بکا
کبی که جانانه عارضی اوزره اوردیلر مراد بودر که جانانه عارضنده اولان خالک عاشقک
جکرن خون ایدرسه عشقدن بر نقطه دخی کوشه نشینلرک کوکلنی شویله ایدر رباعی
اسرار طریقت نشود حل بسؤال • نه نیز بدر باختن منصب و مال • تا دیده و دل
خون نکنی پنجه سال • از قال ترا ره ننمایند بحال • کس چو حافظ نکشید از رخ
اندیشه نقاب • کمسه حافظ کبی چکمدی یعنی اچمدی فکر یوزندن نقابی • تا سر زلف
عروسان سخن شانه زدند • تا سوز کلنلرینک زلفی باشنه طراق اوردیلر مراد بودر که
حقایق معارف و دقایق عوارف سویلینلر که سوز کلنلرینک زلفن طریوب
تزیین ایتدیلرک حافظ کبی فکر یوزنک نقابی سی اچمدی بو فقیرک شرحندن ظاهر در که
بو سوز حقیقتدر مجاز و دروغ دکلدر بیت حافظ کلامی پرده سنی کمسه اچمدی • الا
سروری جانانه حق رحمت ایلیوه وله ایضا یاری اندر کس نمی بینیم یاران را چه
شد • یارلق کمسه ده کورمزز یارانه نولدی • دوستی کی آخر آمد دوستان را
چه شد • دوستلق قچن آخر اولدی سویجیلره نولدی مراد یاراندن معاونت
و دوستلرده محبت اولمدوغندن شکایتدر بیت عمر زحد بکذشت یارب غمک
چه شد • کسی نمی ارد خبر از یار یاران را چه شد • آب حیوان تیره کون شد خضر فرخ

بیدت

رانرا

رانرا

پی کجاست • آب حیات بولانق کبی اولدی ایزی مبارک خضر قنغیدر • گل
بگشت از رنگ خود باد بهارانرا چه شد • گل دوندی کندو رنکندن بهارلره
نولدی مراد عشق الٰهی واحوال سلوک مقبول کبی اولدی مرشد مبارک قدم
قنی وکشف منقرض اولدی تربیت ارشاد نولدی دیمکدر بیت شاخ امیدم ز بیخ
آبی بخشک رونهاد • چشمهٔ احسان اگر شد خشک یارانرا چه شد • کس نمی گوید که
یاری داشت حق دوستی • کمسه دیمزکه هر یار دوستلق حقنی دوتر • حق شناسانرا
چه حال افتاد یارانرا چه شد • حق بیلنلره نه حال دوشدی یارانه نولدی مراد
مطلوب ده کیم کبیدر بیت هیچ کس یار وفاداری درین دوران ندید • یا رب آن یاران
مشفق دوستدارانرا چه شد • گوی توفیق وکرامت درمیان افکنده اند • توفیق
وکرامت طوبی اورته یه آتمشلردر • کس بمیدان در نمی آید سوارانرا چه شد • کمسه
میدانه گلمز آتلولره نولدی مراد توفیق الٰهی واکرام شاهی ثابت ومقرردر اما طالبلر
میدانه گلمزلر دیو شکایت وحکایتدر بیت عشق جولان می کند هر لحظه در میدان حسن
کس بمیدانش نمی آید سوارانرا چه شد • صد هزاران گل شگفت وبانگ مرغی بر
نخاست • نیجه یوز بیک گل آچلدی وبر قوشک آوازی قالقمدی • عندلیبانرا چه پیش
آمد هزارانرا چه شد • بلبللره اوگنه نه کلدی هزارلره نولدی مراد مکاشفات کثیره
وفیوض متکاثره واردر اما ارشاد ایدر وتکلم کلام طریقت ایلر یوقدر دیمکدر بیت
مست دنیای دنی گشته همه پیران ما • اهل عشق ومرشد حق هشیارانرا چه شد
زهره سازی خوش نمی سازد مگر عودش بسوخت • زهره خوش دوزن دوزمز مگر
عودی یاندی • کس ندارد ذوق مستی میگسارانرا چه شد • کمسنک یوق
مستلک ذوقی خراب خوار اولنلره نولدی مراد واعظ اهل شوق وطالب بر ذوق
یوق دیمکدر بیت مردمان چون قصه پندارند وعظ ونصح را • پند گیر وراه

وراه بین طالب گذارانرا چه شد • شهر یاران بود وخاک مهربانان این دیار
شهریارلر وار ایدی وشفقتلو طپراغی بو دیارده • مهربانی کی سر آمد شهر
یارانرا چه شد • شفقتلولک قچن تمام اولدی شهریارلره نولدی مراد امرا وسلاطین
وشفقتان دین ترک عدل وکرم ایتدکلرندن شکایتدر بیت هر ستمگر بر فراز تخت
دولت خفته است • سروران تاج بخش وتاجدارانرا چه شد • لعلی از کان مروت
برنیامد سالهاست • بر لعل مروت کاننده حاصل اولدی نیجه ییللردر • تابش خورشید
وسعی باد وبارانرا چه شد • گنش ییلدرمسنه ویل ویغمورلر سعینه نولدی مراد بر مرد
کامل حاصل اولمز تربیتلرک تربیتنه نولدی دیمکدر بیت نیست در فیاض نخل وکلم نکته
طالبان • یا رب آن تکمیل کر طالب مدارانرا چه شد • حافظ اسرار الٰهی کس نمی داند
خموش • ای حافظ اسرار الٰهی کمسه بلمز ساکت اول • از که می پرسی که دور روزگا
رانرا چه شد • کیمدن صورر سین که روزگارلر دورینه نولدی مراد بودر که اراده الله عالمک
بویله اولمسنه متعلق اولمشدر بونوع اسرار الٰهیه واردر اما بونی بر کیمسه بیلمز که
بو قدر بوندن سؤالی قو بیت چونکه هر قریه به قریه بر شود اینک خبر • چیزی کوید
تا اهل روزکارانرا چه شد ولـه ایضا راهی بزن که آهی بر ساز آن توان زد
بر یول اور که بر آهی آنک دوزینه اوزره یعنی اکا موافق اورمق اولا • شعری بخوان که
با آن رطل گران توان زد • بر شعر اوقی که آنکله آغر طلوبه اورمق اولا مراد مخاطبدن
مطربدر ومطربدن مراد واعظ ومرشددر یعنی بر طریقه دوقی که بر آه وحالتی وسوز وحرارتی
اکا موافق ایتمک اولا و بر علم ومعرفت سویله که آنک سببی ایله عشق الٰهیدن شرب کثیر بیتر
اولا • بر آستان جانان گر سر توان نهادن • اگر جانانک اشکی اوزره باشنی قومق ممکن اولا
• گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد • سربلندلک آوازینی آسمانه اورمق اولور مراد جانانک
آستانه سندن عبادتخانه در هرکه اول آستانه یه باشنی قویه بن سربلند اولدم دیو گلبانگ

مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

ایوب کلبانکنی آسمانه چیقره بر بیدر بیت عزت دنیا و عقبی بر در یاری بوَد • بر در ارباب
دنیا جو بیدار اولمامق • اهل نظر دو عالم در یکنظر بیازند • اهل نظر ایکی عالمی بر نظرده او یناولر
عشقست و داو اول بر نقد جان توان زد • عشق درد خی اول داو یه جان نقدی
اوزره اورمق اولور بیت عارف اولان ترک ایدر ایکی جهانی یار ایچون • عاشق اولان
ترک ایدر جانینی اول یار ده • در خانقه نگنجد اسرار عشق بازی • خانقاه صغر عشق بازلق
اسراری • جام می مغانه هم با مغان توان زد • مغانه شراب قدحن هم مغان ایله اورمق
اولور مراد بودر که تصوف رسمینه عشق بازلق اولمز عاشقانه شراب قدحن اهل عشق
و حرارت ایله نوش اتمک کرک • بر عزم کامرانی فالی بزن چه دانی • کامرانلق عزمی
اوزره بر فال اور نه بیله سن • ممکن که کوی فرصت در این میان توان زد • ممکن در که
فرصت طوبن اورتیع اورمق اولا مراد بودر که مراده ایرمک ایچون فال اور مقصودی یعنی
عمل صالح قلمقدن خالی اولمیه سن نه بیلورسن محتملدر که بر عمل فرصت موقعنه واقع اولوب
ارتفاعیه دوشه بیت کاه اولورکم آز عبادت موقعنه چوق اولور • کاه اولورکم
چوق عبادت آز کنهدن یوق اولور • درویشرا نباشد برگ سرای سلطان • درویشه
اولمز سرای پادشاه قوتی و یراغی • ما بیم و کهنه دلقی کاتش درآن توان زد • بیزز
دخی کهنه خرقه که اکا آتش اورمق اولور مراد بودر که درویشه لایق امیر و سلطان مصاحبتی
دکلدر که نعم الامیر علی باب الفقیر بئس الفقیر علی باب الامیر • حسبنجه امیر و سلطان سرایینه
وار میوب درویش نه لباس مناسب فقر الله اختلاط اتمک کرک بیت اختیار راه در
کرفتی صوفیا • خوشتر آن باشد که درویشان بود اصحاب تو • عشق و شباب و رندی
مجموعه مراد ست • عشق و یکیتلک و رندلک مجموع مراد در • باشد که کوی دولت در این
زمان توان زد • اولا که دولت طوپن بو زمانه ده اورمق اولا مراد بودر که عشق
الهی و جوانلق و اخلاص عبادت جمع اولیجق سعادت طوپه اورلوب مقصده ایرشلور بیت

بیت سرمایه چه سود آخرت داری • مگذار که او شود زنو فوت • شد ره
زن سلامت زلف تو وین عجب نیست • سلامت قاطع طریق سنک زلفکمی بو عجب
دکلدر • چون راهزن تو باشی صد کاروان توان زد • چون قاطع طریق سن اولکاسن
یوز کاروان اورمق اولور مراد مخاطبدن حضرت حقدر لاجرم آنک غیب هویتی و عشق
ذات و حقیقتی سلامت یولین اورر اکا مبتلا اولان اهل ملامت اولور و بو عجب
دکلدر زیرا حضرت خدا • والله غالب علی امره • موجبنجه طریق دنیا و هوایه کتمکه قومیوب
سبیل هدایه دوندورر بیت کسی را که عشقش زند راه او • در آید بره کشته همراه او
از دوست در جام ساقی تلطفی کن • دوستدن حجابدن یعنی حجاب بکا مانع اولمندر
ای ساقی بر لطف قیل • باشد که بوسه چند بر آن دهان توان زد • اولا که بر قاچ بوسه اول
دهانه اورمق اولا یعنی اغزینه بر قاچ کره اوپمک میسر اولا مراد بودر که حضرت حقدن محجوب
اولوب کلامندن متلذذ اولمدم ای واعظ و شیخ بر لطف تعلیم و کرم تفهیم قیل اولا که کلام الله ایله
تلذذ ذوق ایدم • بر جویبار چشمم گر سایه افکند دوست • بنم کوزم ارمانی اوزره کر
کولکه براغورسه دوست • بر خاک رهگذارش آب روان توان زد • آنک یولی اوزرنده اولان
طپراغی اوزره آب روان اورمق اولور مراد عینمه اثر تجلی واقع اولورسه یولنن کریان
اولان عاشق قدم اولوربن دیمکدر یعنی نسخه بولنمزی • با عقل و فهم و دانش داد سخن
توان داد • عقل و فهم و علم ایله سوزک عدلن ویرمک اولور • چون جمع شد معانی کوی
بیان توان زد • چون جمع اولدی معانی بیان طوپن اورمق اولور مراد بودر که
وعظ و نصیحت اتمکه یا اظهار بلاغت اتمکه عقل و فهم و علم کرک که بونلر اکا اسبابدر •
قد خمیده ما سهلت نماید اما • بزم بو بوکلمش قدمز سهل کورینور اما • بر چشم دشمنان
تیر از کمان توان زد • سنک دشمنلرک کوزینه بایدن اوق اورمق اولور مراد مخاطبدن
روحدر متکلم اولان عقلدر یعنی عقل روحه دیر بدنک قامتی منحنی اولدیغی سکا سهل کورنور

بونک کبی بیبرحمین قامتدن نذکلو طاعت کلور دیرسی اما بونده غافل اولمه که کمان اولان
قامت سنک دشمنلرک اولان نفس وشیطان واهل ضلال کوزنه تیر خلاف اورب اتمی ایدر بیت
قد من کرچه شد مانند چنک • پی کنذ با قوس با اعدات جنک • کر دولت وصالت خواهد
دری کشودن • اکر سنک وصالک دولتی بر قپو اچمق دیلرسه • سرها درین تخیل بر آستانه توان زد
باشلری بو تخیل ده بولیشکه اورمق اولور مراد بودرکه آستانکه باشنی قو بینه اکر وصالک دولتی
فتح باب ایدرسه نیجه باشلری بو خیال آستانکه اورمق روادر • حافظ لحوق قرآن از زرق
وشنید باز آی • ای حافظ قرآن صنیجه ریا وسحردن کر وکل بینه رجوع قل • باشد که کوی عیشی
درین میان توان زد • اولا که عیش طوبینی بو اورتمه اورمق اولا مراد ریا ومکر مفید
دکلدر فائق ایدرسه اخلاص ایدر دیمکدر که خبرده وارد اولمشدر • الناس کلهم هالکون
الا العالمون والعالمون کلهم هالکون الا العاملون والعاملون کلهم هالکون الا المخلصون و
والمخلصون علی خطر عظیم بیت اهل ریا به نیجه فلاح وصلاح اولور • مخلص اولانلر جو
خطر واردر عظیم وله ایضا مرا تبی دکر باره از دست برد • بنی شراب بر کره دخی
الدن الدی یعنی بی اختیار قلدی • بمن باز بنمودی دست برد • بلکه کوستردی شراب
غلبه مراد بودرکه سابقا بنی عشق بی اختیار قلمش ایدی کرو بی اختیار ایدب غلبه قلدی بیت
اولا عشق مجازی چیره بد برجان من • ثانیا عشق حقیقی بر دل من چیره شد • هزار آفرین بر می
سرخ باد • هزار آفرین قزل شرابه اولسون • که از روی من رنک زردی ببرد • که بنم یوزم
صاری لوح رنکین کیدردی مراد قزل شرابدن عشق الهی درکه آتش کبی سرخ رنکدر وصارو
رنک معصیتدن اولان خوف حالتی درعشق حق آنی محو ایدر بیت پاک اولورسه معصیتدن
نوله کر آیب اولا • چون کمین کا ذنب له در ذنبدن تائب اولان • بنازیم دستی که انکور چید
کونکلوم برالەکه اوزم دیردی • مریزاد پایی که درهم فشرد • دوکلمسون برایاق که صقدی مراد
اورنون عشق الهینک اصلی اولان کتاب منزلر که آنی • بایدی سفرة کرام بررة • جمله ملائکه

ملائکه اللرین لوح محفوظدن دیرشلر یازمشلردر وآنی صیقمق یعنی زبده‌سین استخراج
ایدن نبی علیه الصلوة والسلام حضرتیدرکه آنک اصحابیدر تحت الارض جوریوب دکلمز
• مرا از قضا عشق شد سرنوشت • بنم قضادن عشق اولدی باشم یازوسی • قضا نوشته
ثنا ایدنشترده • یازلمش قضایه قائل اولمز مراد بودرکه تقدیر ازلیده بلکا عشق الهی
مقدر اولمش لاجرم تقدیره تغییر اولمز بیت ای هوشیار چونکه تبر منشت بکذری عیبش
مکن که برسر مردم قضا رود • مزن دم ز حکمت که در وقت مرک • حکمتدن دم اورمه که
موت وقتنده • ارسطو دهد جان چو بیچاره کرد • ارسطو جان ویرر بیچاره کبی
مراد بودرکه حکمت مزخرفه وفلسفه زنادقه وعلوم غیر دینیه جهل درکه بونلره عالم او
جاهل ایله یکساندر بیت جه جنک در کفته الله ورسول الله زن • که آنچه قرآن وخبر نیست بیاشد
سودش • برو زاهدا خرده بر ما مکیر • یوری ای زاهد بزه خرده وطعن دوتمه • که کار خدایی
نه کاریست خرد • که عمل الهی کوچک ایش دکلدر مراد حضرت حقه لایق عمل صعب ایدکین بیان ایدر
جنان زنده کانی مکن واعظا • اویله درلک قلمه ای واعظ • که جون مرده باشی نکوییر مرده در
که جون میت اولماسن اولدی دیمه‌لر مراد بودرکه عالم علمی ایله عامل کرک تاکه آنک موتنه موت
دیمه‌لر بلکه اطلاق عین الحی دیه‌لر • شود مست وحدت ز جام الست • اولور مست وحدت
قدح الستدن • هرآنکه چو حافظ می صاف خورد • هرکه حافظ کبی می صافی ایچدی مراد بودرکه
هرکه آنن عشق الهی خالص اولوب عملی اخلاص ایله اولا الست بربکم کلامی الکا جام اولوب
شراب وحدت حق الکا مدام اولوب اول شرابدن کندوسی مست مستدام اولور بیت
مست وحدت آن بودکو لابکوید غیر را • باز باشه ودل نکوید غیر الا الله او وله ایضا
کی شود تر انکیز دخاطر که حزین باشد • قجن شعر تر قوپره خاطرکه غمکین اولا • یک نکته ازین
معنی کفتیم اهمین باشد • بر نکته بو معنیدن دیدک آنجق اولا مراد علم وعمل حسن ولطیف
سرور وصفا کرک ایدوکین بیان ایدر بیت کی شرح کرین کوید آنکس که حزین باشد • کویند

باشدکه جام عشقی دراین جهان بیح
باشدکه کوی دولت بالخلصان بیح

مفعول مفاعیلن
مفعول مفاعیلن

سروری نام در ذات غمین باشد • از لعل تو گر یابم انگشتری زنهار • سنک لعلکده اگر بولم

امان یوزیکه • صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد • یوز سلیمان ملکی بجا یوزک قاشنه التنده اولور

مراد لعلده کلام الهی در وامان یوزکنده مراد آیت وعد در لاجرم اکر بو مثلا • للذین

احسنوا الحسنی وزیاده • آیتنده مندرج اولام که حسنی جنت وزیاده لقاء حق دربو ز

سلیمان ملکی بنم حکممده اولور • غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل • غمکین اولمه اولمز حسود

طعنندن ای کوکل • شاید که چو وابینی خیر تو درین باشد • یرو محتملدر که چون آچوب کوره سن

سنک خیرک بونده اولا مراد بودر که اگر طعن حسود سنده اولان عیبی سویلرسه عیبکه تنبیه

واصلاحکه باعث اولور واگر افترا ایله سویلرسه ثواب اولور **بیت** هر

با ذکر عیب • دوست دشمن روست اوبی شک وریب • هر کو نکند فهمی زین کلک خیال انگیز

هر کمکه فهم ایتمیه بو خیال قوبرجی قلمدن • نقشش بحرام ار خود صورت گر چین باشد

آنک نقشی المرزم اگر نقاش چین دخی اولورسه مراد فهم کلام ایتمینی ذم ایتمکدر **بیت**

سخن را روی با صاحب دلانست • کسی کو فهم دش صاحب دل آنست • جام می وخون دل

هر یک بکسی دادند • شراب قدح وکوکل قانن هر برین بر کسیه ویردیلر • در دایره

قسمت اوضاع چنین باشد • قسمت دایره سنده اوضاع بویله اولور مراد بودر که تقدیر

ازلیده کیمنه عشرت کیمنه محنت ویرلور سری حضرت حقه معلومدر • در کار گلاب وگل حکم

ازلی این بود • گلاب وگل کارنده حکم ازلی بو ایدی • کان شاهد بازاری وین پرده نشین

باشد • که اول محبوب بازاری وبو پرده نشین اولا مراد بودر که ازلده بر کسه اهل

بازار وبر کسه صوفی خلوت نشین اولا مراد بودر که ازلده بر کسه اهل بازار وبر کسه

صوفی اولمق مقدر اولور • آن نیست که حافظ را رندی بشد از خاطر • اول یوقدر که

حافظک رندلکی خاطرندن • کان سابقه پیشین تا روز پسین باشد • که اول

اوکدینکی مشیت سابقه هوکرای کونه دک اولور مراد رندلکدن اخلاصدر لاجرم

١٨٦

[illegible]

لاجرم • الاخلاص سر من اسراری اودعته فی قلب من اریده من عبادی • موجبنجه حق تعالی

حضرتنک مشیت سابقه سی مقتضاسی ور آخر عمره دک کتسه کرکدر **وله ایضا** آن یار

کز و خانه ما جای پری بود • اول یار که آندن بزم اودمز پری یری ایدی • سرتا قدمش

چون پری از عیب بری بود • باشندن ایاغنه دک پری کبی عیبدن بری ایدی مراد اول یاردن

روح انسانیدر که جن کبی شخص ثانیدر وبزم خانه دن مراد بدندر وروح آنده باشندن

ایاغنه دک عیبدن پاکدر • منظور خردمند من آن ماه که اورا • بنم عقللو منظورم اول

آی که انکا • با حسن وادب شیوه صاحب نظری بود • حسن وادب ایله صاحب نظرلک

شیوه سی ایدی مراد اول منظور یعنی محبوبدن اول روحدر که عقللودر که عقل انکا قرین

درونما کبی حسن در وادب واردر که صاحب عقل اولاندن حیاسنک اولمز وصاحب

نظرلق خوی واردر یعنی آخر بین واهل تمیزدر • دل گفت فرو کش کنم این شهر ببو

کوکل دیدی قونوزن واقامت ایدن بو شهرده انک قوقوسی ایله • بیچاره ندانست که

یارش سفری بود • بیچاره بلمدی که یاری اهل سفر ایدی مراد بودر که کوکل دیدی که شهرستانده

جانان مقیم اولوب روح روحی ایله راحت اولا بیچاره بلمز که یاری سفریدر اقامت

اهلی دکلدر **بیت** گفتم که چو جان از دل من دور نگردد • ننشست بیک بقعه که جانم

سفری بود • از چنک منش اختر بد مهر بدر کرد • بنم پنجه دن آنی شفقتسز یلدز چقردی

آری چکنم دولت دور قمری بود • بلی نیلیه یین دور قمر دولتی ایدی مراد بودر که دور

قمرده باذن الله عمر طویل اولمزیسی جانه قبضه ده یتمدن چوق کوکل مرادن بولمز • تنها نه

ز راز دل من پرده برافتاد • یالکز بنم کوکلم رازندن پرده دوشمدی • تا بود فلک

شیوه او پرده دری بود • تا فلک واردر انک شیوه سی پرده یرتجیلقدر مراد

بودر که چون عادت فلک پرده یرتوب راز آچمقدر عاقل اولانه لایق اولدر که پرده

آردنده فعل قبیح ایتمیه تا که پرده آچیلوب رسوای اولمیه **بیت** کیست صادق ومخلص که

[illegible]

[illegible]

[illegible]

نثر مکین نشود • اگر درین شود پرده وشود نیز فاش • خوش بود لب آب و گل و سبزه
ولیکن • خوش ایدی صو کناری و گل و سبزه ولکن • افسوس که آن گنج روان رهگذری
رهگذری بود • حیف که اول آقیجی خزینه یولجی ایدی مراد بودر که جانان عشرتگاهلر خوش در
اما روحک قراری یوقدر بیت در رهگذرش دیدم و فی الحال روان شد • فریاد
زعمری که همین رهگذری بود • اوقات خوش آن بود که با دوست بسر رفت • خوشی
وقتلر اول ایدی که دوست ایله تمام اولدی • باقی همه بی حاصل و بیخبری بود • باقی اوقات
دوکلی بی حاصللق و بیخبرلق ایدی مراد بودر که خوش وقتلر اولدر که • اما جلیسی مکی
ذکر ایله • حسبنجه جوح [illegible] ذکرنه حرف اولنا و الآخره صرف اولنان بیحاصل و بیخبرلقدر •
خود را بکشد بلبل ازین رشک که گل را • کندویی اولدورر بلبل بو کونیده که گلی • با باد صبا
وقت سحر جلوه گری بود • باد صبا ایله سحر وقتنده صالنمه سی ایدی مراد بودر که عاشق حق
آنی کیجون غبطه ایته مستحقدر • هر گنج سعادت که خدا داد بحافظ • هر سعادت
خزینه سی که الله ویردی حافظه • از یمن دعای شب و ورد سحری بود • کیجه دعاسی و سحر
وردی برکاتندن ایدی مراد دعای لیل و ورد سحر باعث سعادت ایدکین بیان ایدر ولـه ایضا
بخت از دهان دوست نشانم نمی دهد • بخت دوست اغزندن بکا نشان ویرمز • دولت
خبر ز راز نهانم نمی دهد • دولت راز نهانندن بکا خبر ویرمز مراد دهان دوست ده صنعت کلام
واندن ظهور ایدن الهام دریا مراد و نهان سر نهاندر بعد تقدیر مصراع ثانی مضمونی آنی بیان ایدر
• در رد او خبرتا که درین پرده راه نیست • بعض نسخه بو یله واقع اولمش • مردم ز اشتیاق
و درین پرده راه نیست • یا هست پرده دار نشانم نمی دهد • مراد بودر که جناب قدسه
یول یوقدر یا یول وار اما پرده دار نشان ویرمز و ارشاد قلمز • از بهر بوسه ز لبش جان
همی دهم • لبندن بر بوسه ایچون جان ویرورم • اینم نمی ستاند و آنم نمی دهد • بو نی آلمز
بندن و آنی ویرمز بکا مراد صنعت کلامی والهامی و سر نهانی صاتون الدی استره انجله مبایعه

گنج لفظنک روان لفظنه اضافتی اضافت بیانیه اولیجق مراده بیان شرح ایتدکمز معنی عیان اولور

لفظ رهگذری یاء اصلیه ایله یولجی دیمکدر عابر السبیل معناسنه

بو نسخه بو بیت دخی بولندی • عزیزی بنده ای دل که تو در دولتش وارده • جز عز قبول نفی ایدکوکی که سی دردولتش سعی ایلکده • در مملکت حسن سر تاجوری بود • حسن مملکتنک تاج لق باشی ایدی

مبایعه ایتمز معلوم اولدی که بطریق البیع اولمز ایمش بطریق الفیض والفضل اولورمش
• زلفش کشید باد صبا چرخ سفله بین • آنک زلفنی چکدی صبا یلی دینه کور بحی فلک • کانجا
مجال باد وزانم نمی دهد • که اول یرده بنم استریلمه مجال ویرمز مراد صبادن توجه سحریدر
و باد وزاندن مراد تمکین بولمش جذبه و هوادر یعنی غیر بلرک توجهنه غیب هویته وصول
اولور بنم هوا و جذبم قصور اولدیغی ایچون بکا وصول و اطلاع ساعد بیسر یوقدر •
چندانکه بر کنار چو پرکار میروم • اول دکلو که کناره پرکار کبی کیدرم • دوران چو نقطه
ره بمیانم نمی دهد • عبور زمان نقطه کبی بکا اورته یول ویرمز مراد بودر که جناب قدسی
اطرافنی دولنورن اما نقطه کبی اورته وارمغه زمان بکا مانع اولور • شکر بصبر
دست دهد عاقبت ولی • شکر صبر ایله ال ویرر عاقبت اما • بد عهدی زمان زمانم نمی
دهد • زمانک بد عهدلکی بکا مهل ویرمز مراد بودر که تلذذ الهی طول زمان ایله میسر اولور
ایدی اما اجل قریب اولوب مدت مدیده اولمغه مانع اولور • گفتم روم بخواب و ببینم
جمال دوست • دیدم اویقویه واره یم دوست جمالنی کوره یم • حافظ ز آه و ناله
امانم نمی دهد • حافظ آه و ناله دن مهلت ویرمز مراد بودر که نفس مکر ایدوب اویقویه
واره یم دوستم جمال حقی کوره یم دیوب استراحت طلب ایدر اما عقل اکا آه و فریاد ده
اویقویه مهل ویرمز ولـه ایضا سحرم دولت بیدار ببالین آمد • سحر بکا
اویانق دولت یصدقنه کلدی • گفت برخیز که آن خسرو شیرین آمد • دیدی یوقرو طور که
اول طتلو خسرو کلدی مراد سحر وقتنده منبه واقع اولوب نزول رحمتن خبر و حلقه ذکر
بیان ایدر شعر اذا اکثر المنام فنبهونی • فان العمر ینقصه المنام • قدحی درکش و سرخوش
بتماشا بخرام • بر قدح چک و سرخوش تماشایه صالن • تا ببینی که نگارت بچه آیین آمد •
تا کوره سن نگارک نه رسمله کلدی مراد ارکن اویانوب استغفار و طاعته مشغول اولوب
• ان الله ینزل کل لیلة الی السماء الدنیا • موجبنجه نزول رحمتی مشاهده قل دیمکدر • مژدگانی

دوران لفظی [illegible] فتح واو ایله در که مصدر نزوان و غلیان کبی اما عجم استعمالنده سکون واو ایله در دور و فلک معناسنه در کاه مرور زمان معناسنه [illegible] زمان معناسنه اولنور

زمان اصلنده [illegible] ایکی مصراع [illegible] اولنور [illegible]

دوکی

یـ

بوی ای خلوتی نافه‌گشای • مشکلو ویرای نافه آچیجی خلوتیده • که ز صحرای ختن آهوی
مشکین آمد • که ختن صحراسندن مشکلو آهو کلدی مراد خلوتی اولوب استشمام رایحه
ایچون سعی ایدنه نفحات ربانیه و روایح طیبه عالم الغیبدن کلدکی مژده ایدوب مژدکانه
وشکرانه طلبی‌در • گریه آب رخ سوختگان باز آورد • اغلمق یانغلری یوزینه صو کتوردی
ناله فریاد رس عاشق مسکین آمد • ناله عاشق مسکینه مدد ایریجی کلدی مراد اغلمق یا
یانغلرک آتشی سوینورب و ناله عاشقلره مدد ایرکورب منفعت یتشدردوکی ذکر
در • ساقیا باده بده غم مخور از دشمن و دوست • ای ساقی شراب ویر غم یمه دشمن
و دوستدن • که بکام دل ما آن بشد وآن آمد • که بزم کوکلمز مرادنجه اول یعنی دشمن کتدی
و بو یعنی دوست کلدی مراد فیضان الهی غالب اولیجق شیخده عشق تکثیرن طلب درکه اول
زمانده دشمن که هوای نفس و شیطاندر کیدوب فضل حق کلور • مرغ دل باز هوادار کمان
ابروییست • کوکل قوشی بر بای قاشلونک هوادار طوغانیدر • ای کبوتر نگران باش که
شاهین آمد • ای کوکرجن ناظر اول که شاهین کلدی مراد کمان ابرودن رمز الهیدر
چون قلب رمز الهی ادراک ایدن باز بلند پرواز اور کبوتر معنویکه مراتب طریقتده
بربیر آنی شکار ایدر • در هوا چند معلق زنی و جلوه کنی • هواده نیجه معلق اورب جلوه
ایدرسن • که کمین صید گهش هم دل و هم دین آمد • که آنک بولنک الجق صیدی هم
دل و هم دین کلور مراد مخاطبده مرتبه طریقت و درجه قربت درواول غایتدن بلند
رتبت در اما رمز الهی ادراک ایدن قلب عالیه همتدر که آنک طریقتنک کمینه صیدی
هم قلب مرید هم دین و شریعتدر • رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار • ایامک بد
عهدلکی عادتن کوردی چون بهار ابری • گریه اش بر سمن و سنبل و نسرین آمد • انک
اغلمه‌سی سمن و سنبل و نسرین اوزره کلدی مراد بودر که لا تنظر الی اول الدنیا وانظر
الی آخرها • حسنجه دنیا اولنه نظر ایدن مغرور و غافل اولور آخرینه نظر ایدن آنک

انک فناسی یاد ایلیوب گریه قلور • بیت • شنیدم کشوری دارد مانش • همی گویند
بر فرزند نوزاد • همی گویند این مهر و چو آخر • نباید سندیکی او اولاش ده • چون
کفته حافظ شنید از بلبل • چون صبا حافظک کلامن اشتدی بلبلدن • عنبر افشان
بتماشای ریاحین آمد • عنبر صاچیجی ریحانلر تماشاسنه کلدی مراد صبادن نفحات ربانیه
در و بلبلدن معارف الهیه در و سوبلیندر و ریاحین تازه ظهور ایدوب روایح طیبه
تحصیل ایدن سالکلردر چون مرد عارف کلام حافظده معانی حقیقیه سویلیه سالکلرده
رغبت استفاضه ظاهر اولا نفحات ربانیه روایح طیبه صاچمق حالی ایله بونلر کلور
لاجرم حافظک کلامی بو حاله باعث اولور • بیت • عارف اولان سویلیه حافظ کلامی معنیسن
عاشق اولان طالبه حقدن ایرر فیض کثیر • وله ایضا • در نمازم خم ابروی تو
با یاد آمد • نمازده سنک قاشنک بوکلمی بنم خاطرمه کلدی • حالتی رفت که محراب بفریاد
آمد • بر حالت واقع اولدی که محراب فریاده کلدی مراد نمازدن مناجاتدر و خم ابرو
دن شعب رموزاتدر چون مناجی یه بو حالت ظاهر اولا نعره صادر اولور پس
محرابدن آنک انعکاسی پیدا اولور که اکا صدا دیرلر • از من اکنون طمع صبر و دل و هوش
مدار • بندن شمدی صبر و عقل و قلب طمع دوتمه • کان تجمل که تو دیدی همه بر باد آ مد
که اول تجمل که سن کوردک دوکلی یله کتدی مراد رموزات الهیه ظاهر اولیجق بی اختیار
ناله و زاری ظهور ایدر دیمکدر • باده صافی شد و مرغان چمن مست شدند • شراب
صافی اولدی چمن قوشلری مست اولدیلر • موسم عاشقی و کار به بنیاد آمد • عاشقلق
موسمی و ایشی بنیاده کلدی مراد عشق الهی اخلاص ایله اولوب صوفیان مجلس انس
منکیف اولدیلر لاجرم شوق و طلب و قتی اولوب عمل انتظام بولدی دیمکدر • بیت • رنگ کردم
همه را روی بهار آوردم • تا درین کار که اهم کار به بنیاد آمد • بوی به بود ز اوضاع
جهان می شنوم • ایو اولمق قوقوسن جهان اوضاعندن اشیدرم • شادی اورد گل

فاعلاتن فعلاتن
فعلاتن فعلن

ریاحین جمع ریحاندر ریحان قسلکن دیرلکری
چیچکلره اطلاق اولنور و نباتات معطره سنه
...

وباد صبا شاد آمد • شادلق کتوردی کل وصبایلی شاد کلدی مراد کشف وفیض
سرور کتورب نفحات ربانیه فرح ایله کلمک جانان وجودا یوادلمق علامتی در دیمکدر
• ای عروس هنر از بخت شکایت منما • ای هنر کلینی بختدن شکایت کوسترمه • حجلهٔ
حسن بیارای که داماد آمد • حسن کردک خانه سنی تزیین قیل که کوکیکو کلدی مراد هنر
دن عمل صالح ورداجرم بلا تجلی ایرمدی دیو بخت مخالفدن شکایت اتمه خلوت خانه ده
مجرد عبادیه صدق واخلاص ایله مزین قیل که داماد تجلی وفیض ارشدی بیت هیچ جا نیست
که عکس رخ او پیدا نیست • جرم آیینه بود کر نبود عکس پذیر • دل فریبان نباتی همه زیور
بستند • نباتی اولان کوکل آلو محبلر دوکلی زینت بغلدیلر • دلبر ماست که با حسن
خداداد آمد • بزم دلبر مزدر که خدا ویردوکی حسن ایله کلدی مراد بودرکه نباتات
وسایر موالید که دنیا وماسوانک زخارف ونقوشی زینت عارضه وبهجت غیر
باقیه ایله دراما جنت وعقبی وذات مولی حسن ذاتیه ایله مزینلردر • زیر بارند درختان که
تعلق دارند • یوک التنده در اغاجلر که تعلقاری واردر آنوک ایچون اکریلردر • ای خوشا
سرو که از بار غم آزاد آمد • ای خوش سرو که غم یوکندن آزاد کلدی آنوک ایچون مستقیمدر
مراد مال وجاه ودنیا وتابعنه متعلق اولانلر بار کران التنده دورلر آنلر کیچون متوجلر
در وتعلق دنیادن مجرد اولنلر سبکبار وراست رفتارلردر دیمکدر بیت
شاخ بر میوه بسی سنک ملامت نخورد • ای خوش سرو که از سنک غم آزاد آمد • مطرب
از کفتهٔ حافظ غزلی مست بخوان • ای مطرب حافظک کلامندن بر غزل مست اوقی • تا بکویم
که زعهد طربم یاد آمد • تا دیم که شنلک زمانی خاطره کلدی مراد بودرکه ای واعظ بنم کلامم
که ترک وتجرید دلالت ایدر منکشف اولوب آنی بیان قیل تا مستمع اولان دیه که عالم ارواحده
اولان شادلق زمانی یاد اتدم **وله ایضا** معاشران کره از زلف یار باز کنید
معاشرلر یارک زلفندن دوکمی چوزک • شبی خوشست بدین قصه اش دراز کنید • بر خوش

حجله نخجیر ایله جزیره محلی سکون جیم ایله استعمال

که آنی تعلقده دم دار ایدی

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان

بر خوش کیجه در بو قصه ایله آنی اوزادک مراد مصاحبلردن صوفیلردر وزلف یاردن مراد
غیب هویتدر آندن بحث بر خوش کیجه دکه خوبدر اول بحث ایله آنی تطویل بغایت مطلوبدر
• حضور مجلس انس است ودوستان جمعند • مجلس انس حضوریدر ودوستلر جمعدر
• وان یکاد بخوانید ودر فراز کنید • وان یکاد الذین کفروا لیزلقونک بابصارهم لما
سمعوا الذکر ویقولون انه لمجنون وما هو الا ذکر للعالمین • آیتنی اوقیک
در وقپویی قپایک مراد بودرکه مجلس انس اولوب دوستلر جمع اولیجق کوز دکمک خوفی وار
بو سورهٔ نونک آخرنده اولان آیت که کوز دکمکه ایچون مجربدر بونی اوقیوب
قپویی قپایک • میان عاشق ومعشوق راز بسیارست • عاشق ومعشوق اورتسنده
راز چوقدر • چو یار ناز نماید شما نیاز کنید • چو یار ناز کوستره سز نیاز ایدک
مراد بودرکه عاشق ومعشوق مصاحبتی هر برینه لایق اولان صفت ایله کرک که معشوقه ناز
عاشقه نیاز صفتی لازمه در • رباب وچنک ببانک بلند می کویند • اقلق وچنک بویله آواز
ایله دیرلر • که کوش هوش به پیغام اهل راز کنید • که عقل قولاغنی اهل راز خبرینه ایدک
مراد ربابدن جوان عاشق وچنکدن مراد پیر منحنی در بونلر آواز بلند ایله پند ایدوب
دیرلر که اهل رازک خبرن عقل قولاغی ایله استماع ایدوب قبول ایدک • هر آنکسی که درین
خانه نیست زنده بعشق • هر اولکسه که بو اوده عشق ایله زنده دکلدر • برو جو مرده برو
بفتوی من نماز کنید • آنک اوزرینه میت کبی بنم فتوام نماز ایدک مراد بودرکه زنده
اولدرکه عشق الهی ایله زنده اولا اولکه عاشق دکلدر میت منابه سنده در بنم فتوام بودر که
آنک اوزرینه میت نمازی قلنه یعنی میت اعتبار اولنه • نخست موعظهٔ پیر مجلس این حرفست
پیر مجلسک اول وعظی بو حرفدر • که از مصاحب ناجنس احتراز کنید • که ناجنس مصاحبدن
احتراز ایدک مراد منطوقندن ظاهردر **بیت** سالها نیز امی نباید صحبت ناجنس خود • باز دارد
زانکه قول وفعل او از راه حق • بجای دوست که غم پرده بر شما ندرد • دوست جایی جنتچون که

عم سزک اودر کره پرده یرتمز • کر اعتماد بر الطاف کار ساز کنید • اکر اعتمادیک

ایلسی دوز حقک لطفلرینه ایدیم سز مراد بودرکه هر کگه حضرت حقک الطافنه اعتماد

ایدیم فتوحم انک پرده عرضی یرتوب ذلیل قلمز بیت درمراد چو بر بسته شد

ز جانب خلق • رخ نیاز بدرکاه بی نیاز کنید • وکر طلب کنید انعامی از شما حافظ •

اکر بر انعام طلب ایدرسه سزدن حافظ • حوالتش بلب یار دلنواز کنید • کوکل

اوخشیجی یارلبنه حواله ایدک مراد بودرکه سزدن احسان استرسه حافظ آیدحق تیغ

کلامنه حواله ایدک اصل مقصود بودرکه معطی نعمت حقدر خلق دکلدر بیت معطی ارزاق

حقدر فی الحقیقه لیکن اول • کاه زیدی کاه عمروی ظاهر ایدر سبب ولە ایضا

پیرانه سرم عشق جوانی بسر افتاد • پیرلک وقتنده بر جوان عشقی باشمه دشدی •

وان راز که در دل بنهفتم بدر افتاد • اول راز که کوکلده کزلر ایدم طشره دشدی مراد بودرکه

جوانلقده اولان حوف یاد دن مراد نظر مصدریته در یعنی پیرلک زماننده بلنلک عشقی باشمه

کلدی که جوان کبی عشق حقه مبتلا اولدم کزلو صوفیانه حالم آشکار اولوب سالک طریقت

اولدم • از راه نظر مرغ دلم کشته هوا کیر • نظر یولندن کوکلم قوشی هوا دوتجی یعنی هوایی

اولدی • ای دیده نکه کن که بدام که در افتاد • ای کوز نظر قیل که کیمک اغنه دشدی

مراد بودرکه کوزکور کوکل ستوری لاجرم عین عبرت ایله نظر ایتمک کرک که کوکل فانیدیه

می محبت قلدی یوخسه فانیدن باقیه یه انتقال ایدب محبتی الکامی ایتدی • دردا که ازان

آهوی مشکین سیه چشم • دردا که اول آهوی مشکین سیاه چشمدن • چون نافه

بسی خون دلم در جکر افتاد • نافه کبی کوکل قانی جکره دوشدی مراد حسن ظاهر دن بلا

ومحنت چکلدوکمن بیاندر • از رهکذر خاک سر کوی شما بود • سزک محلکه کوز یاشنی طرا

اوغرا غنده ایدی • هر نافه که در دست نسیم سحر افتاد • هر نافه که سحر نسیمی الینه دو

دوشدی مرادی طبیره حضرت عزتدر لاجرم هر رایحه طیبه که فیضان سحری ایله وارد

وارد اولورلر اول جناب طیبدندر • مژکان تو تا تیغ جهانگیر بر آورد • سنک کرپکک

جهان دوتجی قلیج قالدردی • بس کشته دل زنده که بر یکدکر افتاد • نیجه قلبی زنده

مقتول بر بری اوزرینه دوشدی مراد مژکاندن صفت قهردر جون اول ظهور ایدر

نفسی هلاک ایدن نیجه نفسی مرده قلبی زنده اول جنابک تجلیسیله عاشق افتاده اولورلر

ای باده که پرورد که خمار خرابات • بو شرابی کم تربیت ایتدی که خرابات خماری

از بوی بهشتیش چنین بیخبر افتاد • جنته منسوب قوقوسی اول بویله بیخبر دوشدی

مراد باده دن عشق الهی در خرابات دن مراد عشق نوشنه محل اولان موضع جمادتدر

دبو باده نک کیفیتی استغراب ایدب دیر که بونی کم تربیت ایلدی که بونک کبی بایعی و

وشارابی بوینی بهشتیدن بیخبر دوشوب مست دیدار حق اولدی • کرجان بدهد سنگ

سیه لعل نکردد • اکر جان ویررسه قره طاش لعل اولمز • با طینت اصلی چه کند بد کهر افتاد •

طینت اصلیه ایله نیلسون بو کهر دوشدی مراد هدایه استعدادی اولمین قبول فیض

اتمز دیمکدر بیت علتک تأثیری معلولده امکان کرک • نیجه تأثیر ایلسون علت جو امکان

اولمیه • بس تجربه کردیم درین دیر مکافات • نیجه تجربه ایتدک بو عوض وجزا کلیسا

سنده یعنی دنیاده • با دردکشان هر که در افتاد بر افتاد • دردکشلر ایله هر کیم که دشدی

یوقرو دشدی مراد بودرکه هر کگه عشق الهی نوش ایدن فقرای اهل ریاضت ایله محبت مصاحبت

دشدی اعلی واکرم دشدی بیت ای شیخ مشو منکر رندان که درین دور • هر کس که

درافتاد درین قوم بر افتاد • حافظ که سر زلف بتان دست کشش بود • حافظ که

بتلرک سر زلف آنک الی چکیجی ایدی • بس طرفه حریفیست کش اکنون بسر افتاد • بسی

عجب حریفدرکه اول شمدی باشه دشدی مراد بتاندن اسما وصفاتدر آنلرک سر

زلفی آنلرک تعلقیدر لاجرم حافظ انجی کبی ایدی تعلق اسماء الله وصفات الله آنک

اعمالی ذوقی کبی ایدی بویله ایکن بو باشی اوزره تعلاب دوشر بو بر امر غریب وکندو سبب

فاعلاتن فعلاتن
فعلاتن فعلن

خوب عجبیدر بیت چو نابینا رود تنها ببیند • گر افتد با عصا کش آن عجب نیست

وله ایضا گر منی از باغ تو یک میوه بچینم چه شود • اگر بن سنک یا عکده

بر میوه دکشور رسم نه اولور • پیش پایی بچراغ تو ببینم چه شود • ایاغ اوکنی سنک

چراغنک ایله کورسم نه اولور مراد باغ حقده میوه فیض و چراغ هدایت ایله مهتدی اولمق

طلبی در • یارب اندر کنف سایهٔ آن سرو بلند • یارب اول سرو بلندک کولکه سی

بیرده سنک • گر منی سوخته یکدم بنشینم چه شود • اگر بن یا نمش بردم اوتورسم

نه اولور مراد علو درجه وصول و حرارت ریاضتدن بردم حضور طلبی در • آخر ای

خاتم جمشید همایون آثار • آخرای مبارک اثرلو خاتم جمشید • گر فتد عکس تو بر نقش

نکینم چه شود • اگر دوشه سنک عکسک بنم یوزکم اوزرینه نه اولور مراد خاتم جمشیدی

ولکن رسول الله و خاتم النبیین حسبنجه رسول الله علیه الصلوة والسلام درانک

عکسنک قلبده اولان نقش اوزره دوشمه سنی طلب ایدر که سبب صفای قلبدر بیت تو داری

مقصد اقصی تو داری قرب وادی • که ما دردیم و تو صافی همه صافند و تو اصفی • زاهد

شهر چو مهر ملک و شحنه گزید • شهر زاهدی پادشاه وصوباشی یاری محبتی اختیار

ایتدی • من اگر مهر نگاری بگزینم چه شود • اگر بن نگار محبتی اختیار ایدرسم نه اولور

مراد زاهد خشک سلطان و حاکم ظاهر محبتی اختیار ایتدی بن محبوب حقیقی سلطان اصلی

محبتی اختیار اتسم نه اولور دیمکدر بیت دل اگر بار کشد بار نگاری باری •

و کسی بار گزیند چو تو یاری باری • عقلم از خانه برون رفت اگر می اینست •

عقلم اودن طشره کتدی اگر شراب بو ایسه • دیدم از پیش که در خانهٔ دینم چه شود •

کوردم اولدن که دینم اوی نه اولور مراد بودر که عشق الهی معاشم باشمدن چیقدی

اگر شراب یعنی عشق بو ایسه اوکدیندن کوردم قبل الوقوع بلدم که دینم اوی نیجه اولور

یعنی ظاهر شریعت دایرهسندن اوته طریقة و حقیقة سالک و واصل اولورن • حرف الشین

صرف شد عمر گرانمایه بمعشوقه و می • خرج اولدی آغر بالو عمر معشوقیه و میه

تا از آنم چه به پیش آید از اینم چه شود • تا اندن یعنی معشوقه دن اوکه نه کلور و شرابدن نه اولور

مراد معشوقه دن نفس در و شرابدن عشق حقدر لاجرم بر مقدار عمرمی نفس هواسنه

و بر مقدارنی عشق الهی یه خرج اولدی کورلم اندن نه واقع اولور و بوندن نه حاصل اولور

حاصل کلام اولدر که نفسه اتباعدن حاصل اولان ندامت و محنتدر بیت مراکویند

سعد از عشق او حاصل چه داری • ملامتهای کوناکون جراحتهای بی مرهم خواجه دانست

که من عاشقم و هیچ نگفت • خواجه بلدی که بن عاشقم هیچ دیمدی یعنی نسنه دیمدی

حافظ ار نیز بداند که چنینم چه شود • حافظ اگر بلورسه که بویله یم نه اولور مراد بوندن اول

حکایه در که عزیز کردن بری خواجه کاینات علیه السلام حضرتن دوستم کورب حضرت

خواجه اندن سوال اتمش که بنی سورمیسن اول عزیز دیمش یا رسول الله بنی معذور دوتکه

حب حق قلبی مالامال قلمشدر خواجه کاینات نسنه دیمدی پس نفس قلبک حب الهی ایله

مالامال ایدوکن بیلمک نه اولور بیت ای سروری بو رموز غیب کشفن قلبکه • عالم الغیب المبین

الملام بو کسبی دکل وله ایضا دلا بسوز که سوز تو کارها بکند • ای کوکل یا نکه سنک

یانمک ایشلر ایدر • نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکند • نصف اللیل نیازی یوز بلا دفع ایدر

مراد منطوق کلامدن ظاهردر • عتاب یار پری چهره عاشقانه بکش • پری یوزلو

یارک عتابنی عاشقانه چک • که یک کرشمه تلافی صد جفا بکند • که بر نازایله نظر یوز جفا

تدارکن و عوض ایدر مراد یار پری چهره دن خلوت نشین اولوب خلقه یوز کوسترمین

مرشددر اگر اول اصلاح نفسک ایچون ای دل عتاب ایدرسه عتابنی عاشقانه چک که

بر حلمی عنایتی یوز جفا و عتابه عوض ایدر بیت مراکویند یارت شد پری روز ای شیدای

مجنون پری یارم نشد اما پری رویست یار من • ز ملک تا ملکوتش حجاب بردارند •

ملکدن ملکوته حجابی قالدررلر • هر آنکه خدمت جام جهان نما بکند • هر اول کمسه که جام جهان نما

مفاعلن فعلاتن
مفاعلن فعلن

حضرتی ایدر مراد جام جهان نمادی قلب صافیجه در یسی اهرلکه تصفیه قلب ایچون قلت
این اهل کشف اولور طبیب عشق مسیحا دمست ومشفق لیک ● عشق طبیبی عیسی نفسی
در مشفقدر لیکن ● چو درد تو نبیند کرا دوا بکند ● چون سنده درد کورمز کیمه دوا
ایدر مراد بودر که مرشد عیسی نفس وشافی مرض وشفیق در اما سنده مرض یوق
کیمه دوا ایلسون بیت کردلر سکسنی ای دل اول طبیب جان الکا ● درده درمان ایتسون کورر
کم درد در درمان الکا ● تو با خدای خود انداز کار ودل خوش دار ● سن کندو خدا که حواله
ایتسی وکوکلی خوش دوت ● که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند ● که اگر دشمن رحم ایتمزسه
الله ایدر بیت فضل رزق ایله حوائج بزه الله ایشدر ● ناله مز دشمن ایشتمز ایسه الله در
ایشیدر ● ز بخت خفته ملولم بود که بیداری ● اویومش بختدن ملولم اولا که بر اویانق
بوقت فاتحه صبح یک دعا بکند ● صبح ابتداسی وقتنده بر دعا ایده مراد بو اکی بیتدن
منطوق کلامدن ظاهردر ● بسوخت حافظ و بویی بزلف یار نبرد ● یانوب حافظ و بر
قوقو یار زلفنه الیتمدی ● مگر دلالت این دولتش صبا بکند ● مگر اکا بو دولت دلالتی
صبا ایده مراد بودر که حافظ ریاضت ایله یانوب غیب هویة بر اثر التمدی وبولمدی مگر
بو دولته نفحه ربانیه دلالت ایده بیت گنجیست وصل دوست وطلعتیست منتظر ● وین کار
دولتیست کسی را که می رسد وله ایضا صبا بتهنیت پیر می فروش آمد ● صبا تهنیت
صاحبی پیر مبارک باده کلدی ● که موسم طرب وعیش وناز ونوش آمد ● که شادلق وعیش
ونای واچک موسمی کلدی مراد پیر می فروشدن بایع عشق اولان مرشد در قیش
زمانننده ● البرد عدو الدین ● حسبنجه عبادتده کاهل لک اولور ایدی بهار کلدی عبادت
زمانی اولدیه انوکیچون صبا اکا تهنیت ایدوب دیر که فرح عبادت وعشرت طاعت وشوق
وحالت موسمی کلدی ● هوا مسیح نفس گشت وخاک نافه گشای ● هوا مسیح نفسلی اولدی و
وطپراق نافه اچیجی ● درخت سبز شد ومرغ در خروش آمد ● اغاج یشیل اولدی مرغ خروشه

مناعلی فعلاتن
مفاعلن فعلن

که موسم گل ونسرین وناز
ونوش آمد

خروشه کلدی بودخی معقول قول صبادر که تهنیتده داخل در ● تنور لاله چنان
بر فروخت باد بهار ● لاله تنورینی آنجلین یاقدی روزکار بهار یلی ● که غنچه غرق
گشت وگل بجوش آمد ● که غنچه تره غرق اولوب وگل جوشه کلدی بودخی تهنیتده
داخلدر ● بگوش هوش نیوش از من وبعشرت کوش ● عقل قولاغی ایله ایشت
بندن وعشرته دورش ● که این سخن سحر از هاتفم بگوش آمد ● که بو سوز سحرده
هاتفدن بنم قولاغمه کلدی بو تهنیتده داخل اولوب معقول قول صبا اولمق احتمالی
غالبدر کلام خواجه حافظ اولمق دخی محتملدر ● ز مرغ صبح ندانم که سوسن آزاد
بلبلدن بلمزم که سوسن آزاد ● چه گوش کرد که با ده زبان خموش آمد ● نه ایشتدی
اون دل ایله خموش ساکت کلدی بو کلام خواجه حافظ اولمق احتمالی غالبدر معقول قول
صبا اولمق دخی محتملدر ● چه جای صحبت نامحرمست مجلس انس ● نامحرم صحبتی یری دکلدر
مجلس انس ● سر پیاله بپوشان که خرقه پوش آمد ● قدح باشنی اورت که خرقه کیجی
کلدی مراد خرقه پوشدن اولوب اهل حال اولمیندن اسرار الهیه یی ستر قیل دیمکدر ●
ز فکر تفرقه باز آی تا شوی مجموع ● تفرقه فکرندن رجوع قیل تا مجموع اولاسن بحکم آنکه
که چون شد اهرمن سروش آمد ● اول حکم ایله که چون دیو کیتدی ملک کلدی مراد بودر که
الشیطان یعدکم الفقر ویامرکم بالفحشاء ● موجبنجه شیطان فقر ایله قورقدوب معاصی
وشهواته تقرب خاطره فکر تفرقه ویررایدی رجوع ایدجک الهام ملکی کلور ●
بگوی تنبیه سخن خوش بیار باده ناب ● سکا دیرم خوش سوز کتور باده شراب
صافی ● که زاهد از بر ما رفت ومی فروش آمد ● که زاهد بزم قتمزدن کیتدی
شراب صاتجی کلدی مراد بودر که عشق واخلاص ایله عبادت قیل که زاهد خشک
اولان کربزدن دور اولور ایدی شیمدی اهل عشق واخلاص ومرشد خاص اولمشی
کلدی ● ز خانقاه بمیخانه می رود حافظ ● خانقاهدن میخانه کیدر حافظ ● مگر زمستی

فاعلاتن فاعلات

اهل ریا بپوشش آمد مگر اهل ریاست لکن عشقه گلمه مراد بودر که مقام ریادن
یعنی ریا ایله عمل قیلمقدن مقام عشقه و اخلاصه یعنی شوق و اخلاص ایله عمل ایتمکه
گیدر حافظ که اهل ریا مسلکندن ایلدی عشقه باشنه گلدی **وله ایضا**
ابر آذاری برآمد باد نوروزی وزید • ایلک یاز آیلرسی قالعدس و نسیم نوروزی
اسیدی • وجه می میخواهم و مطرب که میگوید رسید • شراب و مطرب خرجلغن استره
کم دیر ایرشدی مراد بودر که بهار گلدی عبادته شروع و خلوت نشینه دخول زمانی اولدی
بزم معاشره و ذوقک بهانه سی حرف اتمکه خرجلق گرک کم اولا که اشسنه مالی و خرجلغی دیه
شاهدان در جلوه و من شرمسار کیسه ام • محبوبلر جلوه ده و بن کیسه اوتلوسی یم • ای
فلک این شرمساری تا کیم باید کشید • ای فلک بو اوتلولغی قچنه دک چکمک گرک مراد
شاهدان اسما و صفات و ذات در جلوه ده دن مراد بونلرک تجلیاتیدر یعنی اسما و صفات
و ذات تجلیده اما بنم خرجلغم یوق او معاشره فارغ البال اولوب خلوته و عبادته
تجلیات شاهدلرین شاهد ایده یم دیو فلکدن شکایت ایدر • قحط جود است آب
روی خود نمی باید فروخت • سخا قحطی در یوز صویین صاتمق اولمز • باده و گل از بهای
خرقه می باید خرید • شراب و گلی خرقه بهاسنده صاتون المق گرکدر مراد بودر که کرم قریلغی
واردر کمالی ایدرسک کسه نسنه ویرمز اما یوزک صویی ضایع اولور کسه دن نسنه
استمیوب خرقه و لباسی صاتوب عشقه و کشف معانیه صرف اتمک گرک • غالبا خواهد
گشود از دولتم کاری که دوش • غالبا دولتمده بکا بر ایشی آچله گرکدر که دون گیجه
من همی کردم دعا و صبح صادق می دمید • بن دعا ایدر ایدم صبح صادق بیلور ایدی
مراد صباح وقتنده اجابت دعا اولدوغن بیان ایدر • با لبی صد هزاران خنده آمد گل بباغ
بر طوداق و نیجه یوز بیک گولمک ایله حقیقی طشره گلدی • از کریمی گوییا در گوشه بوی
شنید • بلکه کریمدن کاه بر گوشه ده بر قوقو دویدی مراد کریم ظهورات کشفه باعث

خروشنه گلدی سبو دخی مقول قول صاحبدر که تحقیق داخل در تنور لاله جنبان بر فروخت
باد بهار لاله تنورین باعث اولور دیمکدر • خرقه ی گر چاک شد در عالم رندی چه باک
بر خرقه اگر یرتلدی ایسه رندلک عالمنده نه غم • جامه ی در نیکنامی نیز می باید درید • بر قفتانی
ایوادلولقده دخی یرتمق گرک مراد بودر که بر مدت عمر اخلاص ایله عبادته اسکدی ایسه غم دگل
عمردی بر لباسی صلاح و خلاص اسکدرسی فاتمه کسب ایتمک گرک • آن لطایف کز لب لعل
تو من گفتم که گفت • اول لطایف که سنک لعل لبکدن بن دیدم کم دیدی • وین تطاول کز سر
زلف تو من دیدم که دید • بو اول اوزنلغی که سنک زلفک وجنه ن بن گوردم کم گوردی مراد
لب لعلدن بطون کلامدر یعنی بطون مراتب کلامدن و حقایق و معارف و دقایق غوارضدن بن
سویلدیکم اسرار لطیفه و اخبار شریفه یی کم سویلدی و غیب هویتکدن و ستر حقیقتکدن بن گوردکم
طول مجاهده یی کم گوردی • تیر عاشق کش ندانم بر دل حافظ که زد • عاشق اولدرجی
اوقی بیلمزم حافظک گوکلنه کم اوردی • این قدر دانم که از شعر ترش خون میچکد • بو قدر
بیلورم که انک تر شعرندن قان طملر مراد بودر که حافظک قلبنه تیر قوی تأثیر دوقنوب
نفسانیتنی هلاک ایتشدر اما اول تیری اورن کمدر بیلمزم بو قدر بیلورم که شعر ابدارندن
قان طملر و انزجراحت و موت نفس ظاهر اولور • عدل سلطان گر نه پرسد حال مظلومان
عشق • سلطانک عدلی اگر صورمز سه عشق مظلوملرینک حالنی • گوشه گیران را ز
آسایش طمع باید برید • گوشه گیرلره راحتلکدن طمع کسمک گرک مراد بودر که عشق مظلوملری
حالنی عدل حق صورمز ایسه مفصل قلمزسه گوشه نشین اولنلر راحت و عافیتدن رجای قطع
ایتمک گرک **وله ایضا** صوفی ار باده باندازه خورد نوشش باد • صوفی اگر
شرابی اندازه ایله ایچرسه آکا نوش اولسون • ورنه اندیشه ی این کار فراموشش باد
یوخسه بو ایشی فکری آکا فراموش اولسون مراد بودر که صوفی که طریق حقه سلوک
ایدوب عشق الهی یی نوش اتمک استرسه آکا لازمدر که انک اندازه سن رعایت ایده که

ینک

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

اوله خلوت وخلقدن عزلت گرک وصیام یوم وقیام لیل گرک وکثرة کلامی وطعامی
ترک ایدوب جمع قلب ایلیوب ومتصل ذکر قلبی گرک بیت صمت وجوع وسهر وعزلت
وذکر بدوام ناتمامان جهانرا کند مرد تمام ومطالعهء کتابه وفکر ماسوایه ترک ایلیوب
نفی خواطر قلبنه وعمل اخلاص ایله اتمکه سعی وجد ایلمک گرک بیت گفت پیری که اندرین
رهی پیشواست دور شو از هرچه آن غیر خداست بلکه کند ویه بله ترک اتمک گرک بیت
هیچ عاشق سر انشود تا بکلی زخود فنا نشود ومدة مدیده بو حاله مداومت گرک
بونلردن ایراق مرتبه بو ایشی فکر ایدوب عوام ناسدن اولوب صوفیلق نامی قومق
گرک بیت سالکا نیست شوذ رین بازار هستی تو حجاب دیدارست آنکه یک
جرعه می از دست انداهوادن اول کمکه بر جرعه شراب الدن ویره بیلور دست
باشد ببر مقصود در اغوشش باد ایله مقصود محبوبی قوجقلیا اولسون مراد بودر که
شول سالک که کمال بولوب شیخلق یعنی ارشاد دایره سنه وارب بقیة دن غیری لره
حصه ویرمکه قادر اوله انک ایله مقصوده واصل اولمقدن غایه اولسون یعنی کامل
ومکمل اولمیه الحصولیوب دست توبه بسی دو قیق اولمز بیت ای ابلیس آدم
روی هست پس بهر دستی نباید داد دست پیر ما گفت خطا بر قلم صنع نرفت
برم پیرمز دیدی خطا قلمی صنع اوزره گتمدی یعنی قلم صنعدن خطا واقع اولمدی
آفرین بر نظر پاک خطا پوشش باد آفرین انک خطا اورتجی پاک نظرینه اولسون
بو بیتک ایکی مصراعی اورتهسنده منافات گورنور اما مراد بیان اولنیجق منافی یوق
ایدوکی ظاهر اولور پس مراد بودر که وجود خیر محض در شر مطلق یوقدر پس آدم
هر کیمسه نظر خیر ویرکیمسه نظر شر ایدر پیر خیر جانبنه نظر ایدوب شر جانبنی ستر
اتمش زیرا نظر پاک کمالهء ناظر اولور عیبه نظر قلمز ونظر پاک ایله توصیف عیبی
اولان نظردن احترازا ایجوندر شعر وعین الرضا عن کل عیب کلیلة ولکن عین السخط

السخط تبدی المساویا بیت عیب باشد کو نبیند جز که عیب عیب که بیند روان
پاک جیب بو بیتک تحقیقنده فقیرک خاطرینه لایح اولان بودر که کتب کلامیه مذکور
اولان مسئلهیه موافق وعقله فهمی آسانلدر وبعض فضلا بو بیتی شرح یازوب ویتی
خطا وصواب گاه قصدی استعمال اولنور گاه قولی استعمال اولنور وخالق
جمیع اشیا حق تعالی در وافعال الله بالاغراض دگلدر اما حکمتی ومصلحتی متضمن در
وعنایت الهیه نظام کل عالمه متعلقدر من حیث الکل اگر بعض افعال بعض شخصه
نظر دگلدر پس فعل هتج خطا یوقدر که اول خالق عالم حکمتی ومصلحتی مشکل خلق ایلمشی در
لاجرم بحسب الکل صواب در اگرچه بعض افعال بعض شخصه نظر دگلدر که اول فوده نظر
خطا گورنور مولانا جامی دیمشدر بیت بر حرف هیچ کس منه انگشت اعتراض
آن نیست کلک صنع که خط خطا کشد امدی ایکی مصراع اورتهسنده منافات یوقدر اگر
قاصر اولانلر اوله توهم ایدرلر نظر پاک ایله توصیف اتدیکی قاصر لردن احترازا ایجوندر
وبعض متاخرین بو نوع تفصیل ذکر اتمشدر تلخیصی بودر که هر موجود فایده وی فایده دگلدر
اما هر بر نقصان که خطا طرق اولنور انک منشائی ایکی امردن خارج دگلدر برنی عدم
قابلیت مصنوعدر نیتکم عرض محل بقا دگلدر اگر سوال اولنورسه فاعل ناقابلی
قابل قلمه جایز دگلمیدر جواب اولور که قابلیتک ایکی معناسی واردر که برنه امکان
برنه استعداد دیرلر اول کی تأثیر فاعل ایله دگلدر ایکنجی شرط عادیدر حقیقی دگلدر
که استعداد جمله مصنوعاتدن در وبری عدم لیاقت مصنوعدر وکمال نظام عالمه
نسبت در پس قصور ونقصان قابلدر فاعلی دگلدر شاه ترکان سخن
مدعیان می شنود سیاهیلر پادشاهی دشمنلر سوزن اشیدر شرمی از مظلمهء
خون سیاوششم باد اوتنمق لو الکا سیاوش قانی ظلمندن اولسون مراد بودر که
پادشاه دشمنلر سوزنه دگلیوب ناحق اولدردیکی آدمک قانی ظلمندن اوتنمق گرک

[illegible] [illegible]

[illegible] جمع [illegible] اولنور [illegible]

مظلمه لفظی [illegible] [illegible] [illegible]

بو مشکل [illegible] [illegible]

بيت امروز که هرچه خواهی بکنی • فردا بتو نیز هرچه خواهند کنند • چشم
از آینه داران خط وخالش گشت • گوزم آنک خط وخالنک آینه دارلری اولدی
لبم از بوسه ربایان بر ودوشش باد • طوداغم آنک کوکسنک واموزنک بوسه قاپجیلری
اولسون مراد خطدن عالم شهادت وخالدن عالم غیب در وسینه‌دن مراد صفت
علم واموزدن مراد صفت کبریا در یعنی گوزم آنک علوانگن شاهده ایدر اغزم دخی
صفت علم وکبریاسی بیاننده اولسون رباعی من بخواهم که علم تو گویم • صفت کبریای
تو جویم • گرچه از کبر سخن
با من درویش نگفت • اگرچه کبردن بن درویشه سوز سویلمدی • جان فدای
شکرین پسته خاموشش باد • جان آنک ساکت شکرلو فستقنه فدا اولسون
مراد پسته خاموشدن حضرت حقک متکلملکی در مخلوق فهم وتصوردن اتدوکنه
معایر که آحاد امتدن بر فرده آنی سماع میسر دکلدر • نرگس مست نوازش
کن ومردم دارش • آنک اوغشیجی وآدم دوتجی مست کوزی • خون عاشق بقدح
گر بخورد نوشش باد • عاشق قانی اگر قدح ایله ایچرسه اکا نوش اولسون
مراد نرگسدن صفت بصر در مست اولدوغی معصیت کوروب کاه ستر وعفو اتدوکی
در نوازشکن دیدوکی بوکا نظر در وکاه زجر وقهر اتدوکی در مردم دار
دیدوکی اکا نظر در لاجرم نفس سالکی ریاضت ایله هلاک ایدرسه کمال رضا
کورک نوشش باد دیدوکندن مراد بودر بيت در بوته قهر تو کرم بگدازی
منت دارم که بآتشم میسازی • بیغام تو مشهور جهان شد حافظ • سنک
قوللغک ایله مشهور جهان اولدی حافظ • حلقه بندگی زلف تو در گوششان باد
سنک زلفنک قوللغی حلقه‌سی قولاغنده اولسون مراد غیب هویت تعلق اتدوکی
منتنک اولسون دیمکدر وله ایضا بکوی میکده یارب سحر چه مشغله بود • میخانه

عشقده

میخانه محله‌سنده سحر عجب پر غوغا ایدی • که جوش شاهد وساقی وشمع ومشعل
بود • که محبوب وساقی جوشی وشمع ومشعل ایدی مراد میکده‌دن وساقیدن مرآت
معلوم اولاندر وشاهددن مراد محبوب حقیقی در وآنک جوشی تجلی وظهوریدر
وساقینک جوشی آنک تکثیری در وشمع ومشعلدن مراد انواردر • حدیث عشق
ز حرف وصوت مستغنیست • حدیث عشق که حرف وصوتدن مستغنی در
بناله دف ونی در خروش وغلغله بود • دف ونینک ناله‌سی ایله خروشده وغلغله‌ده
ایدی مراد دفدن طالب ونایدن مرشد در یعنی عشق حالدر قال استمز لکن طالب
وشیخ کلامی ایله ظهورده ایدی • مباحثی که در آن حلقه جنون می رفت • بر مباحثه
که اول جنون عشق حلقه‌سنده واقع اولور ایدی • ورای مدرسه وقیل وقال
مسئله بود • مدرسه وقیل وقال ومسئله‌دن اوته ایدی مراد بودر که اول شریعت
اندن صکره طریقت درلا مباحث طریقت مباحث شریعتدن اوته‌در • دل از
کرشمه ساقی بشکر بود ولی • کوکل ساقینک نظر نازندن شکرده ایدی اما • ز نا
مساعدی بختم اندکی گله بود • بختمک عدم مساعده‌سندن ازجق شکایت وار ایدی مراد
بودر که ناصح ومرشدک عینی عنایتندن کوکل شاکر ایدی کندونک نقصان استعدادنده
بر پاره شکایتی ایدی • قیاس کردم وآن چشم شوخ شعبده باز • قیاس ایلدم واول شوخ
شعبده بازک کوزی • هزار ساحر چو سامریش در گله بود • بیک ساحری کبی سو اکا دوزا
ایدی مراد بودر که محبوب مجازی ساحرلری بیله گرفتار ایدر اندن اجتناب زیاده
لازمدر که آنک عینی نتیجه‌لری مقلوب الثمردر • بگفتمش که لبم بوسه حوالت کن • دیدم
اکا بنی بر بوسه حواله قل • بخنده گفت کیت با من این معامله بود • کولمک ایله دیدی
قچن سنک بنم ایله بو معاملک ایدی مراد محبوب مجازی مکالمه‌سی ایسه آنک خدعه‌سی
ویه وفالغی بیانیدر وحضرت حق مکالمه‌سی ایسه اول حضرتک عظمت وکبریاسی بیانیدر

ز اخترم نظر سعد در رهست که دوش • بنم یلدوزمده نظر سعد بولنور که دون
گیجه • میان ماه و رخ یار من مقابله بود • آی ایله بنم یارمک رخی اورتسنده مقابله
ایدی مراد ماهدن رشته ویاردن روحدر روحه مقابلهٔ سعد با سعد اولان دلیل سعادتدر
مانیس قلبه نظر سعد اولمغه علامتدر • دهان یار که درمان درد حافظ داشت • یارک
اغزیکه حافظک دردی درمانن دوتر • فغان که وقت مروت چه تنگ حوصله بود •
فریاد که مروت وقتنده نه طار حوصله ایدی مراد یاردن مراد یاردن شمدی بیان
اولنان روحدر یا نفس در حافظک دردنک درمانی که توبه وذکردر
آنک اغزیندر اما مروت وکرم زماننده قتی طارلق وخست ایدر ولە ایضا
یک دو جامم دی سحرگه اتفاق افتاده بود • بر ایکی قدح بکا دون سحر وقتنده اتفاق دوشمش
ایدی • وز لب ساقی شرابم در مذاق افتاده بود • ساقینک لبندن شراب بنم دماغمه
دوشمش ایدی مراد بودر که دون سحر وقتنده بر ایکی دفعه فیض وفضل حق واقع اولمش
وشیخ ومشوقک کلامندن مذاق جانمه شراب ایرشمش اندن ملکیت اولمش ایدم • از سر
مستی دگر با شاهد عهد شباب • مستلک باشنده دخی یکیتلک زمانی محبوبیله •
رجعتی میخواستم لیکن طلاق افتاده بود • رجعت دیلردم اما طلاق دوشمش ایدی
مراد بودر که شوق وکیفیت غلبه سندن یکیتلک زماننه رجوع ورجعت قصد ایلدم اما
طلاق بائن واقع اولمش ایمش رجعت میسر اولمدی • نقش می بستم که گیرم گوشهٔ
زان چشم مست • نقش باغلردم که برگوشه دوتم اول چشم مستدن • طاقت صبر از خم ابروش
طاق افتاده بود • صبر طاقتی آنک قاشی بوکلمسندن طاق وعاجز دوشمش ایدی مراد بودر که
صنعت بحرکه گاه عاقل وگاه واقف در اندن تستر قصد ایلدم رموز الهیه بوندن
استتار ممکن دگل ایدوکنی اعلام ایدیب عجز ظاهر اولدی • ای معبر مژده‌ای فرما که
دوشم آفتاب • ای معبر بر مشتلق بیورکه دون گیجه بکا گلمش • در شکر خواب

خواب صبوحی هم وثاق افتاده بود • صباح شرابنک طاتلو اویقوسنده عشق الهی
کیفیتی ایله طاتلو اویقویه وارب دوشمده کنشی بنمله همحجره گوردم لاجرم ای معبر صورت
رؤیا خوبدر تعبیره ایو بیور دینکلم احمق واث دیمش بیت ای معبر وصل جانانه ایله تعبیر
ایلکل • دوش دیگوردم که قمرله اقتراننم وار ایمش • در مقامات طریقت هر کجا
کردیم سیر • طریقت مقاماتنک هرقنغی سیر ایلدک ایسه • عافیت را با نظربازی فراق
افتاده بود • راحتلکک نظربازلق ایله افتراقی دوشمش ایدی مراد بودر که مقامات
طریقتی وث اهل مز بوله اولمشدر که عشق حق الهی عافیت جماعه بر یرده جمع اولمز
ساقیا جام دمادم ده که در سیر طریق • ای ساقی هردم توقع ویر که طریق سیرنده • هر که
عاشق وش نیامد در نفاق افتاده بود • هرکم عاشق کبی گلمدی نفاقه دوشمش ایدی
مراد بودر که ای واعظ وشیخ علی التوالی تعلیم عشق قل که عاشق کبی اولمین سلوکی
نفاقه دوشر بیت کلا ای صوفی خدایه قل تعلق • یو فا ایسه عشق باری قل تعشق
حافظ آن ساعت که این نظم پریشان می نوشت • حافظ اول ساعتده که بو نظم پریشانی
یازار ایدی • طایر فکرش بدام اشتیاق افتاده بود • آنک فکری قوشی اشتیاق
آغنه دوشمش ایدی مراد بودر که بو غزلده احوال عشق واشتیاق واخبار دردو فراق
سویلیدم زیرا اول وقتده بکا بونلر حسب حال ایدی وله ایضا اگر آن طایر
قدسی ز درم باز آید • اگر اول قدسه منسوب قوشی قپومدن گروکله • عمر بگذشته
به پیرانه سرم باز آید • گچمش عمر بیرلک وقتنده بکا گیروگلور مراد جبرئیل صفت عزیز
در بر نفس قدسیه مرتبه سی بولمش اهل تمیز سشارده کتمش آنک قدومندن رجا
ایدب قدومندن حیات تازه بولمغی بیان ایدر • دارم امید بدین اشک چو باران
که دگر • امید دوترن بو یغمور کبی گوز یاشی ایله که گیرو • برق دولت که برفت از
نظرم باز آید • دولت شمشکی که نظرمدن گیتدی گروگله مراد اغلمق سببی ایله اول برق

دولت اولای عزیزک کیرو کلمسی رجا ایدوکن ذکر در • آنکه تاج سر من خاک
کف پایش بود • اول کمسه که بنم باشم تاجی آنک ایاغی اباسنک طپراغی ایدی •
از قدامی طلبم تا بسرم باز آید • التمهدده ویلدم تا باشمه کروکله مراد اول عزیزک
خاکپایی کندو باشی تاجی ایدکن بیاندر کرد اول خاکپای تاج سر اولمسی طلب ایدر
کر نثار قدم یار گرامی نکنم • اکر یار مکرم قدمنه نثار اتمیم • جوهر جان بچه کار دکر م
باز آید • جان جوهری دخی نه ایشه کروکلور مراد بودر که یار مکرم ایچون جان
فدا قلنمه روادر • خواهم اندر عقبش رفت بیاران عزیز • آنک اردنجه کیتمک
استرین عزیز یاران ایله • شخصم ار باز نیاید خبرم باز آید • شخصم اگر کرو گلمزسه
وکنه خبرم کروکله مراد اعلم وارشاد وتجه عزیز یاران ایله کیتمک کرکه آداب طریقتده اید
اشارتدر بیت طلب العلم وارشاد ورآداب سبیل • موسی خضری طلب ایتدوکی
در بوکه دلیل • ماتغش غلغل چنگست وشکر خواب صبوح • اول عزیز مانع چنک
غلغلی وصباح شرابنک طاتلو اویقوسیدر • ورنه کر بشنود آه سحرم باز آید • یوخسه
اکر ایشیدیسه ایدی بنم آه سحرم کرو کلور ایدی مراد بودر که صوت بیر واستغراق
عشق آنک سماعنه مانع اولمشدر والا آهم استماع ایلسه کیرو کلور ایدی • کوس
نو دولت از بام سعادت بزنم • یکی دولتلولک کوسنی سعادت طامندن
اورم • کر ببینم که مه نوسفرم باز آید • اگر کورم که بنم یکی سفر ایدن آیم کروکله
مراد قدوم اهل سعادت دلیل دولت ایدوکن بلوب آنک ایچون شکر
شادمانه قلمغه دلالت ایدر • آرزومند رخ شاه چو ماهم حافظ • آی کبی شاه
یوزینک آرزومندی یم ای حافظ • همتی تا بسلامت ز درم باز آید • بر همت
قل تا سلامت ایله قپومدن کیروکله مراد بودر که مراده وصول و یار مقبول ایچون ا
استمداد وطلب همت کرکدر **وله ایضا** ستاره بدرخشید و ماه مجلس شد • بر یلدز

ملا علی فضلی

بر یلدز یلدردی ومجلس آیی اولدی • دل رمیده ما را رفیق و مونس شد • بزم
اورکمش کوکلمزه یولداش وانیس اولدی مراد اول یلدزدن رسول علیه السلام در که
کزرع اخرج شطأه فآزره فاستغلظ فاستوی علی سوقه • حسبنجه تکذیب
مجلس دین ماهی اولوب حقدن اورکمش قلبه • رسول من الله یتلو صحفا مطهرة •
موجبنجه یار وغمخوار اولدی • نگار من که بمکتب نرفت وخط ننوشت • بنم نگارم که
مکتبه کتمدی وخط یازمدی • بغمزه مسئله آموز صد مدرس شد • غمزه ایله یوز مدرسه
مسئله اوکردیجی اولدی مراد بنم نگارمدن رسول الله حضرتیدر که مکتبه وارمدی وخط
یازمدی بنی امی ایدی اما هو الذی بعث فی الامیین رسولا منهم یتلو علیهم آیاته و
یزکیهم ویعلمهم الکتاب والحکمة وان کانوا من قبل لفی ضلال مبین وآخرین منهم
لما یلحقوا بهم • موجبنجه امتیاره تعلیم ایتدوکی بالذات اولدغی کبی حکما وعلمایه یوم
قیامته دک کلجک عقلایه ولیبلغ الشاهد الغائب اشارتیله تعلیم قلدی • طرب سرای
محبت کنون شود معمور • محبتک شنلک اوی شمدی معمور اولور • که طاق ابروی یار منش
مهندسی شد • که بنم یارمک قاشی کمری انکا مهندسی اولدی مراد طرب خانه محبتدن
دین درکه انکا داخل اولان عذابدن امین در و بنم یارمدن مراد رسول الله علیه السلام در
وانک طاق ابروسی آنک رموزی درکه • الشریعة اقوالی والطریقة افعالی والحقیقة
احوالی • دیدکی ایله • واوتیت جوامع الکلم • مقتضاسنجه دین خانه سی آنک اشارتیله
مهندسی اولوب معمور قلنمشدر • کرشمه تو شرابی بعاشقان پیمود • سنک نازک
عاشقلره شراب اولچدی • که علم بیخبر افتاد وعقل بیحس شد • که علم بی خبر دوشدی
وعقل بیحس اولدی مراد بودر که رسول علیه السلام حضرت علم ظاهر تعلیم ایتدی علمایه نیچکم
بغمزه مسئله آموز صد مدرس شد دیوکه انکا دلالت ایدر واول حضرت بو محلدن علم
طریقت تعلیم ایتدی عشاقه حضرت خدایه که علم ظاهر اهل ایدن ز اهل وعقل کامل ایدن

غافلدر • لب از ترشح مى پاك كن از بهر خدا • طوداغى شراب ترلكندن ومى حسنه‌دن پاك قل يعنى اغزيكى سيل البدي الجوه • كه خاطرم بهزاران كنه موسوس شد • كه خاطرم بنجه بيك كناهه وسوسه ايدجى اولدى مراد مخاطبده رسول الله عم حضرتنك خليفه‌سى اولان واعظ عالم ومرشد طريقت در يعنى شفقت رحمى وحب وشفقتى چوق اولمغله كه نفسم كرم اعتقاد ايله معصيته اقدام قولمسون بيت حق نولك بوكه صعوبتلرله بلدرمز واعظى كوركه همان خلقه قولاين سويلر • بصكدر حيكين ام مى نشاند الكون دوست ميخانه صدر نمى نصب ايلدى بنى شمدى دوست • كداى شهر نكه كن كه مير مجلس شد • شهر فقيرن كوركه مير مجلس اولدى مراد بودركه بر فقير طريقت حقه سلوك ايدب دركاه حقه ملازمت قلوب خانقاه ومقام ارشاده صدرنشين مجلس اولوب عامى ايكن عالم وعاصى ايكن محترم اولور بيت همينست لطف خدا وبزدين • كه دنبو پر باب خود محترم • بنوى او دل بيمار عاشقان چو صبا • آنك قوقوسى ايله عاشقلرك كوكلى صبا كبى فداى عارض نسرين وچشم نرگس شد • نسرين عارضنه ونرگسى كوزنه فدا اولدى مراد بودركه عاشقلرك كوكلى حسن ظاهره مايل ومالك اولوب دوست قوقوسنه يعنى حضرت حقك اثر جمالى اولدغى جهتدن ورب قنغى دل اول كم اولور حسنه عاشق جان ويرب حسن حقدر نسو ديكى اماكه بلمز سودكن • خيال آب خضر بست وجام كيخسرو خضر صويى وكيخسرو قوچى خيالى بغلدى يعنى كداى شهر آب حيات يولى واولو پادشاه قوچى الين ديو خيال باغلدى • بجرعه نوشى سلطان ابو الفوارس شد • بو شعر لفظنك فاعلى خياله راجع ضمير در يعنى اول خيال اتگولر باباسى سلطانك جرعه‌سى اچمك ايله اولدى مراد بودركه شول باب حقه كواوسالك راه هدا اولان كه آب حيات حقيقى كه سعادت آخرتدر وپادشاه اعظم جامى كه قلب صافى در بونلره طالبدر بونلره سلطان الانبيا جرعه نوشى لكى ايله بولدى وآثار بوكه آنك ايله حاصل اولدى چوزر

جو زر عزيز وجود است شعر من آرى • التون كبى عزيز وجود در بنم شعرم بلى • قبول دولتيان كيميا بر اين مس شد • دولته منسوب اولنلرك قبولى بو بقرك كيمياسى اولدى لفظ قبول مبتدا در مضافدر دولتيان لفظنه وشد لفظنك فاعلى كيميايه راجع ضمير در وكيميا مضافدر اين مس لفظنه جمله خبر مبتدا در مراد بودركه بنم شعرم حق تعالى بكا ايدى دولت آخرته منسوب اولنلرك قبولى بو بقره كيميا اولوب بوني التون كبى عزيز ايلديلر • ز راه ميكده ياران عنان بگردانيد • ميخانه يولندن ياران اويان دونده‌رك چرا كه حافظ اين راه رفت ومفلس شد • نيچون كه حافظ بو يولى كتدى مفلس اولدى مراد بودركه خانقاهه وموضع عباده نه توجه ايدن دنيايى ترك ايدوب فقر اختيار ايتمك كرك بنجلين والا آنك بولنده عنان عزيمى دوندرمك كرك بيت بوانكه اين علم رت روان چالاكست • تو نازنين جهانى كجا توانى كرد ولد ايضا آن كيست كز روى كرم با تو دمى يارى كند • اول كمدر كه كرم يوزندن بكا بردم يارلق ايده • برجاى بدكارى چو من يكدم نكوكارى كند • بنجلين بدكارلق يرينه بردم ايولك ايده مراد بونيدن نه ايدوكين كند وبيان ايدب دير • اول بنا تنك جنك ونى آرد بول بيغام وى • اول چنگ ونى آوازى ايله كتوره كوكله آنك خبرين • وانكه بيك پيمانه مى بامن وفادارى كند • اندن صكره بر قدح شراب ايله بكا وفادارلق ايده • مراد بو بير مراقب وشيخ مخاطب آوازى ايله اولا بنم كوكلمه دوست خبرن كتوره اندن صكره بر قدح شراب الجوب يعنى طريقتدن وعشق حقدن طاتدوروب شويله وفادارلق ايده • دلبر كه جان فرسود ازو كام دلم بكشود ازو • دلبر كه جانى اوزلدى اندن كوكلمك ايشى آچلدى اندن • نوميد نتوان بود ازو باشد كه دلدارى كند • مأيوس اولمق اولمز اندن اولا كه دلدارلق ايده مراد دلبردن صفت قبض دركه اندن جان سالك ازلور اما قلبه آيا دفع ايچون عمله رغبت قوبرلاجرم اندن اميد كسمك اولمز مرجو دركه فيضى

فصل این • گفتیم که تنگ نموده ام زان طرّه تا مشک بوده ام • دیدیم دوکم انجمشم
اول طرّه دن تا که بن وآر اولدم • گفتا مشکش فرموده ام تا با تو طرّاری کند • دیدیه
الکابن بیوریشم تا سکاباان کسجیک اینی مراد بودرکه غیب هویتدن جمل تعین
ایندکن عرض عجزت ایلدم جواب الهامی بو اولدیکه بنم ارادتم بو که مسلکی اولدی
که الکانکسیه اطلاع ویرلمیه وقطع قدرت قلمه • نشنیده بوسشی تند خو از عشق
نشنیده بست بو • یوک فرده کیجی ضرب خولوعشقدن دونیمشدر قو • ازمستیش
رمزی بکوتا ترک هشیاری کند • مستلکدن اکا اشارت دی آیقلغی ترک
این مراد شول صوفیکه زاهد خشک در عشق آلیدن قعود وکمشدر اکا عشق عقده
بر زندلک کرک تا مستحق وعشقه مستوفی اولا • چون منکر ای بی نشان مشکل
بود یاری چنان • بنجلین نفیرینن مشکل اولور بر یار آنجلین • سلطانکی عیش
تمامی باربند بازاری کند • بادشاهقلن عیش حقی ایدرنده بازاری ایله مراد کفدونک
حقارتنی وحضرت حقک عظمتنی بیاندر • زان طرّه پر چین وخم سهلست اگر بینیم
ستم • اول قیوورم قیوورم و بو کلم بو کلم طرّه دن آسان در اگر ظلم کورم • از بند
زنجیرش چه غم هر کسی که عیاری کند • زنجیر بندندن نه غم هر کسیه که عیارلق این مراد
بودرکه عیارلق اختیار ایدن زنجیر بندندن قجمدوغی کبی غیب هویت طالبی اولان
دخی آنک جفا وصعوبتین چکر • شد لشکر غم بی عدد از بخت میخواهم مدد • غم لشکری
اولوبی عدد بختدن دیلره مدد • تا فخر دین عبد الصمد باشد که غمخواری کند •
تا فخر الدین عبد الصمد اولا که غم یبجیلک ایده مراد کفدوز مانلنک بزرکوارندن
استمداد وطلب اعانت در • با چشم پر نیرنگ او حافظ مکن آهنگ او • آنک
سحر وتسخیرلو کوزی ایله یا حافظ اکا قصد ایلمه • کان طرّه پر شبرنگ او بسیار طرّاری
کند • که آنک کیجه رنکلو طرّه سی چوق طرّارلق ایدر مراد بودرکه عین که ذاتدر

ذاتدر • والله خیر الماکرین حسبنجه آنک مکری قوی وجوقدر لاجرم غیب هویته اطلاع
یوقدر که چوق مکر ایدر **وله ایضا** اگر بباده مشکین کشد دلم شاید •
اگر مشکین شراب چکرسه بنم کوکلم یارر • که بوی خیر ز زهد ریائی آید • که خیر قوسی
زهد وریادن کلمز مراد باده مشکین دیدوکندن خشوع الهی واخلاص عباد تدر
لاجرم کوکل اکا چکمک کرک که خیر آندن در • جهانیان همه گر منع من کنند از عشق •
جهان اهل اگر بنی منع ایدرسه عشقدن • من آن کنم که خداوندگار فرماید • بن آنی
ایدرم که ایشاتی بیور مراد بودرکه امارت حب الله اتباع رسول وسنتی
قبول در یعنی اهل دنیا کلامین استماع المحبوب • قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی
امرنه امتثال ایدرم • طمع ز فیض کرامت مبر که خلق کریم • طمعی فیض کرامتدن کسمه
کرمک خلقی • کنه ببخشد وبر عاشقان ببخشاید • کناهی بغشلر وعاشقلره رحم ایدر
مراد حضرت حقک فیاض کرامت ایدکین بیان وتمام وغفار رحیم وارحم ایدکی ایله
تعلیل در • مقیم حلقه ذکرست دل بدان امید • حلقه ذکر مقیمی حضرکوکل اول امید
ایله • که حلقه زسر زلف یار بکشاید • که بر حلقه یار زلفندن آچه مراد بودرکه
غیب هویتدن وذات حقدن الکافتح وکشف اولا • ترا که حسن خداداده است
سکا که الله ویردوکی حسن وار در آی یوزلو • چه حاجتست که مشاطات بیارابد •
نه حاجتدرکه مشاطه سنی بزه یه مراد معهوده صفة الله در آنک جمالی ذات الله
در که ذات واجب صفاتنه نسبت موجب در یعنی صفات الله توصیفدن مستغنیه
در • چمن خوشست وهوا دلکشست ودی بی غش • چمن خوشدر هوا کوکل چکیجیدر
وشراب بی غش در • کنون بجز دل خوش هیچ در نمی باید • شمدی خوش کوکلدن
غیری کرکمز مراد چمندن موفقه الله در هوادن مراد نفحات ربانیه در وشراب بی
غش اخلاص ایله اولان عشق حقدر چون اسباب حضور حاضر در بو نعم احسان صفای

١٩٩

منها علی فعلی
منها علی فعلی

تراکه حسن خداداده است
و مهرو

غلط بر نسخ بنشانک اولوبسیار
طرّاری کند

قلب گرک که فیضان کلی ظهور ایده • جمیله ایست عروس جهان از ره بوسش دار •
بر جمیله در جهان کلی آندن عقل دوت یعنی عقلک جمع قل • که این مخدره در عقد کسی
نمی آید • که اول مستوره کمسنک عقد نکاحنه کلمز مراد بودر که دنیا جمیله در اما کیمسه
منکوحه اولمز بس عقلک بکا کتورب بونک کیمسه زوجه اولمدیغن بلوب آنک
طمعنده اولمه • خواهد این طمع چمن ارسرو لاله خالی ماند • بو چمن سرو لاله دن خالی
قالمسه گرکدر • یکی الهر رود و دیگری نمی آید • بری کیدر بری دخی کلور مراد موفق الله
آثاری و گفتار خالی اولمز دیمکدر • ز دل گدایه اخلاق ما مپرس و ببین • کوکلده
بزم اخلاقمز فقیرلغنه صورمه و نظر قیل • که هر چه هست در آینه روی بنماید • که هر نه
وار ایسه آیینه ده یوز کوسترر مراد بودر که بزم اخلاقمز قلبمزدن صورب بلمکه
حاجت یوقدر که قلب آیینه کبی در اکا نظر ایدجک آنی کورسوز خلاصه سی مراد بودر که
ارباب قلوب قلبه ناظر اولوب احوالنی نظر ایله بیلورلر • یا کل اناء یترشح بما فیه
حسبنجه قلبده نیجه اخلاق وار ایسه آثار ظاهره سندن معلوم اولور • بلب تو گفتنی
ای ماه رخ چه باشد اگر • یلدز موم ایله دیدم ای آی یکا قلقلو تولا اگر • بیک شکر ز تو دخسته
بیابد سایه • بر شکر یعنی بر بوسه ایله سندن بو کوکلی خسته راحت اولا مراد تجلی قصعت
طلبی در دخسته دن مراد استعداد بولمیه در • بخندید گفت که حافظ خدا را مپسند •
کوکلک ایله دیدی که حافظ الله ایچون قبول قیلمه یعنی روا کورمه • که بوسه ای تو رخ ماه
بیالاید • که سنک بوسک ایکی یوزی بولاشدوره مراد استعداد سنرین حقاصی
استدعا آنی تلویث کبی در دیمکدر **ولـه ایضا** از سر کوی تو هر کو بملامت
برود • سنک محله باشندن هرکه او ملامت ایله کیدر • نرود کار بش وآخر بخجالت
برود • ایشی کتمز و آخر خجالت ایله کیدر مراد بودر هرکه جناب عزتدن عمل خیر وطاعت
ایله کتمیوب معصیت وملامت ایله کیمین ایشی ایلرو وارمیوب آخرده نیادن شرمسارلق

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

شرمسارلق ایله کیدر • سالک از نور هدایت طلبد راه بدوست • سالک نور هدا بینده
استر یاروسته • که بجائی نرسد گر بضلالت برود • که بر یره ارمز اگر ضلالت
ایله کیدرسه مراد بودر که سالکه هدایتسز وصول الی الله میسر اولمز لاجرم ضلالت
اوزره اولان هیچ بر مقامه ایرمز • گر کوی آخر عمر ازمی و معشوق بگیر • بر او کدل
آخر عمرده شراب ده و معشوقدن طوت • حیف اوقات که یکسر ببطالت برود •
اوقاته حیف که جمله بطالت ایله کیده مراد بودر که آخر عمرده عشق الهیدن و معشوق
حقیقیدن حصه آلوب جمله عمری ضایع ایتمه که حیفدر ریکتک کبی بیرلک زمانیده دخی بطالت
ایله کیده • ای دلیل دل گم گشته خدا را مددی • ای آزمش کوکلک دلیلی الله ایچون
بر مدد • که غریب ارنبرد ره بدلالت برود • که غریب اگر یول التمزه دلالت ایله
التور مراد بودر که شیخ ومرشد ضال اولانلره دلالت ایتمک گرک که غریب کشی یولی
بلمزسه التمزه دلالت ایله التور • حکم مستوری ومستی همه بر خاتمتست • مستورلک
ومستلک حکمی دخی کلی خاتمه در • کس ندانست که آخر بچه حالت برود • کمسه بلمز که
آخر نه حالت ایله کیدر مراد بودر که حالیا کمسنک عاقبتی نیجه اوله گرک ونه حالت اوزره
اوله گرک معلوم دکلدر انک ایچون • العبرة بالخاتمة • دیمشلردر • کاروانی که بود
بدرقه اش لطف خدا • بر کاروان که انک قولاغوزی اولا لطف حق تعالی • بتجمل بنشیند
بجلالت برود • خانمان وتزئین ایله اوتورر عظمت ایله کیدر مراد بودر که هر کیمسه که لطف
حق هادی اولا اول کیمسه هر حالده معزز ومکرمدر • حافظ از چشمه حکمت بکف آور آبی
ای حافظ حکمت چشمه سندن اله کتور بر صو • بو که از لوح دلت نقش جهالت برود
اولاکه سنک کوکلک لوحندن جهالت نقشی کیده مراد حکمت الهیه بلمیی جهالتدن قورتلمز
دیمکدر **ولـه ایضا** صبا وقت سحر بوئی ز زلف یار می آورد • صبا سحر وقتندن
بر قوقو یار زلفندن کتورر دن مراد سحر وقتنده نفحه رحمانیه قلوب عالمه شوق ورغبت

مفاعیلن مفاعیلن

قلب كركك فيضان كلي ظهور ايده • جميله ايست عروس جهان ازره بهوسنى دار •
بر جميله در جهان كلي آندن عقل دوت يعني عقلك جمع قيل • كه آن مخدره در عقد كسى
نمى آيد • كه اول مستوره نكسنك عقد نكاحنه كلمز مراد بودر كه دنيا جميله در اما كيمسه
منكوحه اولمز پس عقلك بشكه كتور بونك كيمسه زوجه اولمدغن بلوب آنك
طمعنده اولمه • نخواهد اين طمع حمن ار سرو لاله خالي ماند • بو چمن سرو لاله دن خالي
قالسه كركدر • يكي الهرود وديكري بنمي آيد • بري كيدر بري دخي كلور مراد موفقة الله
آثاري وكفار خالي اولمز ديكدر • زدل كداي اخلاق ما ببرس وببين • كوكلده
بزم اخلاقمز فقير صورمه وتنظر قيل • كه هرچه هست در آيينه روي بنمايد • كه هر نه
وار ايسه آيينه ده يوز كوستر مراد بودر كه بزم اخلاقمز قلبمزدن صورب بلمكه
حاجت يوقدر كه قلب آيينه كبي در اكا نظر ايدجك آنى كورر بوز خلاصه سي مراد بودر كه
ارباب قلوب قلبنه ناظر اولوب احوالنى نظر ايله بيلورلر • ياكل اناء يترشح بما فيه •
حسبجه قلبده نيجه اخلاق وار ايسه آثار ظاهرسندن معلوم اولور • بلابه گفتمش
اي ماه رخ جه باشد اكر • بلعد مهر ايله ويدم اي آي يكا قلو نولا اكر • بيك شكر ز تو دخسته ء
بياسايد • بر شكر يعني بر بوسه ايله سندن بو كوكلي خسته راحت اولا مراد تجلي صفت
طلبي در دخسته دن مراد استعداد او بولميي در • بجنين كفت كه حافظ خدا برا مپسند •
كوكلك ايله ديدي كه حافظ الله ايچون قبول قلمه يعني رواكورمه • كه بوسه ء تو رخ ماه
بيالايد • كه سنك بوسك ايكي يوزن بولاشدوره مراد استعداد سز بو مقامي
استدعا ايتمكي ملوث كبي در ديكدر **وله ايضا** از سر كوي تو هر كو بملامت
برود • سنك محلك باشندن هر كه او ملامت ايله كيدر • نرود كار ش وآخر بخجالت
برود • ايشي بتمز وآخر خجالت ايله كيدر مراد بودر هر كه جناب عزتدن عمل خير وطاعت
ايله كيتميوب معصيت وملامت ايله كيدن ايشي ايلرو ييه وارميوب آخر دنيادن شرمسارلوح

شرمسارلوح ايله كيدر • سالك از نغمه هدايت طلبد راه بدوست • سالك نور هدا بيندن
استر يولي دوسته • كه بجايي نرسد كر بضلالت برود • كه بر يره ارمز اكر ضلالت
ايله كيدر ايسه مراد بودر كه سالكه هدايتسز وصول الى الله ميسر اولمز لاجرم ضلالت
اوزره اولان هيچ بر مقامه ايرمز • كر كوي آخر عمر از مي ومعشوق بكير • بر اوكدل
آخر عمرده شرابدن ومعشوقدن طوت • حيف اوقات كه يكسر ببطالت برود •
اوقاته حيف كه جمله بطالت ايله كيده مراد بودر كه آخر عمرده عشق الهي حق ومعشوق
حقيقيدن حصه آلوب جمله عمري ضايع اتمه كه حيفدر ريكتلك كبي پيرلك زمانيده حق بطالت
ايله كيده • اي دل ليلي دل ايكم كشته هذار احد دي • اي آزمش كوكلك دليلي اقلدر
برمه د • كه غريب ار نبرد ره بدلالت برود • كه غريب اكر يول التمه دلالت ايله
التور مراد بودر كه شيخ ومرشد ضال اولانه دلالت اتمك كرك كه غريب كشي يولي
باشنه التمه دلالت ايله التور • حكم مستوري ومستي همه بر خاتمتست • مستورلك
ومستلك حكمي دوكلي خاتمه در • كس ندانست كه آخر بچه حالت برود • كمسه بلمز كه
آخر نه حالت ايله كيدر مراد بودر كه حاليا كمسنك عاقبتي نيجه اوله كرك وينه حالت اوزرينه
اوله كرك معلوم دكلدر آنك ايچون • العبرة بالخاتمة • ديمشلردر • كاروانيكه بود
بدرقه اش لطف خدا • بر كاروان كه آنك قولاغوزي اولا لطف حق تعالى • بتجمل بنشيند
بجلالت برود • خامان وتزيين ايله اوتورر عظمت ايله كيدر مراد بودر كه هر كيمسه كه لطف
حق هادي اولا اولكسه هر حالده معزز ومكرمدر • حافظ از چشمه ء حكمت بكف آور آبي
اي حافظ حكمت چشمه سندن اله كتور بر صو • بو كه از لوح دلت نقش جهالت برود
اولا كه سنك كوكلك لوحندن جهالت نقشي كيده مراد حكمت الهيه بلوب جهالتدن قورتلمز
ديمكدر **وله ايضا** صبا وقت سحر بويي ز زلف يار مي آورد • صبا سحر وقتنده
بر قوقو يار زلفندن كتورردي مراد سحر وقتنده نفحه ء رحمانيه قلوب عاشقانه شوق ورغبت

وبردوکی بیاندر • من آن شاخ صنوبر را ز باغ سینه برکندم • بن اول جام اغاجی
بو داغی سینه باغندن قوپردم • که هرکل کز غمش بشکفت محنت باری اورد • که هرچچک که
اول بداق غمندن آچلدی محنت یمیشی کتوردی مراد اول شاخ صنوبردن محبوب مجازیدر
که آنک غمی چچکینک یمیشی محنت ودرنیکم نوای ویلیش **بیت** دوستلر مهر ومحبتنک نهالی
تکمکوز • کم اولور دیرلر اکا هجران ومحنت برک وبار • زبیم غارت عشقش دل خونین
رها کردم • اول محبوبک عشقی یغماسیچون قورتسندن قانلو کوکلی صالیویردم یعنی قاچسین
قورتلسون دیدیم • ولی می ریخت خون ذره بران اسحار می آورد • ولیکن دوکردیکی قانلو
یولنی بو الجه یول ایله کتوردی یعنی کوکل قانی اقیدرق کیدر ایدی عشق آیاغی ایزندن
قندم کیدوکی بلوب بولدب کتوردی مراد بودر که قضادن محبوب قورتلمق اولمز
فروغ ماه می دیدم ز بام قصر او روشن • آبی ضیاسنی کوردم آنک کوشکی طامندن
روشن • که روی از شرم آن خورشید در دیوار می آورد • که یوزی اول کونک
شرمندن دیواره کتوردی یعنی آنک نوری اول محبوبدن اوتنوب غمندن یوزی دیواره
ایدر ایدی مراد هر جمیل کندودن اجملدن خجل اولدوغن بیاندر • بقول مطرب وساقی
برون رفتم ز مسجد لکنه • مطرب وساقی قولیله کتدم قونا قدن • کران راه پر ان قاصد
خبر دشوار می آورد • که اول آغر یولدن پیک خبری مشکل کتوردی مراد شوق وذوق
رفیعی ایر شدور چی کمه لرک کلامی ایله طریق حقه سلوک ایتدکن بیان واول طریقک
صعوبتن ذکر ودر بعضی نسخده بو یله واقع اولمش • بقول مطرب وساقی برون رفتم که ویکه
مطرب وساقی قولیله طشره کتدم وقتلو وقتسز • که شیخ زین ره مشکل خبر دشوار
می آورد • که شیخم بو مشکل یولدن خبری مشکل کتوردی مراد بودر که شیخ مشوق
وواعظ خلقی ارشادی بلکلکه وبیکا تسهیل سلوک راه قلدی که بنم شیخ عامی
وزاهد یابس اولان مرشدم خبرینی مشکل کتوردی • سر از لفکشش جانان طریق

من آن شاخ صنوبر را ز باغ سینه برکندم

اهنجار ربرینجی معنابه کلور دی یبوجی
ایله بری انجه یول بری دراز
یول بوریکندری غنجه دل
ساکنه بری خلق یول
قبر بو محلک
انکی معنا
مناسبدر
کلور

طریق لطف واحسان بود • باشدن باشه جانان عطاسی طریق لطف واحسان
ایدی • اگر تسبیح می فرمود اگر زنار می آورد • اگر تسبیح بیوردی اگر زنار
کتوردی مراد بودر که حق تعالی مخلوقاتک صورتلرین مختلف خلق ایتدوکی کبی استعداد
لرین دخی مختلف خلق ایلدی زیرا اگر جمله مخلوقات بر استعدادا اوزره اولیدی
عالمه نظام اولمزدی هر اسم وصفت مظهردن بولمزدی مثلا اگر جمله اعضا بر استعداد
اوزره اولسه آدمی ناقص اولوردی لاجرم بعض عضو شریف اولدی بعضی
وضیع کبی بعضی خسیس قلندی آلت جماع ومقعد کبی پس حضرت حق بعضی
ناسی مؤمن وبعضنی کافر خلق ایتدی که مجموع عالمه نسبت من حیث هو مجموع
خیر وصواب در لاجرم مصراع ثانی مضمونی مجموع خلقه نسبت دکلدر وبونی بعضی
تفصیل ایتمکلندر اما هر کسه نسبت فهمی مشکلدر آنوکیچون اکا تعرض اولنمدی
بیت کاه کاهی دلم همی خواهد • که کند فاش در جهان اسرار • لیک نامحرمان
چو بسیارند • زین سبب نیست زهره گفتار • عفا الله چشم وابرویش اگرچه
ناتوانم کرد • الله عفو ایلسون آنک کوزی وقاشی اگرچه بنی ضعیف ایلدی
بعشوه هم بیامی بر سر بیمار می آورد • شیوه ایله هم بر خبری خسته باشمی
اوزره کتوردی مراد بودر که تجلی ذات در موز صفات سالکی ضعیف وبی مجال
ایلر اما اندن بر نشئه خبردار ایلر • خوشا آن وقت وآن ساعت کزان زلف کره
بندش • نه خوشدر اول وقت واول ساعت که آنک دوکم بغلیجی زلفنده
بندزمی بردکاردل که خصم اقراری آورد • طشره چیقردی کوکل ایشی که خصم اقرار
کتوردی مراد غیب هویتده کشف وکرامت فایض وظاهر اولوب بالغرور
والمنة اقراره کلمدکی وقتی استحساندر • ز رشک یار زلف دوست
بر باد هوای داد • دوستک زلفی تکلنک کونیسنده باد هوایه ویرر ایدی

دمی هر نافهٔ مشکین که از تاتاری آورد • بردمع هر نافهٔ مشکینی که تاتاردن
گتوردی بو بیت بعض نسخه‌ده مطلعک عقبنده واقع اولمشدر اول تقدیرجه می داد
لفظنک صبا و می آورد لفظنک فاعلی دل دیوانه در بونده واقع اولدیغی تقدیرجه
می داد لفظنک فاعلی وقتا که عتدرو می آورد لفظنک فاعلی خصم در • عجب می داشتم
دیشب ز حافظ جام و پیمانه • عجب دوتردم دونکیجه حافظدن قدحی • ولی تحسین
می کردم که صوفی وار می آورد • ولیکن تحسین ایدردم که صوفی کبی گتوردی مراد نقشنده
صوفیلر کبی صفای قلب واقع اولدیغی تحسین در **وله ایضا** هر آنکو خاطر
مجموع و یار نازنین دارد • هر اول کمسه که خاطر مجموع و یار نازنینی واردر •
سعادت همدم او گشت و دولت همنشین دارد • سعادت آنک مصاحبی اولدی و دولت
قرینی در مراد بودر که شول کمسه که قلبی شاغل دنیایه متفرق اولمیه و بر صالحه معاون
اوله سعادت و دولت دنیا و آخرت آنک قرینی در • حریم عشق را درگه بسی
بالاتر از عقلست • عشق حریمنک درگاهی عقلدن چوق یوجه‌رکدر • کسی آن
آستان بوسد که جان در آستین دارد • برکمسه اول آستانه‌یی اوپر که جانی یکننده
اوله مراد بودر که عشق الهی درگاهی عقلدن اعلادر اول حضرته وصول شول کمسه‌یه
میسر اولور که جانن نثار و بذل ایلمکه حاضر اوله • دهان تنگ شیرینش مگر مهر سلیمانست •
آنک طاتلو طار اغزی مگر مهر سلیمان در • که نقش خاتم لعلش جهان زیر نگین دارد •
که آنک لعل خاتمی نقشنک جهان قاشی آلتنده در مراد دهاندن صفت کلامدر تنک اولمسی
صفت مخلوقاته مشابهتدن منزه اولوب غیر و شیرین اولدیغی خیر محض اولدیغی در
و خاتم لعلنک نقشی لفظ کن در که • اذا اراد الله شیئا ان یقول له کن فیکون • مونجه
جهان آنک آلتنده در • لب لعل و خط مشکین چو آنش هست و اینش نیست •
یعنی ظاهر محبوبنک لب لعلی و خط مشکینده بری وار ایسه بری یوقدر بنازم

دیلطفنی کردم که صوفی وار می آورد یم

مفاعیلن

بنازم دلبر خود را که حسنش آن و این دارد • کوزه‌نیم کندو دلبرمه که حسنده اول
و بو وار مراد محبوب حقیقی جمیع حضرتی جمیع کمالاتی جامع ایدکی بیاندر • چو بر روی زمین
باشی توانایی غنیمت دان • چونکه یر یوزنده اولمسی قادرلغی غنیمت بل •
که دوران ناتوانیهابسی زیر زمین دارد • که نیجه ضعیفلکی یر آلتنده واردر مراد قوی
و قادر اولنلره بیندر که بو غنیمت بلوب عدل و عطا ایتمک گرک که نیجه قوی و قادر
اولان ضعیف ایله یر آلتنده در سندخی اویله اولسک گرکدر • بخواری منگر ای منعم
ضعیفان و نحیفان را • خورلق ایله نظر ایتمه ای مالدار ضعیفلره و آریقلره • که صدر مجلس
عزت فقیر ره نشین دارد • که عزت مجلسنک صدری یولده اوتوران فقیرکدر مراد
اهل الله صعلوقدن ظاهردر • بلا گردان جان و تن دعای مستمندانست • جان و تن بلاسی
دوندورجی دردمندلرک دعاسیدر • که بیند خیر از آن خرمن که ننگ از خوشه
چین دارد • کم خیر کوره اول خرمندن که بشوق درکشور تحیده عار ایده مراد فقیردن
عار ایدن نعمتدن خیر اولمز دیمکدر • صبا از عشق من رمزی بگو با آن شه خوبان •
ای صبا بنم عشقمدن بر رمزی دی اول خوبلر شاهنه • که صد جمشید و کیخسرو غلام کمترین دارد •
که یوز جمشید و کیخسرو اکا کمترین قولی واردر مراد صبادن بونده توجه سحردر و ادنی
سلطان خوبان حق تعالی در که نیجه کیمسنه و کمترین قوللری پادشاهلردر • وگر گوید
نمی خواهم چو حافظ عاشق مفلس • اگر دیرسه استمزم حافظ کبی مفلس عاشقی • بگوییدش
که سلطانی گدای همنشین دارد • دیک اکا که هر پادشاه بر گدای همنشین دوتر مراد
بودر که اگر محبوب مجازی عاشق مفلسی استمزم دیرسه اکا جواب دیرک که پادشاه
اعظم فقیرلری همدم ایدر **وله ایضا** دیرست که دلدار پیامی نفرستاد • چو قوانور که
دلدار بر خبر کوندرمدی • ننوشت کلامی و کلامی نفرستاد • بر کلام یازمدی و بر سلام
کوندرمدی مراد بر بزرگوار کندویه خبر و مکتوب کوندرمدوکندن شکایتدر و اهل سلو که

آن لفظنده اکی وجه
فقیر ره نشین دارد یم
با خبر و خوبان یم

مفعول مفاعیل
مفاعیل فعولن

مناسب اولدر اوله بزرکوار شیخ ومقتدی اولا • صد نامه فرستادم وآن
شاه سوار اه • یوز نامه کوندردم واول سوارلر شاهی • بیکی بند وانید وبیامی
نفرستاد • بر بیک بیلدرمدی وبر خبر کوندرمدی مراد کندونک مکاتبه جواب کلمدوکندن
شکایتدر • سوی من وحشی صفت عقل رمید • بنم عقلی اورکشی وحشی صفت جانبنه
• آهو وحشی کبک شفقت نفرستاد • بر آهو بوریشلو کلکک صالنشلو کوندرمدی مراد
کندونک اهل الله مصاحبتندن وحشی اولوب وعقلی اورکوب بیابان دنیایه کیتدوکی
حکایت اتمک وبر رفتار وروشی ایوار شاده • قادرکمه کوندرمدوکندن شکایتدر
• دانست که خواهد شدنم مرغ دل از دست • بیلوردی که بنم کوکلم قوشی الدن کیته
کرکدر • وزان خط چون سلسله دامی نفرستاد • اول زنجیر کبی خطدن براغ کوندرمدی مراد
بودر که اکر آنک یکتوبیه کلمه این زنجیر کبی مسلسل یازیلی خط مرغ قلبمه دام اولوب قلب
آنوکله آرام اولوردی • فریاد که آن ساقی شکر لب سرمست • فریاد که اول شکر طودا[قلو]
وسرمست ساقی • دانست که مخمورم وجامی نفرستاد • بلدی که مخمورم بر قدح کوندرمدی
مراد بودر که اول شیخ مشتوعم که شیرین کلامدر ومست مدام حربنم مخمورم یعنی عبادتنی
مشتاق ایدکم بلور کن بر دافع تکاسلی ارسال قلمدی • چندانکه زدم لاف کرامات
مقامات • اول دکلو که اوردم کرامات مقامات لافنی • هیچ خبر از هیچ مقامی نفرستاد
هیچ بکا بر مقامدن خبر کوندرمدی مراد مراتب سلوکدر بعض مقاماته ایرشدوکم خبر ویردم
انوه بر مقام ارشادی دخی رجا قلدم اما هیچ بر مقام خبری کوندرمدی • حافظ با دب
باش که واخواست نباشد • ای حافظ ادب ایله اول که محاکمه اتمک ودیلمک اولمز •
کر شاه پیامی بغلامی نفرستاد • اکر شاه بر خبری بر قوله کوندرمدیسه ولـه ایضا ای پسته
تو خنده زده بر حدیث قند • ای دلبر سنک پستک خنده اورمشدر شکر سوزینه • مشتاقم
از برای خدا یک شکر بخند • مشتاقم الله ایچون بر طاتلو کل مراد مخاطبده واعظ شیخ

وشیخدر که اغزی شکر خنده ایدر واکا سالک مشتاقدر • جایی که یاد من شکر خنده
دم زند • بر یرده که بنم یارم شکر خنده اغزه سویلیه • ای پسته کیست تو خدارا بخود مخند
ای فستق سنی کیمسن الله ایچون کندوکه کولمه مراد واعظ وشیخ کلمه حکمت سویلیجک
واعظ وظاهری معمور اولوب باطنی اولمیلر سویلمک کندویه رسوایی اتمکدر
• طوبی ز قامت تو نیارد که دم زند • طوبی سنک قامتکدن قادر دکلدر که نفس اوره
• زین قصه بکذرم که سخن می شود بلند • بو قصه دن کچه لوم که سوز بلند اولور مراد
بودر که مقامات الهیه ودرجات معنویه مراتب ظاهره دن بلندر وبو بحثده بیان
• غامض ودقیق درکتدر که سوز غایت خیر اولور • کر طعنه می نماید وکر طعنه می زند
اکر لطیفه کوسترسه وکر طعنی اورسه • ما نیستیم معتقد مرد خود پسند • بز
دکلوز خود پسند کشینک معتقدی مراد طعان اولان کمسیه نیدر که معتقد اولمه
لایق دکلدر • ز آشفتکی حال من آگاه کی شود • بنم حالم آشفته لکندن قچن آکاه
اولور • آنرا که دل نکشت کرفتار این کمند • اول کمسنه که کوکلی اولمیه بو کمنده کرفتار
مراد بر مرضه مبتلا اولمین اول مرض مریضنک حالنی بلمز دیمکدر • خواهی که بر نخیزدت
از دیده رود خون • دیلرسک که سنک کوزکدن قان ارمغی • دل در وفای
صحبت رود کسان مبند • کوکلی کسلرک کوزل اوغلانلرک وفاسنه باغلمه مراد حسن [ظاهره]
مبتلا اولمامق عبثدر قان اغلامق دیمکدر • بازار شوق کرم شد آن شمع رخ کجاست
شوق بازاری کرم اولدی اول شمع یکاقلو قنده در • تا جان خود بر آتش رویش
کنم سپند • تا کندو جانمی آنک یوزی اودنه یوزرلک ایدم مراد شمع رخدن
واعظ وشیخدر بازار شوق کرم اولیجق آنک جمالی استیوب بانوع مناسب کوریلور
• حافظ چو ترک غمزه ترکان نمی کنی • ای حافظ سن محبوبلر غمزه سی ترکینی ایلمزسن
دانی کجاست جای تو خوارزم وباخجند • بیلورمیسین قنده در سنک یرک خوارزم در

یا نجند حرف مراد ترکاندن طریقت مجذوبلری در غمزه دن مراد انلرک رمز واشارتلریدر
لاجرم بوکا طالب اولان بو وقتی شهرده بولنورسه • اطلبوا العلم ولو بالصین •
حسبنجه ائن وارموق کرک **ولە ایضا** دست از طلب ندارم تا کام من برآید •
ای طلبده طور مزم تا بنم مرادم حاصل اولا • یا تن رسد بجانان یا جان زتن برآید •
یا تن جانانه ایرشه یا جان تندن چقه مراد طالب مجد اولموق کرک ایدوکن بیان ایدر • مردم
چو دیده وی یای نتوان گرفت یاری • مهر دم به بوفا کسی بر نیاید • تا بینم وهاک
کوینش تا جان زتن برآید • بزر وانک ملازمتی طبراغیدر تا جان تندن چقه مراد • من قرع
الباب و لج و لج • مو جبنجه درگاه حق ملازمتی ترک اتمزم دیمکدر • جان بر لب است
و حسرت در دل که از دهانش • جان لب اوزره در و حسرت کوکلده در که آنک
اغزندن • نگرفته هیچ کامی جان از بدن برآید • دونمنشدر هیچ مراد بدندن چقه مراد
مقصود وصول بولنمدن سز موتره و نوبتده خوف وننکا ایتدر **بیت** من که هر شب
تا سحر با چشم گریانم چو شمع • در جنین غم تا سحر که زنده گی مانم چو شمع • از حسرت و ...
آید بتنک جانم • آنک اغزی حسرتندن طارلغده کلور جانم • خود کام تنگدستان کی
زان دهن برآید • ایله طار اولنلر مرادی قچن اول اغزدن حاصل اولور مراد بودرکه • نعم
المال الصالح في يد الرجل الصالح • حسبنجه مال ایله تحصیل مرام آخرت اولور فقیر اولا
عبادة مالیه میسر اولمز دیمکدر • بگشای تربتم را بعد از وفات بنگر • آچ بنم
قبرمی بن اولدکدن صکره نظر قیل • کز آتش درونم دود از کفن برآید • که ایچمک اودندن
توتن کفندن چقر مراد بودرکه عشق الهی بنم شویله ثابت درکه وفاتدن صکره اثری ظاهر
اولمق جایزدر • برخیز تا بگلزار از قامت قیامت • طور تا چمنه دل سنک قامتکدن قیامت
هم سرو در برآید هم نارون برآید • هم سرو یکنه کلور هم نارون یوقاره کلور مراد
چمن دن معرفت الله معامیدر چون بر کسه الکا آندن فریاد وافغان ظهور ایدر • یر بوی آنکه

نلره

مکده

آنکه در باغ یابد گلی چو رویت • اول قفوبه نیتی اول رجابیه که باغده بر گل بوله یوزک
کبی • آید نسیم و هر دم گرد چمن برآید • کلور نسیم و هر دم چمن اطرافنه چقه کلور مراد هوا
اولان عاشق معرفت الله اولان یرلری کزوب جمال حقدن اثر استر دیمکدر • بنمای
رو که خلقی واله شوند و حیران • کوستر یوزیکی که بر خلق حیران اولالر • بگشای
لب که فریاد از مرد و زن برآید • آچ طوداغنک که فریاد ارکک و عورتدن قالقه مراد
تجلی جمال طلبیدر که موجب حیرتدر وصفت کلام ظهوریدرکه مورث فریاد عقل و نفس
و نفس در • هر یک شکست زلفت بینی هزار نیبب وارد • زلفنکک هر بر بوکلمنک اللی عقلی
کتمشی واردر • چون این دل شکسته تا آن شکن برآید • نیجه سنه بو صنق کوکل اول
شکنه یوقرو کلور یعنی غالب اولور مراد غیب هویتک صعوبتنی بیان ایدر • کویند ذکر
خیرتش در خیل عشقبازان • ذکر خیری در عشقبازلر جمعنده • هر جا که نام حافظ در
انجمن برآید • هر یرده که حافظک آدی دیرنکده یوقرو کله یعنی یاد اولنه مراد خیر ایله مذکور
خیر ایله مذکور اولدوغنک شکرینی قلمقدر **ولە ایضا** تشبیه رویت اگر بماه • دیرویم
کرده اند • سنک یوزک نسبتنی اگر آیه واولکره اتمشلردر • صورتی نادیده الطاقی
بتخمین کرده اند • صورتی کورمدن بر الطاقی تخمین ایله اتمشلردر مراد بودرکه جمال حقی
کاه آیه کاه کونه کاه بر و بینه تشبیه ایدرلر اول جمال جمیلی کورمدن تخمین وظن ایله الطاف
اتمشلردر • شمه ز داستان عشق شور انگیز ماست • بزم شور قرشدورجی
عشقمز قصه سندن بر شمه • آن حکایتها که از فرهاد و شیرین کرده اند • اول حکایتلر که
که فرهاد و شیرینیدن اتمشلردر مراد عشق مجازی عشق حقیقی یه نسبت بر شمه و نسنی دقلیلی
ایدوکن بیان ایدر • ساقیا مئی ده که با حکم ازل تدبیر نیست • ای ساقی شراب ویر که
حکم ازل ایله تدبیر یوقدر • قابل تغییر نبود آنچه تعیین کرده اند • قابل تغییر اولمز اول نسنه که
تعیین اتمشلردر مراد بودرکه ای شیخ بزی اهل دنیا تقدیر اتمشلر حرص بزه

عشق الهی ویرکه حکم ازل ایله تدبیر بو قدر هر نه تقدیر اتدیلر ایسه تغییر اولنمز • بپیچ مژکان
دراز وغمزه ء جادو نکرد • بیچ اوزون کرپک وجادو غمزه اتمدی • آنچه آن خال سیاه وزر زلف
مشکین کرده اند • اول نسنه که اول قره بک وزلف مشکین اتمشلردر مراد مؤثرات ظاهر
فهم اولنان کرده اسرار الهیه ومؤثرات غیبیه لک تأثیر زیاده در دیمکدر • در سفالین
کاسه ء رندان بخواری منگرید • رندلرک صقصیده چناغنه خوارلق ایله نظر اتمک • کین
حریفان خدمت جام جهان بین کرده اند • که بو حریفلر جام جهان بین خدمتن اتمشلردر مراد بو در که
فقراء مخلصین اکرچه آوانی وظروف خاکی استعمال ایدرلر آنلرک قابلرنک سفالینی وحقیرانه
اولدوغنه حقارت ایله نظر اتمک که بونلر تصفیه ء قلب خدمتن ایدب عالم خاصه مستی ایدر
قلبه مالک اولمشلردر • از خرد بیگانه ء چون دانند اندر برکشید • عقلدن بیگانه اولان نیجه
سینه یه چکه بیلور • دختر رز راکه نقد عقل کابین کرده اند • اوزم چبوغی قزن که عقل
نقدنی کابین اتمشلردر مراد بو در که عشق الهی یه مظهر مجلی اولان عقل معاشدر اول
عقل دنیا یادا اولان آنی قوجغنه قونمغه قادر اولور که تماره مالک دکلدر • خاکیان بی بهره
اند از جرعه ء کاس الکرام • خاکه منسوب اولنلر نصیبسزلردر کریملر جامی جرعه سندن
• این تطاول بین که با عشاق مسکین کرده اند • بو ظلمی کور که مسکین عاشقلره اتمشلردر
مراد بو در که عشاق مسکینکه خاک وخاک نشینلردر که کریملر انلره جرعه ء کاسلرندن
نسنه بذل وعطا اتمزلر بونلره بو ظلم صریحدر • شهپر زاغ وزغن زیبای صید وقید
نیست • قرغه وده لنکچ قنادی صید وقیده لایق دکلدر • این کرامت همره شهباز
شاهین کرده اند • بو کرامتی شهباز وشاهین یولداشی اتمشلردر یعنی بونلری صیده اهل
قلمشلردر مراد بو در که جیفیه مایل اولان صید آخرت قلمغه اهل دکلدر • نکهت جان بخش
دارد خاک کوی دلبران • جان بغشلیجی قوقوسی واردر دلبرلر محله سی طپراغنک • عارفان
اینجا مشام عقل مشکین کرده اند • عارفلر بونده عقل شامه سنی مشکین اتمشلردر مراد دلبرلرک

دلبرلردن کوکلی آلان اهل دللردر انلرک محله سی که عبادتخانه در انک قوقوسی
جان بخشدر لاجرم عارفلر اندن مشام عقللرین مشکین اتمشلردر • شعر حافظ را که
یکسر وصف احسان شماست • حافظک شعرینی که بالکلیه سزک احسانکز وصفیدر • هر جا
بشنیدند از صدق تحسین کرده اند • هر قنده که اشتمشلردر صدقدن تحسین اتمشلر — در
مراد بو در که شعرا احسانی اولان شعرلرینی تحسین درکه رسول الله علیه السلام بیورر
الشعر کلام فحسنه حسن وقبیحه قبیح • **وله ایضا** • صورت خوبت نگارا خوش
بآیین بسته اند • سنک خوب صورتکی ای نگار خوش ترتیب ایله باغلمشلردر • کوییا نقش
لبت از جان شیرین بسته اند • کوییا لبک نقشنی جان شیرینده باغلمشلردر مراد بونلر
مصنوعدن صانعه انتقال وصنعدن صانعک جماله استدلالدر • خط سبز وعارض
بس خوب ونکو نیافتیم • یشل خط وعارضکی زیاده خوب وکوکل چکیجی بولدم • سا — زیبا
از گرد عنبر گرد نسرین بسته اند • عنبرین توزدن نسرین اطرافنه سایبان باغلمشلردر
مراد سابق کبیدر وغرابت صنع حقی بیان ایدر • از برای مقدم خیل خیالت مردمان • سنک
خیالک عسکرینک کلمسی ایچون کشیلر • زاشک رنگین در وبام دیده آیین بسته اند • رنکین
کوز یاشندن کوز وبامنه زینت باغلمشلردر مراد مردمانندن کوز بیکلریدر که انلر کوز
دیبادین اشک رنکین ایله بزه مشلردر خیل خیال حضرت الهی ایچون • کار زلفت مشک
افشانی بر عاشقان • سنک زلفک ایشیدر مشک افشانلق عاشقلر اوزره •
مصلحت را تهمتی بر نافه ء چین بسته اند • مصلحت ایچون تهمتی نافه ء چینه باغلمشلردر مراد
بو در که طیب طیب عاشقلره غیب هویتدندر بونی سترایچون رایحه ء طیبه ء نافه ء چینه
اسناد اتمشلردر • یارب آن روبست ودر پیرامنش بند کلاه • آن مبتدا ورو
خبر بیدر انم اتساعه اولان جمله ء حالیه در یعنی عجب اول یوز میدر واطرافنده کلاه بانی
وار • یا بگرد ماه تابان عقد پروین بسته اند • یا ماه تابان اطرافنه اولکر دوکمی باغلمشلردر

مراد بچه عادة اوزره تاتار يه كلاه اطرافنه جواهر دزرلر آيه اولكره ويوزى ماه تابانه
تشبيه ايدرلر اما صنيع حق ماه تابان اطرافنه عقد پروينى تزيين ايتدوكى تذكير ورينكم
بو بيت ايله رمز ايدر • جمله وصف عشق مى بود ست وحسن روى تو • جمله بنم عشقم
وسنك يوزك حسنى وصفى در • پيش ازين آنها كه بر فرهاد وشيرين بسته اند • بوندن اول
انلر كه فرهاد وشيرينه باغلمشلر در بر حسن فايق بر عشق لايق ايله توصيف اتمشلردر
مراد عشق مجازى صورت عشق حقيقى وانك حقيقى در ديمكدر رينكم دير • حافظ الحق
حقيقت كوى يعنى سر عشق • اى حافظ الحق حقيقت سويله يعنى سر عشق سويله • غير از ين
ديكر خيالات تخمين بسته اند • بوندن غيرى خيالات تخمين ايله باغلمشلر در مراد منظوره
ظاهره در • **وله ايضا** بوى مشك از ختن باد صبا مى آيد • مشك قوقوسى باد صبا ختننده
كلور • اين چه باد ست كزو بوى شما مى آيد • بونه يل در كه آندن سزك قوقوكز كلور
مراد صبادن نفحات ربانيه در كه جانب الهيدن بوى كتورر وخطاب حضرت خدايه در
نكهت مشك ختن مى دمد از جيب نسيم • مشك ختن قوقوسى يل نكسنده • كاروانى مكر
از ملك ختا مى آيد • بر كاروان مكر ختا ملكندن كلور مراد سابقى بيكيدر • بر نوازم
دل از و تا نرود جان ز تنم • كوكلى اندن قالدرمزم يعنى انك محبتنى ترك اتمزم تا كتمينجه
جان تنمدن • كوش كى اين سخنم بوى وفا مى آيد • ايشت بو زمى وفا قوقوسى كلور
مراد بودر كه مادامكه حيا تم اولم انك محبتنى ترك اتمزم • پيش تير غمش اى دل كه سپر
از سينه مساز • انك غمى اوقى اوكنده اى كوكل قلقانى سينه دن دوزمه • ديرح بر بنده كه
بيجاره زهوا مى آيد • كوز يمى بغلكه هوادن تيره كلور مراد حضرت عيسى بيانندركه من
ملكت عينه لم يملك قلبه • حسينجه كوزنى ضبط ايلميك كركه النظر سهم مسموم من سهام ابليس
موجبنجه ضررى ايرمية • عشق ابروى تو پيوسته مرا بر سر • سنك قاشك محبتى متصل
بكا ايرشور • پادشاهيست كه باد نش زكدا مى آيد • بر پادشاه در كه كداده الا اكمى

الا اكمى كلور • مراد حجيتهم وچيتونه • معنفا سنجه اول عشق حضرت حق طرفندن اولور
ديمكدر كه كمال كرمندن پادشاه حقيقى عبد فقيرى يادايدر • بس كه از اشك منت پاى فرو
رفت بكل • نيجه بنم كوزم ياشندن اياغى بالجمله باتدى • مردم چشم مرا از تو حيا مى آيد
بنم كوزم بيبكنك سندن حيا ايدر كلور مراد بودر كه كوزم بيبكى سندن اوتنور وبقى ايچون
كوزم ياشنك اياغى يره باتدى يعنى اوتنور وغندن يره كيدى • حافظ از باده مپرهيز كه
كل باز بباغ • اى حافظ شرابدن پرهيز قلمه كه كل كرو باغه • از پى عيش بصد برگ ونوا
مى آيد • عيش ايچون يوز برك ونوا ايله كلور مراد بودر كه عشق حقنده پرهيز قلمه كه باغچه
عبادت خانه كشف وفيض يوز فضل رحمت ايله كلور • **وله ايضا** روز وصل دوستداران ياد باد • سوجيلرك وصلى كونى اكلسون • ياد باد آن روزكاران ياد باد • اكلسون
اول روزكارلر اكلسون مراد مفارقت واقع اولمان احبا ايچون تحسر وتحزندر • كامم از
تلخى غم چون زهر كشت • بنم دماغم غم اجيلغندن زهر اولدى • بانك نوش شاد خوران ياد باد • شراب ايچنلرك طاتلو آوازى اكلسون مراد اول احبادن عشق الهى
ايله متكيف اولوب بغره اورن صوفيلر پرشوق ايدكى بيانيدر • كرچه ياران فارغ اند
از ياد من • اكرچه ياران فارغلر در بنى اكمكدن • از من ايشانرا هزاران ياد باد • بندن انلره نيجه اكمى كلوپ اولسون مراد كنز وصدق محبتنى بيانيدر • مبتلا كشتم درين بند
بلا • مبتلا اولدم بو بلا بندنده • كوشش آن حق كذاران ياد باد • اول حق كذارلرك
سعيى اكلسون مراد بودر كه آنلرك حضورنده ايكن بنى بلادن تخليصه سعى ايدرلر ايدى
شمدى دور اولوب بلايه كرفتار اولدم • كرچه صد رود ست در چشمم مدام • اكرچه
يوز ارماق وار در كوزمده مدام • زنده رود وباغ كاران ياد باد • اصفهان ارماغى
وباغ قزنلر اكلسون مراد ياران اصفهانيدن دور اولدغى ذكر در • نيك در تدبير غم
بيچاره ايم • ايو غم تدبيرنده بيچاره يم • چاره آن غمكساران ياد باد • اول مصاحبلرك

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

بيك ..

فاعلاتن فعلاتن
فعلاتن فعلن

چاره سی اکلمکدر مراد منطوقنده ظاهردر • راز حافظ بعد ازین ناگفته ماند •
حافظک رازی بوندن صکره دینلمامش قالدی • ای دریغا راز داران یاد باد • ای دریغ
اول راز دوستلری اکلمک مراد بودرکه اسرار الهیه صقلرکه بوخ سخندن کرو حافظک
رازی کیسه دیکلمکک یکیدر **ولہ ایضا** مطرب عشق عجب ساز و نوایی دارد • مطرب
عشقک عجب ساز و نواسی واردر • نقش هر نغمه که زد راه بجایی دارد • آنک هر نغمه سی نقشنک
بر یره یولی واردر مراد مطربدن نیجه که معلوم اولان شوق و ذوقدر که کلامک هر مرتبه سی
بر مقامه ایلتدر • عالم از ناله عشاق مبادا خالی • عالم عشاق ناله سندن خالی
اولمسون • که خوش آهنگ و فرح بخش صدایی دارد • که خوب آهنگ و فرح ویرجی صداسی
واردر مراد طالب جوع اولنلرک عدم انقطاعی استمکدر • پیر دردی کش ما گرچه ندارد
زر و زور • بزم پوسه چکیجی پیرمزک اگرچه یوقدر زری و زوری • خوش عطا
بخش و خطا پوش خدایی دارد • خوش عطا بغشلیجی و خطا اورتجی خداسی واردر مراد
بودرکه شیخ ریاضت چکنک مال و منصبی یوق اما معطی و ستار خداسی واردر •
محترم دار دلم کین مگس قند پرست • عظمتلو دوت کوکلمی که بو شکر پرست طیر سکک تا هواه دار
تو شد فر همایی دارد • تا سنک هوادارک اولدی هما قوتی واردر مراد بودر که کمکه آنک
کوکلنه واقع اولا پادشاه یا غنی اولور • از عدالت نبود دور اگرش پرسد حال
عدالتدن بعید دکلدر اگر صورسه حال • پادشاهی که بهمسایه گدایی دارد • بر پادشاه که
بر گدا قونشسی واردر مراد جوار حق اولانک حالی حضرت تحقق و عین عنایت ایله
نظر ایدوکین تمثیلدر • اشک خونین بنمودم بطبیبان گفتند • قانلو گوز یاشمی گوستردم
طبیبلره دیدیلر • درد عشقست و جگرسوز دوایی دارد • درد عشقدر و جگری یاقیجی بر
دواسی واردر مراد درد عشقک دواسی وار ایدوکن بیاندرکه شفاء القلوب لقاء المحبوب
ستم از غمزه میاموز که در مذهب ما • ظلمی غمزه دن اوکرنمه که بزم مذهبمزده • هر عمل

هر عملی اجری و هر کرده جزایی دارد • هر عملک اجری و هر عملک جزاسی واردر مراد بودرکه
ان احسنتم احسنتم لانفسکم وان اسأتم فلها • حسبنجه هر عملی خیرک اجری و هر فعلی شرک
جزاسی واردر که فمن یعمل مثقال ذرة خیرا یره ومن یعمل مثقال ذرة شرا یره • گفت
آن بت ترسا بچه باده فروش • کوزل دیدی اول شراب صاتیجی ترسا اوغلنجوغی بت
می بشادی رخ کسی خور که صفایی دارد • شرابی بر کمسنک دلفنه ایچ که صفاسی واردر مراد
بتدن مقتدی در و ترسا بچه دن مقام ارشاده قریب اولمش سالکدر آنی کیچوب باده
فروش ایله صفت لدی که مراد انلردن مرشددر و آنک خوب کلامی مصراع ثانی مضمونیدر یعنی
عشق حقی بر مرشدک شادلغنه و شوقنه نوش قیل که صفاسی واردر • خسروا حافظ درگاه
نشین فاتحه خواند • ای پادشاه درگاهک اوتوران حافظ فاتحه اوقودی • وز زبان تو
تمنای دعایی دارد • سنک دلکدن دعا تمناسی دوتر مراد مخاطبدن سلطان المعارف
و پادشاه دین اولان شیخدر که حافظ خلوت نشین ایدن دعا و همت طلب ایدر

فاعلاتن فعلاتن
فعلاتن فعلن

ولہ ایضا نیست در شهر نگاری که دل ما ببرد • بو قدر شهرده بر نگار که بزم کوکلمز
آله • بختم ار یار شود رختم ازینجا ببرد • بختم اگر یار اولورسه اسبابمی بوندن الور مراد بو
شهرده بر مرشد یوقدر که کوکلم اله لاجرم بختم یار اولورسه ترک دیار ایدوب مرشد طلبی
گرک • کو حریفی کش سرمست که پیش کرمش • قنی بر کوزل مصاحب سرمست که آنک
کرمی اوکنده • عاشق سوخته دل نام تمنا ببرد • کوکلی یانمش عاشق تمنا نامنی اله مراد
کوی طریقت بو قلعده نشان ایدر • باغبانا ز خزان بیخبرت می بینم • ای باغبان سنی
خزاندن بیخبر کوررم • آه از آن روز که بادت گل رعنا ببرد • آه اول کوندن که یل سنک
گل رعناکی اله مراد اهل دنیانک زخارف دنیایه اغتراریدر و موتدن غفلتنی بیان ایدر
رهزن دهر نخفتست مشو ایمن ازو • دهر رهزنی اویومشدر امین اوله اندن • اگر
امروز نبرد ست بزدا ببرد • اگر بوکون الدیسه یارین النور یعنی اگر بوکون اسبابکی

عادت اتمدی ایسه یارن ایدر مراد حال وصال وعمر وحسن حال باقی قلمادوغی بیاندر
در خیال این همه لعبت بهوس می بازم • خیال بودکلی لعبتی هوس ایله اوینارم • بو که صاحب
نظری نام تماشا ببرد • اولا که بر صاحب نظر تماشا آدینی آله مراد بودر که معارف الٰهیه
صورت مجازده وشعر وتخیل شکلنده ایراد اتدم بو امیدده که اهل نظر اولان تماشا ایده
بو سوزی معرفة الله فهم ایلیوب سالک طریقت اوله • علم وفضلی که بچهل سال دلم جمع آورد
علم وفضلی که قرق ییلده کوکلم جمع ایلدی • ترسم آن نرگس مستانه بیغما ببرد • قورقارم
که اول چشم مستانه یغما ایله الته مراد عین محبوبدر یعنی علم وفضلمی یغما ایدر مقتضای
علم اولان عملی اندرمزد بمکدر • سحر با معجزه پهلو نزند ایمن باش • سحر معجزه ایله
یان اوریمز ایمین اول • سامری کیست که دست از ید بیضا ببرد • سامری کیمدر که ید بیضایه
غالب اوله مراد منطوقدن ظاهردر • راه عشق ارچه کمینگاه کمانداران است • عشق
یولی اگرچه یای دوتنلرک پوصوسی یریدر • هر که دانسته رود صرفه ز اعدا ببرد •
هرکه علم ایله کیده خرقه دشمندن التر یعنی قورتارر مراد بودر که طریقتک نتیجه عقبات وآفاتی
واردر که شیاطین جن الحاده وشعوریک وشیاطین انس اضلال اتمک اولور اهل علم
وصاحب عقل اولان آفاتدن سالم کیدر • حافظ ار جان طلبد غمزه مستانه یار • ای حافظ
اگر جان استر ایسه یارک مستانه غمزه‌سی • خانه از غیر بپرداز و بهل تا ببرد • اوی غیردن یره
خالی قل قوکه تا الته مراد حضرت عیسی الله ایچون بذل روح قل دیمکدر بعض نسخه‌ده بو بیت
بولنور • جام مینایی می سد ره تنگدلیست • بنم مینایی قدحم کوکل طارلغنک
سدر راهدر • منه از دست که سیل غمت از جا ببرد • الدن قومه که سیل غم ایلی قصدنی
یرندن التر یعنی یرنده ایر کیدر مراد اول قدحده عشق الٰهی واتنک تجلی ورسی
اتمک صیانتی لازمدر ولـه ایضـا جان برابروی عید از هلال وسمه کشید • جان بیرام
قاشنی اوزره هلال حق راستق چکدی • هلال عید در ابروی یار باید دید • بیرام

بیرام هلالنی یار ابروسنده کورمک کرک مراد هلالده رموز الٰهیه درلا جرم
هلال عیدی وانکشافی دیسی رموز الٰهیه‌ده کورمک کرک شعر لیس العید لمن تبخر
بالعود • بل العید لمن تاب ولا یعود • شکسته گشت چو پشت هلال قامت من • صنوبری
هلال ارقسی کبی بنم قامتم • کمان ابروی یارم چو وسمه باز کشید • یارمک یای قاشنی چونکه
راستق چکدی مراد رموز الٰهیه‌نک تستری وخفاسی بنم قدیم لام ایلدی دیمکدر
مپوشن روی وشنود خط از تیغ فلوج • اورتمه یوزنی و وحشتدن اولمه فلوج تیغ جبلی
که خواند خط تو بر روی وان یکاد دمید • زیرا اوقیدی سنک خطکی یوزک اوزره وان
یکاد الذین کفروا لیزلقونک بابصارهم آیتنی اوقوردی مراد مخاطبدن مرشددر که
خلوت اختیار اتمه الا خطاب ایدوب دیر که تستر اتمه خلقدن که سنک جمال وکمالکی
کوزنلر کورنده کمک ایچون اوقنان آیتی اوقیوب اوفوررلر • مگر نسیم تنت صبح در
چمن بگذشت • مگر سنک تنک نسیمی صباح چمنه اوغردی • که گل ببوی تو بر تن چو صبح
جامه درید • که گل سنک قوقوک سببی ایله تنی اوزره قفتانن چاک اتدی مراد شمیم
محبت گل مستانه ایرشوب گل انوکیچون یقه‌سی چاک اتدی دیمکدر بیت بو بیت شنید
گلی مگر از باد صبحدم • همچون سروری جامه در خود چاک میکنند • نبود چنگ ورباب ونبید وگل
بود • چنگ وافلوع وگل وشراب یوق ایدی که وار ایدی • گل وجود من آغشته دی گلاب
ونبید • بنم وجودم بالجمله گلاب وشراب ایله اصلنمشی مراد بزم طبیعتمزده عشق وسعور ازلی
تخمیر اولنمشی ایدی دیمکدر شعر بشر بنا علی تحت الحبیب مغاوقة • شکرت یا حبیب قبل ان یخلق الکرم
بیا که با تو بگوییم غم ملالت دل • گل که سکا دیم کوکل ملالتی غمنی • چرا که بی تو ندارم مجال
گفت وشنید • نیچون که سنسز بو قدر دیمک واشتمک مجالم مراد اهل حال اولمیجه مقاله
مجال اولمز • بهای وصل تو گر جان بود خریدارم • سنک وصلک بهاسی اگر جان اولورسه
دخی مشتریم • که جنس خوب مبصر بهر چه دید خرید • که خوب جنسی بیننی مبصر اولنای

نیه که کورر آلور مراد طالب وقتل و وصول بذل روح اتمک روا در دیمک در • مریز
آب سرشکم که بی تو دور از تو • دو کمه کوزم یاشی که سنسز سنده ایراغ اولسون • جو
بادمی سنو و در خاک راه می غلطید • یل کبی کتدی و طراغه یوالندی مراد فرقتده کوز یاشنی
یل کبی کیدوب طراغه یوالندوغی بیان ایدر بو بیله اولمق سنده ایراغ اولسون دیو مخاطبی
شیخ طریقته دعا دله ایدر • چو ماه روی تو در شام زلف می دیدم • چون سنک یوزک
آیین زلف اخشمنده کوردم • شبم بروی تو روشن چو روز می کردید • کیجم سنک یوزک
ایله کون کبی روشن اولوردی مراد غیب هویت ملاحظه سنده تجلی جمال اولدیغی کیجه بکا
کوندز کبی روشن کلوردیمکدر • بلب رسید مرا جان و بر نیامد کام • اغزیمه ایردی جانم
حاصل اولمدی مرادم • بسر رسید امیدم طلب بسر نرسید • امید دوکندی طلب دوکنمدی
مراد حصول مراد زمانی ممتد اولدوغندن شکایتدر • ز شوق زلف تو حافظ نوشت
حرف چند • سنک زلفک شوقنده حافظ برقاچ حرف یازدی • بخوان ز نظمش و در کوش
کن چو در و ارید • اوقی آنک انجو کبی نظمنده و قولاغوک قل انجو کبی مراد مخاطبی شیخ طریقت
در آنک زلفی سلسله سی سلوکدر لاجرم آنک نظمی اوقیوب قولاقده انجو کبی قلمغه لایق
در • وله ایضا • حافظ مسجد نشینی دوش میخانه شد • مسجد نشینی اولان حافظ
دون کیجه میخانه یه کتدی • از سر پیمان برفت با سر پیمانه شد • عهد باشنده کتدی قدح
باشنه ایله اولدی مراد اهل ظاهر مقامنده کیدوب اهل سلوک و عشق اولدی دیمکدر •
شاهد عهد شباب آمده بودش بخواب • ییکتلک زمانی محبوبی الکا دوشنده کلمش ایدی
یعنی ییکتلکی دوشنده کورر ایدی • باز به پیرانه سر عاشق و دیوانه شد • کیرو پیرلک
زماننده عاشق و دیوانه اولدی مراد پیرلک زماننده سالک طریقت اولدی دیمکدر • مغبچه
میکده راه زد دین و دل • میخانه مغبچه سی دین و دل راهن زدیه • قرنی آن آشنا از
همه بیگانه شد • اول آشنا ایچون دوکلیده یاد اولدی مراد بودر که سالک قریب الارشاد

مستفعلن فاعلن
مستفعلن فاعلن

مطلعک مصراع اولینی
د تخلصین واقع اولان
...

الارشاد و اهل ذوق و شوق اولدی که انتها و ظاهر و قلب باطنی راهزن ایدی اول عالم
الهی آشناسی ایچون جمله دن بیگانه اولدی • بیت • خلقه کر بیگانه اولسم بو سروری
طلب دکل • چونکه اهل عقل ایله دیوانه اولورز آشنا • آتش رخسار کل خرمن بلبل بسوخت •
کل رخسارنک آتشی بلبل خرمنی یاقدی • چهره خندان شمع آفت پروانه شد •
شمعک کولر یوزی پروانه نک آفتی اولدی مراد معشوق عاشقنی افنا اتمک عادت
مستمره سیدر دیمکدر • کریه شام و سحر شکر که ضایع نکشت • شام سحر اغلمنی شکر که
ضایع اولمدی • قطره باران ما کوهر یکدانه شد • بزم یغمورمز قطره سی کوهر یکدانه
اولدی مصراع ثانی اولکی بیان اولوب مراد علیاندر • صوفی مجنون که دی جام و قدح
می شکست • دلو صوفی که دون قدح و جام صرار ایدی • زود بیک جرعه می عاقل و فرزانه شد
تیزجک بر جرعه شراب ایله عاقل و حکیم اولدی مراد بودر که صوفی خام که نفس ایدی
قلب اتامی صیوب دیوانه لک ایدر ایدی عشق تلذذ ایدوب عاقل و نیک خصلت اولدی
نرکس ساقی بخواند آیت افسونکری • نرکس ساقی اوقیدی افسونکرلک آیتنی • حلقه
اوراد ما مجلس افسانه شد • بزم اورادمز حلقه سی حکایت مجلسی اولدی مراد بودر که
عینی منسوق اخلاص و تسخیر آیتنی اوقیوب یعنی • وما امروا الا لیعبدوا الله
مخلصین له الدین • آیتنی دخی • فمن کان یرجوا لقاء ربه فلیعمل عملا صالحا ولا یشرک
بعبادة ربه احدا • آیتنی اوقیوب بزم ریا ایله اتدوکمز جمعیت مجلس افسانه ایدوکی
ظاهر اولدی • منزل حافظ کنون بزمکه پادشاست • حافظک منزلی شمدی پادشاه
صحبتکاهیدر • دل بر دلدار رفت جان بر جانانه شد • کونکل دلدار ایله کتدی
جان جانان قتنه کتدی مراد وصول الی الله اولدوغی بیاندر • وله ایضا • هرگز
نقشت تو از لوح دل و جان نرود • هرگز سنک نقشک بنم دل و جانم لوحندن کتمز
هرگز از یاد من آن قد خرامان نرود • هرگز بنم یادمدن اول صالنجی قد کتمز مراد ملاحظه

حافظ

فعلاتن فعلاتن
مفاعلن فعلاتن فعلن

حقدن خالی اولدوغنی بیاندر • از دماغ سرکشته خیال رخ تو • بی خبر انک دماغنده
سنک رخک خیالیله • بجفای فلک و غصه دوران نرود • فلک جفاسیله و دوران
غصه سیله ایله کتمز مراد هموم و آلام بنی فکر جمال حقدن فارغ قلمز دیمکدر • در ازل بست
دلم با سر زلفت پیوند • ازلدن بغلدی کوکلم سنک زلفک اوجی ایله اتصال • تا ابد
سر نکشد و ز سر پیمان نرود • تا ابد باشنی چکمز و عهد باشندن کتمز مراد غیب هویته و حضرت
ذاته حب ازلی و ابدی ایدوکی بیاندر • هرچه از عشق تو هست آن ببرد وجان و منت
هر نسنه که سنک عشقکدن وار در بنم دل و جانمده در • ببرد و این دل و جان و از دل من آن نرود
کیدر بو بنم کوکلم و کوکلمده اولان کتمز مراد عشق حق قلبنده ثابت ایدوکی بیاندر • عشقکم
دیر • آنچنان مهر توام در دل و جان جای گرفت • انجلین سنک محبتک بنم کوکلمده و جانمده
یر دوتدی • که اگر سر برود از دل و از جان نرود • که اگر باشی کیدر ایسه اول دلدن
و جاندن کتمز مراد بو نده عشق حق ترتیب بیاندر که عشق الهی قلبنده ثابت اولدوغی
کبی جاننده دخی ثابتدر **بیت** دلی اوله مبارک اولوردی آنکله با بویدی بو سرو رنک
ویا ای دوست ایا تمی در • گر رود از پی خوبان دل من معذور است • اگر خوبلر ارد نجه
کیدر ایسه بنم کوکلم معذور در • درد دارد چکند کز پی درمان نرود • دردی وار
نیجه ایلیه درمان آردنجه کتمیه مراد خوبانده طلعت محبوبلری اولان سنیو عذر لاجرم درد
الهی بیماری اولان طالب انلرک اردنجه کیدر درمان استر **بیت** کمی محبوب دوستدر
فلکک کمی زن دوستدر • طالبی حق اولان اولور دایم ای دل بر دوست • هر که
خواهد که چو حافظ نشود سرگردان • هرکه دلر سه که حافظ کبی اولمیه سرکردان • دل
بخوبان ندهد وز پی ایشان نرود • کوکلی خوبلره ویرمسون و انلرک اردنجه کتمسون کار
مراد ظاهره نظر خوبلره کوکل ویرن حیران جهان اولدوغنی بیاندر تحقیقه نظر سنیو فقه
کوکل ویرن حیران حق اولدوغنی ذکر در هرکه حیران جهان اولمق استمز خوبلره کوکل

مفعول مفاعلن فعولن

کوکل ویرمز هرکه حیران حق اولمق استمز مشایخه کوکل ویرمز **وله ایضا**
عشق تو نهال حیرت آمد • سنک عشقک حیرت فدانیدر • وصل تو کمال حیرت آمد •
سنک وصلک کمال حیرتدر مراد بودر که عشق الهی ابتدا حیرت و وصل حق انتها حیرتدر
بس غرقه بحر وصل که آخر • نیجه وصل دکزنک غرقی که آخر • هم با سر حال حیرت آمد •
حال حیرت باشنه اوزره کلدی مراد حیرت غالب اولدی دیمکدر • نه وصل بماند و نی
واصل • نه وصل قلدی نه واصل • آنجا که وصال حیرت آمد • اول یرده که وصالی
حیرت کلدی مراد اتصال حیرت اولیجق وصل و واصل محو اولور دیمکدر • از هر طرفی
که گوش کردم • هر طرفدن که اشتدم • آواز سؤال حیرت آمد • حیرت سؤال آوازی
کلدی مراد سالک طریقت اولانلر هر طرفدن حیرت سؤالن ایدرلر دیمکدر • یک
دل بنما که در ره او • بر کوکل کوستر که انک یولنده • بر چهره نه خال حیرت آمد •
انک یوزی اوزره حیرت بکی کلمیه مراد جمله سالکلر یوزنده نشان حیرت وار در دیمکدر
شد منهزم از کمال عزت • صندی کمال عزتدن • آنرا که جلال حیرت آمد • اکه که جلال
حیرت کلدی مراد بودر که اکا که جلال حیرت کله کمال عزت غلبه سندن منهزم اولور
سر تا قدم وجود حافظ • بشدن آیاغه حافظک وجودی • در عشق نهال حیرت آمد •
عشقده نهال حیرتدر مراد کندو ابتنی بر فدانه تشبیه در که اول فدان حیرت فدان
اوله که ثمره سی حیرت اوله **وله ایضا** دوش می آمد و رخساره برافروخته

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

بود • دون کیجه کلوردی یکاغی بلکلنورمش ایدی • تا کجا باز دل غمزده سوخته
بود • تا کیرو قنده بر غمزه مشک کوکلنی یقمش ایدی مراد تجلی جمال ظهور ایدوب
غمکین بکه نک قلبنی محو و فانی ایتدوکین ذکر در • رسم عاشق کشی و شیوه شهر
آشوبی • عاشق اولدرمک عادتی و شهره فتنه برقمق شیوه سی • جامه بود که
بر قامت او دوخته بود • بر قفتان ایدی که انک قامتنه دیکلمش ایدی مراد

قندر واهلاك وجذب قلوب صفات ذات حقدر ديمكدر • جان عشاق سپند
رخ خود مى دانست • عشاقڭ جاننى كندو رخنڭ يوزرلكى بلورديى • آتشش بكاره
بر بى كار بر افروخته بود • يوزنى اودينه بو ايشنى اوزره ياقلمكلندرمشش ايدى مراد
عشاقڭ جاننى ياقمق وانلرى اوده يقمق كندونڭ كمال ظهورى ايدوكن بيان ايدر
بعض نسخهده بو بيت واقع اولمشدر • كفر زلفش ره دين ميزد وان سنكين دل
آنكه زلفى كفرى دين يولنى اورر ايدى واول طاشش كوكللى • در پيش مشعله
از چهره بر افروخته بود • كندو يولنى يوزنڭ مشعله ياقلمكلندرمشش ايدى مراد كوكزده
تستر در يعنى غيب هويت تسترى دين يولنى اورر دى كه اهل دينى اولان اكا وارمزدى
واول كبر باصاحبى كرچه يولنى جمالنڭ تجلى مشعلهسى ياقر ايدى • دل بسى خون بكف آورد
وليه دين بر نخيت • كوكل نيجه قان اله كتوردى وليكن دكيدى • الله الله كه تلف كرد وكه
اندوخته بود • الله الله كم تلف ايلدى وكم قزانمش ايدى مراد بودركه نيجه كسب تحصيل مال ايدر
كندو خرجلمز بر آخره نصيب اولور بيت صنمه كم كسب كسبى اكل ايليه كم نه بيلور كم قزانه
كم ييه • يار مفروش بدنيا كه بسى سود نكرد • يارى حكايتمه دنيايه كه چوق فائده ايتمدى •
آنكه يوسف بزر ناسره بفروخته بود • اول كسه كه يوسفى كچمز آقچه يه صاتمش ايدى يعنى
يوسفك قرنداشلرى • وشروه بثمن بخس دراهم معدوده • حسبنجه يوسفى كچمز آقچه يه صاتدلر
چوق فائده ايتديلر لاجرم حضرت حقى دنيايه صاتنلر بويله در • كرچه مى كفت زيارت نكشتم
مى ديدم • اكرچه دير ايدى يا سنى زار قتل ايدرم كوررايدم • كه نهانش نظرى با من دل
سوخته بود • كه آنڭ كز لوجه بن كوكلى يانمشه نظرى وار ايدى مراد نفسى قتل ايتدوكى عينى
عنايت ايله نظر ايتدوكه درديكدر بيت نفسى راكشتى بيايد زار زار • تا نسوزد او
ترا با صد شرار • كفت خوش كفت برو خرقه بسوزان حافظ • ديدى وخوش ديدى يورى
خرقه يى ياق اى حافظ • يارب اين قلب شناسى زكه آموخته بود • عجب بو قلب بلكى كيمدن اوكرندى

يا محلات محلاتى
محلات محلاه

اوكرندى ايدى مراد نيجه كسه خرقه كيوب صوفى صورت اولدقى ريا وقلبلوق حرآنكى
احراق ومحو ايلهم امر ايتمك ريا وقلب شناسلوق اثرى حرديمكدر ولهايضا قتل اين خسته
بشمشير تو تقدير نبود • بو خستهنڭ قتلى سنڭ قليجڭ ايله مقدر دكل ايمش • ورنه از غمزه
جادوى تو تقصير نبود • يوخسه سنڭ جادو غمزهڭدن تقصير يوق ايدى مراد مخاطبدن
نفسدر كه اهلاك روحه يعنى عذاب آخرته كرفتار قلمقه سعيى چوقدر اما •
المعصوم من عصمه الله • حسبى ايله آنڭ ضررندن امين اولدم • يارب آيينه
حسن تو چه جوهر دارد • عجب سنڭ حسنڭ آيينهسى نه جوهرى واردر • كه
در او آه مرا قوت تأثير نبود • كه آنده بزم آهمزڭ قوت تأثيرى يوقدر مراد بودركه
نفس انسانيه • النفس هى الصنم الاكبر • موجبنجه معبوده • ومعبوده در آنڭ اصلا صح
ايچون عقل چقوسى ايدب آه ايرا اما آنڭ آيينه سنه تأثير قلمز • من ديوانه
چو زلف تو رها مى كردم • بن ديوانه چون سنڭ زلفڭ صالى ويردم • هيچ لايق
ترم از حلقه زنجير نبود • هيچ زنجير حلقهسندن بكا لايقرك يوقدر ياهيچ
بكا لايقرك زنجير حلقهسى يوقدر مراد بودركه نفسڭ دايم زلفنى دوتب
اكا ارخاء عنان ايتمك كرك چونكه بن آنى ضبط ايتدم بن ديوانه زنجيردن غيريه
لايق دكلم يا هيچ بر زنجيره لايقرك دكلم كه زنجير ايله اوصلنا چوق دلو دكلم
نازنين ترز قدت در چمن ناز نخاست • سنڭ قدڭدن نازنين رك ناز
چمننده قالقمش دكلدر • خوشتر از نقش تو در عالم تصوير نبود • سنڭ نقشڭدن
خوشرك عالم تصويرده اولمشدر مراد نفسڭ نازى وحسن صورت واطرازى بيان ايدر
تا مكر همچو صبا باز بكوى تو رسم • تا مكر صبا كبى كيرو سنڭ محلهڭه ايرشم • حاصلم
دوش از جز ناله شبكير نبود • حاصلم دونكيجه ناله شبكيردن غيرى دكل ايدى
مراد مخاطبده نفسدر وآنڭ محلهسى عالم الهى درکه انده كلمشدرك و الكا ايرشم

دیمکدن مراد سابق اول حضرتدن ایدک کرو اول حضرته وصول میسر اولسه دیمکدر
سر ز حیرت بدر میکده ها می کردم • با کسی خبرتر میخانه رقیبوسنه دولاندوررم •
چون شناسای تو در صومعه یک پیر نبود • چون سنی بیلیجی صومعه ده پیر یوغیدی
ایدی مراد بودر که سنی صومعه پیرلرندن بلور بر پیر بولنمدی بی خبرلرن عشق
الهی اولان بیرلری دولاندورم بیت که معتکف دیرم که ساکن مسجد • یعنی که ترا
میطلبم خانه بخانه • آه کشیدم ز نوای آتش هجران که چو شمع • آه چکدم سندن
ای هجران آتشی که شمع کبی • جز فنای خودم از دست تو تدبیر نبود • کندو فنامدن
غیری سنک الوکدن تدبیر یوغ ایدی مراد افنای نفس و لمیخه هجراندن خلاص
اولنمز که وصول الی الله بولنمز دیمکدر • آیتی بُد ز عذاب انده حافظ بی تو • برآیت
ایدی عذابدن حافظک غصه سی سنسز • که بر هیچ کسش حاجت تفسیر نبود •
که هیچ کمسنک قتنده تفسیره محتاج دکلدر مراد غصه دوستسز آیت عذاب ایدوکی ظاهردر
بیانه محتاج دکلدر دیمکدر **ولا ایضا** دل شوق لبت مدام دارد • کوکل سنک شوقن
مدام دوتر • یا رب ز لبت چه کام دارد • عجب سنک لبکدن نه مراد دوتر مراد لبدن کلام
کلام الله در اندن عجب نه مراد دوتر دیمکدن مراد آنک موجبی ایله عمل ایتمک می یوخسه
معنی و عملیدن غافل کیت می دیمکدر • جان شربت یار و باده شوق • جان محبت
شربتن و شوق شرابن • در ساغر دل تمام دارد • کوکل قدحنده تمام دوتر مراد قلبی
قدحه تشبیه ایتدی اولان محبتی شربته و شوقی شرابه تشبیه ایدر • شور ربع ز زلف یار دایم
یار زلفی شوریده سی دایم • در دام بلا مقام دارد • بلا اغنده مقام دوتر مراد غیب
هویته و ذات حضرته مبتلا اولان ما بیننه اسیر مرغابه گرفتار قلور دیمکدر • تا حسید
کسنر دیله بشوخی • تا صید ایدی بر کوکلی شوخلق ایله • بر گل ز بنفشه دام دارد • گل اوزره
بنفشه دن آغی واردر مراد گلدن کشفدر و بنفشه دن خط و علم ظاهردر که اول علم ظاهر

مفعول مفاعلن فعلن

ظاهرینچه لرده دام اولوب موجبی ایله عمل اتمیوب کشفدن محروم قلورلر • آخر ز سر کرم
باز پرسم • آخر کرم که صورسم • کای دلبر ما چه نام دارد • که اول دلبرمزک نه آدی
واردر مراد کنه ذات معلوم اولمق متعذر اما اسرار اسماء تفتیش اولنمق رواردر دیمکدر •
بابار ز کجا شنیده انکو • یار ایله قنجیدن اوتور اول که • اندیشه ز خاص و عوام دارد • خاص
و عوام فکرین دوتر مراد مصالح ناسه مشغول اولوب مناصب دنیایه مقید اولان خلوت
و عزلت حظنی بولمیوب معشوق حقیقی ایله صحبت و مصاحبته مالک ولمز • خرم دل آنکسی که
صحبت • شاد اول کمسنک کوکلی که صحبتی • بایار ز علی الدوام دارد • یار ایله علی الدوام
دوتر مراد عزلت و خلوت اختیار ایدن یار حقیقی ایله انسی تحصیل ایدر حظ کلی ایله ایدر دیمکدر
حافظ چه دمی خوش نشست و مجلس • ای حافظ نه خوش بر دمدر و نه خوش مجلسدر •
اسباب طرب مدام دارد • که شنلک اسبابنی مدام دوتر مراد اسباب فراغت اولا
حسن حالنه رغبتدر **ولا ایضا** رندی صلاح و سلامت کس این گمان نبرد •
بندن صلاح و سلامتی کمسه بو ظنی اتمز • که کس به رند خرابات ظن آن نبرد • که کمسه خرابات
رندنه اول ظنی اتمز مراد بودر که ملامتیه طایفه سنده و عملی اخلاص ایله قلنلر دم ظاهرده
کندوسی رند خرابات و عاصی کوسترر که کمسه بونده صلاح اعمال و سلامت احوال
ظن اتمز • من این مرقع دیرینه بهر آن دارم • بن بو اسکی خرقه یی آنوکیچون دوترم
که زیر خرقه کشم می کس این گمان نبرد • که خرقه التنده حکمت شرابی کمسه بو کمانی اتمیه
مراد اسکی خرقه دن بودر کیم بن کر و اسکی قنفانی کیوب صوفیانه کسوته کرمزم تا که
عشق الهی و اخلاص ایله عبادتم عوام الناس لباس التنده ایدم بنی کمسه صوفی و عابد
صانمیه • مباش غره بعلم و عمل فقیه مدام • مغرور اوله علم و عمله ای فقیه مدام • که هیچ
کس ز قضای خدای جان نبرد • که هیچ کمسه الله تعالی قضاسندن جان التمز مراد بودر که
• السعید سعید فی بطن امه والشقی شقی فی بطن امه • حسبنجه قضاء خدا ده سعید اولان

لك

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن

سعید شقی اولان شقی در اولکم شقی تقدیر اولنمشدر اول سعید اولمز لاجرم علم وعمله مغرور
اولمق روا دکلدر • مشو فریفته بر رنك وبو قدح در کشی • رنك وبویه الدنمش اولا قدح
چك • که زنك غم ز دلت جز می مغان نبرد • که غم پاسی کوکلکدن مغان شرابندن
غیری التمز مراد رنك وبودن ظاهری اراسته اولان شیخ واهل کسوتدر ومغانده مراد
شیخ صاحب حالتدر امدی ظاهری اراسته وپیراسته اولانه الدنمه یعنی ظاهرك
تزیین اتمك ایله کندوکی ایو اولدم صانمه عشق الهی نوشی ایدب عملی اخلاص ایله قیل که
غم جهان پاسی ظاهر کیدن عشق پر سوز کیدررر • اکرچه دیو بود پاسبان تو ای دل
اکرچه کوز سنك پاسبانکدر ای کوکل • مهوش باش که نفس تو پاسبان نبرد • عقل ایله
اولکه سنك نفسك پاسبان التمیه مراد بودر که اصحاب تشریح دیمشلردر که • خلق الله العین
فی اعلی البدن کحارس البستان • پس کوز پاسبانلردر اما غافل اولمق اولمز که گاهی پاسبانی
وبکجی کیشنك مالنی سرقه ایدر لاجرم • النظر سهم مسموم من سهام ابلیس • حسبنجه ومن لم یملك
عینه لم یملك قلبه • مقتضاسنجه کوز سنی حب ماسوایه ومیل دنیایه دوشوروب سرمایه در
عمرکی ضایع اتمه • سعی کوش اکر مزد بایدت ای دل • سعی ده دوریش اکر ثواب کرك
ایسه سعی ای کوکل • کسی که کار نکرد اجر رایکان نبرد • هرکه که ایش اشلمدی اجرینی
رایکان التمز مراد بودر که • لیس للانسان الا ما سعی وان سعیه سوف یری •
حسبنجه • ان الله لا یضیع اجر المحسنین • مقتضاسنجه عمل ایدنه ثواب اولور • سخن شنو در
سخندان ادا کن ای حافظ • سوزی سوز بیلور کمسنه قتنده اداقیل ای حافظ • که تحفه کسی
در وکوهر به بحر وکان نبرد • که کمسه در وکوهری بحر وکانه تحفه التمز مراد بودر که سخندان
بحر وکان مثابه سنده در بحره الجو وکانه کوهر التمك روا دکلدر پس فضلا وفصحا قتنده
کلام وکمالاتی عیب در • وله ایضا • دی به پیر می فروش که ذکرش بخیر باد • دون شراب
صاتیجی پیره که ذکری خیر اولسون • کفتا شراب نوش وغم دل ببر زیاد • دیدی شراب ایچ وکوکل

مفعول فاعلات
مفاعیل فاعلان

وکوکل غمن کیدر یاده مراد پیر می فروشده واعظ ومرشددر که عشق الهی نوشن ایدب
غم دنیایی فراموش اتمك امر ایدر • کفتم بباد می دهدم باده نام وننك • دیدم بله
ویر شراب نام وعاری • کفتا قبول کن سخن وهرچه باد باد • دیدی قبول قیل سوزی
هرنه اولورسه اولسون مراد عشق الهی اختیار ایدب نام وناموسی ترك اتمك کرکدر دیکدر
سود وزیان ومایه چو خواهد زدست • اتتی وزیان وسرمایه الدن کتسه کرکدر • کوبار
این معامله غمکین مباش وشاد • دی بو معامله دن اوتوری غمکین وشاد اولمه مراد
بودر که لکیلا تأسوا علی ما فاتکم ولا تفرحوا بما آتیکم • حسبنجه متاع دنیانك فوتیله وحصولیله
ایکون غمکین وشاد اولمق اولمز • بادت بدست باشد اکر دل نهی بهیچ • الکده یل
اولور اکر کوکل ویررسك هیچه • در معرضی که تخت سلیمان رود بباد • بر عرضده که
سلیمانك تختی کیدر یله مراد هیچدن دنیادر که نیست هست نمادر هرکه اکا کوکل ویره
وقت موتده وحضور حقده الندن یل اولور • حافظ ز بند حکیمان ملالتست • ای حافظ
اکر سکا حکیمك نصیحتندن ملالت وار ایسه • کوته کنیم قصه که عمرت دراز باد • قصه ایدیم
قصه که عمرك اوزون اولسون مراد بودر که بند حکیم هرکیمه که ملالت کلورسه اکا دیرز
سنکله سوز مزیوق صانع اول وار اول • وله ایضا • آنان که جام صافی صهبا نمی
می دهند • اولرکه صافی شراب قدحنی ویررلر • می دانکه در حریم حرم جا نمی دهند • بلکه
حرم حریمنده اکا یر ویررلر مراد عشق الهی ویرلن مقرب الحضرت اولوردیکدر • صوفی
مباش منکر رندان که سر عشق • ای صوفی رندلر منکری اولمه که عشق سری • روز ازل بمردم
قلاش می دهند • ازل کوننده خراباتی کیشی یه ویررلر مراد ملامتیه واهل اخلاص واقف
اسرار اولوردیکدر • ساقی بیار باده که کلرنك مشکبوی • ای ساقی کتور کل رنکلو
مشك قوقولو شراب ایله • کار باب عقل زحمت او باش می دهند • که عقل اهللری بیکاره
زحمت ویررلر مراد عشق الهی نوشی ایدب کار دنیادن بقا اولمانله عقل معاش صاحبی

مفعول فاعلات
مفعول فاعلان

اولنلر زحمت ویررکر امدی ای شیخ آنلره دخی عشق الهی نوش اتدرکه میحال اولیا کر
• از لذت حیات ندارد نصیبی • حیات لذتندن دخی بهره قائل یوق • امروز هرکه وعده فردا نشی
می دهند • یعنی هرکیم که یارنه وعده ویرر مراد بودرکه • اعملوا الآخرتکم کانکم تموتون غدا •
موجبنجه عمل آخرتی استعجال کرک شویله کیم آیه یارنه تأخیر اتدرب عملی اهمال ویررکر آنک
لذت آفریده فانی نصیبی اولمز • مطرب زپرده عشاق بی نوا • ای مطرب دوز
پرده عشاقی بی نوایه • کاتر اکه به نوات نوالهاشنی می دهند • که اول که نوا سزدر
اکا نوا ویررلر مراد مطربدن شوق وحالت ویرندر که آنک کلامی فیضان الهی یه باعث
اولور • حافظ بترک جنت فردوس می کند • حافظ جنت وفردوس ترک ایدر • کر در حریم
وصل تو ما وایش می دهند • اکر سنک وصلک حریمنده اکا مکان ویررلر مراد تمکین حریم وصلی
یار بولان مایل فردوس اولمز دیمکدر **وله ایضا** کارم زدور چرخ بسامان نمی
رسد • ایشم دور فلکدن صلاحه ایرمز • خون شد دلم زدرد بدرمان نمی رسد •
قان اولدی کوکلم درددن درمانه ایرمز مراد زمانه دن شکایتدر • با آنکه خاک کوی شدیم
همچو سک هنوز • بونک برله که محله طپراغی اولدم کلب کبی هنوز • آب رخم بهی رود ونان نمی
رسد • یوزم صوبی کیدر اکمک ایرمز مراد تذلل ایدب منتفع اولمادوغی حکایتدر • بی
پاره و نمی کسم از هیچ استخوان • برکنک قویدیرم هیچ بر کمکده • تا صد هزار زخم بدندان
نمی رسد • تا یوز بیک زخم دیشه ایرمیه مراد چوق مشقت ایله آز منفعت حاصل ایدرم
دیمکدر • سیرم زجان خود بدل دوستان ولی • طویوم کندو جانمدن دوستلر کوکلی ایچون
بیچاره را چه چاره چو فرمان نمی رسد • بیچاره یه نه چاره چون فرمان ایرمز مراد کمال ضجرتدن موت
استرین اما اجل ایرمشدر دیمکدر • یعقوب را دودیده زحسرت سپید کشت • یعقوبک
ایکی کوزی حسرتدن اغردی • آوازه ز مصر بکنعان نمی رسد • آوازه مصردن کنعانه ایرمز
مراد بودرکه تقدیرحقله زمان حسرت تمام ولمحنی ایشی اوکیجه یوسف طرفندن کنعانه خبر کلمیش ایدی

ایدی بنم حالم دخی بوکچلیندر • از آرزوت کشته کر آه بارغم دلم • سنک آرزوکده
آغر اولدی کوکلک غم یوکی • آوخ که آرزو بمن از راه نمی رسد • وای که آرزو بکا اوجز
ایرمز مراد منطوقی ظاهردر • تا صد هزار خار نمی روید از زمین • تا یوز بیک دیکن بتمیه یرده
• از کلبنی کلی بکلستان نمی رسد • بر کل فداننده بر کل کلستانه ایرمز مراد چوق زحمت
ایله آز منفعت حاصل اولور دیمکدر • از دست برد جور زمان اهل فضل را • جور زمانه تک
غلبه سندن اهل فضله • این غصه بس که دست سوی جاه نمی رسد • بو غصه یترکه ال جاه
جانبنه ایرمز مراد جاهلر تدبیرن ایده مزلر معاشلری امرنده عاجزلردر • از حشمت اهل
جهل بکیوان رسیده اند • عظمتدن جهل اهلی کیوانه یعنی زحل یلدوزنه ایرشلردر • حافظ
زعلم وفضل بکیوان نمی رسد • حافظ علم وفضلدن کیوانه ایرمز مراد بودرکه اهل جهل عظمتدن
زحل یلدوزینه اولدوغی یرلکی فلکه ایرشلردر حافظ علم وفضلدن کیوان نام قول حرتبه سنه
ایرمز مصراع ثانی بعض نسخده بویله در • جز آه اهل فضل بکیوان نمی رسد • و مخلص
بیتی بویله واقع اولمش • حافظ صبور باش که در راه عاشقی • ای حافظ یادیه
صبر ایدیجی اول که عاشقلق یولنده • هرکس که جان نداد بجانان نمی رسد •
هرکسه که جان ویرمدی جانانه ایرمز مراد وصول الی الله صبر له اولدوغی بیاندر

وله ایضا زهی خجسته زمانی که یار باز آید • زهی مبارک بر زمان که یار کرو کله
بکام غمزدکان غمکسار باز آید • غم اورشلر مراد نجه مصاحب کرو کله مراد ظهور تجلی و انسدر حی
زمانی مدحت در • به پیش شاه خیالش کشیدم ابلق چشم • آنک خیالی شاهنک
اوکنه چکدم کوزک آلاجه آتن • بدان امید که آن شهسوار باز آید • اول امیدکه
اول شهسوار کروکله مراد خیالنه کلمکی فیضل بلوب اکا رغبت قلمقدر • در انتظار
خدنکش همی پرد دل صید • آنک اوقی انتظارنده اوجر صیدک کوکلی • خیال آنکه
برسم شکار باز آید • اول خیال ایله که شکار عادتی اوزره کروکله مراد انون کلمکدر

دن لطفدر دیوانی استر • مقیم بر سر راهش نشسته ام چون گرد • آنک یولنه باشندن

مقیم اولور چشم تو زکبی • بدان هوس که بدین رهگذار باز آید • اول هوس ایله که بو یوله

اوغرشه کرو کلام اداد تم ورصا وصف فقیر و حقیر اولانه عنایة الله کلورد دیمکدر • اگر نه

درخم چوگان او رود سر من • اگر آنک چوگانی بو کلمه کتمز سه بنم باشم • ز سر چکویم

و سر خود چکار باز آید • باشده نه دیم و باشم خود نه ایشه کرو کلور مراد باشی انگا فدا

اولمقدر افرسه نه یرره دیمکدر • دلی که با سر زلفین او قراری کرد • هر کوکل که آنک اکری

زلفی باشی ایله قرار ایلدی • گمان مبر که در آن دل قرار باز آید • گمان اتمه که اول کوکلدن

قرار کرو کلور مراد غیب هویت و تعلق ذات ایله قرار ایدن کوکلدن قرار اولمز دیمکدر •

سرشک من بزند موج بر کنار چو بحر • بنم کوزم یاشی موج اوررکنار اوزره دکز کبی

اگر میان وی ام با کنار باز آید • اگر آنک بلی بنم کنار مه کرو کلور مراد بودر که قرب حق عاشقه

غلبه شوق ویرب ذوق و سروری اغلمغه باعث اولور • چه جورها که کشیدند بلبلان

ز خزان • نچه جورلر که چکدیلر بلبللر خزاندن • ببوی آنکه دگر نوبهار باز آید • آنک قوقوسیچون

ایله که نوبهار کرو کلور مراد جفا چکمکیچون وفایه ایرمز دیمکدر • ز نقش بند قضا هست امید آن

حافظ • قضا نقشی بغلیندن اول امید وار در حافظ • که همچو سرو بدستت نگار باز

آید • که سرو کبی الگه نگار کرو کلور مراد بودر که قضای فضلدن رجا بودر که علو درجه کبی

مطلوب حاصل اولا **وله ایضا** بر سر بازار جانان بازار جان باز آن منادی می زنید

جان اوینایجیلر بازار باشی اوزره چار چیلوق ایدرک • بشنوید ای ساکنان کوی جانان ی

بشنوید • ایشیدک ای جانان محله سی ساکنلری ایشیدک بو بیت مرهون در • دختر رز چند

روزی شد که از ما گم شدست • اوزم چبوغی قزی برنیجه کون اولمشدر که بزدن ناپدید

اولمشدر • رفت تا گیرد سر خود هان و هان حاضر شوید • کتدی تا کندی نه باشنی دوته حاضر اولک

مراد عشق الهی و سلوک و ارشاد در مانع سببی ایله برنیجه کون ایدی ایدی که غایب اولمشی

اولمشی ایدی کرو خانقاه جانبنه کتدی حاضر اولک کرو عشق الهی یوتش ایدب یعنی سلوک

طریقت قلوب شیخده ارشاد حاصل قیلیک دیمکدر • جامه ای دارد ز لعل و نیم تاجی از حباب •

اول دختر رزک قفتانی وار در لعلدن یعنی قزیلدر و یارم تاجی وار قبرجقدن • عقل و دانش

برد و اما ایمن از وی مشنوید • عقلی و علمی الدی و کتدی اندن ایمن اولیمک مراد عشق

الهی نک حرمت شوقی و هواده تاجی وار در عقل معاشی و علم ظاهری آلوب کتمشدر اندن غافل

اولمک دیمکدر • هر که آن تلخم دهد حلوا بها جانش دهم • هر کم اول آجییی بگا ویره حلوا بها اکا جان

ویررم • ور بود پوشیده و پنهان بدوزخ در روید • اگر مستور و گیزلنور سه جهنمه گیدک

مراد اول آجیده ریاضت در که نفسه غایتده آجی کلور اکا ویرب ایا ویرب ارشاد

ایدن شیخه جان ویرب تسلیم اولمق گرک و جهنمده مراد مکاره نفس یعنی نفسه مکروه کلنلر

انگا گیر مینجه جنته گیمیوب و صلته ایرلمز • دختر رز گرچه تلخ و تیز و گلرنگست و مست • اوزم

چبوغی قزی اگرچه آجی و ایتی و گل رنک و مستدر • گر بیابیدش بسوی خانه حافظ برید

اگر بولور سکز آنی حافظ لوی جانبنه الگک مراد کنج و حجره و خلوتدن عشق الهی اولور عنی

طلبدر **وله ایضا** بنفشه دوش بگل گفت و خوش نشانی داد • بنفشه دون گیجه گله دیدی

و خوش نشان ویردی • که تاب من بجهان طره فلانی داد • که بنم بو کلمم جهان فلانک طره سینه

اولسون مراد بنفشه دن کنایه لرده اولان قطع در که انسان حال ایله کشفه دیر بنم معنیلر مک

طلبات غیب هویت و اسرار الهیه اولسون • دلم خزینه اسرار بود و دست قضا •

کوکلم خزینه اسرار ایدی و قضا الی • درش ببست و کلیدش بدلستانی داد • قپوسنی بغلدی

و مفتاحنی بر کوکل آلیجی النه ویردی مراد دلستاندن مرشد در که مرید آنک اذنسز فتح باب

المغیوب مجاز اولمز سزه ارشاده اقدام اتمک کرک • شکسته وار بدرگاهت آمدم که طبیب

صنوق کبی سنک درگاهکه کلدم که طبیب • بمومیایی لطف توام نشانی داد • سنک لطفک مومیا

نشان ویردی مراد طبیبدن الهام حق در که ارشاد شیخ دوا اولور دیو اعلام ایدر •

کذشت بر من مسکین و با رقیبان گفت • کچدی دلبر بن مسکین اوزرینه و رقیبلره دیدی
دریغ عاشق مقتول ایکی چه جانش داد • دریغ بنم مقتول عاشقم نه جان ویردی مراد نفسیدر که
اوله عنایة الله مرور و شفقت اتدکین بیان ایدر • تنش درست و دلش شاد باد اه عارف • تنی درست
و دلی شاد اولسون اول عارفک • که دست دادش و یاری ناتوانی کرد • که ال ویردی و بر ضعیفه
یاردم ویردی مراد مرشد و معین اولانه دعادر • برو معالجه خود کن ای نصیحت گوی • یوری
کندو علاجک قیل ای نصیحت ایدجی • شراب و شاهد شیرین کرا زیانی داد • شراب و شیرین محبوبه
کیمه زیان ویردی مراد طلب دنیا ایچون نصیحت ایدنه جوابدر که عشق الهی و محبوب حقیقی کیمه
زیان اتدی • خزینه دل حافظ زکوهر اسرار • حافظک کوکلی خزینه سی اسرار کوهرندن • بیتی
عشق تو سرمایه جهانی داد • سنک عشقک برکتندن جهانه سرمایه ویردی مراد بودر که عشق
الهی حافظه بر فیض ایلدی که بو دکلو معارف و دقیقه اهل عالمه سرمایه قلدی بیت اکرچه
حافظ لافظ نه مغنه کفت اسرار بیروری لیک نهرخش عجب بیانی داد ولة ایضا عشقت نه سرسری لیست
که از سر بدر شود • سنک عشقک قولایه دکلدر که باشدن چیقه • مهرت نه عارضیست که جای
دکر شود • محبتک عارضی دکلدر غیری یره کچه مراد منطوقه ظاهردر • عشق تو در درونم
مهر تو در دلم • سنک عشقک بنم ایچمده و محبتک کوکلمده • با شیر اندرون شد و با جان بدر
شود • سود ایله ایچرو کیردی جان ایله چقر مراد بودر که عشق الهی چوق حال صغرده رضیع
ایله سرشته در مادام که جان تنده در آنده متمکندر جان ایله چیقر • دردیست درد عشق
که اندر علاج او • بر درددر عشق دردی که آنک علاجنده • هر چند سعی بیش نمایی بتر شود
هر نه دکلو سعی زیاده کوسترسه بتر اولور مراد بودر که عشق الهی علاجی معشوق
حضرتنه وصول و قرب ایله اولور لاجرم اول حضرته وصول و قرب زیاده اولدقجه شوق
و محبت غالب اولور • اول یکی منم که در همه شهر هر شبی • اول بر بن بنم که بو شهرده که
هر کیجه • فریاد من زعشق بافلاک بر شود • بنم افغانم عشقدن افلاک اوزره کیدر مراد

مراد بودر که عاشق حق اولان دوکلی کیجه اویومیوب هر کیجه مناجات و افغانی افلاکه عروج
ایلمک کرک بو شهرده اول بری بنم دیو ترغیب و مباهات ایدر • ور زانکه چشم سرشک فشانم
بتر زنده رود • اکر بنم کوز یاشی صاچیجیم زنده روددن • کذشت عراق و فارس بیکبار تر شود •
عراق و فارس ایکسی بر اوغردن اصلانور مراد بودر که اکر کوزم یاشی شوقم قدر جاری اولوب
زنده رود ارمغنه منضم اولوب مزارع عراق و فارس اکوکلسیو ایلوی ایجوه اجا اقلیمنده
جملسنه کفایت ایدر ایدی شعر خزنت علی فراقک بعد بعد • فاملیت الجفون من الجفون •
ولو کان البکاء یعید شوقی • لاجرت العیون من العیون • دی در میان زلف بدیدم رخ
نگار • دون زلف اورتسنده کوردم نکارک یاناغن • بر هیاتی که ابر محیط قمر شود • بر هیاتی
اوزره که بولوت قمری محیط اوله • گفتم که ابتدا کنم از بوسه گفت نی • دیدم که ابتدا ایدرن بوسه
دن دیدی یوق • بکذار تا که ماه زعقرب بدر شود • قوکه آی عقربدن طشره چیقه مراد بودر که تجلی
ذات بکاوره تجلیده واقع اولوب دعوی وصل و قصد وصول اتدم هنوز وقت اولمدی
زمان تجلی کچمدی دیو رخصت ویرمدی • عاشق سر از لحد بدر آرد بپای بوس • عاشق باشن
قبردن چقره ایاغ اوپمکه • کر خاک او بپای شما پیسپر شود • اکر عاشقک طپراغی سزک ایاغکزه
قلقانسز یعنی بیرده سزا اوله بیت نقدر اولمش ایسه دوره ایاغک اوپمکه • سیر ایدرکون سر ورا
باصسک قدم سینی اوسته • مراد صفت احیا متعلق اولیجق حیات حادث اولور دیمکدر
حافظ بیا و لعلش اگر باده می خوری • ای حافظ آنک لعلی باده سنه اکر شراب ایچرسه • مکذار
تاکه مدعیان را خبر شود • قومه مدعی شنیر اول غافل اوله که مدعیلره خبر اولنور مراد بودر که
توبه و انابت و سلوک طریقت قصد ایده استعجال ایتمک کرک که اعدادن شیاطین
جن و انس مانع اولورلر ولة ایضا اگر خدای کسی را بجای گناه بگیرد • اکر الله
بر کسه یه هر گناه ایله دوته • زمین بناله بنالد زمانه آه بگیرد • بر ناله ایله ایکلر زمانه
آه دوتر مراد بودر که اکر حق تعالی هر گناه سببی ایله مؤاخذه ایدیدی • ولو یؤاخذ الله

فاعلاتن فعلاتن
فاعلاتن فعلن

الناس بما کسبوا اما شرک ظلم ظهرها من دابه • حسبنجه قتل کلی ایدردی • برابرست
که وکوه پیش حضرت مولی • برابر در صمان وطاغ حضرت مولی‌یه اوکنده • کهی چکا بکوه دونر
ببخشد کهی بکاه بکیرد • کاه طاغ ایله بغشلر کاه صمان ایله مراد بودر که ذنوب کبیره وکثیره
ایله رحمتدن مأیوس اولمامق کرک وذنب صغیر ایله عذابدن امین اولمامق کرک که کاه چوق
کناهی عفو ایدر کاه آز کناه سببی ایله عذاب ایلر • کناه روی زمین می کنی نمی دانی
یر یوزنده کناه ایلرسین بلمزسین • که ماه بر فلک از شومی گناه بکیرد • که آی فلکده کناه
بکیرو شوملغندن دوتلور مراد بودر که کناه شومیدر ضرری سماده ماه ایله ظاهر اولور • اه
الشمس والقمر آیتان من ایات الله لا ینکسفان لموت احد ولا لحیوته بل یخوف الله بهما عباده
حسبنجه انخساف قمر معصیتدن آثردر واندن اهل ارضه نیجه ضرر مترتب اولور • تو پاک
دامنی آری ولی شود پیدا • سن پاک دامن سن بلی ولی ظاهر اولور • کناهها که تو
فردا که داد خواه بکیرد • سنک کناهلرک که یارن شکایتچی دوتر یعنی اینتکلی مراد ظلمکه یه
بیندر که بکون لباس فاخر کیوب فخر ایدوب پاک دامن یورر سن اما یارن مظلوملر دامنک
دوتنجق ظاهر اولور که ملوث وصاحب معاصی ایمش سن • شبی ز شرم گنه من چنان بکریم
زار • بر کیجه کناهم حیاسندن بن شویله زار اغلریم • که سجده گاه من آن شب همه گیاه
بکیرد • که بنم سجده گاهم اول کیجه دوکلی اوت دوتر مراد کثرت کناه ایچون اغلادیغنی
حکایت ایدوب کوزم یاشندن اوت بتر دیو مبالغه ایدر • که وداع بکریم بدان مثابه که یار
وداع وقتنده اغلریم اول مثابه‌ده که یار • ببازمین که رود آب دیده راه بکیرد • هر یرکه
که کیدر کوز صوی یولی دوتر مراد دوست فرقتنده کثرت بکاسی حکایت ایلیوب مبالغه‌در
چو شاه قصد دلم بی بیدکند حافظ • چون شاه هر بوکسز یعنی عاشق کوکلی قصد ایده
ای حافظ • کراست زهره ویارا که پیش شاه بکیرد • که اوده قدرت اولور که شاه اوکنی
دوته یعنی مانع اولا مراد پادشاه ظاهردن پادشاه حقیقیه انتقالدر که حضرت

حضرت حق جل جلاله قهر وقهار وعذاب ایدر ایسه انک حضرتنده کم سوز سویلیوب تخلیص ایده بلور
وله ایضا سر سودای تو اندر سر ما می گردد • سنک سوداک باشمزده
دولانور • بین که اندر سر شوریده چها می گردد • کور که شوریده باشنده نلر دولانور مراد
بودر که • این الرب الجلیل واین العبد الذلیل • موجبنجه بن قنده سنک
سوداک قنده • بیت • هرکز هوای وصل تو از جان ما نرفت • سودای سلطنت ز سر این گدا
نرفت • هر که دل در خم چوکان سر زلف تو بست • هر کیم کوکلی سنک زلفک اوجی بوکلمنه باغلدی
لاجرم گوی صفت بر سر پا می کردد • لاجرم طوب کبی باشی وایاغی اوزرنده دولانور مراد غیب هویته
وذات حضرته کوکلی باغلایان متصل طلبده کرک دیمکدر • بیت • کر قدم عاجز شود نتوان نشست •
که بپهلو که بسر باید دوید • کرچه بیداد وجفا می کند آن دلبر من • اکرچه ظلم وجفا ایدر اول بنم دلبرم
همچنان در پی او دل بوفا می کردد • الحاصل انکا رنجه کوکلی وفایه دولانور مراد طالب صادق
جفا ایله ترک رجا ایتمک کرک دیمکدر • بیت • ای که دلم بردی وجان سوختی • در سر سودات
سرم بر قرار • از جفای فلک وغصه ز هجران صد بار • فلک جفاسندن وهجران غصه‌سندن
یوز کره • بر تنم پیرهن صبر قبا می کردد • بدنم اوزره صبر قفتانی قبا اولور یعنی یرتلور
اوکی آچیق قفتان اولور مراد کثرت آلام واقع اولوب کندوسی تحمل قلدوغنی حکایتدر •
در ضعیفی و نزاری تن بیچاره من • ضعیفلکده وآرقلقده بنم بیچاره بدنم • چون هلالیست که
انکشت نما می کردد • هلال کبی درکه برماغ ایله کوسترلور مراد ضعیف اولان وریاضت ایله
نحیف اولان مشار الیه بالبنان اولدوغنی بیان ایدر • بلبل طبعم چو از فرقت کلزار رخش • بنم
طبعم بلبلی انک یوزی کلزاری فرقتندن • دیر گاهیست که بی برگ ونوا می کردد • چوق زماندر که
برکسز وازقسز دولانور مراد مقامدیر فرقت چکمینجه وصلت بولنمز دیمکدر • چند کویم کرد
ای دل ز پی نفس و هوا • نیجه دیم کیتمه ای کوکل نفس وهوا اردنجه • کین هواییست که
در عین خطا می کردد • که بو بر هوادر که عین خطاده دولانور مراد نفس وهوا اردنجه کتمک

عین خطا ایدوکی بیان ایدر **بیت** ای که بی تیس و هوای روی • راه نه اینست خطا

می روی • **تیوادارث** ای سرو قد و لاله عذار • سنک هوادارلغک ای سرو قامت و لاله

عذار • **تیس** که آشفته و سرگشته چو ما می گردد • نیجه آشفته و حیران بز جلیین دولانور مراد

اول عالی حضرت و خوب طلعتدر ایچون بی حد و عد عاشق طالب وار ایدوکن ذکر در • **دل** حافظ

چو صبا بر سر کوی تو مقیم • حافظک کوکلی صبا کبی سنک محلکک باشنده مقیم • **دردمندست**

و با امید دوای گردد • دردلودر دوا امیدی ایله دولانور مراد صبا نیجه دولانورسه

حافظک کوکلی دخی درگاه حقی دولانور دیمکدر **وله ایضا** • می زنم هر نفس از دست

فراقت فریاد • اورورم هر دم سنک فراقک الندن فریاد • آه اگر ناله و زارم نرساند بتو باد •

آه اگر ناله و زارم ایرشدورمزسه سکا یل مراد ظاهره نظرا ظاهر در و حقیقته نظرا آه اکر توجه

و تفرحم مقبول حضرت اولمزسه دیمکدر • **چکنم** گر نکنم ناله و فریاد و فغان • نیلیم اکر اتمزسم

ناله و فریاد و فغان • **کز** فراق تو چنانم که بر اندیش تو باد • که سنک فراقکدن اویله یی که

سنک بر اندیشک اولسون مراد مراد • نظر بودر که حضرتندن بعدم اول حضرته سوء ظن ایدرلر

بعدی کبی اولی مصیبتی عظیمه در ایو کیچون چوق ناله و فریاد و فغان اتمک موقعنده در •

روز و شب غصه و خون می خورم و چون نخورم • کیچه و کوندز غصه و قان ایچرم نیجه ایچمیم • **چون** ز دیدار

تو دورم بچه باشم دلشاد • چونکه سنک دیدارکدن ایراغم نیجه اولم کوکلی شاد مراد شوق

کلامدن ظاهر در • **تا** تو از چشم من سوخته دل دور شدی • تا سن بن کوکلی یانمشک کوزندن

ایراغ اولدک • ای بسا چشمه ز خونینم که دل از دیده کشاد • ای نیجه قان چشمه سی کوکل

کوزدن آچدی مراد فرقت حضرت ایچون قان اغلرم دیمکدر **بیت** فرقت ایچون آدم اغلرسه

نیجه دم بیر بیدر • نیجه بیلر اغلمق چون سنی در آرتک • **از** یکی هر مژه صد قطره چکد خون

بیش نشود • هر کرپک دبندن یوز قطره قان اوکره اولدر • **چون** برآرد دلم از دست

فراقت فریاد • چون قالدورر کوکلم سنک فراقک الندن فریاد مراد بودر که سنک فرقتکده

فرقتکده کوکلم فریاد ایدیجک کوزمدن قان جریانی سبقت ایدر **بیت** فریاد و ناله در دل

باشند بابت وین • چون رعد و برق باشند مقرون سیل باران • **حافظ** دلشده مستوفی

حسنت شب و روز • کوکلی کیتمش حافظ سنک حسنک مستغرقیدر کیجه و کوندز • **تو** از این بنده

دل رفته بکلی مبر آد • سن بو کوکلی کیتمش قولدن بالکلیه کسلمه مراد بودر که اکرچه کرم قلبیم پریشان

اما جانم مستوفی جمالکدر سنده رجا اتدوکم کمال احسان و حسن جمالکدر **وله ایضا** مرا بوصل تو

گر زانکه دست رس باشد • بکا سنک وصلکه اگر ایرمک اولورسه • **دگر** ز طالع خویشتم چه

ملتمس باشد • دخی کندو طالعمدن نه مطلوب اولور مراد بودر که نشول کمسه که وصول الی الله

میسر اوله دخی اکا مطلوب کرکمز **بیت** مراد جانم از عالم تو بودی • ترا چون یافتم دیگر چه

جویم • **بر** آستان تو غوغای عاشقان چه عجب • سنک اشیکک اوزره عاشقلرک غوغاسی

نه عجب • که هر کجا شکرستان بود مگس باشد • که هر قنده شکرلک اولسه سینک اولور مراد بودر که باب حق

مزاحمه ارباب حاجات اولسه عجب دکلدر که ملجأ اصحاب حاجاتدر **شعر** یا من یری ما فی الضمیر

و یسمع • انت المعد لکل ما یتوقع • یا من یرجی للشدائد کلها • یا من الیه المشتکی و المفزع •

مالی سوی قرعی لبابک حیلة • فلئن رددت فأی باب اقرع • **چه** حاجتست بشمشیر قتل

عاشق را • نه حاجتدر قلیجه عاشق قتلی ایچون • که نیم جان مرا یک کرشمه بس باشد • که بنم

یارم جانمه بر نظر بیتر مراد هلاک نفسمه عین غنایتدن بر نظر کافیدر دیمکدر **بیت** نفسی مونه

قریب اتشدور عاشق اولان • جان ویرر بر لحظه ده بر لحظ ایدرسه کر حبیب • **اگر** بهر دو جهان

یک نفس زنم با دوست • اکر ایکی جهانه بر نفس اورسم دوست ایله • **مرا** ز هر دو جهان حاصل

آن نفس باشد • بکا ایکی جهاندن حاصل اول بر نفس اولور مراد بودر که اگر تقرب الهی میسر اولورسه

اندن اعظم مقصد و اندن اشرف وقت اولمز **قطعه** کر نوازی بالجهان خوشتر ازین وقتم نیست •

که همه مطلب و مطلوب اهالم باشد • **در** قیامت چو سر از خاک لحد بر دارم • **یک** نظر کر بکنی هم

ز جانم باشد • **ازین** هوسی که مراد ست بخت کوتاه هست • بو هوسدن بخت ایله قصه گر

نذر

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

بولمسم

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

کیم بسرو بلندیتو دست رسی باشد • قچن بکا سنک سرو بلندوکه ال ایریک اولور مراد
بودرکه سودای عشق الهی ایله ره اما بخته ایله اندن قصه درکه الکالایق عبادت این مرده
بسی تحجی درجهٔ عالیه وقرب حضرت عزت حاصل قلم • ره خلاص کجا باشد آن غریبت را
خلاص بولیه قنده اولور اول غریبکه • که سیل محنت عشقش زپیش وپس باشد • که عشق محنتی
سیلی الکا اوکدن وآردن اولور مراد سیل محنت محبت هر طرفدن احاطه قلدوغی غریبه خلاص ص
میسر اولمز دیمکدر • هزار بار بشد آشنا ودیگر بار • بیک کره اشنا اولور وکر مراد بیگانه
وگوید که این چه کسی باشد • بنی کورر ودیر بو نه کسه در مراد کبریای حضرت حقی بیاندر
وله ایضا هوس باد بهارم بسر صحرا برد • بهاریلی هوسی بنی صحرایه التدی • باد بوی
تو بیاورد وقرار از ما برد • یل سنک قوقوک کتوردی وقراریمزی آلدی مراد عشق مجازی
بنی صحرای طاعته التوب نفحهٔ ربانیه رائحهٔ الهیه کتوروب بنی بیقرار ایتدی دیمکدر •
مهر کجا بود دیا چشم تو بر واز ره انسی • مهر قنده که بر کوکل وار ایدی سنک کوزک یولدن چیقردی
نه دل خسته وبیمار تنهایبرد • یالکز بنم مجروح وخسته کوکلم التدی مراد بودرکه حبیب الله
نظر قلیجی آفتابی بله جذب ایدر ضعفای جذب ایتمسی بطریق الاولی • آمد وگرم سپرد آب
رحم اشکی چو سیم • کلدی وحرارت ایله التدی یوزم صویی کومش کبی کوز یاشی • زر بزر
دادکسی کآمد وابنی کالا برد • نقدی نقده ویردی برکه کلدی بوقاشی الدی مراد روی
زرد وسیم اشک کیسی درج عند الله عزیز وشریف ونقد نفیس دردیمکدر • دل سنکینش تر اشک
من اورد برآه • سنک طاشی کبی کوکلکه بنم کوزم یاشی کتوردی یولنه • سنک را سیل تواند بلب
دریا برد • طاشی سیل قادر در دکنارینه التمکه مراد مخاطبک نفسی متکلمده روحدر
دوشنی ذوق طرم سلسلهٔ شوق تو بست • دون کیجه سنک ذوقی بکا سنک شوقک زنجیره
باغلدی • پای تخییل بحروم لشکر غم ازجا برد • عقل عسکرینک ایاغنی غم لشکری یرندن التدی مراد
بونده مخاطبه حضرت حقدر وعقلدن مراد عقل معاشدر وغمدن مراد غم آخرتدر • راه ما ابروی

نسخه‌دن
نسخه‌ده

ابروی آن ترک ابرو زد • بزم یولمز اول یایی قاشلو محبوبک کوزسی قاشی اوردی • رخت ما
سنبل آن سرو سهی بالا برد • بزم متاعمز اول سرو سهی بالانک سنبلی التدی مراد غبار
الیهده حضرت حقدر وابرودن مراد رموز الهیه درکه راه عقل معاشی اورر ومتاع روحی
غیب هویت آلور • جام می دی زلبت دم زروان افزا بود • شراب قدحی دون سنک
لبکدن جان بخشلیجیلقده دم اوردی • آب می را لب جان بخشی وروان افزا بود • شرابک
صوینی جان بخشلیجی وجان ارتورجی طوداق التدی مراد بودرکه الشربهٔ مکیفیه ذوق
وحالت وروان وقوت ویرمکلافنی اوررایدی اما کلام الهی انک یوزینی صویینی ودکدی
ذوق وشوق وروحه قوت بوندن اولور انک بوکا هرکز نسبتی یوقدر • بحث بلبل بر حافظ
مکن از خوش سخنی • بلبلک خوش سوزلولکده بحثنی حافظ قتنده قلمه • پیش طوطی نتوان
نام هزار آوا برد • طوطی اوکنده بلبل آدن اکمق اولمز مراد حافظ طوطی در بلبلک اکا هرکز
مشابهتی یوقدر دیمکدر • وله ایضا سحر چون خسرو خاور علم بر کوهساران زد • صباح
چونکه مشرق پادشاهی سنجاغی طاغلر اوزره اوردی • بدست مرحمت یارم در امیدواران زد
مرحمت الیله یارم امیدوارلر قپوسنی اوردی مراد صباح وقتنده اجابت دعوات ومرحمت
قاضی الحاجات اولدوغی بیاندر • چو پیش صبح روشن شد که حال مهر گردون چیست
چونکه صبح اوکنده روشن اولدی یعنی آشکاره ظاهر اولدی که فلک کونشک حالی ندر • برآمد
خنده خوش بر غرور کامکاران زد • خوش کولک ظاهر اولدی کامکارلرک غرورینه اوردی
مراد بودرکه صباحک ظهوری کویا خنده در کامکار اولنلرک غرورینه که نیجه کون تمکک زوالی
وعمر وبنده فنایه انتقال اتمزلر • نگارم دوش در مجلس بعزم رقص چون برخاست
نگارم دون کیجه مجلسده رقص مقصدیله ایاغه قالقدی • گره بکشاد از گیسو وبر دلهای یاران زد
دوکم آچدی زلفندن ویاران کوکلنه اوردی مراد نگاردن صفت فیضی درجه اول ظهور ایله
غیب هویت قیدی یارانک کوکلنه دوقندر • من از رنگ صلاح آندم بخون دل بشستم دست

خنا بیلی علم

که جشم باده بیمایش صلا بر هوشیار زد • بی صلاح رنکنده اولدم بورک قانیه ایه ال یودم
که آنک شراب وچیجی کوزی صلایه ایتکرده اوردی مراد صلاحدن مصالح دنیایه صلا صدر
جوه وات انه عشق اولجیجی یعنی تجلی شوق ایدجی کوزینی اولا سالک مصالح دنیایه قابلیتنی
یورکی قانیه ایله ال یوبوب آیتیلر محنت جو اولورلر • کدام آهن دلش آموخت این آیین عیاری
قنیقی دمور کوکلو اوکرتدی الکا بو عیارلق رسمی • که اول جون برون آمد ره شب زنده
دارانی زد • که اول جوان طشره جیقدی احیا ولیلی ایدنلرک یولنی اوردی مراد آهن دلدن
صنعت قدردر اوکرتمکدن مراد آنک تجلیسیدر اول تجلی ذاتدن صادر اولوب احیاء
لیلی ایدنلرک یولنی اوروب انلری صلاح مصالح دنیادن منع ایدوب جمله وارلرن آلوب کندوه
حکمنده ایدرکه مسخر قهر وارادت اولورلر • خیالی شهسواری پخت وجای شد دل مسکین
شهسوار الوب خیالی پشوردی دوشمدی کندی مسکین کوکل • خداوندا نکه دارش
که بر قلب سواران زد • یا ربی صاقله آنی که آتلولرک قلبنه یعنی آلاینک اورتسینه اوردی
مراد بودرکه مسکین کوکلم شهسوار الوب خیالی باغلیوب یعنی طریقته سلوک ایلیوب
هواجس نفس ووساوس شیطان عسکرینه دوقندی یا ربی سن آنی صقله مکر وحیلندن
از آن ساعت که جام جم بدست او مشرف شد • اول ساعتدن که جم قدحی آنک الیله مشرف
اولدی • زمانه ساغر شادی بیاد می کساران زد • زمانه شادلق قدحنی میخوارلر
یادنه اوردی مراد بودرکه قلب عشق الهی نوشنه شروع ایدجک زمان صوفیلر یادینه فرح قدحی
دوقندی که اخواندن بری زیاده اولدیغی آنده شادمانیدر • در آب ورنگ رخسارش
چه جانها خوردیم وجان دادیم • آنک رخسارنک آب ورنکنده نه قان ایجدک وجان ویردک
چو نقشش دست داد اول رقم برجان سپاران زد • چون آنک نقشی ال ویردی اوله
رقمی جان اسپرلینه اوردی یعنی اول آنه وصول قلدی مراد بودرکه • والذین
جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا • حسبنجه جهاد ومجاهده زیاده اولوب بذل روح ایدنلره

منت ضمیری مصراع
رقیبه زولفنه اولیا
زره مویه راجعدر

ایدنلره فضل حق زیاده اولور • منش با خرقه پشمین کجا اندر کمند آرم • بن آنی
یوک خرقه ایله قچن کمنده کتورم • زره مویه که مژکانش ره خنجر کذاران زد • بر
زره قللوکه آنک مژکانی خنجر کچورنجیلرک یولنی اوردی مرادی ضعف حال ایله آنی
ینجه صید قیلم که آنک صفت جلالی آکجو یا یولنی اورمشدر دیمکدر • نظر بر قرعه توفیق
ویمن دولت شاهست • نظر توفیق قرعه سنه وشاه دولتی برکاتنه در • که حافظ
فال اراین دفتر بنام بختیاران زد • که حافظ فالی بو دفتردن بختیار آدنه آوردی تعبیر
بیان اولنمشدرکه خواجه حافظک عادتیدرکه بعض غزللرینه تخلصدن صکره بر قچ بیت
ایله بر صاحب وجودی ذکر ایدر • شهنشاه مظفر فر شجاع ملک ودین منصور
لفظ شجاع بادر صفاتنه درکنده ونک ممدوحی اولان شاه شجاع مراد اولمغی دخی
بنه ایهام ایدر • که جود بیدریغش خنده بر ابر بهاران زد • که آنک دریغ سز سخاسی بهار سحابی
کولک یعنی سخاسی شویله کثیردرکه بهارلرک کثیر المطر سحابنه بونک سخاسی قلیل دردیو
کولر • ز شمشیر زر افشانش ظفر آن روز بدر خشید • آنک التون صاجیجی قلیجندن
ظفر اول کون یلدرادی • که چون خورشید انجم سوز تنها بر هزاران زد • که یلدز یاقیجی
کون کبی یعنی یلدزلری محو ایدر کنش کبی بیلکز بیکلره اوردی • دوام عمر ملک او
بخواه از لطف حق ای دل • آنک ملک عمرینک دوامنی استه لطف حقدن ای کوکل
که چرخ این سکه دولت بدور روزکاران زد • که فلک بو دولت سکه سنی روزکارلر
دورنه اوردی یعنی آنک ملکنک دوام عمری روزکارلره سکه دولتدر • وله ایضا
معا علن فعلاتن
مفا علن فعلاتن
بیا که رایت منصور پادشاه رسید • کل که پادشاهک منصور سنجاغی ایرشدی
هک نوید فتح وبشارت بمهر وماه رسید • فتح وبشارت آوازی کونه وآیه ایرشدی مراد پادشاهلک
سنجاغی کلوب فتح ظفر ایله عودت قلمدوغنی بیاندر نیته که شیخ سعدی کندو زمانی
مت پادشاهی وسنجاغی قدومندن دیمشدر رباعی المنة لله که نمردیم ودیدیم • دیدار عزیزان وبخند

برسیدیم • در رفتن و باز آمدن رایت منصور • بسی فاتحه خواندیم و باخلاص دمیدیم •
جمال تخت زروی طغر عقاب برداخت • بخت جای طغر بوزینه عقاب آتدی • کمال عدل بزباد
داد خوار رسید • کمال عدل انشکابنجی فریاده ایرشدی مراد کندو شاهینی کمال عدل ایله وصف در
بیت چون ماه شب چارده از شرق برآمد • دویکه در راه ماه چون آدمی طلبیدیم • سپهر
دور خوش اکنون زند که ماه آمد • زند لفظنک فاعلی ضمیر سپهر در ومفعولی دور خوش در یعنی فلک
شمدی خوش دوراور که ای کلدی • جهان بکام دل اکنون رسد که شاه رسید • جهان کوکلی
مرادنه شمدی ایرر که شاه ایرشدی بیت الحمد لله که هوای خوش نوروز • باز آمد واز جور
زمستان برهیدیم • ز قاطعان طریق این زمان شوند ایمن • شوند لفظنک فاعلی مصراع اخرک
اوایلی در راغ • قوافل دل ودانش که مرد راه رسید • یول کسجیلردن بو زمانده امین اولور لر
کوکل وعلم قافله لری که یول اری ایرشدی مراد مرد راهدن سزدن کلمن پادشاه
ظاهر در یا پادشاه مظفر تقید در بیت در سایه ایوان بسلامت بنشستیم • تا کوه بیابان
بمشقت بسر بردیم • عزیز مصر برغم برادران غیور • عزیز مصر غیور وحسود برادرلر رغمنه
ز قعر چاه برآمد براوج جاه رسید • قیود بندن چقدی منصب وجهه ایرشدی بیت د شحنه که
نمی خواست چنین کوس بشارت • همچون دهلش پوست بچوکان بدریدیم • کجاست
صوفی دجال شکل وملحد کیش • قنده در دجال شکل وملحد مذهب صوفی • بگو بسوز که
مهدی دین پناه رسید • دی یانه که دین صیغناغی مهدی ایرشدی مراد قزلباش صوفی
اولمق جایزدر • صبا بگو که چها بر سرم درین غم عشق • ای صبا دی که نه نیم باشمه بو عشق
غمندن • ز آتش دل سوزان ودود آه رسید • یانجی کوکل اودندن ودود آهدن ایرشدی
مراد جوفلوم الام چکوب حالیا خلاص بولدیغی ذکر در بیت وقتست بدندان لب مقصود
گزیدن • کام ما شد که بحسرت سر انگشت گزیدیم • ز شوق روی تو شاها بدین اسیر فراق •
حنک بوزکرک شوقندن شاها بو فراق اسیرنه • همان رسید که از آتش بر وی کاه رسید •

[illegible]

اول ایرشدی که اوددن صحمان یوزنه ایرشدی مراد عذاب ناردن خلاص اولدیم دیمکدر
بیت شکر شکر بعافیت از کام حلاوت • امروز بکفتیم که حنظل بچشیدیم • مرد نکوا
که حافظ ببارگاه قبول • اوبیتویه کیمه که حافظ قبول بارگاهنه • ز ورد نیم شب ودرس
صبحگاه رسید • نصف لیل ورد ندن صباح وقتی درسندن ایرشدی مراد ورد وش ودرس
سحر مراده وصوله سبب اولدوغنی ذکر واکا ارشاد در بیت سعدی ادب آنست که در حضرت
خورشید • کوبیتم با خود شب دیجور بدریدیم • وله ایضا داد کر از اثر افلاک جرعه کشی پیاله باد

منتعلن مفاعلن
منتعلن مفاعلن

ای عدل ایدجی سنکا فلک قدح جرعه سی چکیجی اولسون • دشمن دل سیاه تو غرقه بخون
چو لاله باد • سنک کوکلی قره دشمنک لاله کبی قانه غرق اولسون مراد پادشاه مدح واکا
دعا در یا ظاهر پادشاهی مراد یا آخرت پادشاهی مراد در • فروه ز کاخ رفعت رایت
ز فرط ارتفاع • سنک رفعتک قصرنک ونیسی ایچون زیاده ارتفاع دی • رایت ورای تو اعظم
رایه هزار ساله باد • وهم بو جمله یه بیک یللق یول اولسون مراد اول پادشاهک کمال علوه
ورفعتی استمکدر • زلف سیاه بیرحمت چشم چراغ عالمست • سنک بیرحم اولان زلف
زلف سیاهک چشم وچراغ عالمدر • جان زنسیم دولتش درشکن کلاله باد • جانه
جان انک دولتی [illegible] زلفی بوکلمن اولسون مراد انک کیف حکایتنی اولمغی طلبدر
ای مه چرخ معدلت نور جمال عالمی • ای چرخ عدلک آی نور جمال عالمک • باده دستی صاف
دایمت در قدح پیاله باد • صاف شراب دایما سنک قدحک اولسون مراد عشق صاف
قلبک اولسون دیمکدر • چون بنوای مدحت زهره شود ترانه ساز • چون سنک
مدحک نواسیله زهره ترانه دوزجی اولا • حاسدت از سماع آن همدم آه وناله باد •
سنک حاسدک آنک سماعندن آه وناله مصاحبی اولسون مراد پادشاهه دعا ایله حسودینه
دعا علیه در • نه طبوع سپهر وآن قرصه سیم وزر که هست • فلکک طقوز طبقه
واول کمش والتون جوزک که وار در • از پی خوان حشمتت سهلترین نواله باد •

سنک عظمتک سفره سی کنارنده اس ترک لقمه اولسون مراد طقوز فلکی طقوز طبقه
تشبیه و قمری کسی چورکه و شمسی التونه چورکه تشبیه ایدر و بونلر سنک سفره کک کتر نواله سی
اولسون دیو دعا ایدر • دختر فکر بکر من اهدم مدحت تو سند • یعنی بکر فکرم قزینی سنک
مدحک صاحبی اولسون • کابین جنای عروس ز اهم بکفت حواله باد • انجلیس کبی کوکل مهر سنک
الکه حواله اولسون مراد فکرینی بکر قزه تشبیه و انک مهر معجل بادشاه مالندن اولمغه استدعا
سیدر • حافظ تو درین غزل محبت بنده بداد • سنک حافظک بو غزلده قوللوق حجتنی
ویردی • لطف عمید پرورت شاهد این قباله باد • سنک قوللر بسلیجی لطفک بو حجته
شاهد اولسون مراد بودرکه چونکه قول بسلمک لطفک عادتیدر بن قوللکده لطفک
بسلیوب قوللک ایدرکه لطفک شاهد اولسون • **وله ایضا** • سپیده دم که صبا
بوی زلف جان گیرد • طاک ییری آغاردیغی وقتده چون صباجان زلفی قوقوسی دوتر •
چمن ز لطف هوا نکته بر جنان گیرد • چمن هوا لطافتندن جنتلره نکته دوتر یعنی طعن ایدر
• هزار نکهت گل درچمن تتق بندد • نیچه کل قوقوسی چمنده پرده باغلر • افق ز رنگ شفق
رنگ گلستان گیرد • کوک کنارنی شفق رنکندن کلستان رنکنی دوتر • نوای چنگ بران
سان زند صلای صبوح • چنگ آوازی اول رسمله اور صباح شرابی صلاسنی • که پیر صومعه
راه در مغان گیرد • که خانقاه پیری مغان قپوسی یولنی دوتر یعنی زاهد بیلی اولان شیخ
صاحب حرارته مائل اولور • شب سیاه چو زرین سپر کشد در روی • فلک پادشاهی که
التون قلقانی چکر یوزنه • بتیغ صبح و خود افق جهان گیرد • صبح قلیجی و افق کوزلکی ایله
جهانی دوتر • بعزم رزم زاغ شب سیه اهباز زرین بال • قره قرغه التون قنتلو شاهبازی دری
مقرنس زنکاری آشیان گیرد • بو زنکاری رنکلو مقرنسده یووه دوتر یعنی آفتاب عالمتاب
که طالع اولوب بشقه بیت مرهون ندر • بهار گاه چمن رو که خوش تماشاییست • چمن
بارگاهنه کیت که خوش تماشاگاهدر • چو لاله کاسه بو نسرین و ارغوان گیرد • چونکه لاله آوج کل

کل وار خواه جنانکی دوته آوج لاله ده و قزل لاله یی آوج و قزل قدحه تشبیه ایدر • چه
حالتست که گل در سحر نماید رخ • نه حالتدر که کل سحرده یوز کوستریر • چه غلغل است که
در مرغ صبح خوان گیرد • نه غلغلدر که بلبل ده دوتر مراد کولک اچلمسنده بلبلک ناله سنده
عبرت آلمق کرک دیمکدر • چه پرتوست که نور چراغ صبح دهد • نه ضیادرکه صباح چراغنک
نورنی ویرر • چه شعله است که در شمع آسمان گیرد • نه شعله درکه شمع آسمانی دوتر مراد
نور آفتاب ندر و ندرکه عالمی بویله منور ایدر دیوب • الله نور السموات والارض • مضمونه
اشارت ایدوب حضرتک صنایع غریبه سن بیان ایدر • خیال شاهی اگر نیست در سر
حافظ • پادشاهلق خیالی یوغ ایسه اگر حافظک باشنده • چرا بتیغ زبان عرصه جهان
گیرد • نیچون دل قلیچی ایله جهان میدانی دوتر مراد کندونک نظم بلیغ ایله جهانی کیرلکن بیان ایدر
بعض نسخه ده بوندن اشقه بو ابیات واقع اولمشدر • چو شهسوار فلک بگردد لگام صبوح
چون فلک شهسواری لگام صبوح قودیغی • که خور ز شعشعه نور طلقی جان گیرد • که گنش
نوری بلابکمسنده جان سرسینی دوتر مراد اول روشنالقده جان زیاده حبیر اولور
دیمکدر • صبا نگر که دمادم چو رند شاهدباز • صبایی کورکه هر دقیقه رند محبوب دوست
کبی • گهی لب گل و گه ضیمران گیرد • کاه کل طوداغنی کاه ریحان زلفنی دوتر مراد صبانک
بونلره تشتیتن او غشمغه تشبیه ایدر • در اتحاد هیولا و اختلاف صور • ماده براولوب
صورتلر مختلف اولمقده • خرد ز هر گل نو نقش صد بیان گیرد • عقل هر بر کل چچکدن یوز بیانه
نقشی دوتر مراد بودرکه چچکلر ماده ده بیر بردرکه عناصر اربعه دن مرکبدر و اما صورتلری
مختلف و خاصه لری و رایحه لری و رنکلری و طعملری مغایردر رنکلری بر اولمانلرک ماهیة
و خواصی و روایحی و طعوی متغایردر و بعضنک بر یوزی بردرلو رنک و بر یوزی بردرلو
رنک و بعضنک بر یوزنده برچه درلو رنک واردر پس عقل بو بونده نیچه نقش بیان فهم ایدرکه
ماده بر ایکن صورتلر مختلف و متغایر اولمق آیا اقتضا ایدرکه فاعل مختارک ارادتیله بودخی

لاجرم حضرت حق فاعل ایدیکه وافعال کثیره یه قادر ایدی یا مختار ایدیکه و هر شئه یه اختیاری
متعلق اولدغی و هر شئیه ارادتی تعلق ایدیکه و ارادتیه نه وجهله متعلق اولورسه قدرتی اول
وجهله ایجاد و خلق ایدیکه و هر جزئیه و هر جزئنک هر بر جزئینه شاهد و علمی و ارادتی متعلق
اولوب قدرتی علم و فوق الاراده خلق ایدیکی ظاهر اولور • فتبارک الله احسن الخالقین
من ایدراه که دم کیست این مبارک دم • بن ایدیم که کلک نفسی در بو مبارک نفس •
که وقت صبح در بین تیره خاکدان کیرد • که صباح وقتنده بو طوتوی چو بلکده دوتر مراد بودر
نفس رحمانیه وامر سبحانیه در بو دکلو آثار اظهار ایدن • چرا بصد تحمل و حسرت سپهر دایره
شکل • بنجون یوز غم و حسرت ایله دایره شکللو فلک • مرا چو نقطه پرکار در میان کیرد •
بنی نقطه پرکار کبی اورته دوتر مراد فلکدن شکایت و هموم و غموم احاطه ایدوکی حکایه ایدر
ضمیر دل نکشایم بکس مرا آن به • کوکل ضمیرنی احمرینه کیسه به آچاولمکدر • که روزکار غیور است
و ناکهان کیرد • که روزکار غیور در ناکاه دوتر مراد کیسه سراو یا ایدوکین بیاییدر زینتکم دیر
چو شمع هر که بافشای راز شد مشغول • شمع کبی هر کم که راز افشاسنه مشغول اولدی • بشینش
زبانه متراض در زبان کیرد • کیبجه تراشی دیا انک ولی دوتر یعنی کسر مراد بودر که افشای
راز ایدنک بلکه باشنی کسرلر • سلامة الانسان فی حفظ اللسان • نجابت یافی مه روی من که
از سر مهر • قنی در بیمه ای یوزلو ساقیم که محبت و حنوده • به نیم مست خود نیسا غر کران
کیرد • کندو کبی نیم مستنه آغر قدح یعنی طولو دوتر مراد طلب فیض و فضلدر • بیبایی آور داز
در کشش جامی • بر جز کتوره بار دی آردیچه بر قدح • بشادی رخ آن یار مهربان کیرد • اول
شفقتلو یارک یوزی شادلیغی ایله دوتر مراد جاب قوسده خبر دیب عشق الهی صونه دیمکدر
نوای مجلس ما را اگر کشد مطرب • بزم مجلسمز نواسی اکر چکه مطرب • کهی عراق زند کاه اصفهان
کیرد • کاه عراق اورر کاه اصفهان دوتر مراد بودر که مطرب طریقت بزی نوالدرزمک ایچون
صدایه و دعوت خدایه مشغول اوله مراتب و درجات سلوک ذکر ایدر دیمکدر • فرشته بر

فرشته ر بحقیقت سروش عالم غیب • فرشته در حقیقتده عالم غیب ملکی • که روضه دکرمی
نکته بر جنان کیرد • که انک کرمی باغچه سی جنتلر طعن دوتر مراد سروش عالم غیبدن وعظ طریقت
و عالم الهیدن اخبار سویلیین مرشددر که اول اکرچه صورتده بشر اما حقیقتده ملکدر و انک
بزل فضل ایدوکی مجلس و روضه جنت نکته دوتر که بو نده جمال حق و اسرار حقیقت سویلنور
و جنت اولیلی اخبار دکلنور • سکندری که مقیم حریم او چون خضر • بر اسکندر که انک حرمنی
مقیم اولاه خضر کبیدر • ز فیض خاک درش عمر جاودان کیرد • انک قپوسی طپراغنک فیضندن
عمر ابدی دوتر مراد اسکندر دنکندونک ممدوحی در که بو بیتده اپانی ذکر ایوب دیر • جمال چهره
تایید شیخ ابو اسحق • تقویت یوزنک جمالی شیخ ابو اسحق • که ملک در قدمش
زیب بوستان کیرد • که ملک انک قدمنده بوستان زینتنی دوتر مراد ملکی مزین قلدی دیمکدر
کهی که بر فلک سر وری عروج کند • بر وقتده که سرورلک فلکی اوزره چیقه • نخست پایه ز اوج
فرق فرقدان کیرد • اول پایه سی انک فرقدان دیه سی دوتر فرقدان یدی یلدزلو بینک
اکی نورلوسیک اسمیدر • چراغ دین ز محمود که دشمن را • محمودک اهل کوزی چراغی کس که
دشمنی • ز برق تیغ آتش بدره زبان کیرد • سنک قلیجک شمشکندن او دادی یالک ایله
دوتر • باوج ماه رسد موج خون چو تیغ کشد • آی اوجنه ایرقان موجی چون قلیج چکه
بتیر چرخ بدر حلقه چون کمان کیرد • فلک عطاردنه التور حلقه چون یای دوته مراد
انک عظمتنی و قوتنی تاثیرینی بیان ایدر • عروس خاوری از شرم رای انور او • منزقه
منسوب کلی انک زیاده نورلو فکری حجابندن • بجای خود بود ار راه قیروان کیرد
کندو یرنده اولور اکر کاربان یولنی دوتر سه مراد کنشی انک زیاده نورلو فکرندن اوتنوب
کندو یرینه کیدر دیمکدر • ایا عظیم وقاری که هر که بنده تست • ای وقاری عظیم هر که
سنک قولکدر • ز وضع قدر کمر بندیتد امان کیرد • سنک قوشاغک باغی قدرنک وضعندن
امان دوتر مراد قهر و مهابتنی بیان ایدر • رسد ز چرخ عطارد هزار تهنیت • ابر شور

عطارد فلکنده بیک منبت سکا • چو فکرت صنعت امرکن فکان گیرد • چونکه سنک فکرک
کن فکان امری صنعتنی دوته مراد چرخ عطارددر اکنجی فلکدر چونکه اذار را داقدشاهی
ان یقول له کن فیکون • حسبنجه فکرک امرالهی کبی صواب سریع الجریان اولا فلک عطارده
نیچه مبارک باد ایرشور • مدام درزپی طعنت بر حسود و عدوت • دایم طعن ارد یجه در سنک
حسودک و عدوک اوزره • سماک رامح ازان روز و شب سنان گیرد • سماک رامح انوکیچون
کیجه و کوندز کزدر دوتر سماک رامح سکزنجی فلکده بر نورلو کوکبدر آنک اوکنده بر کوکب
دخی واردر الکارامح دیرلر مراد بودر که سماک رامح دیدکلری یلدز التنده رمح دوتمشدر
دوسنک حسودک و عدوک و درتنک استردیوب مدحده مبالغه ایدر • فلک چو جلوه کنان
بنکرد شمکنز ترا • فلک چونکه جلوه ایدرک نظر ایده سنک آنکه کمینه پایه کهکشان اوج کهکشان گیرد
الجی قوسیه کهکشان یوقاروسنی دوتر مراد کهکشان دیدکلری یره عربلر مجره دیرلر و کیه در
ترکیبه حاجیلر یولی و صمان اوغریسی دیدکلریدر • ملامتی که کشیده سعادتک و مهترت • ملاقات
و ملالت که فلکک سکا بر سعادت ویرر • که مشتری سنی کار خود ازان گیرد • که مشتری
کندو ایشی ترتیبنی انده دوتر مراد مشتری کواکب سبعه سیاره دن التنجی فلکده اولان
آج یلدزدر اگرچه کوکب سعددر اما اکا منسوب اولنلر سعادتده اوج [illegible] بولورلر او ایلاج
جفاجکر • ازامتحان تو ایام را غرض اینست • سنکه امتحان نکریا ایامه غرض بودر • که [illegible]
از صفای ریاضت دلت نشان گیرد • که ریاضت صفاسنده سنک کوکلک نشان دوته
مراد بودر که محنت و جفا منبع خلوص و صفادر بیت بها اینست ابی ریاضت و بی جفا •
نابر آرد کوره از نقره خفا • و گرنه پایه مصحف ازان بلندترست • یوخسه مصحف مرتبه سی
انلدن اعلی در • که روزگار برو حرف امتحان گیرد • که روزگار انکا امتحان حرفنی دوته مراد
مصحف کبی شریف سنی دیو ممدوحی تعظیمدر • دلیر در خرد آنکس بود که در همه حال • بادر
عقلده اول کسه اولور که دوکلی حالده • نخست بنکرد آنکه طریق آن گیرد • اول کوراندن صکره

صکره طریقنی دوته مراد بودر که عقلی قوی اولان حقی کورب آنکه طریقنی دوتر ه
مذاق جانش زتلخی و غم شود ایمن • جانی مذاقی غم آجیلغندن ایمن اولور • مهر آنکه شکر
طلب شکر تو در دهان گیرد • مهر اول کمسه که سنک شکرک شکرینی اغزده دوتر مراد نظرنجا
حضرت حقه اولمغ مناسبدر • زعمر بر خورد آنکس که در جمیع صفات • عمردن اول
کمسه که جمیع صفاتده • بخویشتن بنکرد آنکه طریق آن گیرد • کندو یه نظر ایدن انده صکره
آنک یولنی دوته مراد بودر که عمرک حاصلی الله استینی کندو صفات و احوالنی کورب
آنک اصلاحنه اولمق گرک • چو جای جنگ به بیند لجام باز دست • چو جنگ یرینی کوزه
قرصه الی کیتورمیه • چو وقت کار بود تیغ جان ستان گیرد • چونکه ایش وقتی اولاجاق
آبجی قلیجی دوته مراد جنک وقتنده نخبه مشغول اولمیوب قدح دوتمیوب قلیج دوته دیمکدر
ز لطف عیب بسختی رخ از امید متاب • لطف عیبدن قاتیلقده یوزکی امیددن دوندرمه
که مغز نغز مقام اندر استخوان گیرد • که یاکی ایلک مقامی کوکی دوتر مراد بودر که کوک
برک دراجنده لطیف ایلک اولور لاجرم قتیلوق ایجنده لطف اولمغه امید کسمک گرک •
شکر کمال حلاوت پس از ریاضت یافت • شکر کمال حلاوتی ریاضتدن صکره بولدی •
نخست در شکن تنک از آن مکان گیرد • اول طار بوکلمکده آنکیچون مکان دوتدی مراد
ریاضت و مضایقه چکن حلاوت و لطافته مالک اولور دیمکدر • در آن مقام سیل حوادث
از چپ و راست • اول مقامده که حوادث سیلی صولدن و صاغدن • جهان رسد که
امان از میان گران گیرد • اوبله ایرشه که امان اورته دن کنار دوته یعنی اورته ده
امان قالمیه • بو بیت مرهوندر • چه غم بود بهمه حال کوه ثابت را • نه غم اولور دوکلی
حالده ثابت طاغه • که حملهای جهان قلزم گران گیرد • که کوکل حمله لرینی آغر دکز دوتر
مراد حضرت حقه واثق اولان قلب ثابت حوادثدن متغیر اولمز دیمکدر • اگرچه خصم تو
کستاخ میزند و حالیه • اگرچه سنک خصمک کستاخ کیدر حالیا • تو خاموش باش که [illegible]

کستاخیش عیان کیرد • پس شاد اولکه کستاخلغی آنک اوبانی دوتر مراد محمود چه
تسلیت دور • اکرچه ورجع این خاندان دولت کفت • اکرچه بو دولت خاندانه حقنی
ویری • جرا اسی در زن وفرزند وخانمان کیرد • جرا اسی عورتی واوغللری ومالملکنی
دوتر مراد • جزاء سیئة سیئة مثلها • حسبنجه کندو عملی جنسندن جزاسی کورر دیمکدر •
زمانه عمر تو با بیم باد وکین دولت • سنک عمرک زمانه باغی اولسون که بو دولت عطیه
ایست که ودیعت انسی وجان کیرد • بر عطادر که انسی وجان تنی دوتر یعنی آنکه بیله خیر ونافع
شعر وهذا دعاء لا یرد فانه • دعاء لاصناف البریة شامل • سیر ملوک سخن حافظست ازان
هردم • سوز پادشاهلرینک باشی حافظدر آنک ایچون هردم • بذو النعار سخن عرضه
بیان کیرد • سوزی ذو النعاری ایله بیان میدانه دوتر بیت سیر ملوک معانی سرورست
امروز بیان • سیر بدیع از دمش عیان کیرد • وله ایضا تنم ز رنج قراواهمی نیاساید
بنم بوبنم وافر حضور راحت ولمز • دلم ز اندوه بی صواهی نیر ساید • کوکلم دخی غصه دن ایلوی
مراد منظور قوی ظاهر در • نگار حسرت چو ه بر نشود زول الشرم • حسرت نگاری جون قلعه کوکلده
باشمه • ز دیدگان نمی بار ان غم فرو آید • کوزلردن یغموری نمی اشاغه اینر مراد بودر که بنیکم
بجار بتصاعد ایدن سحاب اولوب انده مطر نزول ایدر بنم کوکلمدن دخی حسرت نگاری
باشمه فالعوب کوزلردن یغمور کبی یاشلر دوکلور • دو چشم من رخ من زرد دیدنوا
بنم ایکی کوزم بنم یکاچیم صارو کوردی قادر اولمدی یعنی اوبله کورمکه • از ان بخون دل
آنرا همی بیندا اید • آنک ایچون کوکل قانیله آنی صوارر مراد بودر که کورنده آقان یاشی
دکل بورکم قانیدر یوزمی اول قزل یوز یا بوب صارولغی مستور ایدر بنیکم دیر • که کرید
ببیند بر خواه روی من روزی • که اکر کوره بر مزاحجی یعنی دشمن بنم یوزمی بر کون •
بچشم او رخ من زرد رنک ننماید • کوزنه انک بنم یکاچیم صارو رنکلو کورنمیه • زمانه دیدو
هرجا که فتنه بر باشد • زمانه هر یرده بر مزو فتنه اولا • جو تو عروسی ودو چشم من نثار اید

ایکی

بر یکی کلین کبی بنم کوزمه زینت ایدر مراد بودر که زمانه هر یر مزنی وفتنه یه بر کلین کبی
دوز نر تو شزلکا کونندر • زمانه خود بتر بود از من اینچه بود مرا • زمانه خود قابوسی اولکه
بنم ایدی • بجز محبت جانان که در رهی یابد • جانان محبتندن غیری که ثابت اولور مراد زمانه
بنم هر وارایسه آلدی همان جانان محبتی قالدی دیو زمانه دن شکایت ایدر • چو انکر بید
چشم چو انالد وچاه • نیچون اغلمیه کوزم نیچون اکلمیه جان • چکونه کم نشود صبر وغم نیفزاید
نیچون اکلمیه صبر وآرغیه غم بو بیت مرهم ایدر • فلک چو شاد یی نمی دیو غم ترا بشمرد •
فلک جون بنم شادلغم کوردی بنم اکجون صایدی یعنی بکا شادلغی عدد ایله ازجق ویرر
کنون که می دهیم غم ایچی نیه بیماید • شمدی که بکا غم ویرر اولجمز یعنی اولجسوز وحسابسز
وافر ویرر مراد زمانه دن شکایت ایدر که شادیلغی ویرسه حسابلوب شیء قلیل ویرر غم
ویرسه بیحساب کثیر ویرر شعر عندی من الدهر ما لو ان اقله • یلقی علی الفلک
الدوار لم یدر • چو دوستان من از من کرفت بیزاری • جو بنم دوستلرم بندن بیزار
دوتدی • چکونه دشمن من بر تنم نبخشاید • نیجه سی بنم دشمنم بنم تنم اوزره عطا ایدر
شعر عفاء علی هذا الزمان فانه • زمان عقوق لا زمان حقوق • فکل رفیق فیه غیر
موافق • وکل صدوق فیه غیر صدوق • اکر بنالم وکویند نیست حاجتمند • اکر ایکلرسم دیرلر
محتاج دکلدر • وکر بنالم وکویند ژاژ می خاید • اکر ایکلرسم دیرلر ژاژ چینر مراد
زمانه سی اهلندن شکایت ایدر که هیچ وجهله حاللری یوق دیو وکندویه تسلی ویرب دیر
غمی نباشد از انکه خدای عز وجل • بر غم یوقدر آنک ایچون حضرت حق جل وعلا • دریه
نه نبود وبا دیکری نکشاید • بر قپویه مزتا بر غیری اچیه بو غزل بعض دیوانلرده بولنوب
اما مخلص بیتی بولنموب حسب حالم اولدیغی ایچون یازب شرح اتدم ودیدم بیت سروری کر
بدر او نرفتای زراق • ببندکان کرین روز یش بنماید وله ایضا کفتم که خطا
کردی وتدبیر نه این بود • دیدم که خطا ایلدک تدبیر بو دکل ایدی • کفتا چه توان کرد که

تقدیر چلیپن بود • دیدی نیلمک اولور که تقدیر بو نجلین ایدی مراد متکلمده
روح انسانی یا عقل معاددر و مراد مخاطبده نفس امّاره در روح یا عقل اکا اعتراض
ایدوب افعال قبیحه اتمک خطا ایدی ایوا اندک دیمکله اول جواب ویرب تقدیر بویله ایدی
دیو کندونک حرف اختیار و مباشرت اسباب وکسب تیانیه اندوکین انکر لاجرم انکا
دیمک کرک رباعی یا غاویة غفلة وراجا • الی متی تستحی القبایحا • ورکم الیکم لاتاف
موقفا • یستنطق الله به الجوارحا • گفتم که بسی خط خطا بر تو کشیدند • دیدم که نیچه
خط خطا سنک اوزرکه چکدیلر یعنی یازدیلر • گفتا همه آن بود که بر لوح جبین بود •
دیدی همان ایدی که آنی لوحنه ایدی مراد متکلمده کیر و روح یا عقل در مخاطبده
نفس مزبوره درکه اکا نیچه گناهلرک یازلدی دیمک بودر حق اکثرین یازلمش ایدی
دیرسه اکا دیمک کرک قطعه یا مجیبا منک وانت منهم • کیف تجنبت الطریق الواضحا
کیف تکون تبرأ فی غد • مجیبة قد حوت القبایحا • گفتم که قرین بدت افکند بدین روز
دیدم که بر مز بولداشک براقدی سنی بو گونه • گفتا که مرا بخت بد خویش قرین بود •
دیدی که بلکه یر مز بختم قرین ایدی مراد بودر که روح یا عقل نفس مذکوره یه شیطانه که
نفسک القرین در اولسی بو بر مزکونه وفعل قبیحه دوشوردی دیمکله اول جواب ویرب بیلمز
بخت ونعوذ قبیح بکا ازلده قرین ایدی دیر لاجرم معصیتی کندویه وشیطانه اسناد ایدوب
توبه وانابت اتمز خسرانه قائلتی اختیار ایدرسه اکا دیمک کرک شعر وکیف ترضاه تکو ن
خاسرا • یوم یفوز من یکوه راجا • گفتم زمن ای ماه چرا مهر بریدی • دیدم ای آی بندن نیچوه
محبتی کسدک • گفتا که فلک با من بد مهر بکین بود • دیدی که فلک بن شفقتسز کین ایله
ایدی مراد بودر که النفس هی الصنم الاکبر حسبنجه نفس معشوقه در و هدر اکا ای ماه نیچوه
بنده محبتی کسوب موافقت طاعت اتمدک دیمکله اول جواب ویرب فلکک بکا انتقامی وار
ایدی دیر کندونک وجه عدم موافقتی یاد اتمز رباعی سر پیوند ما نداروبار • چوه تواه شد

شد زحمت بر خود روا • کارها با یکدیگرست ورهمه شد • وآن یکی تن نمی دهد در کار •
گفتم بسی جام طرب خوردی ازین پیش • دیدم که نیچه سنک قدحک ایچدک بوندن اوکدن
گفتا که شفا در قدح باز پسین بود • دیدی شفا قدحکه عی قدحی ایدی مراد بودر که روح
یا عقل نفسه بنده ایدوب بو دکلو شهوات ارتکاب اتدک دبو قدر تلذذات وذوق اتدک
هیچ بو فراغت وانابت قیل دیمکله دخی آرزو ومرادم وار در آیا کو رمینجه اول مراد ایرمینجه
تمام فراغت کلمز دیو جواب ویر قطعه نفسی دارم که نکرد از گنه سیر • هر دم کو بدکه مراد
دکرم هست • کو بدیس ازین توبه کنم لیکن او • اندر عقب هر گنهش کردو مست • گفتم که
ته ی عمر چرا باز برفتی • دیدم که سننک عمرک نیچون کرو کتدک • گفتا که فلانی چکنم عمر همین بود
دیدی که ای فلان نیلیه یم عمر همین ایدی یعنی آنجق بو قدر ایمش مراد مخاطبده کر ونفسدر که
منزله عمرده در با عمر کندویه درکه اکا نیچوه کتدک دیمک همان موت عمر بود کلو ایمش دیمکوه
تیزی جوابی بو قدر چوه حال بو یله در عباد بن عباد رحمه الله ایلک کرک شعر ما اقبلت اوجه
اللذات مسرعة • مذ ادبرت باللهو ایام الاول • گفتم که نه وقت سفرت چنین زود •
دیدم که سنک سفرک وقتی بو یله تیز دکل ایدی یعنی بو یله تیز کتمک وقتی دکل ایدی • گفتا که
مکر مصلحت وقت درین بود • دیدی که مکر مصلحتی وقت بو ایدی یعنی تیز جک کیتمک خیر
و نافع ایدی اولا مراد بودر که نیجه کسه واردر که عمری چوق اولدقجه معصیتی چوغالیدر انلک
کبی کمسه یه تز کک موت مصلحت وقت و خیر و منفعت اولور سعادت اولان کمسه درکه عمری
طویل اولوب عملی حسن اوله که خبرده واردر اولمشدر • طوبی لمن طال عمره وحسن عمله • بلکه
للنیوب کم بو غزل دیوان حافظده ودیوان سلمانده بعینه بولنوب اما دیوان سلمانده مخلص بیتی بو
ودیوان حافظک بعضی نسخه لرنده دخی مخلص بیتی بولنیوب بعضی نسخه لرنده بولندیکه بودر
گفتم که زحافظ چه موجب شده دور • دیدم که حافظدن نه سبب ایله بعید اولدک • گفتا که
اهمه وقت مراد اغیه این بود • دیدی که جمیع وقتده بکا اقتضا بو ایدی مراد بودر که اصحاب نظر

اولنه بو معنی معلوم و ظاهر اولور که نغمک دای اقتضاسیه بو درکه روحان یا
وعقل معادون بعید اولوب فساده و عذابه قریب اولا نعوذ بالله من شرور انفسنا
ومن سیئات اعمالنا **حرف الراء عدد** الا ای طوطی گویای اسرار • الا ای اسرارک
طوطی گویاسیه • مبادا خالیت شکر ز منقار • شکر خالی اولمسون منقارکدن مراد مخاطبه
نفس ناطقه در که اسرار الهیه سویلرا ولا و اگاه دعا ایدوب ویر که فیضی لذیذ سنک دهانکده
خالی اولمسون • سرت سبز و دلت خوش باد جاوید • باشک یشل و تازه و گوکلک خوش
اولسون ابدی • که خوش نقشی نمودی از خط یار • که خوش بر نقش گوستردک یا گوسترک
یار خطندن مراد نفس ناطقه یه و اسرار تکلم ایدن متکلمه دعا ولهدر اگاه دعا ایدوکن
تعلیل در صورت مجازده و الغاز وجهی ایله سویلدیکی ایله • سخن سربسته گفتی با حریفان
سوزی باشی اورتلو دیدک مصاحبلره • خدا را زین معما پرده بردار • الله ایچون بو معمادن
پرده یی قالدر مصراع اول بیت اولک مصراع ثانیسی بیاندر و مصراع ثانیه ایله کشف مرادی
استدعادر ولله الحمد که بو فقیرک لسانی قلمی ایله بو معمادن پرده مکشوف اولدی بو دخی بودکلدر
الا فضل حقدر • وان الفضل بید الله یؤتیه من یشاء والله ذو الفضل العظیم
بروی ما زن آن از ساغر گلابی • بزم بیوز مزه اور قدحدن بر گلاب • که خواب آلوده ایم ای بخت
بیدار • که او یقویه بولشمشز ای او یانق بخت مراد بخت بیداردن او یانقلق بختی میسر
اولان کشیدر یعنی ای غفلتدن بیدارلق بختی نصیب اولان کمسه بزم بیوز مزه عشق الهی دن بر
گلاب اور یعنی معارف متینه سویلیوب او یاندر منه سبی قبل **شعر** ای سنده عمر عزیز تو
بغفلت بر باد • و رکنین موی سفید تو ترا باد نداد • چیذ ازین خواب گران خیز و دمی طلعت کن
ای که در روی زمین کس چو تو در خواب مباد • در دل خاک لحد خواب چنان خواهی کرد
که رود جمله لذات حیات از یاد • کار مان رفت درین منزل خدا انجذار مخسب • راه
دور است و خطرناک و نظر در پی تخم زاد • رو بدرگاه خداوند کریم آر و رحیم • یاد کنی کرده

کرده ز خود را و برآور فریاد • گو الهی ز معاصی بتو من کردم باز • هر چه کردم همه بر
بود و خطا بود و فساد • یارب از فضل ببخشی تو گناه همه را • وعده ز لست که الله لطیف
بعباد • چه زو بود این که زد دف بر پرده مطرب • نه بوله ایدی که او روی پرده دمطرب
که می رقصند با هم مست و هشیار • که رقص ایدرلر بر بری ایله مست و آییق مراد مطربدن
خبردار ایدوب شوق ویرندر اول بر پرده اوردی یعنی بر بیت اوقدی که مست و هشیار
یکسان ویه اختیارلا اولوب رقص ایتدیلر **رباعی** ای جان نه سال وه با کردگار خود
بجنگ • وه چه خواهی کرد بر گو آخر اندر گور تنگ • پنبه غفلت کنی در گوش خود و
اذان • گوش هوشت می کشاید چون بر آید بانگ چنگ • از ین افیون که ساقی در می افکند
بو افیوندن که ساقی شرابه براقدی • حریفان را نه سر ماند نه دستار • مصاحبلرک نه باشی
قلوری نه دلبندی مراد بودر که واعظ و شیخ عشق الهی ذکر ایله بر مکیف قوروش کیفیت
ایله ادا ایدر که صوفیان مجلس و مستمعان محفل دلبندلرین یره اورد قلری کبی باشلرین
یره دخی اورلر **قطعه** چند در خواب غفلتی دایم • آخر ای خفته وقت بیدار نیست • چند با خود
شوی و فارغ کار • آخر ای مست وقت هشیار نیست • گر همه عمر بوده طرار • دم آخر
چه جای طرار نیست • منزلت بی نوا است کاری کن • کین همه فتنه ز بیکار نیست • سکندر را
نمی بخشند آبی • سکندره با غشلمز اکر بر صو • بزور و زر میسر نیست این کار • قوت
والتوی ایله میسر دکلدر بو ایشی مراد بودر که آب حیات معنوی که فیض فضل الهی در
درویش اهل محبته ویرلیور پادشاه صاحب شوکته ویرلمز • حق گاه یر یورحتا لله قنیا نو | نه
منها و ماله فی الاخرة من نصیب • چیست طالب دنیا صاحب غنی اولمز **ب** بهر دنیی
ترک عقبی می کنی • عقل داری شرم دار از ذو الجلال • خرد هر چند نقد کاینات است • عقل
هر نه کلوکه نقد کاینات در • چه سنجد پیش عشق کیمیا کار • نه وزنی وار در کیمیا ایشلیجی عشق او کنده
مراد عقل معاشدر عشق حقیقی اوله و اعلی ایدوکن بیاندر **رباعی** عاشق چو دل از وجود خود

هر کیرد • اندر دُورِ دامنِ دلبر کیرد • والله که عجب نباشد از دلبر او • کورا کمال
لطفِ خود بر کیرد • بیا و حالِ اهلِ درد بشنو • کل اهل درد حالنی ایشت • بلفظ اندک
ومعنی بسیار • ازجوق لفظ وجوق معنی ایله مراد بودرکه • اوتیت جوامع الکلم • حسبنجه لفظ
قلیل ومعنی کثیر خاصه ء رسول مختار و موالت قیاردر خصوصا اهل درد اولانه بو خصوص
بی شماردر رباعی علم وحکمت قول تو قرانِ حق مصداقِ تو • انجم به رشکِ اشکِ چهره ء
برآن • ما صحت الوهام غیبی واعظت تنبیه قلب • ناصرت تاییدعلوی حافظت خلاق تو •
ثبتِ چینی عدوی دینِ ماشد • صنم چینی بزم دینمز دشمنی اولدی • خداوندا دل ودینم
نکه دار • یارب کوکلمی و دینمی صاقله مراد حسن ظاهر ضرر ایدوکین ذکر وحضرت حقدن
طلب حفظدر • بمستوران مکو اسرار مستی • حدیثِ جان مپرس از نقشِ دیوار • جان
خبرن صورمه دیوار تصویرندن مراد بودرکه محجوب ولنلره مسلک اسرارن سویلمکی دیوار
نقشندن جان خبرن صورمق کبی بی وجه غیر مناسبدر • بیمنِ رایتِ منصور شاهی • علم منصور
شاهی برکتندن • علم شد حافظ اندر نظم اشعار • سنجاق اولدی حافظ نظم اشعارده
مراد التفات علیای علو انار ره باعث اولدی دیمکدر • خداوندی بجای بندکان کرد •
افندیلکی قوللر حقنده ایلدی • خداوندا ز آفاتش نکه دار • یارب آنی آفاتدن صقله مراد
بونده اعلامدر که شول افندی که قوللر حقنده افندیلک ایده افندی آنی حفظ اتمکه مستحق اولور
وله ایضا کر بود عمر بمیخانه رسم باردکر • اکر عمر اولا میخانه یه ارم بر کره دخی • بجز از خدمت
رندان نکنم کار دکر • رندلر خدمتندن غیری ایش اتمیم دخی مراد میخانه دن خانقاه در
ومیه تدرده مراد اخلاص ایله عبادت ایدنلردر • وطریق ما خدمتست • موجبنجه آنن
خدمت موجب وصلتدر • خرم آن روز که با دیده کریان بروم • خرم اول کون که اغلر
کوز ایله کیدم • تا زنم آب در میکده یکبار دکر • تا اورم میخانه قپوسی صویی بر کره
دخی مراد خانقاه قپوسنه وارب اغلمق آرزوسیدر • معرفت نیست درین قوم خدایا سببی

معرفت

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

معرفت یوقدر بو قومده یاربی بر سبب • یعنی مجاز قلی • که برم جوهر خود را بخریدار دکر •
که التم کندو جوهرمی بر مشتری یه دخی مراد اهل معرفت اولمیوب قدر بلمین کسه لردن
شکایتدر • یار اکر رفت وحق صحبت دیرین نشناخت • یار اکر کتدی وصحبت قدیم حقن
الکلدیسه • حاشالله که روم من زپی یار دکر • حاشالله که کیدم بن بر یار آردنجه دخی مراد
کندونک حق شناسلکن بیاندر • کر مساعد شودم دایره ء چرخ کبود • اکر بکا مساعد
اولورسه کوک چرخ دایره سی • هم بدست آورمش باز بپرکار دکر • آنی اله کتورم کرو
بر غیری پرکار ایله مراد یار صادق وشیخ موافق حضوریدن دور اولدوغندن بحضور
اولوب کرو انکا وصول طلبیدر • عافیت می طلبد خاطرم ار بکذارند • عافیت استر
خاطرم اکر قورلرسه • شوخی و آن طره ء طرار دکر • آنک شوخ غمزه سی اول طره ء طرار
دخی مراد غمزه وطره مانع حضور وعافیت ایدکن بیاندر • راز سربسته ء ما بین که بدستان
کفتند • بزم باشی اورتلو سرمزی کور که قصه ایله دیدیلر • هر زمان با دف ونی بر سر بازار دکر
هر زمان دف ونی ایله بر بازار باشنده دخی مراد اهل ساز وسرور سویلدکلری احوال عشق
در دیمکدر بیت در صومعه ومیکده اسرار تو کوینده • زاهد بسرود خود وعاشق بترانه •
هردم از درد بنالم که فلک هر ساعت • هر دم دردن انکلریم که فلک هر ساعت • کندم قصد
دل ریشم بازار دکر • ایدر بنم یارلو کوکلومه قصد بر آلتمک ایله دخی مراد جور فلکدن شکایتدر
باز کویم نه درین واقعه حافظ تنهاست • کرو دیم بو واقعه ده حافظ یالکز دکلدر • غرقه
کشتند درین واقعه بسیار دکر • غرق اولدیلر بو واقعه ده چوقلر دخی مراد آلامه وآنامه
جوق کمسه مبتلا ایدکن ذکر ایدوب تسلیتدر وله ایضا یوسف کم کشته باز آید
بکنعان غم مخور • یاوی قلمش یوسف کرو کلور کنعانه غم یمه • کلبه ء احزان شود
روزی کلستان غم مخور • غصه لر حجره سی بر کون کلستان اولور غم یمه مراد • بعد عسر
یسری • حسبنجه هر ترکک بر فرجی وار ایدکن بیاندر بنیکم دیر • ای دل غم دیده حالت

به نسود و دل تنگ مکن • ای غم کورمش کوکل حالک ایو اوله بوزکه یر مزانکه • ای سر
شوریده باز آید بسامان غم مخور • ای قره شمش باشن کره وکلورسی ایو حاله غم یه مراد کوکلدر
تسلی ویرمکدر • گر بهار عمر باشد باز بر تخت چمن • اکر عمر بهار ره اولورسه کروچمن تختی اوزره
چتر گل بر سر کشی ای مرغ شب خوان غم مخور • گل سایبانی باشنه چکرسی ای کیجه اوقیجی قوشی
غم یه مراد مرغ شب خواندن بلبل قلب درکه شب خیز و مستغفردر اکا وصول مطلوب ایله
بشارتدر • تا نه‌ای واقف نه‌ای از اسرار غیب • نومید اوله اکر واقف دکل ایسک
اسرار غیبدن • باشد اندر پرده بازیهای پنهان غم مخور • اولور پرده ده کزلو اویونلر غم
یه مراد کاهی غم و الم واسطه وصول حق و خیر اولور پرده ده غیبده نیجه کزلو اویونلر
واردر غم یه دیو بیلدر • دور گردون گر دو روزی بر مراد ما نگشت • دور فلک اکر
هر اکی کون بزم مرادمزجه دونمدی ایسه • دائما یکسان نباشد حال دوران غم مخور
دایما بر حال اوزره قالمز دوران عالمی غم یه مراد منطوقندن ظاهردر • در بیابان
کر بشوق کعبه خواهی زد قدم • بیابانده اکر کعبه شوقنه اورمق استرسک قدم
سرزنشها گر کند خار مغیلان غم مخور • باشه قاقمغل اکر ایدرسه مغیلان دکنی غم یه مراد کعبه
استیین بر ته ده خار مغیلان باشنه دوقنوب اختیار ایتمک کرکدر لاجرم هر مطلوب
ایچون تحمل چکملک لازمدر **بیت** کوی یاره طعن دشمندن قچن وار ارقچن • کعبه وارمز شوکم
خار مغیلاندن قچر • ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی بر کند • ای کوکل اکر فنا سیلی وارلق
بنیادن قوپاررسه • چون ترا نوحست کشتیبان ز طوفان غم مخور • چون سنک نوح در کمیجی طوفانده
غم یه مراد موت ایرشوب غرق طوفان آخرت اولورسک چون شفیعک رسول الله
علیه الصلوة والسلام در غم یه دیمکدر • حال ما در فرقت جانان و ابرام رقیب • بزم
حالمز جانان فرقتنده و رقیب ابرامنده • جمله میداند خدای حال گردان غم مخور • جمله‌سنی
بیلور حالی دوندوریجی الله غم یه مراد تجرده و مکرنده شکایت ایدوب حضرتک حقه اعتقاد

اعتماد اتدوکنی ذکر در • گرچه راهیست پر خطرناک و مقصد بس بعید • اکرچه یول زیاده
خطرلودر و مقصد زیاده ایراقدر • هیچ راهی نیست کانرا نیست پایان غم مخور • هیچ بر یول
یوقدر که اکا نهایت اولمیه غم یه مراد طریق حقک صعوبتی و وصول حقک تیسره بیان و آخر
وصول وحی اولدوغنی ذکر در • حافظا در کنج فقر و خلوت شبهای تار • ای حافظ فقر
بجاغنده و قره کوکیجه لرده • تا بود وردت دعا و درس قرآن غم مخور • تا اوله سنک وردک
دعا و درس قرآن غم یه مراد بودر که کنج فقر محل حیرت و قره کیجه‌لر زمان وحشتدر اما وردی
دعا و درس قرآن اولانه بونلردن غم یوقدر **وله ایضا** روی بنمای و وجود خودم
از یاد ببر • یوزنی کوستر وجودم خاطردن کیدر • خرمن سوختگانرا همه گو باد ببر
یانمشلرک خرمنین یله ویر دوکلی کیدر مراد بودر که چون تجلی ذاتی حال اولا طالب عاشق
بیخود اولوب جلوه‌سی ایله ویرب فانیء محض اولوب نوحال اکا اقصی در **بیت** در ز
عشق ز اسباب جهان فانی شد • عاشقا خرمن هستی همه گو باد ببر • ما چو دادیم
دل و دیده بطوفان بلا • بز ویردک کوکلی و کوزی بلا طوفاننه • گو بیا سیل غم و
خانه ز بنیاد ببر • دی کل ای غم سیلی اوی بنیادن کیدر مراد فنا کلی سبب
٥ بقای الهی در اکا ارشاد ایدر **بیت** اول از نقش تعلق دل و جان کن آزاد • بعد از آن
صورت او بر دل آزاد ببر • دولت پیر مغان باد که باقی سهلست • پیر مغانک دولتی
می اولسون باقی آسانده • دگری گو برو و نام من از یاد ببر • غیره دی یوری و بنم آدمی
خاطردن کیدر مراد بودر که مرشد کاملک دولتی باقی اولسون که باقی‌اندن غیری مهم
و لازم دکلدر **قطعه** بس نگار نگار در این جهان فنا • ببین که زار ازینجا چه خسروان
رفتند • ز مال و ملک نبردند هیچ سوی لحد • چنانکه آمده بودند تهی دستان رفتند
چون نگار کوشش کزین خانه سوی دار بقا • روندگان ره دین شادمان رفتند • زلف
عنبر فاشی که ببوید بهیهات • آنکه عنبر خام کبی زلفنی کم قوقیه هیهات • ای دل

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

خام طمع این سخن از یاد ببر • ای خام طمع کوکل بو سوزی خاطردن کیدر مراد عیب
هویت اشتشنایی متعذر ایدوکن بیاندر • دوش میکفت بزد کاه سیاهت بکشم
دوداکیجه دیدی سنی قوه کریک ایله اولدوررم • یارب از خاطر سنی اندیشه ده بیداد ببر
یارب آنوک خاطرینده ظلم فکرن کیدر مراد نفسک کیجه وسوسه ایدوب حسن ظاهر ایله هلاک
افرودی یه قصد اندوکی حکایت و حضرت حقه استعاذه در • سینه کو شعله ده آتشکده ده
پارس بکش • سینه یه دی پارس اقلیمی آتش خانه سی شعله سن چک یعنی یوت •
دیده کو آب رخ دجله ده بغداد ببر • کوزه دی بغداد دجله سی یوزی صوین کیدر
مراد بودر که سینه ده عاشق آتش کش و عین سیل ریز کرک • سعی نابرده درین راه
بجایی نرسی • سعی ایتمزسک بو یولده بر یره ایرمزسین • مراد اکر مطلبی طاعت ایشاد
ببر • ثواب اکر استرسک استاده طاعت ایلت مراد عمل صالح سز وصول الی الله میسر
اولمز و مرشده اتباع سز ثواب طریقت حاصل اولمز دیمکدر رباعی در خدمت دوست
عز و حرمت یابی • اسرار دو کون را بخدمت یابی • از جمله سراچه شیخ جمله صحیح بخیر • تا کنج
روان علم و حکمت یابی • روز مرکم نفسی وعده ده دیدار بده • وفات ایتدکم کون بر نفس
وعده ده دیدار ویر • وانکهم تا بلحد فارغ و آزاد ببر • اندن صکره بنی تا قبره فارغ
و آزاد ایلت مراد بودر که • تتنزل علیهم الملائکة الا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا
بالجنة التی کنتم توعدون • موجبنجه اکا کم حالت نزع ده بشارت اولا مو تیدن
فارغ البال و قیدن آزاد اولان مرغ کبی یه پرواز کیدر • حافظ اندیشه کن از نازکی
خاطر یار • ای حافظ فکر قیل یارک خاطرینک نازکلکی • برو از درکهش این ناله
و فریاد ببر • یوری انک درکاهندن بو ناله و فریادی کیدر مراد بودر که ذکری
جهری و اعلان حالت غیبه ده ریادن خالیدر دیمکدر زیرا حضرت حقده هرکز مقبول
اولمز دیمکدر لاجرم ریادن اجتناب ده اخلاص خاص لازمدر بیت صوفیانعره ده

نعره ده شبهای تو کر بهر خداست • خاصه از بهر خدا نعره و فریاد ببر وله ایضاً

فاعلاتن فعلاتن
فعلاتن فعلن

ای صبا نکهتی از خاک در یار بیار • ای صبا بر خوش قوقو یار قپوسی طپراغندن کتور
ببر اندوه دل و مژده ده دلدار بیار • کیدر کوکل غمی و دلدار مژده سی کتور مراد صبا
بوندن نفحات ربانیه در که جناب الهی دن کلوب کوکلدن غمی کیدروب مژده ده الهی
کتورر • نکته ده روح فزا از دهن یار بکو • جان ارتورجی نکته ده یار اغزندن دی • نامه ده
خوش خبر از عالم اسرار بیار • خوش خبرلو نامه ده عالم اسراردن کتور مراد دهن یاردن کلام
الله در نفحات ربانیه نک کتوردیکی کلام حقدر اسراردن نامه ده حقدر خوش خبردر • کردی
از رهکذر دوست بکوری رقیب • بر توزی دوست اوغرندن رقیب کورلکنه • بهر
آسایش این دیده ده خونبار بیار • بو قان یاغدیرجی کوزک راحتلکی ایچون کتور مراد توز
اثری حقدر و رقیب دن مراد شیطاندر که مانع رحمی در جوه نفحات ربانیه اثر طریق
الهی ایرشدوره شیطان کور اولور دین ده خنده دیده بینا و راحت اولور • خامی و ساده
دلی شیوه ده جانبازان نیست • خاملق و بونلک جان اوینیانلر شیوه سی دکلدر • خبری
از بر آن دلبر عیار بیار • بر خبر اول دلبر عیار قتندن کتور مراد بودر که اول خبر ایله بزدخی
عیار اولوب خاملقمز و بونلغمز کیدوب جانبازلق ایدوب بذل فانی و تحصیل باقی ایدوز
تا معطر کنم از لطف نسیم تو مشام • تا معطر ایدم سنک نسیمک لطافتندن مشامی • شمه ده
از نفحات نفس یار بیار • بر شمه یار نفسنک خوش قوقولرندن کتور مراد نفحات ربانیه
ایله مشام دل و جان معطر اولمش طلب در رسول الله علیه السلام بیورر • ان لربکم فی ایام
دهرکم نفحات الا فتعرضوا لها • و اکا تعرض تطهیر نفس و تصفیه ده قلب ایله اولور وساوس
شیطانیه و شهوات نفسانیه دن انی کیجون دیر • بوفای تو که خاک ره آن یار عزیز
سنک و فاک حقیچون که اول یار عزیزک یولی طپراغی • بی غباری که پدید آید از اغیار بیار
اغیاردن ظاهر اولان غبار سز کتور مراد وساوس شیطانیه و شهوات نفسانیه کدورتسز

واصل وحاصل اولسون دیمکدر • روزگاریست که دل چهرهٔ مقصود ندید • یعنی نیجه زماندرکه
کوکلم مقصود یوزینی کورمدی • ساقیا آن قدح آینه کردار بیار • ای ساقی اول آینه فعللو
قدحی کتور مراد شیخ ومرشددن قلبی صاف ایدجی عشق الهی طلبیدر زیرا کدورات نفسانیه
وشیطانیه دن قلب صافی اولمیجق مقصود یوزینی کورمز • شکر آنرا که تو در عشرتی ای مرغ
چمن • آنک شکرینه که عشرتده سن ای بلبل • با اسیران قفس مژدهٔ گلزار بیار • قفس
اسیرلرینه گلزار مژده سنی کتور مراد واصل حق اولانلر محجوب اولانلره ارشاد طلبیدر
کام جان تلخ شد از صبر که کردم بی دوست • جان طماغی آجی اولدی صبردن که دوستسز ایلدم •
عشوهٔ زان لب شیرین شکربار بیار • بر شیوه اول شکر یاغدورجی طاتلو طوطاقدن کتور مراد
فرقت مرارتیندن شکایت وکلام الهیدن حلاوت طلب ایدوب شیخدن بر امر وفیض واعانت
طلبیدر • دلق حافظ بچه ارزد بمیش رنگین کن • حافظک خرقه سی نه دکر آنی شراب ایله
بویه • وانگهش مست وخراب از سر بازار بیار • اندن صکره مست وخراب بازار باشندن
کتور مراد خرقه دن بو ندر که اول عزیز المقدار وکلدر غدای مدد ویار اولیجق آنی عشق الهی ایله
ملوّن ایتمک اندن صکره کبر وناموسی کسر ایجون صوفیانه لباسی وعاشقانه هیئات ایله خلقه
کوسترمک کرک • **وله ایضا** • ای صبا نکهتی از کوی فلانی بمن آر • ای صبا بر خوش قوقولو
فلانک محله سندن بکا کتور مراد صبادن غرض بعض کمی نفحات ربانیه یا فیضان کشف در
اندن جناب قدس رایحه سی طلب ایدر • زار وبیمار غمم راحت جانی بمن آر • غمک خسته وزاری
یم راحت جانی بکا کتور مراد منطوقندن ظاهردر • قلب بی حاصل ما را بزن اکسیر مراد •
بزم بی حاصل قلبمزه اور مراد کیمیاسی • یعنی از خاک در دوست نشانی بمن آر • یعنی دوست
قپوسی طپراغندن بر نشان بکا کتور مراد بودر که جناب قدسدن بر اثر کیمیا بو قلبه زرورا
در کمینگاه نظر با دل خویشم جنگست • نظرک بوسه یرینده کندو کوکلمله جنکم واردر •
ز ابرو وغمزهٔ او تیر وکمانی بمن آر • آنک قاشندن وغمزه سندن اوق ویای بکا

کتور مراد ابرودن رمز الهی وغمزه دن تأثیر حقدر یعنی عقل معاد دیرکه کندو
قلبم ایله جنکم بودر که اول دنیایه منقلب اولور بن آخرته جذب ایدوب جنک ایدرم دیو
رمز الهی وتأثیر حق بکا تیر وکمان اولیجق غلبه ایدرم • در غریبی وفراق وغم
دل پیر شدم • غریبلکده وفراقده وکوکل غمنده پیر اولدم • ساغری زکف تازه جوانی
بمن آر • شراب قدحی بر تازه جوان الندن بکا کتور مراد غریبلکدن دار دنیاده اولمق
درکه وطن اصلی عالم الهیدر وفراقدن مراد حضرت عزتدن انقطاع اقدر وقلب غمندن
مراد قلبک بهر بر نسنه یه تعلقندن غمناک اولیدر لاجرم بو قدر آلام وهموم آدمی تیزجک
پیر ایدر بر جوان طریقت ووصولی نو دولت الدن عشق الهی وذوق شاهی واصل
اولیجق مراد حاصل اولور • منکر ار انجم از این می دو سه ساغر بچشان • منکرلره هم بو شرابدن
ایکی اوچ قدح طاتدر • وگر ایشان نستانند روانی بمن آر • اگر بونلر یعنی منکرلر آنی المزلر
ایسه فی الحال وعلی الفور بکا کتور مراد بودر که تعمیم ارشاد ودعوت عامه مستحبدر منکر وعامه می
اولانه دخی عشق الهی ذوقی اندرمکه سعی قیل اگر انلر قبول اتمزلرسه بن که طالبم بکا کتور
• لا تعطوا الحکمة لغیر اهلها فتظلموها ولا تمنعوها عن اهلها فتظلموهم • حسبنجه اهل وطالبنه
حکمت الهیه منع اتمک اولمز • ساقیا عشرت امروز بفردا مفکن • ای ساقی بوکونکی عشرتی
یارینه قومه • یا ز دیوان قضا خط امانی بمن آر • یا دیوان قضادن امان خطنی بکا کتور
مراد بودر که ای شیخ ومرشد بکونکی عبادتی یارینه تأخیر اتمه که • هلک المسوفون • موجبنجه
دخی فی التأخیر آفات • حکمنجه تأخیرده فوت غالب درپس • اعملوا لآخرتکم کانکم تموتون غدا •
حسبنجه عمله استعجال کرک واگر تأخیر ایدرسک قضا وقدر دیوانخانه سندن بکا حکم شریف
امان ومهلت زمان تمسک کتور یا طاعتده حصول مرام ووصول مقام ایچون برات
عالیشان کتور • دلم از پرده بشد دوش که حافظ می گفت • کوکلم پرده دن کیتدی
دون کیجه که حافظ دیرایدی • ای صبا نکهتی از کوی فلانی بمن آر • مراد بودر که جون

دوستده فخر و اثر و اصل اولمق رجاسی اولا عاشق طالب دیوانه واربه اختیار
اولور **ولە ایضا** ای خرم از فروغ رخت لاله زار عمر • ای محبوب شاد و معمور سنک
رنککک نوریله عمر لاله زاری • باز آکه رنخت بی کل رویت بهار عمر • کرو کل که دوکلدی سنک
یوزک کلکنه عمر بهاری مراد بودر که عمر باغچه سنک طراوتی تجلی جمال الٰهی ایله در اول او
بهار عمر خزان و خراب اولور • اندیشه از محیط فنا نیست هر کرا • محیط فنادن غصه یوقدر
هر کمکه • بر نقطه دهان تو باشد مدار عمر • سنک اغزک نقطه سی اوزره اولا عمر دوری
مراد دهاننده کلام الٰهی در لاجرم تکک که عمری کلام حق ایله دور ایدر بکه محیط فنادن
و دایره موتدن الکاظم یوقدر که عمری ثواب آخرت ایله تمام اولور • از دیده کر سرشک
چو باران چکد رواست • کوزدن اکر یاش یغمور کبی چکرسه روادر • کاندر غمت چو برق
بشد روزکار عمر • که سنک غمکده شمشک کبی کچدی عمر روزکاری مراد بودر که سرعت
مرور عمر ایچون وافراغلو وجه در • بی عمر زنیم ام من واین بس عجب مدار • عمرسز
دری یم بن و بویله چوق عجب دوکه • روز فراق را که نهد در شمار عمر • فراق کوننی کم
قور عمر صاغشنده مراد بودر که بن دایم فراقنده بن فراق کونی عمردن محسوب دکلدر او ولیه
عمرسز زنده یم دیدکم عجب دکلدر **بیت** عمری که در وصال رود هست عمر واه • ایام هجر کی
رود اندر شمار عمر • از هر طرف که رخیل حوادث کمین کهست • هر طرفدن حوادث عسکری
پوسی کاهدر • زان روعنان کشیده دواند سوار عمر • اول پوزدن اویان چکش
یلدرر عمر آتلوسی مراد بودر که حوادث مهلکات و شهوات متغیبات چوقدر عمر آتنه سوار
اولان عاقل آتنک اویانن چکرک کیدر مواضع زلات و مهالک شهواتدن اجتناب ایتمک کرک
این یک دو دم که صحبت دیدار ممکنست • بو بر ایکی دم که صحبت دیدار ممکندر • دریاب کار ما
که نه پیداست کار عمر • دوبه بزم ایشمز که ظاهر دکلدر عمر ایشی مراد بودر که شمدی که بر ایکی
نفس وقت و زمان حاله مالک سین بونی تحصیل غنیمت بیل و صحبت دیداره قادرسین غافل اوله

اوله • عجلوا بالصلوات قبل الفوت وعجلوا بالتوبة قبل الموت • موجبنجه عمل عقلدن غافل اوله
که عمل و تجارت عمر معلوم دکلدر **بیت** کذرکاه نیست این دنیا بی وفایه • دنیا بیدر مرد عاقل در
کذرکاه • تا کی ز می صبوح و شکر خواب بامداد • تا قچنه دک صباح شرابیه و صباحک طاتلو اویقوسیه
بیدار کر دمی که کذشت اختیار عمر • اویان اول بیل که کچدی عمر اختیاری مراد بودر که نیجه یه دک
عیش و عشرتده و خواب غفلتده اولوب عملدن فارغ و غافل سین غفلتدن اویان که عمر
و تجارت اختیار ایله دکلدر **بیت** کشای از خواب غفلت چشم ناهی • بکوش هوش تو کویم خبرها •
دمی در کذار بود و نظر سوی ما نکرد • دون کچمکده ایدی و بزم جانبمزه نظر ایتمدی • بیچاره
دل که هیچ ندید از کذار عمر • بیچاره کوکل که هیچ کورمدی عمر کچمه سی مراد قلبک غفلتش
بیاندر که عمر کچدی کن کورمز آخرت تدبیرین قلمز **بیت** نظر لیست در دل من که زجان خبر ندارد •
کذر جهان نبیند که از آن کذر ندارد • حافظ سخن بکوی که بر صفحه جهان • ای حافظ سوز
سویله که جهان صفحه سنده • این نقش ماند از قلمت یادکار عمر • بو نقش قالدی سنک عمر
یادکاری مراد بودر که عاقل صحیفه جهانده اثر قومق کرک اهل کلام و نظم اولان قلم ایله رقم
ایدر یادکار عالم قلمق کرک **ولە ایضا** عیدست و آخر کل و یاران در انتظار • بیرامدر
و کل آخری در و یاران انتظارده در • ساقی بروی شاه ببین ماه و می بیار • ای ساقی
شاه یوزنی کور آی دخی شراب کتور مراد بودر که بیرام کلوب کشف و فیض افروی اولوب
خلوتده چیقوب زمان ابرشوب یاران طریقت انتظارده در پس ای شیخ ماهی جمال شاهی
مشاهده ایدب شراب عشق کتورب یارانه نوش ایدورب خروش و جوش ایتدر • دل بر
کرفته بودم از ایام کل ولی • کوکل کسترمش ایدم کل ایامندن اما • کاری بکرد همت
رندان روزه دار • براتشی ایلدی اوروج دوتن رندلرک همتی اثر ایدب مراد بودر که
پیران روزکار
کشف کرامت حصولندن امیدی کسمش ایدم پیران مخلص و عابدان خالص همتی اثر ایدب
بنم کشف و حالت ظهور ایلدی **رباعی** چون شاه حضرت ز انقاب از راه بر خیزد • زخلوت

آه

خانه‌ٔ می نه هزاران بر خیزد • ستیهام ز بهم ساقی در میخانه بگشاید • در راه مجلس بیک
نوه کوراجره شاه بر خیزد • دل ز در جام جم بیرو مستی سؤال کن • کوکلی جانه بعلمه و بر
مستدره سؤال قیل • از فیض جام و قصه‌ٔ جمشید کامکار • قدح فیضندن و جمشید
کامکار قصه سندن مراد بودر که دنیایه تعلق ایله سلطنت دخی اولورسه که بی بقادر خیر
و نافع اولان قلب بر صفادر مست حق اولوب واصل حقیقت اولانلره سؤال قیل که صفای
قلب مشاهده‌ٔ حقه باعث در و سلطنت عالم و محنت و ندامته مؤدیدر رباعی دل بو بزینت
آنچه عالم بر نتافت • دل بر انست آنچه عرش اندر نیافت • عاقبت جمشید بوستینا کمن •
رفت زینجا گرچه بس زر بنت بافت • جز نقد جان بدست ندارم شراب کو • جانی نقد نوری غیری
المدم بو قدر شراب قنی • کان نیز بر کرشمه‌ٔ ساقی کنم نثار • که آنی دخی ساقی نازی اوزره
ایدم نثار مراد بودر که صرف فیض و فضل حق ایچون جانده غیری نقده قادر دکلم شیخ دم شدک
بر نظر عنایت اولورسه آنی دخی نثار ایدرم • خوش دولتیست خرم و خوش خسروی کریم •
خوش بر دولتدر خرم و خوش بر پادشاهدر کریم • یارب ز چشم زخم زمانه نگاهدار • یا ربی
زمانک کوزی زخمندن صاقله مراد بودر که فیضه مالک اولان مست حق دولتی بر خوش دولتدر
و ذاتی بر خوش کریم پادشاهدر لاجرم ضرر زمانه‌دن صاقلنمغه لایقدر • می خور بشعر بنده که
زیبی دگر دهد • شراب ایچ بنم شعریمه ایله که بر زینت دخی ویره • جام مرصع تو
از این در شاهوار • سنک مرصع قدحک بو لؤلؤی آبدار ده مراد جام مرصعدن شول
قلب درکه جواهر معانی ایله مرتب اولا پس اکا شوق و ذوق ویر کلام ختم اولنوب
انک نسبی ایله عشق الهی یورشی قلبنجه وعظ و نصیحتک زیب و زینتی و تأثیر و حالتی زیاده
اولور • زانجا که پرده پوشی عفو کریم تست • اول یردن که سنک عفو کریمک پرده پوشی
لغی در • بر قلب ما ببخش که نقدیست کم عیار • بزم قلبمزی عفو قیل که بروزن اکسک نقددر
مراد کنز و قصور و استعدادم معدوم دوت دیمکدر • گر فوت شد سحور چه نقصان صبوح هست

شاهوار پادشاهانه تازه و آبدار دیمکدر

هست • اگر فوت اولدی ایسه سحوره نقصان صباح شرابی واردر • از می کنند روزه
کش طالبان یار • شرابده ایدرلر اوروج آچیجی یار طالبلری مراد بودر که کیجه بعض نوافل
فوت اولدی ایسه نه نقصان چونکه سحرده شوق و ذوق ایله توحید و اوراد فرض وار لاجرم
یار طالبلرینک روزه‌ده روزه شروعی و شبده افطاری عشق و شوق ایله در بیت
یک عبادت که بود با وجد و حال • به ز طاعتها که باشد با کسل • ترسم که روز حشر عنان بر عنان
رود • قورقرم که حشر کوننده اویانه کیم یعنی برابر یوریه • تسبیح شیخ و خرقه‌ٔ
رند شراب خوار • شیخک تسبیحی و رند شراب خوارک خرقه‌سیدر مراد بودر که شیخ مرائی فاسق
غیرتدن فضله حالت کوستر معیوب یوم قیامتده برابر اولالر دیو قورقرم • حافظ چو
رفت روزه و گل نیز می رود • ای حافظ چونکه اوروج کیتدی گل دخی کیدر • ناچار باده
نوش از دست رفت کار • ضروری شراب ایچ که الدن کیتدی ایش مراد بودر که ایام صوم
زمان طاعت و حالت ایدی چونکه صوم کیتدی اول کشف حالت دخی کیدر عشق الهی
ایله منکشف اولوب سالک طریقت اول و الاضلاله دوشرسن وله ایضا صبا ز منزل
جانان گذر دریغ مدار • ای صبا جانانک منزلندن اوغرامغی دریغ دوتمه • وز او بعاشق
مسکین خبر دریغ مدار • اندن عاشق مسکینه خبری دریغ دوتمه مراد صبادن بونده
توجه شیخ در آنده استدعا ایدر که جناب قدسه توجهی اکسک ایتمیوب سالک طالبلر
اندن خبره دریغ ایتمیه • بشکر آنکه شکفتی بکام دل ای گل • اول شکره که آچلدک
کوکل مرادی ایله ای دل • نسیم وصل ز مرغ سحر دریغ مدار • وصل یلنی بلبلدن
دریغ دوتمه مراد گلدن صاحب کشفدر اکا دیر که اول نعمت شکرانه‌سنه که اهل کشف
و صاحب فیض اولدک کوکلک مرادنجه سحر خیز اولان سالک طالبدن وصول الی الله
نفوسی دریغ ایتمه • کنون که ماه تمامی نظر دریغ مدار • شمدی که تمام آی سن نظرک
دوتمه مراد ابتدا و حالکدن سکا محبت ایدیم انتهاده لکن بندن نظرکی دریغ ایتمه دیمکدر

تعالی
تعالی تعالی
تعالی

جهان و هرچه در وهست سهل و مختصر است • جهان و هرنه که آنده وار در سهل و مختصر در
زاهل معرفت این مختصر دریغ مدار • اهل معرفتدن بو مختصری دریغ دوتمه مراد بودر که
قل متاع الدنیا قلیل • حسبنجه دنیا و آنده هرنه که وار در سنی قلیل در آنی اهل علم
و معرفتدن دریغ ایتمک وجه دکلدر • مکارم تو بآفاق می برد شاعر • سنک مکارمنکی
آفاقه الترشاعر • از و وظیفه و زاد سفر دریغ مدار • اندن سفر ازغنی وظیفه سنی دریغ
دوتمه مراد شو در عالم آفاق عالم سیر ایدیب اهل کمالی کرمک مکارم و الطافنی اطراف عالمه
الترلاجرم شاعر عالمی احسان ایله مالی ایله کوندرمک کرک که عالمی ذکر کرم ایله مالی ایده
چو ذکر خیر طلب میکنی سخن اینست • چونکه ذکر خیر استرسن سوز بودر • که در بهای سخن
سیم و زر دریغ مدار • که سوزبهاسنده کومشی و التونی دریغ دوتمه مراد بو در که چونکه
ذکر بالخیر اولنمق استرسن اهل نظم و نثر و صاحب بلاغت و اهل اولنلردن درهم و دینار ری
دریغ اتمه که انلرسنک مدائحک اولالر • غبار غم برود حال به شود حافظ • غم توزی
کیدر حال ایو اولور ای حافظ • تو آب دیده ازین رهگذر دریغ مدار • سن کوز صوینی
بو یولدن دریغ دوتمه مراد اغلمق موجب فرح در دیمکدر **وله ایضا** زروی بیرقی ای ورای
کوکه زجان دلبر گیر • ببین کوسترو بکادی که جانده کوکلمی قالدرینمی جاندن تعلقی کیمی
واندن مفارقتی متعذر بیل • ببیس شمع آتشی پروانه بجان گو در گیر • شمع اوکنن
آتشی پروانه وری جانه تاثیر قیل مراد بودر که یوزک آتشی شمع در اول تنی جانده
دور اید رنیتکم بو پروانه جاندن تاجر اید ر لاجرم تجلی جمال با کمال اظهار اولیجق و
وجود عاشق طالبی افنا اید ر **بیت** کشتن عاشق جو دلا مهر ز جانت برگیر • هرچه دار ی
بکذار و ره آن دلبر گیر • در لب تشنه ما بین و مدار آب دریغ • بر سر صد سر طو داغ کور
وصوینی دریغ اتمه • بر سر کشته خویش آی و ز خاکش برگیر • کند و مقتولک باشینه
اور ز کلی آنی طپراقدن قالدر مراد طلب و رفع در جانتدر **بیت** سر فرود رکه فکندم

فکندم چو خاک ره تو • کوی چوگاه خود سلی ساز و ز خاکش برگیر • ترک درویشی
مکن گر نبود سیم و زرش • درویشنی ترک اتمه اگر کومشی و التونی یوق ایسه • در
غم سیم شمار اشک و رخش را زر گیر • غمکده کومش صایی کوزی یاشنی و بکاغنی
التون دوت مراد بودر که اغنیانک سیم و زری وار ایسه فقرانک سیم اشکی و زر وجهی
واردر عند الله سیم و زر اعتبار اولنمه وجهی واردر **بیت** اغنیا فخر ایلر ایسه سیم و زر له
ای فقیر • اشک چشم و روی زردک سکا سیم و زر یتر • چنگ بنواز و بساز ار نبود عود چه باک
چنگی نغمه لندر و دوزل اگر عود اولمز ایسه ایکلمه • آتشم عشق و دلم عود و تنم مجمر گیر
اودم عشق و کوکلم عود و بدنم مجمر طوت مراد چنگدن شیخ مغنی در عوددن مراد واعظ در
یعنی شیخ مراقبی نغمه لندور ب آنک ایله موافقت قیل اگر واعظ دکل ایسه دخی قیمز زیرا
اول عود یوق ایسه عیرن عود واردر • در سماع آی و ز سر خرقه بر انداز برقص • سماعه
کل و باشدن خرقه یی آت رقص • ورنه در گوشه رو و خرقه ز در سر گیر • یوقسه بر کوشه یه
کیت آنده کل خرقه سی باشه طوت مراد بودر که سالک طریقت اولان مردانه میدانه کیرمک
کرک یوخسه زنانه لباسی کییوب بر کوشه ده اوتورمق کرک آنی کیجه دیر • صوف بر کش
ز سر و باده صافی در کش • یوک قفتانی باشدن چک و شراب صافی چک • سیم در باز
و به زر سیمبری در بر گیر • کومشی اوینه و بیور ی بر کومشی کوکسلی سینه ده طوت مراد بو
چون مرادانه صوفیلق این فرسی صوفیه صورتینی فاسق اولمه اوزر کدن صوف قفتانی
چیقار ب شراب الحوب اقچه خرج اید ب آقچه تنلری قوچ نیتکم بر صوفی صورت وفاسق برسیم
حقنده **بیت** معرفت سویلمکده سن طوطی • لیک فسق اهلی سن قتی لوطی • دوست گو یار
شود و همه خلق جهان دشمن باش • دوست اگر یار اولور ایسه خلق جهان دشمن اولسون • بخت
گو پشت شود روی زمین لشکر گیر • بخت اگر ارقه اوله یر یوزی لشکر طوت مراد بودر که
اگا کیم حضرت حق نصیر اوله جمله عالم دشمن اولسه غم یوق قدر اگا کیم بخت ظهیر اوله • و ما علیم

درکه

جنود ربك الا هو • حسبنجه الكا عسكر جوقدر • ميل رفتن مكن اى دوست دمى با ما
باش • كتمكه ميل ايته اى دوست بردم بزمله اول • بر لب جوى طرب جوى و لب ساغر
كير • ارماق كنارى اوزره شنلك ايسته و قدح لبن مراد مخاطبدن نفس در وجويدن
مراد حياتدر كه جارى و سريع المرور در و ساغردن مراد ذوق و شوقدر لاجرم عقل و روح
نفسه خطاب ايدوب دير كه اى دوست برى ترك ايدوب كتمه بردم بزمله اولوب جهان كذار
دن بر كنارده فرح و فراغت و سرور آخرت استيوب ذوقده بر پاره خلوت رباعى مهر كو تقيبا (?)
بيا بدنانى • بنشست بجاى بفراغ جانى • سلطان ممالك همه عالم اوست • خود كى رسد
اين ملك بهار سلطانى • رفته كير ازبرم وز آتش و آب دل و چشم • كتمش خلوت بنم قتمده
كوكلى و كوزى آتش و آبدن • كونه ام زرد و لبم خشك و كنارم تر كير • بكزمى صارو
و طوداغم قورى و كنارم ياش طوت مراد بودر كه سنك فرقتك فرحق (?)
ايدوب بنم حالمه نظرات ككوكلم اودنده بكزم صارو و طوداغم قورى و كوزلرم
ياشندن كنارم ياش بولورسى • حافظ آراسته كن بزم و بكو واعظ را •
اى حافظ بزمنى قل صحبتنى دى واعظه • كه ببين مجلسم و ترك سر منبر كير • كه كور
بنم مجلسمى منبر باشنى ترك طوت مراد بودر كه سن اخلاص اهل خلوت اختيار ايدوب
عبادت ايتمك ور منبره و كرسيه چيقوب خلقه حكم و حكومت ايتمك دكلدر رباعى كر با شيخ
واعظان برسى • بالا بر و بنذ فوق كرسى • نه خلق كنند لعب بسيار • بر كوى نشاه
برشن و كرسى ولە ايضا ديكر ز شاخ سرو سهى بلبل صبور • دمى سرو سهى
بوداغندن صبر ايدر جى بلبل • كلبانك زد كه چشم بد از روى كل بدور • كلبانك اوردى
كه يرمز كوز كل يوزندن ايراغ اولسون مراد سرو سهى بوداغندن علو مرتبه ده
بر شعبه در و بلبل صبوردن مراد سالك صبور و نفسه جابر در و كلدن مراد شيخ صاحب
كشفدر لاجرم سالك صبور حق مرتبه علية ده بر شعبه يه واصل اولنجه شيخنه دعا

ايدر
دعا و اثرى مدد و رجا ايدر • اى كل بشكر آنكه تويى پادشاه حسن • اى كل آنك شكرنه كم
سن حسن پادشاهى • با بلبلان عاشق بيدل مكن غرور • بو كسز عاشق بلبل
لره انده غرور مراد بودر كه اى شيخ صاحب كشف سالك عاشقلره مرحمت ايدوب ارشاد طريقت
قل • از دست غيبت تو شكايت نمى كنم • سنك غيبتك الندن شكايت ايتمزم • تا نيست
غيبتى نه بهر لذت حضور • تا بر غيبت اولميه بر لذت دير حضور مراد بودر كه احتجاب و [illegible]
اولميجق تجلى جمال لذتى ظاهر اولمز • زاهد اكر بحور و قصور است اميدوار • زاهد اكر حور و قصوره
اميدلو ايسه • ما را شرابخانه قصور است و يار حور • بزه شرابخانه قصور در و يار حور در مراد
بودر كه زاهد زهد ... ايله بارده حور و قصوره اميد ايدر بزكه سالك عاشقز حجره فنا خانه
قصور و محبوب حقيقى حور حاضر در • مى خور بباتك چنك و مخور غصه در كسى • شراب ايچ
چنك آوازى ايله و غم يمه اكر بر كسه • كويد ترا كه باده مخور كو هو الغفور • ديرسه سكا شراب
ايچديكى اول غفور در مراد بودر كه پير مراقب و شيخ منجى كلامى و احوال اسرار طريقت اجارى
ايله عشق الهى نوش ايدوب رموز طريقت كلمات ايله فروش قل اكر بر كسه ديرسه سكا اسرار
طريقتى افشا ايدنه اهل ظاهر اعدا و ضرر ايدرلر جواب دير كه حضرت حق غفور در [illegible]
وعظ ايدر • كر ديكران بعيش و طرب خرمند و شاد • اكر غيرلر عشرت و شنلك ايله خرم
و شاد ايسلر • ما را غم نكار بود مايه سرور • بزه يار و نكار غمى سرمايه در مراد حظوظندن
ظاهر در بيت غصه كه عالمى شادى بلمين شاد اولسون • اولمين عشقك اسيرى غمدن
آزاد اولمسون • حافظ شكايت از غم هجران چه ميكنى • اى حافظ غم هجراندن شكايت نه
ايدرسن • در هجر وصل باشد و در ظلمتست نور • هجرده وصل اولور و ظلمتده نور مراد
بودر كه هجر چكين وصله ايرر لاجرم صابر اولانه مراد بولور بيت كو بيند صبر مايه فتح و فرح
بود • اى دل تو نيز در غم دلدار شو صبور • ولە ايضا شب قدر است و طى شد نامه هجر
قدر كيجه سى و دورلدى هجر نامه سى • سلام فيه حتى مطلع الفجر • سلامتدر يا سلام ديرمكدر آنى

فجر طلوعی وقتنه دک مراد شب قدر وصفی در • دلا در عاشقی ثابت قدم باش • ای کوکل عاشقلقده ثابت قدم اول • که در این ره نباشد کار بی اجر • که بو یولده اولمز عمل اجرسز مراد بودر که عمل دنیاده وملازمت شاه بی جا ایسه چون عمل ضایع اولوب اجر حاصل اولمز اما طریق مولاده وملازمت بارگاه اعلاده عمل ضایع اولمز بیت در ثنی نرده آمست این چو رب العالمین • خوب بشنو لا یضیع الله اجر المحسنین • منی از رندی نخواهم کرد توبه بن رندلکده توبه ایتسم اولمز • ولو آذیتنی بالهجر والحجر • اگر بکا اذا ایدرسک هجر ومنع ایله مراد بودر که اخلاص ایله عبادت مقتضای طبعمدر استحقاق ذاتیچون بر غرض ایچون دکلدر بیت انانکه بخمر عشق مستند • حق راز برای حق پرستند • دلم رفت ونديدم روی دلدار • کوکلم کتدی وکورمدم دلدار یوزینی • فغان از این تطاول آه از این زجر فریاد بو مسفدن مراد استداد حصول مراد ده وقصد راستعداد ده تشکایتدر ارتوکیچوه دیر • بر آمد ای صبح روشن دل خدارا • طوغ ای کوکلی روشن صبح الله ایچون • که بس تاریک می بینم شب هجر • که زیاده قرکو کورم هجر کیجه سی مراد سرعت فیض وفضل ووصل وحصول وصل طلبی در وکندو یه تسکینت ایچون دیر • وفا خواهی جفاکش باش حافظ • وفا استرسک جفاکش اول ای حافظ • فان الربح والخسران فی التجر • تحقیقا اصی وزیان تجارتده در مراد بودر که تجارت ایدن گاه زیان ایدر گاه اصی ایدر عاشق دخی گاهی جفا چکر گاهی وفا کورر راهرو طالب حقه گاه استتار وانقباض اولور گاهی تجلی وانکشاف اولور ولہ ایضا نصیحتی کنمت بشنو وبهانه مگیر • بر نصیحت ایدرم سکا انیت وبهانه دوتمه هر آنچه ناصح مشفق بکوید بپذیر • هر آنی که شفقت ایدیجی ناصح دیرسه قبول قیل بو بیت مرهونیدر • ز وصل روی جوانان تمتعی بر دار • یکیتلر یوزی وصلندن بر فایده آلدر که در کمین گه عمر است مکر عالم پیر • که عمر پوسی گاهنده عالم پیر مکری مراد بودر که تازه طالبلرک شهد وسیله طریقده حفظ ونصیب آل که عمر زمانه دن تعاپوج وموانع چوقدر

چوقدر • نعیم هر دو جهان پیش عاشقان بجوی • ایکی جهانک نعمتی عاشقلر اوکنده ایکی اربه که آن متاع قلیل است واین بهای کثیر • که اول متاع قلیلدر وبو بهای کثیر مراد بودر که عاشقلر جمال حق استرلر ایکی جهان نعمتی آنلرک قتنده نسنه قلیلدر وایکی اربه الکا نسبت کثیردر • معاشری خوش ورودی بساز میخواهم • بر خوش مصاحب وبرابر سازنده استرم • که درد خویش بکویم بناله بم وزیر • که کندو دردیمی بو قرد والچی ناله ایله مراد بودر که بر مصاحب اهل حال وبر مغنی صاحب حال استرم تاکه دردمی دکرایدم گاه بلند وگاه پست • بر آن سرم که ننوشم می وگنه نکنم • اول سودا اوزره یم که شراب ایچمیم وگناه ایشلمیم • اگر موافق تدبیر می رود تقدیر • اگر تدبیره موافق واقع اولورسه تقدیر مراد ترک عصیان ایتمک استرم المعصوم من عصمه الله • حسبنجه تدبیرم تقدیره وعصمت حقه موافق واقع اولورسه • بعزم توبه نهادم قدح زکف صد بار • توبه عزمی ایله قدحی الدن یوز کره • ولی کرشمه ساقی نمی کند تقصیر • لکن ساقی نازی تقصیر ایتمز مراد بودر که نیچه کره ترک ایتمکدن رجوع ایتمک قصد ایتدم لکن پند وشیوه شیخ مانع اولمقده تقصیر ایلمدی • می دو ساله ومحبوب چارده ساله • ایکی یللق شراب واون دورت یاشنده محبوب • همین بسست مرا صحبت صغیر وکبیر • همان یتر بکا صغیر وکبیر مصاحبتی مراد بودر که صلوة اللیل مثنی مثنی حسبنجه ایکی رکعت نافله نماز واون دورت روایتله منقول اولان قرآن یتر بکا صغیر وکبیر مصاحبتی قطعه رکعتین خفیفتین سکا • یتر ای دل مصاحب کوچک • کردلرسک عظیم محبتنی • حفظ قرآن قیل آنی سینه پاک • چو قسمت ازلی بی حضور ما کردند • چون ازلی قسمت بز حاضر دکل ایکن ایتدیلر • گر اندکی نه بوفق رضاست خرده مگیر • اگر ازاجق رضایه موافق دکل ایسه طعن ایتمه مراد منطوقنده ظاهردر که قضایه رضایه ارشاددر • چو لاله در قدحم ریز ساقیا می لعل • لاله کبی قدحمه دوک ای ساقی شراب لعل • که نقش خال نگارم نمی رود ز ضمیر • که نگارمک خالی نقشی کتمز ضمیردن مراد بودر که لاله نک ایچنده قره طاغ اولدیغی کبی بنم قدحم یعنی قلبم بویله در ولاله نک ایچنده قره بک اولدیغی کبی قلبمده عالم

عجب وصنع یاربیت نقشی موثر در بس لا الکبی قلبمه اکوشیخ عشق رنکین وشوق مشکین
دورک که بیخود اولم • نکفتمت که حذر کن ز زلف او ای دل • دیدمی سکا حذر قیل انک
زلفندن ای کوکل • که می کشند درین حلقه باد را بزنجیر • که جکر بو حلقه ده یلی زنجیر ایله مراد بودر که
غیب هویت ادراکنه قصد اتمک کرک زیرا انده بادکبی چالاک وچابک ولانلر تقیید ومحبوس
ومتحیر ومنکوس در قلب ضعیفک نه قدرتی وار در که انی فهم ایدب خلاص اوله • بیار ساغر یاقوت
ولیعل کوثر خوشاب • کتور یاقوت دخی لولوی ابدار فیض قدسی • حسود کو کرم آصفی را
ببین و بکیر • حسود دی آصفه منسوب کرمی کور وهلاک اول مراد بودر که جواهر آلیه ایله
آراسته اولان قلبی کتور که عشق الهی ایله مالی اولا و حسوده آصف کبی دیه وعلوم علیه کرمی
کور وهلاک اول دی لاجرم ای عالم علم ایله آراسته اولان قلب عشق حق وذوق ویا مطلق ایله
پیراسته کرک اکا حسد ایدن هلاک اولورسه نه باک بیت ای غره بعلم خود عمل کو در کوی یقین تیرا
محل کو • علمت زعمل چه بود بی یار • تریاک تراغو د چه زهر • بیداشته کرچه مرهمت ادست • درد
دل تست آن نه داروست • ور ز میی رعنا که پیش می کیرد • بزم او کش کو کلو مرکم اوکن دو
یعنی کم ضبط ایدر • خبر ده هیز مجنون خسته از زنجیر • خبر ویر کیم خسته مجنونه زنجیر چوره یعنی زنجیر
ایله بند ایدک مراد قلبی غیب هویتیه بتمامیسی ایله مقید ایدره دیکدر بیت دلم بسلسله
زلف خود مقید کن • که نیست چاره ز دیوانگی بجز زنجیر • چه جای کفته خواجو وشعر سلمان است
نه خواجو کلامی و سلمان شعری یر ایدر • که شعر حافظ [illegible] ز نظم خوب ظهیر • که بزم حافظک
شعری یکدر ظهیرک خوب نظمندن مراد بودر که خواجو بیه اکرچه تقلید شعرا ایدرلر و سلمانه
شاعر ماهر دیرلر اما ظهیر بونلردن اولیا واعلادر انکیچون دخی شعرلردر بیت دیوان ظهیر
فاریابی • در کعبه بدزد اکر بیابی • لکن احوال سلوک بیان ایتدی ومعارف الهیه ذکر ایده
فایه ور بزم حافظک شعری بونلر ایله مالی در لاجرم اعلی دن اعلادر • حدیث توبه درین
بزمکه مکو حافظ • توبه سوزن بو صحبتکاهده دیمه ای حافظ • که ساقیان کمان

کمان ابرویت زنند بتیر • کرباین قاشلو ساقیلر اوزرسنی اوق ایله مراد بودر که طریقت
ده وصحبت اهل حقیقتده رجوع اینمی دیه که مشایخ اصحاب رموز سنی مجروح ایدرلر
وله ایضا دلا چندم بریزی خون ز دیده شرم دار آخر • ای کوکل نیجه دوکرسن بنم
قانم کوزدن دوکرسن اوتان آخر • تو نیز ای دیده خوابی کن مراد دل بر آر آخر • سن
دخی ای کوز بر اویقو ایله کوکل مرادن حاصل قیل آخر مراد قلبه عنایدر کوزه جوق فاله اغلتمق
ایچون وکوزه عنایدر اویقو ایله قلبک مرادن ویرمدوکی ایچون • منم یا رب که جانانرا
ز لعلش بوسه می چینم • بنمی یا رب که جانانک لعلندن بوسه دوشورم • دعای صبحدم دیدی
که چون آمد بکار آخر • صباح وقتی دعاسنی کور کمی نیجه کلدی ایشه آخر مراد دعای سحرکاهی
اجابه قریب اولوب کلام الهیده سره واقف اولندوغی بیاندر • مراد دنیا و عقبی
بمن بخشید روی بخت • دنیا وعقبی مرادی بکا باغشلدی بخت • بکوشم قول چنک آمد بسیم
زلف یار آخر • قولاغمه چنک آوازی کلدی ولکه زلف یار کلدی آخر مراد دنیادن شیخ مرائب
کلامی قولاغنه کلدکه مراد عقبی ده غیب هویتیه ایرشدوکیدر • چو باد از خرمن دونان
ربودن خوشه تا چند • یل کبی خسیسلر خرمنندن قاپوب بر خوشه نیجه به دک • ز همت توشه
بر دار و خود تخمی بکار آخر • همتدن بر ازق آلدرکندک بر تخم اک آخر مراد بودر که مشایخ
دونه مجمعنده وشیوخ ناقص مجلسنده معرفت جزئیه وفیض قلیل آلمغی ترک ایدب همت ایله
تحصیل فضل وفیض ایلیوب تخم طاعات اکوب حاصل کرامات آلدرمغه سعی قیل • نکارستان
چینی دانم نخواهد شد سرایت لیک • نکارستان چینی بیلورم سنک سرایک اولمیه کرکدر اما
بنوک کلک مشک آمیز نقشی می نکار آخر • مشک قرشدرجی قلم اوجی ایله بر نقش تصویر قیل آخر
مراد بودر که نکارستان چینه قادر دکلسک قلمک ایله نقش معنی ایتمکه قادرسی آنی قیل • مالا
کله لا یترک کله • معنی چنجه اعمال دقیقه وافعال انیقه یه قادر دکلسک بالکلیه ترک ایلمک اولمز
قادر اولدوغک عملی سعی قیل بیت اندرین ره می تراش ومی خراش • تا دم آخر دمی فارغ مباش

دلاور ملک شب خیزی کرار اندوه نکر نزیه • ای کوکل کیجه قالقوب ملکسین اکر غصه دن
قاچرسک یعنی زحمتدن قاچرسک اوبجی اختیار ایدرسک • دم صبحت با رنما بیار در آن
دیار آخر • صبح یعنی سکاب رنکی کتورر اول دیارده آخر مراد شب خیز اولانلر جانب
الهیدن فضل و فیض کلور دیمکدر • بتی چون ماه نو زانوزده می چون لعل پیش آورده • آیه
کبی بت دیز چوکدی لعل کبی شرابی اوکه کتوردی • تو کویی تا بنیم حافظ زساغر شرم دار آخر
سن دیرسن تا بنیم ای حافظ ساغردن اوتان آخر مراد ماه کبی تعبیره مقتدی و متبوع و صاحب
نور اولان مرشد و شیخ در دیز چوکوب لعل کبی لطایف معاییه اکا اوکه کتوردی آنون تائب
وراجعی واکتساب ماله متوجهی دیمک اول ساغر اولان شیخ و مرشددن اوتنمق در ولی

ایضا ساقیا مایه شراب بیار • ای ساقی شراب مایه سی کتور • یکی دو ساغر شراب ناب بیار
براکی قدح شراب صافی کتور مراد شیخ و مرشددن شراب آخرتک مایه سی استمک درکه براکی
نوبت زیاده صافی عبادت ایلکدر • دار وی درد عشق یعنی می • مرض عشق
دواسی یعنی شراب • کوست درمان و شیخ و شاب بیار • که اولدر پیر و جوان درمانی
کتور مراد مرض قلبه دوا و پیر برنایه علاج عبادت مولا دردیمک در • آفتابست
ومه باده وجام • کوبدر و آیدر شراب و قدح • در میان مه آفتاب بیار • آی
اورتسنده کونش کتور مراد افتابده • الله نور السموات والارض حسبنجه افتاب حقیقی
در و ماهیدن مراد • نور القمر مستفاد من الشمس حسبنجه رسول الله علیه السلام
نوری اول حضرتدن درلاجرم نبی یه اتباع الخلق مطلب و مقصد الله کدر • می کشد
عقل سرکشی تمام • عقل تمام باشی چکلکلک ایدر • قید بستش از زلف چون طناب بیار
انک قیدنه چادر ایله کبی زلفدن کتور مراد عقل معاشی غیب هویته مقید قل دیمکدر •
بزه ای آتش حرام • اوره بنم بو اودمه بر صو • یعنی آه آتش چو آب بیار • یعنی اول کیجه
صو کبی او دومه کتور مراد بو بنم او دمه سنلو اتدر آیه عشق الهی ایله سویندرمک

سویندرمک اگرچه آتش کبی سوزناک در اما آب کبی غیری آتشی اطفا ایدر • کل اگر رفت
کو شادی رو • کل اگر کتدی ایسه دی شاد بلوا ایله کیت • باده گلاب چون گلاب بیار
صافی شرابی گلاب کبی کتور مراد گلدن کشف حالدر که باقی دکلدر و باده گلاب اخلاص
ایله عباد تدر که گلاب کبی زبده و خلاصه در • غلغل بلبل از نماند چه غم • بلبل غلغلی
اگر قالمدی ایسه نه غم • قلقل شیشه شراب بیار • شراب شیشه سی قلقلن کتور مراد غلغل بلبلدن
کوینج و خواننده سرودی در اول اولمزسه غم دکل قلقل شیشه شرابدن مراد ترغیب طاعات
شیخ در آنی کتور مک که نافع اولان اولدر • غم دوران مخور که رفت بباد • دوران غمنی یمه که
یله کتدی • نغمه بربط و رباب بیار • قپوز واقلوغ سرودی کتور مراد بودر که فانیدر انک
غمنی یمک نا روا ایدر لاجرم غم آفت سوبلیوب دوست طلبی ایچون ناله ایدنلرک نغمه سنی کوش
انک کرک • وصل او جز بخواب نتوان دید • انک وصلنی اویقودن غیری یه کورمک اولمز • دار وی
کوست بهر خواب بیار • بر دوا که اویقو اکوبدر کتور مراد وصل دوستدن ایه اکا طلب ارشاد
واسبابنه مباشرته ترغیب در • گرچه مستم سه چار جام دکر • اگرچه مستم اوچ دورت قدح دخی
ستوم خراب بیار • تا بالکلی خراب اولم کتور • یک دو رطل گران بحافظ ده • بر ایکی اغر رطل یعنی طلو
قدح حافظه ویر • گر صواب ست وگر خراب بیار • اگر صوابدر اگر عذابدر کتور مراد بو ایکی بیتده غنی
الهیه یه وریاضت شربوده دلالتدر ولی ایضا سرو بالا بلند و خوش رفتار • لفظ سرنی
عابد الکاضعفدر • دلبر نازنین گل رخسار • لفظ دلبر مخاطب و عابدی الکاصفتدر لاجرم اول
مخاطبه دیر • دل ما برده بعیاری • بزم کوکلمزی الدک عیارلغله • از برای خدای نگاه هش دار •
الله ایچون آیه صاقل مراد مخاطبدن شیخ و مرشد در که علو مرتبه صاحبی و خوب بو رشلو و کوکل الجی
عزیز و حسن الوجه در چونکه سالک طالب قلبنی آلدی آندن رجا ایدر که تربیت و حفظ ایده ب
امرلیق قلبیه دن محفوظ دوته • تا بدیدم دو چشم جادو یت • تا کوردم سنک ایکی جادو کوزک
در دل من نماند صبر و قرار • بنم کوکلمده قالمدی صبر و قرار مراد سنک ایکی فتنه سی

الوب ديمكدر اتاغ الحقيقه عين ذات بر جاذبه و عين صفات بر جاذبه اولوب بنى
مجذوب قلديلر ديمكدر • سنبل زلف اكر بر افشانيد • زلف سنبلين اكر صاچه سن • نبود
مشك را دكر مقدار • اولمز مشكه دخى مقدار مراد نكهت محبوبيت رايحه سى ظهور ايدجك سائر
روايح طيبه يه قدر و اعتبار قالمز ديمكدر • بى وفايى مكن دگر پيشه • وفاسزلغى انده دخى
صنعت • بو فاكوش اى بت عيار • وفايه دورش اى عيار بت مراد بونى مخاطبده نفس در
چون استشمام رايحه ايدى وسلوك طريقت قلدى نقض عهد ايلمك روا دكلدر • گاه گاهم
ببوسه بنواز • گاه گاه بنى بر بوسه ايله اوخشه • تا كه گردى زعمر برخوردار • مراد نفسدن
ذوق عبادت وحلاوت طاعت طلبى در بو ايله اولچو نفس عمردن فائده لنور • حافظ ورد عند
حيرانست • هست حافظ حيرانلور • بنى نيست بى زر و دينار • سنك قولكدر التونسز و
فلورسز مراد مخاطبده معشوق حقيقى در كه حافظ دردمند حيران وانك قوليدر زلفنى واشتيا سنر
غير حقك قوللرى اسباب ملك ايله اولور • حق تعالى قوللرى اولنلر اولور قلبلى ايله حرف
الزاء عدد ١٤ منم كه ديده بديدار دوست كردم باز • بنم كورمى دوست ديدارنه
اچديم يعنى دوست ديداره كوردم • چه شكر گويمت اى كارساز بنده نواز • نه شكر
ديم سكا اى ايشى دوزجى كوكل اوخشيجى مراد دوستده شيخ ومرشد در چونكه آنى كوردكم تير
اولا انكيچون حضرت حقه شكر وافر ايلمك روادر • نيازمند بلا گو رخ از غبار مشوى • بلا
محتاجنه دى يوزنى توزدن يومه • كه كيمياى مرادست خاك كوى نياز • كه مراد كيمياسيدر
احتياج محله سنك طپراغى مراد بودر كه الكه احتياج و دعا ويرلدى حصول مراد واجابت
الكا حاضر در يسن • من رزق له الدعا لم يحرم من الاجابه • حسبيجه احتياج و دعاى
ترك ايتمك اولمز شعر لما رأيت قريع باب الله • كنت المراقب لم اكن لاهى • حتى يرث
للمحبين سجة وجه • واليه مظلم لم يكن الاهى • ببيك دو قطره كه ايثار كردى اى ديده •
بر ايكى قطره سبب ايكه ويردك ووردك اى كوز • بسا كه بر رخ دولت كنى كرشمه وناز
بنجه كه

بنجه كه دولت يوزنى اوزره ايدرسن نظر شيوه وناز مراد بودركه كوزك بر ايكى قطره
دوكمسى دولت وسعادت يوزنه بنجه نظرنه سبب اولور قطعه امروز قادرى ز دين ريز
آبشى • فردا تو بينى كجا روى فردا • لا اجمع آبشى دلاخوشى است • ترسنده كوزه باشنه
آيين رود چرا • طهارت اربه كخون جكر كنيد عاشق • طهارت اكر جكر قانى ايله ايتزسه عاشق •
بقول مفتى عشقش درست نيست نماز • مفتى عشق قولى ايله درست دكلدر نمازى مراد بودركه
عاشقك طهارتى و وضوءى جكر قانى ايله اولمزسه نماز و نيازنى اهل عشق قتنده مقبول اولمز
رباعى كر ماتم نماز فرو نداد مه حكيم • خون جكر از دين نيارم حكيم • كو بيند مرا چنو بكريه
شب و روز • زين خون وضوء فرو نيارم حكيم • ز مشكلات طريقت عنان متاب اى دل •
مشكلات طريقتده اويان دوندرمه اى كوكل • كه مرد راه نيند يشد از نشيب و فراز • كه يول
ارى تشويش لغزايشنده ويوقشوندن مراد بوده كه بر طريقه سلوك ايدن انك عنوابوى اختيار ايتمك
كركدر رباعى هر كز نبود دغدغه و تشويش مرا • از بيم رهى كه هست در پيش مرا • چون سالك رنجست
او راكبند • لابد ز رهم نيست غم خويش مرا • حس از نسيم سخن چين چه طرف بر بندم • بن قونوقجى سجده
نه كوشه با غليم و راحت ادلم • چو سرو راست دربن باغ نيست محرم راز • دوغرى سرو كبى بو جاغده
بر قدر محرم راز مراد بودركه هواى اولنلر كشف راز محبوب مستقيم اولنلرى ايله از ايدركه ارشاد
بهيچ ورد دگر نيست كوش بعد ازين زحضرت دوست • هيچ قبوليه كيتمزى بو يوزدن صكره دوست حضرتنده
چو كعبه يافتيم آيم زبت پرستى باز • چونكه كعبه بولدم بت طپنقدن رجوع ايدرم مراد بودركه چونكه
دركاه حق ملازمتنه معتاد اولدم غيرك قبوسنه وارمزم • واجنبنى وبنى ان نعبد الاصنام
موجبنجه چون حقيقت كعبه سى بولدم اهل دنيا خانه سنه وانلرك بتخانه سنه وارمزم انلرى معبود
ايدنمزم قطعه طرفه اينشو ربوكه شونكركم ايدر كيز يجو كيز • هر كز اسلام اهلنه يوق باطلرنك بر وجود
جاه ومال ايچون سورر لر يوزن پايه جاهله • صورته طپمق دكلمى اوله قلمق سجود • شبى چنين سجده كم
زنخت خاسته ام • بو نجلين كيجه سحر وقتنده بخنده ديلدم • كه بانو شرح سر انجام حدكتم آغاز

که سالک کند و سرانجام سرعنه با تسلیم مراد بودر که سؤال کیجه که فنای دنیا و بقای عقبا کی
ایدم باکیجه اویقو و صباح اویانمق کورب موت و ظلمت قبری و فردای قیامت تذکر ایدم پیچیم
آخر کارم نیجه اوله دیرک اغلیه سویلدم **غزل** آه ازان ساعت که عزرائیل قصد جان کند • آیدم
ابلیس آهنک درایمان کند • آه ازان ساعت که جاه بر جبین حلقوم رسد • آب حسرت کوشهای چشم را
ویران کند • آه ازان ساعت که شود بیمرده شوجسم مرا • بعد ازان پیچیده کفنی او را لحد زندان
کند • آه ازان ساعت که بینیم منکر آید هم نکیر • هر یکی پرسش ز دین و هم رسول و فعال کند
آه ازان ساعت که اسرافیل صورش در دهد • قبر بشکافد جمیع خلق را حیران کند • آه ازان ساعت
که باشد قاضی محشر خدای • پرسشی از اعمال باشد نامها پیچان کند • آه ازان ساعت که می باید
گذشتی بر صراط • آتش دوزخ جمیع خلق را ترسان کند • بنده را آن به که کار نیک باشد
تا بحشر • شاد و خندان روی خود در روضهٔ رضوان کند • زهد و تقوی در طاعت کن
مسکینی آدمی • از چنین افعال زاد راه را آسان کند • غزل بیرایه با هیدر خرقه زنبردار زهد
تک غزل ایدلیی بر زیاده التمره • در آن مقام که حافظ برآورد آواز • اول مقامدر که حافظ قالودر
آواز مراد بودر که زهره که سازندهٔ فلک در سازنده تک غزلیه شملواته تحریک ایلیک در آواز
حافظ معارف الٓهیه سویلیکدر لاجرم آنک بوتنک اوزرینه هرکز مزیتی یوقدر آنوکیچون بو غزلک
نظیر دسنده دیر **وله ایضاً** هزار شکر که دیدم بکام خویشت باز • بیک شکر که کوردم کیمدو
مرادمجه سیکرو • ز روی صدق و صفا کشته با دلم دمساز • صدق و صفا یوزیلا کوکلم ایله
مصاحب ولش مراد مخاطبدن نفس در و متکلمدن مراد یا عقل معاد در یا روح در معنی نفس
قلبه صدق و صفا یوزیندن مصاحب و موافق اولاغیله در ده بیک شکر تحلی در • رونده کان طریقت
ره بلا بسپرند • طریقت سالکلری بلا یولی بجرلر • رفیق عشق چه غم دارد از نشیب و فراز
عشق یولداشنک نه غمی وار در اینشدن و یوقشدن مراد غزل سابقده بیان اولنان کبیدر
سالک برادنی خسته دل تب می باید • سیدای تجلیات رب می باید • جایی که رسوم سنو فتحی خواهد

خواهد • پیوسته تنش بتاب تب می باید • غرض کرشمهٔ حسنست ورنه حاجت نیست
غرض حسن نازی در یوخسه حاجت یوقدر • جمال دولت محمود را بزلف ایاز • محمودک دولتی جماله
ایاز حسننک مراد بودر که حسن معشوق عاشقک عشقی نزهین و جماله محتاج دکلدر اما عاشقک
عشقی معشوقک حسننک کرشمه و تجلیسی ظهور بیدر **رباعی** یادت چو حسن جوانک کند شاه را در
خدمت چاکر کند • آنکه کز حسن از دستش کند • کس بنانو کزکمندش سرکشد • اگرچه حسن تو از
عشق غیر مستغنیست • اگرچه سنک حسنک غیرک عشقندن مستغنیدر • من آن نیم که ازین عشق
بازی آیم باز • بن اول دکلم که بو عشق بازلقدن رجوع ایدم مراد بودر که حسنکی عشق عاشقی نزهینه
آنکه محتاج دکلدر اما بن انکا عاشقم اولمغه قادر دکلم حضرت حق جمله عالمدن غنی و عشق غیردن مستغنیدر
اما بی اختیار پروانه وار آتش عشقه دوشوب محو و فانی اولوب کندو رتبه کیدرب نورانی اولور **بیت**
عشق تو مرا چنین بیک روبه • ببریده ز خلق و روی سوی تو کرد • اول چون مجر قرارمی بود • اکنون بی قرار
چون موی تو کرد • بااین سپکسی که مجلس منورست بر دوست • بو شکره که مجلس منور در دوست
ایله • کرت چو شمع جفایه رسد بسوز و بساز • اگر سکا شمع کبی جفا ایدرسه یان و موافق اول
مراد بودر که مقام شاهده ده اولان شیوخ و فنا اختیار ایتمک کرک **بیت** مثال شمع بیک پا ستاده ام
پیش • با آتشی رخ او می روم بسوز و کداز • بنیم بوسه عاشقی بحر ز اهل دلی • یارم بو
ایله بر دعا آن بر اهل دلدن • که کید دشمنت از جان و جسم دارد باز • که دشمنی مکر یدیسنک
جانکدن و جسمکدن کرو دوتر یعنی منع ایدر مراد مخاطبدن نفس و متکلمدن عقلدر و یارم بو
دن مراد توبه در که طاعات نوافله مقارن اولوب عام دکلدر لاجرم نفس توبه ایدوب اهل طریقتک
دعاسن ایلیجوم مکر شیطاندن جانی و جسمنی منع ایدر **بیت** سجده و ذکر و تلاوت نکه ای اهل
کادل • مکر شیطانه امین اولمه در حصن حصین • ملامتی که بروی من آمد ازغم تو • بر
ملامت که بنم یوزمه کلدی سنک غمکدن • ز اشک پرس حکایت که من نیم غماز • کوز یاشندن
صور حکایتی که بن غماز دکلم مراد بودر که عاشق اولدر که کاتم سر اولا عشق و محبتنی آشکاره

ظاهر اولا رباعی عشق آمد وباز رفتم اندر غم دوست • همه با سر گریه که چشم را خوست
از خون دلم هر مژه کرینک فرو بست • منحصر نه بار جگر بر سر اوست • درین مقام مجازی
بجز پیاله مگیر • بو مجازی مقامده قدحدن غیری دوتمه • درین سرایچه بازیچه غیر عشق مباز
بو اوینجی اوجگزینی عشق دن غیری اوینه مراد بودر که دنیا که مقام حقیقی دکلدر بو بیتده عشق
الٰهی وعمل آخرتدن غیری عمل تضییع عمردر ودنیا • انما الحیوة الدنیا لعب ولهو • موجبنجه
اوینجی اوجگزیدر بو بیتده عاقبت جمیع سی اولدر اوینجی اوینمق گرک رباعی کسی اینجی مقام
بنیاد • نیارس رحلت را هیچ دریاد • بنگر دی منزل باقیت معمور • همه عمرت مباد ویش رفته
بر باد • فکند زمزمه عشق در حجاز وعراق • آتدی دبرادری عشق اوازه سی حجاز وعراقه
نوای بانک غزلهای حافظ شیراز • شیراز حافظنک غزللرنک صوتنک نواسیله مراد کندو شعری
عشق الٰهی ذوقنه اتدوکی بیاندر نیتکم بو فقیرک شرحندن عیاندر غزل خوشتر از اوله اشعارکم
اشعار عشق الله ایده • کوشش ایدنلر وارینی ایثار عشق الله ایده • ترک ایدب افعال دنیایی
ایده اعمال خیر • کاروباری دایما اول کار عشق الله ایده • اول دوردر شوق قلبکم عشق حق
تذکیر ایدب • کم سماع اته آنی اذکار عشق الله ایده • هجر در اول شعر کم تهییج شهوات ایلیه
استماع ایده آنی انکار عشق الله ایده • حافظک شعرینی شرح ایدن سروری بنده سی • دیلری
حقدن که بر خوردار عشق الله ایده ولد ایضا خوشتی آه شبی که دراید بصد کرشمه وناز
خوشتر اول کیجه که جمله کلسی یوز کرشمه وناز ایله • کتی تو ناز بشوخی ومن کشم بنیاز
اینه سی ناز وشوخلق ایله وبن حکیم نیاز ایله مراد نا گاه کیجه ده تجلی جمالی اله واقع اولدوغی
غنج ودلال قلوب کندونک تضرع ونیاز اتمه سی استدعا در غزل شب جبیست محل آب حیوان
قدرش بشنو که بیش بها دان • بهاستر ز هزار روز روشن • روشنی چو بلی لعلو جانان • می گرد
کرشمه ها نماید • بی در نظرش چو ورد خندان • سفر قرص رسول را تماشا • تا خلوت خاص حضرت
تبشیر داد • بر خیز شب سرور باتو • تا همچو رسول باشیه یک آن • چو غنچه بستر در روش کجا نمایی

گجا نماند • غنچه کبی اچیلیک سرّی قنی گز لو قالور • دل مرا که نسیم صباست محرم راز •
بنم کوکلم که صبایلی در محرم راز مراد بودر که اهل هوایه مقارن اولانک سرّی فاش اولور
بیت حالت ارباب معنی بنا اهل مگو • ورنه از بوشیده ای سرّ معنی دست شو • امید قد
تو می داشتم زبخت بلند • سنک قدک امیدی دوتر ایدم بخت بلنددن • نسیم زلف تو
می خواستم زعمر دراز • سنک زلفنک خوشی قوقولو یلی استردم اوزون عمردن مراد بودرکه
دولت عالیه ده مرتبه علیه امیدی دوتره حضرت حقدن وعیب هویت رایحه
سی دیلردم چون بشمقدن رباعی رفعت دنیا ایچون استرالرد ولیک عمر استرلر
بولالر تا که حظ ولذت • دولتی بن حضرتکدن رفعت ایچون استرم • استرم ایسم عمر ر
اوزن بلغیله بولم حالتی • چه فتنه بود که حسن طره بلا انگیخت • نه فتنه ایدی که بلا
دوزنجیسی قو بردی • که گرد نرگس شوخت سیه لبسر مه ناز • که ایلدی سنک شوخ
کوزکی قره ناز سورمه سیله ایلدی مراد مخاطبدن نفس یا محبوب مجازیه اوینجی مراد
ظاهر در مراد مخاطبدن محبوب حقیقی اوینجی مراد بو اولور که نه فتنه حادث اولدی که بر بلا
اکا باعث اولدی که سنک صنعت بیحدک که جمیع اشیایه علی العموم ناظر ایکن بندن علی عنایتی
ستر ایدر بیت کرما متقدم کرما تو فضل کن • عیبی عطای خود زبرما مکن دریغ •
حکایت شب هجران بدشمنان مگنید • هجران کیجه سی حکایتی دشمنلره دیمک • که نیست
سینه ارباب کینه محرم راز • که دکلدر انتقام اهلی سینه سی راز محرمی مراد بودرکه
وصل الٰهی میسر اولمدیغی عوام ناسه دیمک منهیدر بیت دشمنه اسرار حقی سویلمک اولمز
روا • یا قصور فیض یا طالبده نقصانلری صانور • چه حلقها که زدم بر در دل از سر سوز
نه حلقه لرکه اوردم کوکل قپوسی اوزره حرارت او جندن • ببوی شمع وصال تو در شب دراز
سنک وصالک شمعی نورینه یعنی انک رجاسنه اوزن کیجه لرده مراد بودرکه متن
قرع الباب ولج ولج • حسبنجه کوکل قپوسی حلقه سی نیجه کره شوق وحرارت ایله قاقدم

اوزره کیجه لرده مراد بودر که تا شمع وصال نوری ظاهر اولا • بیت • هر کس که فتح باب
کند فتح می شود • از بهر آن زنم در درگاه کردگار • مرا چه فکر ز جور تو و جفای رقیب
بگانه فکر سنک جور کدن و رقیب جفاسندن • اسیر عشق ندارد غم از نشیب و فراز
عشق اسیرینک بو قدر غمی اینشدن و یوقشدن مراد بودر که اسیر اولان خلاص استمز یول
یول زحمتی اکا آسان کلور • بیت • دعای مژده خود میکنم مگر یابم • ز دوری تو نیز
رقیب خلاص • اگر چه مستی عشقم خراب کرد ولیه • اگر چه عشق مستلکی بنی خراب ایلدی اما
متی آن تیم که ازین عشق بازی آیم باز • مراد عشق مست و خرابی اولان ظاهری خرابه
و باطنی معمور اولور بونده بیلن عشق ایله خراب اولمق اختیار قلور • بیت • عقل کنتسا
خانهٔ ات باز ویران ساخت عشق • گفتم این ناداده چه ویران این زمان معمور
ساخت • غبار خاطر ما چشم خصم کور کند • بزم خاطرمزک غباری خصمک کوزنی کور ایدر
تو رخ بخاک نه ای حافظ و بسوز و بساز • سن یوزی طپراغه قو ای حافظ یانه و
موافق اول مراد منطوقدن ظاهردر • وله ایضاً • براه میکده عشاق راست در تک و تاز
میخانه یولنده عشاق واردر یلکمده و سکردمده • همان نیاز که حجاج را براه حجاز • اول
نیاز که حاجیلرده حجاز یولنده مراد بودر که طریقت عاشقلرنه خانقاه یولنده حاجیلر
طریق حجازده اولان ذوق و شوق اولور آنلر بو یولده حاجیلر ثوابی بولور • قطعه • در طریق
میکده لبیک گوید اهل فقر • حج مسکینان بود این قدر ای نعم الرفیق • استطاعت چونکه
شرط فرض حج آمد براه • منیت ایشان بود این قدر چون فج عمیق • تنم بهجر تو چشم
از جهان و جان بر دوخت • بنم تنم فرقت سببی ایله کوزنی جهاندن و جاندن دکدی یعنی
همت اولوب الندن کوز یوموب • نوید دولت وصل تو داد جانم باز • سنک وصلک
دولتی مژدهسی بکا جان ویردی گرو مراد بودر که کاهی حیات معنویه و جان اخرینده
امیده کسرده کاهی فیض و فضل مژدهسی ایرشوب تازه جان بولوری اول مژده کم

مژده کم گتوردی کوز نزایچون ویره • صبا بمقدم گل روح روح می بخشد • صبا گلک گلمسی
سببی ایله روحه راحت بخشلر • هزار رحمت حق باد بر چنین غماز • بیک حق تعالی رحمتی
اولسون بونک کبی غمازه اوزره مراد صبادی بونی توجه سحر بدر و گلدن مراد کشف و حالت
در چونکه توجه سحرگاهی کشف و حالت گتورر روحه راحت گلور بشارت وصل واصل اولور
بونک غمازه دعای خیر حاصل اولور • بیت • بکا وصلک دیبی کوزلکن اولسون • ایو غماز
او جمیلکی دیشلر • ملال هجر مکن ناله زانکه در عالم • ای کوکل هجردن ناله ایتمه زیرا عالمده
غم است و شادی و خار و گل و نشیب و فراز • غم و شادی دخی و گل دخی اینشی
و یوقشی در مراد بودر که دایما وصل اولمز کاهی هجر دخی اولور • بیت • جور دشمن چه کند
گر نکشد طالب دوست • گنج و مار و گل و خار و غم و شادی بهمند • دوتا شدم چو کمان
از غم و نمی گویم • اگر قات اولدم یای کبی غمدن و دیمزم • هنوز ترک کمان ابروان تیر انداز
هنوز یای قاشلو اوق آتیجیلر ترکی مراد نفسک ترک هوا اتمدکیدر شکایتدر خصوصا بیر نکی
اولمق زیاده قباحتدر • حکایت • جامی بر محبوبه عاشق اولوب یولده محبوبه راست کلوب محبوب
بو نیدی دونوب بنه دونوب نظر ایدوب جامی حسب حالی ذکر ایدوب دیمش • بیت • دی چو دید آه
مرا از راه کردیده چه بود • وان ز راه بگذشتن آخر باز پس دیده چه بود • و اول محبوب
یانندن اولان یولداشلری ایله اشارتلشوب گولشمکلر آنی دخی بیان اتمش • بیت • گر نه رمزی
داشت از من در میان همرهان • آن اشارت کردن پنهان خندیده چه بود • اتفاقا یولده
برکسه جامی یه اول محبوبک اوین صوروب آنی دخی نظم ایدوب دیمش • بیت • بیدلی می گفت
که آن ماه را خانه کجاست • من ز غیرت سوختم کان خانه پرسیده چه بود • و اول محبوبده
کندویه تغییر وضع اولنیدر و حزنی حضور اولوب دیمش • بیت • گر نه آخر در دلش جا کرد
قول مدعی • بی گناه از عاشق بیچاره رنجیده چه بود • و جامی یولده غازه شروع ایدوب یوزه
یره سوروب آنک وجهی بیان اتمش • بیت • بر نشان پای او سازم جانه سجده را • تا نگوید

کسی که رنج بر خاک مالیدن چه بود • مگر جامی اول محبوب مجلسنده کیجه آه وناله ایده
ویوب اول محبوب بو که عتاب ایدوب آنی ذکر اتمشدر بیت من نیاسودم ز ناله دوش آن
بدخو بگفت • بس شبه شب تا سحر این کوی نالیدن چه بود • وجامی پیرلک زماننده عاشق او
تشنیع ایدوب دیدی بیت جامی آخر زین چراه بازیچه طفلان شدی • خود بگو پیرانه سر این
عشق ورزیدن چه بود • رهزن گاه طریقت ره بلا پوشیده • طریقت سالکلری بلا یولنده بلا ایله
گزین رهست بر ایشان در سعادت باز • که بو یولده در بونلرک اوزره سعادت قپوسی آچوق
مراد بودر که سالک طریقت بلا یولنه گتیجه انکا فتح باب سعادت اولنمز بیت از هر بلا که دوست
بجامی رسد وی • پیش نخوستیست بیابان سعادتست • ز شوق مجلس آن ماه خرگهی
حافظ • اول خرگاه منسوب انک مجلسی شوقندن • گرش چو شمع بسوزند پای دار و بساز •
اگرسی شمع کبی یاقرلرسه ثابت و موافق اول مراد ماه خرگهدن دنیایه تعلق ایلیوب جانب
آخرته انتقال اوزره اولان صورتی الجلیس ماه که استفاده نور الهی ایدر مجلس وعظ
ونصیحت باطن کشف وحالات اینکه دخی شوق حاصل اولا اگر جانب التمهیده حرارت
ظاهر اولوب یاقوب تعب ایتدیکک اگر ایسه لر ثابت قدم اولوب موافقت قیل قطعه صوفیه
آن باشد که باشد هستی او نیستی • تا ماند هرگز از نفس و هوا اش در وجود • گی بود صوفیه
کسی کز آتش شوق اله • می نسوزد حال او در بحر تنی مجموعه بود ولهٔ ایضا عروس گل
دگر آمد ببزم گلشن باز • گل گلبنی کردکلری گلشن صحبتنه کجاست بلبل خوش گوی برآورد
آواز • قنده در خوش سویلیجی بلبل قالدوره آواز مراد کشف حالت مجلس اهل الله و غالب
اولیجق واعظ مرشد سوز سویلمک تجلی اولور دیمکدر بیت چو گل بشکفت همچو گل بیا
ای دوست جولان کن • چو بلبل ناله کن هر مرغ را گریان و نالان کن • نه طره تو پریشانی
و کلم شد فاش • سنک طرگدن بنم کونکلم پریشانلغی فاش اولدی • غریب نیست ز مشک
ار ان آر بود غماز • عجب دکلدر مشکدن بلی اگر اولورسه غماز مراد بودر که غیب هویت مشک

مشک کبی خوش قوقولودر لاجرم انده خاطر مک پریشانلغی ظاهر اولور زیرا مشک
خاصه سی آف واظهار در • نه این زمان منی شوریده دل تمام نه زمین • بن کوکلی یولا انشی
بوزمان قوما دم یوزی • بر آستانه تو که اندر ازل بسوز و بساز • سنک ایشکک اوزره که
ازلدن حرارت و نیاز ایله در مراد بودر که بنم عبودیتیم و محبتیم حضرت عزته ازلیدر • بهیچ
نروم سوای زحضرت دوست • هیچ کیمسه نکنز بونده صکره دوست حضرتندن • بهیچ
در نبرم دیگر از در تو نیاز • هیچ قپویه النمزن دخی سنک قپوکدن نیازی مراد منظور ظاهر در
رغم حبیب نماه به رحبت وجود رقیب • حبیب غمی گر لو بکدر رقیب تجسس وطلبنده
که نیست سینه ارباب کینه محرم راز • اصل معنی و مراد مذکور در • چه گویمت که ز سوز درون
چه می بینم • نه دیدیم سکا انجق حرارتنده نه گوروم • زاشک پرس حکایت که من نیم غماز •
اصل معنی و مراد مذکور اولشدر بو اکی بیتده مصراع ثانیه کیسه ونک آخر غزلنک تغمیض وجهی ایله
در • نکست ضعف و سستی در طریق حافظ را • بر در حضرت و نگذر طریق حافظ • که مرغ را
چه تفاوت بود نشیب و فراز • که قوشه نه تفاوت اولور اینده وبو قشره مراد • العاشق
طیار • حسبنجه کندوسی اهل عشق اولوب سلوک حجابلری او محبوب علی وجه التطیر ان ایدرکی
بیاندر ولهٔ ایضا درا که در دل خسته توان در آید باز • اینجو کل که خسته کونکله قوت
کله گرود • بیا که در تن مرده روان در آید باز • کل که میت تنه جان کره مراد بودر که جونه
صدره نور الهی داخل اولا حب دنیا و میل ما سوی ایله خسته اولان قلبه قوت کلوب
میت مثابه سنده اولوب عمل آخرته معطل اولان تنه تاجا کیروب اعمال صالحات
ایدر اولوب بنکم رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی • اذا دخل النور القلب انفسح وانشرح
اصحاب دیدیلر بونک علامتی وارمیدر رسول الله علیه الصلوة والسلام میدی نعم التجافی عن دار الغرور
والانابة الی دار الخلود والاستعداد للموت قبل حلول نزوله • بیا که فرقت تو چشم من چنان در
بست • گل که سنک فرقتک بنم کوزمی او قیادی • که فتح باب وصالت مگر تواند باز •

کرسنک وصالک فتح بابی مکر آه کرو مراد بودر که حضرت حقدن محجوب اولان کمسنک کوزی
مستور اولوب حقی باطلدن فرق ایدمز اولو کیجون رسول الله علیه الصلوة والسلام دعا ایدوب
دیر ایدی • اللهم ارنا الحق حقا وارزقنا اتباعه وارنا الباطل باطلا وارزقنا اجتنابه • وحتی دیر
ایدی • اللهم ارنا الاشیاء کما هی • غمی که چون سینه زنگ دل بجوره بگرفت • برغم که
زنگ سیاهی کبی کوکلی قاپلیه طوتدی • زخیل شادی روم رخت زد اینز باز • سنک ذوقک
رومی شادلغی عسکرندن صیقللنور کرو مراد بودر که حضرت حقدن محجوب اولمغه
سببی ایله • بل ران علی قلوبهم • حسبنجه قلب باصلنوب جلایه محتاج اولور •
وان العبد اذا اذنب نکتت فی قلبه نکتة سوداء فان هو نزع واستغفر وتاب
صقل وان عاد زید فیه حتی تعلو قلبه • موجبنجه کناه ایله قلبی سیاه زنگ کبی زنگ
دوتوب قره قانه بوبالمش کبی قره ورانا تجلی جمال ایله جلا بلنور یا توبه واستغفار
ایله صیقللنور • به پیش آینه دل هر آنچه می دارم • کوکل آینه سی اوکنه هر نم که
واردر • بجز خیال جمالت نمی نماید باز • سنک جمالک خیالندن غیری کورنمز کرو مراد
بودر که قلب مرآت مثابه سنده در آنک جلاسی نقش ماسوا در چوه ماسوی اثری منتفی
اولا تجلی جمال ظاهر اولور نیتکم اخبار شایخده وارد اولمشدر • قلب المؤمن کالمرآة
اذا صقل تجلی ربه فیه **بیت** دل آینه خدا نمایست • ور زانک بغیر مبتلا نیست •
براه مثل که شب آستنست دوراز تو • اول مثل ایله کیجه یوکلو در یعنی مثل مشهور
در که اللیل حبلی و یر کرسنده ایراق • ستاره می شمرم تاکه شب چه زاید باز • یلدزرها
تاکیجه نه طوغره کرو مراد بودر که قم اللیل الا قلیلا • موجبنجه • وکانوا من اللیل
ما یهجعون • حسبنجه اولیایه قیام لیلدن منافع اخرویه حاصل اولور عجبا بکانه اولور
اولا دیو انتظار واضطراب ایدر یدی • بیا که بلبل مطبوع خاطر حافظ • کل کر حافظک خاطر
مطبوع بلبلی • ببوی گلشن وصل تو می سراید باز • سنک وصلک کلشنی قوقوسیله

قوقوسیله اسما ایرلر کرو مراد بودر که • انا جلیس من ذکرنی • حسبنجه بنی سنی ذکر
ایدرم تاکه بکا احسان و فضلک ایله قریبی اولاسن **ولە ایضاً** ای سرو ناز حسن که
خوش می روی بناز • ای حسن سروناز که خوش کیدرسن ناز ایله • عشاق را بناز تو
هر لحظه صد نیاز • عاشقلرک سنک نازکه هر لحظه ده یوز نیازی واردر مراد مخاطبون
معشوق حقیقی در و ناز جذبه در که تعزز و کبریا ایله اولاسن دل حضرتندن جذبه ظهور
ایدجک که عام اولمیه عاشقلره هر آنده یوز تضرع اولور که حصول مرام و وصول مقام
بونکله اولور **بیت** یک نازنینکی تو صد کنم نیاز • کامد نیاز عاشق بیچاره کار
ساز • فرخنده باد طلعت نازت که در ازل • مبارک اولسون سنک نازک یوزنه
که ازلده • ببریده اند بر قد سرو قبای ناز • بچمشلر در سنک سرو قدک اوزره ناز
قفتانی مراد بودر که • العظمة ازاری والکبریاء ردائی • حسبنجه صفت عظمت و کبریا
صفت قدیمه حضرت خدادر • آنرا که بوی عنبر زلف تو آرزوست • اول که سنک زلفک
عنبری قوقوسی آرزودر • چون عود کو بر آتش سودا بسوز و ساز • عود کبی دیل
یانار اوده یان و موافق اول مراد بودر که غیب هویتدن رائحه ادراک اتمکه ماسوی تیتی
اهلاک و افنا اتمک کرک **رباعی** ای جان شکسته در میان آتش • سرمست در او باده و
عشق دلکش • چون مست شدی تو با خیال معشوق • پروانه صفت رقص همی کن
خوش خوش • از طعنه رقیب نگردد عیار من • رقیب طعنه سندن دونمز بنم وزن خلوصم
چون زر اگر برند مرا در دهان گاز • التون کبی اگر التره بنی صندی اغزینه مراد بودر که
طعن اغیار و جفای روزگار ایله بنم اخلاص ایله عبادتم متغیر اولمز **رباعی** با شمع صفت
گریه ای نکزینی • در صفه جمع اولیا نشینی • کونیز شب تا دنور نمی واد • تا رک
نکر و صحبت شیرینی • پروانه راز شمع نبود سوز دل ولی • پروانه شمعدن اولور
کوکلی حرارتی ولی • بی شمع عارض تو دلم را نبود گداز • سنک عارضک شمعسز اولور

کوکلمه اریمک مراد بودرکه پروانه یانمق شمع وصلنده اولوربنم کوکلمه اریمک وقت
دیداره اولدرکه حضرت عندیة الهیه ده دوراولدوغم ایچون یانمق وهلاک اولمق
بیت کشت اینجا آمدن از دست زتو • کاشکی پایم بودی کشتن آن زمان • دل کز طواف
کعبه ءِ کویت وقوف یافت • کوکلم که سنک کعبه ءِ کویکده وقوف بولدی • از شوق آن
حریم نوازد بشر حجاز • اول حریمک شوقندن حجاز سوداسن دوتمز مراد بودرکه مشاهده
عبادته قادر اولان محجوب اولوب عبادت ایتمک استمز زیرا بودرجه عالیه دن تنزل در
هردم نکوه دیده چه حاصل وضوچه نیست • هردم کوزلرنیله وضودن نه حاصل چونکه بی
بیطاق ابروی تو نماز مرا جواز • سنک قاشک کوزلرنیم نمازمه جواز مراد نماز مراد بو
اهل طریقت نمازی دیمکدرکه انلرک قتنده نماز کمال اخلاص ومشاهده باری ایله اولمق
درکه • قل ان صلوتی ونسکی ومحیای ومماتی لله رب العالمین لا شریک له • حسبنجه
نمازه شریعت طریقتده جواز اولا • صوفی که بی تو توبه زمی کرده بود دوش • صوفی
سنسز شرابدن توبه ایتمش ایدی دون کیجه • بشکست عهد چون در میخانه دید باز •
صوفی عهدی چونکه میخانه قپوسن آچق کوردی مراد بودرکه صوفی یه وصول الی الله وقرب
حضرت حق حاصل اولیوب آنسز اولدوغی ایچون عشق الهیدن توبه ورجوع ایدوب
طریقتدن فراغته عزم ایتمش ایدی چونکه میخانه دن یعنی شوق وذوق حاصل اولان
عالم الهی طرفندن فتح باب کوردی عهدینی صیوب کرو عشق الهی نوشینه متوجه
ایلدی • چون باده مست بر سر خم رفت کف زنان • شراب کبی مست کوپ باشنه کفی
کف اوراراق • حافظ که دوش از لب ساغر شنید راز • حافظ که دون کیجه قدح لبنده
اشتدی رازی شراب کوپ باشنه کتمی طاشمسندن عبارتدر کف اورسی کوپ بکلنمسی
دیمکدر حافظک کوپ باشنه کتمسی شیخه فیض طلب ایمکه کتمسیدر کف اورسی الی
الدی صوب بر شوق اولمسیدر وقصده بونن مراد کیفیت جزبیه سی اولان مریددر

مریددر چونکه حافظ اندن راز طریقت وسر الهی استدی پر ذوق وشوق اولوب کوپ
یعنی شیخ جانبنه کتدی • وله ایضا • بر نیامد از تمنای لبت کامم هنوز • حاصل اولمدی
سنک لبک تمناسندن بنم مرادم هنوز • بر امید جام لعلت دردیه آشام هنوز • سنک
لعلک امیدنه بوسه ایچیجیم هنوز مراد لبدن کلام والهام ودر وجام لعلدن مراد بطون کلام
واسرار افهام درد بودرده آت ملوح ریاضتدن عبارتدر یعنی کلام الهی والهام شاهی تمنی
ایدر ایدم هنوز اول مراد حاصل اولمدی وبطون کلام واسرار افهام امیدنه ریاضت ایدرم
امیدوارم که اول مرام حاصل اولا • رباعی • ای دل تو بعلم سینه را گلشن کن • وان جامه
ز تحمل تنت را جوشن کن • بر زیم شبی چو صبح روشن کردی • چون صبح ضمیر عاشقانه
روشن کن • روز اول رفت دینم در سر زلفین تو • اول کون کتدی دینم سنک
٥٥ ایکی زلفک اوجنده • تا چه خواهد شد ازین سودا سرانجام هنوز • تا نیجه اولسه کرکدر بو سودا
بنم آخر کارم هنوز مراد دینه معنای لغوی سیدرکه طاعت وانقیاددر وزلفیندن
مراد غیب هویت وصفاتدر یعنی ازلدن اتباع وانقیاد ذاته وصفاته اولمشدر آخر کارم
نیجه اولسه کرکدر بو سوداده بلمزم اما فضل واحساندن امیدکسمزم • غزل • مهر کرای
شه نکنم از در تو نومیدی • چون هزاران بیشتر از من بکرم بخشیدی • روز بازار الست
چه مرا بخریدی • همکی عیب مرا هم تو عیان می دیدی • کی کنی فرق من بدعمل آخر یارب
تو که کردار من اکنون بکرم پوشیدی • نیست لایق کرمت را که مرا زدبکنی • اول
روز که از لطف وکرم بکزیدی • مهر ان عاشق بیچاره ارو تیزیدی غم • تو که جامی
بالست ازکی او نوشیدی • ساقیا یک جرعه ده زان آب آتش کون که من • ای
ساقی بر جرعه ویر اول آتش کبی صودن که بن • در میان پختگان عشق او خامم هنوز •
انک عشقنک پخته لری اورتسنده خامم هنوز • مراد آب آتش کوندن ریاضت درکه آب
حیات معنویه دراما آتش کبی سوزش دراما جرم ای ساقی یعنی شیخ ومرشد بر تبه رکلی

انده بها ویر تا که بنده حق آنلر کبی پخته اولم ● بیت عاشقی خواهی که تا پایان بری ● بس که
بپسندید بایدت ناپسند ● زشت باید دید وانکارید خوب ● زهر باید خورد وانکارید قند
● از خطا کفتم شبی موی ترا مشک ختن ● خطاده دیدیم برکیجه سنک زلفکه مشک ختن
می زند هر لحظه تیغی مو براندامم هنوز ● اودر هر لحظه بر تیغ قیل اندامم اوزره هنوز مراد
بودر که اول شبه ومثلدن منزه اولان غیب هویتی بر نسنه یه تشبیه ایتدم اندامم هر قلنه
تیغ کبی باتوب اذا ایدر ● بیت خیال کشت حقیقت مکن بقوت عقل ● که این لغت بقیاس فرد
نمی باشد ● نام تو رفتست روزی برلب جانان بسهو ● بنم آدم کچمشدی بر کره جانانک اوزره
سهو ایله ● اهل دلرا بوی جان می آید از نامم هنوز ● اهل دله جان قوقوسی کلور آدمدن هنوز
مراد بونده شول حدیث شریف مضمونیدر که رسول الله علیه الصلوة والسلام بیورمشلر که حق تع
بر قولی سوسه جبرائیله دیر الله تع فلانی سورین سنده سو جبرائیل دخی سور صکره جبرائیل
ملاء اعلی ده ندا ایدوب دیر الله تعالی فلانی سورز سزده سوک انی دخی سورلر آنده صکره
آنک قبولی دوشر اهل ارضک قلوبنه ● بیت شول که محبوب القلوب اولا اودر محبوب حق هر کیمی
یاد اوله نامی اهل دللرک دار اولور ● بیر توروی شرا در خلوتم دید آفتاب ● شکل یوزرکه
ضیاسی بنم خلوتمه کوردی کنشی ● می رود چون سایه هردم بر در و بامم هنوز ● کیدر
کولکه کبی هردم بنم قاپیم وطامم اوستنه هنوز مراد خلوتمه تجلی جمال اولدیغی بیاندر اهل
شوق الکا طالب اولدیغی ذکر در ● بیت لی مع الله وقت اهل خلوتست ● هر که این را یافت صاحب
دولتست ● ور ازل داده ست ما را ساقی لعل لبت ● ازلده ویرمشدر بکا لعل لبک
ساقیسی ● جرعه جامی که من مدهوش آن جامم هنوز ● بر قدح بقیه سی که اول
قدحک عقلی کیتمشیم هنوز مراد بودر که الست بربکم نداسیله بکا کیفیت ویرمشدر که
هنوز اول کیفیت باقیدر ● بیت یا رب آن جنیت آنکه بخوردم بازل ● کیفیت او که بوده
کی کانست ● ای که کفتی جان بده تا باشدت آرام دل ● ای کسنه که دیدک جان ویر

جان ویر تا سکا قرار قلب اوله ● جان بغمهاش سپردم نیست آرامم هنوز ● جانمی انک
غملرینه تسلیم ایتدم یوقدر قرارم هنوز مراد بودر که ای کسنه که بکا موتوا قبل ان تموتوا
حدیثنجه کندوکی میت قلوب ومیت بلوب قرار قلب حاصل قیل دیرسن بن کندیمی
جمیع ماسوی دن میت قلوب تمامک غم ماسوی ایلیوب جانمی جانانک غملرینه تسلیم
قلدم اما هنوز قرار قلب حاصل قلمدم ● رباعی مرا کوید تو فانی باش از خویش ● بیابید
تا قرار قلب در پیش ● من از خویشی فنا کشتم ولیکن ● نمی یابم قرار ای مرد درویش ●
در قلم آورده حافظ قصه لعل لبش ● قلمه کتوردی حافظ آنک لب لعلی قصه سن ●
آب حیوان می رود هر دم ز اقلامم هنوز ● آب حیات کیدر هر دم قلملرمدن هنوز مراد
بودر که حافظک قلمی کلام الهی یازر ایدوکیچون آنک قلملرینده آب حیات آقر جانه سبب
اولور معارف جاری اولور ● بیت ز آب حیوان از آن اوست ● زندگی بوده ثنوده ها
لیک کفتار رجوع بود هردم ● از برای حیات جان باعث ● وله ایضا ● حال خونین دلان
که کوید باز ● قان کوکللولر حالنی کیم دیر کیرو ● وز فلک خون خم که جوید باز ●●
وفلکدن جم قانی کیم استر کیرو مراد بودر که معاصی ایله کوکلی قان اولوب توبه وندا
سزا اولنلرک حالنی واعتذارینی کیم دیر بر کره ویعنی کندودن صکره انک کبی کیم اعتذار
وعرض حال ایدر وجم عیشی وعشرته اشتغال ایدوب هلاک اولدی فلکدن آنک قانی
کیم دعوی ایدر لاجرم اجلدن مهلت وفرصت وار ایکن عمل آخرته اشتغال ایتمک کرکدر فوت
اولدقدن صکره تدبیر میسر دکلدر ● سع لحاف علا نفعه من یتوب ● فکیف ترک
حالی من لا یتوب ● شرمش از چشم می پرستان باد ● اوتنمسی می پرستلر کوزندن
اولسون ● نرکس مست اکر بیترسه کر مراد بودر که شول که علم نظر دعویسی
ایدر وکندویی انک ایله اظهار ایلرم علم عملی بلنلردن وانک سببی ایله کیفیت حاصل قلنلردن
اوتنمق کرک ● بیت ای غره بعلم خود عمل کو ● در کوی یقین ترا محل کو ● جز قلاطون

خم نشین شراب • شراب کوپه‌ده اوتورنجیس افلاطون‌دن عبارت • سترحکمت بما که کوید
بازه • حکمت سترینی بزه کیم ویرکرو مراد کاه اهل طریقتده عبارت حکیم حکمت الهیه‌دن بزه
خبر ویره مزو لیکدر بیت حکمت شرع و طریقت مشکلست • عالم و عارف بدین اهل
دلست • هرکه چون کاسه کرده‌ان بود • هرکه لاله کبی جیغی دونورنجی یعنی انواع
نعم و الوان طعام کتوریجی ایده • زین حقایق نخوره نشوید بازه • بو حقایقدن یورکی
قان ایله یوزر کرو یعنی ناهللک بلاسندن یوزنی ملوث ایدر مراد بودرکه سوکه علوم
و معارف ایله آراسته اولا و انواع حکم و عوارف ایله پیراسته اولا کندو بیع علمی
ایله عامل اولمیوب بلکه خلاف حقه ذاهب اولدیغی جهلدن یوزنی معاصی ایله ملوث
ایدر رباعی دلا در کار خود میکن نظرها • که در راه تو جی بینم خطرها • معاصی زاهد
فسادست و بخوده • بکام نفس تو اینجون شکرها • نبین که در پرده چنک کفت سخنی
کفت لفظینک فاعلی ضمیر چنکدر و مفعولی سخن و پرده چنک پرده‌دن نیجه که سوز سویلر
بهرش معنی نامعتمد بازه • بپرش لفظنی اولان ضمیر بازو و بو پرش لفظنده اولان ضمیر
ضمیر مستتر راجع در چنکه یعنی کش قلبی تاب غوساغه کرو مراد بودرکه چنک مرادکم
بودرکه جنکدن مرادکه شیخ مراقب و منحنی در اولکه مراتب سلوکدن و پیر دیجه
طریقتدن سوز سویلر ایدی حضرت حقه اتصال متعلق اگا باعث اولمش ایدی پیش
موی دن مراد اول اتصال و استحصال ارتباطدر منقطع اوله اولکیی کبی قرقنه
دوشوب اغلیوب باغوساغی لازم اولورنیتکیم آدم علیه السلام بو عصیان سببی
ایله نیجه ییللر اغلدی و نوح علیه السلام ان ابنی من اهلی • دیمک ایله معاتب اولدی
قوی بنی ترمیدن باشی آسیانه قالدرمدی و داود علیه السلام هر زلت باعثی ایله
مرتبه لرنده دوشوب کریان اولدیلر قطعه اولا آدم آخر خاتم • زلت ایچون او لوب
بولر کریان • اولیا دن نیجه نجه کمل • معصیت بر له انلر خسران • بک ایدوکلم

در یعنی بر زلت و معصیت سببی ایله اول اتصال و ارتباط صح

دلم چو غنچه اگر • آچیلدر کوکلم غنچه کبی اگر • ساغری از لبش بنوید بازه • بر قدحی انک
لبنده قتولرسه کرو مراد بودرکه منقبض و منفعل اولان قلب کلام الهیده بر شمه
دویرسه آچیلوب انبساط و فیض حاصل ایدر نیتکیم آدم عم • فتلقی آدم من ربه کلمات
فتاب علیه • صفحه و رسول الله صلی الله علیه و سلم • ما ودعک ربک وما قلی • بو صنعه
تسلی بولدیلر پس معصیت و زلتده حکره قبول و رحمت بولنلر توبه و انابت و تضرع
و ذلت سببی ایله بولدیلر نظم ای مرهم ریش دلفکاران • وی صلح کار زشت
کاران • مکذار چنین ذلیل و زارم • از راه کرم برآر کارم • سرکشته مکن مرا ازین بیش
بنمای رهی بجانب خویش • در حبس معصیت اسیرم • مکذار چنین بمیرم • خجلت زده ام زکرده
خویش • وز شرم تو سر فکنده در پیش • چون آمده ام بعذر خواهی • نومید مکن مرا الهی
بردار ز نظر طرح الهالکم • مکذار میان خون و خاکم • هر چند بد و کناهکارم • از لطف تو لیک
امیدوارم • عصیان من ار ز حد بیرونست • لطف و کرم تو ز ان فزونست • کرد بیت الحرام خم
حافظ • کیوب بیت الحرام ز دکنه حافظ • کر نتواند بسر بنوید بازه • اگر فادر اولورسه
باشی ایله یکر کرو مراد خم‌دن شیخ بر حالتدر و انک بیت الحرامی خانقاه و موضع عبادتدر که تحلی اکرام
و محل تعظیم و عزتدر اکا باشده قدم ایدب سکردب و ارمغه لایقدر وله ایضا
خیز در کاسه زر آب طربناک انداز • ایاغ اوزره قالق التونده جنغه شلکلو صوات •
پیشتر زانکه شود کاسه سر خاک انداز • اندن اوکدن که اولا باشی چناغی طپراغه اتمش جراد
التونده حقیقتده قلبدر که اعضاده رئیس شریفدر که التونده کبی عزیزدر و آب طربناک دن
مراد عشق الهیدر که غم دنیای فراموش اتدورر لاجرم باشی چناغی طپراغه دوشمزدن
اول اکا سعی اتمک کرک که تضییع عمر خسران عظیمدر رباعی عمری بغم دنیی دون میکذرد •
آخر بینی که ز دیدن خون میکذرد • می خورده و شب خفته و هر صبح خمار • اوقات عزیز بین
چون میکذرد • عاقبت منزل ما وادی خاموشانست • عاقبت بزم منزل ساکن در بیلا

حالیا غلغله در گنبد افلاک انداز • حالیا غوغا و صدای فلکلر قبه سینه آت مراد بودرکه
ای صیت و صدای و شهرت و غوغای فلکلره چیقه کم عاقبت بزم ملکاه و قوناغمز
مقابر اوله کرکدرکه الکا محله فاموشان دیرلر غزل ای که مغرور تخت و دولت
فرخنده • در همه عالم صدای شاهی افکنده • باکه جمشید شوکت باکه خورشیدی
بحسی • یا چو زهره چاره داری یا چو مه تابنده • یا کمالاتی که گفتم ضعیف آن دریافتی
یا مرادانی که خسی جملدرا یابنده • یا چو قیصر هست بر سر تاج افسر مر ترا • یا چو عیسی ابن
مریم تا قیامت زنده • یا کوفتی چون فریدون ملکت روی زمین • یا چو قارون صد هزاران
مال و گنج آکنده • گر تو شداد و لیکن نیستی ایمن ز موت • هیچکس گفتست با تو تا ابد
پاینده • گر امیری گر فقیری چون بمیری عاقبت • خواجکی بنده و از تو سر بنه چون بنده
چشم آلوده نظر از رخ جانان دورست • کوزکه بولاشق نظرلو اولا جانانک یوزندن
بعیددر • بر رخ او نظر از آینه پاک انداز • انک رخی اوزره نظری آینه پاکدن
آت مراد بودرکه شول عین که تلوث شهوتدن و میل ما سوی دن پاک اولا انک ایله
جمال حقه لایق اولا بیت عاشقانی که گرفتار جمال او بیند • یک دل و یک جهت و یک
رو بیند • بر سبز تو ای سرو که چون خاک شوم • سنک پیل پایک حیچه ای سرو که چون
طراق اولم • ناز از سر بنه و سایه بر این خاک انداز • نازی باشدن قو و کولکه یی بو طراغه
اوزره آت مراد مخاطبدن بو نوع طراوت و لطافت و علو درجه و رفعتی اولانلر آنلردن
اذکروا موتیکم بالخیر • موجبنجه دعا خیر و زیارت قبر رجا ایدرلر بیت از کرم بعد از وفاتم
یاد کن • همت با آنکه بی روانم شاد کن • دل ما را که ز مار سر زلف تو بخست • ز دم
کوکلمزکه سنک زلفک اوجی بلاسندن مجروح اولدی • از لب خود بشفا خانه تریاک
انداز • کندو لبکدن تریاک شفاخانه سنه آت مراد غیب هویتدن مجروح اولی
کلام فیض ایله شفا ارزانی قیل دیمکدر بیت دل مرجان بتر زد دوست کمال • فوه ماه

ماء الحیوة فیه شفاء • ملک این مزرعه دانی که ثباتی نکند • بو مزرعه نک ملکی بلورسی که
ثبات اتمز • آتشی از جگر جام در املاک انداز • بر آتشی قدح جگرندن که شرابدر
املاکه آت مراد بو مزرعه دن • الدنیا مزرعة الآخرة • موجبنجه دنیادر لاجرم بونک
ملکی ثبات و قرار اتمز شعر ویکفیک قول الناس فیما ملکته • لقد کان هذا مرة لفلان
چون بویله در حق زبرکلره سزادر املاکه آتش اوروب افنا ایدوب قلبده انلرک تعلقی
نفی ایله که طوبی لمن ترک الدنیا قبل ان تترکه نصیحتی تجدید ایدر رباعی ای کرده دل را در هوا
غیر حق فرسوده • بند اهل دل بگوش هوشی جاه ناشنوده • حب املاک جهان را
در دلت جا کرده • تو درونه آتش بمانی غافل از این بوده • غسل در اشک زدم
کاهل طریقت گویند • غسل کوز یاشنده اوردم که اهل طریقت دیرلر • پاک شو اول
وپسی دیده بر آن پاک انداز • پاک اول اول و اندن صکره کوزی اول پاک اوزره
آت مراد پاک اولان شاهد جماله لایق اولورده دیمکدر • یارب آن زاهد خود بین
که بجز عیب ندید • یارب اول کندی کورجی زاهد که عیبدن غیری کورمدی • دود
آهیش در آینه ادراک انداز • آه دودین انک ادراک آینه سنه آت تا که
آینه ادراکی دودتب عیب کورمز اولا بیت مو شکافی تو بعیب دگران • چون بعیب خود
رسیی کوری در آن • چون گل از نکهت او جامه قبا کن حافظ • گل کبی انک خوشلقندن
قفتانکی قبا قیل ای حافظ • وان قبا در ره آن قامت چالاک انداز • اول قبایی اول
چابک قامت یولنه آت مراد جامه دن بدندر که جانه لباس مشابه سنده در و آنی قبا اتمک
ریاضت ایله چاک اتمک یاجیب تستر یه رفع اتمک در و قامت چالاکدن مراد علو
درجه در لاجرم تحصیل مرتبه علیه الهیه ایچون بدنی آنک سبیلنده بذل اتمک
کرکدر وله ایضا دلم ربوده لولی وشیست شور انگیز • بنم کوکلم بر قوه جی کبی فتنه
شورش و زحجی نک قاپلمشیدر • خلاف وعده و قتال وضع و رنک آمیز • و وعده یه خلاف

ایدی و قتال و ضمیر و حیله کار مراد بونده نفس اماره در که بو وکلوا وصاف قبیحه
ایله متصفه در و قلب ایله متعلق در رباعی بجبید رحمی اناتک بولور کی نفس بدکاره
آنک اقوالنه کوره اید رهر لحظه کرداره • نجه نجه بلوت حاصل اولمشدر دلده اندن
کور اوله یعنی کم ترک ایلمز بدم او شومداره • رقوای پیرهن چاک ماه روباه باد •
آی یوزلولرک رتبتکو کلنه فدا اولسون • هزار جامه تقوی و خرقه پرهیز • بیک
تقوی قفتانی و پرهیز خرقه سی مراد آی یوزلو لرده نورانیت حاصل ایدن فقرادر که
لباسلری کهنه در آنلره فدا اولسون صورتن آراسته ایدن متقی و اهل پرهیز نجه
که لرکی لباس تزیین ورایسه در رباعی در صورت اکر موسی و هارون باشی • بو شیخ
جبرئیل پیروی باشی • از صورت زهد توچه مقصود ترا • در سیرت اکر یزید و قارون
باشی • فرشته عشق نداند که چیست ای ساقی • فرشته عشقی بلمز که نه در ای ساقی • بخواه
جام و کلابی بخاک آدم ریز • استه قدحی و کلابی آدم طپراغنه دوک مراد بودر که ملائکه ده
عشقه استعداد یوقدر اکرچه عبادت چوقدر نیتکم خواجه عطار دیمش بیت عشق
جوهر خاصیت انسان بود • کی ملک عاشق شود انسان بود • لاجرم عشق الهی قرقی
آلوب انده الحیه طینیه یا بن طپراغنه دوکوب حشقه عبادتدن اولو کرکدر بیت عشق
بر حرف حقیقت اختر ست • از عبادت یک قدم بالاتر ست • منبر و خسته بدرکاهت
آمدم جانا • منبر و خسته درکاهه کلدم ای جان • که جز ولکای تو م نیست هیچ دست آویز
که سنک محبتکدن غیری بنم بوقدر هیچ ارمغانم مراد بودر که حضرت باری یه تحفه فقرانه
آنجق محبتم واردر • غلام آن کلماتم که آتشی افروزد • اول کلماتک قولییم که اود
یاقلندورر • نه آب سرد زند در سخن بآتش تیز • چوقوغه صو اورمز سوزده ایکی
اوده مراد بودر که سوز اولدر که آتش شوقی یاقلندوره سوز اوله دکلدر که
اولانجه سوندوره • پس اول کمسه ایله مصاحبت ایتمک کرک که حرارت و شوق ویره

ویره آنکله اصطلاحاته حک کرک که اولان شوق و حرارتی افنا ایدر قطعه بکسی یار
شو که چوه کوید • سخنی ویدی اونکو بیزجی • ببر از کسی که چو تو حق کوید • سخنی کویر
او کندو دل شوق • بیا که هاتف میخانه دوش بامن کفت • کل که میخانه هاتفی دون بکا
بکا دیدی • که در مقام رضا باش وز قضا مگریز • که رضا مقامنده اول قضاده
قاچمه مراد خانقاه و عبادت خانه هاتفی بکا قضایه رضا ویر دیو سویلدی و کلدر
رباعی هر شنع که او کرین رنج بود • پیوسته قرین تاب و تب بود • هر حکم قضا که از
حق آمد • تسلیم و رضا تو و حب بود • مبادا غره بباز وی خود که در خبر است
مغرور اوله کندو قوتکه که خبرده واردر • هزار تعبیه با پادشاه حکم انگیز • بیک غلطه ستر
حکم قو پرجی پادشاه ایله مراد بودر که قوت علمه مغرور اولمق منهی در زیرا حکم ازلیه
وضع سلطانه لم یزلینه نجه ایدوکی معلوم دکلدر قطعه غره چراعی اول خود بوده روا
شکوه دولا • مهر بر اثر نوشتی کرده دیوان ازل • اختیار را چه سجد بیش تقدیر آله
چون تراچو کوی چوکان کرده سلطان ازل • غیر خوف و امید جانب در طریق سالکی
عقل عاجز را که کوید مرد میدان ازل • بیاله بر کنم بنذ تا سحر که حشر • قدحی کفنمه بغله تا
حشر سحری وقتنده • بمی زدل ببرم هول روز رستاخیز • شراب ایله کوکلدن کس
قیامت کونی قورقوسی مراد بودر که کفنمه دعا قدح بغله که آنکله خاصه سی هول قیامتدن
امین اولهقدر • میان عاشق و معشوق هیچ حایل نیست • بعضی نسخه ده بو مصراع بویله
بو مصراع واقع اولمشدر • نقاب و پرده نوارد نگار دلکشی ما • تو خود حجاب خودی
حافظ از میان برخیز • سن خود کندو حجابنک سی بسن ای حافظ اورته دن قالق مراد
بودر که جانب حق کندو ایله عاشق اورتسنده مانع و حجاب یوقدر همان عاشقک
بن لکی حایل در اول رفع اولنیجق وصول حاصل بولور بیت ترک جمله کی که تجرید آنی
بوده خویشتن کم کی تجرید این بوده ولله بطفت بیا و کشتی ما در شط شراب انداز

کل بزمکی مزی شراب رمانقه‌ات • خم بوبولوله در جاه شیخ وشاب انداز • فریاد
وغلغله‌ء وجوان جانبنه آت مراد مخاطبه شیخ ورالکادیر که بزکه شرح کیسنده یوز
بزم شرعه علمنزی طریقت ارعاغنه براق تاکه عقل ونفس جانبنه فریاد عشق وغلغله‌ء شوق
شرح
واقع اولا **نظم** علت تعلق اکر قوی نیست • وربزدگ ه تمام دین نیست • جوان تمکم
بود با جمال • بی شرع کی رسی با جلال • اصلاح درون خود مهم است • بی او نزاهد
طریقت دست • راه همه انبیا ومرسل • این بود تمام بازاول • تا از دل وجان خبر
نیابی • از شاخ امید بر نیابی • آنرا که درون عم اوست • در دنیی واخرت بسیه
روست • کر تشنوی از من این خبر را • بر تو شرف است گاو وخر را • مرا بکشتی باده
درافکن ای ساقی • بنی شراب کیسنه براق ای ساقی • که گفته اند نکویی کن و در آب
انداز • که ویشلر در ایلوک ایله وصوبه آت مراد بودر که بنی عشق الهی کیسنه براق
ولجه وحدته صال که غناب ولاسی **بیت** بتنجر دیده ام اکون خیال سر وقدت • که گفته
اند نکویی کن و در آب انداز • زکوی میکده برگشته ام زراه خطا • میخانه محله سنده دوشمشم
خطا یولنده • مرا دکر ز کرم بازه صواب انداز • بنی کرم کرم ده صواب یولنه آت مراد
بودر که خانقاه وطریقت محله سنده رجوع ایدب خطا ایلدم بنی طریق صوابه آت یعنی سالکه
طریقت قیل • بیا ز راه یکی کو زرنگ شکیبو جامی • کتور اول کل رنکلو مشک قوقولو شرابدن
بر قدح • شرار رشک وحسد در دل گلاب انداز • کوی وحسد قیغلجمنی گلاب الچنه آت مراد
بودر که عشق الهی نوش ایدوب غمی دنیایی فراموش ایدب حسن حالی وطیب تماشای اولا نک
حالندن ارباب دنیا واهل عیش وهوانک غبطه وحسدی اولوب اجلریله اود دوشر **قطعه**
طیب عیش ودل آزاده اکر می خواهی • بشنو ای دوست که در صحبت درویشانست • راحت
دنیی وعقبی نبود بی ایشان • ره‌رو راه روح جو از راحت درویشانست • فخر ارباب دول
کرچه زمال وجاهست • لیک در خاطر ایشان حسرت درویشانست • کمر وتاج وکلاه وحشم

وحشم وعزت وجاه • میرود باقی همان عزت درویشانست • اکرچه مست وخرابم
تو نیز لطفی کن • اکرچه مست خرابی سنده بر لطف قیل • نظر برین دل سرگشته خراب
انداز • نظرینی بو حیران وخراب کوکلنه آت مراد مرشد ده عین عنایت طلبی در **غزل**
تابکی کبر وتعظیم تاکی این بار رهی • با چنین فعل از عقاب تاب دوزخ کی رهی • عاقبت
رند باقی نماند مال وملک وشوکتت • عاقبت بر خاک خواری سر نهی همچون رهی • مقصد تو دا
نفس وشهوت وحرص وامل • یک نفس غافل مشو کر عاقلی و آگهی • خواب خرگوشی دهد
یکه بهر دم ترا طول امل • همین تبر فو شیری بکی تاکی ترا این روبهی • کر بتنهایی نیاید چیز
باید • بر دستمنان • خوش بر و یاری بجو ای مبتدی از منتهی • بنیم شب اکرت آفتاب می
نصف لیلده اکر سکا کنش کرکسه • ز روی اختر گلچهره پرده‌ء نقاب انداز • گل یوزلو یلدز
یوزندن التونه نقابه آت مراد گل یوزلو یلدزدن گونز در که گل کبی نازکدر والتون نقابده
مراد گونز قیاغی در یعنی در که التون کبی صاریدر لاجرم نصف اللیلده آفتاب استر
گونزدن قیاغ پرده‌سی قالدرمق گرک در که نور محمود دکلدر **لغز** برآخر دل
رز ز رانکر که می دارد • وصالی با جبینی چهره کان سیم اندام • اکر مصحف اونبستی گجا
دیدی • کسی پیاله زرین بطشت مینا فام • اگر تو قلب خود انصف بیشش سازی •
لک بیک دو نکته ازین رمز فهم کرده نام • بد شکستی شرط بسته دبن ازوی • لعدادر
ان کنت من ذوی الافهام • مباش در طلب وصل او که پیوسته • مصاحبت بنخت حسود
ش وکرام • بیت اولین رمز لغز بودر که ز زکرم در انک قلبی مرک در که مو تر آنک
برادری نوم در که النوم اخ الموت در وجبینی یوز وسیم اندام کوزلو در وبیت ثانین
رمز لغز بودر که نوم تصحیفی یوم در والتون قدحدن مراد کنشدر وجهه ریکلو لکی
گوکدر لاجرم یوم اولمه گوکده کونشه کوزمز ایدی وبیت ثالثین رمز لغز بودر که
الف رقمی بوبله در بونک قلبی بودر بونک نصفی بر در که بر الف در نوم لفظنک قلبی

یعنی حرف وسطی واودر واول الف اولیجق نام اولور پس برایکی نکته ایله
بو مرام حاصل اولور در بیت رابعده رمز لغز بودر که ستون دین • الصلوة عماد الدین
حسبنجه نماز در آنک شرطی وضودر آنک نواقضندن بری نوم در و بیت رابع مراد
مبیتن در که نومده یقظه اولیا در و نفث لیلیه سبب بشارت ربوبیت در قطعه خواهی که
چشم جان تو بینا شود چو شمع • بیدار شو بجلقه رندان نیم شب • گرچه گدای خلق عالم
میانه روز • لیکن بشاهم و سلطان نیمشب • مهل که روز وفاتم بخاک بسپارند
تو ما که وفاتم کوننده طراغه تسلیم ایتمه لر • مرا بمیکده بر در خم شراب انداز • بنی مینجانه
الت شراب کیبنه آت مراد عبادتخانه قربنده صاحب حالت اولنلر مقبره سنه دفن قیل
دیمکدر رسول الله علیه الصلوة والسلام بیورمشدر • ما من احد من اصحابی یموت بارض الا
یکون قائدا و نورا لهم یوم القیمة • بو کلامه بناء عمر رضی جوارنده دفن طلب ایتدکلری
زجور چرخ چو حافظ بجان رسید دلت • چرخ جور ندن چونکه ای حافظ جانه ایرشدی
سنک کوکلک • بسوی دیو محن ناوک شهاب انداز • محنتلر شیطانی جانبنه شهاب
اوقی آت مراد جور چرخ شکایتنده زمانه مقتضاسنجه معاصی وتوبه ابتلا در و آنی
شهاب اوقی ایله اهلاک ایتمک علم وورع ایله عامل اولوب آیه افنا ایتمک در نیتکم
رسول الله علیه السلام بیورر • فان فقیها واحدا اشد علی الشیطان من الف
عابد حرف السین عطف ای صبا گر بگذری بر ساحل رود ارس • ای صبا اگر
اوغر سک ارس ارماغنک کنارینه • بوسه زن بر خاک آن وادی و مشکین کن نفس
اوپ اول ورنک طپراغنی خلقلو قیل نفسی مراد توجه سحری یه سیاده ش درکه جانب الهیه
ایرشه آندن کیفیت طیبه تحصیل ایده • منزل سلمی که بادش هر دم از ما صد سلام • منزل
سلمی یه اولسون اکا هر دم بزدن یوز سلام • پر صدای ساربانان بینی و بانگ جرس
دوه جیلر صداسندن و چاک اوازندن طلو کوررسن سلمی اسم معشوقه در مراد بوندن معشوق

معشوق حقیقی در • دوه جیلردن مراد ماویانی شبلی مهدی و جرس دن مراد سالکلک
بر هوی و مادی غزل مرحبا قوم که در دل بود درمان شان • در هوای بیخودی بران مرغ
جان شان • شهسوار مرکب عشقند در صحرای فقر • بر سر میدان او آوادیه اتودجولان شان
بی سر و سامان دو بین کزذ عالم روز و شب • فارغ انداز هر دو کون اینک سر و سامان
شان • گرچه از جام الستاند قوم سرمست آمدند • لیک از هشیاری آمد عقل کل
حیران شان • در لوای اولیای خیمه در رفعت زده • در فضای لی مع الله آمده ایوان شان
محمل جانان ببوسی آنگه برازی عرض خونه • محمل جانانه اوپ اندن صکره زاریلو عرض قیل
کز فراقت سوختم ای مهربان فریاد رس • که سنک فراقکدن یاندم ای شفقتلو مدد
ایرشن مراد رب رحیمدن طلب مدد در رباعی ای مهر نفسی صد گنه از من دیدی • وز فضل
وکرم پرده برمن نو دیدی • ای من بتر از هر که بعالم بترست • ای لطف تو از من بترک
آمرزیدی • من که قول ناصحانرا خواندمی قول رباب • بن که ناصحلرک قولنه رباب اقوردر
گوشمالی دیدم از هجران که اینم پند بس • بر قولاق بورمق کوردم هجراندن بو بکا
نصیحت یتر مراد بودر که ناصحلرک کلام بکا آواز سازکبی هوا کلور ایدی فرقت بکا
گوشمال اولوب پند کافی اولدی قطعه صوفیانرا حال چون شد پند ناصح نشنوید
بهر این بنود در روی قلب ایشان هیچ نور • اهل طاعت قرب حق حاصل کنند از سیر راه
می شوند ایشان ز خود رایه از درگاه دور • گوشمال حق بود این دور می
ایشانرا مگر • تا کند اصلاح ایشانرا بدین رب غفور • عشرت شبگیر کن بی ترس
کاندر شهر عشق • کیجه اویانقلغی عشرتی قیل قورقمه که عشق شهرنده • شب روانرا
آشنایی هاست با میر عسس • کیجه کیدنلرک آشنالغی وار در عسس بکی ایله مراد احیای لیل
ایدب جوف لیلده عبادت ایدن بیخوف اولوب زیاده امین و انیس رب العالمین اولورلر
بیانندر قطعه شب روان استند با طاعات حق اهل راه • چشم ایشان شد منور از بیشی

از نور شب • روز سطایی نماید از برای سترحال • تن خرابه وجان دلی شاه بود

معمور شب • پادشاهی کاربازی نیست ای دل شربتاز • پادشاه اولوب اوپن ایشی

دکلدر ای کوکل باشن اوینه • ورنه کوی عشق نتوان زد بچوکان هوس •

یعنی عشق طوبی اوینمق اولمز هوس چوکانی ایله مراد بودر که سلطنت الهیه پایه سی

بلنددر اکا خدمت امرسهل دکلدر انی کیچوه باشن اوینمق کرکدر لاجرم عشق طوبی

اوینمق هوا وهوس ایله اولمز رباعی اندر طلبی یار مهی باش چه کوی • نه باوسر خویشی

تواندر رنگ وبوی • کاه چرکه در پرده وحدت باشد • در بیخودی ای پسر نماید

بوورخ دل برغبت می سپارد جان بدست چشم یار • کوکل رغبت ایله ویرسه جانی یار

کوززلرینه • کرچه هشیاران نداوند اختیار خود بکس • کرچه آیقلر ویرمدیلر کندو

اختیارلرین کمسه مراد بودر که عاشق اولمیلر اختیارلرن کمسنه یه ویرمزلر اما عا

اولان جانی رغبت ایله عین ذوقدر دیو ویرر رباعی عشق تو امیرست کنون بر جانم • در

قبضه او فرشته اسیرم دانم • جون نیست علاج بتو در مانم • بیچاره شده منتظر فرمانم

طوطیان در شکرستان کامرانی می کنند • طوطیلر شکرلکده مراد سوزنجیلک ایدرلر •

از تحیر دست بر سر می زند مسکین مگس • تحیرده آیلی باشنه اورر مسکین سنگک مراد معلوم

ومعارفده ووصول مراتبه مالک اولنلر حظ وصفاده اما جاهل وعامی اولنلر حیرتده و

حسرتده دردیکدر بیت جاشنی بلکه بهواسنده او جوردی کرچکلم • لیلرک قندینی جولدروم

الکسی قانر مکس • نام حافظ گر برآید بر زبان کلک دوست • حافظک آدی اکر کلور سه

دوست قلمی دلنه • از جناب حضرت شاهم بس است این ملتمس • بنم شاهم حضرت جنابندن

بیتر بو مطلوب مراد بودرکه تو حده قلم ایله اکر حافظک نامی خیر ایله مکتوب ایسه اکا بوسعادت

بیتر وله ایضا جان تراکه کفت که احوال ما مپرس • ای جان سکا کم دیدی که بزم احوالمز

صورمه • بیگانه کرد قصهٔ هیچ آشنا مپرس • یاد اول هیچ آشنا قصه سن صورمه مراد

مرادی مخاطبدن معشوق حقیقیدر که • اللهم لا مانع لما اعطیت • حسبنجه الکلمه بزنا حیلرک

احوالی صورمه ومرحمت قلمه دیمز والست بربکم کوننن آشنا اولانه یاد اول آنک قصه سنی

صورمه دیمز ومغفرتدن منع ایلمز آنه کیجوه دیر • زانجا که لطف شامل وخلق کریم تست •

اول سیردن که سنک لطف شاملک وخلق کریمکدر • جرم نکرده عفو کن وماجرا مپرس جکمشی

کناهی عفو قیل وماجرا صورمه مراد سعت رحمتک وعموم رأفتک اقتضاسی ایله کچمش کناهمزی

عفو ایدیب معنی ما مضی مو جبنجه واقع اولانی صورمه غزل من کیم براستانت باآه

نیمه شب های عذرخواهی از گناه • عمر ضایع کرده سرگشته خوار وزار افتاده در ره خاک

راه • می کشم زاندیشه آخر نفس • آههای سرد وقت صبحگاه • هرچه کردم عفو فرما

زانکه من • بر امید رحمت کردم گناه • گشته باری معصیت سنگین جو کوه • کاش بودی

وزن طاعت برگ کاه • من ذوق سوز عشق تو دانم نه مدعی • بن سنک عشقک حرارتی

ذوقن بلورم مدعی دکل • از شمع پرس قصه زباد صبا مپرس • شمعدن صور قصه یی

صبا یلیدن صورمه مراد حب الهی کندویه ملکه وحال اولدوغن ذکر در رباعی هرکز نشود

ای بت بگزیده دو تن • مهارت زدل وخیالت از دیده رو من • کرپیش برکی بجویه یابی • مدارنیه

دراستخوان بوسیده دو تن • هیچ آگهی زعالم درویشیش نبود • هیچ خبردارلکی

درویشلک عالمندن یوغ ایمیش • آنکس که با تو گفت که درویش را مپرس • اولکمسه کم

سکا دیدی درویشی صورمه مراد بودرکه نا اهل اولان اهل اولانک قدرینی بلمز لاجرم

درویشلکدن آگاه اولمین درویشک حالنی بلمز • ولا یحض علی طعام المسکین •

حسبنجه مسکین حالن صورمغه ترغیب اولنمغله نهی ایدر قطعه خدایا رحم کن از آن دم که در درویشله

بود یارت • بکن ای پارسی خوش شوی با یار درویشه • بود دیدارشاه رحمت

بود کفتار شاه حکمت • غنیمت دان اگر دانی چنین عشق درویشه • حضور ای عزیزه

دان همینه صحبت یزدان • خوش آن ساعت که در بینت بود دیدار درویشه • از خرقه

مقلباه

بوشی صومعه نقد وفا مجوی • خانقاه خرقه پوشندن وفا نقده استه • یعنی ز
سخن کیمیا مپرس • یعنی مفلسلردن کیمیا سوزن صورتمه مراد بودر که خانقاهی ودلقی
ریا ایدب خرقه پوشلره صدقه قلنلرده نقد وفا اولمز و مفلس اولان علم کیمیا
بلمز **غزل** سخن را آنکه بهر حال گوید • ز گفتارش رضای حق نجوید • اگر روزی شود
روزیش افزوده • ز روی موی او شادی برویید • اگر روزی نباشد فتح بابش •
کند چیزی بهانه و بموید • از و مهر گذر وفا جویی مجو تو • که از دست زوفا و عهد نشوید • حکایت
آورد در صورت وعظ • که جامی بهر افسانه اش بپوید • ما قصه سکندر و دارا نخوانده ایم
بز اسکندر و دارا قصه سی اوقیمدوق • از ما بجز حکایت مهر و وفا مپرس • بزدن مهر و وفا
در حکایتندن غیری صورتمه مراد بزم علم و معرفتمز و وعظ و نصیحتمز محبت و وفا حکایتی
دیکدر **غزل** ای آنکه تو طالبی و درویشی • خواهی که ز عشق شوی بیخویشی • بنگر بتو
نیاز لطف کی باری • پس جرم و جفای تو ببیند پیشی • چون گفت که جستم بتو آه • او با همه بی
بی خویش • با کرده خود اهمی نظر کن • هر روز کی جفای خود ببینی • من بعد بکن وفا
بعهد یش • خویش دار طریق عشق در پیش • درد فنز طبیب خرد باب عشق نیست •
عقل طبیبی درد فنز بن عشق بابی بو قدر • ای دل بدرد خو کن و نام دوا مپرس • ای گوکل
درد ایله خو قیل دوا آدن صورتمه مراد بودر که وصول الی الله ایچون طریق اقرب عشق و درد
ر در عقل نامرد دکلدر پس طبیب عقل علاج عشق بلمز لاجرم رای عقل قویوب درد و عشقی اختیار
قلمق کرک که وصف عشق و عقل خصوص صنم دیلر در **نظم** خوش براه حالی مشکلهاست عشق •
صیقل آیینه دلهاست عشق • ضد عقلست این طریقت هوش دار • تا بعقل اندر نکویی زینهار •
عقل گوید جنبه تو دستار گو • عشق گوید خانه خمار گو • عقل هستی میکند کین در خورست •
عشق مستی میکند کین خوشترست • عقل گوید کار سازی میکنم • عشق گوید پاکبازی میکنم •
عقل میگوید پریشانی مکن • عشق می خندد که نادانی مکن • عقل می سازد که این آسوده گیست
عشق

یافتن بولمق دریافتن
الکمق و ایلیمک

فاعلاتن فعلاتن
فعلاتن فعلان

عشق می سوزد که این آلوده گیست • عقل گوید که فدایی میکنم • عشق گوید پارسایی میکنم •
عشق را گویند که در قرآن نگفت • عشق را در گنج ما او حق نهفت • ز بت آرید از زبان عشق
بود • یمع الله آن زبان عشق بود • عشق بنود پیشه بوالهوس • عشق راهم عاشقان
دانند بس • حافظ رسید موسم گل معرفت مگو • ای حافظ گل موسمی ایرشدی معرفت سویله
در یاب نقد عمر و زچون و چرا مپرس • عمر نقد ینی اکله وارنی نتیجه وچونده صورتمه مراد
بودر که وقت مکاشفه و افاضه ایرشدی و زمان استفاضه و استعداد یتشدی علم و معرفت
و قول بی حالت ذکرندن ترک ایلیوب سرمایه عمری تلف قلمیوب تحصیل فیضه سعی ایدب
کیف یکون هذا و لم لا یجوز ان یکون کذا بحثینی قو **قطعه** حافظ کلامی شرحنی خوب ایلدک ویله
سعی ایت سر و یا عمله قیل وقالی قو • علم ایله عمر حاصلی در فیض و فضل حق • فوت ایتمه بو نلره
یوری جنک و جدالی قو **وله ایضا** دارم از زلف سیاهت گله چند آنکه مپرس •
زلف سیاهکدن شکایتم وار در اول دکلو که صورتمه • که چنان زو شده ام بی سر و سامان که
مپرس • که اویله اولدم انده باش سز و یولسز که صورتمه مراد بودر که غیب هویتیه که آب حیات
کبی ظلمت تستردن محقق در الا طالب اولوب اطلاعه اثر ظاهر اولمیوب آنکیچون سعی و عمل
ضایع اولدقندن شکایتم وار در • کس بامید وفا ترک دل و دین مکناد • که وفا امیدیله
ایله دل و دین ترکن ایتمسون • که چنانم من ازین کرده پشیمانی که مپرس • که بن بو اندکده
اویله پشیمانم که صورتمه مراد بودر که غیب هویته وفا ایچ و انده اطلاع طلوع ایدن دیو
کمسه قلبن اکا متعلق قیلوب دین و طاعتن آنک ایچون ایتمسون که بن اویله ایتدکمده
زیاده پشیمانم **بیت** دریای ازل محیط بی پایانست • ای پشه چه لایق چنین دریا را •
بیکی جرعه که آزار کسش در پی نیست • بر نبیده قدح ایله که کمسه ینه انجتمک آنک آردنجه
بو قدر • زحمتی میکشم از مردم نادان که مپرس • بر زحمت جکریم جاهل کشیده که صورتمه
مراد بودر که بر جرعه عشق الهی نوش ایدب و سر غیب هویته ایله خروش ایدب

وبودن کسبه آزارم ومنزل کعقارم اولمیوب بو مضمونه موجب ایله **بیت** برمن نظری
نکند تا که دلدار • زان یک نظر کشود چندین اسرار • بعض احبار سویلرم وانک ایله
که رنجیده اتمزم اما جاهل کشیده چون زحمت چکرم **رباعی** ای سالک ره مرشد ره بیب
منم • واننده پیر و هنر وعیب منم • کرشاهد حور بخوش خواهی • دربرده برو منوای باغیب
منم • زاهد از ما بسلامت بکذر کین می لعل • ای زاهد بردن سلامت ایلدیکه که بو لعل شراب
دل و دین می برد از دست بدان سان که مپرس • کوکل ودین الور الدن آنک کبی که صورمه
مراد بودرکه ای زاهد بابسی سنکه عشق الهی جره غافل وبونک کیفیتندن ناهلسن سالک
عاشق مشربلردن عزلت وسلامت اولکه عشق الهی قلبی مرشح ظاهری جذب ایدب
عملی رجاء جنت وخوف نار ایچون اتمزلر **رباعی** یک قوم عمل بروضه می سپرند • یک قوم
زبیم نار بر حذرند • بکذ نشتة ازین دو قومی دکرند • ازمکار جذب جنت او کذرند • کوشه
کبری وسلامت هوسم بود ولیک • کوشه ونعم وسلامت هوسم ایدی اما • عشوه چشم کید
آن نرکس فتان که مپرس • برشیوه ایدر اول فتان کوز که صورمه • مراد بودرکه برکوشه ده
فراغت ومحل سلامت اختیار اتمک مرادم ایدی اما اول عین ذات که ممتحن حد ربکا برشیوه
وجذبه ایدرکه بی اختیار ترک اختیار ایدرم **بیت** عشقست بردن که با ملامت باشد • رهرو نیست
دروان که با سلامت باشد • کفت وکوها ست درین راه که جان بکدازد • سوز و ساز وار در
بو یولده که جان اریدر • هر کسی عرببن ره این که مبین آن که مپرس • هرکسه برجنکدر که بونی
کورمه آنی صورمه مراد بودرکه راه آخرت وسلوک طریقتده نیچه خطرلر وبیم وضررلر واردر
عامی وجاهل وابلهلر غافل اولنلر بونی کورمه و آنی صورمه دیوب احتیاط واهتمام کلامن
استمزلر **نظم** ابلهی دیر سید ازان شیر بی مقال • هرکزت خندان نه بینم چیست حال •
کفت چون خندم که صاحب ماتم • شو کواز بیم جاه بیر غم • بیش دارم منزل دور و دراز •
زیر هرکامی دو صد شیب وفراز • حلقه بود در مازوم بیارمن • لیک ترسانم زخم کار من

کارمن • عالمی را خون شده جاه وجکر • از قبول رو کشن تا مد خبر • کفتم از کوی فلک
٥ كه صورت حالی پرسم • دیدم فلک طوبیده بر صورت حال صورم • کفت آه میکشم اندر خم چوکان
مپرس • دیدی آی جکر بن چوکان بو کلمن یکی صورمه مراد بودرکه قضا وقدر سرالهیه ومشیئت
الهیه وتقدیر ازلی خبره فلکده صوردم دیلدم لسان حال ایله بکا جواب ویرب دیدی که
چوکان قضا وتقدیر خدا سویله سرکردان ایلمشدرکه قابل تعبیر وتحقیق تقریر دکلدر لاجرم
اول اسرار دن بی نیچه خبر دار اولورن **بیت** کوی راکفتم چرا سرکشته • کفت ای با صاحب
چوکان بکوی • کفتمش زلف بکین که شکستی کفتا • دیدم اکا زلفی کیمک انتقامنه صدک
دیدی • حافظ این قصه درازست بقرآن که مپرس • ای حافظ بو قصه اوزوندر قرآن
حقیچون صورمه مراد بودرکه زلف صنمدن غیب هویتک انفعالی وغضبی در آنی سؤال سترنه
استطلاع در و مطولدر صورمه دیمکدر مراولکاهی غضب الهی لطف ایچون اولور کاهی
قهر ایچون اولور آندن سؤال انیوب قضایه رضا ویرمکه ارشاد در **رباعی** در عالم الله
بجز کوی مباش • با الله بخدا مرد هواجوی مباش • چون کوی اکر خسته صد چوکانی • اندر
همه حال جز یکی کوی مباش **وله ایضاً** در درد عشقی کشیده ام که مپرس • بر عشق درده
چکمشمدر که صورمه • زهر هجری چشیده ام که مپرس • بر ایجر زهره طاتمشمدر که صورمه
مراد عشق الهی در ونک شدتيني واول حضرت فرقتنک صعوبتني ذکردر • کشته ام درجهان
واخر کار • طوبلتم جهانی وآخر الامر • دلبری برکزیده ام که مپرس • بر دلبر اختیار
اتمشمدرکه صورمه مراد سیم قلب وفکر ایدب جنب حضرت حقی اختیار اندو کمن بیاندر • انجنان
در هوای خاک در رش • آنجلین آنک قیوسی طپراغی هواسنده • می رود آب دیده ام
که مپرس • کیدر کوزمم یاشی که صورمه مراد وصول الی الله مشقت وعنا و درد وبکا
ایله اولدوغنی ذکردرکه اکا ارنلر محنت چکوب ازلر در **غزل** مرحبا قومی که داد بندکی را
داده اند • ترک دنیا کرده اند وز همه آزاده اند • روزها بار مزها درکوشه بنشسته
خوشی •

باز شبها در مقام بندگی ایستاده اند • نفس خود را قهر کرده روح را داده فتوح • زاد
تقوی بر گرفته بهر مرگ آماده اند • طرفة العینی نبوده غافل از حضرت ولیک
با این با این همه از چشم خود بفکنده اند • یک زمان از توجه ایچون بنوع خالی نیستند • خود
گوییا خود ایچو هیچی بهر زاری زاده اند • من بگویم شنیده ام دوش • بن کند و قولا علم
ایله آنکه اعزبون دوه کیجه • سحرگاه نشنیده ام که میپرسی • بر سوزلر استمشمدر که صورته
مراد کیجه مناجات و ندای قاضی الحاجات ایده لبیک عبدی جوابی اشتدوکنه اشارتدر
رباعی شب روان از آب دیده غسل اعضا کرده اند • روی را بر خاک پاک اسجدوا
بنهاده اند • شب روان لبیک عبدی هر شب از هو بشنوند • لا جرم سرمست عشق از جرعهٔ
آن باده اند • سوی من لب چه میگزی که مگو • بنم جانبمه طوطالی بنچون اهرسی که دیله
لب لعلی گزیده ام که میپرس • بر لعل لب احرستمدر که صورته مراد بودر که بکا ستر الهی سویلیه
دیرسی بن کلام الهی بلذدانم که کتمه قدرتم یوقدر شعر تکلّم منا في الوجوه عیوننا •
فنحن سکوت والهوی یتکلم • بی تو در کلبهٔ گدای خویش • سنسز کندو دلنجیلکم حجرهٔ سینه
رنجهایی کشیده ام که میپرس • بر زحمتلر چکمشمدر که صورته مراد بودر که سالک طریقت و
طالب حق اولان آنک فرقتنده حجره و خلوتنده زحمتلر چکر که کوندز صایم و کیجه قایم و ذکره
دایم و قلبی هایم اولور نظم گر همی خواهی نصیب آخرت • زو بدر کن جامهای فاخرت •
خرقهٔ پشمینه را بر دوش کن • شربتی از نامرادی نوش کن • ای که در بستر میکنی پشمینه را
پاک کن از بد درون سینه را • گر همی خواهی وصولت با خدا • اولا میکن تو تقلیل غذا •
بعد از ان تکثیر طاعت کن تمام • روز روزه دار و شب میکن قیام • هم رعایت کن تو آداب
طریق • کن هر آنچه میکنند نیکو فریق • تا شوی اندر طریقت نیک نام • تا کنی حاصل بقرب
مقام • ایچو حافظ غریب در ره عشق • حافظ غریب گبی عشق یولنده • بمقامی رسیده ام که
میپرس • بر مقامه ایرشمشمدر که صورته مراد بیت سابق بیاننده ظاهردر بیت سالها راه عشق
پوییدم

پوییدم • بمقامی رسیده ام که میپرسی ولِه ایضاً دلا رفیق سفر بخت نیک خواهت بس •
ای گوکل سفر یولداشی ایلکوک استیجی بخت یتر • نسیم روضهٔ شیراز پیک راهت بس •
شیراز باغچه سی یلی سکا یول بیکی یتر مراد بودر که خواجه حافظ کندو شهری اولان شیرازدن
سفر ایدوب آخر شهره گیدوب اول شهرده دلگیر اولوب • حب الوطن من الایمان • جنبجه
گیرو شیرازه گلمک عزم ایدوب کندو قلبنه خطاب ایدوب بو مطلعی دیمشی • دیگر ز منزل جانان
سفر مکن درویش • وحی جانان منزلنده سفر ایتمه ای درویش • که سیر معنوی و کنج خانقاهت
بس • که معنوی سیرک و خانقاهک بو جاغی یتر مراد بودر که سالک طریقت اولانه بیلدرر
محل عبادت منزل جانان حقیقی درر اندن سفر ایتمیوب خانقاه بو جاغنده سالک اولوب معنی
یوزنده سیر ایتمک یتر قطعه آب چون ساکن شود گندیده گردد عاقبت • لا جرم از بهر پاکی
بایدت کردن سفر • لیک می باید سفر کردن چو سنگ آسیا • کو رود اما نباشد رفتنش جای دگر
هوای مسکن مألوف و عهد یار قدیم • آنس دوتدیغی مسکن محبتی و یار قدیم عهدی • ز ره
روان سفر کرده عذر خواهت بس • سفر ایتمش سالکلرده سنک عذرک دیلیجی یتر مراد بودر که
سالک سیاح اولانلر نیچون بزمله سفر ایتمزسین دیرلرسه حب وطن اصلی و عهد یار قدیم سفره
مانع اولدیغی بهانه و عذر یتر رباعی مسکن مألوف ما از بینش کنج عزلتست • عهد و عذر
توبه بهر ما همه دران با حضرتست • ای دو پا بند دلست آنجا همی پا نیم رفت • عذر ما پیر آست
ای یاران زار ار رخصتست • بصدر مصطبه بنشین و ساغر می نوش • صاف خانه
صدرینه اوتور و شراب قدحن ایچ • که این قدر ز جهان کسب مال و جاهت بس • که بو مقدار
جهاندن مال و منصب کسبی سکا یتر مراد بودر که صدر خانقاهده صدارت سکا منصب و ساغر
شراب یعنی قلب که محل عشق الهی در مال و سرمایه یتر بیت جام می بنده توسین اهنم بهیچ
ایچو خوان بر آخر آخر زمانیان • از خوان خاکیان مطلب لقمه تا رسد • نزل بقا ز مایدهٔ
آسمانیان • آزاده که گزین که نه بر زد نه بنز دعقل • ملک جهان بدید بر روی جانیان •

بستست قدر سفلا اگر خود کلاه جاه • بر اوج سلطنت زنوا از کردش زمان • سفلی است
خاک اگرچه نه بر مقتضای طبع • همراه گرد باد کشد سر بر آسمان • وگر کین بکشاید علو
بکشور دل • اگر بیشوا جرسه دشمنی کو کل مملکتنه • حرم درکه پیر مغان پناهت بس • پیر
مغان درکاهنک حریمی سکا صغنوغ ییر مراد بودر که اکر • ان الشیطان لکم عدو مبین • جبنجه
دشمن • اعدی عدوک نفسک التی بین جنبیک • موجبنجه شیطان و نفس هجوم و غلو ایدرسه
شیخ صاحب حالت درکاهی و آنک خانقاهی پناه هایتر قطعه بهر فجر اعدای دین اته هجوم •
جنک ایدر سم جنود غنیم در سپاه • کر فرار ایتمک دیلرسم خاتمتنه • مسجد بله خانقاه ییتر پناه •
زیاده مطلب کار بر خود آسان کنی • زیاده لک طلب ایتمه کیندی کنی آسان قبل • کیم
نشیشه زعی لعل و تنی جیوه هست بس • که بر لعل شراب شیشه سیی و آی کبی بربت سکا ییتر
مراد بودر که مشایخدن چوق کیمسه التجا و اورادده چوقلق اسم قلبه حیرت و عقله صعوبت
ویررلر ا جوم بر اسم اعظم و شیخ مکرم کافیدر رباعی چو مرد راه خوبی کن دایم بطاعت • براه
قدری که داری استطاعت • چو فرسودا احسن الاعمال ادومه • باندک ذکر و شغلی کن قناعت •
فلک طردم با دان دهد زمام مراد • فلک جاهل کشیه ویرر مراد تو لکن ره • تو اهل فضلی
و دانش همین گناهت بس • یسی اهل فضل و علم سی همین گناهک ییتر مراد اهل
کمال نا مراد اولدغی ذکر در قطعه عتبت علی الدنیا بتقدیم جاهل • و تاخیر ذی فضل فقالت
الیک العذر • ذووا الجهل ابنائی لهذا رفعتهم • و اهل النهی ابناء ضرتی الاخری • بهیچ ورد
دگر نیست حاجت حافظ • همیچ عیری ورده بو قدر سنک حاجتک حافظ • دعای نیم شب
و درس صبحگاهت بس • نصف اللیل دعا و صباح وقتی درسک ییتر مراد اوراد و کتبی لازم
دکل وقت شریفی قلیل و دایم و اخلاصه مقارن اولان ییتر دیمکدر قطعه کر بود خوش عاشقانرا
بستر خوب صبح • ای خوش ایام عاشقانرا سجده گاه نیم شب • ای فقیر طالب حق صبحی خواه
ذکر درس وی • همچو وظیفه کس نکو ده تو انتباه نیم شب • همت دگران خوش مکن که خرد و جهان • غیر بارک

غیر بارک منتی خوالیمه کم ای جان • رضای ایزد و انعام پادشاهت بس • الله رضاسی و سنک
پادشاهک انعامی ییتر مراد پادشاهدن پادشاه حقیقی در یعنی ایزد اولمق اولیه در بو تقدیرجه
عطف صفت علی الصفت اولور و پادشاه زمان اولمق محتمل در وله ایضا گلعذاری
زگلستان جهان ما را بس • بر گل یوزلو جهان گلستاننده بزه ییتر • زین چمن سایه آن سرو
روان ما را بس • بو چمندن اول یورر سروک گلکه سی بزه ییتر مراد گلعذارده شول مرشد
در که آنک یوزنده کشف اولاد و جهان گلستاننده مراد عالم مکاشفه در و بو چمن مکاشفه
ده اول یورر سروک یعنی درجه سی اولان آدمک ظل حمایتی و سایه رعایتی بزه ییتر که
تعلیم اخلاص ایدوب بزی حمایت ایدر • من و همصحبتی اهل ریا دورم باد • بن و اهل ریا
هم صحبتلکی بندن ایراغ اولسون • از گرانان جهان رطل گران ما را بس • جهان ثقیل
لرندن بر آغر طلو بزه ییتر مراد ثقیل لردن ریاضت ثقیله امر ایدنلر در آنلردن ریاضت کلیه
بزه ییتر که سبب وصول حق اولور رباعی راه را روشن کشت و دین را رونق • محتشمی
پیدا اولیش مطلق • زر قرار نیست ایا به ثبات • نیست صوفیه هر که بو شد از رنج • فقر
فردوس بیادا اشی عملی می بخشند • فردوسی کشیکی عملی عوضیه ایله بخشلر • ما که رندیم
و گدا دیر مغان ما را بس • بز که رند و گدا ایوز دیر مغان بزه ییتر مراد بودر که سنلر که
عمل و طاعتی جنت ایچون ایدرلر انلره جزای عمل جنت ویررلر بز که عملی اخلاص ایله ایدرز
و عمله اعتماد ایتمزز و حضرت حقه عرض افتقار ایدرز بزه مخلص و اهل شوق اولانلر
عبادتخانه سی ییتر قطعه بر در میکده رندان قلندر باشند • که ستانند و دهند
افسر شاهنشاهی • خشت زیر سر و بر تارک هفت اختر پای • دست قدرت نگر و منصب
صاحب جاهی • بنشین بر لب جوی و گذر عمر ببین • او ترار فانی کناری اوزره
و عمر گچمه کور • این اشارت ز جهان گذران ما را بس • بو اشارت کچیجی جهاندن بزه ییتر
مراد آب نیجه سریع الجریان ایسه عمر دخی بویله ایدوکی اهل اشارت فهم ایدر دیمکدر العارف

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

یکفیه الاشارة والذی فهم له البشارة • نقد بازار جهان بنگر و آزار جهان • جهان
بازارنک نقدی و جهانک انجیمنی کور • گر شما را نه بس این سود و زیان ما را بس •
اگر سزه بو واقع و زیان یتمزسه بزه یتر مراد بودر که جهان بازارنک نقدی واریسه آزار
و زحمتی دخی واردر بزانک نقده زحمتنه و توب فراغت ایدرک غزل یار خواهی
کردلارزاقه الله بس • گر کشی زحمت بحاجت خدمت آن شاه بس • چند ازین درگاه
میر و چند ازین صدر وزیر • چاره باقی جوی در ای دوست درگاه بس • چند ازین
پویدی راه از برای کسب مال • مردم هیچ جوی را چون شرح دلیش راه بس • گر همی خواهی
رفیقی راه و هم پشت پناه • لطف بی یاری همی ترا همراه بس • نیست حاجت بهر عرض حاجت
با مرد ما • هر نفس بهر مناجات تو سوز و آه بس • یار با ماست چه حاجت که زیادت
طلبیم • یار بزمله در نه حاجت که زیاده طلب ایدرز • دولت صحبت این مونس جان ما را
بس • بو جان مونسنک صحبتی دولتی بزه یتر مراد بودر که شول کمسه که انس حق حاصل
ایده انکه دخی نسنه حاجتی اولمز غزل دوش در عالم تجلا بودم • رسته از آفت فنا بودم
نزد جانان نشسته خوش بی غم • با دل شاد و باشتقا بودم • گشته بودم ز شاه مستغنی
چون بدرگاه هیچ گدا بودم • تا سحرگاه نزد او بودم • رفتش راهی سرا بودم • گشت معراج
قلب روحانیه • زین جهت همچو مصطفی بودم • از در خویش خدایا به بهشتم مفرست •
کندو قپکدن یارب بنی جنته کوندرمه • که سر کوی تو از کون و مکان ما را بس • که سنک
محلکک باشی کون و مکاندن بزه یتر مراد قرب حق حاصل ایدن غیری نسنه استمز کبی بیانده
رباعی حاشا که دلم از تو جدا تاند شد • یا با کس دیگر آشنا تاند شد • از مهر تو
بگسلد گرا و از دوست • از کوی تو بگذرد کجا تاند شد • حافظ از مشرب قسمت
گله نا انصافیست • ای حافظ قسمت مشربنده شکایت انصافسزلقدر • طبع چون
آب غزلهای روان ما را بس • صو کبی طبع روان غزللر بزه یتر مراد بودر که غیری لره

فاعلاتن فعلاتن
فاعلاتن فعلن

غیری لره منصب و مال ویرلدی ایسه بزه لطف طبع و کلام حسن ویرلدی بونک شکری
بلمیوب شکایت قلمق انصافسزلقدر حرف الشین معجمه اگر رفیق شفیقی
درست پیمان باشی • اگر شفقت ایدجی یولداشک ایکی عهدی درست اول • حریف
حجره و گرمابه و گلستان باشی • حجره و حمام و گلستان مصاحبی اول مراد رفیقده •
الرفیق ثم الطریق • حسبنجه مرشد در اکا خطاب ایدوب دیر اگر شفقت ایدجی یولداشک ایکی
صحیح العهد اول هر مکانده مریدلره مصاحب اولوب مفارقت قلمه که انلرک اتمام سلوکی حضور
حضرتکدر بیت چاره در دفع خواطر صحبت پیر است بس • رخنه یأجوج بستن خاصه سد اسکندر است
شکنج زلف پریشان بدست باد مده • زلف پریشانی بو کلمنی یل النه ویرمه • مکو که خاطر عشاق
گو پریشان باش • دیمکه عاشقلر خاطری دخی پریشان اول مراد بودر که غیب الهویت مراتب
و طبقاتی افتادن که عاشقلرک یعنی مرید و محبلرک خاطری پریشان اولورسه انی تمکین
اتمک اولیدر بیت ایشان دارند دل ما ایشان دارند • ایشان که سر زلف پریشان
دارند • گرت هواست که با خضر همنشین باشی • اگر سنک هواک ایسه که خضرایله مصاحب
اولاسی • نهان ز چشم سکندر چو آب حیوان باش • اسکندر گوزنده آب حیات کبی گزلو
اول مراد بودر که ای شیخ اگر تبرک خضر اولمق استرسک آب حیوان اسکندردن گزلو اولدیغی
کبی سن دخی پادشاه و اغنیادن گزلو اول بیت از همه اغنیا مستغنا است • هم مراد ور
خور است آنچه مراست • رموز عشق نوازی نه کار هر مرغیست • رموز مینوازد معنا فدر عشق
نوازی لغتنه و لفظنه کار هر مرغ نیست خبر مبتدادر یعنی عشق نغمه لندرمک رمزلری هر قوشک
ایشی دکلدر • بیا و نو گل این بلبل غزل خوان باش • گل بو بلبل غزل خوانک یکی گولی اول
مراد بودر که بو عشق نغمه لندرمک رموزینه قادرین گل بنم گولم اول که عشق نغمه لری رموزه
سویلیم رباعی ای دوست حدیث عشق دیگر گون است • وز کیل حروف این حدیث افزون است •
کردیم چه دل بازکش بدبینی • معلوم کنی که این حکایت چون است • طریق خدمت و آیین بندگی

کرده

مرهم بوزر • خدا ایرا تورها کن بماد سلطان باشی • معنای بیت بودر که الشیعه خدمت مالکی
طریقین و قوللغی ایلمک طریقین سی قوبرنه سلطان اول مراد بودر که کثرت عبادت و تقی بز مریدلر مجاهده
ایجابلرسی برنه حاکم و سلطان اول **قطعه** نفس تو سی را بباید رایضی • تا بگردد
رام بار رجوع گشتن • کر کذارش بی عنان و بی مهار • هرزه سنجت می زند تا که تمی گشتن • دگر
بصید حرم تیغ بر مکش زنهار • دخی حرم صیدینه قلیج چکمه زنهار • وزانچه با دل ما کرده
پشیمان باشی • واندن بنم کوکلمه ایتدکسی دن پشیمان اول مراد بودر که مرید که حرم
الٰهی صیدیدر الکا اسم قوی حواله قلمه که هلاک ایدرسن و بکا اندوکک فعلدن دخی نادم
اول **رباعی** شیخ اولمق کرک طبیب مزاج • هر مرید مناسب این علاج • چون ریاضتله
انجیه امراج • قومیه حدّدن آشوری آیدیچ • تو شیخ انجمنی یک زبان و یک دل شو
سی مجمع شمعی سی بر دللو و بر کوکللو اوله • خیال وکوشش پروانه بین و خندان باش
پروانه نک دور شمعه سن و خیالی کور خندان اول مراد بودر که ای شیخ سی مریدلره
مجمعک شمعی سی پروانه کبی بونلرک آتش ریاضته آتلمس کورب • کلان یکلدری الله
اقواگاه غیرتمی ان یکوه لک خمر النعم • حسبنجه دخی • اما ابا هی بکم ولو بسقط • مو حسبنجه
شاد اول **قطعه** چونه بنی فخر کردی از امت • بهر بسیار گشتن ایشان • چونکه الشیخ کالنبی
فرمود • شیخ هم از مرید شد خندان • کمال دلبری وحسن در نظر بازیست • کمال ابتدا در
مضاف در دلبری لفظنه وحسن معطوف در الکا ولفظ در نظر بازیست خبر در • بشیوه
نظر از نادران دوران باشی • یعنی کوکل المق و حسن کمالی نظر بازلق در نظر شیوه سیله
زمان نادرلرندن اول مراد بودر که قلب مریدی المق و حسن طریقت کمالی کوزل کوزلکدر
امدی ای شیخ نظر شیوه سیله یعنی مریدلری کوزل کوزلمک ایله نادر زمان اولنلردن اول
کامل و ناقص نه یکسانند در قطع سلوک • آنچه از شمشیر می آید نه از خنجر نیست • خموش حافظ بیت
واز جور یار ناله مکن • ساکت اول ای حافظ و جور یاردن ایکلمه • ترا که گفت که در روی خوب

حیران باشی • سکا کیم دیدی که کوزل یوزنه حیران اول مراد بودر که عشق اختیار ایدن
جور یاری چکمک کرک و طالب حق اولان ریاضت و عبادت ایدب شیخ ارشادی ایله شدایدی
قبول اتمک کرک **بیت** حکمت اندر رنج تهذیب عقل و جان بشست • قصد و اعظار جراصحاب
ولگذ چنبر بست **وله ایضاً** ای همه شکل تو مطبوع و همه جای تو خوش • ای سنک دکلی
شکلک مطبوع و دو کلی یرک خوش • دلم از غشوه ریا قوت شکر خای تو خوش • کوکلم سنک
شکر چینیجی یاقوتک شیوه سندن خوش مراد مخاطبدن شیخ در که شکلی سنت اوزره اولوب خلوتیه
وسلوکی یکسان اوله ولفظی شکر کبی شیرین و غدای قلب حزین اوله **قطعه** راه سنت زره اگر
خواهی صراط مستقیم • کزسننّ راهی بود سوی رضای ذوالمنن • هر مژه در چشم همچون کی
انجوه سنان و تیر باد • کرسنانی زند کی خواهد زمانی بی سنن • همچو گل بر کل طرف بهشت وجود
تو لطیف • نازک گل یپراغی کبی در سنک وجودک لطیف • همچو سرو چمنی جمله سراپای تو
خوش • سرو چمن کبی سی باشدن ایاغه خوش مراد عزیز کرک وجودی شریف و لطیف و افعال
و حرکاتی مقبول و موزون اید و کی ذکر در **قطعه** هر که سر بر خط فرمان دلیلی ننهد • کی بستر
شیوه شی روی براه آورده • هر که خواهد تا بسر منزل مقصود رسد • بایدش پیر روی براه
نمایان کردی • شیوه شکل تو شیرین خط و خال تو ملیح • سنک شکلک شیوه سی شیرین و سنک
خط و خالک کوزل • چشم ابروی تو زیبا قد و بالای تو خوش • کوزک و قاشک پراشق و قد
و بالاک خوش مراد شکلک شیوه سی سنته مطابق خطک علوم دینیه و خالک آنده متاخر
اولمق در که ملیحدر کوزک که عین عنایتله نظر ایدر و رمزک بطون معانیه تنبیه قیلور که پراشق
در و قدک که علو درجه ارشاد ایلر خوشدر **قطعه** قطعت الاخوة عن معشر • بهم مرض من کتاب الشفا
فی تواعع دین رسطالیس • و خشاع علی سنة المصطفی **رباعی** دل گفت مرا علم لدنی هوس است
تعلیمکن گرت بدین دست رس است • گفتم که الف گفت دگر گفتم هیچ • در خانه اگر کسست یک حرف
بس است • همه گلستان خیالم ز تو پر نقش و نگار • هم بنم خیالم گلستانی سندن پر نقش و تصویر

ملاقی ملاقی
ملاقی ملاقی

همم شام ودلم از زلف سیمی سای توخوش • همم بنم کوکلم شامی سنک سیمی محو ایدیجی
زلفکدن خوش مراد شیخک مصاحبتی ایله علوم لدنیه وفیضیه ایله خیالم طلودر وکوکلمک
شامی اسرار غیبیه اخباری ایله طیب درکه سیمی رایحه سیدر آنک قتنده محو ومضمحل در
قطعه عالم اولور نیجه عامی اکسوزده • چونکه طریق حقه اول سالک اولور • حق تعالی
دن ایرر فیض قوی • علم غیبیه دخی مالک اولور • بیشی چشم تو بیرم که بدان بیماری
سنک کوزک اوکنده اولورم که بو خسته لکده • می کند درد مرا از رخ زیبای تو خوش •
بنم دردومی سنک یراشوع یوزکدن خوش ایدر مراد چشمدن عین درانده مراد ذات شیخدر
یعنی ای شیخ اگرچه ذاتک زار ونزار در اما وجه جمیلکه نظر مرضه صحت ویررلاجرم بن آنک
اوکنده هلاکم بیت از شفا جستن شفا هرگز نشد قانون تحقیق • شیخ مرشد چون کند
با یک نظر با من دوا • در ره عشق که از سیل بلا نیست گذار • عشق یولنده که بلا سیلندن
کچمک اولمز • کرده ام خاطر خود را بتماشای تو خوش • اتمشمدر کندو خاطرمی سنک تماشاک
ایله خوش مراد بودرکه ریاضت شدیده ومجاهده کثیره بجا وصوله مانع اولورکه این مرحم ایذه
کچه مرحم اما شاهد شیخ تسلی ویرب آنوکله خاطرم خوش ایدرم • در بیابان بلا گرچه زهر سو
خطر نیست • بلا بیابانده اگرچه هر طرفدن خطر وار در • می رود حافظ بیدل بتولای تو
خوش • کیدر یورکسز وعاشق حافظ سنک محبتک ایله خوش مراد بیت سابقده کی عقل دایره
قطعه سندن اولان کلامدن عدول عشق دایره سنه اولان مرتبه یه انتقال ونزول در
صوفیه وصافی کسی هست که بی دیدار یار • گر بود دار القرار اینجا نمی خواهد خلود • ساقیا باقی
سقاهم ربهم فرموده است • ورنه عاشق را بجنت رغبتی هرگز نبود • چون میان
عاشق ومعشوق نی شد ستر وصلح • تا نیکذار دراز وشهود را با وی فرود •
وله ایضا فکر بلبل همه آنست که گل شد یارش • بلبلک فکری دوکلی اولدرکه گل اوله
آنک یاری • گل در اندیشه که چون عشوه کند در کارش • گل فکرده که نیجه شیوه ایده آنک

آنک ایشنده مراد عاشق طلب وصل ومعشوق شیوه فکرنده ایدکی بیاندرکه معشوقه
ناز وعاشقه نیاز صفت لازمه در رباعی درعشق توخوش دیار زیبنر است •
روشن دشتین که بر مرادت کارست • تو کشتن من می طلبی ومن سهلست • من وصل
تو می جویم این دشوارست • دلبرانرا همه آن نیست که عاشق بکشند • کوکل قاپیجیلوق دوکلی
اولدکلدرکه عاشقی اولدوره لر • خواجه آنست که باشد غم خدمتکارش • افندی اولدرکه
اولا الکا خدمتکاری غمی مراد بودرکه شیخ ومرشد اولدکلدرکه کوکل قبه آثار ریاضات
نظم شدیده ایله مریدی ومحبتی هلاک قیله سی شیخ اولدرکه مزاج مریدی وحی رعایت ایده
چنین گفته است مرشد حق • به هر کس سزاوار هر غذا • چو طفلی که باشد ز شیرش طعام •
کند نان وحلوا اگر باشد حرام • غذا اگر وزنده کی یافت مرد • چو طفلی خورد زود میرد بود زود •
جای آنست که خون موج زند در دل لعل • انک یریدرکه قان موج اوره لعل یورکنده • زین
تغابن که خزف می شکند بازارش • بو مغبونلقدن که صنعتی سر آنک بازاری مراد بودرکه
اهل فضل اولانک یورکنده قان دریاسی اولوب تموج اتمه یریدر شو مغبونلقدن ایچون که
قطعه نااهل آنک بازاری کاسد لکی اینکه نااهله رغبت اولوب اهل اولان بی قدر اولا
می دهد دست فلک نعمت اصحاب یقین • بکسانی که نداند یمین را ز شمال • آنکه او را ز خری
تو بره باید بر سر • فلکش لعل بدامن دهد وزر بجوال • بلبل از فیض گل آموخت سخن ورنه
نبود • بلبل گل فیضندن اوکرندی سوزی یوقسه یوق ایدی • این همه قول وغزل تعبیه
در منقارش • بوده کلی سوز وغزل کزلنمش وقومشدر آنک منقارنده مراد بودرکه
معشوق حقیقی فیضندن دربو دکلو معارف ظهوری عاشق لساننده والا آنک
اعزینده بونک کبی لطیف وفصیح نسنه یوق ایدی بیت خود کوید راز وخود می شنود
وز ما وشما بهانه ساخته است • آن سنگر کوده که صد قافله دل همره اوست • اول
سنگر قلعه که یوز قافله کوکل آنک یولداشیدر • هر کجا هست خدایا بسلامت دارش •

هر قنده اولورسه یاربی سنی ای سلامت دوت مراد سفره کیدن یار عزیز اگجه دعای خیر لر
بیت جوه یولدک سفره لطف خدا یارک اولا • بخت همراه و دعا قافله سالارک اولا •
ای که بر کوچه معشوقه ما می کذری • ای که بزم معشوقه مز سوق غنه او غور رسی
بر حذر باش که سرمی شکند دیوارش • حذر اوزره اول که باشی حذر آنک دیواری بعنی مست
کبی کتمه که باشک دیواره دوقنوب یارلنسون مراد بودر که طریق حقده سالکی اولان غافل
اولمیوب کندویه ضرردن اجتناب ایتمک کرک بیت بر دست فری که دم بنبود دش •
روزی بخم بدی بی فزود دش • از هر طرفی قدم اهمی زد • دم می طلبید و دم نمی زد • تاکه نه
ز روی اختیاری • بکذاشت میان کشت زاری • و هتعای مکر شی زکوشه دید • بر جست
از دو دو کوش نبریده • بیچاره خر آرزوی دم کرده • نا یافته دم دو کوش گم کرده •
انکس که زحد برون نهد کام • اینست سزای او سر انجام • صحبت عافیت کرچه خوش بر
افتاد ای دل • سنک عافیتک صحبتی اکرچه خوش دوشدی ای دل • جانب عیش عزیز
دو مکذارش • عیش جانبی عزیزدر آنی ترک ایتمه مراد بودر که سلوک طریقت ایتمیوب کثرت
عبادته مشغول اولمیه خوشدر اما عشق الهی صحبت شاهنشاهی عزیزدر و شریفدر آنی ترک
ایتمک اولمز رباعی که بر ره شهوت و هوا خواهی رفت • از خود خبرت نه بی نوا خواهی
رفت • بنکر که کیی و از کجا آمده • میدان که چه میکنی کجا خواهی رفت • اکر از وسوسه
نفس و هوا دور شوی • اکر نفس و هوا و وسوسه سنده دور اراق اولاسی بی تکلیف
راه بری در حرم دیدارشی • شکستز یولی التر سنی آنک دیداری حرمنه مراد بودر که
نفس و هوا مانع وصول حضرت خدادر زیرا که بونلردن اراق اولوب سالک راه و طالب آنه
اولادیداره وصول الکامیسر اولور بیت از راه کستی از حضرت شاه دور • که بدنهد
ترا نفس و شیطان غرور • صوفیه سرخوش ازین دست که کج کرد کلاه • سرخوش صوفیه که
بو الوده اکر بی ایلدی کلاهی • بدو جام دکر آشفته شود دستارشی • اکی قدح ایله دخی

دخی قرشتمش و بوزلشی اولور دلبندی مراد بودر که صوفیه که کیفیت جزئیه ایله احوالی
فی الجمله متغیر اولورسه جوه زیاده جه کیفیت حاصل این بالکلیه متغیر الاحوال اولوب
عوام زیی و لباسندن جقوب تمام اهل تصوف اولور بیت این طائفه اند اهل تحقیق •
باقی همه خویشتن پرستند • دل حافظ که بدیدار تو خوکر شده بود • حافظک کوکلی که سنک
دیدارک ایله خواندی اولمش ایدی • نازپرورد وصالست مجو آزارشی • وصال نازی
ایله بسلنمشدر آنی انجتمک استمه مراد بودر که جون عالم ازلده حضرت عندیت الهیه و صحبت
معنویه و روحانیه حاصل اولوب نعمت وصال ایله مربی اولمش ایدم اول حالیله بنی زارا محل
ولہ ایضا قلمه بیت نور ایمانم که وادی در ازل • جانشی ته و استانی ای کریم
باز آی و دل تنک مرا مونس جان باش • کرو کل بنم طارکو کلمه مونس جان اول • وی
سوخته را محرم اسرار نهان باش • بو یانمشه راز نهان محرمی اول مراد حافظدن شیخ در که
عزیزی یتمشی عزلت اختیار ایتمش آنک کلسن و مونس جان اولسن و محرم راز نهان اولسی
طلب ایدر که تنک دل اولمقدن خلاص بولوب بستر آکهیدن خبردار اولا زیرا اهل ریا صحبتی
قلب خراب و جانلی بی نور و تاب ایدر غزل جا هلی چند از پی زنکی شده • صوف بوشی و
وشیوه تنکی شده • هر یکی را ظاهرش معمور لیک • باطنش ویران و دل سنکی شده • بر ای زنج
می نماید از برون • اندرون بر روی دل زنکی شده • نفس ایشان از خود بینی که هست
صحن کیتی حجره تنکی شده • خواب و خور را کرده عادت همچو کاو • در ره طاعت چو
لنکی شده • مرد باید اندرین ره یار دوست • استخوان و پوست جون چنکی شده • دوست
با تو صلح کرد آن دم که دید • در میان با نفس تو جنکی شده • زان باده که در میکده عشق
فروشند • اول شرابدن که عشق میخانه سنده صاتارلر • ما را دو سه ساغر بده و کو رمضان
باشی • بزه ایکی اوج قدح ویر و دیه رمضان اول مراد بودر که شیخ رمضانی خلوته
کیروب مریدلره ارشاددن فارغ اولورلر لاجرم اکا تقوی با بر مقدار عشق الهی و ذوق طریقت

اوقات ایدب بیده کند خلوت واعتکافه شروع قیل دیر • در خرقه چو آتش زدی
ای عارف سالک • خرقهیه اود اوردک ای عارف سالک • جهدی کن و سر حلقه رندان
جهان باش • بر سعی قیل و جهان رندلرینک سر حلقه سی اول مراد بودر که عارف اولاه
سالک صوفیانه لباسی گییر کند و یه ریاث بیه سنده تجوربنی اکا لازمدر که بجا هد
ایدب مخلصلرینی اولا و بو اهل فساد ده درو اصحاب صلاحه قرین اولمق ایله
اولور **نظم** تا توانی از بدان تو دور باشی • تا نباشد سر بسر ت بر دور باشی •
تا توانی صحبت نیکان گزین • کابرا نا له بود از همنشین • یکنفس با بد مگرد و رهیچ راه •
کاینه از یکنفس گردد سیاه • هر که با عطار باشد او قرین • بوی نیکو یابد او را بر گزین •
آن یار که گفت بتو ام دل نگرانست • اول یار که دیدی سکا گوکلم متعلق حرر • گوی میرسم
اینک بسلامت نگران باش • دی ایرشورم شمدیجک سلامت ایله ناظر اول سینی گوزله و
مراد بودر که اول مرید که قلبم سکا متعلقدر ویه الکا تربیت و اصلاح ایجوه وعده ویرو
قیل **بیت** یار گر تو طلب کند باری • یاد کن تو بعا و تو از زود • خون شد دلم از حسرت آن
لعل روان بخش • قان اولدی گوکلم اول جان بغشلیجی لعل حسرتندن • ای درج محبت
بهمان مهر و نشان باش • ای محبت حقه سی اول مهر و نشان ایله اول مراد کلام الهی و الهام
ش اهی ایجون قلب قان واندی اکا مهر و نشان اولمق ممدوح ایدوکی بیاندر که آخر نیابت فیض
اولدر **رباعی** آنرا که بخواند او بنا چار آید • تا هستی او با مرز در کار آید • وانرا که کشید لطف
او نزد خودشی • بی واسطه محرم اسرار آید • تا بر دلشی از غصه غباری ننشیند • تا
گوکلنه غصه دن توز قونمیه • ای سیل سرشکی ز عقب نامه روان باش • ای گوز یاشی سیلی
نامه نک اردنجه روان اول مراد بودر که دفتر عصیانم عز حضرته عرض اولنمزسندن توبه
و انابت ایدب آب دیده که ریان سیل روان اولوب آنک قرهیازوسی محو ایتمک گرک **بیت**
دفتر عصیانکی محو ایتمک ایجون یازیسی • سیل اشکم ایلدم بن آنک اردنجه روان • حافظ که هوسی

ستکندیشی [illegible] اولان نسبوکی
ضمیری بعد [illegible] انسبی اولاه
[illegible] واخلاق اولیه
[illegible] ایدی وزره
[illegible]

هوس میکندش جام جهان بین • حافظ که هوس ایدر جهان گوزجی قدح • گو در نظر آصف • جمشید مکان باش • دی اکا جمشید مکان وزیرک نظری اول مراد بودر که قلب صافی استر سک
که عالمده هر اندر خلیفة الله اولان رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلرینک وزیری اولاه
شیخ نظرین اول که • الصحبة مؤثرة • حسبنجه اثر ظاهر اولا **وله ایضا** بدور لاله
قدح گیر و بیریا می باش • لاله دورنده قدح طوت وریاسز اول • ببوی گل نفسی همدم
صبا می باش • گل قوقوسی سببی ایله بر نفس صبایه مصاحب اول مراد دور لاله ده داغ
عشق دروه دلم اولدوغی زماندر که آنده ریا اثری اولمیه لاجرم اول وقتده طاعته
اشتغال گرکدر اخلاص ایله و رایحه کشف بردم نفحه ربانیه معارفه گرکدر **قطعه** عبدنا الهوی
ایام جهل وانما • لفی غرة فی سکرنا من شرابه • وعشنا زمانا نعبد الحق للهوی • من الجنة
الاعلی و حسن ثوابه • فلما تجلی نوره فی قلوبنا • عبدنا رجاء فی اللقاء و خطابه • فمن جمیع انواع العبودیة
السهوی • سوی ربی لکن عبدنا الوجه جنابه • ونعبده من غیر شیء من الهوی • ولا للتقوی من ناره
و عقابه • نگویمت که همه سال می پرستی کن • دیمزم سکا که دائما می پرستلک قیل • سه
ماه می خور و نه ماه پارسا می باش • اوچ آی شراب ایچ طقوز آی زاهد اول مراد بودر که
در
وایا عشق الهی ده ریاضتده اول دیمزم اوچ آی که صوم و عبادت و اعتکاف و خلوت زمانیدر
مجاهده قیل طقوز آی ریاضتدن فارغ اول **بیت** سالک بیر طریقتی تکمیل ایدرمک ایلچ
اوچ آی بیتر اکا اتمک ریاضت • گرت هواست که چون جم بسر غیب رسی • اگر سنک هواک
ایسه که جم کبی سر غیبه ایرهسین • بیا و همدم جام جهان نما می باش • گل جام جهان نما مصاحبی
اول مراد بودر که اگر یادت • دیو کبی سر غیبه خبردار اولمق استرسک صفای قلبه
قرین اول که قلب مصفی مرآت جهان نماده **بیت** زدوار زنگ درون و بیرون را •
زبهر عکس رخ یار با صفا می باش • چو پیر سالک عشقت بمی حوالت کرد • چون سنی
عشق سالکی پیر شرابه حواله ایلدی • بنوش و منتظر رحمت خدا می باش • ایچ و رحمت

زاهدم

خدایه

منتظر اول مراد بودر که چوه شیخ سنی طریق عشقه ارشاد ایلدی اکا سالک اولوب
فیضی ایچون رحمت حقه منتظر اوله رباعی با پیر خرد نهفت می گفتم دوش • کز من سخن
سر نهان هیچ میوش • نرمک نرمک مرا همی گفت بگوش • کین دیدنیست گفتنی نیست
خموش • چون غنچه گرچه فرو بستگیست کار جهان • غنچه کبی اگرچه باغلنمقدر جهان ایشی
تو همچو باد بهاری گره گشا می باش • سن بهارلی کبی دوکم آچیجی اول مراد بودر که دنیا ایشی
انعقاده و عدم مساعده و انقباضده خالی دکلدر سن ای عاشق حلال مشکلات اولوب
فتوره و قلقده و انقباض و علتده متشکی اولانلری نصیحت ایله متسلی قلوب خاطرلرندن عقده لری
کیدرمک کرکسن بیت چو هرچه هست همه تابع مشیت اوست • ز هیچ چیز مخور غم تو باز خاطر
می باش • وفا مجوی ز کس ور سخن نمی شنوی • وفا استمه جهاندن اگر استمزیسک • بیهوده
طالب سیمرغ و کیمیا می باش • بطلان ایله عنقا و کیمیا طالبی اول مراد بودر که جهاندن وفا بولنمز
آندکه دخی وفا استمه اگر بنم نصیحتم اشتمزسک وفا استرسک عنقا و کیمیایه طالب اولورسن که
برین موجود الاسم معدوم الجسم در وبرین تیسیر الاسم عسیر الجسم در شعر مواعید اخوان الزمان حقیقة
مواعید عرقوب علیها معاقد بیت دو چیز است که او را وصول ممکن نیست • یکیسی ایستر
کار و یکیسی دیدن عنقا • مرید طاعت بیگانگان مشو حافظ • یار کرطاعتنه مرید اوله اه
حافظ • ولی معاشر رندان آشنای می باش • ولی آشنا رندلرک مصاحبی اول مراد بودر که
سالک مخلص اولمیانلرک عبادتنه مرید اولمه سالک و مخلص و عاشق صادق اولنلرک عبادتنه معاشر
و مصاحب اول بیت سالکا تقلید قلمه مرد عامی حالنه • عارف ایسک اختیار ایت عشق ایله
اخلاص خاص وله ایضا با غبانا گر پنج روزی صحبت گل بایدش • با غبانه اگر بش
کونلک گل صحبتی کرک ایسه • بر جفای خار هجران صبر بلبل بایدش • هجران دکنی جفاسنه
صبر بلبل کرک اکا مراد بودر که هر طالب دنیا و عاشق ماسوی زمان قلیلده انتفاع و تمتع
ایچون عاشق کبی مشقت شدیده چکمک کرک با وجود که فانیدر غزل ای کسی اگر عاشق نه ای با حضرت

را عوض ردعن مجیب ... [illegible] ... حضرت مثل ابدر لر [illegible]

[illegible]

با حضرت جبار شو • که همچو بلبل می گری از بهر آه گلزار • این ماه رویان عاقبت چون
گاه رویان می شوند • از بی نبابان چنین بستان گل وبیزار شو • اهل ملاحت رازرخ
هردم طراوت کم شود • گر عاشقی خواهی ز تو بر حسن باقی زار شو • تو کار چندین ساله را
اندیشه پیشی خود نهی • عمرت نماند آن قدر با فکر این درکار شو • ای بی وفا آن بر عطا
هردم مرادت می دهند • شرمی بدار آخر دمی بر وفق امر یار شو • پنجاه و شش از عمر تو
بگذشت تو طفلی هنوز • ای پیر بابا لغ بیا از مستیت هشیار شو • چندین چه معماری کنی
بستان سرای خویش را • زندان تنگ گور را آخر دمی معمار شو • ای دل اندر بند زلفش
از پریشانی منال • ای کوکل آنک زلفی بندنده پریشانلقدن اگلمه • مرغ زیرک چون بدام
افتد تحمل بایدش • زیرک قوش چونکه آغه دوشه تحمل کرک اکا مراد بودر که بر قیده مبتلا
و مقید اولان پریشان اولدم دیو اکلمیه و ضجرت ایتمک کرک و الا قید محکم اولوب خلاص
مشکل اولور بیت تو سنی کردم ندانستم همی • کز کشیده سخت تر گردد کمند
با چنین زلف و رخش بادا • نظر بازی حرام • تو بجلین زلف و رخه عاشقلق حرام
اولسون • هر که روی یاسمین و جعد سنبل بایدش • هر که که یاسمین یوزی و سنبل قورجغی
کرکدر اکا مراد بودر که هر که که یاسمین یوزی و سنبل قورجغی کرکدر یعنی یوزی متعلقدر
اکا اوله جمال جمیله و زلف جاه آسایه عشق و محبت حرام اولسون لاجرم غیب هویته و جمال جمیلی
حضرته محبت اولان ماسوی یه و زخارف دنیایه تعلق ایتمک کرک بیت دنیا و آخرت دیلمز
حق استین • اهل خدایه اکی جهان چون حرامدر • رند عالم سوز را با مصلحت بینی چه کار
عالم یاقجی رندک مصلحت کورنجیلک ایله نه ایشی واردر • کار ملکست آنکه تدبیر و تامل
بایدش • ملک ایشیدر اول که تدبیر و فکر کرک اکا مراد بودر که فقیر مخلصک تدبیر عالم
ایله کاری و اول فکر ایله انکا ربی یوقدر اما صاحب ملک اولانک تدبیر و تاملی و هر امور
حکم ترتیلی چوقدر بیت چیست تعریف نشه عالم اگر پرسی از آه • مردم بسیار اند و بهشت

تعریفش براه • تکیه بر تقوی و دانش در طریقت کافریست • تقوایه وعلمه اعتماد طریقتده
کفردر • راه رو گر صد هنر دارد توکل بایدش • سالکک اکر یوز هنری دخی وار ایسه
توکل کرکدر اکا مراد بودر که حضرت حقدن غیری یه اعتماد حضرت حقه آنی شریک ایدر تشریکه یعنی
مع الحق کورمکدر لاجرم اهل طریقت هر نه کلور عملی کثیر اولورسه اعتماد و توکلی حضرت حقه ایدر
قطعه اخاف وارجو عفوه وعقابه • واعلم حقا انه حاکم عدل • وان یک عفو فهو منه
تفضل • وان یک تعذیب فانی له اهل • ولیس لی عمل علیه اعتمد • ولیس فی یا لجلب الاجر
فضل • ناز ها زان نرکس ترکانه اش باید کشید • مرهونلر • این دل شوریده تا آن
جعد کاکل بایدش • کشید لفظنک فاعلی این دل شوریده در معنای بیت بودر که نازلری
آنک ترکانه نرکسندن چکمک کرک بو دل کوکل تا اول قورجوق بر چم کورک ایسه اکا مراد
بودر که ذات الله دن ناز و تعززی چکمک کرک شولکه کوکل که غیب هویت و اشرف فیض حضرت
الهیه در بیت همه کس طالب یارند چه هشیار و چه مست • همه جا خانه عشقست چه مسجد چه کنشت
ساقیا در گردش ساغر تعلل تا بکی • ای ساقی قدح دورنده تعلل نیجه یه دک • دور چون
با عاشقان افتد تسلسل بایدش • دور چون عاشقلره دوشه تسلسل کرک اکا مراد بودر که
ای شیخ عشق الهی نوبتی اندر مکث ایتمه نیجه یه دک چو نوبت عاشقلره وطالب صادقلره ایره
علی الدوام شرب مدام اولمق کرک بیت ساقی رسید نوبت عشاق دور کشی • مخمورم ده شراب
باقی با قدحی بیشمار • کیست حافظ تا ننوشد باده بی آواز رود • کیدر حافظ الحمد شرابی
قبل آواز نیز • عاشق مسکین چرا چندین تحمل بایدش • عاشق مسکینه نیچون بو دکلو
تحمل کرک مراد بودر که حافظ عشق الهی نوشی انکه شهرت واعتبار لازم دکلدر نه عاشق
وفقیره بو تمکین تحمل و تزیین استمز بیت خوشا که مسکین کنجینه بر تبا غم اولا • الم ابا غم
اولوب بکاسه دن فراغم اولا ولا ایضا خوشا شیراز و وضع بی مثالش • نه خوشدر
شیراز و آنک بی مثلی وصنعی • خداوندا نکه دار از زوالش • یا رب سن صقو زوالدن آنی

آنی مراد بودر که • حب الوطن من الایمان • حسبنجه کندو وطننه محبتی اعلان وآنی مدح
وثنا ایدر بیت دل سر کویک قریب نمز هوس دار السلام • هر کیشی یه کندو شهری بک کلور
بغداددن • ز رکناباد ما صد لوحش الله • بلکه کم لفظ لوحش الله اصلی لا اوحش الله
ایدی عربلر مقام دعاده لا اوحش الله درلر ایدی معناسی الله وحشت ویرمسون
یعنی خلق بونی کیدب خالی قلمسون حکره غلط ایدب اکی الفی حذف ایدب لامی واوه
متصل قلوب لوحش الله درلر وصد ذکر ایتدوکی دعاده تکثیر ایچوندر یعنی یوز کره لا او
حشو
الله دکل یوز لا اوحش الله • که عمر خضر می بخشد زلالش • که حضرت خضر عمری ویرر آنک
زلالی زلال شول صویه دیرلر که لطیف ولوب سکیجی اولا مراد آنک زلالی آب حیاتدر دیو مدح
مبالغه در • میان جعفراباد و مصلا • جعفرآباد و مصلا اوراتسنده جعفراباد آنی بر باغک
اسمیدر مصلا حرف الفی بیان اولنمشدر • صبا آمیز می آید شمالش • صبا کون طوغیسی
دیدکلری یلدر که مشرقدن اسر شمال یوبیراز دیدکلری یلدر که قطب شمالیدن اسر مراد
اکی لطیف و ممدوح یل بربرین ایله مخلوط اسر دیمکدر بعض نسخده صبا یرینه نسیم واقع اولمش
یعنی خوش قوایله قریشمش کلور آنک شمالی • بشیراز آی و فیض روح قدسی • مرهونلر
بخواه از مردم صاحب کمالش • یعنی شیراز ده کل جبرائیله منسوب فیض استه انک صاحب
کمال کیشیسندن مراد شیرازک صاحب کمال کیشیسی جبرائیل کبی فیض ایدر دیمکدر احتمال
واردر که مردم صاحب کمالش دیدکندن مراد کندوسی اولا • صبا زان لولی شنکول
سر مست • مرهونلر • چه داری آکهی چونست حالش • لولو ولولی قره جی کوزلیه دیرلر
و مهر فتان کوزکه اطلاق اولنور و شنکل و شنکول مطبوع کوزل و شیرین حرکات دیرلر
معنای بیت بودر که ای صبا اول محبوب فتان و شوخ جان و سر مستدن نه خبرک وار
واردر نیجه در آنک حالی مراد بر شخص مشهوردر که محرک عشق و جوشش و صاحب وجد و حال
اولوب انده خواجه حافظ کشف و فیض بولوب شکر نعمت قبلوب آنی بو وجهله ذکر ایدر بیت

کوثر افزا بو
صفوتِ خدمتِ مجمع [illegible] است • مکارم تو مرا لحظه لحظه در یاد است • که نام
قند مصری برد انجا • کم قند مصری آدن التدی آنی • که شیرینان ندادند انفعالش •
که شیرینلرا اکا انفعال ویرمدیلر یعنی نکه شیراز ده شکر مصری آدن اکسه اکا شیرینلر برلذت
کوستر ر لر شکر مصری لذیذ دکل ایدیکه ظاهر اولوب آنک آدن ذکر اتدوکندن منفعل و
بی حضور اولور غزل کی بکویم می شکر مانند لعل یار ماست • چون شکر از آب بکداز د لبش
دایم بجاست • کی بکویم می شکر مانند گفتارش بود • نیست کرددچون شکر او باقی و بد همتها ست •
بهترین باشد اهمین نیغ شکر نه بهر روح • کی بکویم من شکر مانند لعل جان فزاست • لذت
و نیغ شکر از بهر دنیا بوده است • ذوق گفتار عزیزان از برای هر دو جاست • چون شکر
مقبول خلق عالمست از بهر نوش • بند شیرینان به بهشت از وی که مقبول خداست • خلق
بیدار از ین خواب خرابا • بنی او یاندرمه بوا و یعقوده یار تد • که دارم عشرت خوش با خیالش
که خوشی عیشم وار در ملم آنک خیالی ایله مراد خیالشی ضمیر نیک مرجع الیه هندن اول او لیکی شکل
در که او یعقوده قوة متخیله ده آنک صورتی مرتسم اولوب آنک ایله عیشی میسر اولور غزل
حبیب من که ربود از سپهر کوی جمال • جمال او نرود ساعتی مرا ز خیال • بخواب خوب مصور
شود خیال مرا • دلم تصور آن میکند که کشت وصال • خیال حمایت تو آنکه رود مرا از دل •
که افتاب حیاتم رسد بتبرج زوال • کمال عاشق صادق زوال و نقصانست • در ین
جهان که بود کار آن جهان بکمال • هر آنکه کرد تصور خیال تو به جد • زهی تصور باطل زهی
خیال محال • کر آن شیرین پسر خونم بریزد • اکر اول شیرین اوغلان قانم دوکرسه • دلا
چون شیر مادر کن حلالش • ای کوکل انا سیسی سودی کبی حلال قل مرادا اول شیرین پسر دن
اول لولی شکلدر یا خود حرف ندا میت ایا نازنین پسر تو چه مذهب کرفته • تحت خون
حلالتر از شیر مادرست • دیرکه محلوح ذکر اولنان حور • چرا حافظ چو می ترسید باز ا بجه
نیچون حافظ چون قورقار دک ایجردن • نکردی شکر ایام وصالش • اندک ایام وصالی شکر ند
مراد بو در که

ما دو در که اول یار عزیزک هجرندن قورقار ایدک نیچون ایام وصالی شکرین اندوک آنک
وصال نعمتی سنده زائل اولمیدی لاجرم یار عزیز صحبتنده دور و مهجور اولدوغی الحوند
تاسف ایدر نظم زصحبت تر آکارچون زر شود • که از بوی کل معنبر شود • زصحبت
ترا با به کرو د فزون • که در ناف آهو شود مشک خون • زصحبت توان کسب کردن شرف
که در کرد اشک سحاب از صدف وله ایضا ببر داز منی قرار و طاقت و هوش • ال دی
بندن قرار و طاقت و عقلی • بت شیرین لب سیمین بنا کوشی • شیرین لب کمش تلخو کلو ب
حکایت بو غزلک شرحنه کلدکن معنی حقیقی و تصوفانه تحقیقی ظاهر اولدوغی اجلدن متحیر
و متفکر اولوب دیر شکم ظاهیده ملاحظه اوزره اولوب نوم غلبه ایدب حلقه او
بر جماعت کوردم جمله سی اهل کسوت خاطره بو یله کلور که بونلرک مر بی شیخ انیجی
پس بونلره قریب واردم جمیعسی جمله واحده فقیره توجه ایدب دایره ده نصدن
کلامدر د در او یوب بازمغه شروع اتدم لاجرم نفس اماره شیرین لب و سیمین بنا کوش
محبوب قرار و طاقت و عقلی کیدب بر فعل مباشرت اتمک استر که آخری ندامت عظیمه
اولا العیاذ بالله • نکاری چابکی شنکی کله دار • بر نکار چابک شیرین حرکات کلاه
ظریفی مهوشی ترکی قبا پوش • بر ظریف آی کبی محبوب قبا پوش فی الواقع نفسی
اضلال ایدن نکار چابک و شیرین حرکات و ظریف و ماه چهره و لباسی فاخر کیندر که بونلر محرک
شهوتدر اهل نفس و شهوت پرست اولنه عارف اولنه دکل قطعه عارف اولان نظر
پاک ایله معنی کوزلر • صورتا کرچه شوق عارضی و زلف و ذقنی • لحم و شحمی و بیاضی کوزه در
صورت بین • اهل معنی بلور اول معنی وجه حسنی • نظر اتمز آشنه آهنی عالی اولان آر
ترسه کوهمز کبی اولکم اولا کوکلی غنی • یا قمون خوبی جایه دیر ایسک شهوت او دس
بیقمون عقلی اویا استر سک یار منی • کنج عزلتن او تورایجه کوزک خوبلره • کنج عزلت
بولما محو اولا نفسک تجنی • زتاب آتش سوزان عشقش • انک عشقنک یانار او دنک

جوارتندره • بباره دیکی دایم می زنم جوشی • چولمک کبی دایم قینیزم مراد شهوت
اودنک غلیانی بیاندر نظم بدر جوه دور عمرش منقضی گشت • مرا این یک وصیت
کرد بگذشت • که شهوت آتشست از وی بپرهیز • بخود بر آتش دوزخ مکن تیز
چو پیراهن شوم آسوده خاطر • کوملک کبی خاطری دکلمشی اولورم • کرم انجوه قبا
کیرم در آغوش • اگر قفتان کبی آیه قوجاغه طوترسم یعنی قوجرسم مراد انک دلبری در
قوجیجی سکونی بیاندر بیت محبت زایل اولور جوه عز هندر • حکیم ایدر که شهوت الله
مرضدر • نمی رنجم زجور او کبی خار • مرهم بودر • نباید گل کسی بی نیش هم نوش • الحنم
انک جور بنوه که دیکنی بولمز کول بر کسه و نیشتر سز بال مراد جور و جفاچکمک مهر و وفایه
ایرر دیمکدر اگر چکدیکی جور طلب آخرت ایچون ایسه سعادت بولور اگر هوای نفس ایچون ایسه
شقاوت بولور غزل ای کلام ناصحان از گوش هوش انداخته • وز پی زیبای شهوت
آینه دل وجان باخته • ز آتش سودای دلی نفس شوم شیطان مر ترا • هر دمی در توبه
هیجوه سیم و زر گداخته • از جهولی بر طریق حق نرفتی یک قدم • وز فضولی سوی شهر
شرد واسبه تاخته • بس خجالتها ببینی گر نمیری این چنین • ای که اکنون سر ز کبرت
تا سما افراخته • وه که عزرائیل ناگه سخت گیرد گلوت • تو هنوز ورزی کار خود نت
ناساخته • اگر بوسیم کردت استخوانم • اگر چه در رسد بکویم • نگردد مهر تو از جانم فراموش
اولمز انک محبتی جانده اونودلمش مراد نفسک جبلتی هوا اوزره اولوب شهوت
الی طبیعت ایدکی بیاندر رباعی نفس را بد جبلت بخشست • پس نگردد ز خویش نیک و دد بهست
تحکش قید و بند باید کرد • پیش از آن کو ترا ببند چیست • سر انداز کی اندر پاشی ای دل
باشی آت آنک ایاغنه ای کوکل • که سر در پای او بهتر که بر دوش • که باشی آنک
ایاغنه یکرکدر اوموز اوزره اولمقدن مراد باشی ایاغنه سورمک یکرکدر اوموزنده
اولمقدن دیمکدر باش آنک ایاغنه اولمق یکدر آنک ایاغی اوموزده اولمقده

اولمقدن و بالجمله شهوتده ارلغ اولمق یکدر بیت ز اسباب شهوت شوا دور بهم
که در قرب جنگل بود ضبط نفس • دل و دیدهم دل و دیدهم بستر خوش نیست • کوکلمی دیمی
کوکلمی دیمی المشدر • بر و دوشش بر و دوشش بر و دوش • آنک کوکسی و اموزی
آنک کوکسی و اموزی آنک کوکسی و اموزی فی الواقع انک کوکلی و دینی آلور محبوبیک
کوکسی و اموزی قطعه چو نماید یار سینه هم بود مجلس تهی • در چنین حالت طریق
پارسایی مشکلست • خوش تر آن باشد که نبود نفس تنها بانگار • زانکه پیدا می شود
آن قصد بد که در دلست • دوای تو دوای تست حافظ • سنک و اک سنکم و اکدر
ای حافظ • لب نوشش لب و نوشش لب نوش • انک طاتلو طوداغی انک طاتلو طوداغی
انک طاتلو طوداغی مراد مخاطبه ایتمش حافظ در انک دردی حظ نفسدر یلدر لاجرم لب
دلبر انک درمانیدر وله ایضاً دلم رمیده شد و غافلم من درویش • کوکلم
اورکدی غافلم بن درویش • که آن شکاری سرگشته را چه آمد پیش • که آوجی حیرانه نه کلدی
اوکه یعنی نه واقع اولدی مراد کوکلنک آواره لکندن شکایتدر غزل ای خورده زا
تر بیناع دمی چند • وی کرده تلف عمر بهر درمی چند • گیتی گره بند بقای تو کشوده • تو
بر درمی بسته هزاران گره و بند • ای غافل ازین وسوسه بیهوده تاکی • وی بی خبر از
خاری بی فایده تا چند • بگسل طمع از عمر که در عالم فانی • بر عمر معول نکند مرد خردمند
بس مال که ناخورده فرو ماند ز خواجه • بس قصر بنا کرد و که نه نشست خداوند • در دیو
تخم شوق مان فدا کن • تا تخم امید تو شود کشت برومند • ای خواجه اگر مرد خردمند
ولیجری • از روی وفا گوش کن این موعظه و پند • چو بیند بر سرا پای خود شی با
کرزنم • سوکود کبی کنده ایمانم باشمی اوزره دتره • که دل بدست کمان ابرو بیست
کافرکیشی • که کوکل بر یای قاتلونک الندهدر که کافر مذهب در مراد روحک ایمان ایچون
خوفی در که قلب نفس بد مذهبک النده در • خیال حوصله بحر می پزم هیهات • دکر چو صله

خيالي بشو برورم

خيال [illegible] هيهات • چه هاست در سر اين قطره ء محال انديش • نادوار هر
بو محالی فكر ايدجى قطره ء باشنده مراد علم و عملدن تبحر فكر ايتدوكى وكندونك ضعف
حالنده بو محالی كلدوكن حكايت ايدر بو تعبير ايله عجزى كه بنده و تواضعه دلالت ايدر **غزل**
اى پسر كر مرد راهى بر قرار در يوزه باش • ور تواضع خاك بوس در قدم چون موزه
باش • خويشتن انكشت وار و بار كش همچون زمين • بر تو گر چرخ بيست فرچون
گنبد فيروزه باش • مطعم بيچاره گان چون كاسه شو بى منتى • بى طمع سقاى هر تشنه
دل چون كوزه باش • در دوام نور ايمان بايدت شب زنده دار • در امان خواهى
ز دود زخم روزها بر روزه باش • ور غناى قلب مى خواهى مجو از خلق هيچ • قانع
و راضى ز حق بر قسمت هر روزه باش • نازم آن مژه كه شوخ عافيت كش را • او غمزه
اول عافيت اولدو رجى شوخ كريكى • كه موج مى زند ش آب نوش بر نيش • كه موج
اورر تاتو صو زهر لو نيشتر اوزره مراد مژه دن حضرت شيخك جذبه و غلبه ايله سالكه
عمل ايتدر دكى دركه صورت قمار ده لطف در **بيت** كو بيند تير چشمت قصد شكار دارد •
هر لحظه با درونى دل راحتى نشكارى • ز آستين طبيبان هزار خون بچكد طبيبك
يكنده بيك قان طملر • گرم بتجربه دستى نهند بر دل ريش • اگر تجربه ايله ال قويه لر ياره لو
يوركا اوزره مراد قلبيمن پاره اولدوغن بيان ايدر **بيت** سينه ء مجروح مجنون ار ارسد
در وقت صبح • نعره ء جان سوز و واويلا و واويلا زدى • بكوى ميكنم گريبان و سر
فكنم زودم • ميخانه كه سينه اغليوم و باش آشفته بر قش كيدرم • چرا كه شرم همى
ايدم ز حاصل خويش • نيچون كه حجاب كلور بچاكندو حاصلمدن مراد سلوك طريقت و
وطلب حقيقت ايدجك اغلم و باش آشفته قلم ايله ايدرم زيرا كندو عملمدن شرم ايچون
دكلدر **قطعه** ز بس كه بر عصيان خود اى دل • ز خرمن طاعته شرم آيدم رفت • وليدر كه ديكر
نيست آخر اين ترسيم كه مى بايدم رفت • نه عمر خضر بماند نه ملك اسكندر • خضر عمرى قلمز و اسكندر

واسكندر ملكى قلمز • نزاع بر سر دنياى دون مكن درويش • نزاعى دنياى دون
باشنى اوزره ايتمه اى درويش مراد چونكه دنيا فانيه در آنك ايچون نزاع فزاع لايق دكلدر
غزل جهان بگشتم و آفاق سر بسر ديدم • نه مرد باقى و نه نقش اثر ديدم • بر بين رو
ز بر جد بجامه ء خورشيد • نگاشته سخنى خوش بآب زر ديدم • ابا كسى كه نيذه ء روزه عمر
مغرورى • مباش غره كه از تو بزرگتر ديدم • كسى كه تاج زرش بود بامداد بجاه • نماز
و شام گرا خشت زير سر ديدم • ز حاصلات جهانم همين پسند آمد • كه زشت و خوب و بد
و نيك در گذر ديدم • تو بين بچگه از دوستان مكن اى دل • سن قوله سن دوستلردن
شكايت ايتمه اى كوكل • كه شرط عشق نباشد شكايت از كم و بيش • كه عشق شرطى دلمز شكايت
اكسكدن و ارتقدن مراد بو در كه دوستدن و دوست حقيقى حضرتندن جور و جفا ار توع و كار
و لطف اكسك اوله ايلجمك • دهر كار درويشانه اتمك كرك **بيت** كفش فخر بوسى بده كفتا فخوتش
كيمى مسجد هيج درويشانه نيست • بانكر بر سر دست هر كدا حافظ • اول قوت فه
اير شعر هر كدا ايله ايمه حافظ • خزينه ء بكف آور ز گنج قارون بيش • بر خزينه اله كتور گنج
قاروندن زياده مراد وصول حق و وصل الهى در عمل قليل ايله كثير اولمز بدل حال كثير و صرف
احوال ايسه زلال زمدر ديكر **بيت** سؤال كرده ام از گل كه بر چه مى خندى • جواب داد كه
بر عاشقان بى و بنار دله **ايضا** دوش با من گفت پنهان كار دانى تيز هوش • در ين كه
٥ بجا ديدى كه لو برايش بلور اتى عقلو • كز شما پنهان نشايد داشت راز مى فروش • كه كرد
كز لودو فتو اولمز شراب صاحبنك رازنى مراد كار دانى تيز هوشدن شول مريد در كه عقلى
آفت بلوب طريقتده خبردار اوله مى فروشدن مراد شيخ در كه عشق الهى بابنده بر
لاجرم مريد عالم عمل و خبير طريقت بجا شيخ رازنه و سلوك احوالى بيان وعلم ايدب •
كفت آسان گير بر خود كارها كز روى طبع • ويدى آسان طوت كندو اوزريكه ايشلرى كه طبع
يوزندن • سخت ميگيرد جهان بر مردمان سخت كوش • بر كه دو نر جهان برك دوريشيكه لر يا

مراد بودر که اول مریده خبیر بیکار از بیان ایدب ویدی که ایشلری کندو که آسان قیل
یعنی عمل و دنیا ایله عمل آخرته جمع ایتمیی ویر بلکه عمل و دنیایی ترک قیل که • من جعل الهموم
هما واحدا کفی الله الهموم • حسبنجه حق تعالی سکا عملی آسان ایده والا مقتضای طبع فلکه
بودر که اکر جهان عملنه سنی ایدیه برک طوتوب مرادی سعادت ایله حاصل اولمز بیت اکر ایشق
براوخورده شیجه اولورسه • چنگل قارن دیشلر ره بتمز • وانکهم ورزاو جامی کز فروغش بر فلک
انداز صکره بیجا ویردی بر قدح که آنک نور ندن فلک اوزره • زهره در رقص آمد و بربط
زنان می گفت نوش • زهره رقصه کلدی و قبوز اورارق ایچ ویدی مراد بودر که اول
مریدنجم دنیایی فراموش ایدیجک سوز سویلیوب عقل که مقامی آنک فلک راسی ورسمانه
کلوب سینه ده دوکوب عشق الهی نوش ایدب کار دنیایی فراموش قیل دیو امر ایلدیه
غزل پیش صاحب نظران ملک سلیمان باد است • ملک آنست سلیمان که ز ملک آزاد است
آنچه گویند که بر آب نهاد است جهان • مشنو ای دوست که چون درنگری بر باد است • خاک
بغداد بمرگ خلفا می گرید • ورنه این دجله روان چیست که در بغداد است • گر بپر لاله ز
سیراب بود دشت جهان • مرو آنجا که همه خون دل فرهاد است • همچو نرگس بگشا چشم
و ببین اندر خاک • چند روی چو گل و قامت چون شمشاد است • خیمه انس مزن بر در
این کهنه رباط • که اساسش همه بی موقع و بی بنیاد است • حاصلی نیست بجز غم ز جهان
خواجو را • شاد آنکس که ز بنیادش همکی آزاد است • گوش کن پند ای پسر و ز بهر دنیا غم
مخور • ایشت نصیحتی ای اوغلان دنیا ایچون غم یمه • گفتمت چون در حدیثی گر توانی
دار گوش • ویدیم سکا انجو کبی بر سوز اگر قادر ایسک قولاق طوت مراد طلب دنیایی
ترک ایدیب طلب عقبی و قرب مولایه ارشاد در غزل سر کوی هوس داری هوس را
نیست باید زن • وزین اندیشه بگذر و عالم را قفایی زن • طریق عشق می پویی
قدر را الوداعی گو • بساط قرب میجویی بلا را مرحبایی زن • ز بازار خرد سودی نخواهی

نخواهی دید جز سودا • بکوی عاشقی در شو در عزلت سرایی زن • صبوحی می بر سماع نیست
همین ساقی شرابی ده • سماع بی نوا نیست خوشان مطرب نوایی زن • بخشش و ریایی پایان
و مارا دست گیری نه • گذشت آب از سرت سلمان چه پای و دست و پایی زن • با دل خونین لب
خنده بیاور همچو جام • قانلو کوکل ایله کولر طوداق کستر قدح کبی • نی که گر زخمی رسد بسرچون
چنگ آیی در خروش • بویله دکل که اکر سکا بر زخم ایرسه چنگ کبی خروشه کله سن مراد بودر که
قدحک ایچی قان ایکن دوداغی خنده لب در و چنگه بر زخم دوقنجق افغان ایدر پس عاشق
صادق طالب حق قدح کبی ایچی قان ایکن لب خندان کرک چنگ کبی بر زخم ایله نالان کرکمز
قطعه اگر بروی ترش کار زهد راست شدی • که دی سرکه شدی بایزید بسطامی • و گر
بجامه ای از روی کسی شدی صوفی • تغار نیل شدی شیخ احمد جامی • اگر بمال و منال آدمی
شدی خوش دل • کجا شدی دولتمن زیاده می کامی • چو خوش دلی باز الحق مرا عطا کردست
مکن تو طعنه کنون ای برادر از خامی • تا نکردی آشنا زین پرده رمزی نشنوی • تا که آشنا
اولمیه سن بو پرده دن بر رمز استمزسین • گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش • نامحرم
قولاغی اولمز فرشته خبرینه یری مراد بودر که صوفیه و اهل حال اولمین بو کلام و اسراری فهم اتمز
بیت نکته گفتن پیش کم فهمان ز حکمت بی گمان • جوهر چند از جواهر ریختن پیش خرست
در حریم عشق نتوان زد دم از گفت و شنید • عشق حریمنده نفس اورمق اولمز دیکدن
واشتمکدن • زانکه آنجا جمله اعضا چشم باید بود و گوش • زیرا انده جمله اعضا کوز
و قولاق اولمق کرک مراد احوال عشق قیل و قال ایله اولمز انکا وجد و حال کرک دیملکدر
غزل عشق تو حالتیست که گفتن نمی توان • از دل غبار درد تو رفتن نمی توان
افکندم اشک را نظر بر زمین کرو • دُرّ درد تر از سینه نهفتن نمی توان • عالم شکفته
گشت ولی بی گل رخت • گر صد بهار هست شکفتن نمی توان • گفتم گواه عشق تو شد چشم
خونیم • گفتا چنین گواه شنفتن نمی توان • اخبار عشق را همه اعضای من گواست •

اما

لیکن هیچ ذکر تو گفتن نمی تواند • در بساط نکته دانان خودفروشی شرط نیست
نکته بیلنلر دونکلنج کندو یه صنعتی شرط دکلدر • یا سخن دانسته کو ای مرد عاقل
یا خموش • یا سوزی بیلوب دی ای عاقل اثر یا دیه مراد بودر که اهل تصوف مجلسنده
اظهار فضل قصد ایدوب اصطلاحات تصوفیه کمال ایله بیلمزسن سویلمک ادب دکلدر یا تمام
بیلوب سویلمک یا ساکت اولمق کرک که انلردن استفاده ایدهسن غزل بنده پیر مغان باش و
وبجان کن خدمتش • تا بکام دل رسی روزی ببین همتش • کی توان از عهده یک جرعه بیرون
آمدن • سالها از جان اگر گوییم شکر نعمتش • هر کرا از زهد و تقوی بر نیاید هیچ کار •
چون بکوی میفروش آید بباید فرصتش • محتسب در کوی میخواران کر زنسته بود • عشق
ازان روی می نماید بر سر کلاه دولتش • بر در میخانه عاشق سجده شکر آورد • کو که گنبد ساقی
در ان حالت قبول طاعتش • ساقیا می ده که رندیهای حافظ فهم کرد • ای ساقی شراب
ویر که حافظک رندلکلرین اکلدی • آصف صاحب قران جرم بخش عیب پوش • کناه
بغشلیجی عیب اورتیجی صاحب قرانک وزیری مراد اول صاحب قراندن رسول الله علیه السلام
درانک وزیری شیخ کامل و مرشد مکملدر وساقیدن مراد واعظدر لاجرم واعظده
کلهء حکمت استیعاب اخلاصم حضرت شیخه معلوم اولمشدر دیر و رسول الله علیه الصلوة
والسلام حضرتین جرم بغشلمق و عیب اورتمک ایله وصف ایدر که امتنک ذنوبنی عفو
اولنمق و آنلرک عیوبنی مستتر اولنمق استر ایدی بیت سید عالم نخواست از کرم و کار • گفت
کار امتم با من گذار • تا نیابد اطلاعی هیچکس • بر گناه امتی یکیسی وله ایضاً
در عهد پادشاه خطا بخش جرم پوش • خطا بغشلیجی کناه اورتیجی پادشاه عهدندن •
مفتی قرابه کش شد و حافظ پیاله نوش • مفتی قبا قولاغ چکیجی اولدی حافظ قدح ایچیجی
مراد اول پادشاهدن شمدی بیان اولنان رسول الله علیه السلامدر لاجرم علم کثیری اولان انما
یخشی الله من عباده العلماء • حسبنجه حق تعالی حضرتندن زیاده خوف ایدرسن عشق الهی نوش

نوشی زیاده ایدر و حافظ یعنی حفظ کلام الله ایدن مفتی بیلمزسن نوشی عشق قلمسی قلیل
اولور بعض نسخده مفتی یرینه حافظ حافظ یرینه مفتی واقع اولمشدر اول تقدیرجه مراد بوبله
اولور که سالکی ولوب عشقی غالب اولان حب الهی شرابنی چوق ایچر علم ظاهر اهلی اولان از
ایچر قطعه قتنی ظرفکم اولا قالیه و بویک • معرفت آبینی اول وافر الور • قتنی ظرف کم کوچک
اولا یا طلو آب اندک بر له آندن پر اولور • صوفی ز کنج صومعه با پای خم نشست • صوفی
خانقاه بوجاغندن کوپ دیبنده اوتوردی • تا دید محتسب که سبو می کشد بدوش • تا
کوردی محتسبی که دستی چکر اوموزنده مراد محتسبدن اهل ظاهردر چونکه صوفیه اهل ظاهر
اولانی کوردیکه کوبدن یعنی شیخدن فیض آلوب کندو وجودی دستیسنی اندن طولدوروب
کیدر پس صوفی کندوسی کوپ دیبنده اوتوروب یعنی شیخ خدمتنده مقیم اولمغی اختیار
ایدروبدن انسانی سبویه تشبیه ایدرلر باشی باشی قولپلری قوللریدر بیت دستی نذیر
عاشق مسکین بکردی • تا روزگار قالب وجودش سبو نکرد • احوال شیخ و قاضی و شرب
الیهودشان • شیخ و قاضی احوالنی و بونلرک فیلسوفانه شربنی یا طمع دنیاسنی • کردم سوال
صبح دم از پیر می فروش • سوال ایتدم صباح وقتنده پیر می فروشدن بو بیت مرهونیدر
کفتا نکفتنیست سخن کرچه محرمی • دیدی دیلو سوز دکلدر اکرچه محرم سن • درکش زبان
و پرده نکه دار و می بنوش • دلک چک و پرده یی صقله و شراب ایچ مراد شیخدن شول شیخدرکه
اهل دنیا و ارکان ایله اختلاط ایدر اوله و قاضیدن مراد حاکم در و شرب الیهوددن مراد
حکیمانه و فیلسوفانه نوشی حرباره واخذ مالی در بو احوالی کندو شیخدن سوال ایتدم جواب
ویرب دیدی بونک جوابی دیلو سوز دکلدر فقیر طلق ایدرم که جوابی بودرکه شول شیخ که اهل ظاهر ایله
صحبت و مصاحبت ایدر و حاکم اولوب مقامات ناسی کورر چون عشق الهی نوش اتمزلر
و عبادته توغل قلمزلر اول شیخک ارکانی قتنده مصالح ناسی کورب دردمندلرک حاجتی
روا ایتمسی عبادتدر و حاکم عدل ایدرسه • عدل ساعة خیر من عبادة ستین سنه •

سوزم

حسبجه افضل عبادتدر یا اول شیخ افندیلر التمسی اغنیایه ثواب بولدرسی وقاضی
وحاکم طلب ایله قضایه ومصالح ناسه مشتغل اولوب بو قیود ایله مقید اولمسی
عبادتدر لاجرم صوفی اولان بونلر طعن العیوب کندو عبادتندن اولمق کرک **بیت**
زبان درکش از عیب دیگر کسان • اگر مردی اصلاح خود کن تو زود • ساقی بیار
می رشک روی چون نمانده • ساقی بیار ایر شراب جلوی قالمدی • فکرین ایلکی که تجوه
دل امدر غم بجوشی • بر فکر قیل که کوکلی قانی کلدی غمدن جوشه مراد بودر که ای شیخ
بنا رفیض ایدر اولدی اما بنم معاشی ایچون حاله احتیاجم توجه کلی یه مانع دردینم ایچون
بر تدبیر قیل • بخش شعت ومفلسی وجوانی ونوبهار • عشقدر ومفلسکدر ویکتکدر
ویکی بهاردر • عذرم بپذیر وجرم بذیل کرم بپوشی • عذرمی کور وکناهمی کرم اتکی
ایله اورت مراد بودر که ای شیخ عشق وطلبم محل فیضم وار فقر وفی وار تمام شغل
ایله معیوب عبادتده تقصیرانم که عذرمی کور وکرم اتکی ایله ستر ایدوب بعض قصورم
معذور طوت **رباعی** آنرا که بدست نیست درهم • در عزم بدست وروشنی فرهم • ترک
همه ملک ومال کردی • کار بدست کرد بود ادهم • تا چند انجو شمع سخن آوری کنی • تا بنجه درک
شمع کبی دل بوکر کلکی وفصاحت ایدرسی • پروانه دمراد رسید ای محب خموش •
مراد پروانه سی ایرشدی ای محب ساکت اول مرادن مراد بودر که سالک ومرید
کثرت کلام مانع مرادیدر پس شمع کبی چرب زبانلک قیوب عبادته اشتغال کرک **قطعه**
نظر کردم بچشم عقل وتدبیر • ندیدم بهتر از خاموشی فضیلت • نکویم لب ببند ودیده بردوز •
ولیکن هر مقامی را مقالی • زمان بحث علم ودرس تکرار • که باشد نفس انسان را کمالی
زمان عزلت وخلوت عبادت • که باشد نفس را تحصیل حالی • ای پادشاه صورت ومعنی که
مثل تو • ای صورت ومعنی پادشاهی که سنک مثلک • نادیده هیچ دیده ونشنیده
هیچ کوش • کورمشدر هیچ کوز واشتمشدر هیچ قولاق مرادن طبده روح انسانیه

ان نه **بیت** بپوش شاهی در زبان پیش ازین • ملک دنیا بوده ئی وهم ملک دین •
حسبجه هم ظاهر پادشاهی هم دین پادشاهی درامّا • ویسئلونک عن الروح قل
الروح من امر ربی • مو حسبجه آیه کوز کورمشی اولور وقولاق اشتمشی اولور وبیت مزبور لذر
چند ای یمان که خرقه ء ازرق کنند قبول • اول دلکوقال که کوک خرقه بی قبول این بخت
جوانت از فلک پیر زنی پوشی • سنک یکت بختک فلکده که پلاس پوشی پیر در مراد درویشلک
بونه بنارده معلق اشتمک در رسول وقتنه دک که ثابت اولوب سلوک طریقت قیلوب حسبی
حاله ایله ختم اولا **بیت** خواهی که بمقصود رسی زود طلب کن • راهی که در و راستی نیست
خمی نیست **وله ایضاً** سحر زهاتف غیبم رسید مژده بگوشی • سحرده هاتف غیبدن
ایرشدی مژده قولاغمه • که دور شاه شجاعست می دلیر بنوش • که شاه شجاع دوری
در بشراب شجاعت ایله ایچ مراد شاه شجاع عدلده یزد ولایتنک پادشاهی درکه محب صلحی
ایدیمیسی سئوال پادشاه که صلحی یه محب اولماتک وورنن عشق الهی وکلمات تصوف
فاش سویلمک جایز اولور والا تصوف اهلنک اعداسی چوقدر که جمیع فقها وعوام
وجمله غیر سالک وخام انلره دشمندر کلامرن فهم این معیوب کفر وضلاله نسبت ایدوب قصد
هلاک ایدرلر وارباب تصوف پادشاهلره دخی بند ایدوب دیرلر **غزل** خسروا تا که خزانه
در رسید کلذار را • انچنین دایم ببینی رونق بازار را • کر همی دانی که گفتم چیدرکن
در عوام کوشی • کینه را از دل ببر کن بشکنی این آزار را • دست ظلم از آستین
کبر بر مردم مکش • که آه مظلومان سحرکه بشکند کهسار را • بود نوشیروان عادل کافر
آتش پرست • لیک تو اقرار کردی ایزد جبار را • نام او عادل برآید وآه تو ظالم
بحشر • هم مغابر کو که برخود چون کشتی این عار را • فعل منکر مابسی از ذات تو صادر
شدست • کشته ء بیت لابد طعنه وانکار را • چون سلیمان کر همی خواهی که سلطانه
تو بکی از کار بزین پس بهلی بدکار را • اکر پادشاه • الحق مرشد • مقتضاسنجه کلام حضره

کنی •

رنجیده اولوب العوام کالهوام واهل ظاهر وخام اولانلره مساعده ایدرسه اهل
نظر وعزّا اولانلر عزلت وصحت اختیار ایدرلر نیتکم شیخ سعدی اول اوده ایلمشی نیتکم
خواجه حافظ دیر • سند آنکه اهل نظر بر کناره می رفتند • کندی اول که اهل نظر کناره کیتدیلر
ایدی • هزار گونه سخن در دهان ولب خاموش • بیک درلو سوز آغزده ودوداق
ساکت اولدیغی حالده یعنی بو بنده اول بویله ایدی که بیک درلو سوز بیلیکن کناره کیدوب
سکوت اختیار ایدوب گوشه ایدیلر سعدی اول حال گیتدی • بخوشید چنگ بگوییم آن
حکایتها • چنگ صوتیله دیایم اول حکایتلری • که از نهفتن آن دیگ سینه می زد جوش
که آنی گزلمکدن سینه چولمکی جوش اوردی مراد شیخ منخنی وسیر مراقب صدا ایله اسرار
آلهیه یی فاش سویلیلم که آنی گزلمکده سینه مرجلک کبی قاینر ایدی غزل الرحیل
ای دوستان مارخت خود برداشتیم • بر شما باد اخبارک آنچه ما بگذاشتیم • ما بوده ست
آنچه او را مال خود می گفته ایم • باد بود ستانچه او را عمر خود پنداشتیم • ای بسا انبارها
از حرص واز طول امل • بهر نوش نوش عیش دیگران انباشتیم • منزل ما خاک تیره
بود ما از خریکه • قصر ایوان تا عنان آسمان افراشتیم • با خدا ودوستانش جنگ کرد ست
سخت • از زبان مصلح الدین این زمان درانشتیم • حاصل کار کسان از دانه ودیت
بود دام • حاصل ما دانه وخالست از آنچه کاشتیم • بار بوده طالب ما ولی از بیخودی •
خویشتن را ناشناسا طالبش پنداشتیم • شراب خانگی از ترس محتسب خورده •
اوه منسوب شراب محتسب قورقوسندن اچمش ایدک • بروی یار بنوشیم وبانگ نوشانوش
یا ربوزنه ایچلم متصل اچک آوازیله مراد بودر که اول اسرار طریقتی واخبار حقیقتی
مخفی ومستور سویلر ایدک شمدی آشکارا وعلی الدوام سویلر اولدق رباعی خواهی که سخنی
زجان آگه شنوی • واسرار در رویای رش هنانه بشنوی • کم کرد زخویشتن تا از هستی خود
بیخود بهمه آنی انا الحق شنوی • زکوی میکده دوشش بدوش می بردند • میخانه محله سنده

الیبی راجع الی الامام المتوفی

سمندن دوه کیجه او موزده النزیلر یعنی کیتوردیلر • امام خواجه گر سجاده می کشید بدوش •
امام خواجه سجاده چکر یعنی کیتوردی ادموزده مراد بودر که اهل ظاهردن بری که احکام ظاهری مهری
شرع بلوردی جماعته امام ومتبوع انام ایدی طریقته سلوک ایدوب کسب حالت قلوب بیخود
اولدی یاخود خانقاهده وفات ایدوب انی اموزده کتوروب آلوب قبره کتدیلر رباعی
گر هرچه تراهست همه در بازی • وز هستی خود چراکی انبازی • باشو که زخود بازرهی درتازی •
در پرتو نور او بنا هی سازی • ولا دلالت خیرت کنم براه نجات • ای کوکلی سکا خیر دلالت ایدیم ین
نجات یوللنه • مکن تعشق مباهات وزهد هم مفروش • عشق ایله فخر ایتمه وهم زهد صاتمه مراد
بودر که طریق نجات بودر که عشق مجازی ایله یا عشق حقیقی ایله فخر ایتمیوب وزهد صاتمیه سی که عشق
مجازی فسق قبیلندندر وعشق حقیقی ایله فخر ریایه راجعدر زهد صاتمق خود محض تصنع در
بونلرک هر بیسی سبیل نجاته دلیل دکلدر نیتکم خاقانی خطا خصوصنده دیمش قطعه خاقانیا با یل
اگر یک درهم دهی • خواهی جزای آن دو بهشت از خدای خویش • بس نام آن کرم نهی ای خواجه
تو منه • نام کرم براده ره روی ریای خویش • برداده ما ز تو نام کرم کی بود روا • کان داده را
بهشت ستانی برای خویش • تاکی دهی بخلق وخواهی ز حق جزا • انبار باشم که شمروی
عطای خویش • دانی کرم کدام بود آنچه هرچه هست • بدهی بلا که هست ونخواهی جزای
تجلی نور تجلی است رأی انور شاه • نور تجلی تجلی ورشاهک زیاده نورلو فکری • چو قرب او
طلبی در صفای نیت کوش • چون انک قربن استرسک صفای نیته دورش مراد شاهدن
رسول الله علیه الصلوة والسلام در رأی سنتی در وانک سنتی محلی نور تجلی در رسولکم رعایت
قلنه مظهر نور تجلی اولور دهر کم الکا قرب طلب ایدر تصفیه نیت ایدوب عمل ایتدوکه سنتی سنت
رسول الله در حدیثدر انک کوکک رسول الله عم بیوره مشدر • من احیا سنتی فقد احیانی ومن احیانی نه
کان معی حکایت بر علم عابده بر مرد زاهد سوال ایدوب دیمشی التی بلیدر صوکه استعمال اینمه رین
عجبا بکا ثواب اولورمی اولمازمی اول عالم دیمشی اگر دیشم پاک اولسون دیو استعمال ایتدک یه

هیچ ثوابی یوقدر اگر سنت رسول در دیو اندک ایسه ثوابی کثیر در وسهل شمرده
ویشی اصول مذهب اوج در بری رسول الله علیه حضرتلرینه اقتدا در اخلاقده وافعالده بری
اکل حلال در بری اخلاص نیت در جمیع اعمالده • بخبر ثنای جلالش ساز ورد ضمیر • اول
شاهکه جلالی ثناسنده غیری قلمه کوکل ویرمه • که هست کوش دلش محرم پیام سروش •
که انک کوکلی قولاغی ملک خبرینک محرمیدر مراد بودر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک
صلواتی وسلامی ملائکه واسطه سیله قلب منورینه وروح مطهرلرینه واصل اولور نیتکیم بیورمشدر
ان لله ملائکة سیاحین فی الارض یبلغونی عن امتی السلام ونحوه **قطعه** یا سید الانام درود
جناب تو • ورد زبان ماست همه سال وصبح وشام • نزدیک تو چه تحفه فرستیم ما زدور
ورد وقت ماهمین صلوات تحیت والسلام • رموز مصلحت ملک خسروان دانند • ملک مصلحتنک
رمزلرین پادشاهلر بیلورلر • گدای گوشه نشینی تو حافظا مخروش • گوشه ده اوتورجی
گدایسی سن ای حافظ خروشی ایتمه مراد بودر که عالم ملک تصرفاتی تدابیری اقطاب واوتاد
اولانلر بیلورلر سن انلردن دکل گوشه ده ساکن بر فقیرسن دعوی تصرف ولاف کرامت
اوره کمه واداب طریقت دکلدر **وله ایضا** شراب تلخ می خواهم که مرد افکن بود زورش
آچی شراب استرم که ار یرانجی اولانک قوتی • مکر یکدم برآسایم ز دنیا وشر وشورش
مکر بردم دکلنم دنیادن وانک شرندن وفتنه وغوغاسندن مراد شراب تلخدن عشق
ومحبت وفقر وریاضتدر که آدمی لا یعقل ایدر که استیلاسنده ماسوایی فراموش
ایدوره تاکه • الدنیا ساعة فاجعلها طاعة • حسبنجه بر دم راحت اولم دنیادن
وانک شر وغوغاسندن فراغت بولم مراد بو ابیاتک تفصیل ایدر **قطعه** سرگشته بهار
دانه چه باشم چو آسیا • آمد سپاه قحط که ارمیدیم • تا چند باشد ای فلک آخر زدور تو
بهار قونان ندرکه دونان دولابیدم • خاک ازخودم بکبت زنانی هزار بار • که انرا باب
روی بیابد خریدیم • کرلطم طیرمیخورم از دست سفلگان • جون شمع حنظلت بکام جشیدم
عنقاصفت

جودتمده کورلکله دیمک انکله معانسه وماتوریخ دیو دوت کلکه معانسه کلور
مناسبتله
شور طوزلو واچی صو شوروغوغا دیو واتک بازاری وفتنه وشرفته وافطوت مناسبه کلور

عنقاصفت بگوشه عزلت روم که نیست • جون مرغ خانکی سر خواری کشیدنم • بیا ودر
می که نشوان نشوز مکر آسمان ایمن • کشور شرابی که آسمان مکر بندن امین اولق اولمز •
بلعب زهره چنکی ومریخ سلح شوریش • زهره چنکی وانک سلحشور مریخی اوینی ایله مراد بودر که
زهره که الا چنکی فلک دیرلر که تصویرلری چنکی صورتنده یازرلر ومریخ که الینده قلیجی واردر
سلحشور فلک دیرلر چنک جالوب بری سلحشورلق ایدب لعب اتدکلرندن مغرور اولیوب
مکر فلکدن غافل اولمیه کرک لاجرم عشق الهی وطاعت پادشاهی عیشی ونوشنه اشتغال
ایتمک کرکدر **رباعی** دیکم دوست را که فلک جوش ومهد • مغرور مشو که خواب خرگوشی دهد
چندانکه بود چرخ فلک در گردش • که نیش جشانده گهی نوش دهد • سماط دهر دون
پرور ندارد شهد آسایش • دون بسلیجی زمان سفره سنک راحتلک بالی یوقدر •
مذاق حرص را ای دل بشوی از تلخ واز شورش • حرص مذاقنی ای کوکل یو انک آجی سندن
وطوزلوسندن مراد بودر که زمان دون پرور راحتی پرور دکلدر وبونک سفره
سنده راحتلک عیشلک یوقدر لاجرم بونک نعمتندن رجایی قطع کرک در **غزل** ای چرخ
وسفله پرور روای دهر دون نواز • هردم بجاست کار تو سوز دل وگداز • جون یار
کینه جوید چو کربه بچه خوار • جون می کشی بزار چه می پرورش بیار • تاکی دهی
وباز ستانی کنده حکیم • تا چند سازی وشکنی جشکی وساز • جون اعتماد بر تو کیزاد می
که نیست • نرم تو لیه درشت ونشیب تو به فراز • ایام راحت تو چو عهد تو بی ثبات •
شبها محنت تو چو دور تو پس دراز • رسم تو قصد مرد شعار تو قبض جان •
شغل تو جنگ وفتنه وکار تو رنگ وناز • ای خوش کسی که گوشه گرفت از تو جو من •
شمع دیر در تو سر حاجت ونیاز • کمند صید بهرامی بیفکن جام جم بردار • بهرامه منسوب
منسوب صید کمندینی براغ جام جم قالدر • که من پیمودم این صحرا نه بهرامست ونه
گورش • که بن اولچدم بو صحرایی نه بهرام وارنه قولانی مراد بودر که بهرامدن مراد بر پادشاه

وار ایدی اکثر قولاه دیدکلری حیوانی شکار ایدب بر باه ایدر ایدی جم دیرلر بر پادشاه
وار ایدی عیشه مشغول وکار عالمدن فارغ ایدی لاجرم خواجه حافظ بیان ایدب دیرکه
بهرامک صید کمندینی الدن براغوب جام جم که مراد اندن قلبدر آنی اله آلوب عیش و عشرت
اخرته مشغول اول که بن بو صحرای دنیایه اولچدم وکزدم نه بهرامی ونه شکارینی بولدم
لاجرم متاع دنیا باقی قلمز وصاحبی بونی اونلر آنی ترک ایدب • والاخرة خیر وابقی • حسبنجه
عیش و عملی آخرته اشتغال ایلمک کرکدر رباعی ساقی بیار باده که فرصت مدام نیست • پیوسته دور
چرخ کسی را بکام نیست • مار وفا مجوی ز دوران که ذره • در طبع روزکار ثبات ودوام نیست •
نظر کرده بدرویشان منافی بزرکی نیست • درویشلره نظر انک اولولغه مخالفدر ومانع دکلدر
سلیمان با چنین حشمت نظرها بود با مورش • سلیمانک بو عظمتی ایله نظرلری وار ایدی قرنجه
سنه مراد اولور فقیرلره نظره دلالت وتواضعه ارشاددر بیت کدا اکر تواضع کند خوی
اوست • تواضع زکردن فرازان نکوست • بیا تا در می صافیت راز دهر بنمایم • بکل
تا شراب صافیله سکا زمان رازینی کوسترم • بشرط آنکه ننمایی بکج طبعان دل کور شناس
اول شرط ایله که کوسترمیهسن اکری طبعلولره کور کوکلی مراد بودرکه عشق الهی کبی ربانی
اولا کانظر ایدن دنیانک فناسی وخلق اهلاکی وافناسی کورر لاجرم انک ترکنی ایدب
باقی یه میل ایدر ربانی سالک که بوکا واقف اولور طالب دنیا اولانلره بونی کوسترمیوب انلری
غفلتلرینه قومق کرککه • لولا الحمق لخربت الدنیا • حسبنجه آنلر اولمسه نظام عالم مختل اولور ایدی
زیرا مال ومنصب هواسیله خلقک غوغاسی جکرلر عالمه نظام وانتظام ویررلر الا اهل دنیایه
دیلمه در غزل ثمان وماه ای کس تراچندین قدر تنی بروری • تابکی از بهر یک تن دیکرانرا
چاکری • خویشتنی فربه کنی وآنکه اخر غافلی • کز برای تیغ باشد کوسفند فربهی • با چه او از
سنور نخستی شوی ویران می روی • خویشتنی را چو بسارنی قطعی برکه شوری • ای که شب تاری
کنی فرد اشوی شوی دکاه • دین ایمان می فروشی بخت دنیا می خری • صد هزاران صاحب

صاحب اموال وجاه وسلطنت • خاک کشته عمر را داده بباد هر جری • کمان ابروی جانانه
نمی پیچد سر از حافظ جانانک قشی یایی باشی دوندرمز حافظدن • ولیکن خنده می آید
برین بازوی بی زورش • ولیکن کولمک کلور انک قوتسز بازوسینه یعنی قوتسز بازو
کولر مراد بودرکه رموز الهیه حافظدن اعراض ایلمز اما استغراب واستعظام ایدر انک
قصور استطاعتندن ونقصان استعدادندن که فهم رموزه کمال قدرت وقوت کرکدر ول
ایضا صوفی کل بچین ومرقع بخار بخش • ای صوفی بر کل دیر وخرقه یی دیکنه بخش
وین زهد تلخ را بمی خوشکوار بخش • بو اجی زهدی خوش بیکی شرابه بغشله مراد صوفیه
بیندرکه بر کشف تحصیل ایدب مشایخ وصوریه یه وبیرب یعنی صوفیانه لباسی زیاده
عالی دکلدر آنی ترک ایلیوب وریاضتینی عشق وزهد خشکی عشقه بدل ایلمک کرککه
وصول بو طریق ایله اسهلدر غزل شد ملول از خرقه وازرج دل متی چون کنم •
ساقیا جامی بده تا خرقه را کلکون کنم • ساقیم کوید که می خور را همو کوید مخور • قول
ساقی بشنوم من پند زاهد چون کنم • کولب باع نسیم باد چشم مست دوست • تا خماری
خود پرستی را ز سر بیرون کنم • ای صبا زنجیر جعد طره لیلی کجاست • تا علاج این
دل آشفته مجنون کنم • دور چرخم دور کرد از یار تختم یار نیست • الغیاث از بخت
تیره نالهٔ ازکردون کنم • یا می شیدای وصلش تیغ کیرد دولتش • آن پری خوردانمی
دانم که چون افسون کنم • خم کرفت از بار غم لیکن شیم جون هلال • دال خودم با چو
ابروی تو نامش نون کنم • طامات وشطح در ره آهنک چنک نه • رسوم والفاظ طریقتی
وکلمات رعونت ودعوی حقیقتی چنک آهنکی یولینه قو • تسبیح وطیلسان بمی وکسار بخش
تسبیح وطیلسانی شراب وشراب خواره بغشله مراد چنکدن شیخ مراقبدر احدهای صوفیه
اصطلاحات وعبارات تصوفیه ودعوی ارشادی شیخ طریقته قو یعنی اول اصطلاحات
طریق ارشاده اولان شیخلره وتسبیح وطیلسانی یعنی صوفیانه وضعی وصورتی عاشق

ملامتی یه ویر یعنی سندخی صورت قیودی ایله مقید اولمیوب عاشق مشرب اولانلردن اول
نیتکم بو عاشق دلیش غزل شکرست که سجاده در افتاد ز دوشم • تا من نتوانم که دگر زاهد
فروشم • دل هر نفسم پند الهی داد که هشدار • المنة لله که نه دل ماند و نه هوشم • زین پس من و کنج
در رندی و بازار خرابات • وز هر که جز او پند دهندم نه نیوشم • شیخم سخنی گفت دلم زد
نشنیده نیوشید • ساقی قدحی ده که بر دیده تو بنوشم • هر چند که پوشیده ام این دلق مرقع •
زنار هوسی میکندم از تو چه پوشم • هر صبح بمسجد چه نهم پای که چون هر شب • از میکده آرند
سوی خانه بر دوشم • وقتی جا کرد حلقه به رندان خرابات • من حلقه بگوش ای پسرا حلقه بگوشم •
زاهد گران کی شاهد و ساغر نخرند • آخر ز هدی که محبوب و قدح المزله • در حلقه چمن ریسم
بهار نخش • چمن حلقه سندن بهار بلینه نعشله بودخی صوفی یه بیلدر که زهد ثقیل محبوب حق
قلب صافی سیه اولانلر رغبت ایدوب المزلر بسی کشف و فیض محلتنه آنی فضل الهی بلنه ویره • راهم
شراب لعل زد ای میر عاشقان • یولمی لعل شراب اوردی ای عاشقلر بکی • خون مرا بجاه
زنخدان یار نخش • بنم قانمی یارک الکی چقورنه نعشله مراد میر عاشقاندن مرشد عاشق مشرب در
انکا خطاب ایدوب دیرکه بنم یولمی عشق خالص اوروب و مشکلات اسراربنی اهلاک قلوبی بنی انکا فراقلی
یعنی انوکیچون وفاتم مسلم دوت غزل ای خواجه مرا باهمی و میخانه رها کن • جان من دلخسته
بجانانه رها کن • دلدار مرا باهمی دلسوخته بگذار • بگذر ز سر شمع و پروانه رها کن • بر رهگذرت
دنیی و دین دانه و دامست • در دام مقید مشو و دانه رها کن • آنرا که بود برگ گل و عزم تماشا
کو خیمه بصحرا زن و کاشانه رها کن • گنجست غم عشق و ویران دل خواجه • ای بهر دلم گنج بویرانه
رها کن • یارب بوقت گل گنه بنده عفو کن • یارب گل وقتنده قولک گناهنی عفو قیل • وین ماجرای
سرو و لب جویبار نخش • بو ماجرایه ارماق کناری سرو نه نعشله مراد کشف زماننده بعض اسرار
سویلیم اول جریان فیضدن واقع اولمله درجه عالیه دن نشئه اولورلا جرم بنم اظهار
اسرار اتدیکم عفو ایدوب مرتبه عالیه دن حادث اولمشدر دیو انکا نسبت قیل غزل از کرم در

از کرم در من بیچاره نظر کن نفسی • که ندارم بجز از لطف تو فریاد رسی • در سرم نیست
بجز از هوس تو سودا لیکن • در دلم نیست بجز دیدن روی تو هوسی • پیش از آن کز غم تو جان مرا جان
بلب آید ناگاه • نظری کن که نماندست مرا عمر بسی • ترسم از آه که سوزد دهنم ناگاهی •
ورنه هر لحظه برآوردمی از جان نفسی • ای که از مشرب مقصود برده بهره • ای که یولی
مقصود مشربنه التمش سن در • زین بحر قطره به لب خاک ار نخش • بو دکزدن بر قطره بی طراغه
ترشحنه نعشله مراد مقصوده واصل و اول بحر وحدته داخل اولاندن فیض جزئی استدعا در که
اول حضرت علیایه عرض حال واسطه یه محتاج در غزل قصه مور بنزدیک سلیمان که برد •
سخن بنده سوی در که سلطان که برد • ناله بلبل بیچاره و درد دل او • نزد آن سرور
وان گل خندان که برد • خبر از دل رنجور که آرد سوی تو • اثری از تن رنجور بر جانان که برد
پیش دلدار من آن خسرو خوبان ختا • حال راز من دلسوخته حیران که برد • شد
مستم ز غم مور ضعیف ای دل • قصه مور بنزدیک سلیمان که برد • شکرانه را که چشم تو
روی بتان ندید • اول شکرانه یه که سنک کوزک بتلر یوزینی کورمدی • ما را بعفو و لطف
خداوندگار نخش • بزه خداوندگار لطفی عفونه نعشله مراد مخاطبدن اول مشرب مقصوده
ایرندر یعنی بنی دنیا بتلرینی عفو اتدی سنی آنلری کورمدکک شکرانه سیه بنی عفوه تسلیم
ایدوب حق تعالی قصورک تکمیل ایدوب و تقصیرک عفو ایده دیو دعا قیل • ساقی چو جام نوشی
کند باده صبوح • ای ساقی چو خواجه نوش این صباح شرابی • کوجام زر بحافظ شب
زنده دار نخش • دیه انکا التون قدحی کیجه ده دیری دوتی حافظ نعشله مراد ساقیدن
ذوق و شوق ویرن خوانندر و خواجه دن مراد شیخ کاملدر و التون قدحدن مراد
٧ آنک قلبیدر لاجرم اول خواننده یه دیرکه چونکه شیخه سحرلرده فیض و فضل ایره انکا دی
احیاء لیل ایدن حافظه قلب صافی و همت وافی عطا قلسون ولہ ایضاً کنار آب و پای
بید و طبع شعر و یاری خوش • صو کناری و سوکود دیبی و شعر طبیعتی و بر خوش یار •

معاشر دلبر شیرین و ساقی گلعذاری خوش • مصاحب بر دلبر شیرین و ساقیه بر خوش گلعذار
مراد بودر که صفای قلب اسبابنه صوکناری یوقدر و سکودکلکه سبب در و علی طبع در و خوش
یار در و کوکل آلوب کندویه مائل قیلن شیرین دلبر در که جذبه الهیه در و ذوق ویره
بر صاحب کشف یا بر وجهنده کشف حاصل اولان کسه در بو بیت مرهوندر • الا ای طالع
دولت که قدر وقت میدانی • آگاه اول ای دولت طالعی که وقت قدرینی بلهسی • کوارا
بادت این عشرت که داری روزگاری خوش • سکیچی اولسون سکا بو عشرت که بر خوش روزکارک
وار در مراد بودر که طالع دولته خطاب ایدوب دیر سکا بو جمعیت خاطر و وقت شریف
حاصل اولیجق بونک قدرینی بلوب تضییع قلیوب عبادته صرف این سی بدعه دعا وله ایدر
لاجرم عاقل اولدر که تعطیل وقت و تضییع عمر ایلیه که صوکی ندامتدر غزل بگذشت در هوا
و هوسی روزگار ما • ضایع شد آنچه بود ز عمر اختیار ما • برباد شد بلهو و لعب موسم شباب •
اندوه و غصه ماند ازو یادگار ما • روز طرب گذشت و توانیم هم نماند • اکنون چه آید
از تن زار و نزار ما • تا رفته هیچ راه زپای اندر آمدم • ناکرده هیچ کار بشد وقت کار ما •
عبد المجید محو گناهم چو قطره نیست • با آفتاب رحمت پروردگار ما • هر آنکس را که بر خاطر
ز عشق دلبری باری است • هر اول کمسنک که خاطری اوزره بر دلبر عشقندن بر یوک وار در
سپندی گو در آتش نه که داری کار و باری خوش • یوزرلکی دی آتشه قو که بر خوش
کار و بارک وار در مراد بودر که یوزرلک اوتنی یا گوز دگمه ضرر اولمق ایچون توتسی
ایدرلر شونک کبی کوکلنده دلبر یوکی وار در انک خوش کار و باری وار در بس گوز دکمک
ایچون یوزرلک یاقمق کرکدر بیت از طلب گرمی فزاید داغ و درد او کمال • در دل ریشی
تو جز درد طلب کاری مباد • عروس طبع را زیور ز فکر بکر می بندم • طبع گلننه زینتی بکر
فکردن باغلرم • بود کز نقش ایامم بدست افتد نگاری خوش • اولا که ایام نقشندن الومه
دوشه بر خوش نگار مراد عروس طبعدن کلام نغز در انک زینتی بکر فکر اولمق کرک که زمان ایله

زمان ایله کلام مرغوب و نظم محبوب اله گله و الحاصل رحمت چکمینجه کمال کلام حاصل اولمز
قطعه هر کم کمال استنسه چکمک کرک الم • جز الانام چکوب هیچ ایچون بلای نام • شب صحبت غنیمت
دان و داد خوشی دی بستان • صحبت کیجه سی غنیمت بل و خوشی دل لک دادینی آل •
که مهتاب دلفروز ست و طرف جویباری خوش • که کوکل نورلندیریجی آی آیدینه در
و بر خوش ارماق کناریدر مراد بودر که صفای خاطر حاصل اولدیغی وقتی غنیمت بیلوب
انک کبی کیجه ده خوشی دل لک مقتضاسی اوزره اولوب بیت شب بیداری بی شود بر سر
خواب کر مرا • تضییع عمر دانم و تعطیل روزگار • می در کاسه چشمست ساقی را بنامیزد
بر شراب کوزی چناغنده در ساقینک اتد آدی جستجوی • که مستی میکند با عقل و می آرد خماری
خوشی • که مستلک ایدر عقل ایله و کتورر بر خوش خمار مراد بودر که شیخ نظری عقله بر کیفیت
ویرر که دنیایی فراموش ایتدورر و بر خوش خمار ویرر که امر دنیاده بیمار اولور غزل
ز خواب نرگس مست تو سرگران برخاست • خروش و ولوله از جان عاشقان برخاست •
چه سحر کرد ندانم دو چشم جادویت • که از نظاره گناه نعره و فغان برخاست • زلال لعل
لب از تشنگان دریغ مدار • طریق مردمی آخر نه از میان برخاست • چنین که می ز فراق تو
بر سر آمده ام • کرم تو دست نگیری کجا توان برخاست • بغفلت عمر شد حافظ بیا با ما
بمیخانه • غفلت ایله عمر کیتدی ای حافظ گل بزم ایله میخانه یه • که شنگولان خوش باشت بیاموزد
کاری خوش • که شنک خوشی اویچی شنکل لرک اوکرنه لر بر خوشی ایشی مراد میخانه دن
خانقاه و معبد در و شنکولان خوشی باشنده مراد فقرای صوفیانه در لاجرم آنلره خوشی
عملی اوکرتمک ایچون عبادت خانه یه الوب غفلت ایله اولمک کرک و له ایضا مجمع خوبی و لطفست
عذار چو مهش • خوبلق و لطف مجمع در انک آی کبی عذاری • لیکنش مهر و وفا نیست
خدایا بدهش • لیکن اکا شفقت و وفا یوقدر یا رب دیو اکا بلکه بو نون اوج ضمیر
غایب محبوبه راجع در و مراد اول محبوب بدنفسی در که روح کی معشوقیدر و نفسی مجمع حسی

ولطفندر که کمالات کثیره یه استعدادی واردر اما زهد وعقله وقلبه شفقتی وعلم
وفا ومحبتی بو قدر اتوکیجون توفیق الٰهی وعطاء شاهی لازمدر • اللهم اتیر
نفسی فانها امارة بالسوء غزل در زمین قسمة نظر جز تجارت نکنی • بکشی زنی ولا نرا
وزیارت نکنی • دل مارا بجز امروز بسر مایه دهی • حیف باشد که بدین مایه تجارت نکنی •
ملک دل ما بتو دادیم مکن تاراجش • چه بود شرط سپه دیدم که غارت نکنی • بکنس
دولت وصل ار بدو عالم بدهند • بتر ای خواجه وبستان که خسارت نکنی • دلبرم
شاهد وطفلست وببازی روزی • بکشد زارم ودر شرع نباشد گنهش • اولدر بنی زار وشرعا اولمز
کناهی مراد اول کوکلی آلن شاهددن نفسدر که طفله تشبیه اولنور نیتکم قصیده بجه
برده صاحبی دیمش شعر والنفس کالطفل ان تهمله شب علی حب الرضاع وان تفطمه
تنفطم • وبر لهو ولعب ایله روحی هلاک ایدر یعنی عذاب آخرته کرفتار ایلر عجب درکه
شرعا اکا فصل دیرلر محرم دیمزلر • من مهمان نه که از تو نیک نکه دارم دل • بی مهمانی
اول نکیدر که ایدره ایو صقلیم کوکلی • که بدو نیک بدو دست ندار در کلمش • که یرمز
وایو کو محشدر ایو صقلم مراد بودرکه عقل قلب صقلیوب نفسه تسلیم ایتمک کرک که نفس
ایو برمز بلمز قلبی اوکا صقلمز بیت نفس جاهلدر اکا قلب اینمه عاقلا • عاقل اولان
جاهله قلمز کوکلده اعتماد • چاره ده ساله بتی چابک وشیرین دارم • اوده درت یاشنده
بر چابک ولذیذ محبوبم واردر • که بجان حلقه بکوش شست تنه چار دارش • که جانی ایله
اکا قوللر او ده درت کیجه لک آی مراد چارده ساله محبوبدن قرآن عظیمدرکه اوده
درت روایت ایله بدیع شیخده مرویدر چابک وسریع التوار درکه تلاوت تکرار ایدر
حفظا وتنغز ولذیذدرکه بر اعرابی شاهد قلوب قرآن استماع ایدوب هذا کلام
من فانه له حلاوة وما الفكل دیو استغفار ایلمش • بوی شیر از لب همچو شکرش می آید

می آید • سود قنوسی انک شکر کبی لبندن کلور • کرچه خون میچکد از شیوه چشم
سیهش • اکرچه قان طاملر انک قره کوزی شیوه سندن مراد بودرکه نفس اکر
نصایح سوپلنشکر کبی لذیذ سوپلر اکر شهوانیه نظر قلسه هلاک جانه باعث اولور
انوکیجون عقله خطاب ایدوب دیمشلر قطعه یا ره از هد وشیع بر دهی نهی کینه •
خود را اسیر نفس وهوا میکنی مکن • یار دلی از منی از قلب برین ساده شکنی • بنم
کوکلم دوکجی یاردم اکر قلبی بوتنک کبی پر حرسه • بشر زود بجاه داری خود یاد شهیش
التر تیز جک کنزو جلادلکنه چادش ای مراد اول یاردن کوکلی دوتر نفسدر که
کوکلی آلور کنز ویه مایل قیلور اتا معصیت ارتکاب ایتمک ایله آنی بر وجهله منکسر ایدرکه
هلاک ایدی یه ایر شدور رو شو یله شغفتسز درکه کنز و جانبنه دخی رحم ایتمزلیبی بو یله
بی رحم اولان پادشاه جلادلکنه لایق اولور نعوذ بالله من شره بیت یا الٰهی جانمه
قل رحمتوکی عاصیم • اینیجه رحم ایلمز بر لحظه نفس ظالمه • دریغ آکه کل نورسته دل ما یاد
اول یکی بتیش کل اردیجه بزم کوکلمز یارب • خود کجا شد که نیدیم دریغ چند کهش
قنی کتدی که کورمدک بو دکلو قنی مراد یکی بتیش کلدن ابتداء حالیده واقع اولان
کشفدر لاجرم کشف الٰهی واقع اولیجق قلب جانبنه منقلب اولورسه انک مقام وحال
الله بلور رباعی آه دل که ز دست دلبران بر بودم • هرگز نکسی نداده ونه نموده دم •
جانا تو بیک نظر چنانه بر بودی • کویی که هزار سال بی دل بودم • جان شکرانه کنم صرف
کر آن دانه در • جانی شکرانه صرف ایدرم اکر اول انجو دانه سنه • صدف دیده وفا
بود آرامکه هشی • حافظک کوزی صدفی اولا انک قرار کاهی مراد شاهد میسر اولور
جانم شکرانه انجوه فدا ایدرم دیکدر غزل دوش آن شه لب رقت کو آمده بود •
با سپاه دو چشم ز تخت بتا آمده بود • کر سرای دل تن هر دو از درویش کشت • عجبی
نیست که شمع دو سرا آمده بود • مژده بر رحمت آورد رهیدم ز بلا • انجو رحمت زنی

دفع بلا آمده بود • آن که او را بدعا جست دل بیمارم • نسوی بیمار با مین ودعا
آمده بود • تیغ معشوق ز عاشق سر و جان می طلبد • جان می دست ز نام
بر سر و پا آمده بود ولـه ایضاً ما آزموده ایم درین شهر بخت خویش • بر تجربه
اتمشوز در بوشهاده کند و بختم • بیرون کشید باید ازین ورطه رخت خویش
طشره بچک کرک بو ورطه دن کندو اسبابنی مراد اولدغی شهرده • طالع یا
اولمیوب واینی راست کلمیوب دفوری بلنمیوب و فیض الهی اولمز و غنده انتقالات
ایدوب آخریه انتقال ایتمک قصد ایتدکن بیانیدر قطعه بود که جان عزیزش بلب رسید
چه گفت • یکی نصیحت من یاد دار جان پدر • در آن دیار که کس قیمت تو نشناسد
از آن مقام سبک نقل کن بجای دگر • ازبس که دست می گزم و آه می کشم • بینچه آلم
اخیر رواجکم • آتش زدم چو گل بتن لخت لخت خویش • اودا اوردوم گل کبی
پاره پاره تنمه مراد چون باطن و ظاهری آلام حکومت منفعل اولدوغی بیانیدر غزل
چون بیاد آید مرا یار و دیار خویشتن • چون دل بینیم زگریه در کنار خویشتن • کسی
چو می در دست ابجراه با پای غم مباد • بی دل و سرگشته و حیران بکار خویشتن • ای
ابر و چشمم ز ابر برک فراق • ماجرا بر باد دادم نو بهار خویشتن • ای عزیزان می
غم دل با که گویم در جهان • چون نمی بینم بجز غم غمگسار خویشتن • دوشم ز بلبلی چه خوشی
آمد که می سرود • دوه کیجه بر بلبلده نه خوش کلدی که ایرلاردی • گل گوش پهن
کرده ز شاخ درخت خویشتن • گل قولاغنی اینلو اتمش ایدی کندو اغاجی بوداغنده
یعنی قولاغی یعنی یپراغی اوکا آچوب دکلر ایدی و بلبلک ایرلادغی بیت ثانی
مضمونیدر که دیر • که ای دل صبور باش که آن یار تندخوی • که ای گل صبر ایدیچ
اول که اول صبر خوی یار • بسیار تندخوی نشنید ز بخت خویش • چون حرب خولو
اوتورسه کرکدر کینه گفتنده مراد بودر که یار و یاران تندخولق ایدوب دوستی

دوستی الجمله بجک اوله دوستیه صبر ایدوب خوش دل اولمق کرک ایشی که اول تند
خولیوم ایدنه چون فاتنه خولیق حرزی کلمه کرکدر قطعه پس از مرگم ز خاکم گر گیاهی
یا گلی روید • ازین یک بوی مهر آید وزان بوی وفاداری • نظر بر حال مشتاقان
خویش افکن نکو کن • که هرگز کس خرابی بر نبیند از نکوکاری • زهی دولت که خواهد
داشت در دنیی و در عقبی • اگر با خوب رویی جمع باشد خوب کرداری • خواهی که سخت
و سست جهان بر تو نگذرد • دیلرسک که جهانک سنک اوزرکه ترک و سست کچیه • بگذر
ز عهد سست و سخنهای سخت خویش • کچ کندوکک سست عهدلونه و برک سوزلرکده مراد
بودر که هر کمسه سست عهد اولا وقتی سوزلو اولا • الناس مجزیون باعمالهم • چنانچه
جهانده سست کلی بر کلک کودر غزل مراد در دل ماهی گرد که دلدار دگر گیرم • زیاد
بی وفا آن به که یار خویشتن بر گیرم • چو با ما نیست پیوندی نگار سست پیمان را • روم
مهری و پیوندی دگر گیرم • نکه میداریم عهد خود و ورنه کجا باشم • نگلی زین تازه تر
چینم نگار خوشتر گیرم • بجای سختی دوران کند سختی جزای آن • وگرنه سنگ محنت را
می از دستی شکر گیرم • گر موج خیز حادثه سر بر فلک زند • اگر حادثه تک قالیجی موجی پاشنی
فلکه اوره • عارف بآب تر نکند رخت و بخت خویش • عارف صوایله اصلمز کندو اسباب
متاعنی مراد بودر که عارف اولان قضایه رضا ویروب حوادث کثرتندن متأثر اولمز •
ای حافظ ار مراد میسر شدی مدام • ای حافظ اگر مراد مدام میسر اولیدی • جمشید نیز
دور نماندی ز تخت خویش • جمشید دخی اراق قالمزدی کندو بختندن مراد دنیانک
زوالی و دولتک انتقالی بیانیدر بیت آن قصر که بر فلک همی زد پهلو • شاهان همه بر
نهادندی ولـه ایضاً هاتفی از گوشه میخانه دوش • بر هاتف میخانه گوشه سندن دوش
کیجه • گفت ببخشند گنه می بنوش • دیدی بغشلر گناهی شراب ایچ مراد میخانه دن
آنک گوشه سندن هاتف غیبی سالک مبتدی یه ندا ایدوب که تا هک یار لغفور توبه قبل عشق

نوشته مشغول اول دیدوکین خبردیرر **رباعی** کرتوبه نمودکار کنی بکار نبودی
اوراکه بسر حد کرم راه نمودی • در توبه نبودی که در فیض کشودی • زنگ غم از
آیینه ء عاصی که زدودی • عفو الهی بکنم کار خویش • عفو الهی ایدر کبر وانشنی •
مژده ء رحمت برساند سروش • رحمت مژده سی ایرشدور رمکلک مراد بودرکه حق تع
کندو وصفنده وهو الذی یقبل التوبة عن عباده ویعفو عن السیئات • بیوربدوغی
والله لایخلف المیعاد • بیورمشدر تائب ومؤمن اولنلر حقنده • تتنزل علیهم
الملائکة الا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا بالجنة التی کنتم توعدون • بیورمشدر
لاجرم توبه ایدجک عفو الهی وعد حسنی جهتیله کناهلری عفو وملائکه مژده ء رحمت کتورر
لطف خدا بیشتر از جرم ماست • حق تعالی نک لطفی بزم کناهمزدن زیاده در • نکته ء
سربسته چه کویی خموش • باشی بغلو نکته دنه دیرسک صوص مراد بودرکه مغفرت خفیه در
متعلقدر وکثرت معصیته مغرور اولمه لا یغترر چیبوب توبه یه اقدام ایلمک کرککه کثرت
عصیان مر ایکن غفران ستر رحمتی حور **غزل** سر عشقت کس تواند گفت نی • در کس تواند
شنفت نی • دیده ء هر کس بجاروب مژه • خاک درگاهت تواند رفت نی • از گلستان
جمال دلگشات • هیچ گل را بیدل آنکلی بشکفت نی • بینی خورشید رخت چون ذره ام
آفتاب از ذره ء رخ بنهفت نی • ای عزیز جام میخانه بنز • بو جام عقلی میخی نیه ایلت •
تا می لعل اوردشی خوده بکوشی • تا لعل شراب آتش قانی جوشه کتوره مراد بودرکه عشق
معاش ذوق عشق الهی دن غافلدر آیه قانغا مه ایلت تا شراب عشق حق آنک قانن
جوشه وکندو یه خروشه کتوره **غزل** از کریبان حقایق چون برآوردم سری •
نوش کردم از شراب بی نیاز ساغری • چون شدم سرخوش ز راه بیخودی کردم طواف
هر دمی در عالمی هر ساعتی در کشوری • ناکهان از دور آواز سرود آمد بکوش •
سرخوش از جام تجلی هر طرف سیمین بری • مست ولایعقل در آن بزم و آمدم دیدم ز سوی

ز سوی و مای هوی قدسیان را هر طرف نقشی سری • در دل هر یک ز جام عشقبازی
مستی ء • بر سر هر یک ز ملکی بی نیازی افسری • گرچه وصالش نه بکوشش دهند
اگرچه آنک کناهن دورشمک ایله ویرمزلر • هر قدر ای دل که توانی بکوش • هر قدر اکه
قادرسی ای کوکل دورشی مراد بودرکه سعی البته منتج اولمز اما اکثری ساعی اولان
محروم قالمز **بیت** اندرین ره می تراش و می خراش • تا دم آخر دمی فارغ مباش •
کوش منی و حلقه ء کیسوی یار • بنم قولاغم و یارک زلفی حلقه سی • روی منی و خاک
درمی فروش • بنم یوزم و شراب صاحبی قپوسی طپراغی مراد بودرکه بنم قولاغمدن غیب
هوتف حلقه سی طقلمشدر و بنم یوزم شیخ کامل قپوسی طپراغنه سورلمشدر یعنی اول
طلبده و بو ملازمتده خالی اولمزلا جرم من طلب وجد وجد ومن قرع الباب ولج ولج
حسبنجه وصول حاصل ایدرم هر که جوید نیو بیند هر که بوید یابد **بیت** در اندن کوجر
و یابنده بود • عاقبت جوینده یابنده بود • رندی حافظ نه کناهیست صعب • حافظک
رندلکی مشکل کناه دکلدر • با کرم پادشه عیب پوش • عیب اورتجی پادشاهک کرمی ایله
یا آنک کرمنه مراد بودرکه حضرت حقک سبقت رحمتی بر مرتبه ده درکه اکا نسبت
حافظک رندلکی مشکل کناه دکلدر **رباعی** ای آنکه حق اله اهه • کرم تست عذر خواه
اهه • قطره ء ابر رحمت تو بس است • از پی شستن کناه اهه • داور دین شاه
شجاع آنکه کرد • دین حاکمی شاه شجاع اولکه ایلدی • روح قدس حلقه ء امرش
بکوش • جبرئیل آنک امری حلقه سی قولاقده مراد حاکم دین اولانه جبرئیل امینی
خدمت و عبودیت ایدر دیمکدر **بیت** شاه آن نیست که او حاکم اشباح بود • شاه
آنست که او حاکم ارواح بود • ای ملک العرش مرادش بده • ای عرش پادشاهی
آنک مرادن ویر • وز خطر چشم بدش دار کوش • یمان کوز ضررندن قولاق دوت
اکا مراد پادشاه دین اولانه خیر دعادر **وله ایضا** یا رب آن نوگل خندان که

سپردی گمشش • یارب اول یکی خندان گلی که اصمرلوک یعنی تسلیم ایدک بکا آیه • می سپارم
بتو از چشم حسود چمنش • اصمرلویی سکا چمن حسودی گوزندن آیه مراد اول گل خندانده نفس
انساندرکه ایشی فرح دنیا در غم آخرت دکلدر و حسود چمندن مراد ابلیسدرکه حسود
جنت اولوب آدمی آنده اخراج اتمشدر لاجرم نفسی حضرت حقه اصمرلوق کرک شیطاندن
حفظ ایده بلکه جمیع امورده تسلیم و اعتماد اول حضرته کرک نظم تو مجموع کار خود ای مرد
کار • بگو حسبنا الله و باقی گذار • ز غیری خدا هیچ یاری مجوی • و فوضت امری الی الله گوی •
گرچه از کوی وفا گشت بصد مرحله دور • اگرچه وفا محله سندن یوز قوناق ایراق اولدی
دور باد آفت دور قمر از جان و تنش • ایراق اولسون دور قمر آفتی آنک جانندن و تنندن
مراد مصراع اولک مضمونندن نفس حالنی بیاندرکه عهدک وفا اتمکده غایت بعده دوشه
و مصراع ثانی مضمونی دعادرکه نفسک ضلالی زیاده اولمیوب جانه و تنه ضرر عذاب کلممک طلب
ایدر قطعه الهی بهنگام پیری مرا • تمنای نفس جوانان مده • بشو عاجیم نفس عاصی چین
کشاده کن از کار نیکم گره • که بسیار دارم ز اعدای دین • که بعض ازیشان گره
و بعضی زره • همه بار عصیان بخواهد نهاد • نگردی مرا با ایشان کینه • گر تیزتر منزل سلمی
رسی ای باد صبا • اگر معشوقه سی منزلنه ایریشک ای صبا یلی • چشم دارم که سلامی
برسانی بمنش • گوزندوترم یعنی امید ایدرم که بر سلام ایرشدوره سن بندن آکا
مراد توجه سحری حضرت عزته مناجات و عرض حاجات اتمسی طلب در قطعه سلام علی العهد
الذی کان بیننا • سلام علی العهد القدیم سلام • ولو کانت النفس تخالف عهدکم •
توافقنی قلبی علی الحب بالدوام • با ادب نافه گشایی کن از آن زلف سیاه •
ادب ایله نافه آچ اول زلف سیاهدن • جای دلهای عزیزست بهم برمزنش • عزیز
کوکللر یریدر بربرینه اورمه مراد بودرکه غیب هویت قلوب اولیا توجه و تمکن ایدیکی
مقامدر آنک اسرارینی و اخبارینی اهل شریعت و طریقت ویدکلرینک خلافنه اچمیه کرک قطعه

گرک قطعه دانسته ام خدای تعالی که او یکیست • ذات و صفات او بکمالست بر دوام •
حی است و لا یزال و قدیمست لم یزل • ما بنده ایم و خالق ما اوست والسلام • گیتو دلم حق وفای بی
خط و خالت دارد • دیگو گوکلمک حق وفاسی سنک خط و خالوکه واردر • محترم دار در آن
طره عنبر شکنش • محترم طوت اول عنبر بوکلملی طره ده • آیه مراد بودرکه روح انسانی
توجه سحری یه خطاب ایدوب دیرکه معشوق حقیقی حضرتنه عرض ایسون که اگرچه نفس عهد
وفا اتمز اما قلبمک حق وفاسی واردر سنک شریعتک خطنه و طریقتک رمزنه لاجرم انی عزت
حضرتنه عزیز و محترم دوتمک گرکسین غزل کدام دل که ز جان بسته در وفای تو نیست •
کدام جان که ز دل بر سر هوای تو نیست • بدان خوشست دل من که نیست در عالم • دلی که
شیفته در زلف مشکسای تو نیست • ترا بجای من ارچه کسی بود لیکن • بجای تو که مرا هیچ
کس بجای تو نیست • بقای خویش برای رضای تو خواهم • بقای خویش نمی خواهم ار رضای تو
نیست • در مقامی که بیاد لب او می نوشند • بر مقامده که آنک لبی یادینه شراب ایچه لر
سفله آن مست که باشد خبر از خویشتنش • دنیه در اول مست که کندو کندوندن خبری اوله
مراد بودرکه عشق الهی نوش ایده بیخود اولوب ماسوایی بلکه کندو دیهی بیله فراموش
اتمزسه دنیه در عالی همت دکلدر بیت ذکر خدای آن دم باشد درست و صادق •
که آن دم وجود خود را کلی کنی فراموش • عرض و مال از در میخانه نشاید اندوخت •
عرض و مالی میخانه قپوسندن قزنمق اولمز • هر که این آب خورد رخت بدریا فکنش • هر کیم
بو صویی ایچر متاعی دکزه آتسون مراد بودرکه خانقاهه واران طالب عرض و وقار و شیخوخت خت
و اعتبار استمیوب و تحصیل مال قصد ایلمیوب طالب حق اولمق کرک که عشق الهی نوش ایده
و حب حق اختیار ایدن عرض و ناموس و مال و متاعی محو و افنا اتمک کرک بیت من از دنیا
و ما فیها فراغت دارم و دارم • نگاری که یک مویش به از دنیا و ما فیهاست • هر که ترسد
ز ملال انده عشقش نه حلال • هر کیمکه قورقسه ملالدن عشق غصه سی اکا حلال دکلدر و ترسا

وقدمش باليطا ودمش • بزم باشمز آنك ايايلى يا بزم ليمز وآنك اغزى مراد بودركه
عشق اختيار ايدن نفع وضرر بهربه واقع اولورسه آنى قبول آنك كرك وحقارت وعزت
وفرقت ووصلت آكا يكسان اولمق كرك غزل بكوى عاشقى ازعافيت نشان ندهند • بداه
كسى كه بدواين دهند آن ندهند • چو عشق جان بتر دت شكر كوى كين دولت عطيه ايست
كه كس را برايكان ندهند • ز دست مى نتوان داد خوب رويانرا • اكرچه داد دل يار
مهربان ندهند • بكفتمش كه بكشى مرا مرم وبرهم • جواب داد راحت بعاشقان ندهند •
شعر حافظ همه بيت الغزل معرفتست • حافظك شعرى دوكلى معرفت سوزى بيتى حرز • آفرين
بر نفس دلكش ولطف سخنش • آفرين آنك كوكل چكيجى نفسنه وسوزينك لطافتنه مراد
منطوقدن ظاهردر وانصاف بودر كه خواجه حافظك جمله شعرى معرفت حرز بوامر غريب دركه
صورت مجازده بودكلو لطايف جميع اهلمند ربيران طريقت اسرار حقيقت فهم ايدرلر اكرچه
جوانلر شرب شرابه ترغيب كمان ايدرلر ايدى لكن بو فقيرك شرحندن معلوم ايدنورلر كه مراد مجاز
دكل حقيقتدر وصلاحه ارشاد ونصيحتدر نظم جوانا بيد بشنو دل ورويند • زتو توبه
زپيران كهن بيند • مكن كارى كه ازننك وندامت • مشود رويت سيه روز قيامت • جواز
نيكى رضاى كردكار است • بره از نيكى نظر كن تا چه كار است • دولت در راست كن از راستكار •
كه هست از راست كارى رشته كارى ولـه ايضـاً چو بر شكست صبا زلف عنبرافشانش • چوه
صدى آنك عنبر صاحبى زلفنى • بهر شكسته كه پيوست تازه شد جانش • مهر صنوبركه كه اوغردى
جانى دير لدى مراد بودر كه شول كمسنك توجه سحريسى عجب بهوسيدن كبر وفتح ايدب يعنى آندن حصه
فيض آلوب • وجعلنا منهم ايمة يهدون بامرنا • حسنجه امامته وارشاده محل اولا منكر
اولان عبريكسنه لرك جاننه حيات ويرب • لولا المرتبة ماعرفت ربى • موجبنجه مرشد اولور
كجاست همنفسى تا كه شرح غصه دهم • قصن دربرهم نفسى كه غصه شرحن ويرم • كه دل چه حى
از روزكار هجرانش • كه كوكل نه چكر آنك هجرانى زماننده مراد بودر كه روح انسانى عالم غيب

غزل اسمر مجازده معنازده سويلنمك ديكرر سز

ساعلى فتلانى ساعلى سخن

تا شرح غصه دهم

غيبدن حضرت عنديت الهيه ده ايدى چونكه اندن عالم كون وفساده كلدى آدم كبى اول حضرتده
دور اولدى آنك درد هجرى ظاهر اولوب سالك مبتدى وطالب وصول الى الله اولوب وصوله بولدقده
حكمه سالك طالب استركه اكا ارشاد ايدن پسى دير قتى بر درد دور بيلى تا اكا شرح هجران
قيلم وارشاد ايليوب دردينه درمان قيلم نيتكم حضرت مولانا اول دير بيت سينه خواهم شرحه
شرحه از فراق • تا بكويم شرح درد اشتياق • پس مطلع مرتبه ارشاده واصل اولانك حالني
بيان وبيت ثانى طالبه طالب اولدغى ذكر در • نسيم صبح وفا نامه بر در دوست • وفا صباحنك
يلى بر نامه در كه الترى دوسته • زخون ديده ما بود مهر عنوانش • بزم كوزمز قانندن
ايدى آنك عنوانى مهرى مراد بودر كه الست بربكم ندا سندن اولان عهده وفا ايدب • والمستغفرين
بالاسحار • موجبنجه سحرده استغفار وعبادت قلوب توجه سحرى جناب عزته نامه در طاعتى
آلوب كيدب عنوانى ومهرى كوزم ياشى ايدى كه اغلق ابتداء اعمالم ايدى • زمانه از ورق
كل مثال رويت توساخت • زمانه كل پبيراغندن سنك يوزك مثالن دوزدى • ولى زشرم تو
در غنچه پنهانش • وليسنك حجابكدن غنچه ده كزلدى غزل رويت به ازآن امد انصاف
كه مى بايد • مانندرخ خوبت كركل بنمود شايد • كر هر سر موى تو صاحب نظرى باشد • نظاره
رويت راچشم دكرم بايستى • روى تو چو هردم هست باقى چه شود كل وش • كين مهد كل
خندان بسيار نمى پايد • آن روى چو ماه تو خال حبشى دارد • پيداست ولى خود را از ديده
بپوشاند • تو خفته و نشد عشق را كرانه پديد • بس بحر حسن وعشقه كنار ظاهر اولمدى •
تبارك الله ازين ره كه نيست پايانش • اعلى دراالله بو يولدن كه بو قدر نهايتى آنك مراد
بودركه اى طالب بس مجروح ومانن اولورسه وسيرفى الله نهايت بولمز غزل بحق الكيك ورسم
دارك كعبتى • واليك سعيى والطواف وعمرتى • اذن فيك حج على الغنا • يا مبتغى وعلى
العهود اقامتى • ارى زماننده الصلوة باسره • لا غروث ونور وجهك قبلتى •
الصوم عندى عن سواك فريضة • الفطر وصلك يا مكمل فطرتى • زكوة حسنك اتنى اهدى

ای • نهج المحبة من اراد هدایتی • امشی واسعی الیک مطالبا • ولم یتم لوصل الیک
نهایتی • ولو عزّ فیک الذلّ ما لذّتی الهوی • ولم تک لولا الحبّ فی الذلّ عزّتی • جمال کعبه
مگر عذر رهروان خواهد • کعبه نک جمالی بولنه کیدنلرک عذره دلیه • که جان زنده دلان
سوخت در بیابانش • که کوکلی دیریلرک جانی یاندی بیابانندہ آنک مراد کعبه دن حضرت
عزتدر و آنک سالکلری آنک طریق طلبنده یاندیلر لاجرم آنک جمال جمیلی بونلرک عذرن دیلیه
یعنی اعتذار فعلی ایلیوب تکثیر تجلی قلمق گرکدر بیت اثرا که فراق می پسندی • روزی دو
بخدمت آشنا کن • بدین شکسته بیت الحزن که می آرد • بو غصه او قمار ضمیمنه کم کتورر
نشان یوسف دل از چه زنخدانش • کوکل یوسفی نشانی آنک انکی قیوسندن مراد شکسته
دل روح منکسر یا عقل متکدر در و بیت الحزن تجرد خلوتدر و چاه زنخداندن مراد مشکلات
اسرار مشاهده در لاجرم روح منکسر البال و عقل مختل الاحوال یوسف قلبک مشکلات اسرار
مشاهده نشانی کم کتورر دیو انتظارده در غزل وقت نیامد هنوز که اورمت
در کنار • عمر باخر رسید تا کی ازین انتظار • وقت گل اندر چمن وصل هزار و یکست
وعده نیکست اگر مقبل دهر روزگار • عمر جوانی چو باد میگذرد ای درنگ • فرصت ایام
عشق فوت مکن زینهار • در چمن عمر تو هست جوانی گلی • که آنچه که پژمرده شد باز نیاید بهار
بگیرم آن سر زلف و بدست خواجه دهم • دوترم اول زلف اوجنی افندیک الله ویرورم
که داد من بستاند ز مکر و دستانش • که بنم دادم آلا آنک مکر و حیله سندن مراد بو در که سلسلهٔ
عشقک نیچه عقبات و مشکلاتی واردر که سالک طالبه مساعده و مساهله و مکاشفه کوسترمز
لاجرم آنک اوجنی دوتب شیخ افندی الله ویرمک گرکدر تا که حل مشکلات و تسهیل معضلات
این • سحر بطرف چمن می شنیدم از بلبل • صباح چمن کوشه سنده بن اشتدم بلبلدن
نوای حافظ خوش لهجه خوش الحانش • خوش دللو و خوش آوازلو حافظک نواسی
مراد طرف چمنده جانب حقیقتدر و آخرتدر و بلبلدن مراد واعظ طریقتدر لاجرم آنک

آنک نواسی حافظک زبان شیرینی و آواز رنکینی در وله ایضا من خرابم ز غم یار خراباتی
خویش • بن خرابی کندروم خراباتی یارمک غمندن • می زند غمزهٔ او ناوک غم بر دل ریش
او ورانک غمزه سی غم اوقنی یاره لو کوکله مراد خراباتدن بونده دنیادر و خراباتی دنیایه
منسوب اولانلر و یار خراباتی نفس اماره در که دایم بر فعل قبیح و عمل شنیع ایله قلب
مجروحه بر اوق اورب الم ایرشدورر انکیچون دیمشلر بیت بپرهیز از نفس و ابنای جنس •
که بدتر ز صد عفریت و شیطان بود • گر چلیپای سر زلف ز هم بکشاید • اگر زلف اوجنی اچسی
هر برندن آچه • بس مسلمان که شود فتنه در آن کافر کیش • نیچه مسلمان اولور اول کافر
مذهبلونک مفتونی مراد بودر که نفس انکیچون طبقات اضلال مراتب و مکاید واردر که هر بری
چلیپا و صنم ایدوب کوسترمک نیچه مسلمانی مفتون و مغبون ایدر نعوذ بالله من شرور انفسنا
ومن سیئات اعمالنا • با تو پیوستم و از غیر تو ببریدم دل • سکا اولشدم و سنک غیرکده
کسدم کوکلی • آشنایی تو ندارد سر بیگانه و خویش • سنک آشنالغک یوقدر یاد و خصیم
سوداسی مراد متکلمدن روح انسانی یا عقل جسمانیدر و مخاطبدن مراد نفس در لاجرم
روح یا عقل نفسه درسکا اتصال و تعلقم اولدن برو کوکلمی غیردن کسدم زیرا سکا آشنا
اولوب مطیعک اولان کمسه یادلرک حقوقنی رعایت و اقربا صلاتنی صیانت ایتمز غزل گفتم مگر
بعهد مودت وفا کنی • روزی رعایت دل رنجور ما کنی • هرگز گمان نبردم از تو بدین حال بیوفا •
آیین دوستی و محبت رها کنی • از عاشقان زخم زده تا چند سر کشی • بر خستگان سوخته تا کی
جفا کنی • مگسل ز عاشقان و مشو یار دشمنان • حیف بود که میل بهر ناسزا کنی • بعنایت
نظری کن که من دلشده را • عنایت ایله نظر قیل که بن کوکلی کتمشک • نرود بی مدد لطف تو
کاری از پیش • کیتمز سنک لطفک مددی نسز بر ایشی ایلرو مراد نفسدن عین عنایت ایله نظر طلب
ایدوب آنک اعانتی و موافقتی ایله عمل طاعت تقدم اترو کن ذکر غزل چه خوش بود که میسر
شود بیاری چند • که در نشاط گذاریم روزگاری چند • امید هست که ساقی شود برو ز شمار •

بیک کرشمه شفیع گناهکاری چند • چه کم شود ز تو ای آفتاب عالم حسن • که سایه باز
نکیری ز خاکساری چند • کرت هواست که از باغ بوی جان آید • ز زلف خویش بستان
فرستاری چند • اگر موافقت کنی آن یار غمزه کار مرا • ببین او بگذارم کار و باری چند • اگر ای
پادشه ملک ملاحت چه شود • ای گوزللک مملکتنک پادشاهی نوله اولورایدی • گر لب لعل ریزد
نمکی بر دل ریشی • که سنک لعل لبکدن دوکلمه بر طوز پاره لو گوکلی اوزره یعنی کلام شورانکیز اولوب
قلب مجروحک حرکتنه باعث اوله **غزل** کاش آن ترک کند بمن ناتوان حدیث • تا می دهد
بجسم و دلم تازه جان حدیث • در دل اثر کند سخن دوست همچو تیر • گرچه کند آن دلستان
حدیث • خرمن صبر من سوخته دل داد بباد • بن گوکلی یانمش صبرک خرمنی ویردی یله
چشم مست تو که بگشاد کمین از پس و پیش • سنک مست گوزک چون آچدی پوسی آردی
و اوکدن مراد بودر که روح باعقل نفسه خطاب ایدوب دیر سنک شهوات ایله مست اولمش آرد
و اوکه یعنی محل محرمه نفسانیت و شهوانیته ایله نظر ایدیجک بن گوکلی یانمش صبری قالمیوب
شهواته مایل اولوب معصیت ارتکاب ایدرم العیاذ بالله **غزل** ای برانداخته بار دگر از
بنیادم • خاک راه توام ای دوست بده بر بادم • راستی بخت در بسته برویم بگشاد •
تا در دیده بروی طمعی بگشادم • اگر آزاد شوم از غم تو شاد شوم • بر لبم هر نفسی آید مبارکبادم
مرهمی بر دل حافظ نه از آن حقه نوش • بر مرهم حافظک گوکلی اوزره قو اول بال حقه سندن
که جگر خون شد از آن غمزه چون نشتر و نیش • که جگر قان اولدی اول نشتر کبی غمزه دن
مراد اول حقه نوشدن اغزدر یعنی اغزدن توبه اتمک ایله بر مرهم قو حافظک قلبنه که جگری
قان و مجروح اولمشدر اول نشتر کبی غمزه دن یعنی اول شهوانیه نظردن که رسول الله علیه السلام
بیورمشدر النظر سهم مسموم من سهام ابلیس **وله ایضاً** چو جام لعل تو نوشم کجا بماند
هوشم • چون سنک لعلکی ایچرسم قنده قالور عقل • چو چشم مست تو بینم مرا که دارد
گوشم • چون سنک مست گوزک گورم بنا کیم قولاق دوتر مراد جام لعلدن طوداقدر و قدح الی

ایچلمز مراد ذکر محی اراده حال اعتباریله کلام در پس روح انسانی نفس ظلمانیه
دیر بن سنک سوزک استمیجک قنده قالور عقل یعنی عقل قالمز محبوبه کبی افعال قبیحه ایدرم
و چون سنک شهواته ناظر اولان گوزک گورم بنا کیم قولاق دوتر که بنده کلام خیر
صادر اولمز یا کلامک کیم ده تأثیری اولمز **بیت** واعظ که پند خویش خود نگیرد • هرگز
سخنش نگیرد دیگر • منم غلام تو وز آنکه از همه آزادم • بن سنک قولکم اگر بنده آزاد
ایسک • مرا بکوزه فروش شرابخانه فروش • بنی میخانه بر داق صاتجی سنه صات مراد میخانه
دن خانقاهدر و اکا بر داق صاتن انک حراجی صاتن در و الحاصل قول اولوب خدمت ایده دیکیل
نکرج در لاجرم روح باعقل نفسه دیر بن سکا قول اولوب اکا قوللغنه دلالت ایدرم که
بنده آزاد و فارغ ایسک بنی خانقاه خدمتنه نصب قیل یعنی ای نفس خانقاه حجره سنه
ساکن اولوب عبادته و ریاضته موافقت و مساعده ایت خرابیک یاری خانقاه خدمتنه
مساعده و موافقت قیل • ببوی آن که ز میخانه کوزه بردارم • اول قوقو ایله که میخانه دن بر برداق
بولم • ز رقم سبوی خرابیان گشتم بر دوش • گیدرم خراباتیلرک دستی سی حکرم اوموز
ایله مراد بودر که اول رجا ایله خانقاهدن بر صوفی حصه سی بولم اهل خانقاهک دستی سی
اوموز ایله چکریم زیرا مشایخ اتفاق اتمشلردر که خادم خانقاه اولانه صوفیلرک تامن قدر
فیض اولور **حکایت** شیخ شهاب الدین حضرتلری دیدیلر بر وقتده صوفیلر خلوت و ریاضتده
ایدیلر بر صوفی خادم خانقاه اولوب بونلرک حوائج مهماتن و خدماتن گورر ایدی بر کاه
مشاهده و مکاشفه ده شویله ظاهر اولدی که خانقاهده اولان صوفیلرک جمله سنه نه کلو
فیض اولدیسه اول خادم خانقاهه جمله سی قدر اولدی و کوزه تعبیرندن بره ان
مراد ایدوکنه اشارت وار در بلکه کوزه اصلده بره ان ایدوکنه تنبیه در **رباعی**
از کوزه گران کوزه فراوان بردم • پیری کردم و پیش حریفان بردم • کوزه بزبان
حال با من می گفت • من نیز از این کوزه فراوان بردم • ز شوق لعل تو سقای کوی

مینخوران • سنک لعلک شوقندن مینخورلر محله بی سقاسیسی • بدین آب زندآستانه باده فروش • کوز ایله صور شراب جامجی اشیکنه مرادمحا طبدن معشوق حقیقیدر جوه خواجه حافظ خادم خانقاه اولان احوالن بیان قلدن ایسه سقاسیسی حالن ذکر ایدرکه صوفیلرک بری سقالق ایدب یارانه صو کتوررلرا کا سقا دده دیرلر پس مینخورلردن مراد عشق الهی نوش ایدن صوفیلردر و باده فروشن شیخ درلاجرم سقای خانقاه لعل آسای وکلام شاهی شوقنده صوفیلره آب ویرب آستانه شیخه کوز یاشین سپر بیت آتشم آب ایله سوینوردی چون دده • نوش ایدر اول کوثری دیم اکا صحا دده • مرا مکوی که خاموش باش ودم درکش • بکا دیه که ساکت اول ونفس چکمه • که در چمن نتوان کفت مرغ را که خموش • که چمنده دیمک اولمز قوشه ساکت اول مراد بودر که مجلس انس ومحل وعظا ولیجق نفس ناطقه طوطی کویا وبلبل بی نوا کبی تکلمه وترنمه کلورلر پس اول وقتده سلوک ایله امر بلیله کلمتانه ساکت اول دیکدر وهیچ عاشق بربلا سکوته قادر اولورمی بیت مرا که سینه پر از آتشست ودل پر درد • چکونه با همه درد وبلا شوم خاموش • اکر نشان تو جویم کدام صبر وقرار • اکر سنک نشانک استیم بکا قنده صبر وقرار • وکر حدیث تو کویم کدام طاقت وهوش • اکر سنک سوزک سویلیم بکا قنده طاقت وعقل مراد بودر که معشوق حقیقی نشانن استیوب اول جانبه متوجه اولیجق صبر وقرارم قالمیوب اول جانبه انجذاب کلی ایدب بی صبر وقرار اولور واکر انک کلامن سویلرسم طاقت وعقلم قالمز بیت اکر از تو حدیث اشنفته کویم دار معذورم که از ذکرت شوم بیهوش نداغم آنکه بیهوشم • شراب پخته بجانهای دل فسرده دهید • پخته شرابی کوکلی طوکمش جانلره ویررلر • که باده آتش تیزست وپختکان درجوش • که شراب آتش تیزدر پخته لر قاینمقده در مراد بودر که عوام الناسدن اولان مبتدی سالکلره ریاضت شدیده تکلیف ایدرلر پخته لره اتمزلر زیرا عشق الهی ومجاهده قوته ایتی اود در پخته اولنلر قاینمقده در انلره اتشه حاجت یوقدر لاجرم کامل ومبتدی یکسان دکلدر

دکلدر مثنوی آب در غوره ترشست باشد ولیک • چون بانکوری رسد شیرین ونیک • بازدر خم او شود تلخ وحرام • در مقام سرکگی نعم الادام • نسیم روضه جنت بدوماه نرسد • جنت باغچه سی یلی اول ذوقه ایرمز • که با رخوش کند باده وتو کوی نوش • که یار شرابی ایچه وسنی دیه سن ایچ مراد بودر که نسیم روضه جنت حظ حظ جسمانیدر ویار شراب ایچمسی یعنی نفسی عشق الهی نوش ایدب عقل اکا نوش قل دیمسی حظ روحانیدر وذوق روحانی حظ جسمانیدن اولادر لاجرم نسیم روضه جنت حظندن نفسی عبادته مشغول اولوب عقل اکا ترغیب قلدوغی اولیاء واعلادر غزل خرم آن عمر که در صحبت یار آخر شد تیره آن روز که بی روی نکار آخر شد • بر دل بلبل آزرده تمنه داغ ای کل • که خزان آید وایام بهار آخر شد • بده ای صبح طرب درصف مستان جیزی • که پریشانی شبهای خمار آخر شد • می چو خورشید برافروز که از حقه جام • دین را در شب غم دین بزار آخر شد • مرا چو خلعت سلطان عشق می دادند • بکا چون سلطان عشق خلعتن ویردلر • ندا زدند که حافظ خموش باش وبپوش • ندا اوردیلر که حافظ ساکت اول وکی مراد خلعت سلطان عشقدن لباس فقردر لاجرم بکا ویرلر فقردن شکایت ایتیوب ساکت اولوب لباس فقری لابس اول وامیر المومنین علی کرم الله وجهه بیورمش قطعه دلیلک ان الفقر خیر من الغنی • وان قلیل المال خیر من الثری • لقائک مخلوقا عصی الله للغنی • ولم تر مخلوقا عصی الله للفقر • وخبر ده وارد اولمشدر • الشریعة اقوالی • والطریقة افعالی • والحقیقة احوالی • والمعرفة راس مالی • والعقل اصل دینی • والحب اساسی • والشوق مرکبی • والخوف رفیقی • والعلم سلاحی • والحلم صاحبی • والتوکل ردائی • والقناعة کنزی • والصدق منزلی • والیقین ماوای • والفقر فخری وبه افتخر علی سایر الانبیاء والمرسلین حرف الصاد عدد بیست

کس را زکمند سر زلف تو خلاص • بو قدر کمسه سنک زلفک اوجی کمندندن خلاص • می کشتی عاشق مسکین ونترسی ز قصاص • اولدورر سن عاشق مسکینی قورقمز سن

سقاه

قصاصدن مراد مخاطبدن نفس درکه هرکه آنک قیدینه مبتلا در واول عذابه گرفتاره
بی پروا در غزل ای کبیر زلف تو لیلی وجهانی مجنون • عالمی بر شکن زلف سیاهت مفتون •
خسروان شکر شیرین ترا فرهادوند • عاقلان طرهٔ لیلی صفت را مجنون • خال رنگینت
سیاهست بغایت مقبل • زلف هندوت بلائیست بغایت میمون • عاشق سوخته
دل تا به بیابان فنا • کونکلی یانمش عاشق تا فنا بیابانینه • نرود در حرم جان نشود
خاص الخاص • کتمیه جان حرمنه اولمز خاص الخاص مراد عاشق سوخته دلدن سالک طالبدر
اولکه فناء فی الله فضاسنده نفسی شربندن امین اولمیوب روح حرمنه واصل اولمیه مقبول حضرت
الهی اولمز رباعی ای وای بران دل که درو سوزی نیست • سودازده دلبر دل افروزی
نیست • روزی که تو بی عشق بسر خواهی برد • ضایع تر از آن روز ترا روزی نیست • ناوک
غمزهٔ تو دست ببرد از رستم • سنک غمزک اوقی اول الذی رستمدن یعنی اکا غالب اولدی •
حاجب ابروی تو برده گرو از وقاص • سنک قاشک حاجبی و بوّابی اوکزل الذی یعنی اول الذی
سعد بن ابی وقاصدن گرو اوچ اتمش پهلوان ایدی مراد مخاطبدن نفس درواول برقرجه ایله
غالبدرکه شجیع وپهلوانلر انک مغلوبیدر رباعی اگر آن جادوی خونخوار نرگس در فسوه
آرد • دلیران جهان را در دمی از زنده و زبون آرد • مرا باری بسر آمد جان از ان بازی دردو
جانم • کسی باشد که دل بکشاد و در ابروی آرد • پهلوانلری او شمع صفت از سر
ذوق • انک پهلوانلقی ایله شمع کبی ذوق باشندن • کردم ایثار سر خویشن زر روی
اخلاص • ایلدم ایثار کندو نفسمی اخلاص یوزندن مراد اخلاص ایله عبادت ده وریافتن
نفسی افنا ایتمکدر اختیار اتدم دیمکدر غزل بیا و قتل من خسته را بتیغ جفا کن • وتماشای عهد
ببین و عهد خویش وفا کن • تنم بپایهٔ دیوار خود فکن که گذشتم • بیک کرشمه
مرا سرخی روی هر دو سرا کن • ز سوز سینه چو خاکسترم آتش ها بین • در آب دیدهٔ
ترغرقه ایم چاره ما کن • میانهٔ سر وتن چند جنک بتیغ تو بینم • برای صلح راهم

وقاص دیوب ابو وقاص مراد اتمشدر وآخر ذکر ایدوب اوغلی سعد مراد اتمشدر واول سعد اوقی الکشی پهلوان ایدی که رسول الله علیه السلام اکا بر کلمه ایله سعد فداک ابی وامی بیوردیلر

راهم هر دو را بلطف جدا کن • بعض نسخده بو بیت واقع اولمش • پهوادار ی
واخلاص چو پروانه زشوق • پهوادارلق واخلاص ایله پروانه کبی شوقدن • تا سوزی
تو بیابی ز غم عشق خلاص • تا بولمیه سی بولمزسی عشق غمندن خلاص مراد بودرکه تا ریا
ایله بغا نیتکی شوق ایله افنا ایتمیه سی حب الهی غمندن خلاص اولمیوب وصول الی الله
حاصل اتمزسی بیت مطلب دل مقصد جان یافتن • جز بریاضت نتوان یافتن •
آتشی در دل دیوانهٔ ما افکندی • براودن بزم دلو کوکلمزه اتدک • که چو گردیم
همیشه بهوایت رقاص • که توز کبی یوزردایم سنک هواک ایله رقص اورجی مراد مخاطبده
بونده محبوب حقیقی و آتش انک اشتیاقیدر لاجرم آنک اشتیاقی ذات جمیله عشاقی توز
کبی رقاص وقعرقه کبی مولوی دوار ایدر رباعی خوانندی و کوشندی تو بسیارست •
هر یک چه هزار خویش گفتارست • رقصیدن من نیست عجب از شوقت • کز عشق تو این چرخ
فلک دوارست • کیمیای غم عشق تو تنی خاکی ما • سنک عشقک غمی کیمیاسی بزم خاکی تنمزی
زر خالص کند ار چند بود انجو رصاص • خالص التون ایدر هر نه کلو قلائی ایسه دخی
مراد عشق الهینک خاصه سی بیاندرکه اخلاق ذمیمه ی اخلاق حمیده یه تبدیل ایدر
وقلیل القدر اولانی عزیز المقدار ایلر غزل کیمیایی نبود انجو غمت خوب خواص • که کند
مود چند مسی و نقره بیکدم زر خاص • نخره ات نقش پراکنست بیک تیر نظر • حاکم شرع نظر
نبوتی لبک قصاص • از صفای غم تو خالص و صافی گشتم • هست و جلسی اکرم نام نهی
خاص الخاص • قیمت در گرانمایه چه دانند عوام • آن بها لوا انجو قیمتنی نه بیلور عوام
حافظا گوهر یکدانه مده جز بخواص • ای حافظ گوهر یکدانه یی ویرمه خواصدن غیریه
مراد کندو کلامنی عوام اکلمیوب آنره ویرمکی وجه کورمیوب خواصه تخصیص اتمک
کمرک ایدوکنی ذکر در وله ایضا از رقیب دلم نیافت خلاص • سنک رقیبکدن
کونکلم بولمدی خلاص • مثل الکاشح لایحب العاشق • قصه خوان قصه خوانی سوء مثلی

بعض نسخده اولنان خواجه حافظ عزیزنه نظیره واقع اولمشدر

فاعلاتن فاعلن فعلاتن

مراد بودر که اهل دنیا که رقیب خواوعدوّ اهل هدی در انلرک کلامی حبّ دنیا وماسوی در
وانلرک اهل الله ایله ایشلری غوغادر که بونلرک کلامنی تخصّص خطادر بیت یعنی اهل
ظاهر اهل باطنی قتل ایدرلر • سوزکوزکو خطادر دیو بکلش کیدرلر • محتسب خم شکست
ومن سرش • تحتسب کبی فائدی بنم باشیمی • سنّ بالسنّ والجروح قصاص • السنّ
بالسنّ والجروح قصاص • مراد محتسبدن اهل ظاهردر وکوبدن شیخ کاملدر لاجرم هم
لمکه اهل ظاهر دخی شیخ طریقة مغفرت ایرشدور بن انکا جراسنی انک رواور زیرا قال الله
النفس بالنفس والعین بالعین والانف بالانف والاذن بالاذن والسنّ بالسنّ والجروح قصاص
قول خدادر • همچو عیسیست جام کی مدام • عیسی کبیدر شراب قدحی که دایم • مرده را زنده
میکند بخواص • اولوی درکور خواصی ایله مراد جام میدن قلب کاملدر که شراب عشق الهی
ایله مایا درلاجرم قلوب میته احیا انک ایله در رباعی زان می که حیات جاودانیست
بخور • سوزینی چو آتش ست لیکن • سازینی جواب زندکانیست بخور • مطرب منی زهی
بزن که بخرخ • بنم مطربم بر یول اورکه فلکده • مشتری انجو زهره شد رقاص • مشتری
زهره کبی رقاص اولدی مراد مطربدن شوق ویرن شیخ واعظدر ومشتریدن مراد علم
ظاهر اهلیدر که علم نجومده مبیّندر که مشتری یه علما منسوبدر وزهره دن مراد اهل
ذوق وطربدر که علم نجومده مبیّندر زهره یه اهل عشرت وساز منسوبدر لاجرم
کند ومطربه یعنی واعظ شیخه خطاب ایدوب دیرکه بر وجهله وعظ نصیحت وتعلیم طریقت قیل که
علم ظاهر اهلی صوفی صاحب شوق کبی وجد وسماعه کلسنلر در نظم الا ای غافل افتاده
از راه • بکواهی مرد عاصی دار ناکاه • بدادی رایکان عمر خود از دست • اکر بر خود
بکریه جاری آه هست • بتر واز تشربه کبر وبیندیشی • که تا تو کیستی وچیست در پیشی
ولا خاموش چون محرم نیابی • مزن دم چون بکو دست همدم نیابی • فضلت از عشق بادته از عقل
فضلک عشقدن اولسون عقلدن دکل • تاکه خالص شوی چو زر خلاص • تاکه خالص اولاسن

ادلاسی کزین التون کبی مراد عالم اهل فضله بیلدر که فضل وکمالک وغیرنده تعلّق
حالک عقل ملی وعلم شاملی ایله اولمسون بلکه عشق الهی ایله اولسون اکی جهتی جامع اولوب
کزین ده کزین ادلاسی قطعه اذا شیبت اه تلقی عدوک راغما • وتقتله حزنا وتحرقه غمّا
فام التقی وازدد من الفضل انه • من ازداد فضلا زاد حاسده همّا • حافظ از دل زمصحف
رخ دوست • حافظ کوکلدن دوستک یوزی مصحفندن • خواند الحمد وسوره اخلاص
اوقدی فاتحه وسوره اخلاص مراد کوکلدن او مصحفدن یا ازبر اوقمق یا صدق ایله اوقمق
در ووجه حبیبی مصحفه تشبیه ایدرلر بیت ای یوزی مصحف جمالک ناز جی سنک • زلفکی
واللیل ولعلک سوره کوثر بیلرز • اما بوندن مراد تجلّی جمال اولیجق فاتحه واخلاص
اوقدغی ذکر در حرف الضاد عید حسن وجمال تو جهان جمله کرفت
طول وعرض • سنک حسن وجمالک جهانی جمله دوتدی اوزونه وانینه • شمس فلک
خجل شده از رخ خوب ماه ارض • فلک کونشی خجل اولمشدر یرآیک خوب یوزندن مراد
مخاطبدن رسول الله علیه الصلوة والسلام درکه انک حسن وجمالی جهانی دوتمشدر واول
نور الهیدر لاجرم انک یوزنده شمس فلک شرمنده وخجلدر رباعی السلام ای
سیّد کونین وختم انبیا • السلام ای شاه رسل صاحب تاج ولوا • السلام ای
صدر بدر عالم ونور الکه • السلام ای فخر نسل آدم وشمع هدی • دیده حسن خوبیت
بر همه خلق واجبست • سنک حسنک وخوبلغک کورمک جمیع خلق اوزره واجبدر • رؤیت
روت بلکه جمله ملائکه است فرض • سنک یوزک کورمک بلکه جمله ملکلر اوزره فرضدر مراد
بودرکه شول ذات شریف که حضرت حق اکا حبیب اختیار ایتدی جمله خلق جهان واهل آسمانه
کورمک استمک لازمدر بیت انکسی کش خدای خواند حبیب • ویرنش لازمست بر همه خلق •
از رخ تست مقتبس نور رخ چارم آسمان • سنک یوزکدن شعله الدی در کونشی دردنجی فلکده
همچو زمین مقتضمین ماند بزیر بار فرض • بدنجی یرکبی قالمشدر قرض یوکی التنده مراد بودر

لولاک لولاک لما خلقت الافلاک • حسنجه فلک رابع شمسنک نوری سنک یوزکدن آلنمشی
دیمی درکه سنی اولمسک فلک ولمزدی شمسی ولمزدی واکا نور اولمز ایدی لاجرم شمسی سنک عذر یوزک
دن واول دیمی الشدر درکه اگا دیمی بارگران اولمشدر بیت نور از رخ تو وام گرفتست
خور نکود • زردی روشن بهست بر بوش گواه • جان که فدای او نشد خرده بجا وداه
بمانند • جانک آنک فداسی اولمدی ابدی میت قالدی • تن که اسیر او نشد لایق او دست
قطع وبترض • تن که آنک اسیری اولمدی آنک لایقی در کسلمک واکسلمک مراد بودر که رسول
جان که رسول الله عم حضرتنه فدا وتسلیم اولمیه کفر وضلالتده قالور وکافر وضال میت قالور
سنده در ومهرتن که آنک معتقدی اولمیه بینه سننی ایله محلی اولمیه قطع علاقه وتعصباه
ونقصان ثوابه مستحق اولور رباعی اُفوعُ وَاَهلک لنفسک مشتواناها • وَدَع غضباً قرٰا تبعت
هواناها • وسنة احمد المختار فالزم • وعظمها وعظم من رواها • تو سه نجاک پای او
کجا دهد ترا • آنک خاک پایی او بکنجی آل وبیر رسکا • قصه عشق ها فطا با در سانید
بعرض • قصه عشقی ای حافظ بل ایرشدر را کا عرضه مراد بودر که رسول الله علیه الصلوة
والسلام حضرتنه دنیاده وصول میسر دکلدر یا فقیر اولن قبری قربنه وارمق عسیر در
اما عرض عشق وشوق مستمل درکه رسول الله عم بیورمشدر • من صلی علی بوکیلیکته
ومن صلی نائیاً ابلغته • یعنی برکه بکاصلوات ویرسه قربمده بی آیه اشیدورم وبرسیله
بکاصلوات ویرسه بعید ایکن بکا یتشدرر قطعه ایا مؤمن از فضل صلوات گفتن •
بیابشنو این معجز روح برور • روایت چنین است از راوی کو • بود معتبر باکلام معتبر •
که در گلشن باغ فردوس مرغیست • بغایت عظیم آفریدست اکبر • که آن مرغ را مرغ صلوات
خوانند • فراز درختی خدا را ثناگر • بزیر درخت آفریدست ایزد • یکی حوض مانند حوض کوثر
هرآنکس که بر سیدناسی کوید • درودی باخلاص در هفت کشور • بزیر درخت آید آن مرغ
صلوات • پس آنگه رود در نکه حوض یکسر • خورد غوطه وبرحوض خودرا • بیفشاند آن مرغ

آن مرغ پاکیزه پیکر • بهر قطره آب که افشاند او • که افشد زهر بال آن مرغ وهر پر • خدا یک
ملک آفریند بقدرت • بشخصی که گفت او درود پیمبر • همی خواهد آمرزشش از خدا
بصدق وباخلاص تا روز محشر ولد ایضاً بیاکه می شنوم بوی جان ازان عارض •
کلی که دو ببرم گل فتوسی اول عارضده • که یافتم دل خود را نشان ازان عارض • که بولدم
گمنده کوکلم ایچون نشان اول عارضده مراد مخاطبده رسول الله عم درکه روح مطهرلرینه
توجه طلبدر واول وجهده روح اعظم استشمام اندوکن ذکر وقلب ایچون اول قبلهکه
نشان بولندوغن بیان ایدر قطعه ای آنکه بوصف تو بگوییم • الواسطة بیننا واللّه •
ما را بنثر ای دلیل باوتن • تا دو ریمی شنویم ازان شاه • معانی که زحور می بشرح می گوییم
شنول معنیلرکه حوریدن شرح ایله دیریز • زحسن لطف بیرسی بیان ازان عارض •
لطف حسندن صورتسی بیان اول عارضده مراد بودر که حورک جمال حسنی تشبیه
ایدرکه سویلرز ولطافت حسنی که ذکر ایدرلر اول عارضده بیان صورکه کمال حسن
ولطافت وجلال جمال وملاحت آنک عارضنده روشندر وحسنی نیجه ایدوکه بوندن مبیّن
در بیت حسنی بو جلوه کرد بهشتم ز یاد رفت • جان نمودی ودروغ گل بباد رفت •
بخجل بمانند قد سرو ناز ازان قامت • بالجمله قالمشدر سرو نازک قدی اول قامتده
خجل بمانده گل گلستان ازان عارض • خجل قالمشدر گلستان کلی اول عارضده مراد حضرت
رسالت پناهک علو درجهسی بیاندر که • انا سید بنی آدم ولا فخر • حسنجه درجه
عالیهسی اولان اکا نسبت بیت دروا اهل مکاشفه کشفی اول وجه وجهتده شرفتنده در
قطعه پای در گل دست بر سر شر سرو را • روز وشب از خجلت بالای تو • آب گردد گل ز شرم
انجو تلخ • چون ببیند آن رخ زیبای تو • شرم مانند تنی یاسمین ازان اندام • خجلتدن
قالمشدر یاسمنک تنی اول اندامده • بگو نه شسته دل ارغوان ازان عارض • قان ده
اوتورمشدر یعنی قانه غرق اولمشدر ارغوان یورکه اول عارضده مراد رسول الله عم

حضرتلرینک ملاحتی بیان ایدرکه • یوسف ابیض منی وانا املح منه • موجبنجه باطنی
اولانک تنی آنک ملاحتی انرا صنده شرملکین دروسرخ روی اولان آنک غمم
عشقنده قلبی قانه غرق اولدیغیچون رنکین در قطعه زشوق وصل می کریم اکر دستم
رسد روزی • زبیم هجر می کریم که تاکه درکین باشد • مدام ازکریه خونین
وسوز دل مکو چند بی • ندانستی که حال عشق بازان اینچنین باشد • کرفته نافهٔ
چینی بوی مسک ازان کیسو • دو دلمشدر چین نافه سی مسک فقوتیین اول کیسودی •
کلاب یافته بوی جنان ازان عارض • کلاب بولمشدر جنتلر فقوسی اول عارضده
مراد بلاد بعیده ده اولان اول سلسلهٔ شریفده رایحهٔ طیبه بولمشدر واهل
ریاضت اولان اول وجهدن بوی طریقت بولمشدر دیکدر قطعه السلام ای هادی
امت شفیع المؤمنین • السلام ای از تو درد دردمند انرا دوا • السلام ای
شرح کیسوی تو واللیل آمده • السلام ای شتهٔ از وصف رویت والضحی
زمهار روی تو خورشید کشته غرق عرق • سنک یوزک محبتندن کونش اولمش عرقه غرق
نزار مانده آسمان ازان عارض • ضعیف قالمشدر آسمان آیه اول عارضدن مراد رسول
علیه الصلوة والسلام حضرتلرینک جمال وبالی واکا اصحاب جمال وارباب حال عاشق او
ذکر در غزل ای ملک ملاحت بجمال تو مباهی • در عالم جان حسن ترا منصب شاهی •
ذرات جهان محو در انوار رخ تست • اینک ز تو دعوی وز خورشید کواهی • ارواح
قدس با همه پاکی ولطافت • ماهیت حسن تو ندانسته کماهی • نقاش قضا بسته ز رنک
رخ زلفت • در دین دجان نقش سپیدی وسیاهی • دیوانه وسیم ازان دم که
جمالت • دیدیم در آیینهٔ انوار الهی • ز نظم دلکش حافظ چکید آب روان • حافظک
کوکل چکیجی نظمندن طامدی اقرصو • جنان چه خوش سخن جان چکان ازان عارض • اوبله
کم تر لمشله جان طاملر اول عارضدن مراد کندو نظمی عارض یاره تشبیه ایدوب بونده تر شحی وظهور

وظهور ایدن معنای لطیفی آب روانه وعرق جانانه تشبیه در حرف الطاء عود
کرد عذار یار من تا نبوشت دور خط • عذار اطرافنه بنم یارم تا یازدی خط دورینی یا بنم
یارمک عذاری اطرافنه تا یازدی دور خطی • ماه فلک زروی او راست فتاد در غلط •
فلک آیی آنک یوزندن راست دوشمشدر غلطه یعنی ماه فلک آنک عذاری اطرافندن خط ایله کورجک
کندوی صانور ماله دایره سی ایچون بیت خط ریحان کم دلا مشدر کلستان درست • ماله درکم
دور ایدر بور ماه تابانه درست • مراد غرابت صنعی حقی بیان ایدر • از هوس لبش کمان ز آب
حیات خوشترست • آنک لبی هوسندن که آب حیاتدن خوشتر قدر • کشت روان ز دو دیدهام
چشمهٔ آب انجو شط • اولمشدر روان کوزمدن هوچشمه سی شط کبی مراد کلام الهی الحوال
اغلادوغنی ذکر درکه شکف صالحین قرآن او قیجق اغلرلر ایمش وبرکسه مصحف احوب
تلاوت ایدوب اغلمه هذا القرآن وبی البکاء دیر لر ایمش بیت بلکا اول محبوب کو ندرمشی
عجب مکتوب خوب • او قیوب ایلیه بلکا الطافن اکدم اغلدم • که بهوات می دهم کرد مثال
جان ودل • کاه سنک هوا که ویرورم توز کبی جان وکوکلی • کاه باب میکشم آتش عشق
تو چو نفط • کاه صویه چکرین سنک عشقک او دینی قار کبی مراد کاه محبتکه توز کبی جان ودلی
بیران ایدرم کاه آتش عشقکی سوندیرمک ایچون کندومی صودن نهان ایدرم دیمکدر • خال
سیاه او بر آن عارض سیم رنک بین • آنک قره بکی اول کومش رنکلو عارضی اوزره کور •
راست بشکل نزدان سر رخ ماه یک نقط • راست مشکه بکزر اول آی یکاغی اوزره بر نقطه یعنی آنک
قره بکی آی یوزنده آی یوزنده مشک نقطه به بکزر مراد بونده دخی غرابت صنع حقی بیان ایدر •
زلف کشاده کرده خوی چو ان کمی در آمدی • زلفک چوز مشسی وتر لمشسی چون چینه کردک • سنرلو
کل چو از غوان مشک وکلاب ستو سقط • کل یوزی ارغوان اولدی یعنی قرزدی ومشک وکلاب
سقط اولدی مراد غیب هویت رفع حجاب ایدوب واستعمال فیض ابلیوب مجمع هکاشفه یه
دخول ایدوب اهل کشف شرتسار وروایح طیبه صاحبی اولان لری بیله کار قلدوغنی بیان ایدر

لاجرم تجلی جمال غیر یلره مجال ایدر بیت دی چون شکه ز چهره بفکند آن نقاب را ◦ شرمنده
ساختی همه روز آفتاب را ◦ گر بغلامی خودم شاه قبول می کند ◦ اگر بنی کند وقولمغه
شاه قبول ایدرسه ◦ تا بمبارکی دهند بنده به بندگیش خط ◦ تا مبارکلکه ویره قول
آنک قوللغنه خطینی تنک مراد عبودیت ایله مقبول اولمغه طالب وراغب اولدغنی بیاندر
هر بنده که آزاد شود شاد شود ◦ من شادانم که ترا بنده شوم ◦ آب حیات حافظا گشت
ز نظم تو خجل ◦ آب حیات ای حافظ اولدی سنک نظمکدن خجل ◦ کس بهوای عشق او شعر
نگفت ازین نمط ◦ نکته آنک عشقی هواسنی شعر دیدی بو اسلوبی مراد کنده وشعرنی مرحکه
فی الواقع بو اسلوب اوزره که شعر سویلمشدر که صورت مجازده بو دکلو حقایق طریقت
ودقایق حقیقت که دی واقع اولمشدر و آب حیات بو نظمدن خجل اولسه جایزدر که اوله
حیات دنیای فانیه باعث در و بو حیات عقبای باقیه ده مؤثردر بیت آفرین باد آفرین
باد آفرین ◦ هیچکس شعری نگفته اینچنین حرف الظاء وعدد ز چشم بد رخ خوب
ترا خدا حافظ ◦ یرامز کوزدن سنک خوب یوزکی الله صاقلیجی ◦ که گرد جمله نکویی بجان ما
حافظ ◦ که ایلدی جمله ایلوکی بزم ایچون ای حافظ ◦ مراد مرشد طریقته دعادر که آنک کاری
ایولک اتمکدر که جناب عزتدن فیض وفضل باعث در دنیاده و آخرتده غزل بیروز مرگ
که روز فراق یار انست ◦ یکی که دست جو آمد گرفت یار آنست ◦ کمان مبر که بمیرم ز مرگ دم
خاک ◦ ز سوی دوست چو باران لطف یار انست ◦ بماتمم بگری زار روز نوحه مکن ◦ که آن
نفس نفس سور وصل سلطانست ◦ جنازه ام چو ببینی تو از فراق مثال ◦ که دست دوست
در آن دم بکردن جانست ◦ مرا بگور چو آری بگو مبارک باد ◦ مکو دریغ که تاریک و تنگ زندانست
که راه گور ره گلشنست بر دل ما ◦ هوای خاک جلد فصل نو بهارانست ◦ ز تخ نبشته و در گور
خفته ام منگر ◦ که مرغ روح من اندر خروش و جولانست ◦ کفن بیاض که به از جامه گشت بر تن
سرای منزل اعلی در ریاض رضوانست ◦ زیارتم چو ببینی بیا تو با کوبان ◦ که بزم معتبره ده

معتبره ده مقام حورانست ◦ بیا که نوبت صلحست دشمنی بگذار ◦ کل که صلح نوبتیدر دشمنلکی
ترک قیل ◦ که با تو نیست مرا جنگ ماجری حافظ ◦ که سنک ایله بکا بوقدر جنک وماجری ای حافظ
مراد محبوب حقیقی طرفندن کلامدر که اول جانبندن حرب وماجری یوقدر رقیق درکاهنه وارسه
اقبال وقبول ایدر ◦ اگرچه خون دلت خورد لعل من بستان ◦ اگرچه سنک کوکلک قانینی اجری
بنم لعلم آل ◦ بجان تو که زلبم بوسه خونبها حافظ ◦ بنم جانم حقیچون لبمدن بوسه قانک بهاسی ای حافظ
مراد بونده دخی محبوب حقیقی طرفندن کلامدر که جفاه ریاضت مقابله سنده وفا وعنایت
ایدرم دیمکدر بیت یار دلکش شود گر کم جور جفا ازین روز ◦ قتلکدن سه صوک اوجی بهار وفاکر
این رز ◦ تو از کجا وامید وصال او ز کجا ◦ سن قندن آنک وصالی امیدی قندن ◦ بدامنش
نرسد دست هر گدا حافظ ◦ آنک اتکنه ایرشمز هر گدا الی ای حافظ مراد حضرت حقک عظمت
وجلالی وعبدک حقارت وحالنی ذکر درکه مشایخ دیمشلردر ◦ این الرب الجلیل واین
العبد الذلیل اما عجبدرکه بو قدر کمال واستغنا ایله بنده گناهکاره ترک ماسوی اختیار
ایدوب کندو جنابنه دعوت و وعد قربت ایدر رباعی بازآ که گرانچه بودی افزون باشی
وربا بکنون نبودی اکنون باشی ◦ آنی که بوقت جنگ جای داد وجان ◦ بنگر که بوقت آشتی
چون باشی ◦ وبو لطف عظیم وفضل جسیمه دلیل بودر که ◦ وعصی آدم ربه فغوی ◦ دیوب
ان الله اصطفی آدم ◦ خبرن ویروب انی اجتبا ایتدی لاجرم ترک غیر ایدنه محض حامض ونسوک
الیوم بیننا ◦ حسبنجه کمال لطفندن دیر بیت آیه بر من چو باز جانی زهه ◦ معشوقه ده روز
بی نوا ییت منم ◦ بزلف وخط بتان دل مبند وجان دیگر ◦ بتلرک زلف وخطنه کوکل وجان
باغلمه دخی ◦ اگر نجستی ازین بند وایین بلا حافظ ◦ اگر قورتلورسک بو بنددن وبو بلادن
ای حافظ مراد بودرکه عشق مجازی وحب غیره مبتلا اولان اندن خلاصه سعی ایدوب
وبر دخی اکا گرفتار اولمیه کرک نیتکم دیمشلردر بیت گر ازین بار جان ببرم زحمت ◦ دگرم
عاشقی هوس نبود ◦ بیا بخوان غزلی خوب وتازه وتر ونو ◦ کل اوقو خوب وتازه وتر ویکی

غزلی • که شعر شست فرح بخش وجان فزا حافظ • که سنک شعر کدر شاد ایلوب بغشلیجی وجان
ارتوریجی ای حافظ مراد بوندن طلب ایتمکدر که غم دنیایه فراموش ایتدوروب جانه جوش
وخروش ایتدوره • غزل • ایها الناس جهان جای تن آسانی نیست • مرد دانا بجهان داشتن
ارزانی نیست • خفتگان را چه خبر زمزمهٔ مرغ سحر • حیوان را خبر از عالم انسانی نیست • دار و دی
تربیت از پیر طریقت بستان • که آدمی را بتر از علت نادانی نیست • روی اگر چند پری چهره
وزیبا باشد • نتوان یافت در آیینه که نورانی نیست • طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی
صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست • حذر از پیروی نفس که در راه خدای • مردافکن‌تر
تر از این غول بیابانی نیست • با تو ترسم نکند شاهد روحانی روی • که التماس تو بجز راحت
تن انسانی نیست • خانه پر گندم و یک جو نفرستی تو بگور • غم کورت چو غم برگ زمستانی نیست
ببری مال کسان را چو جوالت ببر نو • بانگ فریاد برآرید که مسلمانی نیست • آنکس از دزد
بترسد که متاعی دارد • عارفان جمع نکردند و پریشانی نیست • گر گدایی کنی از درگه او
کن باری • که گدایان درش را سر سلطانی نیست • گر برانی و کرم بنده مخلص خوانی
روی نومیدیم از حضرت ربانی نیست • تو دلق شعبده پوشیدهٔ بیرون زاهد • سی
حقه بازلق خرقه‌سی کیمشسی یوری زاهد • زر دل دزد تو نوشیدهٔ بیا حافظ • درد پو
سنده‌سی ایچمشسی کل ای حافظ مراد بودر که مرایی مردود درگاه واهل درد مقبول
حضرت الله اولور • بصبحگاه چو رندان بنال از دل و جان • صباح وقتنده رندلر کبی ایکله
دل وجاندن • بکار می کنی آن دم بکی دعا حافظ • بنم ایشمه ایده سی اول دم بر دعا
ای حافظ مراد بودر که صبح وقتنده وتضرع رندلر یعنی مخلصلر حالیدر واول وقت اجابت
دعا محلیدر لاجرم تمنوا دعا کیم • صبحه غیر یاره دخی دعا ایتمک کرکدر و غیریلر سحر خیز
و مخلص اولنلردن استدعا ایتمک کرکدر • المناجات • یاربم توفیق ده در هر
نفس • کار من باشد همه ذکر تو بس • مهر خود ده تا بجوانندم همه • داغ خود کن تا بدانندم

زنغمی اوست فرح بخشی غم زدا حافظ سم
ز شوق دوست فرح بخشی و رهنما حافظ سم
نالد

تا بدانندم همه • کاشف هر راز و دانای ضمیر • غیر تو نبود خدایا دستگیر • هر چه
می دادی مرا خرسند کن • هر چه من بشکسته‌ام پیوند کن • هر بسی کردم نکو
بنداشتم • هیچ جای آشتی نگذاشتم • ای شب افروز سحر خیزان راه • همچو شب
دارم دل و نامه سیاه • حالت من گشته چون صبح نخست • بی ثبات و خود نما و نادر
ای امید نا امیدان کوی تو • هر دو عالم را توجه سوی تو • زان عنایتهای بی علت
که هست • این زپا افتاده را هم گیر دست • پیش از آن کز ما توانایی رود
رحمتی کن ورنه رسوایی رود • دانشم از عالم تحقیق بخش • بر طریق مصطفی توفیق
بخش • هم روا کن حاجت آن بندگان • که دعا می خواستند از خادمان • بر جمیع
اهل ایمان کن کرم • تا بکش باشند سروری لاجرم • کثرت اشغالم و تشویش
حالم و تفرد بالم • و شمول ملالم • وار ایکن دیوان خواجه حافظ
و بیان معانیه لافظ • اون آتی مقداری زمانده بو دکلو
آوانده نصف مقداری شرح اولنوب
عینی حرفیه شرحنه کلنوب
اندن شروع و تقسیم و بو
وجمله تتمیم نیت
اولنمشدر

ست •

والله المعین وبه استعین
تم الکتاب بعد صلوة العصر فی یوم
الجمعة ثالث عشرین صفر الخیر
من شهور سنه
۹۹۱

مرکوز انزدو دعا طلوع و دارم
زانکه من بنده کمینه خادم

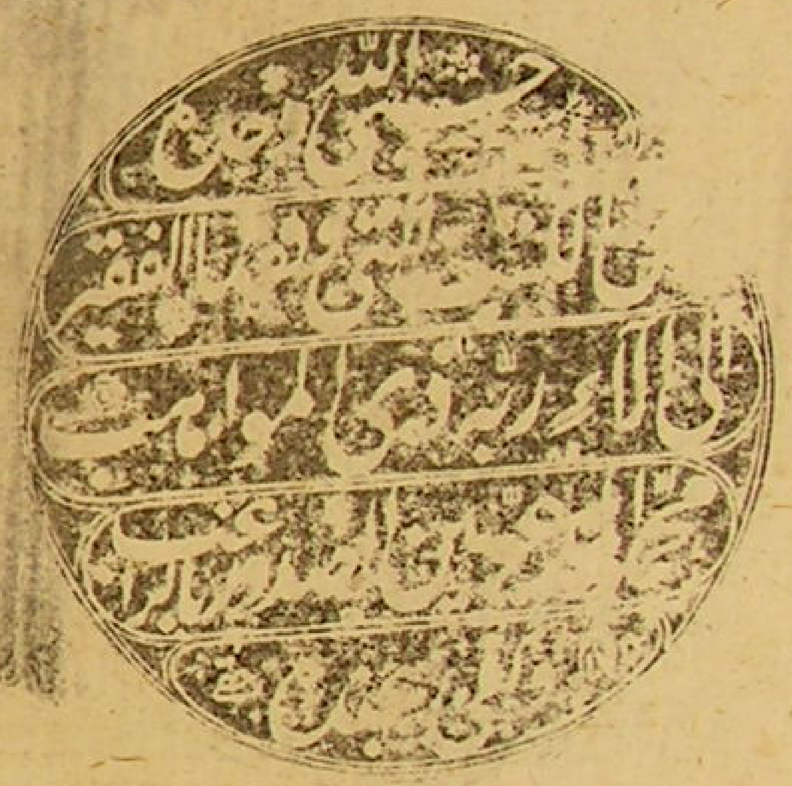

14